C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Herbert_Frank-Duna06-Kapitula_Duna.pdb

# PDB Name: Kapitula Duna
# Creator ID: REAd
# PDB Type: TEXt
# Version: 0
# Unique ID Seed: 0
# Creation Date: 9.2.2006
# Modification Date: 9.2.2006
# Last Backup Date: 1.1.1970
# Modification Number: 0

==========
Title: Kapitula: DUNA
Author: Frank Herbert
Version: 1.0
OCR: Gee
Corrections: 1
ISBN: 80-7214-180-5
Note: PalmBookZ
==========

Ti, kteří hodlají opakovat minulost, musí zvládnout lekce dějin.

BENEGESSERITSKÝ KODEX

Když se v první axlotlské nádrži Bene Gesseritu narodilo gholské dítě, Darwi Odradová, Matka představená, uspořádala ve své soukromé jídelně v posledních patrech Centrály poklidnou oslavu. Ještě se ani jaksepatří nerozednilo a na obou zbývajících členkách Rady - Tamalanové a Bellondové - bylo znát, že jim pozvání není po chuti, a to i přesto, že jim pohoštění přichystala sama osobní kuchařka Matky představené.
"Ne každá žena může být u narození svého otce," zažertovala Odradová, když si obě ženy postěžovaly, že mají příliš mnoho práce, aby "s takovou hloupostí ztrácely čas".

Žertu se s jistou dávkou škrobenosti zasmála jen stará Tamalanová.
Na tučné tváři Bellondové ležel nicneříkající výraz, její obvyklý projev nelibosti.
Jak to, podivila se v duchu Odradová, že se Bell nesnaží dát najevo opovržení nad oním poměrným přepychem příbytku Matky představené? Místnosti Odradové nesly zřetelnou pečeť jejího postavení, ovšem rozhodně to nebylo proto, že se chtěla vyvyšovat nad Sestrami, spíše proto, že to byla její povinnost. Malá jídelna jí umožňovala rokovat během jídla s pobočnicemi.
Bellondová vrhala nespokojené pohledy kolem sebe. Zjevně se nemohla dočkat okamžiku, až bude moci odejít, i když se ostatní ze všech sil snažily proniknout její odměřeností, ale bohužel bez úspěchu.
"Byl to velmi zvláštní pocit, držet to dítě v náručí a říkat si: Tohle je můj otec," řekla Odradová.
"To slyším poprvé!" pronesla Bellondová svým sytým barytonem a tak, jako kdyby jí každé slovo způsobovalo nevolnost.
Ale ironické poznámce Odradové porozuměla. Starý bašár Miles Teg byl skutečně otcem Matky představené. Sama Odradová shromáždila potřebné buňky (jako úlomky nehtů) k vypěstování nového gholy, což bylo součástí dlouhodobého "záchranného plánu" pro případ, že by se jim někdy podařilo reprodukovat tleilaxanské nádrže. Ovšem Bellondová by se raději nechala z Bene Gesseritu vyobcovat, než aby souhlasila s názory Odradové na to, co je a co není pro Sesterstvo nezbytné.
"Za současných okolností to považuji za bezdůvodné mrhání časem," prohlásila Bellondová. "Ty maniačky nás chtějí sprovodit ze světa, a ty si přijdeš s oslavou!"
Odradovou stál mírný tón, kterým jí odpověděla, přece jen jisté úsilí. "Pokud nás Ctěné matre naleznou dříve, než budeme připravené, možná to bude proto, že jsme ztratily morálku."
V mlčenlivém pohledu Bellondové, kterým ji sledovala, se zračila znechucená výčitka: Ty příšerné ženy už stačily zničit šestnáct našich planet!
Odradová věděla, že není správné o těchto planetách uvažovat jako o vlastnictví Bene Gesseritu. Volně uspořádaná konfederace planetárních vlád, která vznikla po Hladomoru a Rozptylu, byla odkázána na životně důležité služby a spolehlivou komunikaci, které jí Sesterstvo poskytovalo. Staré frakce však přetrvávaly dál: CHOAM, Vesmírná gilda, Tleilax, zbylé oblasti kněžstva Rozděleného Boha, ba dokonce pomocné sbory a schizmatická seskupení Rybích mluvčí. Rozdělený Bůh odkázal lidstvu rozdělené impérium, jehož jednotlivé části pod nájezdy lítých Ctěných matre z Rozptylu najednou ztratily význam. Bene Gesserit - věrný většině svých starobylých forem - byl přirozeným terčem jejich útoku.
Bellondová neustále myslela na hrozbu, kterou Ctěné matre představovaly. Byla to její slabá stránka, které si byla Odradová dobře vědoma. Tu a tam si pohrávala s myšlenkou, že Bellondovou vymění, ale i Bene Gesserit měl své vnitřní frakce, a navíc o organizačních schopnostech Bellondové nemohlo být pochyb. Archivy ještě nikdy nefungovaly tak dobře jako pod jejím vedením.
Jako už mnohokrát i tentokrát se Bellondové bez jediného slova podařilo obrátit pozornost Matky představené k lovcům, kteří s zuřivou úporností sledovali jejich stopu. Nálada tichého vítězství, kterou chtěla dnešního rána Odradová nastolit, byla tatam.
Přinutila se myslet na nového gholu. Tega! Pokud by se podařilo vzkřísit jeho původní vzpomínky, Sesterstvo by mělo opět k dispozici nejlepšího ze všech bašárů. Bašára a mentata! Vojenského génia, jehož schopnosti a odvaha už ve Starém impériu daly základ mýtům.
Ale zmůže něco proti těm ženám, které se vrátily z Rozptylu?
U všech bohů, Ctěné matre nás nesmí najít! Ještě ne!
Teg představoval příliš mnoho znepokojivých možností a neznámých veličin. Období předcházející jeho smrti při zániku Duny bylo zahaleno tajemstvím. Provedl na Gammu něco, co Ctěné matre rozběsnilo k nepříčetnosti. Zoufalý odpor, k němuž se na Duně uchýlil, neměl být dostatečným důvodem k vyvolání tak tragické odezvy. Než byla Duna zničena, v době, kdy žil na Gammu, kolovaly o něm nejfantastičtější zvěsti. Uměl se pohybovat rychleji, než dokázalo zachytit lidské oko! Byla to pravda? Další výtrysk nespoutaných schopností atreidských genů? Mutace? Či jen další doklad Tegova mýtu? To musí Sesterstvo co nejdříve zjistit.
Akolytka přinesla snídani. Sestry jedly rychle, jako by chtěly mít toto zdržení co nejdříve za sebou. Promarněný čas byl nebezpečný.
Sestry odešly, ale nevyslovené obavy Bellondové jako by tu zůstaly.

Moje také, povzdechla si Odradová.
Vstala a přešla k širokému oknu s výhledem na spodní střechy Centrály a výseč prstence sadů a pastvin kolem ní. Konec jara, a venku už se nalévají plody. Znovuzrození. Dnes se narodil nový Teg! Ale žádný pocit radostného vzrušení se nedostavil. Obvykle jí tento výhled povznesl na duchu, dnes tomu tak nebylo.
V čem je má skutečná síla? Co mi patří?
Prostředky, jimiž Matka představená disponovala, byly impozantní: naprostá oddanost těch, kteří jí sloužili; vojenské složky pod velením Tegem vyškoleného bašára (který teď, spolu s velkou částí bojových jednotek, střežil jejich školní planetu, Lampadas); řemeslníci a technikové; zvědové a agenti rozesetí po celém Starém impériu; nesčetné zástupy těch, kteří měli na starosti ochranu Sesterstva před Ctěnými Matre, a všechny Ctihodné matky se Zděděnými vzpomínkami sahajícími až k samotnému úsvitu života.
Odradová si bez pocitu falešné pýchy uvědomovala, že představuje vrchol všeho, co je ve Ctihodné matce nejsilnější. A pokud jí potřebnou informaci neposkytly vlastní vzpomínky, mohla sáhnout ke zděděným a zaplnit tak bílá místa. Stejně tak měla k dispozici strojově uložená data, k nimž však, jak sama připouštěla, pociťovala vrozenou nedůvěru.
Odradová bojovala s pokušením začít se prohrabávat ve zděděných životech, které s sebou nosila v podobě sekundární paměti - oněch skrytých vrstev vědomí. Možná by právě ve zkušenostech jiných našla nejpříhodnější řešení jejich svízelné situace. Ale to je příliš nebezpečné! Člověk se mohl v úchvatné rozmanitosti lidských životů ztratit na celé hodiny. Lépe bude nechat Zděděné vzpomínky pěkně ukryté a připravené k okamžitému vyvolání, či aby samy v případě nutnosti vypluly na povrch vědomí, onoho záchytného bodu vlastní identity.
Pomohla jí podivná mentatská metafora Duncana Idaha.
Vědomí sama sebe: proti sobě obrácená zrcadla procházející vesmírem a zachytávající na své pouti nové obrazy - jejich nekonečný odraz. Nekonečné se pak jeví konečné, analogie vědomí s tušenými střípky nekonečna.
Jejímu vědomí neschopnému promluvit nezněla ta slova nikdy tak blízce. "Specializovaná složitost", tak to Idaho nazval. "Shromažďujeme, sestavujeme a zobrazujeme naše pořádkumilovné systémy."
Takové bylo totiž přesvědčení Bene Gesseritu - že lidé se vyvinuli jako životní forma, jejíž úkolem bylo vytvořit řád.
Ale jak nám to pomůže proti těm rozvášněným ženám, které nás chtějí zničit? Jakou evoluční větev představují? Je evoluce jen dalším pojmenováním Boha?
Sestry by nad takovými "zbytečnými úvahami" jen pohrdavě zakroutily hlavou.
Přesto mohly Zděděné vzpomínky v sobě ukrývat odpověď.
Znělo to lákavě!
Jak zoufale ráda by své sužované já promítla do oněch minulých identit a okusila, jak tehdy chutnal život.
Bezprostřední nebezpečí plynoucí z těchto lákavých představ jí nahánělo husí kůži. Kdesi ve svém vědomí ucítila shlukující se masy Zděděných vzpomínek. "Bylo to takhle!" "Ne! Bylo to takhle!" Jak lačně dorážely. Pečlivě vybrat a uvážlivě oživit minulosti se stalo nezbytností. Nebyl to snad smysl vědomí, samotná podstata bytí?
Vyber z minulosti a srovnej s přítomností: Vyvoď důsledky!
To byl benegesseritský pohled na historii, prastará slova Santayanové, která zněla jejich životy: "Ti, kteří si nejsou schopni zapamatovat minulost, jsou odsouzeni k jejímu opakování."
Kamkoli se Odradová obrátila, budova Centrály, nejmocnější ze všech benegesseritských zařízení, byla toho nejlepším důkazem. Usiforma, to byl ten vševládnoucí pojem. Na benegesseritské pevnosti bylo jen málo věcí, které si mohly dovolit zestárnout do stadia nefunkčnosti a zůstat z nostalgických důvodů netknuté. Historii ztělesňovaly Ctihodné matky.
Pohled z okna ji pomalu (mnohem pomaleji než obvykle) uklidňoval. Před očima měla benegesseritský řád.
Ctěné matre však mohly tento řád v příštím okamžiku zničit. Situace, v níž se Sesterstvo nacházelo, byla mnohem horší než za Tyrana a ona musela často sahat k odporným rozhodnutím. A pro tyto události,

které se v ní řešily, nebyla už její pracovna tak příjemným místem.
Odepsat pevnost Bene Gesseritu na Palmě?
To byla otázka obsažená v ranním hlášení Bellondové, které čekalo na stole. Připojila k němu potvrzující "Ano".
Odepsat, protože útok Ctěných matre hrozí každým okamžikem, a my se nemůžeme ani bránit, ani evakuovat.
Jen jedenáct set Ctihodných matek a potom už jen sudičky věděly, kolik se v tom jediném slově skrývalo odepsaných akolytek, postulantek a dalších mrtvých, nebo něčeho horšího. Nemluvě o "obyčejných lidech", kteří žili ve stínu Bene Gesseritu.
Duševní vypětí, které s sebou takováto rozhodnutí přinášela, vyvolávalo v Odradové neobvyklou únavu. Byla to únava duše? A existovalo vůbec něco jako duše? Pociťovala hluboké vyčerpání, únavu, jakou neznala.
Dokonce i na Bellondové, která si na tvrdosti zakládala, bylo znát vypětí. Jen Tamalanová se zdála být nade vše povznesená. Odradovou však neoklamala. Tamalanová dospěla do věku povznesené pozorovatelky, který čekal všechny Sestry, pokud se ho ovšem měly dožít. Věk, kdy záleželo toliko na pozorování a úsudku. Většinu ze svých názorů nikdy nevyslovila, spíše je projevovala nepatrnými změnami své vrásčité tváře. Tamalanová byla v poslední době ještě mlčenlivější a její poznámky byly tak střídmé, že byly až směšné:
"Nakup další nelodě."
"Informuj Sheeanu."
"Zreviduj Idahův deník."
"Zeptej se Murbelly."
Někdy z ní vycházelo jen mručení, jako kdyby ji slova mohla zradit.
A zatím někde po nebi bloudili neúnavní lovci a pročesávali vesmír, aby zachytili stopu, která by je přivedla ke Kapitule. Ve svých nejutajovanějších představách Odradová viděla nelodě Ctěných matre jako škunery korzárů plující po nekonečných mořích mezi hvězdami. Ani na nich nemusely vlát černé vlajky s lebkou a zkříženými hnáty. Korzáři bez špetky romantiky v duši. Zabít a vyplenit! Nasát bohatství z krve druhých. Vysát energii a postavit na plochách promazaných krví další smrtící nelodě! Korzáři netušící, že se v tom rudém mazivu utopí, budou-li dál pokračovat ve své činnosti.
V onom vzdáleném lidském Rozptylu, odkud Ctěné matre vzešly, musí žít šílení lidé, fanatici, kteří mají v srdci jedinou utkvělou myšlenku: Zlikvidovat!
Vesmír, v němž mohou bez zábran vzkvétat takové myšlenky, je nebezpečný. Rozumné civilizace dbají na to, aby se takovým idejím nejenže nedostávalo živné půdy, ale aby neměly vůbec z čeho vzejít. A když už přece jen vyrašily, ať už náhodou nebo záměrně, byly vypleveleny, dřív než se stačily rozbujet.
Odradová žasla, že to Ctěné matre neviděly, a pokud viděly, že to ignorovaly.
"Hysterky," nazvala je Tamalanová.
"Xenofobky," opravila ji Bellondová, jako kdyby jí správa Archivů propůjčovala lepší chápání reality.
Pravdu mají obě, pomyslela si Odradová. Ctěné matre se chovaly hystericky a všichni cizí byli pro ně nepřátelé. Vypadalo to, že jediní lidé, jimž důvěřovaly, byli muži, které si sexuálně zotročily, ale i těm jen po určitou mez. Podle Murbelly (jediné naší zajaté Ctěné matre) si neustále ověřovaly, jsou-li jejich otrocká pouta dostatečně pevná.
"Občas mohou někoho zlikvidovat jen tak, pro výstrahu ostatním." Murbellina slova samozřejmě vyvolala otázku: Jsme tou výstrahou? "Tak dopadne každý, kdo se nám postaví!"
Murbella tehdy řekla: "Rozčilily jste je. A když se jednou vzruší, neustanou, dokud vás nezničí!"
Zlikvidovat cizince!
Podivně jednoduché. Jejich slabá stránka, pokud to správně rozehrajeme, pomyslela si Odradová.
Xenofobie v krajní podobě?
Dost možná.
Odradová uhodila pěstí do stolu, přestože si byla vědoma, že její čin zaznamenají Sestry dnem i nocí bdící nad reakcemi Matky představené. Hlasitě promluvila - kvůli všudypřítomným transočím a naslouchajícím Sestrám za nimi.

"Nebudeme sedět a v enklávách čekat, až zaútočí! Ztloustly jsme jako Bellondová (jen ať si zasoptí) přesvědčením, že jsme vytvořily nedotknutelnou společnost a nezničitelné struktury."
Odradová přejela očima známou místnost.
"Tohle je jedno z našich slabých míst!"
Posadila se za stůl a ze všech palčivých problémů, které na ni doléhaly, začala přemýšlet o vypracování společných cílů. Jako Matka představená na to měla nezadatelné právo!
Sesterská společenství jen zřídkakdy vyrůstala neplánovitě. Dokonce i když zaujala místo nějaké bývalé struktury (jako tomu bylo u harkonennské pevnosti na Gammu), neobešlo se to bez přestaveb. Bylo nutné vystavět pneumodráhu k transferu menších zásilek a vzkazů. Světelné linky a projektory na tvrdé paprsky k přenášení zakódovaných zpráv. Považovaly se za mistry v bezpečné komunikaci. Důležitější zprávy dopravovali poslové - akolytky a Ctihodné matky připravené k sebelikvidaci v zájmu zachování tajemství svých nadřízených.
To všechno si uměla představit, tam v dálce za oknem, v dálce ze touto planetou - svou síť, skvěle organizovanou, skvěle obsazenou, která byla vlastně prodlouženou rukou Bene Gesseritu. Tam, kde bylo v sázce přežití Sesterstva, loajalita jeho základny byla neochvějná. Možná se našlo několik odpadlíků, mezi nimi i věhlasná lady Jessica, Tyranova babička, ale to už bylo dávno. Případné potíže se vyskytovaly málokdy.
To všechno byl benegesseritský model. Slabé místo.
Odradová v duchu připustila, že hluboce sdílí obavy Bellondové. Ale ať se propadnu, jestli připustím, aby nám něco takového kazilo veškerou radost ze života! Poddat se tomu a udělat přesně to, co zuřivé Ctěné matre chtějí.
"Chtějí naši sílu," pronesla Odradová s pohledem upřeným do stropních transočí. Jako dávnověcí barbaři pojídající srdce svých nepřátel. V pořádku… dostanou žrádla, co hrdlo ráčí! Že ho nemohou strávit jim dojde, až bude pozdě!
Kromě zahajovacích lekcí uzpůsobených pro akolytky a postulantky si Sesterstvo nijak nelibovalo ve varovných příslovích, ale Odradová měla své vlastní slogany: "Někdo zorat musí." V duchu se usmála a odpočatá a uklidněná se pustila do práce. Tato místnost, toto Sesterstvo byla její zahrada, kterou bylo třeba zbavit plevele a osít. Ještě hnojivo, nesmí zapomenout na hnojivo.
Když jsem se v čele lidstva vydal po své Zlaté stezce, obrátil jsem se k němu s ponaučením, které jejich kosti neměly zapomenout. Znám základní pravidlo, které lidé popírají slovy, přestože ho potvrzují svými činy. Tvrdí, že hledají bezpečí a klid, podmínky, jež nazývají mírem. A při těch slovech rozsévají zárodky bouří a násilí.

## LETO II., BOŽSKÝ IMPERÁTOR

Takže mě nazývá Pavoučí královnou!
Velká ctěná matre se opřela do těžkého křesla na vysokém stupínku. Seschlá hruď se jí otřásla potlačovaným smíchem. Ví, co se stane, až ji dostanu do své pavučiny! Vycucám ji jako mouchu, to s ní udělám.
Malá žena s nevýraznými rysy a s trhavými pohyby těla pohlédla na žlutě dlážděnou podlahu své audienční síně osvětlované střešními okny. Ležela na ní Ctihodná matka Bene Gesseritu v šigafilových poutech. Zajatkyně se nevzpírala. Šigafil byl k tomuto účelu jako stvořený. Snadno by jí uřízl ruce!
Sál, ve kterém se nacházela, Velké ctěné matre vyhovoval jednak svými rozměry, a jednak proto, že původně patřil někomu jinému. Tri sta čtverečních metrů bylo určeno zde na Uzlu ke shromažďování gildovských navigátorů usazených v gigantické nádrži. Zajatkyně na žluté podlaze vypadala jako zrnko písku uprostřed nekonečného prostoru.
To neduživé stvoření má příliš velkou radost z toho, že mi může prozradit, jak mě její takzvaná nadřízená nazvala!
I tak to je krásné ráno, pomyslela si Velká ctěná matre. Až na to, že na ty čarodějnice žádné mučení ani mentální sondy nepůsobily. Jak chcete mučit někoho, kdo si může v kterýkoli okamžik zvolit smrt? Což také činily! Stejně jako dovedly potlačovat bolest. Velmi prohnané byly tyhle primitivky.

A přecpané šérou! Jejich těla byla prosáklá tou zatracenou drogou, dříve než je sondy mohly náležitě prozkoumat.
Velká ctěná matre pokynula pobočnici. Ta nejprve dloubla nohou do Ctihodné matky ležící na zemi a na další pokyn jí povolila šigafilová pouta, aby jí umožnila minimální pohyb.
"Jak se jmenuješ, dítě?" zeptala se Velká ctěná matre. Její hlas chraptěl stářím a falešnou srdečností.
"Jmenuji se Sabanda." Čistý mladý hlas, ještě nepoznamenaný bolestí způsobenou sondami.
"Chtěla bys vidět, jak chytíme slabého muže a zotročíme ho?" zeptala se Velká ctěná matre.
Sabanda věděla, jaká musí být její odpověď. Byla na to upozorněna. "To raději zemřu." Řekla to klidně, s pohledem upřeným do letité tváře barvy okoralé hlízy, která zůstala příliš dlouho na slunci. Ty zvláštní oranžové tečky v očích té babice byly znamení hněvu, tak ji varovaly proktorky.
Volné zlatočervené roucho s černými kresbami draků splývající od krku dolů, pod ním přiléhavý červený trikot, jen zdůrazňovalo vychrtlost postavy, kterou ve svých záhybech ukrývalo.
Výraz na tváři Velké ctěné matre nezměnila ani opakovaná kletba na adresu čarodějnic: Aby je čert vzal!
"Jaký byl tvůj úkol na té mizerné malé planetě, kde jsme tě našly?"
"Výuka našich mladých."
"Obávám se, že mnoho těch vašich mladých naživu nezůstalo." Co má znamenat ten její úsměv? Chce mě urazit! Tak je to!
"Učila jsi je uctívat tu čarodějnici Sheeanu?" zeptala se Velká ctěná matre.
"Proč bych je měla učit uctívat Sestru? Sheeaně by se to jistě nelíbilo."
"Nelíbilo by… Chceš snad říct, že je znovu naživu a že ji znáš?"
"Copak musíme znát jen živé?"
Jaký má ta mladá čarodějnice čistý a nebojácný hlas. Umějí se obdivuhodně ovládat, ale ani to je nemohlo zachránit. Zvláštní že Sheeanin kult mezi nimi přetrvává dál. Bylo by třeba ho vykořenit, o tom nemůže být sporu, vyhladit ho stejně jako ty čarodějnice.
Velká ctěná matre zdvihla malíček u pravé ruky. Pobočnice přikročila k zajatkyni s připravenou injekcí. Třeba ten nový preparát té malé čarodějnici rozváže jazyk. Nebo ne. Stejně na tom nezáleží.
Když se injektor dotkl jejího krku, Sabanda stáhla obličej. Během několik vteřin byla mrtvá. Sluhové odnesli tělo. Připadne zajatým futárům. Ne že by jim futárové byli kdovíjak k užitku. V zajetí se nerozmnožují a neposlouchají ani ty nejjednodušší rozkazy. Jen rozmrzele vyčkávají.
"Kde Psovodi?" zeptali se nanejvýš. Nebo z jejich humanoidních úst vypadla nějaká jiná hloupost. Zajetí rovněž prokázalo, že jsou zranitelní. Stejně jako tyhle primitivní čarodějnice. Najdeme ten váš úkryt. Je to jen otázka času.

Osoba, která banální a obyčejné věci osvětlí z jiného úhlu, může být pro nás zdrojem zděšení. Nechceme měnit naše představy. Cítíme se takovými požadavky ohroženi. "Všechno podstatné už víme!" prohlašujeme. Potom se ukáže Ten-který-mění a rozmetá naše vžité představy.

## ZENSÚFICKÝ MISTR

Miles Teg si rád hrával v sadech kolem Centrály. Odradová ho sem poprvé zavedla, když byl ještě batole. Byla to jedna z jeho nejranějších vzpomínek. Bylo mu teprve něco málo přes dva roky a byl si vědom toho, že je ghola, přestože významu toho slova ještě plně nerozuměl.
"Jsi výjimečné dítě," řekla mu tehdy. "Vytvořili jsme tě z buněk jednoho velmi starého člověka."
Přestože byl předčasně vyspělé dítě a její slova v sobě měla něco mírně znepokojivého, v tu dobu ho více zajímalo běhání ve vysoké trávě pod stromy.
Později k tomuto prvému dni strávenému v zahradách přibyly další. A během těch dnů se seznamoval s Odradovou a dalšími ženami, které ho učily. Poměrně brzy poznal, že Odradové se ty procházky líbily stejně jako jemu.
Jednoho dne, to mu byly čtyři, jí řekl: "Jaro mám ze všech období nejraději."
"I já."
Když mu bylo sedm, jevil už známky geniality. Zasloužila se o to i jeho holografická paměť, kterou ho

vybavilo Sesterstvo, aby ho tak přinutilo převzít odpovědnost za předchozí inkarnaci. To sad chápal jako místo, které rozehrávalo jakousi tajemnou strunu ukrytou hluboko v jeho nitru.
Tehdy poprvé si uvědomil, že v sobě nosí vzpomínky, na které se nedokáže upamatovat. Hluboce rozrušen tím poznáním se tehdy obrátil k Odradové, jejíž silueta se rýsovala na pozadí odpoledního slunce, a řekl: "Na některé věci si nevzpomínám!"
"Jednou si vzpomeneš," ujistila ho.
Neviděl jí kvůli ostrému světlu do tváře a její slova jako by k němu přicházela z velké temnoty, temnoty vlastního nitra.
Toho roku začal se studiem života bašára Milese Tega, jehož buňky daly vznik jeho životu. Něco z toho mu vysvětlila Odradová. Ukázala mu nehty a řekla: "Odškrábla jsem mu nepatrný kousíček kůže na krku - bylo v ní všechno, co jsme potřebovaly, abychom tě přivedly k životu."
Sady toho roku překypovaly živorodostí, plody byly větší a těžší, včely doslova šílely.
"To proto, že se od jihu přibližuje poušť," vysvětlovala Odradová. Držela ho za ruku, zatímco kráčeli oroseným ránem pod korunami pučících jabloní.
Teg se zadíval na stromy na jižní straně, jejichž listoví tvořilo mozaiku slunečního světla. O poušti se už učil, a teď měl pocit, že cítí její tíhu už i tady.
"Stromy cítí, že se blíží jejich konec," řekla Odradová. "Formy života, jsou-li ohroženy, se množí nejvíce."
"Vzduch je hodně suchý," řekl. "To jistě ta poušť."
"Vidíš, jak se listy na okrajích stáčejí a hnědnou? Tento rok jsme museli hodně zavlažovat."
Líbilo se mu, že při jejich rozhovorech jen zřídka uplatňovala svoji autoritu. Hovořili spolu většinou jako rovný s rovným. Viděl stočené hnědé okraje listů. To udělala poušť.
Když se dostali do hloubi sadu, chvíli tiše naslouchali ptákům a hmyzu. Přiletěly se na ně podívat včely, které opylovaly jetel na nedaleké pastvině, ale on měl, stejně jako všichni, kdož se volně pohybovali po Kapitule, feromonové značení. Proletěly s bzukotem kolem něj, zachytily jeho identifikátory a vrhly se zpátky na květy.
Jablka. Odradová ukázala směrem na západ. Broskve. Jeho pozornost se teď upírala tam, kam ukazoval její prst. Ano, ještě třešně, za pastvinou na východě. Viděl zakanutou pryskyřici ve větvích.
Semena a výhonky sem asi před patnácti sty lety dopravily původní nelodě, informovala ho, aby byly s milující péčí zasazeny do země.
Teg jako by přímo viděl ruce od hlíny, jemné hnětení zeminy kolem mladých výhonků, pečlivé zavlažování, stavění plotů mezi divokými pastvinami s dobytkem a prvními sady a budovami na Kapitule.
Tou dobou poprvé slyšel i o obřím písečném červu, kterého Sesterstvo tajně odvezlo z Rakis. Jeho smrt dala vznik bytostem zvaným písečtí pstruzi, kteří způsobili, že poušť se začala rozlézat. Část této historie souvisela s postavou jeho předešlé inkarnace - s mužem nazývaným bašár. Velký voják, který zemřel, když ty příšerné ženy zvané Ctěné matre Rakis zničily.
Tegovi tyto poznatky připadaly fascinující a nepříjemné zároveň. Cítil v sobě mezery, prázdná místa, která měla být vyplněna vzpomínkami. Ty k němu přicházely ve snech. A když se někdy oddával snění i ve dne, začaly se před ním objevovat tváře, a chybělo málo, a snad by i promluvily. Nebo znal názvy některých věcí dříve, než mu je někdo řekl. Zvláště názvy zbraní.
V jeho vědomí mohutněl důležitý poznatek. Celá tato planeta se promění v poušť, neboť Ctěné matre chtěly zabít benegesseriťanky, které ho vychovaly.
Ctihodné matky, které řídily jeho život, před ním často pociťovaly bázeň - ty černě oděné, vážné ženy s modromodrýma očima, bez bělma, jejichž barva prý byla dána kořením.
Jediná Odradová mu prokazovala to, co on považoval za skutečnou náklonnost. A Odradová byla velmi důležitá osoba. Všichni jí říkali Matka představená, i on ji tak musel oslovovat. Vyjma chvil, kdy byli spolu sami v sadu. Tehdy jí mohl nazývat jednoduše Matko.
Bylo mu devět, když během jedné dopolední procházky, za třetím pahorkem v jabloňových sadech na sever od Centrály, došli k mělké proláklině bez stromů, zato zcela zarostlé. Odradová mu položila ruku na rameno a zastavila ho, aby se mohl pokochat pohledem na černé nášlapné kameny uprostřed klikaté brázdy vedoucí napříč bujnou zelení a drobným kvítím. Byla ve zvláštním rozpoložení. Slyšel to v jejím

hlase.
"Vlastnictví je zajímavá otázka," řekla. "Vlastníme tuhle planetu, anebo ona nás?"
"Je tu plno vůní," řekl.
Pustila jeho rameno a jemně ho postrčila před sebe. "Proto jsme je tady vysázely, Milesi. Vonné byliny. Pozorně si je prohlédni, a až se vrátíš do knihovny, vyhledej si je v herbáři. Jen na ně šlápni!" pobídla ho, když se chtěl vyhnout šlahounu, který mu rostl v cestě.
Pravou nohou silně došlápl na zelené úponky a okamžitě ucítil štiplavou vůni.
"Byly stvořeny na to, aby se po nich šlapalo a aby tak vydávaly svoji vůni," řekla Odradová. "Proktorky tě učily, co dělat, když tě přepadne stesk. Řekly ti, že stesk je často vyvolán právě vůněmi?"
"Ano, Matko." Otočil se k místu, kterým právě prošel, a řekl: "To je rozmarýna."
"Jak to víš?" Napjatý tón.
Pokrčil rameny. "Prostě to vím."
"Může to být dávná vzpomínka." V jejím hlase zaznělo uspokojení.
Kráčeli úžlabinou plnou vůní a Odradová zadumaně pokračovala: "Každá planeta má svůj vlastní charakter, do kterého vnášíme prvky Staré země. Někdy je to jen jemný nástin, avšak zde jsme skutečně uspěly."
Klekla si a vytrhla snítku z nápadně zelené rostliny. Rozemnula ji mezi prsty a dala mu přivonět. "Šalvěj."
Měl pravdu, ale nedokázal říct, odkud to ví.
"Je cítit v jídle. Je jako melanž?"
"Zlepšuje chuť, ale neovlivňuje vědomí." Stála a z výšky své postavy k němu shlížela. "Dobře si toto místo prohlédni, Milesi. Naše původní světy už neexistují, ale zde se nám podařilo částečně zachytit naše kořeny."
Pochopil, že mu sděluje něco závažného. "Proč ses ptala, jestli nás tahle planeta vlastní?" zeptal se.
"Mé Sesterstvo věří, že jsme správci země. Víš, kdo je to správce?"
"Třeba Roitiro, otec mého kamaráda Yorgiho. Yorgi říká, že jeho nejstarší sestra bude jednou správce jejich sadu."
"Správně. Na některých planetách žijeme déle než všichni ostatní lidé, které známe, ale přesto jsme pouze správci."
"Když Kapitula nepatří vám, tak komu tedy patří?"
"Možná nikomu. Má otázka zní: Jak jsme se navzájem poznamenaly - Sesterstvo a tato planeta?"
Vzhlédl nahoru na její tvář a potom se zadíval na své ruce. Poznamenává teď Kapitula jeho?
"Většina znamení je ukrytá hluboko v našich duších." Vzala ho za ruku. "Pojď za mnou." Vyšli z provoněného údolíčka a vydali se nahoru na Roitirovo území.
"Sesterstvo jen zřídka zakládá botanické zahrady," řekla. "Zahrady musí přinášet užitek nejen pro naše oči a nos."
"Potravu?"
"Ano, jsou především zdrojem obživy. Vše, co se urodí v tomto údolí za námi, končí v našich kuchyních."
Cítil, jak do jeho vědomí vstupují její slova a vyplňují prázdno. Viděl před sebou plány přesahující staletí: stromy, které nahradily stavební materiál a zadržely vodu, vegetaci, která uchránila jezerní a říční břehy před sesutím, vrchní vrstvu půdy před deštěm a větry, vegetaci, která uchránila mořský břeh, ba dokonce umožnila rybám, aby se mohly ve vodě rozmnožovat. Bene Gesserit myslel i na stromy skýtající chladivý stín či úkryt, stromy vrhající podivuhodné stíny na trávu pod nimi.
"Stromy a všechno rostlinstvo jsou tu v symbiotickém vztahu," řekla.
"Symbiotickém?" To slovo bylo pro něho nové.
Musela mu jeho obsah vysvětlit na jevu, o kterém věděla, že ho zná - sklizeň hub.
"Houby rostou pouze v blízkosti vhodných kořenů. Každá houba má symbiotický vztah s určitou rostlinou. Všechno, co roste, potřebuje něco od jiné živé struktury."
Odradová se pustila do obšírného výkladu a on znuděn jejími slovy začal kopat do drnu. Všiml si, že na něj upřela znepokojivý pohled. Udělal tedy něco špatného. Na jednu živou věc šlápnout mohl, a na druhou ne. Proč?
"Milesi! Tráva zabraňuje větru, aby odnesl vrchní vrstvu půdy na nevhodná místa, jako jsou koryta řek."

Znal ten tón. Kárající. Pohlédl dolů na trávu, na níž se provinil.
"Tahle tráva slouží za potravu našemu dobytku. Některé druhy nám poskytují semena, která dáváme do chleba a jiných potravin. Některé rákosovité trávy zase fungují jako větrolamy."
Tohle věděl! Ale ve snaze odvrátit její pozornost jiným směrem opakoval: "Větrolamy?"
Neusmála se a on pochopil, že od něj bylo bláhové domnívat se, že ji může oklamat. Odevzdaně se znovu zaposlouchal do jejího výkladu.
Když došli ke kraji pouště, řekla mu, že jako poslední pravděpodobně zahyne réva, jejíž hlavní kořeny prorůstají do hloubky až několik stovek metrů. Sady zemřou první.
"Proč musí zemřít?"
"Aby uvolnily místo důležitějším životním formám."
"Písečným červům a melanži."
Zpozoroval, že ji jeho znalost vztahů mezi písečnými červy a kořením, které Bene Gesserit potřeboval ke své existenci, potěšila. Nevěděl sice, na čem se ta potřeba zakládala, ale představil si kruh: Píseční červi - píseční pstruzi - melanž - a znovu. A Bene Gesserit si z toho koloběhu bral, co potřeboval.
Unavený z toho nekonečného poučování se zeptal: "Proč se teda musím vrátit do knihovny a naučit se jejich jména, když má tohle všechno stejně zahynout?"
"Protože jsi člověk a lidem je klasifikace, označovaní všech věcí, hluboce vlastní."
"Proč musíme věci takto označovat?"
"Protože tím, že je pojmenujeme, na ně uplatňujeme nárok. Osobujeme si vlastnictví, které může být zavádějící a nebezpečné."
A zase jsme zpátky u vlastnictví.
"Má ulice, můj rybník, moje planeta," řekla. "Moje nálepka navždy. Ale nálepka, kterou dáváš místu nebo věci, nemusí přetrvat ani po celý tvůj život, leda jako zdvořilý úplatek učiněný dobyvatelem… nebo zvuk, na který si vzpomeneš ve chvíli strachu."
"Duna," řekl.
"Jsi rychlý!"
"Ctěné matre Dunu spálily."
"Totéž udělají s námi, jestli nás najdou."
"Ne, když budu bašárem já!" vyhrkl bez rozmýšlení. Jakmile ta slova vyslovil, věděl, že se nemýlí. Záznamy knihovny říkaly, že stačilo, aby se bašár objevil na bojišti, a nepřátelé se roztřásli strachy.
Odradová, jako kdyby mu četla myšlenky, řekla: "Bašár Teg byl známý i tím, že vytvářel situace, kde žádný boj nebyl nutný."
"Ale s vašimi nepřáteli bojoval."
"Nikdy nezapomeň na Dunu, Milesi. Tam zemřel."
"Já vím."
"Už ti proktorky daly prostudovat Caladan?"
"Ano. V mé učebnici se mu říká Dan."
"Nálepky, Milesi. Jména jsou zajímavé pozůstatky, ale většina lidí další spojitosti nenachází. Nudný dějepis, co? Ale jména jsou užitečné ukazatele, hlavně pro takové, jako jsi ty, je to tak?"
"A ty jsi jako já?" Otázka, která ho sužovala, ač ne právě v této formě, už delší dobu.
"Jsme Atreidové, ty i já. Pamatuj na to, až se vrátíš ke studiu Caladanu."
Když se sadem a přes pastvinu vrátili na vyvýšený pahorek s výhledem na Centrálu orámovanou větvemi stromů, Teg viděl celý administrativní komplex a okolní zahrady novýma očima. Nový pohled ho neopustil, ani když scházeli cestou mezi ploty k oblouku první ulice.
"Živý drahokam," nazvala Centrálu Odradová.
Když procházeli pod obloukem, podíval se na jméno ulice vypálené do vstupní klenby. Galaština psaná vzletnými tahy elegantního písma, vizitka Bene Gesseritu. Všechny ulice a budovy byly označeny stejným typem písma.
Když se pak uvnitř Centrály rozhlédl kolem sebe, nemohl si nevšimnout fontány na prostranství před nimi, všech těch jemných detailů. Dýchly na něj hlubiny lidské zkušenosti. Bene Gesserit učinil toto místo vším, co potřeboval, a učinil tak způsobem, který Teg ještě zcela nechápal. To, co získal učením nebo při

vycházkách do zahrad a sadů, věci jednoduché i složité, to vše dostalo nový rozměr. Nevěděl, že to byla latentní mentatská reakce, jen cítil, že jeho neomylná paměť přehodnotila a překlasifikovala některé vztahy. Najednou se zastavil a ohlédl se - před ním se rozprostíral sad zarámovaný do klenby kryté ulice. Všechno souviselo se vším. Z odpadní vody z Centrály vznikal metan a hnojivo (prohlédl si provoz s jednou z proktorek). Metan poháněl čerpadla a užíval se k chlazení.
"Na co se díváš, Milesi?"
Nevěděl, co jí má odpovědět. Ale vzpomněl si na ono podzimní odpoledne, kdy ho Odradová v toptéře vzala na okružní let nad Centrálou, aby mu tyto vztahy náležitě osvětlila a poskytla mu "přehled". Tehdy to byl jen slovní výklad, ale nyní viděl skutečnost.
"Je to ten nejuzavřenější ekologický kruh, jaký jsme schopni vytvořit," řekla mu tehdy v toptéře. "Satelity Meteorologického centra ho monitorují a řídí."
"Co vidíš tak zajímavého v tom parku, Milesi?" V jejím hlase zněly imperativy, kterým se nedokázal bránit.
"V ornitoptéře jsi mi řekla, že je to krásné, ale nebezpečné."
Podnikli spolu pouze jeden let v toptéře. Okamžitě pochopila jeho narážku. "Máš na mysli ekologický okruh."
Otočil se a tázavě k ní zdvihl oči.
"Jak je to lákavé, obehnat se hradbami a nevpustit k sobě změnu," řekla. "Hnít v našem samolibém pohodlí."
Její slova ho naplnila neklidem. Měl pocit, že je už někde slyšel… jiné místo, jiná žena, která ho držela za ruku.
"Hradby jakéhokoliv druhu jsou živnou půdou nenávisti těch, co stojí za nimi," řekla. "Vzchází z ní trpká úroda."
Nebyla to přesně tatáž slova, ale smysl ano.
Pomalu kráčel vedle Odradové, zpocenou ruku zaklesnutou v její dlani.
"Proč jsi tak zamlklý, Milesi?"
"Vy jste farmáři," řekl. "Celý Bene Gesserit jsou vlastně farmáři."
Okamžitě pochopila, co se stalo. Projevily se jeho mentatské základy, aniž to sám věděl. Lépe bude nechat to prozatím tak. "Zajímá nás všechno, co roste, Milesi. Jsi velmi vnímavý."
Když se rozcházeli, ona se vracela do své věže, on do svého pokoje ve školní sekci, Odradová řekla: "Řeknu proktorkám, aby kladly důraz na jemné používání síly."
Nepochopil. "Už cvičím s laserpaly. Říkají, že mi to jde."
"Slyšela jsem. Ale existují zbraně, které v rukou neudržíš. Pouze ve své mysli."

Zákony budují pevnosti, za nimiž malé duše zřizují satrapie. Riskantní poměry v dobách největšího klidu, katastrofální v době krizí.

BENEGESSERITSKÝ KODEX

Ložnice Velké ctěné matre tonula v temnotách. Logno, velkodáma a vrchní pobočnice Nejvyšší, kterou zavolali, vstoupila z neosvětlené chodby dovnitř a při pohledu na tmu se zachvěla. Tyhle konzultace ve tmě ji děsily, ačkoli věděla, že si v nich Velká ctěná matre libuje. To však nemohlo být jediný důvodem, proč v ložnici panovala tma. Že by se Velká ctěná matre obávala útoku? Je pravda, že několik Nejvyšších již bylo "sesazeno" v posteli. Ne… tak jednoduché to nebylo, ačkoli volba místa s tím jistě souvisela.
Ze tmy se ozývalo podivné mručení a kňučení.
Některé Ctěné matre si mezi sebou šuškaly, že Velká ctěná matre si troufá souložit s futárem. Logno to nevylučovala. Tahle Velká ctěná matre si troufá na hodně věcí. Copak nezachránila z Rozptylu některé zbraně? Ovšem s futárem? Sestry si byly vědomy, že futáry nelze sexem zotročit. Alespoň ne sexem s lidmi. I když je možné, že právě tak to Nepřátelé mnoha tváří provedli. Kdo ví?
V ložnici bylo cítit zápach kožešiny. Logno za sebou zavřela dveře a čekala. Velká ctěná matre neměla

ráda, když ji někdo vyrušoval, ať už to bylo při čemkoli, co pod rouškou temnoty provozovala. Ale ode mě si nechá říkat Dama.
Další zasténání, potom: "Sedni si na zem, Logno. Ano, tam u dveří."
Skutečně mě vidí, nebo jen hádá?
Logno neměla odvahu, aby si to ověřila. Mít jed, tak ji jednou dostanu. Je opatrná, ale i ji lze rozptýlit. Její sestry se tomu mohou vysmívat, ale jed je všeobecně uznávaný prostředek a vždy úspěšný… za předpokladu, že následovnice vládne dalšími prostředky k udržení nadvlády.
"Logno, ti Iksané, se kterými jsi dnes mluvila. Co říkali na Zbraň?"
"Nechápali, k čemu slouží, Damo. A ode mě se to nedozvěděli."
"To je samozřejmé."
"Hodláš znovu navrhnout spojení Zbraně s Náloží?"
"Vysmíváš se mi, Logno?"
"Něco takového by mě nikdy nenapadlo, Damo!"
"To doufám."
Ticho. Logno pochopila, že obě v duchu rozebírají tentýž problém. Katastrofu přečkalo jen tři sta kusů. Zbraně. Každá z nich byla jen na jedno použití, s tím, že Rada (která držela Nálož) souhlasila s vyzbrojením. Velká ctěná matre, která měla samotnou Zbraň, tak disponovala jen polovinou oné strašlivé síly. Zbraň byla bez Nálože jen malá černá trubice, kterou člověk unesl v jedné ruce. Ovšem s Náloží dokázala v omezeném dosahu vysekat široký pás nekrvavé smrti.
"Bytosti mnoha tváří," zamumlala Velká ctěná matre.
Logno přikývla do místa, odkud zamumlání přišlo.
Možná mě vidí. Nemůžu vědět, co dalšího stačila zachránit, anebo čím ji Iksané mohli vybavit.
Byly to Bytosti mnoha tváří, kéž propadnou věčnému zatracení, ony i jejich futárové, kdo katastrofu přivodil! Jak snadno jim zkonfiskovaly všechny Zbraně, všechny, až na těch pár zachráněných! Děsivá síla! Musíme se dobře vyzbrojit, než se vrátíme na bojiště. Dama má pravdu.
"Ta planeta - Buzzell," promluvila Velká ctěná matre. "Jsi si jistá, že nemá obranu?"
"Žádné obranné systémy jsme neobjevili. Pašeráci tvrdí, že není chráněná."
"Vždyť je tak bohatá na súkameny!"
"Tady ve Starém impériu se jen zřídka někdo odváží na čarodějnice zaútočit."
"Nevěřím, že jich je na té planetě tak málo! Je to past."
"Taková možnost existuje vždy, Damo."
"Já pašerákům nevěřím. Zotroč pár dalších a přezkoumej to s tím Buzzellem ještě jednou. Čarodějnice jsou možná slabé, ale ne hloupé."
"Ano, Damo."
"A Iksanům řekni, že se budeme zlobit, když se jim nepodaří Zbraň reprodukovat."
"Ale bez Nálože…"
"To vyřešíme, až to bude nutné. Jdi už."
Když Logno vycházela z místnosti, zaslechla syčivé "Áááno." S úlevou vstoupila do potemnělé chodby a spěšně vykročila za světlem.
Jsme náchylní přejmout to nejhorší, čemu čelíme.

BENEGESSERITSKÝ KODEX

Znovu ty vodní obrazy!
Měníme celou tuhle zatracenou planetu v poušť a já vídávám vodní obrazy!
Odradová seděla ve své pracovně, kolem obvyklý ranní ruch, a Dítě moře v ní unášely vlny. Měly barvu krve. Dítě moře v ní očekávalo krvavé časy.
Věděla, odkud ty obrazy pocházejí: z doby předtím, než její život ovládly Ctihodné matky; dětství v nádherném domě na břehu moře na Gammu. I když nevěděla starostmi kudy kam, neubránila se úsměvu. Ústřice od tatínka. Jídlo, kterému stále dávala přednost.
Na co si z dětství pamatovala nejlépe, byly výlety na moře. Vznášení se na vodě mělo v sobě něco, co

promlouvalo k jejímu nejniternějšímu já. Stoupání a klesání vln, pocit neohraničeného obzoru s cizokrajnými místy ukrytými hned za klenutou hranicí vodního světa, ona vzrušující příchuť nebezpečí skrývající se v mase vod, která ji nesla. To všechno dohromady ji ujišťovalo o tom, že je Dítě moře.
I tatínek byl klidnější. A maminka Sibie byla tak šťastná, tvář obrácenou do větru, vlající tmavé vlasy. Z té doby nesla v sobě pocit vyváženosti, uklidňující poselství pronášené jazykem starším než nejstarší Zděděné vzpomínky Odradové. "Zde je mé místo, toto je mé prostředí, jsem Dítě moře."
Z té doby pocházelo její osobní pojetí zdravého rozumu. Schopnost neztratit rovnováhu na neznámém moři. Schopnost zachovat si své nejhlubší já navzdory nečekanému vlnobití.
Maminka Sibie předala Odradové tuto schopnost dávno předtím, než přišly Ctihodné matky a vzaly si svou "utajenou atreidskou dceru". Maminka Sibie, pouhá pěstounka, naučila Odradovou milovat samu sebe.
V benegesseritském společenství, kde byla jakákoliv podoba lásky podezřelá, to zůstalo jejím nejskrytějším tajemstvím.
Když na to přijde, jsem spokojená sama se sebou. Samota mě neobtěžuje. Pokud ovšem mohla být Ctihodná matka vůbec někdy sama, co po prodělané melanžové agonii byla přímo zahlcena Zděděnými vzpomínkami.
Ale maminka Sibie a, ano, i tatínek, naplnili během oněch utajených let svůj pěstounský závazek do té míry, že na Ctihodné matky zbylo málo - tyto vlastnosti jen prohloubit.
Proktorky se snažily její "vášnivou touhu po příbuzenských vztazích" vykořenit. Nepodařilo se jim, i když ony samy si byly jisty úspěchem. Přesto ji ale podezírat nepřestaly. Nakonec ji poslaly do Al Dhanabu, místu úmyslně udržovaném jako imitace Sallusy Secundus, aby na planetě permanentních zkoušek dovršily formovaní její osobnosti. Bylo to místo v některých ohledech horší než Duna: vysoká skaliska a vyschlé strže, horké větry vedle ledových, nedostačující nebo naopak přílišná vlhkost. Sesterstvo považovalo Al Dhanab za zkušební místo pro ty, kteří byli předurčeni k životu na Duně. Nic z toho však neovlivnilo utajené jádro v nitru Odradové. Dítě moře zůstalo nedotčeno.
A je to právě Dítě moře, které mě nyní varuje.
Bylo to předzvěstné varování?
Tento malý dar měla vždycky, to jemné brnění, které ohlašovalo bezprostřední nebezpečí hrozící Sesterstvu. Připomínaly se jí její atreidské geny. Bylo to nebezpečí hrozící Kapitule? Ne, bolest, které se nemohla dotknout, říkala, že v nebezpečí se nacházeli jiní. Přesto, důležitá informace.
Lampadas? To její malý dar nedokázal určit.
Genetické mistryně se vždycky snažily tyto nebezpečné prorocké schopnosti z atreidské linie vykořenit, ale příliš se jim to nedařilo. "Nemůžeme riskovat dalšího Kwisatze Haderacha!" O nežádoucí schopnosti své Matky představené věděly, ale její předchůdkyně, Tarazová, doporučila, "aby tyto dary byly obezřetně využívány". Podle Tarazové fungovaly prorocké vlohy Odradové pouze v případě, že hrozilo nebezpečí Bene Gesseritu.
Odradová jí dala za pravdu. V poslední době se jí před očima zjevovaly mihotavé obrazy blížícího se nebezpečí. A často se jí vracel jeden sen.
Kráčela po laně nad propastí a zezadu se k ní blížil člověk (neodvažovala se otočit a zjistit kdo) se sekyrou. Chystal se lano přeseknout. Pod bosýma nohama cítila záškuby ve tkanivu. Cítila chladný vítr s pachem spáleniny. A věděla, že člověk se sekyrou je stále blíž!
Každý další krok vyžadoval veškerou její energii. Krok! Krok! Lano se pohupovalo a ona s široce rozpaženýma rukama bojovala o rovnováhu.
Když spadnu já, spadne celé Sesterstvo!
Bene Gesserit skončí v hlubinách pod lanem. Jako všechno živé i Sesterstvo musí někdy zahynout. Fakt, který se Ctihodná matka neodvažovala popírat.
Ale ne zde. Ne pádem z odseknutého lana. Nesmíme dopustit, aby ho odsekl! Musím se dostat na druhou stranu, dříve než přijde ten člověk se sekyrou. "Musím! Musím!"
V tom místě sen vždycky skončil a ona se s ozvěnou vlastního hlasu v uších probudila ve své ložnici. S mrazením v zátylku. Neschopna se hluboce nadechnout. Benegesseritská kázeň nedovolovala nepotřebné projevy emocí ani ve spárech nočních můr.

Tělo nepotřebuje dýchat? Tělo nebude dýchat.
Jak tak seděla ve své pracovně a upamatovávala se na nedávný sen, pochopila hloubku reality ukrývající se za metaforou lana: Tenká nit, na které nesu osud mého Sesterstva. Dítě moře vycítilo blížící se hrůzu a vyvolalo obrazy krvavých vod. To nebyla ledajaká výstraha. Zlověstná. Chtěla vstát a vykřiknout: "Utíkejte, drobečkové! Utíkejte! Honem!"
Jak by se na to asi tvářili hlídací psi!
Povinnost nakazovala Matce představené nedat najevo své obavy, musela je skrýt za klidnou tváří a jednat tak, jako kdyby nezáleželo na ničem jiném než na formálních rozhodnutích, které měla před sebou. Panika byla nepřípustná! Ne, že by kterékoli z jejích neodkladných rozhodnutí z poslední doby bylo triviální, to v žádném případě. Ale střízlivá mysl byla nutná.
Někteří z jejích svěřenců se už rozprchli, zmizeli v nenávratnu. Předávané životy ve Zděděných vzpomínkách. Zbytek jejích svěřenců zde na Kapitule pozná sám, kdy utíkat. Až je objeví. Vládu nad jejich chováním potom převezmou potřeby daného okamžiku. Jediné, na čem skutečně záleželo, byl jejich speciální výcvik. Ten byl jejich nejspolehlivější průpravou.
Každá nová buňka Bene Gesseritu, ať už skončila kdekoli, byla připravená stejně jako Kapitula: raději totální záhuba než poroba. Skučící oheň pohltí těla i data, a všechno, co uchvatitel najde, bude jen hromada trosek a popela.
Některé ze Sester možná uniknou. Ale útěk ve chvíli útoku - jaká marnost!
Lidé, zastávající významné postavení, předávali Zděděné vzpomínky tak jako tak. Ale bylo třeba se připravit. Matka představená se tomu vyhýbala. V zájmu morálky!
Kam utíkat, kdo může utéci a kdo může být zajat? To byly zásadní otázky. Co kdyby na okraji nové pouště zajali Sheeanu očekávající návrat písečných červů, k němuž nemusí nikdy dojít? Sheeana a písečtí červi: mocný náboženský impulz, který by Ctěné matre možná dokázaly náležitě využít. A co kdyby Ctěné matre zajaly gholu Idaha nebo gholu Tega? Kdyby k něčemu z toho došlo, už by se nemusely mít kam ukrýt.
Co kdyby? Co kdyby?
Pocit zoufalé bezvýchodnosti jí říkal: "Měli jsme Idaha zabít ve chvíli, kdy se nám dostal do rukou! Nikdy jsme neměli nechat stvořit gholu Tega."
Její pochyby sdílely pouze členky její Rady, její nejbližší poradkyně a někteří hlídací psi. Ti se stavěli k tomu s výhradami. Oba gholové pro ně zůstali předmětem pochybností i potom, co zaminovali neloď a učinili ji tak bezbrannou vůči ničícímu ohni.
Byl Teg během oněch posledních hodin předcházejících jeho hrdinské smrti schopen vidět to, co vidět nelze? (Včetně nelodí?) Jak tehdy na Duně věděl, kde nás na té poušti najít?
A pokud to dokázal Teg, mohl k této schopnosti přijít i nebezpečně obdařený Duncan Idaho s jeho nespočetnými generacemi akumulovaných atreidských (a dalších) genů.
Já sama bych to mohla dokázat!
V šokujícím prozření si Odradová náhle vůbec poprvé uvědomila, že Tamalanová a Bellondová Matku představenou sledovaly se stejnými obavami, jaké pociťovala ona, když se dívala na oba gholy.
Jen pouhé vědomí, že je to možné - že člověk může být senzibilován tak, aby dokázal vypátrat nelodě a jiné cloněné formy - by mělo negativní účinek na jejich vesmír. Dozajista by to Ctěné matre přivedlo na stopu. Ve vesmíru se potulovalo nesčetné Idahovo potomstvo. Vždycky si stěžoval, že není žádný "mizerný hřebeček Sesterstva", ale jejich zájmům posloužil mnohokrát.
Vždycky jsem si myslela, ze to dělá kvůli sobě. Možná dělal.
Kterýkoli potomek hlavní rodové linie Atreidů mohl mít tuto schopnost, která podle Rady došla rozkvětu právě v Tegovi.
Kam se ubíraly měsíce a roky? Dny? Další žně za námi a Sesterstvo nadále setrvávalo ve svém děsivém polospánku. Pozdní dopoledne, uvědomila si Odradová. Pronikly k ní zvuky a pachy Centrály. Lidé venku na chodbě. Vůně kuřecí pečeně se zelím ze společné jídelny. Všechno bylo normální.
Co je normální pro někoho, kdo i v tomto rušném čase se nechává unášet sny o vodních pláních? Dítě moře nemohlo zapomenout na Gammu, pachy, vůni mořských řas ve větru, mořský vzduch plný kyslíku a úžasnou svobodu lidí kolem ní, tak zjevnou ve způsobu jejich chůze a řeči. Rozmluvy na moři sahaly do

zvláštních hloubek, které nikdy nezměřila. I ten nejobyčejnější rozhovor obsahoval skryté prvky, oceánické deklamace plující spolu s proudy pod nimi.
Odradová cítila, že si musí vzpomenout na své tělo plující na hladině moře svého dětství. Potřebovala se znovu zachytit sil, které tehdy znala, nasát ony posilující hodnoty, které poznala v době o tolik prostší. S co nejdéle zadrženým dechem, s obličejem ponořeným ve slané vodě plula svým mořským přítomnem zahánějícím všechny strasti. Tak zlikvidovala samu podstatu stresu. Zaplavil ji pocit hlubokého klidu a míru.
Pluji, tudíž jsem.
Dítě moře varovalo své vzkříšené já. Potřebovala vzkříšení zoufaleji, než si dokázala přiznat.
Minulou noc se dívala na svůj obličej zrcadlící se v okně pracovny. Otřáslo ji, jak se věk a odpovědnost v kombinaci s únavou podepsaly na jejích propadlých tvářích a svěšených koutcích úst: smyslné rty se zúžily, jemné křivky obličeje naopak protáhly. Jen celomodré oči planuly svou obvyklou intenzitou a její postava byla stále stejně vysoká a pevná.
Vedena náhlým popudem Odradová sáhla po volacích symbolech a upřela zrak do projekce nad stolem: neloď spočívající na přistávací ploše Kapituly, obří pahrbek záhadného zařízení vytržený Času. Loď pevně vězela v rozsáhlé proláklině, kterou za léta svého polospánku vyhloubila v přistávací ploše. Velká masa, jejíž motory tikaly jen tolik, aby zůstala skryta před jasnozřivými pátrači, zejména před navigátory Gildy, kteří by s obzvláště velkou radostí Bene Gesserit prodali.
Proč si v tuto chvíli vyvolala její obraz?
Pro tři osoby, které v ní byly uvězněny - Scytale, poslední živý Pán Tleilaxu; Murbella a Duncan Idaho, sexuálně vázaná dvojice vězící v zajetí jeden druhého stejně jako v zajetí nelodi.
Není to jednoduché, nic z toho není jednoduché.
Stávalo se jen zřídka, aby měl některý významnější počin Bene Gesseritu jednoduché vysvětlení. A neloď s jejím "netrvalým" obsahem šlo klasifikovat pouze jako velmi významný a hlavně nesmírně nákladný počin. Nákladný energeticky i v pohotovostním režimu.
Úsporná opatření vztahující se na všechny tyto výlohy svědčila o energetické krizi. To byla Bellina starost, mimo jiné. Člověk to slyšel v každém jejím slově, i ve chvílích její největší objektivity: "Už není co, není kde škrtat!" Každá jednotka Bene Gesseritu si v těchto dnech uvědomovala, že nad ní bdí ostražité Účetní oko, bedlivě sledující odčerpávanou mízu Sesterstva.
Bellondová vešla do pracovny bez ohlášení, pod levou paží svazek riduliánských desek. Našlapovala, jako kdyby jí podlaha byla protivná, jako by každým krokem říkala: "Tumáš! A ještě! A ještě jednu!" Dupala do podlahy, která se nedopatřením octla pod jejíma nohama.
Když si Odradová všimla pohledu v očích Bellondové, ucítila, jak se jí sevřela hruď. Riduliánské desky s plesknutím dopadly na stůl.
"Lampadas!" oznámila Bellondová s bolestí v hlase.
Odradová se nepotřebovala přesvědčit. Krvavé vody Dítěte moře se staly realitou.
"Kdo přežil?" zeptala se hlasem, ve kterém znělo napětí.
"Nikdo." Bellondová klesla do židlopsa na její straně stolu.
Potom vešla Tamalanová a posadila se za Bellondovou. Obě vypadaly zničeně.
Nepřežil nikdo.
Odradová neměla sílu ubránit se pocitu zmaru, který se jí zmocnil. Bylo jí jedno, že ji takovou uvidí i ostatní. Tato pracovna už viděla mnohem horší poklesky.
"Kdo to oznámil?" zeptala se Odradová.
"Přišlo to přes naše zvědy v CHOAMU. Se speciálním označením. Samotná informace pochází od rabbiho, o tom není pochyb."
Odradová nevěděla, jak zareagovat. Podívala se na široký oblouk okna za zády svých společnic a spatřila hebké hejno sněhových vloček. Ano, tahle zvěst patří právem zimě, která venku nabývala na síle. Sesterstvu na Kapitule náhlý vpád zimy na radosti nepřidal. Okolnosti donutily Meteorologické centrum urychleně snížit teplotu. Žádný pozvolný přechod, žádné ohledy ke stromům a rostlinám, které musely upadnout do mrazivého spánku. Každou noc bylo o tři čtyři stupně chladněji. Přibližně za týden bude po všem a všechno živé se ponoří do zdánlivě nekonečného mrazu.

Zima srovnatelná se zprávou o Lampadě.
Jedním z důsledků takového počasí byla mlha. Dívala se, jak mizí spolu s krátkou sněhovou metelicí.
Bláznivé počasí. Přiblížili rosný bod teplotě vzduchu a mlha se převalila do zachovalých vlhkých oblastí.
Zvedla se ze země v lehounkých závojích, které bloudily opadanými sady jako oblaka jedovatého plynu.
Vůbec nikdo nepřežil?
V odpověď na její tázavý pohled zavrtěla Bellondová rázně hlavou.
Lampadas - perla v pletivu benegesseritských planet, domov jejich nejlepších škol, další mrtvá koule pokrytá popelem a zatvrdlou taveninou. A bašár Alef Burzmali s elitními obrannými silami. Všichni mrtví?
"Všichni mrtví," řekla Bellondová.
Burzmali, oblíbený žák starého bašára Tega, mrtvý, bez užitku. Lampadas - obrovská knihovna, skvělé učitelky, vynikající studentky… všichni mrtví.
"I Lucilla?" otázala se Odradová. Ctihodná matka Lucilla, vicekancléřka Lampady, měla instrukce prchnout při první známce nebezpečí a vzít s sebou tolik odsouzených k záhubě, kolik se do Zděděných vzpomínek vměstnalo.
"Zvědové tvrdí, že nepřežil nikdo," trvala na svém Bellondová.
Byl to jasný pokyn zbytku Bene Gesseritu: "Další můžete být vy!"
Jak může být kterákoliv společnost odolná proti takové brutalitě? napadlo Odradovou. Představila si, jak tuhle zprávu u snídaně komentovala posádka na některé ze základen Ctěných matre: "Zničily jsme další benegesseritskou planetu. Deset miliard mrtvých, slyšela jsem. To máme celkem šest planet za tenhle měsíc, že? Podáš mi smetanu, zlatíčko?"
Odradová, pohled skleněný hrůzou, zdvihla zprávu a rychle ji prolétla. Od rabbiho, o tom není pochyb.
Pomalu ji položila na stůl a pohlédla na své rádkyně.
Stará, tlustá a zdravě vyhlížející Bellondová, mentatka-archivářka, která nosila brýle na čtení, nedbalá toho, co tím na sebe prozrazuje, se široce ušklíbla a ukázala své obroušené zuby - gesto mnohem výmluvnější než všechna slova. Viděla, jak Odradová na zprávu zareagovala. Mohla by chtít znovu prosazovat nějaká odvetná opatření. Od někoho, kdo je ceněn pro svoji přirozenou útočnost, by to nebylo nic neočekávaného. Bylo zapotřebí ji usměrnit, připomenout jí mentatské povinnosti.
Svým způsobem má Bell pravdu, napadlo Odradovou. Ale to, o čem uvažuji, se jí líbit nebude. Teď musím pečlivě volit slova. Na prozrazení mých záměrů je ještě příliš brzy.
"Za jistých okolností může jedna špatnost otupit druhou," řekla. "Musíme se nad tím důkladně zamyslet."
Tak! To zabrání jejímu výbuchu.
Tamalanová se pohnula v křesle. Odradová na starou ženu pohlédla. Na její tváři zahlédla masku shovívavé trpělivosti. Sněhobílé vlasy nad úzkým obličejem: obraz letité moudrosti.
Odradová však dobře věděla, co se skrývá pod tou maskou - póza hlásající, že nic z toho, co viděla a slyšela, jí nebylo po chuti.
Tamalanová, na rozdíl od svého křehkého zevnějšku, působila dojmem tělesné houževnatosti. Udržovala se v kondici, o tom svědčily její svaly. V očích měla však vepsáno něco, co s tím bylo v přímém rozporu: rezignaci, ústup ze života. Proslulá inteligence Tamalanové se proměnila na jakousi vychytralost, spoléhající se více než na to, co dokázala vyvodit z bezprostřední přítomnosti, spíše na své někdejší postřehy a rozhodnutí.
Musíme začít připravovat výměnu stráží. Myslím, že to bude Sheeana. Sheeana je pro nás nebezpečná, ale zároveň naše velká naděje. A byla zasvěcena na Duně.
Odradová se zadívala na křivku hustého obočí Tamalanové. Ano, Sheeana na místo Tamalanové.
Při složitosti problémů, které je čekají, se Tam nebude vzpírat. Odradová věděla, že stačí jen naznačit, jak svízelná je jejich situace.
Bude mi chybět, hrome!

Nelze pochopit dějiny bez znalosti zákonitostí, podle nichž vůdcové plynou s jejich proudy. Každý vůdce potřebuje nezasvěcené ke zvěčnění svého vedoucího postavení. Vezměte si mě: Byl jsem vůdce i nezasvěcený. Nemyslete si, že jsem vytvořil jen církevní stát. To mi kázal můj úřad vůdce. Napodobil jsem historické modely. Primitivní umění mé doby mě ukazuje jako nezasvěceného. Oblíbená poezie:

epika. Oblíbený divadelní vzor: heroismus. Tanec: nespoutaně hříšný. Prostředky, aby lidé pochopili, o co jsem je připravil. O co? O právo zvolit si vlastní úlohu v dějinách.

LETO II. (TYRAN)
PŘEKLAD VETHER BEBE

Zemřu! napadlo Lucillu.
Kéž stačím předat drahocenné břímě, jež nosím ve své mysli, mé drahé Sestry. Prosím!
Sestry!
V řadách Bene Gesseritu se jen zřídkakdy hovořilo o rodině, přestože její členky na sebe v tomto smyslu pohlížely. Z genetického hlediska skutečně spřízněné byly. A díky Zděděným vzpomínkám často věděly jak, přestože výrazy jako "sestřenice z druhého kolena" nebo "prateta" pro ně ztratily smysl. Krevní pojítka viděly očima tkadleny sledující látku před sebou. Věděly, jakým způsobem vzniká z osnovy a útku výsledná struktura, Sesterstvo, struktura Bene Gesseritu - výstižnější pojmenování než Rodina - vytvořená na pradávné osnově rodinných instinktů.
V tuto chvíli Lucilla na své sestry pohlížela toliko jako na rodinu. A rodina potřebovala to, co měla u sebe.
Hledat útočiště na Gammu bylo ode mě pošetilé!
Její zmrzačená neloď by se ovšem dál nedostala. Jak jen byly tyhle Ctěné matre strašně extravagantní! Nenávist, jež toho byla důsledkem, jí naháněla hrůzu.
Únikové dráhy kolem Lampady byly plné smrtících pastí - mimoprostor po obvodu posetý malými neglóby, v každém na dotyk aktivovaný silomet a laserpal. Laser zasáhne Holzmanův generátor v neprostorové kouli a řetězová reakce uvolní nukleární energii. Prásk do pasti a kolem vás se rozprostře němá, zato zničující exploze. Nákladné, ale účinné! Pár takových explozí by udělalo neovladatelný vrak i z obří Gildolodi. Obranné palubní analyzátory prohlédly povahu pasti příliš pozdě, ale i tak musela mluvit o štěstí.
Když se tak dívala z horního patra tohoto odlehlého statku na Gammu, necítila se příliš šťastně. Okno bylo otevřené a odpolední vánek k ní nesl neodmyslitelný zápach oleje a zakouřené špíny. Harkonnenové vtiskly svůj olejový cejch této planetě tak hluboce, že se ho možná nikdy nezbaví.
Její místní spojka byl vysloužilý sucký lékař, který byl však někým mnohem víc, osobou natolik tajnou, že tuto vědomost sdílel jen omezený počet členů Bene Gesseritu. Tato vědomost spočívala ve speciální klasifikaci: Tajemství, o nichž nemluvíme, dokonce ani mezi sebou, pro újmu, jež by nám z toho vznikla. Tajemství, jež při předávání životů nepřechází ze Sestry na Sestru, neboť pro ně není otevřené cesty. Tajemství, jež se odvážíme poznat toliko v nouzi. Lucilla na ně narazila díky jedné mlhavé poznámce Odradové.
"Víš, co je na Gammu zajímavé? Hmm, žije tam společenství, které spojuje konzumace posvěcené stravy. Dávný zvyk z doby přistěhovalců, kteří nikdy neasimilovali - stranili se ostatních, s nelibostí pohlíželi na svazky vně své komunity a podobně. Přirozeně kolem sebe rozhazovali obvyklou mytickou drť: řeči, dohady. Aby se ještě více izolovali od ostatních. O to jim totiž jde."
Lucilla věděla o jednom starodávném společenství, které odpovídalo tomuto popisu. Byla zvědavá. Společenství, které měla na mysli, údajně vymřelo záhy po Druhém mezihvězdném stěhování. Uvážlivé hledání v Archivech podnítilo její zvědavost ještě více. Životní styly, legendami opředené popisy náboženských obřadů - obzvláště kandelabry - a tradice určitých dnů, během nichž byla zakázána jakákoli práce. A nebyli pouze na Gammu!
Jednoho dopoledne Lucilla využila neobvyklé chvíle nečinnosti a vstoupila do pracovny, aby si ověřila svoji "projektivní domněnku", která sice nebyla tak spolehlivá jako mentatská, ale zato jistě něčím víc než pouhou teorií.
"Řekla bych, že máš pro mě nový úkol."
"Vidím, že jsi strávila mnoho času v Archivech."
"Zdá se, že je to v této době užitečná činnost."
"Souvislosti?"

"Domněnka." To tajné společenství na Gammu - jsou to Židé, že?
"Tam, kam tě zanedlouho vyšleme, budeš možná potřebovat některé speciální informace." Krajně ledabylý tón.
Lucilla, aniž k tomu byla vyzvána, se usadila do židlopsa Bellondové.
Odradová uchopila pero, naškrábala něco na kus papíru, a podala ho Lucille tak, aby to neviděly transoči.
Lucilla pochopila, sklonila se nad kusem papíru a dala si ho těsně před oči.
"Tvá domněnka je správná. Musíš zemřít, než bys ji měla vyzradit. To je cena za jejich spolupráci, známka nesmírné důvěry." Lucilla zprávu roztrhala.
Odradová pomocí oční a dlaňové identifikace otevřela panel na stěně za svými zády. Vytáhla z něj malý riduliánský krystal a podala ho Lucille. Byl teplý, ale Lucilla ucítila mrazení. Co mohlo být tak tajného?
Odradová vysunula zpod stolu bezpečnostní kuklu.
Lucilla rozechvělou rukou zasadila krystal do lůžka a natáhla si kuklu. V její hlavě se okamžitě začala formovat slova. Prastarý způsob řeči začínal dostávat smysl: "Lidé, k nimž se upírá tvá pozornost, jsou Židé. Před dávnými věky učinili jisté defenzivní rozhodnutí. Vyhnout se opakujícím se pogromům úplným odchodem z veřejného života. Vesmírné lety to nejenže umožnily, nýbrž dokonce učinily zajímavým. Ukryli se na bezpočtu planet - takový soukromý Rozptyl - pravděpodobně existují planety, na kterých žijí jen oni. To ovšem neznamená, že upustili od pradávných praktik, v nichž díky nutným požadavkům přežití tolik vynikali. Staré náboženství nesporně přetrvává i nadále, byť v poněkud pozměněné podobě. Je pravděpodobné, že dávný rabbi by se za šábesovou menorou současné židovské domácnosti necítil nijak nezvykle. Jejich mlčenlivost je však taková, že člověk může bez sebemenšího podezření po Židově boku pracovat celý život. Říkají tomu Úplné utajení, a jsou si vědomi úskalí, které to s sebou přináší."
Lucilla to přijala bez otázek. Každý, kdo byť jen tušil přítomnost něčeho tak tajného, musel chápat z toho plynoucí nebezpečí. "Proč jinak by to drželi v tajnosti, ha? To mi pověz!"
Krystal přeléval dál svá tajemství do jejího vědomí: "Při hrozbě odhalení mají standardní reakci: ‚Hledáme náboženství našich praotců. Je to obrození, oživení toho nejlepšího z naší minulosti.'"
Tuhle předlohu Lucilla dobře znala. Vždycky existovali nějací "potrhlí buditelé". Záruka na odvrácení zvědavosti. "Ti? Ech, to je jen další banda obrozeneckých bláznů."
"Tento zastírací systém (pokračoval krystal) však před námi neuspěl. Máme své vlastní, pečlivé záznamy židovských dějin, k tomu fond Zděděných vzpomínek, abychom znali skutečné důvody jejich utajení. Tento stav trval do té doby, dokud jsem si, já, Matka představená, v průběhu bitvy u Corrinu (velmi dávno, ano!) a následně po ní neuvědomila, že naše Sesterstvo potřebuje tajnou společnost, přístupnou našim žádostem o pomoc."
Lucillou projela vlna skepse. Žádostem?
Někdejší Matka představená její skepticismus předvídala. "V případě nutnosti předkládáme žádosti, které nemohou odmítnout. Oni k nám ovšem vznášejí žádosti také."
Lucilla se hluboce zamyslela. Tajemné ilegální společenství ji vzrušovalo. Bylo dokonale utajeno. Její neobratné dotazy v Archivech většinou vyvolaly jen zamítnutí. "Židé? To má být kdo? Ach, ano - ta dávná sekta. To si najdi sama. Nemůžeme marnit čas na vyhledávání nějakých náboženských nesmyslů."
To krystal byl sdílnější: "Židé dávají najevo pobavení, někdy zděšení, nad tím, co se vykládá jako naše kopírování jejich modelů. Na naše matriční záznamy s převládající ženskou linií řídící párovací model pohlížejí jako na židovské. Židem je jen ten, kdo měl matku Židovku."
Krystal dospěl k závěru: "Diaspora zůstane uchována v paměti. Toto tajemství je věcí naší svrchované cti."
Lucilla si stáhla kuklu z hlavy.
"Jsi skvělá kandidátka na jeden krajně ožehavý úkol na Lampadě," řekla jí tehdy Odradová, když ukládala krystal zpátky do úkrytu.
To byla minulost, která se pravděpodobně už nikdy nevrátí. Hle, kam mě ten její "ožehavý úkol" dovedl!
Ze svého vyvýšeného místa na gammském statku si Lucilla povšimla, že na pozemek vjel obří přepravník. Dole nastalo hemžení. K přepravníku se odevšad začali trousit dělníci s koši plnými zeleniny. Ucítila pronikavou vůni šťávy kanoucí z odťatých stopek tykví.

Lucilla zůstala stát u okna. Její hostitel jí opatřil místní oděv - dlouhý, šedivý úbor pro každou příležitost a světle modrý šátek na hlavu, který měl skrýt její pískově žluté vlasy. Bylo nezbytné, aby na sebe nepřivolávala nežádoucí pozornost. Viděla, jak se ženy zastavují, aby sledovaly probíhající práce. Její přítomnost zde lze tedy považovat za projev zvědavosti.
Přestože to byl velký přepravník, jeho kloubové sekce se pod nákladem plodin začínala pomalu rozpínat. Řidič stál vpředu v průhledné kabině, ruce na řídicí páce, oči upřené před sebe. Byl široko rozkročený, zapíral se do pavučiny šikmých podpěr a levým bokem se dotýkal energopáky. Byl to velký muž osmahlé a zbrázděné tváře a s proužkami šedin ve vlasech. Jeho tělo bylo prodloužením stroje řídícím jeho nemotorné pohyby. Když projížděl kolem, na okamžik zalétl pohledem vzhůru k Lucille, načež se hned zase zadíval do kolejiště širokého nakládacího prostoru ohraničeného budovami pod ní.
Zabudovaný do svého stroje, napadlo ji. Prozrazovalo to něco o tom, jak lidé zapadali do věcí, které sami vytvořili. Lucilla vycítila zeslabující charakter této myšlenky. Pokud se člověk příliš úzce sváže s jednou věcí, zakrní další jeho schopnosti. Stáváme se tím, co děláme.
Představila si sama sebe jako operátora nějakého velkého stroje, stejného, jako řídil muž v přepravníku. Obrovský stroj vyjel ven ze dvora, aniž by jí řidič věnoval další pohled. Jednou ji už viděl, proč by se díval podruhé?
Její hostitelé tento úkryt vybrali moudře, pomyslela si. Řídce obydlená oblast s důvěryhodnými dělníky v bezprostřední blízkosti a nepříliš zvědavými projíždějícími. Těžká práce tlumila zvědavost. Charakter zdejší oblasti zaznamenala záhy po příjezdu. Byl večer a lidé se už vraceli do svých domovů. Podle doby, kdy končila práce, se dala posoudit hustota dané oblasti. Kde se do postele chodilo brzy, byla hustota menší. Noční ruch znamenal, že lidé jsou neklidní, rozrušení vnitřním vědomím činnosti druhých, vibrující k nim z příliš malé vzdálenosti.
Co mě přivedlo do tohoto introspektivního stavu?
Kdysi, v prvním útočišti Sesterstva, než došlo k nejhoršímu náporu Ctěných matre, Lucilla se jen s obtížemi dokázala vypořádat s vědomím, že "nás někdo loví s úmyslem nás zlikvidovat".
Pogrom! Tak to rabbi nazval, než odešel, aby se šel "podívat, co pro vás mohu udělat".
Věděla, že rabbi vylovil pojmenování z dlouhé a trpké paměti, ale takto svázána okolnostmi, které nemohla ovlivnit, se cítila teprve po svém první zážitku na Gammu, předcházejícím tomuto pogromu.
Už tehdy byl ze mě uprchlík.
Současná situace Sesterstva nesla jisté známky podobnosti s tím, co si vytrpělo pod Tyranem, s tou výjimkou, že Božský imperátor (ve zpětném pohledu) zjevně nikdy nezamýšlel Bene Gesserit zničit, jen mu vládnout. A vládnout to on uměl!
Kde trčí ten zatracený rabbi?
Byl to mohutný člověk se starosvětskými brýlemi. Široký obličej zhnědlý vydatným pobytem na slunci. Několik málo vrásek odporujících věku, který četla v jeho hlase a pohybech. Obroučky soustřeďovaly pozornost na hluboce zasazené hnědé oči, které ji sledovaly s mimořádnou intenzitou.
"Ctěné matre," zaúpěl (přímo zde, v horním pokoji s holými stěnami), když mu vyložila svou nezáviděníhodnou situaci. "To je věru těžký úkol!"
Lucilla takovou reakci očekávala, a co víc, poznala, že to věděl.
"Na Gammu je navigátor Gildy, který jim pomáhá v pátrání," řekl. "Jeden z Edriků, velmi mocný, jak mi bylo řečeno."
"V mých žilách koluje Sionina krev. Nemůže mě vidět."
"Stejně jako mě nebo kohokoli z mých lidí, a to ze stejného důvodu. My Židé se totiž dokážeme přizpůsobit nejrůznějším okolnostem."
"Ten Edrik, to je jen gesto," řekla. "Mnoho nezmůže."
"Ale je tady. Obávám se, že neexistuje způsob, jak vás v bezpečí dostat pryč z planety."
"Co tedy můžeme dělat?"
"Uvidíme. Moji lidé nejsou tak docela bezmocní, chápete?"
Vycítila v jeho hlase upřímnost a starostlivost. Tiše hovořil o odolávání sexuálním svodům Ctěných matre "přirozenou cestou, aby nevzbudili jejich pozornost".
"Obejdu pár spolehlivých lidí," řekl.

Ta slova v ní vyvolala zvláštní pocit uklidnění. Když se člověk dostane doktorům do rukou, mnohdy má pocit chladné odtažitosti a krutosti. Ujistila se vědomím, že Sukové bývali uzpůsobeni tak, aby byli vnímaví na pacientovy potřeby, ohleduplní a nápomocní. (Všechno to, co jde za mimořádných okolností stranou.)
Násilím se uklidnila, soustřeďujíc své úsilí na osobní mantru, kterou získala při výcviku sólové smrti. Mám-li zemřít, musím předat transcendentní lekci. Musím odejít s vyrovnanou myslí.
Pomohlo to, ale stále cítila mírné rozechvění. Rabbi byl příliš dlouho pryč. Něco nebylo v pořádku.
Byla má důvěra v něj na místě?
Navzdory narůstajícímu pocitu zmaru se Lucilla přinutila k aplikaci benegesseritské naivity, když si zpětně připomněla své setkání s rabbim. Její proktorky tomu říkaly "nevinnost, jež jde ruku v ruce s nezkušeností, stav, který se často plete s neznalostí". Naivita, do níž plynulo vše. Něco podobného jako u mentatů. Tok informací nezatížených předpojatostí. "Jsi zrcadlo, v němž se odráží vesmír. Ten odraz je veškerá tvoje zkušenost. Představy se odrážejí od tvých smyslů. Hromadí se hypotézy. Důležité, třebaže mylné. Ojedinělý případ, kdy více než jeden mylný předpoklad může vést ke spolehlivým rozhodnutím."
"Jsme vašimi ochotnými služebníky," řekl rabbi.
Něco takového muselo Ctihodnou matku bezpochyby vyburcovat k ostražitosti.
Vysvětlení Odradové jí najednou připadalo nedostačující. Téměř vždy je to věc zisku. Přijala to jako cynickou poznámku, která však vycházela z obrovské zkušenosti. Pokusy vykořenit tento rys z lidské povahy se vždy roztříštily o úskalí praktičnosti. Socialistické a komunistické systémy pouze měnily hodnoty, kterými se zisk měřil. Obludná manažérská byrokracie - přepážka místo trůnu.
Lucilla si připomněla, že projevy se neměnily. Podívej se na rabbiho rozsáhlou farmu! Místo Sukova zaslouženého odpočinku? Viděla něco z toho, co leželo pod povrchem: služebnictvo, honosnější obydlí. Bylo toho více. Bez ohledu na systém šlo stále o jedno a totéž: nejlepší jídlo, krásné milenky a milenci, neomezené cestování, prázdninový komfort.
Člověka to unaví, když to vidí tak často jako my.
Uvědomovala si svoji nervozitu, ale nedokázala jí zabránit. Přežití. Na samotném dně potřeb leží vždy přežití. A já ohrožuji přežití rabbiho a jeho lidu.
Jeho chování bylo servilní. Vždy se střez těch, kdož nám podlézají a poklonkují moci, kterou u nás tuší. Jak svůdné jsou davy pochlebníků, dychtivě připravených vykonat naše rozkazy! Jak slabošské.
Chyba Ctěných matre.
Kde jen ten rabbi vězí?
Zjišťoval, kolik toho může pro Ctihodnou matku Lucillu udělat?
Někde dole práskly dveře a podlaha pod jejíma nohama se zachvěla. Zaslechla uspěchané kroky na schodech. Jak primitivně tihle lidé žili. Schody! Lucilla se otočila k otvírajícím se dveřím. Spolu s rabbim vnikla do místnosti sytá vůně melanže. Zůstal stát u dveří a odhadoval její rozpoložení.
"Odpusť mi mé zdržení, drahá paní. Byl jsem předvolán k výslechu u Edrika, gildovního navigátora."
To vysvětlovalo vůni koření. Navigátoři byli trvale zahaleni do mračna oranžového melanžového plynu, v jejichž sytých výparech byli častokrát stěží rozeznatelní. Lucilla si představila drobný klín navigátorových úst a ohyzdnou kosatku jeho nosu. Ústa a nos ztrácející se na navigátorově gigantické tváři s pulzujícími spánky. Věděla, jaký pocit ohrožení musel rabbi zakoušet, když naslouchal monotónním rykům ozývajícím se z navigátorova hrdla a simultánnímu mechapřekladu do neosobní galaštiny.
"Co chtěl?"
"Vás."
"Ví, že…"
"Neví to jistě, ale jsem si jistý, že nás podezřívá. Ostatně, jako všechny."
"Sledovali vás?"
"Nemyslím. Mohou mě najít, kdykoli se jim zlíbí."
"Co uděláme?" Věděla, že mluví příliš rychle, příliš hlasitě.
"Drahá paní…" Učinil tři kroky vpřed. Všimla si kapiček potu na jeho čele a nosu. Strach. Cítila ho.
"Tak o co jde?"
"O ekonomickou stránku aktivit Ctěných matre - shledáváme ji docela zajímavou."

Jeho slova vykrystalizovala její obavy. Věděla jsem to! Chce mě prodat!
"Jak vy, Ctihodné matky, velmi dobře víte, každý ekonomický systém má své mezery."
"Ano?" Výsostná obezřetnost.
"Ne zcela promyšlený zákaz obchodování s jakýmkoli zbožím vždy navýší zisky obchodníků, obzvláště zisky hlavních distributorů." Hovořil výstražně váhavým hlasem. "Je klamná představa, že lze ovládnout distribuci nežádoucích narkotik tím, že je zachytíte na hranicích."
Co se jí to pokoušel říct? Jeho slova popisovala elementární fakta známá i akolytkám. Zvýšené zisky se vždycky použily na zabezpečení průchodu přes hranice, většinou tak, že se podplatí samotní strážci hranic.
Že by podplatil služebníky Ctěných matre? Přece si nemůže myslet, že se na něco takového dá spoléhat.
Vyčkala, až rabbi uspořádá své myšlenky a zformuluje takové zdůvodnění, které mu, jak se domníval, s největší pravděpodobností získá její souhlas.
Proč obrátil její pozornost ke strážcům hranice? Přesně to totiž udělal. Strážci vždycky dokázali pohotově zdůvodnit, proč zradili své nadřízené, o tom není sporu. "Když to neudělám já, udělá to někdo jiný."
Svitla jí naděje.
Rabbi si odkašlal. Zřejmě našel slova, která hledal, a uspořádal je do správného pořadí.
"Nevěřím, že by existoval způsob, jak vás dostat z Gammu živou."
Tak neobalený rozsudek nečekala. "Ale…"
"Jiná věc jsou informace, kterými disponujete," dodal.
Takže proto ty narážky na hranice a jejich strážce!
"Asi tomu dobře nerozumíte, rabbi. Mé informace netvoří jen hrstka slov a varování." Dotkla se prstem čela. "Zde je uloženo mnoho drahocenných životů, všechny ty nenahraditelné zkušenosti, vědomosti natolik důležité, že -"
"Ach, rozumím tomu velmi dobře, drahá paní. To vy mi nerozumíte, v tom je náš problém."
Ty neustálé narážky na porozumění!
"V tuto chvíli se mohu spolehnout pouze na vaši čest," řekl.
Aáách, pověstná čest a důvěryhodnost Bene Gesseritu. Cožpak nemá naše slovo?
"Víte dobře, že raději zemřu, než abych vás zradila," ujistila ho.
V poněkud bezmocném gestu rozhodil ruce. "O tom nemám nejmenších pochyb, drahá paní. Nejde o zradu, ale o něco, co jsme doposud vašemu Sesterstvu nikdy nevyjevili."
"Co se mi to pokoušíte říct?" Strohá otázka, pronesená téměř Hlasem (který, jak byla upozorněna, nebylo radno na "Židech" aplikovat).
"Musím mít vaše slovo, že se pro to, co se vám chystám prozradit, neobrátíte proti nám. Musíte mi slíbit, že přijmete můj způsob řešení naší obtížné situace."
"Jen tak? Bez záruk?"
"Jen proto, že vás o to žádám, a s mým ujištěním, že ctíme povinnost, jež nás váže k vašemu Sesterstvu."
Zabodla do něj oči, pokoušejíc se proniknout hradbou, kterou mezi nimi postavil. Jeho vnější reakce byly čitelné, na rozdíl od záhadného úmyslu skrývajícího se za jeho překvapivým chováním.
Rabbi vyčkával, dokud ta děsivá žena nedospěje k rozhodnutí. Ctihodné matky mu naháněly strach. Věděl, jaké musí být její rozhodnutí, a pociťoval k ní lítost - kterou mu, jak viděl, četla ve tváři. Věděly toho tolik a současně tak málo. Jejich moc byla zřejmá na první pohled. A jejich vědomosti o Tajném lidu židovském tak nebezpečné!
Ale dlužíme jim to. Nepatří sice mezi Vyvolené, ale závazek je závazek. Čest je čest. Pravda je pravda. Mnohokrát ochránil Bene Gesserit Tajný lid židovský v hodinách nouze. A pogrom bylo něco, co jeho lidu nebylo zapotřebí dlouze vysvětlovat. Pogrom měl v duši Izraelitů své pevné místo. Díky Nepopsatelnému nemohou na to zapomenout. Nemluvě o odpuštění.
Paměť oživovaná každodenními rituály (s opakujícím se důrazem na společné přijímání) vrhala zářivý nimbus na to, co teď rabbi musel udělat. A tato ubohá žena! I ona byla lapená do pasti vzpomínek a okolností.
Do kotle s námi!

"Máš mé slovo," řekla Lucillová.
Rabbi se vrátil k jediným dveřím, které vedly do místnosti, a otevřel je. Za nimi stála starší žena v dlouhé bílé říze. Na rabbiho pokyn vstoupila dovnitř. Vlasy barvy naplaveného dříví měla úhledně svázané do uzlu. Vrásčitý obličej tmavý jako sušené mandle. Ale její oči! Čirá modř! A v nich ocel…
"To je Rebeka, jedna z nás," představil ji rabbi. "Jak jsi sama jistě poznala, učinila nebezpečnou věc."
"Agonie," zašeptala Lucilla.
"Učinila ji už dávno a slouží nám dobře. Nyní poslouží tobě."
Lucilla musela mít jistotu. "Můžeš Předávat?"
"Nikdy jsem to nedělala, paní, ale mohu." Při těch slovech Rebeka přistoupila těsně k Lucille. Naklonily se jedna k druhé, až se jejich čela dotkla. Pak zvedly ruce a položily je té druhé na ramena. Když se do sebe jejich mysli zaklesly, Lucilla vyslala projektivní myšlenku: "Musí se to dostat k mým Sestrám!"
"Slibuji, drahá paní."
V těsném spojení myslí nebylo místo pro klam, byla tu naprostá otevřenost umocňovaná bezprostřední a jistou smrtí či jedovatým výtažkem melanže, kterému dávní fremeni právem říkali "malá smrt". Lucilla Rebečin slib přijala. Divoká židovská Ctihodná matka zasvětila svůj život jeho naplnění. A ještě něco! Lucilla překvapeně vydechla poznáním. Rabbi měl v úmyslu prodat ji Ctěným matre. Řidič zemědělského přepravníku byl jedním z jejich agentů, který se přišel ujistit, že se na farmě skutečně nacházela žena odpovídající popisu Lucilly.
Rebečina upřímnost nedávala Lucille na vybranou: "Je to jediný způsob, jak zachránit sebe a naši vzájemnou důvěryhodnost."
Proto tedy rabbi nasměroval její myšlenky ke strážcům a vykonavatelům moci! Chytré, moc chytré. A já přijímám, což věděl od samého začátku.
Na jednom provázku se loutka vést nedá.

## ZENSUNNITSKÝ APEL

Ctihodná matka Sheeana stála za svým tvarovacím podstavcem, na každé ruce tvarovač s šedivými drápy jako dvě exotické rukavice. Černý senzipolaz na podstavci už skoro hodinu nabíral pod jejíma rukama podobu. Cítila, že se co nevidět dostaví okamžik, kdy z jejího rozbouřeného nitra vytryskne příval tvůrčích sil. Tvůrčí napětí bylo tak silné, až jí rozechvívalo pokožku, a ona se divila, že ti, co šli kolem, nic necítili. Ze severního okna pracovny jí do zad svítilo šedivé světlo a v západní okno žhnulo oranžovým světlem pouštního západu slunce.
Před několika minutami se ve dveřích zastavila Presterová, Sheeanina hlavní asistentka. Stejně jako ostatní osazenstvo stanice věděla, že Sheeanu při práci je neradno vyrušovat.
Sheeana ustoupila a hřbetem ruky si odhrnula z čela pramen vybledlých hnědých vlasů. Černý senzipolaz před ní vyvstával jako výzva, jeho křivky a plochy již téměř vyplňovaly tvar, který v sobě cítila.
Přicházím sem tvořit, když jsou mé obavy největší, pomyslela si.
Tato myšlenka zmírnila tvůrčí tlak, a tak zdvojnásobila své úsilí, aby plastiku dokončila. Ruce v tvarovačích přelétaly a míhaly se nad lazem, a černá forma reagovala na každý její pohyb jako vlna poháněná zběsilým větrem.
Světlo ze severního okna pohaslo a automatika ho nahradila šedavě žlutou září na okrajích stropu. Světlo se změnilo. Bylo jiné!
Sheeana poodstoupila od svého díla. Skoro… ale ne docela. Už ho měla skoro na dosah, tvar deroucí se z jejího nitra ke světlu. Ale nebylo to ono. Jeden prudký tah pravicí a laz se proměnil v černou hroudu na podstavci.
Zatraceně!
Stáhla si tvarovače z rukou a hodila je na polici vedle tvarovacího podstavce. Na horizontu za západním oknem stále planul proužek oranžového ohně. Pohasínal stejně rychle jako její tvůrčí zápal.
Došla k oknu se zapadajícím sluncem právě ve chvíli, aby zahlédla poslední pátrací tým, který se toho dne vracel na stanici. Jejich přistávací světla poskakovala jako světlušky nad plošinou vybudovanou v

cestě postupujícím dunám. Podle toho, jak se toptéry pomalu snášely k zemi, poznala, že se nenašly žádné výrony koření, ani jiné známky toho, že by se z vysazených písečných pstruhů konečně vyvíjeli červi.
Jsem pastýřem červů, kteří nemusí nikdy přijít.
Uviděla v okně svůj temný obraz nesoucí stopy, jež po sobě zanechala melanžová agonie. Ze štíhlé, opálené dívenky z Duny se stala vysoká, spíše strohá žena. Její hnědé vlasy se však i nadále bránily zajetí těsného čepce na šíji. A v modromodrých očích hrály stále ty divoké plamínky. Viděli je i ostatní. A to byl ten problém a příčina některých jejích obav.
Zdálo se, že missionaria se v přípravách naší Sheeany nedala zastavit.
Vyvinuli se obří červi - Šaj-hulúd se vrátil! A benegesseritská missionaria protectiva byla připravená vydat ji nic netušícímu lidstvu připravenému na příchod modly. Mýtus se stává skutečností… totéž, o co se pokoušela s tou plastikou.
Svatá Sheeana! Božský imperátor jejím vazalem! Hle, jak ji posvátní červi poslouchají! Leto se vrátil!
Ovlivní to nějak Ctěné matre? Pravděpodobně ano. Uctívaly, alespoň navenek, Božského imperátora pod jménem Guldur.
Mnohem méně pravděpodobné už bylo, že uznají vůdčí postavení "svaté Sheeany", leda v záležitostech sexu. Sheeana si byla vědoma, že její sexualita, nemravná i podle benegesseritských měřítek, byla formou protestu proti úloze, kterou se jí missionaria protectiva pokoušela vnutit. Výmluva, že jen tříbila schopnosti mužů, které Duncan Idaho cvičil v sexuálním zotročování, byla skutečně jen výmluvou.
Bellondová má podezření.
Mentatka Bellondová představovala neustálou hrozbu všem Sestrám, které vybočovaly z řady. Což byl také hlavní důvod, proč si Bell udržovala své vlivné postavení v Radě.
Sheeana se obrátila od okna a praštila sebou na oranžově umbrový přehoz své palandy.
Přímo před sebou měla černobílou kresbu vyobrazující obřího červa tyčícího se nad titěrnou lidskou postavou.
Takové to bylo a možná už nikdy nebude. Co jsem chtěla to kresbou vlastně říct? Kdybych to věděla, možná bych tu lazovou plastiku dokončila.
To, že s Duncanem vyvinuli tajnou prstovou řeč, bylo dost nebezpečné. Některé věci však Sesterstvo vědět nesmělo - ještě ne.
Třeba existuje nějaká cesta ven, pro ně oba.
Ale kam by se poděli? Tento vesmír byl zaplavený Ctěnými matre a dalšími silami. Byl to vesmír roztroušených planet obývaných povětšinou lidmi, jejichž jediným přáním bylo dožít svůj život v míru - někde pod akceptovaným vedením Bene Gesseritu, mnohde jinde pod krutým útlakem Ctěných matre. Většinou žili v naději, že si budou moci sami vládnout podle svých nejlepších schopností, sníce onen věčný sen o demokracii. A dále neznámo. A navěky trpká lekce Ctěných matre! Z toho, co se dozvěděli od Murbelly, vyplývalo, že Rybí mluvčí spolu se Ctihodnými matkami daly ve vypjatém okamžiku blížícího se konce vznik Ctěným matre. Demokracie Rybích mluvčích se stala autokracií Ctěných matre!
Vodítek bylo tolik, že je nebylo možné přehlédnout. Proč ale stupňovaly mimovolná nutkání T-sondami, buněčnou indukcí a sexuální bravurností?
Kde je odbytiště našich prchavých vloh?
V tomto vesmíru nezůstala jediná burza. Zato existovaly různé neoficiální distribuční sítě. Byly nesmírně křehké a zakládaly se na starých kompromisech a dočasných dohodách.
Odradová kdysi prohlásila: "Připomíná to staré šaty s roztřepeným lemem a záplatami uprostřed."
Těsně provázaná choamská obchodní síť Starého impéria už neexistovala. Jen pár žalostných pozůstatků, které držely pohromadě ty nejvolnější možné vazby. Lidé se k této slátanině chovali s opovržením a neustále tesknili po starých dobrých časech.
Který svět nás přijme toliko jako uprchlíky, a nikoli jako Posvátnou Sheeanu s chotěm?
Což Duncan nebyl. Původní záměr Bene Gesseritu byl tento: "Připoutejte Sheeanu k Duncanovi. My ovládáme jeho a on může ovládat ji."
Murbella tomuto plánu učinila konec. Což bylo pro nás oba jen dobře. K čemu je někomu sexuální posedlost? Sheeana však byla nucena připustit, že v duchu chovala k Duncanovi podivně smíšené pocity.

Řeč prstů, dotyky. Co by řekli Odradové, kdyby na to přišla? Ne kdyby, až.
"Povídáme si o tom, jak by ti Duncan s Murbellou mohli utéct, Matko představená. Povídáme si o dalších alternativách, jak obnovit Tegovy vzpomínky. Povídáme si o naší soukromé vzpouře proti Bene Gesseritu. Ano, Darwi Odradová! Tvá bývalá žačka se proti tobě vzbouřila."
Připustila, že i k Murbelle chová smíšené pocity.
Ochočila si Duncana tak, jak já bych stěží dokázala.
Zajatá Ctěná matre představovala fascinující, občas i zábavný studijní materiál. Na stěně lodní jídelny pro akolytky byla vylepená její rýmovačka.

Hej, Bože! Doufám, že jsi tam.
Ať slyšíš, co ti povídám.
Ten obrázek na mé polici -
Jsem to jen já, nebo vážně ty?
No nic, tady je ta modlitbička:
Dej, ať čilá jsem jako rybička.
Převeď mě kolem pasti omylů.
Vždyť je to zájem tvůj i můj.
Bude to vzor, nad který není,
Proktorkám z mého oddělení.
Anebo jen tak pro dobro věci,
Jako je kvásek pro chléb v peci.
Důvod si k tomu vyber, jaký chceš,
Učiň tak pro sebe a pro mě též

Bylo radost sledovat následnou konfrontaci s Odradovou, jak ji zachytily transoči. Odradová měla zvláštní, napjatý hlas: "Murbello? Tvoje práce?"
"Bohužel ano." Ani náznak kajícností.
"Bohužel?" Stále napjatě.
"A proč ne?" Vyzývavě.
"Posmíváš se missionarii! Nezapírej."
"Když je tak zatraceně nafoukaná!"
Při vzpomínce na ten rozhovor Sheeana nemohla jinak než s Murbellou sympatizovat. Vzpurná Murbella byla symptom. Čeho? Co se musí stát, aby sis ho všimla?
I já tak bojovala proti ustavičné disciplíně, "která tě zocelí, dítě".
Jaká byla Murbella jako dítě? Jaké tlaky ji zformovaly? Život je vždycky reakcí na tlaky. Někteří se poddají pohodlným kratochvílím, a jsou formováni jimi: póry napuchlé a zrudlé zhýralstvím. V zrcadle mlsný Bakchův úsměv. Chtíč nabírající rysy ve tváři. Díky tisícům postřehů je poznala každá Ctihodná matka. Tlaky nás formují, ať už se jim vzpíráme, či nikoli. Tlaky a formace - to je život. A já svým skrytým vzdorem vytvářím tlaky nové.
Při tom, jak bylo Sesterstvo ostražité vůči všem hrozbám, byla její a Duncanova tajná řeč pravděpodobně zbytečná.
Sheeana sklonila hlavu a podívala se na černou masu na tvarovacím podstavci.
Ale já se nedám. Vytvořím svou vlastní výpověď života. Stvořím svůj vlastní život! K čertu s Bene Gesseritem!
A ztratím úctu svých Sester.
Na způsobu, jakým jim byl uctivý konformismus vnucován, bylo něco archaického. Bylo to něco, co pocházelo z benegesseritského pravěku a co bylo třeba čas od času vytáhnout na světlo, oprášit a provést nezbytné opravy, které si čas žádá na všech lidských výtvorech. Jako dnes, v hávu mlčenlivé důstojnosti.
Toliko toto určuje, zdali jsi, či nejsi Ctihodnou matkou.
Sheeana věděla, že bude muset tento anachronismus podrobit zatěžkávací zkoušce, v níž pravděpodobně

vezme za své. A ten černý lazový tvar, hledající cestu z divokého kouta jejího nitra, byl pouze jednou částečkou toho, co musela udělat. Nazvěte to vzpourou, nazvěte to kterýmkoli z mých dalších jmen, avšak síle, kterou cítila v prsou, nebylo možné vzdorovat.
Omezíš se na pozorování a provždy ti ujde smysl tvého života. Cíl lze definovat takto: Život je hra, jejíž pravidla se naučíš, pokud se do ní vrhneš a hraješ ji s plným nasazením. Jinak ti její proměnlivý vývoj vezme dech a ty do konce hry nevyjdeš z údivu. Vlažní hráči často kvílí a lamentují, že jim nepřeje štěstí. Odmítají pochopit, že si kus svého štěstí mohou vybojovat sami.

DARWI ODRADOVÁ

"Už jsi viděla poslední záznam z Idahovy kabiny?" zeptala se Bellondová.
"Později!" V její reakci na Bellinu trefnou otázku se projevila, jak sama cítila, počínající rozladěnost. Tlaky, kterým musela Matka představená v těchto dnech čelit, byly čím dál častější. Vždycky se snažila vykonávat všechny své povinnosti co nejdůsledněji. Čím širší oblast jejího zájmu, tím více upotřebitelných informací. Ty se potom dále zušlechtily pomocí logiky. Skvělý materiál. Bylo to jako honba za potravou tišící svíravý hlad.
Dny Matky představené se však začínaly stále více podobat dnešnímu dopoledni. Její záliba v osobních inspekcích byla všeobecně známá, ale stěny pracovny ji teď nepouštěly ze svého objetí. Musela být dosažitelná. Nejen dosažitelná, musela současně odbavovat komunikaci i příchozí.
Zatraceně! Musím si udělat čas. Musím!
Časová tíseň, nic víc, nic míň.
Jak řekla Sheeana: "Kodrcáme se ve vypůjčeném vozíku času."
Velmi poetické! Ale tváří v tvář pragmatickým potřebám žádná velká útěcha. Musely "rozptýlit" co nejvíce benegesseritských buněk, dříve než na ně dopadne katova sekyra. Všechno ostatní bylo podružné. Předivo Bene Gesseritu bylo úmyslně trháno na kusy a odesíláno na místa, která nesměl znát nikdo na celé Kapitule. Odradová na tento odliv někdy pohlížela jako na procesí cárů a ostatků, třepotavě mizící v útrobách nelodí, se zásobou písečných pstruhů v podpalubí, a na té cestě jim byly průvodcem znalosti a vzpomínky. Sesterstvo to už jednou podstoupilo, v době prvého Rozptylu. Nevrátil se nikdo, ani jediná zpráva. Ani jediná duše. Nikdo. Pouze Ctěné matre. Pokud kdy byly součástí Bene Gesseritu, vrátily se strašlivě zdeformované, slepě sebezničující.
Budeme ještě někdy všechny?
Odradová se podívala na práci ležící na stole: další výběrová schémata. Kdo půjde a kdo zůstane?
Nezbývalo ani času se zastavit a zhluboka nabrat dech. Persona její předchůdkyně Tarazové zaujala v ní postoj typu: "Co jsem ti říkala! Už chápeš, čím jsem musela projít?"
Jak jsem si kdysi říkala, jestli je nahoře ještě místo.
Místa je možná dost (jak s oblibou říkala akolytkám), ale času žalostně málo.
Když pomyslela na povětšinou pasivní ne-benegesseritskou populaci "tam venku", pocítila občas závist. Mohli mít své iluze. Taková útěcha. Člověk mohl předstírat, že bude žít věčně, že zítra bude lépe, že na nebesích nad námi bdí starostlivé oči bohů.
Znechucena sama sebou se vytrhla ze zamyšlení. Nezkalený pohled byl lepší, bez ohledu na to, co ukazoval.
"Prostudovala jsem Idahovy poslední záznamy," řekla a podívala se přes stůl na trpělivě vyčkávající Bellondovou.
"Má zajímavé instinkty," řekla Bellondová.
Odradová se zamyslela. Transočím v nelodi toho ušlo jen málo. Jejich teorie o gholu Idahovi přestávala být postupem času teorií a stávala se jistotou. Kolik vzpomínek z životů dalších Idahů tento ghola v sobě měl?
"Tam začíná mít pochybnosti o jejich dětech," řekla Bellondová. "Mají nebezpečné vlohy."
To se dalo očekávat. Tři děti, které Murbella Idahovi v nelodi porodila, jí byly hned po porodu odebrány. Všechny vyrůstaly pod pečlivým dohledem. Disponovaly také onou ďábelskou reaktivní rychlostí, kterou stavěly na odiv Ctěné matre? Na odpověď si budou muset počkat. Tyto schopnosti se

podle Murbellina tvrzení rozvíjely až v pubertě.
Zajatá Ctěná matre přijala odebrání dětí se zlobnou rezignací. Idaho, naproti tomu, nedal najevo skoro žádnou reakci. Zvláštní. Řídil se něčím, co mu na plození poskytovalo širší, takřka benegesseritský pohled?
"Bene Gesserit a jeho chovné programy," odfrkl si.
Odradová se zamyslela. Byl to vskutku benegesseritský druh smýšlení, který Sestry v Idahovi viděly? Sesterstvo hlásalo, že emocionálně založené vztahy byly přežitky minulosti - kdysi důležité pro přežití lidstva, které však v záměrech Bene Gesseritu už neměly opodstatnění.
Instinkty.
To, co přichází spolu s vajíčkem a spermií. Mnohdy životně důležité a neodbytné: "To jsem já, lidstvo, tupče!"
Láska… potomci… vášně… Všechny ty podvědomé pohnutky nutící k určitému způsobu chování. Do takových věcí bylo nebezpečné zasahovat. Genetické mistryně to věděly, a přesto to dělaly. Rada o tom pravidelně jednala a pečlivě sledovala, jak se věci vyvíjejí.
"Takže jsi prostudovala záznamy. Víc se nedozvím?" Na Bellondovou dosti truchlivý tón.
Na záznamu, o který Bell projevovala takový zájem, se Idaho vyptával Murbelly na sexuální techniky Ctěných matre vyvolávající sexuální závislost. Proč? Sám měl obdobné schopnosti, které do jeho genů vložili v axlotlské nádrži Tleilaxané. Idahovy schopnosti měly původ v podvědomém vzorci spřízněném s instinkty, jehož výsledek byl nerozeznatelný od účinku, který dokázaly vyvolávat Ctěné matre: extáze vybičovaná k hranici blokující všechen rozum a připoutávající své oběti ke zdroji této rozkoše.
Murbella se při svých verbálních popisech omezila právě na tolik. Zjevně ji k tomu nutil vztek, že si ji Idaho připoutal pomocí stejných technik, které používala sama.
"Když se jí Idaho zeptá na motivy, Murbella se obklopí mlčením," řekla Bellondová.
Ano, to jsem viděla.
"Mohla bych tě zabít, a ty to víš!" řekla tehdy Murbella.
Záznam je ukazoval v posteli v Murbelliných prostorách nelodě, poté co právě ukojili svoji vzájemnou závislost. Nahá těla se jim leskla potem. Murbella ležela s modrým ručníkem na čele a hleděla vzhůru do transočí. Jako by se dívala přímo do očí těch, kteří ji sledovali. V očích malá oranžová zrníčka. Zrníčka hněvu z její zbytkové zásoby náhražky koření, kterou Ctěné matre užívaly. Teď brala melanž - ale žádné negativní příznaky neprokazovala.
Idaho ležel vedle ní, černé vlasy v neupraveném chuchvalci kolem obličeje - ostrý kontrast k bílému polštáři pod hlavou. Oči měl zavřené, ale víčka se mu zachvívala. Byl hubený. Málo jedl, i přesto, že mu kuchařka Odradové posílala ty nejchutnější pokrmy. Měl silné, vystouplé lícní kosti. Ve tváři strohost vepsanou roky internace.
Odradová věděla, že Murbelliny fyzické schopnosti činily její hrozbu opodstatněnou, ovšem z psychologického hlediska to byl nesmysl. Zabít svého milence? Nepravděpodobné!
Myšlenky Bellondové se ubíraly stejným směrem. "Jaký měla ta ukázka její fyzické rychlosti smysl? Už ji známe."
"Ví, že se díváme."
Transoči ukázaly Murbellu, jak navzdory postkoitálnímu vyčerpání vyskočila z postele a s rychlostí nepostřehnutelnou okem (mnohem větší, než jakou kdy dosáhl Bene Gesserit) vykopla pravou nohu. Zastavila ji těsně u Idahovy hlavy.
Když vstala, Idaho otevřel oči. Sledoval ji beze strachu a ani se nepohnul.
Ten úder! Kdyby dopadl, byl by smrtelný. Něco takového stačilo vidět jednou, aby z toho člověk dostal strach. Murbella se pohybovala, aniž do této činnosti zapojila ústřední mozkovou kůru. Jako u hmyzu, útok aktivovaný nervy v okamžiku svalového impulzu.
"Vidíš!" Murbella spustila nohu k zemi a probodla ho pohledem.
Idaho se usmál.
Odradová si při tom pohledu vzpomněla, že Sesterstvo má tři Murbelliny děti, samá děvčátka. Genetické mistryně byly nadšením bez sebe. Ctihodné matky, které za nějaký čas z této linie vzejdou, se v této schopnosti možná vyrovnají Ctěným matre.

Za čas, který pravděpodobně nemáme.
Nadšení Ctihodných mistryň však Odradová sdílela. Ta rychlost! K tomu připočtěte nervově-svalový výcvik, ohromné prana-bindúové možnosti Sesterstva! Neodvažovala se domyslet, co by tím mohly dokázat.
"Udělala to kvůli nám, ne kvůli němu," řekla Bellondová.
Odradová si tím jistá nebyla. Murbelle byl neustálý dohled protivný, ale postupem času si na něj zvykla. Mnohými svými činy dala najevo, že lidi za transočima nebere na vědomí. Záznam dále ukazoval, jak se vrátila do postele k Idahovi.
"Přikázala jsem, aby k tomuto záznamu byl přístup omezen," ozvala se Bellondová. "Některé akolytky začínají být rozrušené."
Odradová přikývla. Sexuální závislost. Tento druh schopností Ctěných matre vyvolával v řadách Bene Gesseritu značné znepokojení, obzvláště mezi akolytkami. Velmi sugestivní. Většina Sester na Kapitule navíc věděla, že Ctihodná matka Sheeana jako jediná mezi nimi, přes všeobecně panující obavy, že by to mohlo Sesterstvo oslabit, některé z těchto technik praktikovala.
"Nesmějí se z nás stát Ctěné matre!" opakovala Bell neustále. Sheeana ovšem představuje významný kontrolní faktor. Učí nás něco o Murbelle.
Jednoho odpoledne Odradová zastihla Murbellu v jejích ubikacích na nelodi samotnou a očividně uvolněnou. Rozhodla se zeptat se jí přímo. "Než jsi poznala Idaha, nikdy jsi neměla chuť, nazvěme to třeba ‚nechat se unést'?"
Murbella se dotčeně odtáhla. "Dostal mě náhodou!"
Stejný druh hněvu, kterým reagovala na Idahovy otázky. Když si na to Odradová vzpomněla, naklonila se přes stůl a vyvolala původní záznam.
"Jen se podívej, jak se čertí," řekla Bellondová. "Hypnotransní příkaz zabraňující zodpovězení takových otázek. Vsadím na to svoji pověst."
"To se ukáže při melanžové agonii," řekla Odradová.
"Pokud se k ní někdy dostane!"
"Hypnotrans má být naše tajemství."
Bellondová se v duchu dobrala nabízejícího se závěru. Žádná Sestra, kterou jsme vyslaly do Rozptylu, se nikdy nevrátila.
Stálo to napsáno velkými písmeny v jejich úvahách: "Vznikly Ctěné matre z odrodilých buněk Bene Gesseritu?" Mnohé tomu napovídalo. Tak proč se potom uchýlily k sexuálnímu zotročování mužů? Murbelliny historické tlachy mnoho neobjasnily. To všechno se příčilo benegesseritskému učení.
"Musíme se to dozvědět," naléhala Bellondová. "To málo, co víme, je velmi zneklidňující."
Odradová chápala její znepokojení. Jak velké lákadlo tato schopnost představovala? Nesmírně velké, pomyslela si. Akolytky si stěžovaly, že se jim zdává o tom, že jsou z nich Ctěné matre. Znepokojení Bellondové bylo oprávněné.
Vytvoříte anebo probudíte tyto nespoutané síly, a dáte tím vznik sexuálním představám značně komplikovaného charakteru. Celé populace můžete vést na vodítku jejich tužeb, jejich obrazných představ.
Byla to hrozivá síla, kterou se Ctěné matre odvážily použít. Budiž známo, že měly klíč k oslepující extázi a polovinu boje úspěšně za sebou. Už jen pouhé tušení, že něco takového existuje, bylo začátkem kapitulace. Lidé na Murbellině úrovni v nepřátelském Sesterstvu to možná nechápali, ale ti nahoře…
Bylo možné, aby tuto moc pouze využívali a nestarali se, či nechápali její hlubší sílu? Pokud tomu tak bylo, jakým způsobem se dali naši první Ztracení do této slepé uličky nalákat?
Bellondová už dříve přišla s následující hypotézou:
Ctěné matre se zajatou Ctihodnou matkou při prvním Rozptylu. "Buď vítána, Ctihodná matko. Rády bychom ti předvedly malou ukázku naší síly." Pak následovala sexuální mezihra spojená s demonstrací fyzické rychlosti Ctěných matre. Potom odběr melanže a injekce náhražky na adrenalinové bázi ředěné hypnodrogou. A v následném hypnotetickém transu už má Ctihodná matka sexuální vtisk.
Spolu se selektivní agonii po ukončení přísunu melanže (sugerovala Bellondová) to mohlo u oběti způsobit zapření vlastních kořenů.

Bohyně, stůjte při nás! Byly všechny prapůvodní Ctěné matre původně Ctihodnými matkami? Odvážíme se ověřit na sobě tuto hypotézu? A čím nám v tom může pomoci ten pár v nelodi?
Před bdělým okem Sesterstva ležely dva zdroje informací, ale stále k nim chyběl klíč.
Žena a muž, kteří už nejsou jen partnery při plození, či útěchou a podporou jeden druhému. Je v tom něco nového. Sázky šly nahoru.
Na záznamu přehrávajícím se nad pracovním stolem řekla Murbella něco, co upoutalo pozornost Matky představené.
"Udělaly jsme si to samy. My, Ctěné matre, a nikdo jiný!"
"Slyšíš ji?" dožadovala se Bellondová.
Odradová prudce zavrtěla hlavou na znamení, že potřebuje veškerou svoji pozornost věnovat sledované výměně názorů.
"To se o mně říct nedá," namítl Idaho.
"To je planá výmluva," obvinila ho Murbella. "Na Tleilaxu tě upravili, abys lapil první Vtiskovatelku, která se ti dostala do cesty!"
"A zabil ji," opravil ji Idaho. "To měli v úmyslu."
"Ale mě ses zabít nepokusil. Ani bys nemohl."
"To už jsem…" Idaho zmlkl a bezděčně pohlédl vzhůru do transočí.
"Co chtěl říct?" zahřímala Bellondová. "Musíme se to dozvědět!"
Odradová však dál mlčky pozorovala uvězněnou dvojici. Murbella se zatvářila překvapeně. "Chceš říct, že jsi mě dostal díky náhodě, se kterou jsi neměl nic společného?"
"Přesně tak."
"Jenže já v tobě vidím něco, co to všechno přijalo za své! Nejenže ses těm úpravám nebránil, ty ses mohl přetrhnout!"
V Idahových očích se usadil hloubavý pohled. Zaklonil hlavu, aby se protáhl a uvolnil.
"To je mentatský výraz!" zahřměla Bellondová.
S tím souhlasily všechny analytičky Matky představené, ale zbývalo ještě dostat přiznání ze samotného Idaha. Pokud byl skutečně mentat, proč to tajil?
Kvůli tomu, co takové schopnosti implikovaly. Má z nás strach. A právem.
Murbella jízlivě prohlásila: "Vylepšil jsi to, co s tebou Tleilaxané udělali. Něco v tobě vůbec nebylo proti, právě naopak!"
"Těmi řečmi se vypořádává s pocitem viny," podotkla Bellondová. "Musí věřit, že je to pravda, a odůvodnit si, že ji byl Idaho schopen dostat."
Odradová vyšpulila rty. Projekce zachytila Idahův pobavený výraz. "Třeba to bylo stejné u nás u obou."
"Ty nemůžeš vinit Tleilaxany a já nemohu vinit Ctěné matre."
Do pracovny vstoupila Tamalanová a usedla do svého židlopsa vedle Bellondové. "Vidím, že to zaujalo i vás," řekla a ukázala na obě postavy.
Odradová vypnula projektor.
"Udělala jsem prohlídku našich axlotlských nádrží," informovala je Tamalanová. "Ten mizera Scytale nám zamlčel zásadní informace."
"Je snad něco v nepořádku s naším prvním gholou?" chtěla vědět Bellondová.
"Nic, co by nedokázali zjistit naši Sukové."
Odradová nasadila mírný tón: "Scytale musí být vybaven nějakými dalšími čipy."
Obě strany sdílely tutéž vysněnou představu: Scytale splácel Bene Gesseritu za jeho záchranu před Ctěnými matre a za úkryt na Kapitule. Ale každá Ctihodná matka, která ho studovala, věděla, že posledního tleilaxanského Pána pohánělo i něco jiného.
Chytře, moc chytře to Bene Tleilax udělal. Mnohem chytřeji, než jsme předpokládaly. A ještě se nás dotkli těmi svými axlotlskými nádržemi. Už jen to slovo "nádrž" - další jejich trik. Představovaly jsme si nádrže s ohřívanou plodovou vodou, u každé z nich složitou aparaturu k vyvolání činnosti (citlivě reagující, nenápadnou a snadno ovladatelnou) pochodů uvnitř dělohy. Nádrž to je, to ano, ale co je v ní!
Tleilaxané to vyřešili jednoduše: Použili originál. Příroda to za ty věky vyřešila za ně. Jediné, co Bene Tleilax musel udělat, bylo doplnit vlastní ovládací systém, jejich vlastní způsob na reprodukci informací

uložených v buňce.
Scytale to nazýval "jazyk boží". Řeč Šajtánova bylo přiléhavější pojmenování.
Zpětná vazba. Buňka, která řídila činnost vlastní dělohy. Což bylo víceméně totéž, co dělá oplodněné vajíčko. Tleilaxané to jen trochu rozvinuli.
Povzdech Odradové vyvolal nesouhlasné pohledy jejích dvou společnic. Má Matka představená nový důvod ke starostem?
To Scytaleova odhalení mi dělají starosti. A co s námi ta odhalení udělala. Jak jsme se bránily "znečištění". Potom přišlo alibistické odůvodňování, kterého jsme si byly navíc vědomy! "Když to jinak nejde… Když tím získáme gholy, které tak zoufale potřebujeme. Pravděpodobně by se našli i dobrovolníci." Našli se! Dobrovolníci!
"Přeháníš!" zabručela Tamalanová. Podívala se na Bellondovou, nadechla se k proslovu, ale nakonec si to rozmyslela.
Rysy Bellondové změkly - což byl častý průvodní jev jejích nejhorších nálad. Hlubokým hlasem skoro neslyšně zašeptala: "Trvám na tom, abychom Idaha eliminovaly. A co se týče toho tleilaxanského monstra…"
"Proč jsi použila takové eufemistické vyjádření?"
"Tak teda zabít! A Scytale by měl být podroben všem přesvědčovacím metodám, jaké -"
"To stačí!" přikázala oběma Odradová.
Krátce si přitiskla dlaně k čelu. S pohledem upřeným do okna si uvědomila, že venku padá ledový déšť. Meteorologické centrum se dopouštělo dalších chyb. Nemohla jim to mít za zlé, ale pro lidi není nic nesnesitelnějšího než nepředvídatelné události. "Ať to vypadá přirozeně!" Cokoli to má být.
Vždy, když ji přepadly takové myšlenky, Odradová zatoužila po přísně vymezeném řádu, který ovšem jí vyhovoval. Teď například ji lákalo projít se venku v zahradách. Taková procházka jí přinášela potěšení v kteroukoli roční dobu. Tichý večer strávený s přáteli, hloubavá výměna názorů s těmi, k nimž cítila něco hřejivého. Náklonnost? Ano. Matka představená se odvážila dopřát si mnohého - i lásky svých blízkých. Také dobrého jídla a pití pro jejich výraznou chuť. I toho si dopřávala. Ten příjemný pocit na patře. A později… ano, později vyhřátá postel s něžným společníkem citlivým k jejím potřebám, stejně jako byla ona citlivá k jeho.
Většina z toho však byla, samozřejmě, neproveditelná. Povinnosti! Jak děsivé slovo! Jak spalující!
"Začínám mít hlad," prohlásila Odradová. "Mám sem nechat přinést oběd?"
Bellondová a Tamalanová na ni vyjeveně pohlédly. "Vždyť je teprve půl dvanácté," namítla Tamalanová.
"Tak mám, nebo nemám?" trvala na svém Odradová.
Bellondová a Tamalanová si vyměnily kradmé pohledy. "Jak si přeješ," řekla Bellondová.
V řadách Bene Gesseritu se tradovalo (jak Odradová dobře věděla), že Sesterstvo fungovalo lépe, měla-li Matka představená plný žaludek. To zřejmě převážilo.
Odradová zavolala do soukromé kuchyně. "Oběd pro tři, Duano. Nějakou specialitu. Výběr necháme na tobě."
Jídlo, které akolytky přinesly, patřilo k jejím oblíbeným - telecí hrnec. Duana se i tentokrát vyznamenala - maso, bylinky, špetka rozmarýnu, nepřevařená zelenina. Vynikající.
Odradová vychutnávala každičké sousto. Ostatní dvě ženy jedly jen proto, že se to patřilo.
Je tohle jeden z důvodů, proč jsem Matka představená já, a ne ony?
Zatímco akolytka sklízela zbytky oběda, Odradová se uchýlila k jedné ze svých oblíbených otázek: "Co se povídá ve společenských místnostech a mezi akolytkami?"
Vzpomněla si na svá učednická léta. Tehdy visela na rtech starších v očekávání velkých pravd, a většinou se dočkala jen nezávazné konverzace o Sestře té a té, nebo o posledních problémech proktorky X. Tu a tam se ovšem stavidla výmluvnosti otevřela a propustila tok důležitých informací.
"Příliš mnoho akolytek hovoří o tom, že by se rády vydaly do Rozptylu," zaskřehotala Tamalanová. "Krysy opouštějí potápějící se loď, říkám já."
"V poslední době je značný zájem o Archivy," ozvala se Bellondová. "Zkušené Sestry se přicházejí ujistit…, zda-li ta nebo ta akolytka má sdostatek silné Sionino znamení."
To Odradové přišlo zajímavé. Jejich společný atreidský předek z Tyranovy doby, Siona Ibn Fuad

al-Seyefa Atreidová předala svým potomkům vlastnost, která je chránila před jasnozřivými pohledy pátračů. Touto zděděnou záštitou disponovala každá osoba chodící volně po Kapitule.
"Sdostatek silné znamení?" opáčila Odradová. "Mají pochybnosti o tom, zda jsou dotyčné osoby chráněné?"
"Chtějí ujištění," zabručela Bellondová. "Mohu se teď vrátit k Idahovi? Má genetický znak a současně nemá. Nevím, co si mám o tom myslet. Proč některé jeho buňky nemají Sionin znak? Co tím Tleilaxané sledovali?"
"Duncan si je toho nebezpečí vědom. Není sebevrah," řekla Odradová.
"Ale co je, nevíme," posteskla si Bellondová.
"Pravděpodobně mentat, a všichni víme, co by to mohlo znamenat," ozvala se Tamalanová.
"Chápu, proč si držíme Murbellu," řekla Bellondová. "Důležitý zdroj informací. Ale Idaho a Scytale…"
"To by stačilo!" vyštěkla ostře Odradová. "I hlídací psi mohou štěkat zbytečně dlouho!"
Bellondová se zdráhavě podvolila. Hlídací psi. Benegesseritský termín označující nepřetržitý dohled Sester nad tím, aby snad některá z nich se nedala špatnou cestou. Velmi úmorné pro akolytky, ale samozřejmá součást života Ctihodných matek.
Odradová to jednoho dne vysvětlila Murbelle mezi šedými stěnami vyšetřovacího pokoje uvnitř nelodi. Stály proti sobě, oči v jedné rovině. Byla to neformální situace. Až na transoči kolem nich.
"Hlídací psi," pustila se Odradová do odpovědi na Murbellinu otázku. "To znamená, že jsme jedna druhé ovádem. Ale nijak obtížným. Štípáme jen zřídka. Většinou stačí jediné slovo."
Murbella, její oválný obličej zkroucený do znechucené grimasy, v široce posazených zelených očích napjatý výraz, to zřejmě pochopila tak, že Odradová měla na mysli nějaký obecně platný signál, slovo nebo větu, kterou Sestry v takových situacích používaly.
"Jaké?"
"Jakékoliv, přece! Které se zrovna hodí. Je to jako společný reflex. Takové kolektivní cvaknutí v mozku, které není nijak nepříjemné. A my ho vítáme, protože nás udržuje v bdělosti."
"To jako že na mě nasadíte hlídací psy, kdybych se stala Ctihodnou matkou?"
"Hlídací psi jsou nám potřební. Bez nich bychom všichni byli slabší."
"To zní depresivně."
"My to bereme jinak."
"A připadá mi to nechutné." Podívala se do lesklých čoček na stropě. "Jako ty hnusné transoči."
"Staráme se o sebe, Murbello. Jakmile patříš k Bene Gesseritu, máš zaručený doživotní servis."
"Pohodlné," řekla výsměšně.
Odradová tiše odvětila: "Právě naopak. Je to celoživotní boj. Splácíš Sesterstvu, jak nejlépe dovedeš."
"Hlídací psi!"
"Vždy dbáme jedna o druhou. Ty z nás, které mají v rukou nějakou moc, se občas mohou chovat autoritativně, ba i důvěrně, ale jen do určitého stupně, přesně vymezeného potřebou okamžiku."
"Nikdy žádné skutečné teplo nebo něha, ha?"
"Takové je pravidlo."
"Možná náklonnost, ale žádná láska?"
"Tuhle zásadu už přece znáš." Odradová viděla na Murbellině tváři její reakci: A je to tu! Budou chtít, abych se vzdala Duncana!"
"Takže v řadách Bene Gesseritu pro lásku místa není." Ten její smutný tón. Pro Murbellu ještě zbývala naděje.
"Někdy ano," řekla Odradová, "ale mé Sestry to považují za úchylku."
"Takže to, co cítím k Duncanovi, je úchylka?"
"A Sestry se ji pokusí vyléčit."
"Vyléčit! Podrobit postiženého nápravné terapii!"
"Láska je mezi Sestrami pokládána za známku úpadku."
"Ten já vidím ve vás!"
Bellondová jako kdyby sledovala tok jejích myšlenek, vytrhla Odradovou ze zamyšlení. "A ta Ctěná matre nikdy nebude jednou z nás!" Bellondová si z koutku úst vytřela zbytek omáčky od oběda. "Snažit

se jí vštípit naše zásady je ztráta času."
Aspoň už Bell neříká Murbelle "děvka", pomyslela si Odradová. To už je pokrok.
Všechny vlády se potýkají se stejným, opakujícím se problémem: Moc přitahuje patologické povahy. Nejde o to, že moc korumpuje, nýbrž že přitahuje ty, kteří jsou zkorumpovatelní. Takoví lidé mají sklon opájet se násilím, což se pro ně záhy stane návykem.

MISSIONARIA PROTECTIVA
TEXT QIV (DECTO)

Rebeka klečela na podlaze ze žlutých dlaždic, jak jí bylo přikázáno, a neodvažovala se pohlédnout vzhůru, kde trůnil ten nebezpečný tvor zvaný Velká ctěná matre. Čekala uprostřed obří síně přibližně už dvě hodiny, zatímco Velká ctěná matre a její společnice jedly oběd, podávaný servilní obsluhou. Rebeka si pečlivě všímala chování obsluhujících a snažila se ho napodobit.
Oční důlky ji ještě stále bolely od transplantátů, které do nich ani ne před měsícem vložil rabbi. Tyto oči ukazovaly modrou duhovku a bílé bělmo, po melanžové agonii z její minulosti v nich nezůstalo ani stopy. Byla to však jen dočasná ochrana. Za necelý rok se jí do očí vrátí sytá modř.
Bolest v očích to byl pro ni ten nejmenší problém. Organický implantát ji zásoboval odměřenými dávkami melanže, a tak vlastně zakrýval její závislost. Zásoba měla vydržet přibližně šedesát dní. Pokud ji tady Ctěné matre budou držet déle, upadne do agonie, vedle které bude ta počáteční vypadat jako procházka růžovým sadem. Největší nebezpečí teď pro ni představuje šéra, kterou dostávala v dávce spolu s kořením. Pokud to tyhle ženy objeví, jistě ji začnou podezírat.
Vedeš si dobře. Buď trpělivá. To se ozvala něčí persóna z lampadské hordy. Hlas se jí měkce rozezněl v mozku. Připomínal jí hlas Lucilly, ale nebyla si tím jistá.
Seznámila se s ním během měsíců, které následovaly po Předání, kdy se jí ohlásil jako "Mluvčí tvé Mohaláty". Ty děvky se nám ve vědomostech nemohou rovnat. Pamatuj na to a čerpej z toho odvahu.
Přítomnost vnitřních hlasů, které nikterak neodpoutávaly její pozornost od toho, co se dělo kolem ní, ji naplňovala bázní. Nazýváme to Simulproud, řekla jí tehdy Mluvčí. Simulproud násobí tvé vědomí. Když se to pokusila vysvětlit rabbimu, rozhněval se.
"Jsi nakažena nečistými myšlenkami!"
Bylo to pozdě večer. Seděli v rabbiho pracovně. "Ochuzování času, který nám byl přidělen", tak to nazval. Pracovna ležela pod úrovní země, její stěny byly obložené starými knihami, riduliánskými krystaly a svitky. Před sondami ji chránila nejlepší iksanská technologie, kterou rabbiho lidé ještě vylepšili.
V takových chvílích se mohla posadit za jeho stůl, zatímco on seděl pohodlně usazený ve starém křesle. Lumina vedle něj vrhala staromódní žluté světlo na jeho bradu. Odráželo se od brýlí, které jako by byly odznakem jeho úřadu.
Rebeka předstírala rozpaky. "Ale vždyť jste řekl, že bylo zapotřebí, abychom tento poklad z Lampady zachránili. Copak se k nám Bene Gesserit nezachoval čestně?"
Povšimla si chmur v jeho pohledu. "Slyšela jsi včera Leviho, jak mluvil o otázkách, které zde padly. Proč k nám přišla ta benegesseritská čarodějnice? To chtějí vědět."
"Naše vysvětlení je konzistentní a věrohodné," zaprotestovala Rebeka. "Sestry nás naučily takový způsob ochrany, kterou nepronikne ani Mluvčí pravdy."
"Já nevím… nevím." Rabbi zachmuřeně zavrtěl hlavou. "Co je to lež? Co je to pravda? Neuzavíráme si vlastními ústy cestu?"
"Pogrom, to je to, čemu čelíme!" To obvykle zaplašilo jeho pochybnosti.
"Kozáci! Ano, máš pravdu, dcero. Kozáci existovali v každé době, a my nejsme jediní, kteří zakusili jejich knuty a šavle, když s vraždou v srdci se vřítili do vsi."
Je to zvláštní, napadlo Rebeku, jak se mu daří vyvolat dojem, že hovoří o nějakých nedávných událostech, kterých byl na vlastní oči svědkem. Nikdy neodpustit a nikdy nezapomenout. Lidice byly včera. Jak děsivě silná vzpomínka Tajného lidu židovského. Pogrom! Ve své kontinuitě skoro stejně silná jako ty benegesseritské duše, které nosila ve své hlavě. Skoro. Tomu se rabbi tak zpěčoval, napadlo ji v duchu.

"Bojím se, že už nepatříš mezi nás," řekl rabbi. "Co jsem ti to udělal? Co jsem to udělal? A to všechno ve jménu cti."
Podíval se na přístroje na stěně pracovny, které ho informovaly o stavu akumulace noční energie z větrných mlýnů rozmístěných kolem farmy. Přístroje říkaly, že všechna zařízení pracují normálně a shromažďují energii na zítřejší den. Dar Bene Gesseritu: nezávislost na Iksu. Svoboda. Jak zvláštní slovo!
Aniž na Rebeku pohlédl, řekl: "Ta věc se zděděnou pamětí je pro mě těžko stravitelná a vždycky byla. Paměť by měla přinášet moudrost, ale tak tomu není. Jde o to, jak ji uspořádáme a kde naše vědomosti aplikujeme."
Obrátil se a podíval se jí do očí, tvář ponořenou do stínu. "Co říká? Myslím ta, kterou bereš jako Lucillu?"
Rebeka viděla, že mu vyslovení jména Ctihodné matky udělalo radost. Může-li Lucilla promlouvat ústy dcery Tajného lidu židovského, potom je stále naživu a nebyla zrazena.
Rebeka sklopila oči. "Říká, že tyto vnitřní obrazy, zvuky a pocity přicházejí buď na náš rozkaz, anebo ve chvíli nouze."
"Ano, nouze! Co by to bylo jiného než vjemy osob, které se octly tam, kam ty nepatříš, a konaly tam násilné skutky?"
Cizí těla, cizí vzpomínky, pomyslela si Rebeka. Věděla, že teď, když už ví, jaké to je, už by se toho nikdy dobrovolně nevzdala. Možná se ze mě skutečně stala benegesseriťanka. To je to, čeho se bojí.
"Něco ti povím," začal rabbi. "Tento ‚kritický průsečík živého vědomí', jak to nazývají, neznamená nic, pokud nechápeš svá vlastní rozhodnutí vplétající se jako příze do životů ostatních."
"Vidět vlastní činy v reakcích ostatních, ano, tak na to Sestry pohlížejí."
"To je moudro. Co říká, že hledají?"
"Vliv na dospívání lidstva."
"Hm. Myslí si, že události se nevymykají jejímu vlivu, pouze jejím smyslům. To je blízko moudra. Ale dospělost… ach, Rebeko. Nekřížíme něčí vyšší záměr? Mají lidé právo stanovovat meze Jahvových záměrů? Myslím, že Leto II. to pochopil. A ta paní v tobě to popírá."
"Říká, že to byl zavrženíhodný tyran."
"To byl, ale kolik moudrých tyranů bylo před ním, a kolik jich nesporně ještě bude."
"Říkají mu Šajtán."
"Ano, měl Satanovy schopnosti, a já sdílím jejich obavy. Nebyl ani tak jasnozřivý jako neoblomný. Pevně zachytil tvar svých vizí."
"To říká i lady. Ale říká také, že to, co zachránil, je jejich grál."
"Jak říkám, jsou blízko moudra."
Rabbi si hluboce povzdechl a znovu pohlédl na přístroje na zdi. Energie na zítřek.
Obrátil pozornost zpět k Rebece. Byla jiná. Nemohl to nevidět. Byla jako ty ženy z Bene Gesseritu. Dalo se to čekat. Její mysl byla plná všech těch lidí z Lampady. Lidí, kteří nebyli žádní gergezenští vepři, aby je někdo zahnal do moře a s nimi jejich čáry. A já nejsem Ježíš.
"A to, co ti říkají o jejich Matce představené, Odradové - to že často zlořečí vlastním archivářům a s nimi i archivům. Jen si to představ! Jejich archivy jsou přece jako naše knihy, v nichž přechováváme naši moudrost."
"Tedy jsem archivářem i já?"
Její otázka ho ohromila, ale současně mu ozřejmila problém. Usmál se. "Něco ti povím, dcero. Přiznám se, že tu Odradovou tak trochu chápu. Těm archivářům se pořád něco nezdá."
"Je tohle moudro, rabbi?" Jak plaše to řekla!
"Je, věř mi, dcero. Ta pečlivost, se kterou archiváři potlačují i ten sebemenší náznak soudu. Jedno slovo za druhým. Taková arogance!"
"Jak poznají, která slova použít?"
"Ach, vidím, že zlomek moudra si našel cestu i k tobě, dcero. Ti z Bene Gesseritu však k moudrosti nedospěli. Brání jim v tom jejich grál."
Poznala to z výrazu jeho obličeje. Snaží se mě obrnit pochybnostmi o životech, které v sobě nosím.
"Něco ti o Bene Gesseritu prozradím," pokračoval, ale v tu chvíli ho najednou nic nenapadlo. Žádná

slova, žádné mudrcké ponaučení. Něco takového se mu nestalo už dlouhá léta. Zbývalo jen jedno; být upřímný.
"Možná strávili příliš dlouho času na cestě k Damašku bez oslnivých loučí osvícení, Rebeko. Prohlašují, že konají pro dobro lidstva. Já to v nich ale nevidím, a ani nevěřím, že to v nich viděl Tyran."
Zdvižením ruky zarazil Rebeku chystající se k odpovědi. "Zralé lidské pokolení? Je tohle jejich grál? Cožpak to není pravě zralé ovoce, které se trhá a jí?"
Na podlaze obří síně na Uzlu si Rebeka na tato slova vzpomněla. Jejich zosobnění nespatřovala v životech, které v sobě přechovávala, ale v činech svých věznitelů.
Velká ctěná matre dojedla a utřela si ruce do šatů jednoho z obsluhujících.
"Ať přistoupí," řekla.
Rebece levým ramenem projela palčivá bolest a ona se po kolenou pohnula vpřed. Ta, které říkali Logno, se k ní zezadu neslyšně přiblížila a zapíchla do zajatkyně vodicí bodlo.
V místnosti se ozval chechtot.
Rebeka s námahou vstala a s bodlem v zádech došla ke schodišti, na jehož vršku trůnila Velká ctěná matre. Bodlo ji zastavilo.
"Na kolena!" přikázala Logno a zdůraznila svá slova dalším bodnutím.
Rebeka klesla na kolena, pohled upřený na patu schodiště. Na žlutých dlaždicích byly nepatrné rýhy. Bylo to zvláštní, ale ty prasklinky ji uklidnily.
"Nech ji, Logno," řekla Velká ctěná matre. "Chci slyšet slova, ne křik." Obrátila oči k Rebece. "Podívej se na mě, ženo!"
Rebeka zdvihla oči, aby pohlédla do tváře smrti. Jak nevýrazný obličej v sobě tuto hrozbu ukrýval. Tak rovnoměrné rysy. Skoro až nanicovaté. A tak malá postava. Což jen zvyšovalo nebezpečí, které z ní Rebeka cítila. Jakou moc musí tato drobná žena mít, že vládne těmto hrozným lidem?
"Víš, proč jsi tady?" zeptala se Velká ctěná matre.
Rebeka tím nejposlušnějším tónem, jakého byla schopna, odpověděla: "Bylo mi řečeno, ó Velká ctěná matre, že si přeješ, abych ti vylíčila učení Mluvčích pravdy a další události okolo Gammu."
"Měla jsi Mluvčího pravdy za manžela!" To byla obžaloba.
"Už zemřel, Velká ctěná matre."
"Ne, Logno!" Ta slova byla určena pobočnici, která se s bodlem vrhla kupředu. "Ta chamraď nezná naše způsoby. Postav se vedle, Logno, ať se nemusím otravovat s tvou zbrklostí."
"Budeš mluvit, jen když ti položím otázku, nebo když ti to přikážu, chamradi jedna!" křikla Velká ctěná matre.
Rebeka se přihrbila.
Mluvčí zašeptala: To byl téměř Hlas. Měj se na pozoru.
"Setkala ses někdy s těmi, které si říkají benegesseriťanky?" zeptala se Velká ctěná matre.
Pravdu! "S čarodějnicemi se setkal každý, Velká ctěná matre."
"Co o nich víš?"
Tak proto mě sem přivedli.
"Jen to, co jsem o nich slyšela, Velká ctěná matre."
"Jsou odvážné?"
"Říká se, že se vždycky snaží vyhnout riziku, Velká ctěná matre."
Jsi nás hodna, Rebeko. Přesně tak ty děvky uvažují. Kulička se kutálí ve správném žlábku dolů po svahu. Myslí si, že nás nemáš ráda.
"Jsou bohaté?"
"Myslím, že vedle tebe jsou to žebračky, Velká ctěná matre."
"Proč to říkáš? Nesnaž se mi zalichotit!"
"Ale Ctěná matre, copak by si čarodějnice mohly dovolit poslat loď z Gammu až sem jen kvůli mně? A kde jsou teď? Skrývají se před tebou."
"Správně, kde jsou?"
Rebeka pokrčila rameny.
"Byla jsi na Gammu, když nám unikl ten, kterému říkají bašár?" zeptala se Ctěná matre.

Ví, že jsi tam byla. "Byla jsem tam, Velká ctěná matre, a slyšela, co si lidé povídali. Ale nevěřím tomu."
"Věř tomu, co ti řekneme my! Co jsi slyšela?"
"Že se pohyboval rychlostí, kterou nestačí sledovat lidské oko. Že zabil mnoho… lidí holýma rukama. Že se zmocnil nelodi a uprchl do Rozptylu."
"Věř tomu, že uprchl." Vidíš, jak se bojí! Nedokáže ovládnout třes.
"Pověz mi o Mluvčích pravdy," přikázala Velká ctěná matre.
"Tomu já nerozumím, Velká ctěná matre. Vím jen to, co mi řekl můj manžel. Mohu ti to zopakovat, jestli si přeješ."
Velká ctěná matre nad tím zauvažovala, vrhajíc pohledy ze strany na strany po svých pobočnicích a rádkyních, které začínaly jevit známky netrpělivosti. Proč tu chamraď jednoduše nezabije?
Rebeka se při pohledu na oranžový zákmit krvežíznivosti v jejich očích stáhla do sebe a vzpomínala na svého manžela Šoela a jeho slova jí nyní byla útěchou. Už jako dítě vykazoval "náležité nadání", které někteří nazývali instinktem. Šoel toho slova nikdy nepoužil. "Důvěřuj tomu, co ti říká břicho. Tak mě nabádali moji učitelé."
Bylo to vyjádření natolik přízemní, že se jím obvykle zbavil těch, kteří k němu přišli hledat nějaké "ezoterické záhady".
"Nic záhadného na tom není," řekl jí tehdy Šoel. "Trénink a dřina, jako ve všem. Prostě si musíš vycvičit ‚drobnovjemy', umění postřehnout nepatrné výkyvy v lidských reakcích."
Přesně to, co v tuto chvíli Rebeka postřehla v lidech kolem sebe. Chtějí mě vidět mrtvou. Proč?
Mluvčí přispěchala s radou. Lidé u moci rádi ukazují svoji moc nad ostatními. Neudělá to, co chtějí druzí, ale to, co si myslí, že je jim proti mysli.
"Velká ctěná matre," zariskovala Rebeka, "tvé bohatství a moc jsou obrovské. Zajisté by se pro mě našla nějaká podřadná práce ve tvých službách."
"Chceš pro mě pracovat?" Ten příšerný výraz!
"Udělalo by mi to velkou radost, Velká ctěná matre."
"Nejsem tu od toho, abych ti dělala radost."
Logno udělala krok vpřed. "Tak ji udělej nám, Damo. Dovol nám trochu si s ní pohrát, ať -"
"Ticho!" Ach, to byla chyba, nazvat ji jménem před ostatními.
Logno polekaně zacouvala na místo, div že neupustila bodlo.
Velká ctěná matre shlížela na Rebeku s oranžovým plamenem v očích. "Vrátíš se ke svému bídnému životu na Gammu, ubožačko. Nezabiju tě. To by ode mne bylo příliš laskavé. Budeš se pachtit životem s vědomím toho, o co jsi přišla."
"Velká ctěná matre!" zaprotestovala Logno. "Máme podezření, že -"
"Já mám také podezření. A týká se tebe, Logno. Pošli ji zpátky. A živou! Rozumíš? Myslíš si snad, že bychom ji nedokázaly najít, kdyby se nám po ní zastesklo?"
"Ne, Velká ctěná matre."
"Pohlídáme si tě, chamraď jedna," ujistila Rebeku Velká ctěná matre.
Návnada! Chce na tebe ulovit něco většího. Velmi zajímavé. Zdá se, že tahle má hlavu na krku a přes svoji násilnickou povahu ji umí používat. Proto je u kormidla.
Po celou zpáteční cestu Rebeka v páchnoucích, těsných prostorách lodi, která kdysi patřila Gildě, přemýšlela o své situaci. Ty děvky si přece nemohly myslet, že neprohlédla jejich úmysly. I když… možná ano. Servilnost, hrbení se. V takových věcech si libují.
Věděla, že její jistota pramení jednak ze Šoelova pravdopravectví, a jednak od rádkyň z Lampady.
"Hromadíš spoustu drobných postřehů, tvé smysly je vnímají, ale do tvého vědomí nikdy nedojdou," poučil ji tehdy Šoel. "Postupně ti začnou něco říkat, ovšem nikoli lidskou řečí. Mluvit není zapotřebí."
Tehdy to považovala za jednu z nejpodivnějších věcí, jaké kdy slyšela. Ale to bylo před Agonii. Tu noc v posteli, chlácholeni tmou a dotykem milujícího těla, slova nepotřebovali, přestože spolu rozmlouvali.
"Jazyk je překážkou. Jde o to naučit se interpretovat vlastní reakce. Někdy to lze popsat slovy… někdy… ne."
"Žádná slova? Ani na otázky?"
"Jaká slova? Co tahle? Víra. Přesvědčení. Pravda. Čestnost."

"To jsou dobrá slova, Šoeli."
"Ale postrádají znaménko hodnoty. Nespoléhej na ně."
"Tak na co spoléháš?"
"Na své vnitřní reakce. Interpretuji sebe, ne toho, kdo stojí přede mnou. Vždycky poznám lež, protože mám chuť se ke lháři obrátit zády."
"Tak takhle to děláš!" Zabušila pěstmi do jeho holých paží.
"Jiní to dělají zase jinak. Slyšel jsem jednu, která tvrdila, že pozná lež, protože má chuť popadnout lháře za ruku, procházet se s ním a dodávat mu odvahu. Můžeš si myslet, že je to hloupost, ale funguje to."
"Myslím, že je to velmi moudré, Šoeli." Mluvila z ní láska. Ve skutečnosti to nechápala.
"Má milá," řekl a něžně jí skryl hlavu v náručí. "Jakmile se u Mluvčího pravdy jednou probudí pravdočivý smysl, už je to navždy. Proto mi neříkej, že jsem moudrý, když z tebe mluví jen tvá láska."
"Promiň, Šoeli." Měla ráda vůni jeho paží, a tak jen hlouběji zabořila hlavu do jeho rukou. "Ale chci vědět všechno, co víš ty."
Jemně jí pootočil hlavu. "Víš, co mi řekl můj učitel Třetí úrovně? ‚Nesmíš nic vědět! Nauč se být zcela naivní.'"
Ohromilo ji to. "Vůbec nic?"
"Ke všemu přistupuješ s čistým štítem, nic na tobě nelpí, venku ani uvnitř. Všechno se zapisuje samo."
Začínala rozumět. "Tedy žádné vlivy."
"Správně. Jsi prapůvodní, s ničím neobeznámený barbar, zcela prostoduchý až do chvíle, kdy se vrátíš přímo do stadia maximální kultivovanosti. Prostě se k tomu dopracuješ, aniž by ses o to snažila, dá se říct."
"Tohle už moudré určitě je, Šoeli. Vsadím se, že jsi byl nejlepší student, kterého kdy měli, nejbystřejší a nej…"
"Myslím, že jsem větší hloupost jaktěživ neslyšel."
"Ne!"
"A pak jsem jednoho dne v sobě ucítil takové malé škubnutí. Nebyl to pohyb ve svalech, ani nic, co by někdo jiný mohl zaregistrovat. Prostě… takové škubnutí."
"Kde?"
"To se nedá říct. Ale můj učitel Čtvrté úrovně mě na to připravil. ‚Jemně se toho zmocněte. Opatrně.' Jeden student si myslel, že má na mysli skutečné ruce. Jak jsme se tomu nasmáli."
"To bylo kruté." Pohladila ho po tváři a ucítila pod kůží počínající tmavé strniště. Bylo pozdě, ale spát se jí nechtělo.
"Asi ano. Ale když to přišlo, poznal jsem to. Nikdy jsem nic takové nezažil. Překvapilo mě to, protože jsem si současně uvědomil, že to tam bylo celou dobu. Byl to zvláštní, známý pocit. Můj probuzený pravdočivý smysl."
Měla pocit, jako kdyby se pravdočivý smysl probouzel i v ní. Možná to způsobil úžas v jeho hlase.
"V tu chvíli byl můj," řekl. "Patřil ke mně, stejně jako já k němu. A od těch dob jsme stále spolu."
"To musí být úžasné." V jejím hlase zazněla bázeň smíšená se závistí.
"Není. Někdy je to hrozně nepříjemné. Je to jako dívat se na lidi s vyvrženými vnitřnostmi."
"To je odporné!"
"Ano, ale má to i své kladné stránky, miláčku. Lidi, které potkáváš, nádherné květiny, které ti podává ručka nevinného dítěte. Nevinnost. Má vlastní nevinnost reaguje a můj pravdočivý smysl sílí. Díky tobě, lásko."
Když neloď Ctěných matre dorazila na Gammu, poslali ji dolů v odpadním člunu. Vyvrhl ji vedle lodních odpadků a výkalů, ale ani to nevnímala. Doma! Jsem doma a Lampadas žije.
Rabbi však její nadšení nesdílel.
Znovu seděli v jeho pracovně, ale tentokrát už své Zděděné vzpomínky znala mnohem lépe a byla si mnohem jistější sama sebou. Poznal to.
"Podobáš se jim více než kdy dřív! To je známka ztráty čistoty."
"My všichni máme nečisté předky, rabbi. Já mám to štěstí, že znám některé z těch mých."
"To má být co? Co to říkáš?"

"Že jsme všichni potomky lidí, kteří konali zlo. To, že neradi myslíme na barbary v nás, ještě neznamená, že tam nejsou."
"Co to povídáš!"
"Ctihodné matky si je pamatují všechny, rabbi. Víte přece, že právo plození náleží vítězům. Chápete?"
"Tak neomaleně jsem tě ještě nikdy neslyšel mluvit. Co se s tebou stalo, dcero?"
"Přežila jsem, a teď vím, že vítězství si někdy žádá morální daň."
"Co to říkáš? To jsou zlá slova."
"Zlá? To barbarství je ještě příliš mírné pojmenování toho, co dělali naši předkové. Předkové nás všech, rabbi."
Viděla, že se ho to dotklo. Cítila krutost vlastních slov, ale nemohla tomu zabránit. Jak mohl čestný muž jako on utéci před pravdivostí toho, co řekla?
Když znovu promluvila, zněla její slova o poznání tišeji, ale ranila ho ještě hlouběji. "Rabbi, kdybys mohl být svědkem toho, co mi ukázaly Zděděné vzpomínky, začal bys pro zlo hledat nová jména. Ani ta nejtvrdší slova, jaká si dokážeš představit, nemohou vyjádřit to, co naši předkové učinili."
"Rebeko… Rebeko… Já vím, že naléha…"
"Nevymlouvejte se na ‚naléhavost doby'! Jako rabbi přece víte své. Kde bychom byli bez smyslu pro morálku? Jednoduše mu občas nedopřejeme sluchu."
Zakryl si dlaněmi obličej. Staré křeslo se s ním houpalo tam a zpět a žalostně skřípalo.
"Rabbi, vždycky jsem vás měla ráda a vážila si vás. Kvůli vám jsem prošla Agonii. Kvůli vám jsem přijala životy Lampady. Neodmítejte, co jsem se díky tomu naučila."
Spustil ruce. "Já neodmítám, dcero. Ale dovol mi projevit bolest."
"Po tom všem, co jsem si uvědomila, se musím jako první a bez milosti vypořádat s vědomím, že žádní nevinní neexistují."
"Rebeko!"
"Vinen možná není to správné slovo, rabbi, ale naši předci se dopustili věcí, za které je nutno zaplatit."
"To já chápu, Rebeko. Je to rovnováha…"
"Neříkejte, že chápete, když nechápete." Postavila se a zabodla do něj hněvivý pohled. "To není účetní kniha, kterou můžete snadno opravit. Jak daleko byste se odvážil?"
"Rebeko, jsem tvůj rabbi. Takhle nemůžeš mluvit, a obzvláště ne se mnou."
"Čím dále byste se vydal, tím větší zvěrstva a tím vyšší daň byste viděl. Vy tak daleko nemůžete, já musím."
Otočila se, nedbajíc na prosebný, bolestný tón v jeho hlase, když opakoval její jméno. Když zavřela dveře, zaslechla ještě, jak říká: "Co jsem to udělal? Izraeli, pomoz jí."

Psaní historie je z velké části proces odvracení pozornosti.
Většina historických výčtů odvrací pozornost od tajných vlivů v pozadí velkých událostí.

BAŠÁR TEG

Když byl Idaho odkázán sám na sebe, většinou přecházel po svém vězení v útrobách nelodi. Na tom iksanském artefaktu toho bylo tolik k vidění. Úplná jeskyně divů.
Na chvíli přerušil odpolední neklidné přecházení po svém území a zadíval do miniaturního transoka lesknoucího se nad vchodem. Sledovali ho. Měl zvláštní pocit, jako kdyby se těmi slídivými očky díval sám. Co se asi Sestrám při pohledu na něj honilo hlavou? Z buclatého malého gholy pocházejícího z dávno mrtvé gammské pevnosti vyrostl vytáhlý muž s tmavými vlasy i snědou kůží. Vlasy měl delší než za posledního dne Duny, kdy do této nelodě vstoupil poprvé.
Oči Bene Gesseritu pronikly až pod kůži. Nepochyboval o tom, že ony tuší, že je mentat, a děsil se toho, jak si tento fakt budou interpretovat. Jak může mentat očekávat, že může před Ctihodnými matkami donekonečna tajit své schopnosti? Hloupost! Věděl, že už ho podezírají coby Mluvčího pravdy.
Zamával na transoko a řekl: "Nemůžu spát. Asi se projdu."
Bellondová jeho žertovný postoj k dohledu nesnášela. Nerada viděla, když se toulal po lodi. Ani se to

před ním nesnažila skrývat. Kdykoli za ním přišla, v jejích nasupených rysech četl nevyslovenou otázku: "Hledáš, kudy bys utekl, že?"
Přesně, jak říkáš, Bell, ale ne tak, jak si myslíš.
Jemu dostupné prostory nelodi měly pevné hranice: neproniknutelné vnější silové pole, některé oblasti strojovny, s dočasně odpojenou (jak mu bylo řečeno) hnací jednotkou, strážní místnosti (do některých viděl, ale vstoupit do nich nemohl), skladiště zbraní, sekce vyhrazená Scytaleovi, zajatému Tleilaxanovi. Potom ještě informační bariéra - části lodních záznamů, které nereagovaly na jeho dotazy, odpovědi, které si jeho dozorci nechávali pro sebe.
Mezi těmito hranicemi leželo dostatek věcí k vidění a poznání, aby zaplnily život dlouhý nějakých tři sta standardních let, se kterými mohl počítat.
Pokud nás nenajdou Ctěné matre.
Idaho se viděl jako zvěř, kterou Ctěné matre stopovaly a kterou by dostaly ještě raději než ženy z Kapituly. O tom, co by s ním ty lovkyně udělaly, neměl pražádné iluze. Věděly, že je tady. Muži, které vycvičil v sexuálním zotročování a poslal je na Ctěné matre - ti je vyprovokovali.
Až se Sestry ujistí o jeho mentatských schopnostech, okamžitě pochopí, že v jeho mozku se ukrývají vzpomínky více než jednoho gholy. Originál tuto schopnost neměl. Budou si myslet, že může být utajovaný Kwisatz Haderach. Jak mu odměřují melanž! Zcela nepochybně se děsily toho, aby neopakovaly chybu, které se dopustily s Paulem Atreidem a jeho synem Tyranem. Třicet pět staletí poroby!
Jednání s Murbellou ovšem vyžadovalo mentatské vědomosti. Do každého "utkání" s ní vstupoval s tím, že nečeká žádné odpovědi, teď ani potom. Byl to typicky mentatský přístup: soustředit se na otázky. Mentaté kupí otázky stejným způsobem, jakým druzí hromadí odpovědi. Ty otázky v konečném výsledku tvořily svůj vlastní řád a strukturu. Z toho vznikaly ty nejdůležitější obrysy. Člověk nahlížel na svůj vesmír přes vlastnoručně vytvořený model - skládající se z obrazů, slov a nálepek (dočasných) vmíchaných do senzorických impulzů, které odrážely jeho vnitřní stavbu, stejně jako se světlo odráželo od lesklých povrchů.
Idahův první mentatský instruktor vytvořil časově omezenou slovní konstrukci: "Čekej na logické pohyby na obrazovce své mysli."
Od prvních váhavých temp v mentatských vodách Idaho na sobě pozoroval, jak sílí jeho schopnosti vnímat sebenepatrnější změny, to byl onen nekonečný proces stávání se mentatem.
Bellondová představovala jeho nejtvrdší zkoušku. Děsil se jejího pronikavého pohledu a sžíravých otázek. Mentat vyšetřující mentata. Čelil jejím útokům s taktem, obezřetností a trpělivostí. O co se snažíš tentokrát?
Jako kdyby to nevěděl.
Nosil trpělivost jako masku. A když se, celkem přirozeně, dostavil strach, nebylo na škodu dát ho najevo. Bellondová také neskrývala svoji touhu vidět ho mrtvého.
Idaho se smířil se skutečností, že ti, kteří nad ním bdí, zanedlouho dojdou k jedinému možnému závěru, kterým si vysvětlí schopnosti, jež byl nucen používat.
Skutečné dovednosti mentata spočívaly v mentální schopnosti, které se říkalo "velká syntéza". Ta vyžadovala trpělivost, která byla pro ne-mentata nejen nedosažitelná, ale i nepředstavitelná. Mentatské školy ji definovaly jako vytrvalost. Člověk byl primitivní stopař nadaný schopností vnímat i nejnepatrnější stopy, ony téměř nepostřehnutelné poruchy ve svém okolí, a sledovat jejich vývoj. Současně zůstával otevřený široké škále impulzů zvenčí i zevnitř. To spoluvytvářelo naivitu, základní mentatský postoj, podobný naivitě pravdopravců, jen mnohem členitějšího charakteru.
"Jsi otevřený všemu, co vesmír ukrývá," řekl jeho první instruktor. "Tvá mysl není počítač, ale citlivý nástroj naladěný vnímat to, co ti zobrazují tvé smysly."
Idaho vždycky poznal, kdy byly smysly Bellondové otevřené. Stála tam, v očích lehce nepřítomný pohled, a on věděl, že její mysl blokuje několik apriorních představ. Mohl se bránit jen proto, že měla zásadní nedostatek: Zbystření smyslů vyžaduje idealistický postoj k věci, a ten byl Bellondové cizí. Nepokládala ty nejlepší otázky. Bylo to zvláštní. Proč by Odradová využívala špatného mentata? Nebylo by jí to podobné.

Hledám otázky, které by mi v odpověď poskytly ty nejlepší obrazy.
A při tom hledání se nechováš jako chytrák, který jediný má ten správný recept k správnému řešení. Zůstáváš přístupný novým otázkám, stejně jako bys byl přístupný novým strukturám. Opakující se pokusy a formy. Ustavičný, nikdy nekončící proces, v němž je stále co vylepšovat. To je vaše osobní pavana, podobající se pavaně ostatních mentatů, a přece vždy jedinečná svými figurami a kroky.
"Opravdovým mentatem nejsi nikdy. Proto ten proces nazýváme ‚Nekonečný cíl'." To byla slova učitelů vpálená do jeho mozku.
Jak tak shromažďoval postřehy o Bellondové, mohl ocenit stanovisko starých mentatských mistrů, které měl za své učitele: "Ze Ctihodných matek nejsou nejlepší mentaté."
Žádná příslušnice Bene Gesseritu se zjevně nedokázala zcela zbavit onoho svazujícího absolutna, jakého dosáhla při melanžové agonii: loajality k Sesterstvu.
Jeho učitelé ho před absolutny, které byly pro mentata závažnou překážkou, varovali.
"Všechno, co děláš, vnímáš a říkáš, je experiment. Žádný závěr není konečný. Nic nepřestává, leda až po smrti, a ani to není jisté, protože každý život vyvolává nekonečná ‚kola na vodě'. Uvnitř se odráží indukce a na tu se senzibiluješ. Dedukce v sobě nese iluze absolutna. Musíš do pravdy kopnout a roztříštit ji!"
Když se otázky Bellondové dotkly vztahu mezi ním a Murbellou, postřehl neurčité emocionální odezvy. Pobavení? Žárlivost? Dokázal pochopit pobavení (dokonce i žárlivost) nad vynucovanými sexuálními potřebami jejich vzájemné závislosti. Je ta extáze skutečně tak úžasná?
Odpoledne bloudil po své sekci s podivným pocitem odcizení, jako kdyby zde byl teprve krátce a ještě ji nestačil přijmout za svůj domov. To ke mne promlouvají emoce.
Za ta léta nuceného pobytu vzaly na sebe tyto místnosti vzhled lidského obydlí. Toto byla jeho jeskyně, někdejší apartmá v supernákladním prostoru: velké místnosti s mírně zakřivenými stěnami - ložnice, knihovna-pracovna, obývací místnost, koupelna se zelenými dlaždicemi a se suchým a mokrým očišťovacím systémem, a dlouhá tělocvična, o niž se dělil s Murbellou.
V těchto místnostech se nacházela unikátní sbírka artefaktů a známek jeho přítomnosti: závěsné křeslo umístěné přesně v pravém úhlu k terminálu a projektoru, spojujícími ho s lodními systémy, na stolku riduliánské záznamy. O tom, že tu žije, svědčily i skvrny - tmavohnědá kolečka na stole, nesmazatelné stopy, že se tu jedlo a pilo.
Netrpělivě se přemístil do ložnice. Světlo zesláblo. Jeho schopnost identifikovat známé věci se vztahovala i na vůně. Na posteli lpěl pach výměšků - pozůstatek včerejšího sexuálního střetu.
To je to správné slovo: Střet.
Lodní vzduch - filtrovaný, recyklovaný a uměle osvěžovaný - ho kolikrát nudil. Žádná průrva mezi bludištěm nelodě a venkovním světem nezůstala otevřená dlouho. Někdy se posadil a nasával pachy v naději, že zachytí stopu po vzduchu, který nebyl upravený pro potřeby jeho vězení.
Cesta ven existuje!
Zamířil ze svých pokojů do chodby. Na jejím konci sjel po skluzavce do nejspodnější části lodi.
Co se ve skutečnosti děje tam venku, ve světě dotýkajícím se oblohy?
Těch několik informací z úst Odradové o probíhajících událostech ho naplnilo děsem a pocity zvířete lapeného do pasti. Není kam utéct! Je ode mě moudré, že se o své obavy dělím se Sheeanou? Murbella se jen zasmála. "Já tě ochráním, lásko moje. Ctěné matre mi neublíží." Další falešná představa.
Ale Sheeana… jak rychle se naučila prstovou řeč a podlehla duchu jeho konspirace. Konspirace? Ne… pochybuji, že by kterákoli Ctihodná matka šla proti svým Sestrám. Dokonce i lady Jessica se k nim nakonec vrátila. Já ale po Sheeaně nežádám, aby konala proti zájmům Sesterstva, jen aby nás ochránila před Murbellinou pošetilostí.
Nesmírná moc lovců učinila předvídatelnou pouze zkázu. Mentatovi nezbývalo než přihlížet jejich ničivému násilí. A ještě něco s sebou ty ženy přivezly, něco co napovídalo o událostech, jež se odehrály v Rozptylu. Kdo byli ti futárové, o nichž se Odradová s takovou ledabylostí zmiňovala? Napůl lidé, napůl zvířata? To si myslela Lucilla. A kde vůbec je Lucilla?
Po chvíli došel do Velkého podpalubí, kilometr dlouhého nákladního prostoru, v němž cestoval z Duny na Kapitulu poslední obří červ. Přetrvávající vůně koření a písku obracela jeho myšlenky na věci dávno

minulé a nekonečně vzdálené. Věděl, proč tak často chodí do Velkého podpalubí; někdy to dělal docela bezmyšlenkovitě, stejně jako teď. To místo ho přitahovalo i odpuzovalo zároveň. Iluzorně neomezený prostor s pozůstatky prachu, písku a koření v sobě nesl stesk po ztracené svobodě. Ale bylo tu ještě něco. Tady se mu to stávalo.
Stane se to i dnes?
Velké podpalubí jakoby zmizí před jeho očima a ukáže se… síť mihotající se na roztavené obloze. Už ve chvíli, kdy ho vize přepadla, věděl, že ve skutečnosti žádnou síť nevidí. Jeho mozek jen přetlumočil to, co jeho smysly nedokázaly definovat.
Mihotající se síť vlnící se jako nekonečný polární vítr.
Nato se síť rozevřela a on uviděl dvě postavy - muže a ženu. Vypadali hrozně obyčejně a současně zvláštně. Dědek a babka ve starodávných kostýmech: muž měl na sobě pracovní kalhoty a žena dlouhé šaty a šátek na hlavě. Pracovali v okrasné zahradě! Napadlo ho, že to musí být něco víc než jen iluze. Ve skutečnosti vidím něco jiného.
Nakonec si ho vždycky všimli. Uslyšel jejich hlasy. "Marty, už je tam zase," ukázal muž na Idaha.
"Nechápu, jak to že na nás vidí?" zeptala se jednou Marty. "Připadá mi to nemožné."
"Řekl bych, že vidí, a jak. Jsem zvědavý, jestli ví, jaké nebezpečí mu hrozí?"
Nebezpečí. To slovo ho pokaždé strhlo zpátky do reality.
"Cože dnes nesedíš za terminálem?"
Idaho si na okamžik myslel, že jeho vize pokračuje a že slyší hlas té zvláštní ženy. Potom si uvědomil, že patří Odradové. Přicházel odněkud zblízka. Otočil se a uviděl, že za sebou zapomněl zavřít poklop. Musela ho sledovat až sem, tiše, vyhýbajíc se náhodným ostrůvkům písku, který by jí mohl zaskřípat pod nohama a prozradit její příchod.
Vypadala unaveně a netrpělivě. Proč si myslí, že bych měl být za svým terminálem?
Jako kdyby slyšela jeho nevyslovenou otázku, Odradová řekla: "V poslední době za ním vysedáváš nějak často. Co v něm hledáš, Duncane?"
Mlčky zavrtěl hlavou. Proč se najednou cítím tak ohrožen?
V přítomnosti Odradové to byl vzácný pocit. Přesto si dokázal vybavit i jiné příležitosti. Jednou, když mu podezíravě hleděla na ruce v poli jeho terminálu. Strach spojený s mým terminálem. Dávám najevo svůj mentatský hlad po informacích? Tuší, že jsem tam ukryl své vlastní já?
"Copak nemám nárok na trochu soukromí?" Zlost a útočnost.
Pomalu zavrtěla hlavou ze strany na stranu, jako kdyby říkala: Tohle přece nemáš zapotřebí.
"To je dnes tvá druhá návštěva," řekl vyčítavě.
"Musím říct, že vypadáš dobře, Duncane." Další okliky.
"Říkají tvoje pozorovatelky?"
"Nebuď malicherný. Přišla jsem si popovídat s Murbellou. Řekla mi, že tě najdu dole."
"Asi už víš, že Murbella je znovu těhotná." Pokoušel se ji uchlácholit?
"Za což jsme vám vděčné. Přišla jsem ti říct, že tě chce znovu navštívit Sheeana."
Proč by mu takovou zprávu měla oznamovat právě Odradová?
Její slova v něm vyvolala představy o sirotkovi z Duny, ze kterého se stala řádná Ctihodná matka (prý nejmladší v celé historii). Sheeana, jeho důvěrnice, tam venku dozírala na posledního obřího červa. Bude skutečně poslední, anebo se to konečně stalo? Proč se Odradová zajímá o Sheeaninu návštěvu?
"Sheeana si chce s tebou promluvit o Tyranovi."
Postřehla, jaké překvapení to u něho vyvolalo.
"Jak bych mohl já rozšířit její vědomosti o Letovi II.?" divil se. "Sheeana je přece Ctihodná matka."
"Znáš dobře Atreidy."
Ach tááák. Je na lovu mentata.
"Řekla jsi, že si chce promluvit o Letovi, ale uvažovat o něm jako o Atreidovi není příliš bezpečné."
"Jenže jím byl. Sice zdokonalený na něco mnohem elementárnějšího, než se podařilo komukoli před ním, ale i přesto byl jedním z nás."
Jedním z nás! Připomenula mu, že i ona patří k Atreidům. Jeho nikdy nekončící závazek vůči rodině!
"Když to říkáš."

"Neměli bychom tuhle směšnou hru ukončit?"
V hlavě se mu rozezněly poplašné sirény. Věděl, že si toho všimla. Ctihodné matky byly tak zatraceně vnímavé. Díval se na ni a neodvažoval se promluvit. A i to, jak dobře věděl, jí prozradilo až příliš.
"Domníváme se, že si pamatuješ více gholských životů než jen jeden." A když stále neodpovídal: "No tak, Duncane! Jsi mentat?"
Podle toho, jak svou napůl otázku, napůl obžalobu vyřkla, věděl, že doba tajností skončila. Skoro se mu ulevilo.
"A kdyby?"
"Tleilaxané při tvém vzniku smíchali buňky z více Idahových gholů."
Ghola Idaho! Odmítal přijmout tuhle abstrakci za svou. "Proč je pro vás Leto najednou tak důležitý?"
Před přiznáním ozývajícím se v jeho reakci nebylo úniku.
"Z našeho červa se stali píseční pstruzi."
"Rostou a množí se?"
"Podle všeho."
"Jestli je neovládnete nebo nezlikvidujete, může se z Kapituly stát druhá Duna."
"Na to jsi přišel ty?"
"Spolu s Letem."
"Tedy si pamatuješ více životů. Úžasné. Něco jako my." Ten její neochvějný pohled!
"Podle mě je to něco docela jiného." Z téhle stopy ji musí svést!
"Získal jsi ty vzpomínky během svého prvního setkání s Murbellou?"
Kdo to uhodl? Lucilla? Byla u toho, možná si to domyslela a svěřila své podezření Sestrám. Nezbývalo než smrtelně nebezpečné téma vytáhnout na světlo. "Já nejsem druhý Kwisatz Haderach!"
"Nejsi?" Záměrná objektivnost, dokonce záměrně daná najevo. Projev krutosti, napadlo ho.
"Ty víš, že nejsem!" Bojoval o svůj život a dobře to věděl. Ani ne tak s Odradovou jako s těmi, které ho sledovaly a posuzovaly záznamy.
"Pověz mi něco o tvých postupných životech." Byl to příkaz Matky představené, před kterým nebylo úniku.
"Pamatuji si je jako jeden celek."
"To nahromadění informací pro nás může mít velikou cenu, Duncane. Pamatuješ si i na axlotlské nádrže?"
Její otázka vyslala jeho myšlenky na průzkumnou výpravu mezi podivné, zamžené obrázky z Tleilaxu - ohromné kupy lidského masa v nejasném pohledu právě narozených očí, rozmazané a neostré obrazy, polovzpomínky na vynoření se z rodidel. Co s tím mají společného nádrže?
"Scytale nám poskytl informace na výrobu našeho vlastního axlotlského ústrojí," řekla Odradová.
Ústrojí? Zajímavé slovo. "Znamená to, že jste přebrali i tleilaxanskou výrobu koření?"
"Scytale za to chce víc, než jsme ochotny poskytnout. Ale koření bude časem dost, tak nebo onak."
Odradová slyšela svůj rezolutní hlas a hlavou jí blesklo, jestli zaregistroval její nejistotu. Může se stát, že to nestihneme.
"Sestry, které posíláte do Rozptylu, mají omezené možnosti," řekl, aby jí předvedl malou ukázku svých mentatských schopností. "Čerpáte ze svých zásob koření, abyste je vybavily na cestu, a ty nejsou nevyčerpatelné."
"Mají s sebou informace o axlotlském ústrojí a také písečné pstruhy."
Představa, že by v nekonečném vesmíru mohlo vzniknou nespočet nových Dun, mu vzala dech.
"Dodávku melanže vyřeší nádrže nebo červi, nebo obojí," pokračovala. To mohla říci upřímně.
Odpovídalo to statisticky podloženým předpokladům. Jedna ze skupinek Ctihodných matek, které se vydaly do Rozptylu, by to měla dokázat.
"O těch nádržích mívám podivné… sny." Div že neřekl "představy".
"Není divu." Krátce ho informovala, jakým způsobem byl do reprodukce včleněn ženský činitel.
"A to i pro výrobu koření?"
"Domníváme se, že ano."
"Hnus!"
"To je dětinské," pokárala ho.

V takových chvílích k ní pociťoval hluboký odpor. Kdysi jí vytkl způsob, jakým se Ctihodné matky vyčlenily z "obecného proudu lidských emocí", a ona mu tehdy dala stejnou odpověď.
Dětinské!
"S tím už těžko něco nadělám," odvětil. "Hanebná kaňka na mém charakteru."
"Máš v úmyslu se mnou rozebírat morálku?"
Zdálo se mu, že v jejím hlase slyší hněv. "Kdepak, ani etiku ne. My dva se řídíme rozdílnými pravidly."
"Pravidla bývají často jen omluvou pro zavržení soucitu."
"Že by ze Ctihodné matky promlouvala vzdálená ozvěna svědomí?"
"Ale kdež. Mé Sestry by mě vyobcovaly, kdyby nabyly dojmu, že mě ovládá svědomí."
"Tebe lze nabádat, ne ovládat."
"Výborně, Duncane! Jako mentat se mi zamlouváš mnohem víc."
"Tvé zamlouvání se mi nezamlouvá."
Hlasitě se rozesmála. "Jako Bell!"
Němě na ni hleděl, jsa jejím smíchem vržen na práh náhlého poznání, jak uniknout svým strážcům, zbavit se toho věčného benegesseritského manipulování a žít svůj vlastní život. Cesta odtud vedla přes vady Sesterstva. Z absolutna, kterým ho podle jejich mínění obklopily a uvěznily - úniková cesta existovala!
A Sheeana to ví! Návnada, kterou mi drží pod nosem.
Když Idaho neodpovídal, Odradová řekla: "Pověz mi o těch dalších životech."
"Mýlíš se. Beru je jako jeden nepřetržitý život."
"Žádné smrti?"
Mlčel, dokud se mu v mysli nezformovala odpověď. Postupné vzpomínky: smrt stejně informativní jako život. Jen Leto, kolikrát ten ho zabil!
"Smrt mé vzpomínky nepřerušuje."
"Zvláštní forma nesmrtelnosti," poznamenala. "Víš, že tleilaxští Páni reprodukovali sami sebe? Ale ty - čeho tím chtěli dosáhnout, že do jednoho těla vložili různé gholy?"
"Zeptej se Scytalea."
"Bell byla o tvém mentatství pevně přesvědčená. Bude ráda."
"Nemyslím."
"Na to já dohlédnu. Ach! Mám v hlavě tolik otázek, že nevím, kde začít." Pozorně se na něj zadívala a levačkou si podepřela bradu.
Otázky? V Idahově hlavě vířily mentatské myšlenky. Nechal otázky, které si v duchu tolikrát kladl, aby se mu poskládaly do vlastního obrazce. Co ve mně Tleilaxané hledali? Nemohli do něj vložit buňky všech jeho předchozích vtělení. A přitom… nechyběla jediná vzpomínka. Jaká kosmická síla nakupila všechny ty životy do jednoho jediného? Byl to klíč k vizím, které se mu zjevovaly ve Velkém podpalubí? V hlavě se mu rodily polovzpomínky: jeho tělo v teplé tekutině, napojené na trubice, masírované speciálními mechanismy, pod dohledem tleilaxanských odborníků. Cítil vražedné odezvy svých polospících já. Slova neměla smysl. Bylo to, jako kdyby naslouchal neznámému jazyku vycházejícímu z jeho vlastních úst, a přitom věděl, že je to obyčejná galaština.
Rozsah toho, co tušil za kroky Tleilaxu, mu nahánělo hrůzu. Zkoumali říši, do níž se kromě Bene Gesseritu nikdy nikdo neodvážil vkročit. Fakt, že Bene Tleilax tak činil ze zištných důvodů, tomu nijak neubíral na váze. Nekonečné reinkarnace tleilaxanských Pánů byly odměnou hodnou rizika.
Tvaroví tanečníci mohli snadno napodobit každou formu života, každou mysl. Rozsah tleilaxanského snu byl stejně děsivý jako úspěchy Bene Gesseritu.
"Scytale přiznal, že má vzpomínky z dob Muad'Diba," poznamenala Odradová. "Někdy byste své vzpomínky spolu mohli porovnat."
"S takovou formou nesmrtelnosti je radost obchodovat," varoval ji. "Nemohl to už prodat Ctěným matre?"
"Mohl. Pojď. Vrátíme se do tvé sekce."
Když byli zpátky v jeho pracovně, ukázala na židli za terminálem a jeho napadlo, jestli stále ještě pase po jeho tajemství. Naklonila se nad ním a položila prsty na ovladače. Projektor ukázal pouštní scenérii - písečné duny sahající k obzoru.

"Kapitula. Široký pruh kolem rovníku," řekl.
Zmocnilo se ho vzrušení. "Říkala jsi, písečí pstruzi. A co mladí červi?"
"Sheeana čeká, že se brzy objeví."
"Potřebují spoustu koření jako katalyzátor."
"Ano, je to hazard, nechávat tam tolik melanže. O katalyzátoru ti řekl Leto, že? Co jiného si o něm ještě pamatuješ?"
"Zabil mě tolikrát, že pouhá myšlenka na něj mi působí bolest."
Měla k dispozici záznamy z Dár-es-Balátu na Duně, které to potvrzovaly. "Ano, vím, zabil tě vlastní rukou. To se tě jednoduše zbavil, když už jsi mu nebyl k užitku?"
"Někdy jsem splnil jeho očekávání a směl jsem tedy zemřít přirozenou smrtí."
"Stála jeho Zlatá stezka za to?"
My jeho Zlaté stezce nerozumíme, stejně jako nerozumíme rozruchu, který vyvolala. Řekl to nahlas.
"Zajímavě volíš slova. Mentat uvažuje o tisícileté Tyranově nadvládě jako o rozruchu."
"Který přerostl do Rozptylu."
"Tomu napomohl i hladomor."
"Myslíš si, že hladomory nepředvídal?"
Neodpověděla, umlčena jeho mentatským pohledem. Zlatá stezka: lidstvo, které "explodovalo" do vesmíru… a již nikdy víc se nevázalo na jedinou planetu a bylo přístupné jakémukoli osudu.
"Leto bral veškeré lidstvo jako jediný organismus," řekl.
"Ale nás do svého snu vtáhl proti naší vůli."
"To vy Atreidové máte ve zvyku."
Vy Atreidové! "Chceš říct, že jsme vyrovnáni?"
"To jsem neřekl."
"Chápeš mé současné dilema, mentate?"
"Jak dlouho už jsou pstruzi činní?"
"Více než osm standardních let."
"A jak rychle se rozrůstá naše poušť?"
Naše poušť! Ukázala na projekční panel. "Je třikrát větší, než co se objevili pstruzi."
"Tak rychle!"
"Sheeana předpokládá, že malí červi se ukáží každým dnem."
"Na povrch vylézají, až když mají kolem dvou metrů."
"To říká i ona."
Nasadil zadumaný tón. "A každý v sobě nese Letův ‚nekonečný sen.'"
"Jeho slova, a o takových věcech on nikdy nelhal."
"Jeho lži měly styl. Stejně jako vaše."
"Obviňuješ nás ze lži?"
"Proč mě chce Sheeana vidět?"
"Vy mentaté! Myslíte si, že vaše otázky jsou odpověďmi." Odradová znechuceně zavrtěla hlavou. "Musí se dozvědět co nejvíce o Tyranovi coby ústředním objektu náboženského zbožňování."
"Pryč s Bohy! A to proč?"
"Sheeanin kult se rozrůstá. Kněží, co se zachránili z Rakis, ho už rozšířili po celém Starém impériu, ba i dál."
"Z Duny," opravil ji. "Neuvažuj o ní jako o Arrakis nebo Rakis. Zamlžuje to mysl."
Odradová jeho výtku přijala. Byl teď skutečný mentat, a tak trpělivě vyčkávala.
"Sheeana na Duně promlouvala k písečným červům," pokračoval. "A oni jí odpovídali. Znovu ty vaše staré kejkle s missionarií protectivou, he?"
"Tyran je v Rozptylu znám jako Dur nebo Guldur," odvětila, aby nasytila jeho mentatskou naivitu.
"Máš pro ni nebezpečný úkol. Ví to?"
"Ano. A ty bys ho mohl učinit méně nebezpečným."
"Tak mi zpřístupněte vaše datové systémy."
"Bez omezení?" Už viděla, co na to řekne Bell!

Přikývl, neschopen připustit si naději, že by mohla souhlasit. Tuší, jak zoufale po tom toužím? Ta trýznivá část vědomí, v níž ukrýval informaci o potencionální cestě ven. Nerušený přístup k informacím! Bude si myslet, že mi jde o iluzi svobody.
"Budeš můj mentat, Duncane?"
"Mám snad na výběr?"
"Projednám tvoji žádost na Radě a oznámím ti naši odpověď."
Otvírají se dvířka ke svobodě?
"Musím myslet jako Ctěné matre," poznamenal ještě kvůli transočím a hlídacím psům za nimi, kteří budou jeho žádost přezkoumávat.
"Kdo by to měl uměl lépe než člověk, který žije s Murbellou?" opáčila.

Korupce má nekonečně mnoho tváří.

TLEILAXANSKÝ THU-ZEN

Neví, co si myslím, ani co dokážu, pomyslel si Scytale. Jejich Mluvčí pravdy do mě nevidí. Alespoň to se mu podařilo zachránit - umění klamu, které převzal od skvělých Tvarových tanečníků.
Tiše proplouval svými pokoji na palubě nelodi, pozoroval, poznatky pak třídil, srovnával. Jeho mysl, cvičená zachytit sebenepatrnější nedostatek, bedlivě sledovala osoby i prostředí.
Každý tleilaxanský Pán věděl, že Bůh mu jednoho dne může zadat úkol, který prověří jeho víru.
Dobrá! Právě takový úkol před ním stál. Sestry Bene Gesseritu, které prohlašovaly, že s ním sdílejí jeho Velkou víru, byly křivopříseżnice. Byly nečisté. Jeho mrtví druhové už ho po návratu ze vzdálených míst očistit nemohli. Byl vržen mezi póvindá vesmíru, zajat Šajtánovými služebnicemi, pronásledovaný děvkami z Rozptylu. Ale nikdo z nich neznal jeho skutečné možnosti. Nikdo netušil, jak mu Bůh v jeho zkoušce vyjde vstříc.
Očistím se, Bože!
Když ho Šajtánovy služebnice vysvobodily ze spárů děvek a přislíbily mu útočiště a "veškerou pomoc", věděl, že je to lež.
Čím těžší zkouška, tím silnější je má víra.
Před několika okamžiky přes opalizující silovou hradbu sledoval Duncana Idaha na jeho dopolední procházce po hlavní chodbě. Silohráz, která je rozdělovala, nepropouštěla zvuk, ale Scytale z Idahových rtů snadno odečetl nadávku. Jen mi nadávej, gholo, ale my jsme tě stvořili a stále tě můžeme využít.
Ruka boží zasáhla do osudu, který tomuto gholovi Tleilax uchystal. Boží záměry byly vždy nevyzpytatelné a bylo úkolem věrných, aby se jim přizpůsobili a nežádali po Hospodinovi, aby se řídil záměry lidí.
Scytale se té zkoušky podjal, aby dostál svému svatému závazku. Udělal to beze slov, prostřednictvím starobylého benetleilaxanského s'tori. "K dosažení s'tori je zapotřebí absence rozumu. S'tori existuje beze slov, nelze ji pojmenovat."
Zázraky boží mu ukazovaly jedinou cestou. Scytale si to hluboce uvědomoval. Od samého začátku, už jako nejmladší Pán nejvyššího kehlu, věděl, že to bude on, na koho tento úkol všech úkolů připadne. To vědomí mu bylo zdrojem síly, kterou si uvědomoval každým pohlédnutím do zrcadla. Bůh mě stvořil k tomu, abych oklamal póvindá! Jeho nevýrazné dětské rysy byly vymodelovány do popelavé kůže, jejíž metalické pigmenty blokovaly činnost snímací sondy. Jeho drobná postava mátla ty, kteří se na něj dívali, a ukrývala síly, které nashromáždil během těch mnoha gholských vtělení. Ještě starší vzpomínky nosil v sobě jen Bene Gesserit, ale ten řídil Šajtán.
Scytale si promnul prsa, aby si připomněl, co je v nich skryto, skryto s takovým umem, že nad inkriminovaným místem nezůstala jediná jizvička. Tu rezervu nosil u sebe každý Pán - nulentropní kapsli s mořem zárodečných buněk: ostatních Pánů ústředního kehlu, Tvarových tanečníků, technických specialistů a mnoha dalších, o nichž věděl, jakým magnetem by pro Šajtánovy družky byli… a pro mnohé další slabošské póvindá! Byly tam buňky Paula Atreida s jeho milovanou Chani. (Kolik to jen stálo námahy při prohledávání šatů zemřelých, aby našli pár nahodilých buněk!) Byl tam i prvotní Duncan Idaho spolu s dalšími atreidskými přisluhovači - mentat Thufir Hawat, Gurney Halleck, fremen Naub

Stilgar… dostatek potencionálních služebníků a otroků, aby zaplnili tleilaxanský vesmír.
A jako skvost všech skvostů buňky těch, které toužil přivést k životu ze všech nejvíce, a při pomyšlení na ně se mu tajil dech - dokonalí Tvaroví tanečníci! Absolutní imitátoři. Dokonalí zapisovači persony oběti. Schopní oklamat dokonce i čarodějnice Bene Gesseritu. Ani šéra jim nedokázala zabránit, aby se zmocnili cizí psýchy.
Kapsli měl použít jako nejzazší zbraň při vyjednávání. Nikdo se nesměl dozvědět o její existenci. A tak se zaměřil na shromažďování vad a nedostatků.
V opevnění nelodi jich bylo dostatek, aby mohl být spokojen. Na rozdíl od svých kolegů, kteří za svých početných životů shromažďovali věci nepodstatné, on hromadil schopnosti. Jeho seriózní přístup byl vždy terčem jejich výtek, ale teď našel místo i dobu, aby své poklady zúročil.
Vždycky ho přitahovalo studium Bene Gesseritu. Za ty věky o něm získal značný přehled. Uvědomoval si, že značná část informací byly smyšlenky a dezinformace, ale víra v záměry boží ho upevnila v přesvědčení, že vzdor nástrahám Svaté zkoušky slouží zájmům Velké víry.
Část svého benegesseritského katalogu nazval "typikály", odvozeninou opakující se poznámky: "To je pro ně typické!"
Typikály ho fascinovaly.
Bylo pro ně typické tolerovat hrubé, ovšem nenásilné chování u druhých, u sebe však nikoli. "Bene Gesserit má vyšší mravní úroveň," slyšel Scytale říkat dokonce i některé své dřívější kolegy.
"Máme dar vidět se očima druhých," prohlásila jednou Odradová.
Scytale to zahrnul mezi typikály, ačkoli to neodpovídalo Velké víře. Jediný Bůh vidí tvé skutečné já! Její vychloubání zavánělo arogancí.
"Neříkají žádné neuvážené lži. Pravdu dokáží zužitkovat lépe."
Častokrát nad tím v duchu přemýšlel. Samotná Matka představená to uváděla jako jednu ze zásad Bene Gesseritu. Zůstávalo však skutečností, že čarodějnice zastávaly cynický názor na pravdu. Nestydatě ho vydávala za výplod zensunnismu. Čí pravda? Jak upravená a v jakém kontextu?
Nedávno spolu seděli v jeho sekci. Požádal ji o "konzultaci o společných problémech", jeho oblíbený eufemismus pro vyjednávání. Kromě transočí a bdělých pohledů dohlížejících Sester byli sami.
Jeho pokoje byly náležitě pohodlně zařízeny: tři místnosti s lazostěnami v uklidňující zelené barvě, měkká postel, křesla dimenzovaná na jeho drobné tělo.
Byla to iksanská neloď, a on si byl jistý, že jeho dohlížitelky neměly tušení, kolik toho o ní věděl. Tolik jako samotní Iksané. Všude kolem iksanské stroje, ale ani jediný Iksan. Pochyboval o tom, že na Kapitule vůbec nějaký byl. Čarodějnice byly pověstné tím, že si údržbu zabezpečovaly samy.
Odradová se pohybovala i mluvila pomalu. Nespouštěla z něj oči. "Nejsou impulzivní." To slýchával často.
Zeptala se ho, zdali mu nic neschází, a tvářila se zúčastněně.
Rozhlédl se po svém obývacím pokoji. "Nevidím žádné Iksany."
Nespokojeně stáhla rty. "Kvůli tomu jste žádal o konzultaci?"
Ovšem že ne, ty čarodějnice! Jen se procvičuji v umění klamu. Přece nečekáš, že budu hovořit o věcech, které chci zatajit. Proč potom obracím tvoji pozornost k Iksanům, když vím, jak je nepravděpodobné, aby se po té vaší prokleté planetě volně pohybovali nějací nebezpeční návštěvníci? Ech, ty tolik opěvované iksanské konexe, které jsme my Tleilaxané takovou dobu udržovali. A ty to víš! Nejednou jste za to Iks krutě potrestaly.
Iksanští technokraté mohou váhat, zda vyprovokovat či nevyprovokovat hněv Bene Gesseritu, pomyslel si, ale bezpochyby budou krajně opatrní, aby nevyvolali hněv Ctěných matre. Důkazem jejich tajných transakcí byla přítomnost této nelodi. Její cena musela být astronomická a tahanice kolem nepředstavitelné. Děvky z Rozptylu byly výjimečně nelítostné. Možná i ony potřebují iksanské služby, napadlo ho. A Iks ovšem může děvkám skrytě vzdorovat a za jejich zády se domlouvat s Bene Gesseritem. Možnosti byly ovšem velmi omezené a riziko prozrazení velké.
Ty úvahy mu byly při vyjednávání, která rozhodně nebyla jednoduchá, posilou. Ale i tak ho Odradová několikrát vyvedla z klidu dlouhými zámlkami, během nichž na něm spočívala tím svým zneklidňujícím benegesseritským pohledem.

Jednalo se o mnoho - o nic menšího než přežití každé strany, a v sázce byla pokaždé ona nepodstatná věc: nadvláda, ovládnutí lidského vesmíru, zachování těch kterých pravidel coby převládající struktury.
Dejte mi malou skulinku, kterou mohu rozšířit, prosil v duchu Scytale. Dejte mi vlastní Tvarové tanečníky. Dejte mi služebníky, kteří budou plnit výhradně mé rozkazy.
"Žádám o maličkost," řekl. "O své osobní pohodlí - o mé osobní služebníky."
Odradová na něj dál upírala svůj hloubavý benegesseritský pohled, který strhával masky a pronikal do hlubin duše.
Mé masky jsou pro vás neproniknutelné.
Poznal, jak ji jeho vzhled odpuzuje - podle pohledu, kterým si ho měřila. Věděl, co si myslí. Trpaslík s úzkou tváří a potměšilýma očima. Nápadné kouty. Její pohled se svezl dolů: malá ústa s ostrými zuby a vystouplými špičáky.
Scytale věděl, že je postavou z těch nejznepokojivějších mytologií lidstva. Odradová se v ducha ptala: Proč si Bene Tleilax zvolil právě tuto fyzickou podobu, když jim jejich genetické znalosti umožňovaly vybrat si něco působivějšího?
Právě proto, ty nečistá póvindá! Aby tě to znepokojovalo!
Okamžitě ho napadla další typikála: "Bene Gesserit nemá pochopení pro špínu."
Scytale však viděl nejeden pozůstatek jeho špinavých činů. Podívejte se, jak dopadla Duna! Zůstaly z ní škvarky, protože Šajtánovy družky si tuto svatou půdu zvolily za místo svého odporu proti děvkám. Jejich odplata postihla i rozdělená vtělení našeho Proroka. Zahynuli všichni!
Své vlastní ztráty se ani neodvažoval vyčíslit. Osudu Duny se nevyhnula ani jedna tleilaxanská planeta! Vinou Bene Gesseritu! A on teď musí snášet jejich toleranci - uprchlík, kterému pomáhá jen Bůh.
Zeptal se Odradové na nečistotu zanechanou na Duně.
"To se dozvíte jedině, octneme-li se v nouzi nejvyšší."
"Tak proto jste vyvolaly hněv těch děvek?"
Odmítla o tom hovořit.
Jeden ze Scytaleových posledních kolegů řekl: "Bene Gesserit po sobě zanechává rovnou stopu. Možná si někdo myslí, kdovíjak je komplikovaná, ale při pohledu zblízka je vidět, jak je hladká a přímá."
Tohoto jeho druha, a spolu s ním všechny ostatní, děvky vyvraždily. Jeho jediná naděje teď spočívala v buňkách, které se skrývaly v jeho nulentropním pouzdře. Tolik k moudru mrtvého Pána!
Odradová chtěla znát další technické informace týkající se axlotlských nádrží. Jak jen vychytrale stylizovala své otázky!
Smlouvali však o přežití, proto mělo každé slůvko děsivou váhu. A co dostal za své opatrně odměřené kousíčky dat o axlotlských nádržích? Odradová ho teď příležitostně brávala ven na procházky. Ale celá planeta mu byla stejným vězením jako tato loď. Kam by musel jít, aby ho čarodějnice nenašly?
Co dělají se svými axlotlskými nádržemi? Ani tím si nemohl být jist. Čarodějnice si ve lhaní libovaly jako ryba ve vodě.
Byla od něj chyba poskytnout jim byť jen okleštěné informace? Teď si uvědomoval, že jim řekl mnohem více než jen holá biotechnická data, na která se omezoval. Nade vši pochybnost si jistě vydedukovaly, jakým způsobem tleilaxanští Páni získávali svoji částečnou nesmrtelnost - prostřednictvím připravených gholských následníků v nádržích. I to bylo ztraceno! Nejraději by jí svůj bezmocný vztek vykřičel do tváře.
Otázky… průhledné otázky.
Odrážel je rozvláčnými argumenty o tom, jak nutně potřebuje "Tvarové tanečníky za pomocníky, a k tomu vlastní terminál lodního systému".
Se lstivou neoblomností z něj páčila další informace o nádržích. "Informace vedoucí k výrobě melanže v našich nádržích by nás mohly přimět, abychom byly k našemu hostu shovívavější."
Naše nádrže! Náš host!
Ty ženské byly jako plastocelová hradba. Žádná nádrž pro jeho osobní účely. Všechna moc Tleilaxu pryč. Jeho myšlenky překypovaly sebelítostí. Bůh zjevně zkouší moji vynalézavost, napomenul se. Myslí si, že mě mají v pasti. Ale jejich omezení ho bolestně svazovala. Žádní Tvaroví tanečníci? V pořádku. Najde si jiné služebníky. Tvaroví tanečníci to nebudou.

Scytale při myšlence na své ztracené Tvarové tanečníky, své proměnlivé otroky, pociťoval hluboká muka svých početných životů. Čert aby vzal ty ježibaby i jejich tvrzení, že sdílejí jeho Velkou víru! Bez přestání čmuchající, všudypřítomné akolytky a Ctihodné matky! Špehové! A všude samé transoči. Odporné.
Po příchodu na Kapitulu cítil kolem sebe podezíravost, která nabyla na intenzitě, když se začal zajímat o chod řádu svých věznitelek. Později si uvědomil, že se čím dál více stupňuje. Co je naše, je naše. Ruce pryč!
Scytale v tom viděl rodičovskou pózu, mateřský přístup k lidstvu: "Buď hodný, nebo tě potrestáme!" A trestům Bene Gesseritu byly záhodno se vyhnout.
Zatímco Odradová dále žádala více, než byl ochoten poskytnout, Scytale upnul svoji pozornost k typikále, o jejíž pravdivosti byl skálopevně přesvědčen: Neumějí milovat. S tím ovšem musel souhlasit. Láska ani nenávist nejsou racionální. Pokládal tyto emoce za temné zřídlo otravující svět, primitivní gejzír dopadající na nic netušící lidstvo.
Té ale jede huba! Díval se na ni, aniž ji pořádně poslouchal. Jaké byly jejich slabiny? Je to slabost, že se vyhýbají hudbě? Bojí se jejího neviditelného emocionálního vlivu? Tato averze se zdála být silně podmíněná, ale podmiňování nebývalo vždy úspěšné. Za svých životů už viděl čarodějnice, které hudbě vyloženě holdovaly. Když se na to zeptal Odradové, rozhorlila se. Měl podezření, že je to divadlo, které ho má svést ze stopy.
"Nemůžeme se nechat něčím takovým rozptylovat!"
"Copak si nikdy nepouštíte žádné velké koncerty? Slyšel jsem, že kdysi dávno…"
"K čemu je hudba hraná na nástrojích, které jsou v dnešní době většině lidí neznámé?"
"Eh? A to jsou které?"
"Kde dnes najdete třeba takové piano?" Stále ten falešný hněv. "Než je člověk naladil, hrůza, natož na ně něco zahrát."
Jak roztomile protestuje. "Nikdy jsem neslyšel o žádném… pianu, říkala jsi? To je něco jako baliseta?"
"Její vzdálený příbuzný. Ale ladí se na jinou tóninu. Tím je právě zvláštní."
"Proč sis vybrala právě… piano?"
"Protože mám někdy pocit, že je škoda, že už ho nemáme. Vytvářet dokonalé z nedokonalého je koneckonců nejvyšší formou umění."
Dokonalé z nedokonalého! Pokoušela se ho zmást zensunnitskou rétorikou, věrna iluzi, že tyhle čarodějnice sdílejí jeho Velkou víru. Mnohokrát byl varován před tímto svérázným rysem benegesseritského způsobu vyjednávání. Ke všemu přistupovaly s oklikou a své skutečné požadavky odhalily až v posledním okamžiku. On však až příliš dobře věděl, oč se zde jedná. Chtěla všechno výměnou za nic. Jak svůdně mu přesto všechna její slova zněla.
Musel si dávat velký pozor. To, co říkala, totiž úhledně zapadalo do jejího tvrzení, že Bene Gesserit si přál toliko zdokonalit lidskou společnost. Myslí si, že ho může poučovat! Další typikála: "Považují se za učitelky."
Když vyjádřil své pochybnosti, řekla: "Je přirozené, že ve společnostech, které ovlivňujeme, vytváříme jisté tlaky. Děláme to proto, abychom ty tlaky mohly směřovat."
"To se mi zdá být v rozporu," namítl.
"Ale proč, pane Scytale! Jde přece o běžný postup. Vlády to přece dělají často, aby vyvolaly násilnou odezvu vůči vybraným cílům. Dělali jste to i vy! A podívejte se, kam vás to přivedlo."
Ona se opovažuje tvrdit, že si tuto tragédii Tleilax na sebe přivodil sám!
"Držíme se ponaučení Velkého posla," použila výraz islámíjatu pro Proroka Leta II. Z jejích rtů to zaznělo cize, ale stačilo to, aby ho její slova vyvedla z rovnováhy. Věděla, jaké úctě se Prorok u Tleilaxanů těší.
Ale já ty ženské slyšel nazývat Ho Tyranem!
Pokračovala v islámíjatu: "Cožpak nebylo Jeho záměrem odvrátit násilí a dát nám tím všem cenné ponaučení?"
Tropí si žerty z Velké víry?
"Proto jsme ho akceptovaly," dodala. "Nehrál sice podle našich pravidel, ale sledoval stejný cíl."
Opovážila se prohlásit, že akceptuje Proroka!

Neodvážil se ji napadnout, přestože byl ve velkém pokušení. Je to citlivá záležitost, názor Ctihodné matky na sebe samu a své chování. Tušil, že tento názor neustále upravovaly, aniž by se příliš daleko vzdálily na tu či onu stranu. Žádná sebenenávist, žádná sebeláska. Sebedůvěra, to ano. Sebedůvěra dohánějící k šílenství. Ta ovšem nevyžaduje ani lásku, ani nenávist. Jen chladnou hlavu a připravenost upravit každý názor, přesně tak jak prohlašovala. K čemu chvála? Dobrá práce, říkáte? Co jiného jste čekali?
"Benegesseritský výcvik upevňuje charakter." Jejich snad vůbec nejoblíbenější typikála.
V tomto případě se jí rozhodl odporovat. "A není průprava Ctěných matre stejná jako vaše? Stačí se podívat na Murbellu!"
"Vidím, že rád zevšeobecňuješ, Pane." Bylo to pobavení, co zaznívalo v jejím hlase?
"Střet mezi dvěma školami, není to dobrá cesta, jak na tuto konfrontaci pohlížet?" zaspekuloval.
"A silnější samozřejmě vyhraje." Zjevný výsměch!
"Cožpak tomu tak není vždycky?" nedokázal skrýt svůj hněv Scytale.
"Cožpak musí Bene Gesserit Bene Tleilaxu připomínat, že lstivost je také zbraň? Cožpak je matení soupeře pro vás něco nového? Předstíraná slabost k odvrácení pozornosti nepřítele a vlákání ho do pasti? I zranitelnost se dá vyrobit."
Samozřejmě! Dobře ví o miléniích, po kterých Tleilaxané vytvářeli zdání nejapné neschopnosti.
"Tímto způsobem se hodláte vypořádat s našimi nepřáteli?"
"Máme v úmyslu je potrestat, Scytale."
To je ovšem náročné předsevzetí!
Nové poznatky, které se o Bene Gesseritu dozvěděl, ho naplnily pochybnostmi.
Odradová ho z lodi odvedla na dobře jištěnou procházku v chladném zimním odpoledni (hřmotné proktorky se držely krok za nimi). Zastavili se před malým procesím vycházejícím z Centrály, skládajícím se z pěti benegesseriťanek, z nichž dvě měly na sobě bíle lemovaná roucha akolytek, a zbylé tři splývavé šedé roucho, které dosud neviděl. Tlačily před sebou vozík a mířily do jednoho ze sadů. Z boku se do nich opíral mrazivý vítr, strhávající z temných větví zbytky listí. Na vozíku ležel dlouhý balík zahalený do bílé látky. Tělo? Tvar by tomu odpovídal.
Když se na to zeptal, Odradová ho obšťastnila popisem benegesseritských pohřebních praktik.
Pokud bylo zapotřebí někoho pohřbít, udělalo se to rychle a bez okolků, tak jak měl právě možnost sledovat. Na žádnou Ctihodnou matku se nikdy neplýtvalo žádnými nekrology či zdlouhavými obřady. Cožpak její paměť nežije dál v jejích Sestrách?
Chtěl začít namítat, že je to neuctivé, ale nenechala ho domluvit.
"S ohledem na fenomén smrti jsou veškeré svazky v životě dočasného charakteru! Zděděné vzpomínky to poněkud mění. Vy jste dělali něco podobného, Scytale. A my jsme teď některá vaše řešení včlenily do našeho rejstříku triků. Ale ano! Přesně tak to bereme. Jako pouhou modifikaci dané předlohy."
"To je neuctivý postup!"
"Není na něm nic neuctivého. Strčí se do hlíny, kde aspoň mohou posloužit jako hnojivo." Načež pokračovala v líčení, aniž mu dala možnost něco namítnout.
Takový je obvyklý postup, informovala ho. Do sadu se vyvezl velký mechanický šnek, který vyvrtal v zemi patřičnou díru. Do ní se svisle pochovala mrtvola zabalená do slabé látky a nad ni se zasadil strom. Sady měly pravidelnou mřížovitou strukturu, v jejichž jednom rohu stál kenotaf, na kterém se zaznamenávaly údaje o poloze hrobů. Zahlédl ho, když na něj ukázala prstem, asi tři metry vysoká, hranatá zelená věc.
"Myslím, že tohle tělo přijde na C-21," poznamenala s pohledem upřeným na vrtající šnek. Pohřební četa čekala opodál, opřená o vozík. "Tahle mrtvola poskytne živiny jabloni." V hlase jí zaznívala bezbožná radost!
Dívali se, jak šnek vycouval, tělo se vyklopilo z vozíku a sklouzlo do vyvrtaného otvoru. Odradová si začala pobrukovat.
Scytalea to překvapilo. "Řekla jste, že Bene Gesserit se hudby straní."
"To je jen takový popěvek."
Bene Gesserit zůstával záhadou a on si více než kdy předtím uvědomoval nespolehlivost svých typikál.

Jak chcete vyjednávat s lidmi, kteří si pokaždé vybírají jinou cestu? Myslíte si, že je znáte, a oni najednou vyrazí docela neznámým směrem. Byly netypické! Snaha je pochopit narušovala jeho smysl pro pořádek. Byl přesvědčený o tom, že vším tím vyjednáváním nezískal jedinou hmatatelnou výhodu. O něco větší svobodu, která byla vlastně jen iluzí svobody, ale jinak se od té čarodějnice se studenou tváří nedočkal ničeho z toho, co skutečně potřeboval! Marné pokusy poskládat z toho, co o Bene Gesseritu věděl, něco smysluplného, ho dohánělyk šílenství. Kupříkladu tvrzení, že si vystačily bez byrokratických systémů a vedení záznamů. Samozřejmě s výjimkou Archivů Bellondové. Kdykoli se o nich zmínil, Odradová vykřikla: "Nebesa, ochraňujte nás!" nebo něco v tom duchu.
"Jak to bez vedoucích pracovníků a archivů zvládnete?" Skutečně nevěděl, co si má o tom myslet.
"Co je potřeba udělat, udělá se to. Zemřela Sestra?" Ukázala na výjev odehrávající se v sadu, kde přišly ke slovu lopaty, a do hrobu se začala pěchovat hlína.
"Tak to děláme my. Vždycky se najde někdo, kdo si to vezme na starost. Sestry znají své povinnosti."
"Kdo… kdo se tedy stará o tuhle špinavou…?"
"Není špinavá! Je součástí naší výchovy. Většinou nad ní dohlížejí neúspěšné Sestry. Práci obstarávají akolytky."
"A nemají… chci říct, nepřipadá jim to odporné? Říkáte, neúspěšné Sestry. A akolytky. Člověk by řekl, že je to spíš trest než…"
"Trest! Ale, ale, Scytale. Stále jedna a tatáž písnička." Ukázala na pohřební četu. "Až budou mít svá učednická léta za sebou, jejich práci ochotně převezme kdokoli jiný."
"A žádné… ehm, byrokratické…"
"Nejsme padlé na hlavu!"
Opět nepochopil, co tím myslí, ale jeho němý údiv ji vybídl k vysvětlení.
"Jistě víte, že z byrokracie se potom, co se dostane k moci, zákonitě stane nenasytná aristokracie."
Unikala mu souvislost. Kam tím směřovala?
Když nic neříkal, pokračovala: "Ctěné matre mají všechny byrokratické rysy. Ministerstvo toho, Velká ctěná matre onoho, hrstka mocných nahoře a spousta funkcionářů dole. Už tak mají plno pubertálních tužeb. Stejně jako nenasytné dravce ani je nikdy nenapadne, že s takovou tu svou potravu vyhubí. Je to příčinná spojitost: snížíte počty těch, kteří vás živí, a zdecimujete vlastní řady."
Přišlo mu zatěžko uvěřit, že čarodějnice skutečně na Ctěné matre takto pohlížejí. Řekl jí to.
"Jestli přežiješ, Scytale, uvidíš, že se má slova naplní. Ty nemyslící ženy budou řvát vzteky, až se budou muset začít omezovat a vyvíjet další úsilí, aby ze své kořisti vymačkaly co nejvíce. Více zajatců! Silněji je zmáčknout! Bude to jen znamenat rychlejší záhubu. Idaho říká, že už teď jsou ve fázi regrese."
To že ghola říká? Takže ho musí využívat jako mentata!
"Odkud bereš tyhle představy? Snad ne od toho vašeho gholy?" Jen ať si dál mysli, že je váš!
"Ten pouze potvrdil naše závěry. Upozornil nás na to jeden příklad ze Zděděných vzpomínek."
"Ach tak." Tahle záležitost se Zděděnými vzpomínkami mu dělala starosti. Může být jejich tvrzení pravdivé? Vzpomínky z jeho vlastních životů měly nesmírnou hodnotu. Zeptal se na to.
"Byla to vzpomínka na vztah mezi hlodavcem zvaným zajíc měnivý a kočkovitou šelmu zvanou rys. Stavy rysí populace závisely na stavu populace zajíců. Mnoho dobré potravy pro rysy - zajíců - způsobilo přemnožení rysů, to ovšem mělo za následek jejich hladovění a pak následoval rychlý výhyn."
"Výhyn, zajímavý termín."
"Vystihující to, co pro Ctěné matre chystáme."
Když bylo jejich dostaveníčko u konce (aniž Scytaleovi něco přineslo), zjistil, že je ještě zmatenější než dřív. Bylo to skutečně to, co zamýšlely? Ta proklatá ženská! Nemohl si být jist ničím, co řekla.
Když se vrátil do svých pokojů na palubě nelodi, Scytale hodnou chvíli hleděl přes silohráz do dlouhé chodby, po které Idaho a Murbella někdy chodili do tělocvičny. Věděl, že to musí být ty široké dveře vzadu. Vždycky, když z nich vyšli, byli celí upocení a udýchaní.
Ačkoli tam postával déle než hodinu, žádný z jeho spoluvězňů se neukázal.
Používá gholu jako mentata! To musí znamenat, že má přístup k terminálu palubního systému. Přece by svého mentata nepřipravila o data. Musím to nějak udělat, abychom se, já a Idaho, setkali mezi čtyřma očima. Pořád může použít pískací řeč, kterou vštěpujeme každému gholovi. Nesmím se tvářit příliš

dychtivě. Možná malý ústupek při vyjednávání. Možná si postěžovat, že mé pokoje jsou příliš těsné. Aby viděl, jak pod zámkem trpím.

Vzdělání není náhražkou inteligence. Schopnost řešit hádanky tuto těžko postižitelnou kvalitu definuje jen zčásti. Spočívá ve tvorbě nových hádanek odrážejících to, co ti říkají smysly, a čím tuto definici doplňuješ.

PRVNÍ MENTATSKÝ TEXT (DECTO)

Lucillu dovezli před Velkou ctěnou matre ve dvojité válcové kleci. Ke středu klece ji poutala šigafilová síť.
"Jsem Velká ctěná matre," uvítala ji žena v mohutném černém křesle. Drobná žena v červenozlatém úboru. "Ta klec je zde kvůli tvému bezpečí, kdyby tě snad napadlo použít Hlas. Jsme vůči němu imunní. Naše imunita má formu reflexu. Zabíjíme. Mnoho vás už takto zemřelo. Hlas známe a dokážeme ho použít. Pamatuj na to, až tě pustím ven." Pokynem odehnala služebníky, kteří klec přivezli. "Jděte! Pryč!"
Lucilla se rozhlédla po místnosti. Okna žádná. Přibližně čtvercový tvar. Osvětlovaná několika stříbřitými iluminačními koulemi. Zelené stěny. Typické výslechové prostředí. Musela být někde ve vyšším patře.
Těsně před rozbřeskem naložili její klec do nulové dráhy.
Za zády Velké ctěné matre se vysunul panel a do místnosti vplula na skrytém mechanismu další, menší klec. Byla čtvercová a uvnitř stálo něco, co do chvíle, než se to k ní otočilo, považovala za nahého muže.
Futár! Stvoření mělo široký obličej a nápadné špičáky.
"Chtít podrbat," řekl futár.
"Jistě, drahoušku. Podrbu tě později."
"Chtít jíst," řekl futár a díval se přitom na Lucillu.
"Později, drahoušku."
Futár si nepřestával Lucillu prohlížet. "Ty Psovod?" zeptal se.
"Ovšem že není!"
"Chtít jíst," naléhal futár.
"Později, řekla jsem! Teď si pěkně sedni a před."
Futár usedl v kleci na bobek a z hrdla mu vyšel dunivý zvuk.
"Nejsou roztomilí, když předou?" Velká ctěná matre zjevně neočekávala odpověď.
Futárova přítomnost Lucillu mátla. Tahle stvoření měly Ctěné matre údajně lovit a zabíjet. A zatím tady dřepí v kleci.
"Kde jste ho chytily?" zeptala se Lucilla.
"Na Gammu." Netušila, co prozradila.
A tohle je Uzel, uvažovala v duchu Lucilla. Včera večer to poznala podle člunu.
Futár přestal příst. "Jíst," zabručel.
Ani Lucilla by nepohrdla něčím k snědku. Už třetí den ji věznitelky držely bez jídla, a ona byla nucena potlačovat hryzení z hladu. Malé doušky vody z litrožonu, který zůstal v kleci, jí sice pomohly, ale nádoba už byla skoro prázdná. Sluhové, kteří ji přivezli, se jí vysmáli, když je požádala o jídlo. "Futárové rádi libové!"
Co ji trápilo nejvíce, byl nedostatek melanže. Ráno začala cítit první abstinenční bolesti.
Budu se muset brzy zabít.
Horda z Lampady ji prosila, ať ještě vydrží. Buď statečná. Co když ta divoká Ctihodná matka zklame? Pavoučí královna. Tak tuhle ženu nazývá Odradová.
Velká ctěná matre ji s rukou na bradě nepřestávala pozorovat. Byla to nevýrazná brada. Ve tváři bez pozitivních rysů přitahují pozornost rysy negativní.
"Nakonec prohrajete," řekla Velká ctěná matre.
"Hvízdání nad hřbitovem," odvětila Lucilla a vzápětí byla nucena obrat vysvětlit.
Na tváří Velké ctěné matre se objevil výraz zdvořilého zájmu. Velmi zajímavé.
"Kterákoli z mých pobočnic by tě za to bez váhání zabila. To je také jeden z důvodů, proč jsme samy.

Ráda bych věděla, co tě k takovému názoru vede?"
Lucilla vrhla pohled na dřepícího futára. "Futárové se neobjeví jen tak přes noc. Byli geneticky vyšlechtěni z divokých zvířat k jedinému účelu."
"Opatrně!" V očích Velké ctěné matre zaplály oranžové plamínky.
"Do stvoření futárů byly zapojeny celé generace inženýrů," pokračovala Lucilla.
"Lovíme je pro zábavu!"
"A z lovce se stává zvěř."
Velká ctěná matre vyskočila na nohy, dvě oranžové luminy místo očí. Futár se vyděsil a začal kňučet. To ji uklidnilo. Pomalu se svezla zpátky do křesla. Pohnula rukou směrem k futárovi v kleci. "To nic, drahoušku. Brzy se napapáš, a potom tě podrbu po zádech."
Futár znovu začal příst.
"Takže si myslíš, že jsme se vrátily jako uprchlíci," opáčila Velká ctěná matre. "Že! Nepokoušej se zapírat."
"Červi se často kroutí," odpověděla Lucilla.
"Červi? Myslíš ty nestvůry, které jsme zlikvidovaly na Rakis?"
Vyvolávat v téhle Ctěné matre vzrušené reakce představovalo velké pokušení. Stačí ji dostatečně vydráždit a zabije ji, o tom není pochyb.
Prosíme tě, Sestro! zaprosila horda z Lampady. Vydrž!
Snad si nemyslíte, že se odtud dá utéct? To je umlčelo, až na jeden slabý protest. Pamatuj! Jsme starobylá loutka: sedmkrát dolů, osmkrát nahoru. K tomu kolébající se obrázek malého červeného panáčka, zubící se Buddhův obličej a ruce přiložené k jeho vypasenému bříšku.
"Zřejmě narážíš na rozdělenou duši Božského imperátora," řekla Lucilla. "Já měla na mysli něco jiného."
Velká ctěná matre nad tím dlouze zauvažovala. Oranžové světlo jí vyprchalo z očí.
Hraje si se mnou, pomyslela si Lucilla. Chce mě zabít a nakrmit mnou svého mazlíčka.
Pomysli na taktické informace, jaké bychom získali, kdyby se nám přece jen podařilo uprchnout!
Nám! Ano, měli pravdu. Klec vytáhli z člunu, když ještě bylo světlo. Přístupové cesty k doupěti Pavoučí královny byly vedeny tak, aby sídlo bylo co nejnepřístupnější, ovšem systém sám vyvolal v Lucille pobavení. Byl zastaralý. Zúžená místa v přístupových koridorech s pozorovatelnami čnícími ze země jako šedivé houby vyrážející na určeném místě mycélia. Ostré zatáčky v kritických bodech. Žádné běžné pozemní vozidlo by v rychlosti takové zatáčky nezvládlo.
V Tegově posudku na Uzel o tom byla zmínka, vzpomněla si. Nesmyslný obranný systém. Stačí nasadit těžkou techniku, nebo tahle primitivní zařízení překonat jiným způsobem, a propojení jednotek se zhroutí. Podzemní přirozeně ne, ale na to stačí trhaviny. Odříznout je od zdroje, a jedna po druhé se položí. A máte po dodávce své drahocenné energie, idioti! Ctěné matre tu ještě udržovaly optické zabezpečovací systémy! Jejich obránci museli na tuhle atrapu obrany vynaložit spoustu energie, aby těm ženám dali falešný pocit bezpečí.
Chodby! Nezapomeň na chodby!
Ano, chodby byly v téhle gigantické budově obrovské, aby lépe pojaly obří nádrže, v nichž museli navigátoři Gildy v gravitaci přebývat. Ventilační systémy v halách byly nízko u země, aby nasávaly a recyklovaly uniklý melanžový plyn. Představila si dunění otvírajících a zavírajících se příklopů, doprovázené dunivou ozvěnou. Gildařům, jak se zdálo, hluk nevadil. Přívodní kabely pro mobilní závěsy vypadaly jako tlustí černí hadi vinoucí se po chodbách do každé místnosti, kterou zahlédla. Navigátoři museli mít možnost volného pohybu.
Mnozí z těch, které viděla, měli u sebe naváděcí pulzéry. Dokonce i Ctěné matre. To znamená, že se tu dalo zabloudit. Všechno pod jednou obří mohylou střechy s prsty falických věží. Novým nájemníkům to asi připadalo zajímavé. A ta silná izolace od venkovního světa (kde nikdo důležitější nechodil, leda zabíjet nebo pozorovat otroky při jejich zábavné práci a hře). Zchátralost, která z většiny toho všeho čišela, napovídala o minimálních výlohách na údržbu. Moc toho nezměnily. Tegův plán stále platí.
Vidíš, jak cenné mohu být tvé postřehy?
Velká ctěná matre se vytrhla ze zamyšlení. "Je možné, že tě nechám naživu. Za předpokladu, že ukojíš moji zvědavost."

"A jak poznáš, že tvoji zvědavost neukojím naprostými sračkami?"
Její vulgárnost Velkou ctěnou matre rozveselila. Skoro se rozesmála. Zřejmě ji nikdo nestačil varovat před benegesseriťankou, která se uchyluje k vulgárnosti. Dělá to ze strachu, co jiného? Hlas ne, říkáš? Myslíš si, že Hlas je to jediné, co umím? Velká ctěná matre řekla a ukázala dost, aby ji každá Ctihodná matka bezpečně ovládla. Signály těla a jazyka v sobě vždy nesou více informací, než je nezbytné k pochopení. Zbytek tvoří nadbytečné informace, které je třeba otestovat.
"Zdáme se ti přitažlivé?" zeptala se Velká ctěná matre.
Podivná otázka. "Všichni lidé z Rozptylu mají v sobě jisté kouzlo." Ať si myslí, že jsem jich už viděla spousty, včetně jejich nepřátel. "Jste exotické, myslím zvláštní a nové."
"A naše sexuální zdatnost?"
"Jistě, ta je pověstná. Pro některé vzrušující a magnetická."
"Ale ne pro tebe."
Zaměř se na bradu! napověděla horda z Lampady. Proč ne?
"Zkoumala jsem tvoji bradu, Velká ctěná matre," prohlásila Lucilla.
"Ano?" Na tváři se jí objevilo překvapení.
"Očividně je to tvá brada z dětství. Na takovou připomínku mládí můžeš být hrdá."
Vůbec ji to nepotěšilo, ale není schopná to dát najevo. Brada, znovu.
"Vsadím se, že ji tví milenci často líbají," řekla Lucilla.
Teď už to byl hněv, ale stále ho nedokázala ventilovat. Vyhrožuj mi, no tak! Varuj mě, abych nepoužila Hlas!
"Brada pusa," ozval se futár.
"Řekla jsem později, drahoušku. Zavřeš už konečně hubu!"
Vylévá si zlost na svém ubohém kocourkovi.
"Ale chtěla ses mě na něco zeptat," vyzvala ji Lucilla, laskavost sama. Další signál pro zasvěcené. Patřím k těm, co všechno zalévají slaďoučkým sirupem. "Jak milé! S tebou se tak krásně povídá. Není to nádherné? Jak lacino nakoupila, šikulka! Snadno. Rychle." Stačí jen vybrat vhodná slova.
Velká ctěná matre potřebovala chvíli na to, aby si urovnala myšlenky. Vycítila, že se dostala do nevýhody, přestože nedokázala určit jak. Chvilku mlčení vyplnila záhadným úsměvem, načež prohlásila: "Málem bych tě zapomněla pustit ven." Zmáčkla něco na straně křesla a část válcové klece vyjela stranou a vzala s sebou i šigafilovou síť. Ve stejném okamžiku se z podlahy, ani ne krok před Lucillou, vynořilo nízké sedátko.
Lucilla se posadila. Koleny se skoro dotýkala své vyšetřovatelky. Nohy. Nezapomeň, ze zabíjejí nohama. Natáhla prsty, protože si uvědomila, že je má zaťaté v pěst. Zatracené napětí!
"Měla by ses najíst a napít," řekla Velká ctěná matre a zmáčkla další tlačítko na straně křesla. Vedle Lucilly se vynořil podnos - talíř, lžíce, sklenice naplněná po okraj červenou tekutinou. Chlubí se svými hračkami.
Lucilla zdvihla sklenici.
Jed? Nejprve přivoň.
Ochutnala nápoj. Stimčaj s melanží! Mám hlad.
Lucilla položila prázdnou sklenici zpátky na podnos. Stim na jazyku pronikavě voněl melanží. Co to dělá? Dvoří se mi? Lucilla ucítila, jak jí nápoj svlažuje vyprahlé tělo. Na talíři našla fazole v ostré omáčce. Snědla všechno, s tím, že jídlo nejprve otestovala na nežádoucí přísady. Česnek v omáčce. Nepatrný okamžik trvalo, než Paměť tuto přísadu přesně zařadila - přídavek do vybraných pokrmů, specifikum proti vlkodlakům, účinný lék proti nadýmání.
"Chutná ti naše jídlo?"
Lucilla si utřela bradu. "Je velmi dobré. Váš šéfkuchař si zaslouží pochvalu." Nikdy nechval kuchaře v soukromém podniku. Kuchaři jsou nahraditelní. Hostitelka ne. "Trocha česneku, že? Bylo to výborné."
"Prohlížely jsme si, co zbylo z lampadské knihovny." Vidíš, o co jste přišly, pomyslela si se škodolibou radostí. "Sem tam něco zajímavého mezi všemi těmi žvásty."
Nechce tě za knihovnici? Lucilla mlčky vyčkávala.
"Některé z mých pobočnic si myslí, že se v nich může ukrývat stopa vedoucí k vašemu čarodějnickému

hnízdu, nebo alespoň k vaší rychlé likvidaci. Tolik jazyků!"
Potřebuje překladatele? Teď musíš být tvrdá!
"Co tě zajímá?"
"Velmi málo. Koho můžou zajímat účty Služebnického džihádu?"
"I oni ničili knihovny."
"Kroť se! Nechovej se tak povýšeně!"
Je ostřejší, než jsme si všichni mysleli. Ale musím zůstat tvrdá.
"A já myslela, že povýšenost je znakem té druhé strany."
"Poslouchej mě, čarodějnice! Myslíš si, že dokážeš být nemilosrdná, když přijde na obranu toho vašeho hnízda, ale ve skutečnosti nechápeš, co to znamená, být nemilosrdná."
"Pořád jsi mi neřekla, čím mohu uspokojit tvoji zvědavost."
"Chceme získat vaše vědecké poznatky, čarodějnice!" Snížila hlas. "Uvažujme logicky. S vaší pomocí můžeme dosáhnout onoho ideálního stavu - utopie."
A podrobit si všechny vaše nepřátele a pokaždé dosáhnout orgasmu.
"Myslíš, že věda má k tomu klíč?"
"A lepší organizace práce."
Pamatuj: Byrokracie posiluje konformismus… Nástroj, který povyšuje "katastrofální tupost" do funkce náboženství.
"Protiřečíš si, Velká ctěná matre. Věda to je vlastně stav inovace. Něco, co přináší změnu. Proto věda a byrokracie vedou ustavičnou válku."
Zná své kořeny?
"Ale pomysli na tu moc! Pomysli na to, co všechno tak lze ovládnout!" Nezná.
Možnosti, které Ctěná matre moci přisuzovala, Lucillu fascinovaly. Vládneš svému vesmíru; nejsi s ním v rovnováze. Díváš se ven, nikdy ne dovnitř. Necvičíš se v chápání svých vlastních mikroreakcí, vytváříš hmotu (sílu, energii) k překonávání všeho, co jsi definoval jako překážku. Jsou ty ženy slepé?
Když Lucilla nic neříkala, Ctěná matre pokračovala: "Našly jsme tam spoustu údajů o Bene Tleilaxu. Uskutečnily jste mnoho společných projektů, čarodějnice. Nejrůznějších projektů: jak anulovat neviditelnost nelodi, jak proniknout do tajemství živé buňky, vaše missionaria protectiva a něco, čemu říkáte ‚Jazyk boží'."
Lucilla se nepatrně pousmála. Bojí se, že by někde mohl existovat skutečný Bůh? Dej jí ochutnat! Nic neskrývej.
"S Tleilaxem nemáme nic společného. Tvoji lidé si mylně vyložili, co našli. Bojíš se povýšenosti? Co si myslíš, že by na to řekl Bůh? Rozšiřujeme různá preventivní náboženství, abychom si připravili půdu. To je funkce naší missionarie. Tleilax má jen jedno náboženství."
"Vy organizujete náboženství?"
"Ne tak docela. Organizační přístup k náboženství je vždycky apologetický, a my se neomlouváme."
"Začínáš mě nudit. Proč moji lidé našli tak málo o Božském imperátorovi?" Tak do toho!
"Možná to zničili tvoji lidé."
"Aáách, takže vás zajímá."
A tebe taky, madam Pavouková!
"Dovolila bych si tvrdit, Velká ctěná matre, že Leto II. a jeho Zlatá stezka jsou předmětem studia mnoha vašich akademických center."
To bylo kruté!
"Žádná akademická centra nemáme!"
"Tvůj zájem o něj mi připadá překvapivý."
"Obyčejná zvědavost, nic víc."
A ten futár spadl ze stromu, do kterého uhodil blesk!
"My jeho Zlaté stezce říkáme hra na honěnou. Nikdo vlastně neví, kam má běžet. To je Rozptyl."
"Někteří dávají přednost označení Hledání."
"Jestli opravdu dokázal předpovídat naší budoucnost - to tě zajímá?" Zásah.
Velká ctěná matre zakašlala do dlaně.

"My tvrdíme, že Muad'Dib stvořil budoucnost a Leto II. ji zničil."
"Ale kdybych věděla…"
"Ale no tak, Velká ctěná matre! Lidé, kteří chtějí po věštcích, aby jim vyložili budoucnost, chtějí ve skutečnosti vědět, kde se skrývá poklad."
"Ale samozřejmě!"
"Znát celou svoji budoucnost, aby tě už nic nepřekvapilo? O to jde?"
"V tolika slovech."
"Ty nestojíš o budoucnost, ty chceš věčnou současnost."
"Sama bych to lépe neřekla."
"A to jsi řekla, že tě nudím!"
"Cože?"
Oranžová v očích. Pozor!
"Žádné další překvapení. Co může být nudnějšího?"
"Ach… tak! Ale tak jsem to nemyslela."
"V tom případě se obávám, že ti nerozumím, Velká ctěná matre."
"Na tom nezáleží. Vrátíme se k tomu zítra."
Tak tedy odklad!
Velká ctěná matre povstala. "Zpátky do klece."
"Jíst?" zakňučel zbědované futár.
"Dole mám pro tebe ham ham, drahoušku. A potom tě podrbu na zádech."
Lucilla se vrátila do klece. Velká ctěná matre za ní vhodila podušku z křesla. "Podlož si tím šigafil. Vidíš, jak umím být hodná?"
Dveře klece zaklaply.
Klec s futárem zajela zpátky do stěny. Panel se znovu uzavřel.
"Hladoví jsou hrozně neposední," broukla Velká ctěná matre. Otevřela dveře vedoucí z místnosti a zamyšleně na Lucillu pohlédla. "Tady tě nikdo nebude rušit. Nikdo nedostane povolení sem vstoupit."
Mnohé věci, které děláme zcela přirozeně, se pro nás stanou obtížnými, když se z nich pokusíme učinit intelektuální témata. Člověk může o jednom tématu vědět tolik, že se z něj stane naprostý hlupák.

## DRUHÝ MENTATSKÝ TEXT (DICTO)

Odradová chodila pravidelně na oběd s akolytkami a jejich proktorkami-strážkyněmi, těmi nejbližšími dozorci vězení mysli, z něhož některé už nikdy nevyjdou.
To, co si akolytky myslely a dělaly, podávalo hlubinám vědomí Matky představené informace o tom, jak si Kapitula vede. Akolytky díky svým náladám a předtuchám reagovaly bezprostředněji než Ctihodné matky. Řádné Sestry se ve svých nejhorších chvílích dokázaly šikovně vyhnout svědkům. Elementární skutečnosti utajit nemohly, ale jinak se mohla každá z nich vydat na procházku po zahradě, nebo zavřít dveře a ztratit se hlídacím psům z dohledu.
Akolytky nikoli.
Centrála teď vřela činností. Jídelnami kolovaly, bez ohledu na denní dobu, neustálé proudy strávníků. Směny byly nepravidelné, ale Ctihodným matkám nečinilo nejmenší potíže svůj denní rytmus podle potřeby upravit. Odradová nemohla na takových úpravách plýtvat energií. Když se během večeře zastavila ve dveřích jídelny akolytek, hluk kolem ní náhle utichl.
I to, jak si vkládaly sousta do úst, něco prozrazovalo. Kam se dívaly oči, když se jídelní tyčinky blížily k ústům? Co to rychlé nabodnutí a sežvýkání, předcházející křečovitému polknutí? Třeba tamhleta. Vždyť je zosobněný neklid. Anebo tamhle ta zamyšlená, která se na každé sousto dívala, jako kdyby se v duchu ptala, jak se v takové bryndě vzal jed? Za těma očima se skrývá tvůrčí myšlení. Měla by se přeřadit na náročnější funkci.
Vstoupila do jídelny.
Podlahu tvořil velký šachovnicový vzor z černobílého lazu, doslova nezničitelný. Akolytky říkaly, že je tam proto, aby na něm Ctihodné matky mohly s nimi hrát: "Jednu z nás postaví sem, druhou tam a jiné

podél té středové čáry. Potom s námi budou táhnout - vítěz bere vše."
Odradová se posadila ke konci stolu podél západních oken. Akolytky jí mlčky a skromně udělaly místo.
Jídelna byla součástí nejstarší budovy na Kapitule. Postavená byla ze dřeva, se sedlovou střechou z trámů, hrozivě silných a těžkých, namořených do matně černého odstínu. Byly asi dvacet pět metrů dlouhé a bez jediného skloubení. Někde na Kapitule rostl hájek pečlivě ošetřovaných, geneticky upravených dubů, jejichž kmeny měly přes dva metry v průměru a do výšky třiceti metrů byly bez větví. Byly zasazeny v době, kdy se stavěla tato budova, jako náhrada za trámy, na nichž se podepisuje čas. Trámy měly vydržet devatenáct set standardních let.
Jak pozorně si akolytky Matku představenou prohlížely, aniž na ni zdánlivě jedenkrát pohlédly.
Odradová otočila hlavu, aby okny pohlédla do zapadajícího slunce. Zase ten prach. Rozlézající se nákaza z pouště zachvátila zapadající slunce a rozdmýchala je jako žhavý uhlík, který může v každém okamžiku vzplát do neovladatelného požáru.
Odradová potlačila povzdech. Myšlenky jako tato přivolávaly její noční můru: propast… visuté lano. Věděla, že kdyby zavřela oči, ucítila by, jak se houpá. Lovec se sekyrou se blíží!
Akolytky kolem ní se nervózně zavlnily, jako kdyby vycítily její znepokojení. Možná tomu tak skutečně bylo. Zvuk pohybující se látky Odradovou vytrhl z děsivých představ. Vnímala dobře každý nový tón ve zvucích Centrály. V pozadí všech běžných zvuků teď bylo slyšet skřípění - posunutí židle za jejími zády… otevření kuchyňských dveří. Jemný skřípot. Uklízecí čety si stěžovaly na písek a "mizerný prach".
Odradová oknem sledovala zdroj jejich podráždění: jižní vítr. Obzor zastírala clona nezřetelného oparu jílově až zemitě hnědého zbarvení. Až se vítr utiší, v rozích budov a na závětrné straně kopců zůstane nános prachu. Spolu s prachem šla ruku v ruce i křemenitá vůně, něco alkalického, co dráždilo chřípí.
Když před ni obsluhující akolytka položila jídlo, její pohled sklouzl ke stolu.
Zjistila, že je to pro ni příjemná změna, něco jiného než uspěchané stravování v pracovně nebo v soukromé jídelně. Když jedla nahoře ve své místnosti, akolytky jí vždycky přinesly jídlo v naprosté tichosti a se stejnou mlčenlivou svědomitostí je zase sklidily ze stolu, že si toho někdy ani nevšimla. Zde však panoval čilý ruch a konverzace. Nahoře jí hrozilo, že vejde Duana a začne kvokat: "Málo jíte."
Odradová zpravidla její výtky respektovala. Hlídací psi neexistovali jen tak pro nic za nic.
Večeře se skládala ze slepřového v sójové omáčce a melasy, s minimálním množstvím melanže, špetkou bazalky a kapkou citronové šťávy. Čerstvé fazole vařené al dente s paprikou. K tomu červená hroznová šťáva. Zakousla se do slepřového a shledala, že není špatné, jen na její vkus trochu převařené. Kuchařky z řad akolytek to skoro trefily.
Tak proč ten pocit přejedenosti?
Polkla a hypersenzitivní smysly identifikovaly přísady. Tohle jídlo nemělo pouze doplnit zásoby energie Matky představené. Někdo v kuchyni si vyžádal její dnešní výpis živin a jídlo upravil.
Jídlo je past, pomyslela si. Další návyk. Vynalézavé způsoby kapitulních kuchařek, jak do jídla "pro dobro strávníků" nenápadně vpravit některé přísady, se jí nelíbily. Samozřejmě si byly vědomy toho, že Matka představená dokáže tyto přísady identifikovat a v rámci svých možností svůj metabolismus upravit. V tuto chvíli ji sledovaly, zvědavé, jak se bude Matce představené dnešní menu zamlouvat.
Jedla a naslouchala. Nikdo ji neobtěžoval - fyzicky ani ústně. Místnost teď naplňoval stejný halas, jako když sem vstoupila. Hbité jazyky s jejím příchodem jen změnily intonaci a pokračovaly o něco méně hlasitěji.
V hlavách všech kolem ní tušila nevyslovenou otázku: Proč dnes přišla?
Odradová cítila, jak z některých kolemsedících stolovnic vyzařuje němý respekt, který Matka představená občas ke svému prospěchu využila. Respekt s nádechem nervozity. Akolytky si mezi sebou šuškaly (referovaly proktorky), že "má Tarazovou". Měly na mysli to, že Odradová měla za Primárů svoji poslední předchůdkyni Tarazovou. Tvořily spolu historickou dvojici, povinný předmět studia pro postulantky.
Dar a Tar, živá legenda.
Dokonce i Bellondová (stará dobrá jedovatá Bell) útočila na Odradovou nepřímo. Několik čelních útoků, troška lomozu v jejích obviňujících argumentech. Tarazové byla přisuzována zásluha za záchranu Sesterstva, což umlčelo velkou část opozice. Tarazová prohlásila, že Ctěné matre jsou v zásadě

barbarky, a jejich násilnosti, ač ne zcela odvratitelné, mohou být usměrněny do krvavých projevů. Následné události to více či méně potvrdily.
Chtělo by to malou opravu, Tar. Rozsah jejich násilností nikdo z nás nepředvídal.
Typická matadorská figura Tarazové (jak trefné připodobnění k býčí aréně) navedla Ctěné matre k takovým masakrům, že vesmír až bouřil jásotem potencionálních fanoušků.
Jak se bránit?
Nešlo ani tak o to, že by obranné plány byly nedostatečné, ale o to, že mohly být k ničemu.
A to je samozřejmě to, co hledám. Musíme se očistit a připravit se na krajní úsilí.
Bellondová se k té myšlence stavěla opovržlivě. "Na náš konec? Na ten se máme očistit?"
Bellondová by nevěděla, co si má myslet, kdyby zjistila, co má Matka představená za lubem. Jedovatá Bellondová by aplaudovala, Bellondová mentat by argumentovala pro čekání na "příznivější okamžik".
Ale já si najdu svůj vlastní způsob navzdory tomu, co si myslí mé Sestry.
Mnohé Sestry považovaly Odradovou za tu nejpodivnější Matku představenou, jakou kdy do svého čela přijaly. Povýšenou více osudem nežli záměrem. Primára Tarazové. Byla jsem u toho, když jsi umírala, Tar. Nebyl tam nikdo jiný, kdo by převzal tvé nástupnictví. Šlo tedy o náhodu?
Mnohé Sestry s nástupnictvím Odradové nesouhlasily. Když se ale zvedla opozice, skončilo to znovu u "Primáry Tarazové - nejlepší Matce představené všech dob".
Legrační! Tarazová, která se tomu vždycky smála a ptala se: Proč jim neřekneš o mých omylech, Dar? Zvláště o tom, jak jsem se v tobě zmýlila.
Odradová zamyšleně přežvykovala sousto slepřového. Musím za Sheeanou. Na jih do pouště, a to rychle. Je třeba Sheeanu připravit na vystřídání Tam.
Měnící se ráz krajiny zaujímal v úvahách Odradové přední místo. Více než patnáct století působení Bene Gesseritu zanechalo své stopy po celé Kapitule. Nejen v lesních školkách, vinicích a sadech. Jaký to musí mít dopad na kolektivního ducha, vidět, jak známá krajina prodělává tak drastické změny?
Akolytka, která seděla vedle Odradové, tiše zakašlala. Chystá se oslovit Matku představenou? To je ojedinělý případ. Dívky pokračovaly mlčky v jídle.
Její myšlenky se vrátily k nastávající cestě do pouště. Sheeana nesmí nic tušit. Musím si být jistá, že je ta pravá. A bude mi muset odpovědět na pár otázek.
Věděla, co zjistí při inspekčních zastávkách během cesty. V Sestrách, v rostlinách a zvířatech, v samotných základech Kapituly, zaznamená změny zásadní i změny nepatrné, změny, které dokáží otřást i proslulou vyrovnaností Matky představené. Cítila je dokonce i Murbella, která nikdy nevyšla z nelodi.
Toho rána seděla Murbella zády k terminálu a nezvykle pozorně poslouchala, co jí Odradová stojící nad ní říká. Napjatá ostražitost zajaté Ctěné matre. Její hlas prozrazující pochybnosti a neujasněná stanoviska.
"Všechno je pomíjivé, Matko představená?"
"Tak zní vědomost, kterou ti vtisknou Zděděné vzpomínky. Žádná planeta, žádná pevnina nebo moře, žádná část jakékoli pevniny nebo moře zde není navždy."
"To je ale morbidní představa!"
"Ať jsme kdekoli, jsme jen správkyně."
"Navíc k ničemu," dodala Murbella váhavě, v duchu se ptajíc, proč si Matka představená zvolila právě tento okamžik, aby jí říkala takové věci.
"Slyším z tebe mluvit Ctěné matre. Předaly ti své chamtivé sny, Murbello."
"To říkáte vy!" ohradila se.
"Ctěné matre si myslí, že si mohou koupit nekonečné bezpečí: malou planetu s dostatečnou zásobou služebnictva."
Murbella se ušklíbla.
"Další planety!" sykla Odradová. "Stále více a více! Proto se nahrnuly zpátky."
"Posbírat paběrky Starého impéria."
"Výborně, Murbello! Začínáš uvažovat jako jedna z nás."
"A proto nejsem nic!"
"Ani pták, ani ryba, ale skutečně sama sebou? I přesto jsi pouze správkyně. Pozor, Murbello! Myslet si,

že něco vlastníš, je chůze po tenkém ledě."
To vyvolalo udivené zamračení. S tím, jak Murbella dovolovala svým emocím, aby se jí veřejně promenádovaly po obličeji, bude třeba něco udělat. Tady to šlo ještě tolerovat, ale až…
"Takže se nic nedá bezpečně vlastnit. No a?" Jak ta slova zněla trpce.
"Některá tvá slova jsou správná, ale myslím, že jsi v sobě ještě nenašla místo, kde bys přestála celý svůj život."
"Než mě nepřítel najde a zabije?"
Výchova Ctěných matre byla nezničitelná! Ale tehdy v noci rozmlouvala s Duncanem způsobem, který mi říká, že je připravená. To ten van Goghův obraz, ten ji senzibiloval, o tom jsem přesvědčena. Slyšela jsem to v jejím hlase. Musím se na ten záznam znovu podívat.
"Kdo by tě zabil, Murbello?"
"Útoku Ctěných matre nemůžete odolat!"
"Už jsem formulovala základní myšlenku, kterou se řídíme: Žádné místo není bezpečné navěky."
"Další nesmyslná, blbá přednáška!"
V jídelně akolytek si teď uvědomila, že si nenašla čas, aby se na ten záznam s Idahem a Murbellou znovu podívala. Bezděčný povzdech naštěstí stačila překrýt zakašláním. Není dobré, když akolytky vidí Matku představenou rozrušenou.
Na poušť a za Sheeanou! Inspekční cesta, hned jak si budu moci udělat trochu času. Čas!
Akolytka, která seděla vedle ní, znovu vydala ten hrdelní zvuk. Odradová si ji periferním pohledem prohlédla - světlé vlasy, krátký černý úbor s bílým lemem - středně pokročilá na Třetí úrovni. Žádné pohyby hlavou směrem k Odradové, žádné postranní pohledy.
To najdu i při své inspekční cestě: Obavy. A v kraji to, co lze vidět vždycky, když nezbývá času: neprořezané stromy, dřevaři nikde - odvlečeni do Rozptylu, kde najdou svoji smrt, kde je čeká jen neznámo, kde je možná čeká úděl peonů. Uvidím, jak se architektonické vrtochy stávají zajímavými jen proto, že jsou nedokončené, ponechané svými staviteli napospas osudu? Ne. My na vrtochy nejsme.
Zděděné vzpomínky jí ukázaly příklad, ve který doufala: staré budovy tím krásnější, že byly nedokončené. Stavitel zkrachoval, majitel se rozhněval na svoji milenku… Některé věci jsou zajímavé právě tímto: staré zdi, staré rozvaliny. Sochařství času.
Co by řekla Bell, kdybych nechala v mém oblíbeném sadu postavit jeden z těch vrtochů?
Akolytka vedle ní řekla: "Matko představená?"
Výborně! Zřídkakdy najdou odvahu.
"Ano?" pronesla s pochybovačnou tázavostí. Doufám, že je to důležité. Uslyší?
Uslyšela. "Ruším vás, Matko představená, protože je to naléhavé, a protože vím, jak se zajímáte o sady."
Znamenitě! Tahle akolytka má sice sádelnaté nohy, ale jejího mozku se to netýká. Odradová na ni mlčky spočinula pohledem.
"Vytvářím mapu do vaší ložnice, Matko představená."
Takže spolehlivá adeptka, důvěryhodná osoba, jejíž práce byla určena pro Matku představenou. Tím lépe.
"Dostanu ji brzy?"
"Ze dva dny, Matko představená. Ještě musím provést drobné úpravy, aby se dal zaznamenávat denní nárůst pouště."
Krátké přikývnutí. Tak zněl původní příkaz: akolytka, která by mapu aktualizovala. Odradová se chtěla probouzet tak, aby své obrazotvornosti dala prvotní impulz pohledem na měnící se obraz, první myšlenka, která každého dne pronikne do jejího vědomí.
"Dnes ráno jsem ve vaší pracovně zanechala zprávu, Matko představená. Má nadpis ‚Správa sadů'. Asi jste ji ještě neviděla."
Odradová viděla jen jmenovku. Přišla pozdě ze cvičení a spěchala navštívit Murbellu. Tolik věcí stálo a padalo s Murbellou!
"Plantáže kolem Centrály se musí buď ponechat osudu, anebo učinit opatření k jejich udržení," řekla akolytka. "To je podstata celé zprávy."
"Zopakuj mi ji slovo od slova."

Zatímco Odradová poslouchala, venku se setmělo a v jídelně se rozzářila světla. Zpráva byla stručná, až strohá. Zaznával z ní varovný podtón, jehož původcem, jak Odradová poznala, byla Bellondová. Nebyla sice oparafovaná Archivem, ale výstrahy Meteorologického centra přes Archivy už proběhly, a tahle akolytka si vypůjčila některé původní formulace.
Akolytka domluvila a ztichla.
Jak odpovím? Sady, pastviny a vinice nebyly pouhými tlumiči cizích vlivů, příjemnou dekorací na tváři krajiny. Posilovaly ducha a zásobovaly jejich stoly.
Posilovaly mého ducha.
Jak tiše ta akolytka vyčkává. Vlnité světlé vlasy a kulatý obličej. Příjemný výraz ve tváři, i přes ta široká ústa. Na talíři měla ještě jídlo, ale už nejedla. Ruce složené v klíně. Jsem zde, abych vám sloužila, Matko představená.
Zatímco si Odradová chystala odpověď, přihlásila se o slovo paměť - stará příhoda, simultánně proudící s bezprostředními postřehy. Vzpomněla si na svůj pilotní kurz na ornitoptéru. Poledne, dvě akolytky s instruktorem, vysoko nad lampadskými mokřinami. Byla ve dvojici s tak nemotornou akolytkou, jakou jen Sesterstvo ještě dokáže tolerovat. Nepochybně geno-volba. Genetické mistryně ji chtěly kvůli nějaké vlastnosti, která měla přejít na její dítě. Zcela jistě to nebyla emocionální vyrovnanost ani inteligence!
Pamatovala si její jméno: Linchine.
Linchine ječela na instruktora: "Já tu zatracenou toptéru zvládnu!"
A kolem vířící, závrať vyvolávající obraz oblohy, krajiny, stromů a bažinatého břehu jezera. Tak to vypadalo: my stojíme a svět se točí. Linchine, která dělala všechno špatně. Každý její pohyb situaci jen zhoršoval.
Instruktor zatáhl za spínač, na který dosáhl jen on, a odpojil ji od řízení. Promluvil, teprve až toptéru vyrovnal.
"Vy na tuhle věc, dámo, už nikdy nesáhnete. Nikdy! Nemáte ty správné reflexy. Do takových, jako jste vy, by je musely začít vtloukat už před pubertou."
"Ale já chci! Chci tu zatracenou věc řídit!" ječela a škubala za mrtvé ovládací prvky.
"Skončila jste, dámo! Konec debaty!"
Odradové se ulevilo. Celou dobu si uvědomovala, že je Linchine může zabít.
Linchine se otočila dozadu k Odradové a zavřeštěla: "Řekni mu to! Řekni mu, že benegesseriťanky musí poslouchat!"
Z Odradové, o několik let starší, už tehdy vyzařovala vůdcovská autorita. Proto se na ni obrátila.
Odradová mlčky seděla, ani se nehnula.
Mlčení je často ta nejlepší odpověď, naškrábali kdysi vtipálci na zrcadlo v umývárně. Od té doby uposlechla Odradová této rady už mnohokrát.
Když se rozpomněla na dotazy akolytky v jídelní místnosti, položila si otázku, proč se jí ta stará vzpomínka najednou vrátila. Takové věci se jen zřídkakdy stávají bez příčiny. Mlčení jistě nikoli. Humor? Ano! To bylo to poselství. Její humor (k němuž se později uchýlila), který Linchine naučil něco o sobě samé. Humor, když je zle.
Odradová se na akolytku usmála. "Jak by se ti líbilo být koněm?"
"Prosím?" vyrazila ze sebe akolytka překvapeně, ale přesto se na Matku představenou dál tiše usmívala.
A co. Všichni přece říkají, že Matka představená náklonnost toleruje.
"Nechápeš, já vím."
"Ne, Matko představená." Stále usměvavá a trpělivá.
Odradová zkoumavě přejela očima její mladou tvář. Jasné modré oči, doposud nedotčené všepohlcující modří melanžové agonie. Ústa skoro jako Bellina, ale postrádající útočnost. Spolehlivé tělo a spolehlivý rozum. Určitě by s patřičnou aktivitou zajišťovala potřeby Matky představené. O čemž svědčí její kartografický úkol i ta zpráva. Vnímavá. K tomu vysoce inteligentní. Pravděpodobně se nedostane až na samotný vrchol, ale vždy bude v klíčových pozicích, kde bude možno využít jejích kvalit.
Proč jsem si sedla zrovna vedle ní?
Odradová si při svých návštěvách jídelny často záměrně vybírala spolustolující. Povětšinou akolytky. Tolik toho dokázaly prozradit. Do pracovny Matky představené si často našla cestu i jednotlivá hlášení,

osobní postřehy proktorek, týkající se té či oné akolytky. Někdy si ovšem Odradová vybrala místo náhodně, bez jakéhokoli záměru. Jako tomu bylo dnes večer. Proč právě tahle?
Rozhovory mezi sebou zapřádaly jen zřídka, to když ho zahájila Matka představená. Obvykle nevtíravý úvod a postupný přechod na intimnější téma. A dychtivě naslouchající kolemsedící.
V takových chvílích Odradová obvykle nasadila masku skoro až nábožné vyrovnanosti. Ty nervóznější to uklidnilo. Akolytky byly… prostě akolytky, ale Matka představená byla přece jen čarodějnice číslo jedna. Nervozita byla pak přirozená.
Za jejími zády někdo zašeptal. "Dnes si vzala na paškál Streggiovou."
Na paškál. Odradová znala ten výraz. Jako akolytka ho také používala. Takže se jmenuje Streggiová. Jméno nechť zůstane prozatím nevyřčeno. Jména mají magickou moc.
"Co říkáš na dnešní večeři?" zeptala se Odradová.
"Je ucházející, Matko představená." Lidé se snaží nedávat najevo mylné názory, ale Streggiová byla zmatená náhlou změnou tématu.
"Je to převařené," řekla Odradová.
"Jak mohou při tolika lidech všem vyhovět, Matko představená?"
Říká, co si myslí, a dobře.
"Levá ruka se ti třese," poznamenala Odradová.
"Jsem z vás nervózní, Matko představená. A navíc jsem se právě vrátila z cvičení. Dnes bylo velmi namáhavé."
Odradová podle třesu usoudila: "Nechali vás dělat vzpory na délku."
"Bylo to tak bolestivé i za vašich dob, Matko představená?" (Tehdy v pravěku?)
"Stejně jako dnes. Bolest učí, říkali mi."
To zmírnilo napětí. Společné zkušenosti, poučování proktorek.
"Koním ale nerozumím, Matko představená." Streggiová se podívala do talíře. "Tohle ale koňské maso být nemůže. Vím jistě, že…"
Odradová se hlasitě rozesmála, čímž na sebe upoutala překvapené pohledy. Položila ruku na paži Streggiové a laskavě se usmála. "Musím ti poděkovat, dítě. Už roky mě nikdo tak nerozesmál. Doufám, že je to začátek dlouhé a příjemné spolupráce."
"Děkuji vám, Matko představená, ale -"
"S tím koněm ti to vysvětlím. Je to takový můj soukromý žertík, aniž bych tě chtěla jakkoli pokořovat. Chci, aby sis dala na ramena dítě, a pohybovala se s ním rychleji, než to umožňují jeho krátké nohy."
"Jak si přejete, Matko představená." Žádné námitky, žádné další otázky. Ne že by nebyly, ale odpovědi se v pravou chvíli dostaví samy. A to Streggiová věděla.
Ve chvíli kouzel.
Když odtahovala ruku zpět, zeptala se: "Tvé jméno?"
"Streggiová, Matko představená. Aloana Streggiová."
"Buď klidná, Streggiová. O sady se postarám. Potřebujeme je jako vzpruhu na duši i kvůli potravě. Ještě dnes se ohlásíš na Přiřazovacím. Řekni jim, že tě chci mít v šest ráno ve své pracovně."
"Budu tam, Matko představená." A když se Odradová zvedla k odchodu, ještě se zeptala: "Budu dál pověřena značením do vaší mapy?"
"Zatím ano, Streggiová. Ale zažádej na Přiřazovacím o novou akolytku a začni ji zaučovat. Už brzy nebudeš mít na mapu čas."
"Děkuji, Matko představená. Poušť roste velmi rychle."
Slova Streggiové jí poskytla jisté zadostiučinění a rozptýlila chmury, které ji většinu toho dne obklopovaly.
Do cyklu zasáhla další náhoda. Kolo se znovu roztočilo, jak mu kázaly ony skryté síly označované pojmem "život" a "láska" a jinými nepotřebnými nálepkami.
A tak se otáčí. A obrozuje. Kouzla. Jaké čáry by mohly odpoutat tvoji pozornost od tohoto zázraku?
Když se vrátila do pracovny, nejprve vydala rozkaz pro Meteorologické centrum, načež vypnula všechny přístroje a přešla k oblouku okna. Noční Kapitulu halila načervenalá zář odlesků pozemních světel odrážejících se od nízkých mračen. Propůjčovala střechám a zdem romantické vzezření, které na

Odradovou rozhodně nepůsobilo.
Romantika? Na tom, co dnes v jídelně akolytek udělala, nebylo nic romantického.
Konečně jsem to udělala. Zavázala se. Teď musí Duncan obnovit vzpomínky našeho bašára, což je ožehavý úkol.
Hleděla do noci a potlačovala svírání v žaludku.
Vzala jsem závazek nejen na sebe, ale i na zbytky mého Sesterstva. Tak takové to je, Tar?
Takové, a tvůj plán je ošidný.
Chystalo se k dešti. Odradová to vycítila ve vzduchu, který k ní proudil ventilátory kolem okna. Ani si nemusela číst poslední hlášení z Meteorologického. Nečetla je už delší dobu. K čemu? Zpráva Streggiové v sobě ovšem obsahovala důraznou výstrahu.
Čím byly deště vzácnější, tím byly vítanější. Sestry se začínají procházet v dešti a vůbec nedbají na panující chlad. Nebyla to radostná myšlenka. Každý déšť, který zažila, přinášel stejnou otázku: Je tohle ten poslední?
Lidé z Meteorologického vyvíjeli nesmírné úsilí, aby rozrůstající se poušť udrželi suchou a zúrodněné plochy zavlažené. Odradová netušila, jak dokázali, aby se tento déšť jejich příkazu podřídil. V dohledné době už takové rozkazy nebudou schopni splnit, dokonce ani rozkazy Matky představené. Poušť bude slavit vítězství, protože právě tak jsme to chtěli.
Odsunula nástropní okno. Tudy vítr nezafoukával. Zato viděla mraky pohybující se nad hlavou. Vnímala ten vítr ženoucí ve výškách všechno před sebou. Padl na ni pocit naléhavosti. Mrazivý vzduch. Museli tedy upravit teplotu, aby tento deštík přivolali. Zavřela okno. Vůbec neměla chuť jít ven. Matka představená na hru zvanou poslední déšť neměla čas. Déšť jako déšť. Jen ta neustále, neúprosně se blížící poušť.
Tu ale můžeme ohlídat, zmapovat. Ale co lovec za mými zády - můj noční přízrak se sekerou v ruce? Která mapa mi poví, kde teď je?
Náboženství (napodobování dospělých dětmi) je cystou předešlých mytologií: dohadů, skrytých předpokladů víry ve vesmír, projevů učiněných na slepé cestě k osobní moci, to vše v jednou kadlubu se špetkou osvícení. A k tomu všudypřítomné, nevyřčené přikázání: Nezapochybuješ! My toto přikázaní porušujeme dnes a denně, když ke kočáru naší svrchované tvořivosti připřahujeme oře lidské fantazie.

KRÉDO BENE GESSERITU

Murbella seděla se zkříženýma nohama na podlaze výcvikové paluby, sama, rozechvělá nedávným vypětím. Matka představená s ní odpoledne strávila necelou hodinu a Murbella po jejím odchodu, jako ostatně už vícekrát, upadla do horečnatého snu.
Snu, kterým se nesla poslední slova Odradové: "To nejtěžší, co se akolytka musí naučit, je vědomí, že musí pokaždé jít až na hranici svých možností. Tvé schopnosti tě dovedou dále, než si dokážeš představit. Proto si nic nepředstavuj. Dři!"
Co mám na to říct? Že mě učili podvádět?
Odradová způsobila něco, co jí připomnělo dětství a výchovu Ctěných matre. Už jako dítě jsem se učila podvádět. Jak předstírat potřeby a získávat pozornost. Byl to poměrně dobře vypracovaný švindlsystém. A čím byla starší, tím snazší bylo i podvádění. Naučila se, co velcí kolem ní vyžadují. Zvracela jsem na požádání. Říkali tomu "výchova". Proč jsou benegesseritské praktiky tak nápadně odlišné?
"Nechci po tobě, abys byla ke mně poctivá," řekla Odradová. "Buď poctivá k sobě!"
Představa nutnosti vykořenit všechny švindlnávyky minulosti ji přiváděla k zoufalství. Proč bych měla? Další švindl!
"Čert aby tě vzal, Odradová!"
Teprve když byla ta slova venku, uvědomila si, že je vyslovila nahlas. Pohnula rukou, aby si zakryla ústa, ale zase ji spustila. Popuzeně řekla: "Co na tom záleží?"
"Výchovné byrokratické systémy otupují dětskou zvídavost," vysvětlovala Odradová. "Mladé je třeba držet zkrátka. Nikdy jim nedát najevo, jak jsou dobří. To totiž přináší jen samé problémy. Spoustu schůzovaní o tom, co s výjimečnými studenty. A ani zmínka o tom, jak se konvenční učitel cítí ohrožený

objevivším se talentem a dusí ho jen proto, že má v sobě hluboko zakořeněnou touhu po nadřazenosti a bezpečí známého prostředí."
Mluvila o Ctěných matre.
Konvenční učitelé?
A je to tady: Nekonvenčnost skrývající se pod benegesseritskou fasádou moudrosti. Častokrát o učení ani nepřemýšlejí, prostě učí.
Bohové! Chci být jako ony!
Ta myšlenka ji šokovala natolik, že rázně vyskočila na nohy a začala provádět cviky na ruce a zápěstí. Pravda bolela více než kdy jindy. Nechtěla zklamat své učitele. Upřímnost a poctivost, slyšela každá akolytka. "Základní nástroje učení," upřesnila Odradová.
Její úvahy ji rušily, nedokázala se plně soustředit. Náhle tvrdě dopadla na zem. Pomalu se vztyčila a třela si pohmožděné rameno.
Zpočátku si myslela, že tahle benegesseritská teze musí být lež. Chovám se k tobě tak upřímně, že ti musím povědět o své poctivosti.
Ale jejich činy tuto tezi potvrdily. Horečnatým snem se dál nesl hlas Odradové: "Záleží na tom, jak se rozhodneš."
V jejich myšlení, paměti a vyváženém intelektu bylo něco, co žádná Ctěná matre nikdy neměla. Ta myšlenka jí brala sebedůvěru. Poddej se úpadku. Rudohnědá skvrna uprostřed horečnatých myšlenek.
Ale já jsem nadaná! Jak jinak bych se mohla stát Ctěnou matre?
Stále se za ni považuji?
Bene Gesserit dobře věděl, že se mu stále plně neodevzdala. Jaké mé schopnosti vůbec mohou potřebovat? Umění podvádět jistě ne.
"Shodují se slova s činy? To je tvé měřítko spolehlivosti. Nikdy nesmí zůstat u slov."
Murbella si zakryla uši. Zavři zobák, Odradová!
"Jak odliší Mluvčí pravdy upřímnost od zásadnějšího názoru?"
Murbella nechala klesnout ruce podél těla. Třeba jsem opravdu zvrhlá. Přelétla pohledem po dlouhé místnosti. Nebyl tam nikdo, kdo by ta slova vyslovil. Stejně to byl hlas Odradové.
"Pokud sama sebe přesvědčíš, upřímně přesvědčíš, můžeš tlachat, co hrdlo ráčí, slovo za slovem samý blábol, a všichni uvěří. Ne však naši Mluvčí pravdy."
Murbella odevzdaně svěsila ramena. Začala bezcílně bloumat po výcvikové palubě. Copak se nedá nikam utéct?
"Hledej závěry, Murbello. Tak nalezneš věci, které mají trvalou platnost. Naše vzletné pravdy nejsou o ničem jiném."
Pragmatismus?
V tomto rozpoložení ji Idaho našel a zareagoval na divoký výraz v jejích očích slovy: "Co se děje?"
"Dělá se mi zle. Myslím opravdu zle. Myslela jsem si, že za to může Odradová, ale…"
Zachytil ji v pádu.
"Pomozte nám!"
Projednou mu transoči přišly vhod. Za necelou minutu byl u nich Suk. Byla to prošedivělá Ctihodná matka s tradičním diamantovým cejchem na čele. Sklonila se nad Murbellou ležící na podlaze v Idahově náruči.
Vyšetření bylo krátké. Sucká lékařka se narovnala a řekla: "Je přetažená. Nesnaží se najít hranice svých možností, ale překročit je. Než jí dovolíme pokračovat, dáme ji zpátky do senzibilační třídy. Pošlu pro proktorky."
Odradová našla toho večera Murbellu v proktorském křídle, jak leží opřená do polštářů na posteli a dvě proktorky jí měří svalové reakce. Nepatrné gesto a zůstala s Murbellou o samotě.
"Nechtěla jsem to komplikovat," prohlásila Murbella. Upřímnost a poctivost.
"Snahy vyhnout se komplikacím komplikace často naopak vyvolávají." Odradová usedla do křesla vedle postele a položila ruku na Murbellinu paži. Ucítila chvějící se svalstvo. "Říkáme: ‚Slova jsou pomalá, pocity rychlejší.'" Odradová odtáhla ruku. "Co bylo předmětem tvého rozhodování?"
"Já se můžu rozhodovat?"

"Nebuď jízlivá." Zdvihla ruku, aby Murbellu umlčela. "Nevzala jsem dostatečně v úvahu tvé předchozí kondiciování. Ctěné matre z tebe udělaly bytost prakticky neschopnou učinit nějaké zásadnější rozhodnutí. Typické pro mocensky založené komunity. Učí lidi věčně pobíhat sem a tam. ‚Rozhodnost přináší špatné výsledky!' Třeba se jí vyvarovat."
"Co to má společného s mým zhroucením?" ohradila se podrážděně.
"Murbello! Nejhorším produktem toho, o čem mluvím, jsou mumie bez nohou a rukou - lidé, kteří se nedokáží rozhodnout vůbec o ničem, anebo rozhodnutí odkládají až do posledního možného okamžiku, a potom po něm chňapnou jako po záchranném lanu."
"Řekla jste mi, že mám jít na hranici svých možností!" vyrazila ze sebe skoro s pláčem.
"Ano, svých, Murbello. Ne mých. Ne Belliných nebo jiné Sestry. Tvých možností."
"Rozhodla jsem se, že chci být jako vy." Téměř šeptala.
"Výborně! Jenže já se o sebevraždu nikdy nepokoušela. A už vůbec ne, když jsem byla těhotná."
Murbellina ústa se proti její vůli roztáhla do širokého úsměvu.
Odradová povstala. "Spi. Zítra půjdeš na speciální hodinu, kde budeme pracovat na tvé schopnosti sladit rozhodnutí s tvými možnostmi. Pamatuj, co jsem ti řekla. O své lidi pečujeme."
"A jsem vaše?" zeptala se zase tak tiše.
"Co jsi před proktorkami zopakovala přísahu." Odradová při odchodu zhasla. Než se dveře zavřely, Murbella ještě zaslechla, jak říká: "Dejte jí už pokoj. Potřebuje si odpočinout."
Murbella zavřela oči. Horečnatý sen byl pryč, ale jeho místo zaujala vzpomínka. "Patřím k Bene Gesseritu. Žiji jen proto, abych sloužila."
Slyšela se, jak před proktorkami ta slova opakuje. Vzpomínka jim dodala na důraze, který ve skutečnosti postrádala.
Věděly, že je mi to k smíchu.
Co chceš před těmi ženami skrýt?
Vzpomínka na proktorčinu ruku na jejím čele a na slova, která jí až do tohoto okamžiku nedávala smysl. "Stojím v posvátné lidské přítomnosti. Jako teď - tak budu stát i jednoho dne. Modlím se k vaší přítomnosti, aby tomu tak bylo. Nechť budoucnost zůstane nejistá, neboť ta je bělostným plátnem našich tužeb, věčným nepopsaným listem lidského údělu. Máme toliko tento okamžik, abychom se trvale zasvětily posvátné přítomnosti, kterou sdílíme a vytváříme."
Konvenční a nekonvenční zároveň. Uvědomila si, že na tento okamžik nebyla fyzicky ani emocionálně připravená. Po tvářích jí kanuly slzy.
Represivní zákony obvykle posilují to, co měly zakázat. Aspekt, na němž si všechny právnické profese, co jich kdy bylo, vystavěly živobytí.

## BENEGESSERITSKÝ KODEX

Odradová při svých neklidných potulkách po Centrále (nyní zřídkavých, ale o to intenzivnějších) hledala známky slabosti a pátrala po nich především tam, kde vše probíhalo hladce, bez obtíží.
Vrchní hlídací pes měl na to své vlastní úsloví: "Ukažte mi naprosto bezporuchový provoz, a já vám ukážu člověka, který kryje nedostatky. Člun, který je k něčemu, se houpe."
Opakovala ta slova tak často, až se z toho stalo rčení, které Sestry (a dokonce některé akolytky) ztotožňovaly s osobou Matky představené.
"Člun, který je k něčemu, se houpe." Chichotání.
Při dnešní ranní prohlídce doprovázela Odradovou Bellondová. "Jednou za měsíc" se protáhlo na "jednou za dva měsíce" - pokud vůbec. Tahle prohlídka se konala ještě později. Bell ji chtěla využít k brojení proti Idahovi. Tahala s sebou i Tamalanovou, ačkoli Tam měla v tuto chvíli sledovat práci proktorek.
Dvě proti jedné? podivovala se v duchu Odradová. Byla nicméně přesvědčená, že Bell ani Tam o plánech Matky představené nic netuší. Však se ho dozví, tak jako kdysi plán Tarazové. V pravém čase, co, Tar?
Kráčely po chodbách, černé sutany svištící naléhavostí, oči, kterým uniklo máloco. Hledaly novum ve známu, které je obklopovalo. Odradová měla přes levé rameno zavěšený C-náslech, který vypadal jako

špatně nasazená potápěčská zátěž. V tomto čase je třeba být neustále ve spojení.
V zákulisí všech benegesseritských center se nacházela podpůrná zařízení: fakultní nemocnice, kuchyň, márnice, kontrolní zařízení odpadu, recyklační systémy (napojené na kanalizaci a odpad), doprava a komunikace, zásobování, výcviková a technická střediska, školy pro akolytky a postulantky, ubytovací prostory pro všechny skupiny, společenská střediska, zkušebny a mnohé další. Personál se často měnil, buď kvůli Rozptylu, nebo kvůli přesunu odpovědností, to vše podle jemných posunů benegesseritského vědomí. Povinnosti a místa ale zůstávaly stejné.
Zatímco rychle přecházely od jedné zóny ke druhé, Odradová mluvila o Rozptylu Sesterstva, nepokoušejíc se zastírat svůj strach z "atomové rodiny", kterou se staly.
"Přijde mi zatěžko představit si lidstvo rozrůstající se do nekonečného vesmíru," řekla Tam. "Ty možnosti…"
"To je hra nekonečných čísel." Odradová překročila rozbitý obrubník. "To by měl někdo opravit. Tuhle hru na nekonečno hrajeme už od doby, co jsme se naučily skákat mimoprostorem."
Bellondová se netvářila vesele. "To není žádná hra!"
Odradová chápala její pocity. Nikdy jsme neviděly prázdno. Stále jen další a další galaxie. Tam má pravdu. Když se člověk soustředí na Zlatou stezku, nevyhne se skličujícím představám.
Vzpomínky z výprav poskytly Sesterstvu statistické ukazatele, ale to bylo tak všechno. Tolik a tolik obyvatelných planet nacházejících se v daném uskupení, mezi nimi předpokládaný počet těch, které mohly být terraformovány.
"Jaký je tam venku vývoj?" nadhodila Tamalanová.
Otázka, na kterou neznaly odpověď. Zeptejte se, co může z Nekonečna vzejít, a jediná možná odpověď bude znít: "Cokoliv."
Jakékoli dobro, jakékoli zlo; jakýkoli bůh, jakýkoli ďábel.
"Co když Ctěné matre před něčím prchají?" nadhodila Odradová. "To je zajímavá eventualita."
"Spekulace jsou zbytečné," zabručela Bellondová. "Vždyť ani nevíme, jestli mimoprostor vede do jednoho vesmíru nebo do mnoha… nebo dokonce do nekonečně mnoha pulzujících bublin."
"Rozuměl tomu Tyran lépe než my?" ozvala se zase Tamalanová.
Zůstaly na chvíli stát, zatímco Odradová nahlédla do místnosti, kde pět pokročilých akolytek s jednou proktorkou studovalo projekci místních zásob melanže. Krystal obsahující informace předváděl v projektoru komplikovaný tanec, vznášel se na paprsku jako míček ve fontáně. Odradová uviděla součet a zamračeně se otočila. Tam s Bell si jejího výrazu nevšimly. Bude třeba začít omezovat přístup k melanžovým datům. Podrývá to morálku.
Administrativa! Všechno se vracelo zpátky k Matce představené. Pověřuj stále tytéž, a zabředneš do bahna byrokracie!
Odradová si uvědomovala, že byla až příliš závislá na svém vnitřním smyslu pro administrativu. Častokrát prověřovaný a revidovaný systém, využívající jen automatizaci, pokud to bylo nezbytné. Říkaly mu "mašinerie". Než se z nich staly Ctihodné matky, každá si v sobě vypěstovala vůči "mašinerii" jistou vnímavost, kterou potom bezděky používaly i nadále. To v sobě skrývalo nebezpečí. Odradová usilovala o neustálá vylepšení (byť jen nepatrná), která by do jejich činností vnesla prvek proměnlivosti. Nepravidelnost! Žádné absolutní modely, které by někdo mohl odhalit a použít proti nim. V životě jednoho člověka nemusely být tyto změny postřehnutelné, ale při dlouhodobějším pohledu to byly posuny jasně patrné.
Matka představená a její dvě průvodkyně sestoupily až na úroveň země a vyšly na hlavní dopravní tepnu Centrály. "Cestou" ji nazývaly Sestry. Takový žert pro zasvěcené, odkazující na výcvikový režim, obecně nazývaný "Cesta Bene Gesseritu".
Cesta sahala od prostranství vedle věže k jižnímu okraji zastavěné zóny - rovná jako paprsek laserpalu, skoro dvanáct kliků vysokých i nízkých staveb. Ty nízké měly něco společného: byly natolik mohutné, aby mohly růst vzhůru.
Odradová zastavila prázdný transportér a všechny tři usedly do stísněného prostoru, kde mohly pokračovat v hovoru. Průčelí staveb kolem Cesty dýchala půvabem dávných dob. Budovy jako tyto, s vysokými obdélníkovými okny z izolačního lazu, lemovaly benegesseritské "Cesty" velké části historie

Sesterstva. Středem rostla řada geneticky upravených jilmů s vysokými kmeny a štíhlým profilem. Hnízdili v nich ptáci. Ráno zářilo třepotajícími se červenými a oranžovými tečkami - žluvy a tangary.
Není nebezpečné upřednostňovat tento známý model?
Odradová z transportéru zamířila k Rozjařené stopě. V duchu přemítala, jak se benegesseritský humor promítl do místních názvů. Rozpustilost uprostřed ulic. Rozjařená stopa proto, jelikož základna jedné z budov mírně poklesla a propůjčila jí podivně opileckou podobu. Jediná, která vystupovala z řady.
Jako Matka představená. S tím rozdílem, že o ní se to ještě nevědělo.
Když došly k Hradní uličce, zabzučel její C-náslech. "Matko představená?" Volala Streggiová.
Odradová, aniž by se zastavila, signalizovala, že je na příjmu. "Chtěla jste hlášení o Murbelle. Sucká centrála říká, že je schopná výuky."
"Tak ji zapiš." Pokračovaly Hradní uličkou: samé jednopatrové budovy.
Odradová vrhla krátký pohled na nízké budovy po obou stranách ulice. Na jedné z nich vyrůstalo další patro. Jednoho dne třeba dostojí svému jménu a bude po humoru.
Jména ulic vznikala z čistě praktických důvodů, takže proč tento přístup nerozvinout do něčeho odvážnějšího?
Odradová se najednou zastavila uprostřed zaplněného chodníku a obrátila se zpět ke svým společnicím.
"Co byste řekly na návrh, abychom ulice a místa pojmenovaly podle zemřelých Sester?"
"Dnes tě napadají samé nesmysly!" rozhorlila se Bellondová.
"Ony přece nezemřely," připomenula Tamalanová.
Odradová pokračovala v chůzi. Očekávala to. Jako by slyšela, co se Bell honí v hlavě. Naše "zemřelé" nosíme s sebou ve Zděděných vzpomínkách!
Odradová nemínila na veřejném prostranství polemizovat, ale byla přesvědčená, že její myšlenka má své opodstatnění. Některé Sestry zemřely, aniž předaly své "já". Hlavní paměťové linie byly jištěné, ale přišly o některá vlákna a jejich nositelky.
Zemřela tak například Schwangyuová z pevnosti na Gammu, při útoku Ctěných matre. Zůstaly vzpomínky, v nichž jsou uchovány její kladné i - komplikované rysy. Skoro by se chtělo říct, že její omyly jim daly více než její úspěchy.
Bellondová prodloužila krok a dotáhla se do relativně prázdného prostoru kolem Odradové. "Musíme si promluvit o Idahovi. Je to mentat, budiž, ale ta jeho mnohočetná paměť… Je vrcholně nebezpečný!"
Míjely márnici. Pronikavý zápach dezinfekce se táhl až do ulice. Klenuté dveře byly otevřené.
"Kdo zemřel?" zeptala se Odradová, nedbajíc na nedočkavost Bellondové.
"Proktorka ze Čtvrté sekce a nějaký muž z údržby sadů," odpověděla Tamalanová. Tam to věděla vždycky.
Přehlížená Bellondová zuřila a nijak se to nesnažila skrývat. "Mohly byste se držet tématu?"
"Jakého?" otázala se Odradová. Velmi mírně.
Před nimi se vynořila jižní terasa. Přistoupily ke kamennému zábradlí a rozhlédly se po vinicích a sadech. V ranním světle se vznášel prašný opar, nijak nepodobný mlze vzešlé z vlhka.
"Víš dobře jakého!" nedala se svést ze stopy Bellondová.
Odradová se přitiskla k zábradlí a očima přejížděla krajinu pod sebou. Zábradlí bylo chladné. Ta mlha má jinou barvu, uvědomila si. Sluneční světlo procházelo prachovou clonou v jiném odrazovém spektru. Všechno kolem se rýsovalo jasně a ostře. Světelné paprsky byly jinak pohlcovány. Dešťový mrak byl hutnější. Poletující prach a písek zalezly do každičké skulinky, která se jim postavila do cesty, ohlašujíce se všudypřítomným skřípáním a vrzáním. Jako Bellina umíněnost. Stejně nepromazaná.
"To je pouštní světlo," ukázala před sebe Odradová.
"Přestaň tu věc zamlouvat," zavrčela Bellondová.
Odradová se rozhodla pro mlčení. Bylo to klasické prašné světlo, ovšem bez onoho uklidňujícího účinku, jaký svými mlžnými jitry hlásali staří mistři.
Tamalanová se postavila vedle Odradové. "Je to krásné, svým způsobem." Zdrženlivý podtón jejího hlasu říkal, že našla v Zděděných vzpomínkách podobné srovnání jako Odradová.
Pokud ti tvé kondiciování říká, že takto se hledá krása. Odradová ovšem někde hluboko uvnitř cítila, že toto není ta krása, po které toužila.

V mělkých proláklinách pod nimi, kdysi plných zeleně, teď panovalo sucho a pocit podivného prázdna, evokující extrémně vysušená těla egyptských panovníků, připravených k cestě na Věčnost. Poušť coby balzamovač, zavinující hlínu do nitronu, balzamující naši překrásnou planetu se všemi jejími skrytými poklady.
Bellondová, která jen nesouhlasně bručela a potřásala hlavou, stála za nimi a odmítala na budoucnost planety jen pohlédnout.
Odradová se skoro až zachvěla pod náhlým náporem simulproudu. Zaplavily ji Vzpomínky: cítila, jak prochází ruinami síče Tabr, nachází pouští balzamovaná těla pirátů koření v místech, kde je pohodili jejich vrahové.
Jak vypadá síč Tabr teď? Zatvrdlá tavenina bez jediné stopy své hrdé minulosti. Ctěné matre: vrahové dějin.
"Pokud nehodláš Idaha odstranit, potom musím protestovat proti tomu, abys ho používala jako mentata."
Ta její hrozná podrážděnost! Odradová si povšimla, že stáří Bellondové se na jejím vzhledu dnes dalo poznat víc než kdy jindy. Cvikr na nose i v tuhle chvíli. Zvětšoval jí oči natolik, že vypadala jako nějaká hlubinná rybí potvora. To, že používala brýle, a ne některou z méně nápadných protéz, o něčem svědčilo. Byl to okázalý výraz její převrácené ješitnosti: "Jsem větší než pomůcky, které potřebují mé slábnoucí smysly."
Bellondovou chování Matky představené definitivně dopálilo. "Co na mě tak zíráš?"
Odradová, která si náhle uvědomila všechny slabé stránky své Rady, obrátila pozornost k Tamalanové. Neustále se zvětšující chrupavky uší, nosu a brady. Některé Ctihodné matky to řešily úpravou metabolismu, nebo sáhly k chirurgickému zákroku. Tam by se k podobným malichernostem ovšem nesnížila. "Jsem, jaká jsem. Ber, nebo nech."
Mé poradkyně jsou příliš staré. A já… já bych měla být mladší a silnější, s takovými problémy na bedrech. Ach, k čertu s touhle sebelítostí!
Jediná zásadní hrozba: činnost směřující proti přežití Sesterstva.
"Duncan je prvotřídní mentat!" prohlásila Odradová se vší rozhodností přináležející jejímu postavení. "Žádného z vás ale nemíním používat mimo rámec vašich možností."
Bellondová mlčela. Znala své mentatské slabiny.
Mentaté! posteskla si v duchu Odradová. Připomínali chodící Archivy, ale když člověk nutně potřeboval nějakou odpověď, uchylovali se k otázkám.
"Nepotřebuji dalšího mentata," upřesnila Odradová. "Potřebuji jeho invenci!"
Když Bellondová i nadále mlčela, Odradová pokračovala: "Pouštím na svobodu jeho mysl, ne tělo."
"Já ovšem trvám na rozboru, než se mu zpřístupní všechna data!"
Vzhledem k obvyklému postoji Bellondové to byla překvapivě mírná reakce. Odradová jí však nedůvěřovala. Věděla své z těch všech schůzek s ní. A měla jich už dost - toho nekonečného omílání archivních hlášení. Jenže Bellondová se jich nemohla nabažit. Bellondová, libující si v nudném přehrabování se v nedůležitých detailech! Komu záleželo na tom, že ta a ta Ctihodná matka si polévá kaši smetanou?
Odradová se obrátila k Bellondové zády a zadívala se k jihu. Prach! A bude ho čím dál více! Bellondové přibude pomocníků. Už jen to pomyšlení ji otrávilo.
"Žádné další analýzy." Odradová promluvila důrazněji, než zamýšlela.
"Ale já mám k ní důvod." Znělo to skoro uraženě.
Důvod? Což nejsme jen senzorická okénka do našeho vesmíru, každé s jedním zorný úhlem? Instinkty a vzpomínky všeho druhu… dokonce i Archivy - nic z toho nemluvilo samo za sebe, leda z donucení. Nic z toho nemělo váhu, dokud to neformulovalo živoucí vědomí. A ten, kdo formulaci uskutečnil, současně převážil misky vah. Všechen řád je svémocný! Proč tento údaj, a ne jiný? Každá Ctihodná matka věděla, že události se valí svým vlastním korytem, že mají své vlastní relativní prostředí. Proč by Ctihodná matka, která je zároveň mentatem, nemohla jednat na základě tohoto vědomí?
"Odmítáš poradu?" Tentokrát to promluvila Tamalanová. Straní Bell?
"Kdy jsem odmítla poradu?" Odradová se rozhodla dát najevo své pobouření. "Odmítám jen další z Belliných archivářských kolotočů."

"Takže ve skutečnosti -"
"Bell! Nemluv mi o skutečnosti!" Ať si soptí! Ctihodná matka a mentat! Žádná realita neexistuje. Pouze náš vlastní řád ve všem kolem nás. Základní poučka Bene Gesseritu.
Byly chvíle (a toto byla jedna z nich), kdy si Odradová přála, aby se byla narodila v dávnějších dobách - třeba jako římská matrona v dlouhé řadě aristokratů, rozmazlená viktoriánka. Vězela v pasti času a okolností.
Věčné pasti?
Možnost, které je třeba pohlédnout do očí. Sesterstvo může čekat jen budoucnost ukrývajících se štvanců, neustále se obávajících odhalení. Budoucnost štvané zvěře. A zde v Centrále máme možná nárok jen na jedinou chybu.
"Konec inspekce!" Odradová přivolala osobní transportér a nahnala své rádkyně zpátky do pracovny.
V místnosti zalité ranním světlem usedla do křesla a počkala, až Tamalanová s Bellondovou učiní totéž.
Už žádné idiotské analytické dýchánky. Skutečně potřebovala něco dokonalejšího, než byly Archivy, dokonalejšího než všechno, co dosud upotřebily. Inspiraci. Promnula si nohy a ucítila, jak se jí chvějí svaly. Už několik dní nespala. Inspekce v ní zanechala pocit marnosti.
Jedna chyba nás může všechny zničit a já se chystám uvalit na nás nevratné rozhodnutí.
Je to až tak nejisté?
Její poradkyně argumentovaly proti nejistým řešením. Říkaly, že Sesterstvo musí mít pevné záruky, znát dopředu území, kterým má projít. Všechno, co dělaly, bylo protiváhou pohromy, která by je čekala za sebemenší klopýtnutí.
A já kráčím po visutém laně nad propastí.
Měly prostor k experimentování, k ověření možných řešení? Všichni tu hru hráli. Bell s Tam neustále zvažovaly i ten sebenepatrnější podnět, nebylo však nic účinnějšího než jejich atomický Rozptyl.
"Musíme být připraveny zabít Idaha při prvním náznaku, že je Kwisatz Haderach," řekla Bellondová.
"Nemáte co na práci? Vypadněte, obě!"
Jak tam tak stály, Odradové se zazdálo, že místnost se začíná podivně měnit. Co se děje? Bellondová na ni shlížela tím svým příšerným odsuzujícím pohledem. Tamalanová působila dojmem větší moudrosti, než jakou v sobě mohla mít.
Co je s tou místností?
Účel pracovny by byl jasný i lidem z předkosmického věku. Proč jí tedy najednou připadala tak cizí? Pracovní stůl byl právě jen pracovní stůl, kolem účelně rozestavěná křesla. Bell s Tam dávaly přednost židlopsům. Ty by prvním lidem ze Zděděných vzpomínek, které, jak se domnívala, měly její zkreslený pohled na svědomí, připadaly prazvláštní. Ale možná to byl zvláštní třpyt riduliánských krystalů, to pulzující, mihotavé světlo v jejich nitru. To všechno byly nástroje její práce, které mohly dávnému člověku, dělicímu se o její vědomí, připadat cize.
Jenže tak divně připadají i mně.
"Dar, jsi v pořádku?" otázala se s účastí v hlase Tam.
Odradová jí mávnutím ruky naznačila, aby odešla, ale ani jedna z žen se nepohnula z místa.
V její hlavě se děly věci, které nebylo možno přičíst na vrub přepracování a nedostatečnému odpočinku. Nebylo to poprvé, co měla dojem, že se pohybuje v neznámém prostředí. Když včera večer u tohoto stolu, zaneřáděného stejně jako dnes pověřovacími příkazy, svačila, přistihla se, jak jen tak sedí a zírá na rozdělanou práci.
Které Sestry na jakých pozicích můžeme kvůli tomu hroznému Rozptylu postrádat? Jak můžeme zvýšit šance na přežití těch několika písečných pstruhů, které si Sestry braly do Rozptylu s sebou? Kolik činí potřebný příděl melanže? Máme vyčkat, než pošleme do neznáma další Sestry? Čekat na příležitost, až Scytalea přimějeme, aby nám prozradil, jak v axlotlských nádržích vyrábět koření?
Odradová si vzpomněla, že pocit odcizení ji přepadl, právě když žvýkala sendvič. Podívala se na něj a mírně ho rozevřela. Co to vlastně jím? Kuřecí játra s cibulkou na jednom z nejlepších zdejších chlebů. Pochybnosti o smysluplnosti vlastního konání byly součástí tohoto pocitu odcizení.
"Nevypadáš dobře," řekla Bellondová.
"Únava," zalhala Odradová. Věděly, že lže, ale odváží se jí to říct? "Určitě na tom nejste o nic lépe," řekl

Hlas plný sympatie.
Bell dala najevo svoji nespokojenost. "Dáváš špatný příklad!"
"Cože? Já?" Posměšný tón se neminul účinkem.
"Ovšem že ty, to víš sama nejlépe!"
"Jde o tvé projevy náklonnosti," řekla Tamalanová.
"Třebaže k Bellondové."
"Já o tu tvoji mizernou náklonnost nestojím! Není to správné!"
"Jen pokud ovládne můj úsudek, Bell. Jen tehdy."
Bellondová snížila hlas do chraptivého šepotu. "Panují názory, že jsi nebezpečně romantická, Dar. Víš, kam to vede."
"Ke stýkání se se Sestrami z jiného důvodu, než je naše přežití. To jsi měla na mysli?"
"Někdy mě z tebe brní hlava, Dar!"
"To je má povinnost a mé právo. Když tě přestane brnět, začneš být lehkovážná. Náklonnost ti dělá starosti, ale nenávist nikoli.
"Znám svoji slabinu."
Nejde být Ctihodnou matkou a neznát ji.
Pracovna znovu "zevšedněla", ale teď už Odradová znala zdroj svých podivných pocitů. Pohlížela na toto místo jako na součást starobylé historie, jako na něco, co bylo dávno pryč. A tak tomu zajisté bude, pokud její plán vyjde. Věděla, co teď musí udělat. Přišel čas odhalit první krok.
Opatrně.
Slyším, Tar, budu stejně opatrná, jako jsi byla ty.
Tam s Bell už možná nebyly nejmladší, ale když to okolnosti vyžadovaly, jejich mysl byla nezkalená.
Odradová se podívala na Bellondovou. "Mám na mysli modely, Bell. Náš model je neoplácet násilí násilím." Zdvihla ruku, aby předešla námitce. "Ano, násilí plodí další násilí a kyvadlo se vrací tak dlouho, dokud násilníky docela nerozdrtí."
"Co máš v úmyslu?" chtěla vědět Tamalanová.
"Možná bychom měly zvážit, zda nepodstrčit silnější návnadu."
"To si nemůžeme dovolit. Ještě ne."
"Ale stejně tak si nemůžeme dovolit tady nečinně sedět a čekat, až nás najdou. Lampadas a další naše ztráty jsou názornou ukázkou toho, co se stane, až přijdou. Až, ne jestli."
Při těch slovech ucítila pod sebou propast, lovec ze zlého snu se sekyrou v ruce byl stále blíž a blíž. Chtěla se do té noční můry propadnout, obrátit se a zjistit, kdo to je, ale neodvážila se. Jen ne opakovat chybu Kwisatze Haderacha!
Tuto budoucnost nevidíš, ty ji vytváříš.
Tamalanová chtěla vědět, proč o tom Odradová začala mluvit. "Rozmyslela sis to, Dar?"
"Náš ghola Teg má deset let."
"Příliš mladý, abychom se pokusily obnovit jeho původní vzpomínky," podotkla Bellondová.
"Proč jsme ho vrátily k životu, když ne k nestandardním opatřením?" opáčila Odradová. "Jistě!" pokračovala, když Tam chtěla začít něco namítat, "ne vždycky řešil Teg naše problémy standardně. Mírumilovný bašár dokáže nepřítele odrazit racionální argumentací."
"Ctěné matre nemusí na vyjednávání nikdy přistoupit," řekla zadumaně Tamalanová.
"Pokud se nám je nepodaří zahnat do bezvýchodné situace."
"Myslím, že navrhuješ příliš rychlý postup," řekla Bellondová. Bell dospěla k mentatskému závěru.
Odradová se zhluboka nadechla a sklouzla pohledem na desku stolu. A je to tady. Že k tomuto okamžiku dojde, vycítila toho rána, kdy vytáhla novorozeného gholu z jeho nechutné "nádrže". Už tehdy věděla, že ho pošle na zkoušku ohněm dříve, než nastane jeho čas. Nehledě na příbuzenská pouta.
Odradová sáhla pod stůl a dotkla se volacího pole. Obě členky Rady mlčky stály a čekaly. Věděly, že se chystá říct něco důležitého. Jednou věcí si Matka představená mohla být jistá - její Sestry jí naslouchaly velmi bedlivě, s pozorností, která by egocentrika většího, než byly Ctihodné matky, jistě potěšila.
"Politika," řekla Odradová.
To je postavilo do pozoru! Účinné slovo. Kdo vstoupil do benegesseritské politiky, zmobilizoval síly k

výstupu do výšin řádu, stával se otrokem odpovědnosti. Naložil na sebe břímě povinností a rozhodování, které ho vázalo k životům těch, kdo na něm byli závislí. Stejné pouto, které poutalo Sesterstvo k Matce představené. Jediné slovo, které jejím rádkyním a hlídací psům prozradilo, že Prvá mezi sobě rovnými dospěla k rozhodnutí.
Všechny tři uslyšely tichý šramot přicházejících kroků za dveřmi pracovny. Odradová se dotkla bílého štítku na bližším, pravém rohu stolu. Dveře za jejími zády se otevřely. Stála v nich Streggiová a očekávala rozkazy Matky představené.
"Přiveď ho," řekla Odradová.
"Ano, Matko představená," řekla, aniž dala najevo vzrušení. Velmi slibná akolytka, tahle Streggiová.
Na okamžik zmizela z dohledu, a vzápětí vedla za ruku Milese Tega. Chlapec měl zcela plavé vlasy, tu a tam protkané tmavými liniemi, napovídajícími, že světlý porost s postupujícím věkem ztmavne. Úzký obličej, nos, na němž byly znát první, zjemnělé stopy oné orlí ostrosti, tolik typické pro mužské potomky rodu Atreidů. Jeho modré oči s ostražitou zvídavostí přebíhaly po místnosti a lidech, kteří ji obývali.
"Počkej prosím venku, Streggiová."
Odradová vyčkala, dokud dveře za ní nezapadly.
Chlapec stál a bez sebemenší známky netrpělivosti hleděl na Odradovou.
"Milesi Tegu, gholo," řekla Odradová. "Tamalanovou a Bellondovou jistě znáš."
Obdařil obě ženy krátkým pohledem, ale nadále zachovával mlčení, zjevně nevzrušený jejich pronikavým zkoumavým pohledem.
Tamalanová se zamračila. Od samého začátku byla proti, aby se tomuto dítěti říkalo ghola. Gholové vznikali z buněk mrtvol. Tohle byl ale klon, stejně jako jím byl Scytale.
"Hodlám ho poslat k Duncanovi a Murbelle do nelodi," oznámila Odradová. "Kdo jiný než Duncan může Milesovi lépe navrátit jeho vzpomínky?"
"Romantická spravedlnost," souhlasila Bellondová bez sebemenších námitek. Ty přijdou později, věděla Odradová, až chlapec odejde. Je prý příliš mladý!
"Co tím myslí, romantická spravedlnost?" zeptal se pisklavým hlasem Teg.
"Bašár na Gammu vrátil Duncanovi původní vzpomínky."
"Je to opravdu tak bolestivé?"
"Duncanovi to tak připadalo."
Některá rozhodnutí musí být neúprosná.
To Odradová považovala za velkou překážku. Nemůže-li člověk činit vlastní rozhodnutí… Něco, co nebude muset Murbelle vysvětlovat.
Jak zmírnit tu bolest?
Někdy ji zmírnit nešlo; v tom případě bylo milosrdnější strhnout obvazy jedním rychlým škubnutím přinášejícím jen bolest.
"A ten… Duncan Idaho mi opravdu může vrátit vzpomínky z… dřívějška?"
"Může a taky to udělá."
"Není to příliš předčasné?" ozvala se Tamalanová.
"Studoval jsem, co se o bašárovi napsalo," řekl Teg. "Byl to slavný voják a mentat."
"Na což jsi, předpokládám, patřičně hrdý?" Téměř útočnými slovy dala Bell najevo svůj nesouhlas.
"Ani ne." Bez mrknutí oka jí opětoval pohled. "Beru ho jako někoho jiného. Ale je to zajímavé."
"Někoho jiného," zamumlala Bellondová. Obdařila Odradovou pohledem plným špatně utajeného nesouhlasu. "Dáváš mu hluboká ponaučení!"
"Jako jeho rodná matka."
"Vzpomenu si na ni?" zeptal se Teg.
Odradová se na něj spiklenecky usmála, tak jako to dělávala při jejich procházkách po sadech.
"Vzpomeneš."
"Na všechno?"
"Vzpomeneš si na všechno - na svoji ženu, děti, bitvy. Na všechno."
"Pošli ho pryč!" zavrčela Bellondová.
Chlapec se usmál a tázavě pohlédl na Odradovou.

"V pořádku, Milesi," řekla Odradová. "Řekni Streggiové, aby tě odvedla do tvých nových pokojů v nelodi. Přijdu později a představím tě Duncanovi."
"Vezme mě Streggiová na ramena?"
"Zeptej se jí."
Teg se znenadání rozběhl k Odradové, postavil se na špičky a políbil ji na tvář. "Doufám, že moje opravdová matka byla jako ty."
Odradová ho pohladila po rameni. "Docela taková. A teď už běž."
Když se za ním zavřely dveře, Tamalanová řekla: "Ty jsi mu neřekla, že jsi jedna z jeho dcer!"
"Ještě ne."
"Řekne mu to Idaho?"
"Pokud dostane pokyn."
Bellondovou tohle nezajímalo. "Co máš za lubem, Dar?"
Tamalanová odpověděla za ni. "Trestnou výpravu s naším bašárem-mentatem v čele. Co jiného."
Zabralo to!
"Je to tak?" dožadovala se potvrzení Bellondová.
Odradová se na obě ženy pevně zadívala. "Teg byl to nejlepší, co jsme kdy měly. Jestli může naše nepřátele někdo potrestat…"
"Abychom začaly pěstovat dalšího," poznamenala Tamalanová.
"Nelíbí se mi vliv, jaký na něj Murbella může mít," řekla Bellondová.
"Bude Idaho spolupracovat?" zeptala se Tamalanová.
"Udělá to, co po něm druhý Atreides žádá."
Řekla to s větší sebejistotou, než jakou ve skutečnosti pociťovala, ale ta slova otevřela její mysl dalšímu zdroji nepatřičných pocitů.
Vidím nás, jako nás vidí Murbella! Uvažuji jako přinejmenším jedna Ctěná matre!
Nevyučujeme dějiny; pouze oživujeme zkušenosti. Sledujeme řetězec následků - stopy zvířete v rodném lese. Pohlédněte za naše slova a spatříte širokou oblast sociálního chování, které se ještě žádný historik nedotkl.

BENEGESSERITSKÁ PANOPLIA PROPHETICUS

Scytale prováděl odpolední cvičení. Hvízdal si a pochodoval chodbou vedoucí podél jeho pokojů. Tam a zpět. A stále hvízdal.
Ať si na to zvyknou.
Pohvizdoval si melodii, do které se snažil vtěsnat slova: "Tleilaxanské sperma nemluví." Ta stále se opakující slova přemílaná v mozku. Nemohou použít jeho buňky k přemostění genetické mezery a vyzvědět jeho tajemství.
Musí za mnou přijít s dárečky.
Dříve toho dne se u něj zastavila Odradová, když šla na "poradu s Murbellou". O zajaté Ctěné matre se před ním zmiňovala často. Byl v tom záměr, ale on netušil jaký. Hrozba? Ta existovala věčně. Však to nakonec vyjde najevo.
"Doufám, že nemáte strach," řekla mu.
Stáli v tu chvíli u jeho jídelního automatu. Čekal na oběd. Jídelníček mu nikdy nebyl příliš po chuti, ale byl přijatelný. Dnes si řekl o mořské menu. Ovšem v jaké podobě se objeví…
"Strach? Z vás? Ach, drahá Matko představená, živý jsem pro vás k nezaplacení. Proč bych měl mít strach?"
"Má Rada si vyhrazuje právo zvážit váš poslední požadavek."
To jsem čekal.
"Omezovat mě je chyba," řekl. "Zbavujete se dalších možností. Oslabuje vás to."
Slova, jež vyřkl, skládal dohromady několik dní. Čekal, jaký budou mít účinek.
"To záleží na způsobu, jakým člověk daný nástroj použije, Pane Scytale. Některé nástroje se špatnou manipulací dají zničit."

Hrom do tebe, čarodějnice!
S úsměvem vycenil ostré špičáky. "Pokusy až do vymření, Matko představená?"
Uchýlila se, netypicky, k humoru. "Opravdu ode mě očekáváte, že vás podpořím? O co smlouváte teď, Scytale?"
Takže už nejsem Pán Scytale. Udeř ji plochou stranou meče!
"Posíláte své Sestry do Rozptylu v naději, že některé z nich uniknou smrti. Jaké jsou ekonomické důsledky vaší hysterické reakce?"
Důsledky! Co se o nich nažvaní.
"Obchodujeme s časem, Scytale." To znělo opravdu vážně.
Věnoval tomu chvilkovou úvahu. Měl na sebe upřené transoči. Na to nikdy nezapomínej! Ekonomika, čarodějnice jedna! Komu a co prodat a koupit? Věru podivné místo na vyjednávání, tenhle výklenek u jídelního automatu, pomyslel si. Špatné řízení ekonomiky. Obchodní jednání, plánovací a strategické porady by se měly odehrávat za zavřenými dveřmi, někde u střechy s výhledem, který by neodváděl pozornost zúčastněných od projednávané záležitosti.
Zkušenosti z jeho mnoha životů to však nepotvrzovaly. Neboť existuje nutnost. Lidé dělali obchody všude, kde se dalo - na palubách plachetnic, v honosných ulicích plných uspěchaných úředníků, v rozlehlých prostorách klasických burz s informacemi plujícími nad hlavami spekulantů.
Plánování a strategie možná vycházely z oněch místností u střechy, ale jejich projevy se podobaly každé jiné burzovní informaci - byly dostupné všem.
Jen ať se transoči nabaží.
"Jaké máte se mnou záměry, Matko představená?"
"Uchovat vás při životě a síle."
Teď opatrně, opatrně.
"Ale nedat mi volnou ruku."
"Scytale! Hovoříte o ekonomice a chcete něco zadarmo?"
"A má síla je pro vás důležitá?"
"Věřte tomu!"
"Nemám k vám důvěru."
Tu chvíli si jídelní automat zvolil k vychrlení jeho oběda: bílé rybí maso orestované v jemné šťávě. Vůně přísad. Zelený salát. To vypadá dobře. Cítil, že se mu začínají sbíhat sliny.
"Nechte si chutnat, Pane Scytale. Není v tom nic, co by vám mohlo ublížit. Není právě toto měřítko důvěry?"
Když neodpovídal, řekla: "A co má důvěra společného s naším vyjednáváním?"
Jakou hru to hraje teď?
"Říkáte mi, co hodláte podniknout se Ctěnými matre, ale neřeknete mi, co hodláte učinit se mnou."
Věděl, že to vyznělo lítostivě. Nebylo vyhnutí.
"Hodlám Ctěným matre připomenout vědomí jejich vlastní smrtelnosti."
"Jako to děláte se mnou!"
Bylo to uspokojení, co se jí zračilo v očích?
"Scytale." Jak tiše to pronesla. "Lidé s tímto vědomím dokáží skutečně naslouchat. Slyší, co říkáte."
Podívala se na podnos. "Máte nějaké zvláštní přání?"
Narovnal se, jak nejvíc to šlo. "Trochu povzbuzujícího nápoje. Pomáhá to v přemýšlení."
"Samozřejmě. Dohlédnu, aby vám ho okamžitě přinesli." Obrátila svoji pozornost od výklenku k hlavnímu pokoji jeho království. Díval se, kde a na čem se postupně zastavuje její pohled.
Všechno je na svém místě, čarodějnice. Nejsem zvíře z jeskyně. Věci musí být po ruce, abych je mohl bez přemýšlení najít. Ano, to u křesla jsou stimpera. Používám pera, co má být? Ale alkoholu se vyhýbám, všímáš si?
Povzbuzující nápoj, který mu vzápětí přinesli, chutnal po téže trpké ingredienci, kterou před okamžikem analyzoval. Kasmína. Geneticky upravený roborans krve z gammské farmakopéje.
Chtěla mu připomenout Gammu? Jak jsou tyhle čarodějnice rafinované!
Dobírá si ho řečmi o ekonomice. Když se obrátil do chodby, aby pokračoval v kondiční chůzi, pocítil

sžíravý záchvěv hněvu. Energickým krokem se vrátil do svých pokojů. Co vlastně drželo Staré impérium pohromadě? Spousta věcí, bezvýznamných i zásadnějších, ale především ekonomika. Nitky kontaktů, častokrát vydávané za užitečné. A co bránilo tomu, aby jedna "nitka" nesprovodila druhou ze světa? Velká konvence. "Někoho zničíš, a my se spojíme, abychom zničili tebe."
Přede dveřmi se zaraženě zastavil.
Jen to? Jak může nějaký takový trest zastavit lačný póvindá? Došlo až na matérii složenou z nedotknutelných? Kritiku vaší šlechty? Ale co, když vaší šlechtě není žádná ohavnost cizí? Mohly byste všechno. A to o Ctěných matre něco napovídalo. Bezesporu.
Mít tak sagra komoru, kde by odhalil svoji duši.
Jagist už není! Jsem poslední Mašejk?
Cítil v prsou prázdno. Dýchání mu způsobovalo potíže. Možná by bylo lepší vyjednávat s těmi Šajtánovými družkami otevřeněji.
Ne! To mě pokouší sám Šajtán!
Sklíčeně vešel do svých pokojů.
Musí platit. Draze platit. Draze, draze, draze. Co slovo draze, to krok směrem ke křeslu. Posadil se a jeho pravá ruka automaticky sáhla po stimperu. Zakrátko už cítil, jak skvostný šik jeho myšlenek nabírá na rychlosti.
Nemají tušení, jak dobře znám tuhle iksanskou loď. Je tady, v mé hlavě.
Následující hodinu strávil úvahami nad tím, jak tyto okamžiky vylíčí, až svým lidem bude vyprávět o tom, jak přemohl póvindá. S pomocí Boží!
Budou to slova plná lesku, napětí a bravury. Dějiny přece vždy píší vítězové.

Říká se, že Matka představená nemůže nic opomenout - nesmyslný aforismus, dokud ovšem neporozumíte jeho skrytému smyslu: Jsem služebníkem všech svých Sester, a ty svoji služebnici kritickým zrakem sledují. Nemohu plýtvat časem ani na obecnostech, ani na drobnostech. Činy Matky představené musí hlásat hluboké pochopení podstaty problémů, jinak neklid a znepokojení proniknou do nejzazších koutů našeho řádu.

DARWI ODRADOVÁ

Když Odradová ráno kráčela chodbami Centrály, ta procházka byla vlastně náhražka času stráveného na výcvikové palubě, bylo s ní i její "služebnické já", jak tomu říkala.
Rozladěný služebník! Nelíbilo se jí, co viděla.
Jsme příliš zamotané do našich problémů, téměř neschopné oddělit ty banální od těch velkých.
Co se stalo s jejich svědomím?
Ačkoli se tomu některé Sestry bránily, Odradová věděla, že něco jako svědomí Bene Gesseritu skutečně existovalo. Ale zkroucené a přetvořené téměř k nepoznání.
Příčilo se jí do toho zasahovat. Rozhodnutí učiněná ve jménu přežití, missionaria (jejich nekonečné jezuitské polemiky!) - to všechno odvádělo od toho, co volalo po prostém lidském soudu. Tyran to věděl.
Být lidský, o to šlo. Ale než se takovým můžete stát, musíte to cítit v žaludku.
Žádné přímočaré odpovědi! Vlastně zdánlivá jednoduchost, jejíž komplikovaná podstata se ukázala až při aplikaci.
Jako já.
Pohlédneš dovnitř a zjistíš, kdo a co si myslíš, že jsi. Jinak to nejde.
Takže kdo jsem?
"Kdo se ptá?" Ostrý výpad ze Zděděných vzpomínek.
Odradová se nahlas rozesmála. Kolemjdoucí proktorka jménem Prasková na ni užasle pohlédla.
Odradová na Praskovou zamávala a řekla: "Je dobré být naživu. Pamatuj si to!"
Prasková se zmohla na chabý úsměv a pokračovala dál za svými povinnostmi.
Takže kdo se ptá: Kdo jsem?

Nebezpečná otázka. Jejím vyřčením se dostala do světa, kde nic nebylo patřičně lidské. Nic neodpovídalo oné nedefinovatelné věci, kterou hledalo. Všude kolem ní byli jen klauni, divoká zvířata a loutky vedené na neviditelných provázcích. Cítila provázky, které uváděly do pohybu ji.
Odradová pokračovala chodbou směrem k podzemní dráze.
Ano, cítila provázky. Ale co přišlo s vajíčkem? Máme připravenou pohotovou odpověď o "duši ve svém prvopočátku". Ale kým jsem byla, než mě zformovaly tlaky života?
Nestačilo hledat něco "přirozeného". Žádného "urozeného barbara". Takových za život potkala spoustu. Provázky, které jimi tahaly, dokázal Bene Gesserit přesně definovat.
Cítila v sobě velitelku. Dnes silněji než jindy. Síla, které někdy neuposlechla nebo se jí vyhnula. Velitelka řekla: "Posiluj své vlohy. Nenechej se unášet proudem. Plav! Buď ho využij, nebo se ho zbav."
Málem zpanikařila, když si uvědomila, že si stěží uchovala své lidství, že chybělo málo, aby o ně přišla. Příliš usilovně jsem se snažila uvažovat jako Ctěná matre! Manipulovat a manévrovat každého, koho jen šlo. A to vše ve jménu přežití Bene Gesseritu!
Bell prohlásila, že neexistují meze, které by Sesterstvo ve snaze uchovat Bene Gesserit odmítlo překročit. Nabubřelé řeči se špetkou pravdy, jako ostatně všechny nabubřelé řeči. Ale pár věcí, které by Ctihodná matka neudělala ani pro záchranu Sesterstva, by se našlo.
Nezatarasily bychom Tyranovu Zlatou stezku.
Přežití lidstva mělo přednost před přežitím Sesterstva. Jinak náš grál lidské zralosti neměl smysl.
Ach ano, u ras, které si tak rády nechají říkat, co mají dělat, vždy hrozilo nebezpečí. Jak málo toho věděly o důsledcích svých požadavků. Vůdcové dělali chyby. A jejich chyby, znásobené počtem těch, kteří je bez ptaní následovali, je neodvratně posouvaly do blízkosti velkých katastrof.
Lumíčí instinkt.
Bylo správné, že ji Sestry tak bedlivě sledovaly. Všechny vlády po dobu jejího mandátu je třeba sledovat s jistým podezřením, a vláda Sesterstva nebyla výjimkou. Žádné vládě nevěřte! Ani té mé!
Sledují mě i v tuto chvíli. Mým Sestrám unikne máloco. Časem mé plány jistě prohlédnou.
Smířit se s vědomím obrovské moci, kterou nad Sesterstvem měla, vyžadovalo neustálou mentální očistu. Já tuto moc nevyhledávala. Byla mi vnucena. Napadlo ji: Moc přitahuje prodejné. Všechny, kteří ji vyhledávají, mějte v podezření. Věděla, jak velká je pravděpodobnost, že tito lidé budou korupci náchylní, anebo jí už propadli.
Odradová si v duchu připomněla, že musí odeslat do Archivů poznámky týkající se kodexu. (Ať se Bell zapotí!) "Vládu nad našimi záležitostmi bychom měly předávat pouze těm, kdož se jí zdráhají přijmout, a i to pouze za podmínek, které jejich nechuť ještě více prohlubují."
Dokonalý popis Bene Gesseritu!
"Není ti nic, Dar?" Hlas Bellondové ozývající se ze dveří vozu. "Vypadáš… divně."
"Zrovna mě něco napadlo. Vystupuješ?"
Vyměnily si místa. Odradovou zachytilo přepravní pole a odfičelo s ní z dosahu zkoumavého pohledu Bellondové.
Vešla do pracovny a na stole zahlédla kupu dokumentů, které, jak se domnívaly její pobočnice, mohla rozhodnout jedině ona.
Politika, vzpomněla si, když usedala za stůl, aby se vypořádala se svými povinnostmi. Tam s Bell jí předešlého dne sice pozorně naslouchaly, ale měly jen mlhavou představu o tom, co po nich bude chtít odsouhlasit. Byly jen znepokojené a čím dál více ostražitější. A měly proč.
Téměř každé téma obsahovalo politické prvky. S narůstajícími emocemi vystupovaly stále více do popředí politické síly. Usvědčovalo to ze lži ten odedávný nesmysl o "odluce církve od státu". Nic tak nevyvolávalo vzrušené emoce jako náboženství.
Není divu, že emocím nedůvěřujeme.
Ale ne všem, samozřejmě. Pouze těm, kterým se v okamžicích nouze nelze vyhnout: lásce a nenávisti.
Troška hněvu, občas, proč ne, ale hezky na uzdě. Takový byl názor Sesterstva. Nebetyčný nesmysl! Tyranova Zlatá stezka učinila jejich omyl nadále nepřijatelný. Zlatá stezka zavedla Bene Gesserit do stojatých vod věčnosti. A Věčnosti sloužit nelze!
Na Bellinu opakující se otázku nebylo odpovědi. "Co vlastně chtěl, abychom udělaly?" K jakým činům

nás manévroval? (Jako my manévrujeme ostatní!)
Proč hledat smysl tam, kde žádný není? Kdo by se vydal po stezce, o níž by věděl, že nikam nevede? Zlatá stezka! Stopa vytyčená v něčí fantazii. Nekonečno není! A smrtelná duše se zdráhá. Bod, v němž mentaté nacházeli proměnlivé projekce, vyvolávající vždy více otázek než odpovědí. Jalový grál těch, kteří hledali "odpověď ne všechno".
Hledali svého boha.
Přišlo jí zatěžko je kritizovat. Duše se krčila před tváří nekonečna. Nicota! Alchymisté všech dob byli jako hadráři hrbící se nad svými hromádkami se slovy: "Tady někde musí být řád. Když vytrvám, jistě ho naleznu."
Ale jediný řád byl vždycky ten, který vytvořili sami.
Ach, Tyrane! Ty komediante! Ty jsi to věděl. Řekl jsi: "Stvořím vám řád, kterého se budete držet. Zde je cesta. Vidíte? Ne! Nedívejte se tam! Je to cesta císaře-bez-šatů (nahota zjevná jen dětem a bláznům). Upřete svoji pozornost tam, kam vám ukážu. Toto je má Zlatá stezka. Není to krásné jméno? Nic jiného není, a nikdy nebude."
Tyrane, byl jsi jen další klaun, který nás z oné ztracené a osamělé hliněné koule naší společné minulosti uvrhl do nekonečného koloběhu buněk.
Věděl jsi, že rozptýlený lidský vesmír nemůže tvořit nic víc než jednotlivá společenství s chabým pojivem mezi sebou. Tradice společného původu leží tak daleko v naší minulosti, že její obrazy v myslích potomků jsou většinou deformované. Původní podobu znají jen Ctihodné matky, ale my ji lidem proti jejich vůli vnucovat nemůžeme. Vidíš, Tyrane? Jak jsi řekl: "Ať si o to řeknou sami! Jedině potom…"
Proto jsi nás ponechal naživu, ty atreidský bastarde! Proto se teď musím pustit do práce.
Věděla, že přes nebezpečí hrozící jejímu lidství, musí nadále pronikat do způsobu myšlení Ctěných matre. Musím umět uvažovat jako ony.
Problém lovců: společný pro dravce i kořist. Připomínalo to ani ne tak jehlu v kupce sena jako hledání v terénu posetém známem i neznámem. Benegesseritské lsti byly zárukou toho, že známo způsobí Ctěným matre přinejmenším tolik potíží jako neznámo.
Co ale uchystaly ony nám?
Meziplanetární komunikace nahrávala kořisti. Byla po tisíciletí omezovaná ekonomickými aspekty. Proto se realizovala jen mezi důležitými lidmi a obchodníky. "Důležití" znamenalo to co vždycky: bohatí a mocní; bankéři, hodnostáři, kurýři. Vojáci. "Důležití" zahrnovalo mnoho kategorií - vyjednávači, estrádní umělci, lékařský personál, techničtí odborníci, zvědové a další specialisté. Příliš se to nelišilo od dob svobodných zednářů na Staré Teře. Jen rozdíly v počtech, kvalitě a složitosti. Hranice byly průchozí jen někomu, jako tomu bylo vždycky.
Považovala za důležité tuto oblast čas od času přezkoumat, pokusit se najít nedostatky.
Mnoho lidí na planetách hovořilo o "vesmírném tichu". Chtělo tím říct, že si náklady na meziplanetární lety či komunikaci nemůže dovolit. Většina lidí si uvědomovala, že zprávy, které se k nim přes tuto hranici dostaly, sloužily ke specifickým účelům. Tak tomu bylo vždycky.
Na jednotlivých planetách diktoval druh aplikované komunikace terén a potřeba vyhnout se zrádné radiaci: dráhy, kurýři, světelné linky, nervo-jezdci a jiné permutace. Utajení a šifrování hrálo důležitou roli nejen mezi planetami, ale i na nich.
Odradová to viděla jako systém, na který by se Ctěné matre, v případě že by našly vstupní bod, mohly napojit. Lovci musí začít od dešifrování systému, ale v tom případě: Kde měla stopa vedoucí ke Kapitule počátek?
Nevystopovatelné nelodě, iksanské stroje a gildovní navigátoři - to vše se podílelo na závoji ticha mezi planetami, který se odhrnoval jen pro hrstku vyvolených. Neposkytnout lovcům žádný výchozí bod!
Proto bylo nemalým překvapením, když se těsně před pauzou na oběd objevila v pracovně Matky představené stárnoucí Ctihodná matka z trestné planety Bene Gesseritu. Archivy ji identifikovaly. Jméno: Dortujlová. Poslaná za neodpustitelný přestupek na mnohaletý očistec. Paměť říkala, že šlo o nějakou milostnou aféru. Odradová nechtěla znát podrobnosti. Ale stejně většinou vypluly na povrch.
(Bellondová, už zase!) Vzpomněla si, že v čase vyhnanství Dortujlové došlo k nějakým výtržnostem. Její milenec se tomu odloučení snažil ze všech sil zabránit.

Odradové se vybavilo, co se o skandálu Dortujlové tehdy povídalo. "Jessičin hřích!" Takto se k ní "doneslo" mnoho cenných informací. Kam tu Dortujlovou, u všech čertů, vyšoupli? Nevadí, to v tuto chvíli není důležité. Důležitější je: proč je tady? Proč se rozhodla k cestě, která může dovést lovce až sem?
Odradová se na to zeptala Streggiové, když ta jí oznámila její příchod. Nevěděla. "Říká, že to, co má na srdci, je pouze pro vaše uši, a ničí další, Matko představená."
"Ničí další?" Vzhledem k neustálému odposlouchávání (monitorování je vhodnější pojmenování) všeho, co řekla, to Odradové připadlo legrační. "A ta Dortujlová neuvedla důvod své návštěvy?"
"Sestry, které mi přikázaly vás vyrušit, Matko představená, tvrdily, že byste ji měla přijmout."
Odradová našpulila rty. Skutečnost, že vypovězená Ctihodná matka pronikla až k ní, vzbudila její zvědavost. Odhodlaná Ctihodná matka dokáže překonat všechny obyčejné překážky, ale tyto překážky zdaleka obyčejné nebyly. Důvody příchodu Dortujlové už musely být řečeny. Někdo ji vyslechl a pustil dál. Bylo zřejmé, že Dortujlová se nespoléhala na benegesseritské kličky, aby své Sestry přesvědčila. To by skončilo okamžitým zamítnutím. Na tyhle nesmysly nebyl čas! To znamená, že vypozorovala velitelský postup. Její vlastní postup napovídal o uvážlivém zhodnocení situace, o poselství uvnitř poselství, ať už bylo jakékoli.
"Přiveď ji!"
Dortujlová na své zapadlé planetě zestárla poklidnou cestou. Její věk o sobě dával vědět především mělkými vráskami kolem úst. Vlasy byly skryté kápí, ale oči, které zpod ní vykukovaly, byly jasné a ostražité.
"Proč jsi tady?" Tón, který říkal: "Modli se, aby to stálo za to."
Příběh Dortujlové byl velmi prostý. Spolu s dalšími třemi Ctihodnými matkami rozmlouvala se skupinkou futárů z Rozptylu. Vědomě vyhledali post Dortujlové s žádostí, aby doručila na Kapitulu jejich poselství. Dortujlová, jak prohlásila, "prošla" poselství pravdočivým smyslem, čímž zároveň Matce představené připomenula, že i ve stojatých vodách se najdou nějaké talenty. Poté co uznala poselství za pravdivé, Dortujlová, se souhlasem svých Sester, přikročila okamžitě k činu, aniž však přitom zanedbala bezpečnostní opatření.
"To vše díky naší vlastní nelodi," vysvětlila. Byla to, jak říkala, malá loď pašeráckého typu.
"Může ji řídit jeden člověk."
Obsah poselství byl nadmíru zajímavý. Futárové se chtěli se Ctihodnými matkami spojit proti Ctěným matre. Jakou sílu tihle futárové představovali, bylo ovšem těžké posoudit, pravila Dortujlová.
"Odmítli mi na to odpovědět."
Odradová toho o futárech již slyšela mnoho. Zabíječi Ctěných matre? Některé skutečnosti tomu nasvědčovaly, ale jednání futárů bylo matoucí, zvláště podle zpráv z Gammu.
"Kolik jich bylo?"
"Čtrnáct futárů a čtyři Psovodi. Tak si říkají: Psovodi. A říkají, že Ctihodné matre mají hrozivou zbraň, kterou mohou použít pouze jednou."
"Mluvila jsi jen o futárech. Psovodi, to je kdo? A o jaké tajné zbrani to mluvíš?"
"Vypadají jako lidé, v rámci odchylek zaznamenaných z Rozptylu: tři muži a jedna žena. A co se týče té zbraně, nic více o ní neřekli."
"Vypadají jako lidé?"
"V tom je ta potíž, Matko představená. Můj první dojem byl ten, že mám před sebou Tvarové tanečníky. Charakteristické znaky ovšem neodpovídaly. Feromony negativní. Gesta, mimika - všechno negativní."
"Jen ten první dojem?"
"Neumím to vysvětlit."
"A futárové?"
"Ti odpovídali popisu. Humanoidní vzhled, ale s neklamnými projevy divokosti. Kočkovitého původu, řekla bych."
"Totéž říkají i ostatní."
"Mluví zjednodušenou galaštinou. Vyrážejí jednotlivá slova. ‚Kdy jíst?' ‚Ty hodná paní.' ‚Chtít podrbat hlava.' ‚Sednout tady?' Okamžitě plní příkazy Psovodů, ale nebojí se jich. Připadalo mi to, jako by

futárové a Psovodi k sobě cítili vzájemný respekt a náklonnost."
"A s vědomím rizika, jaké to představuje, proč jsi považovala za nezbytné, abys s tím okamžitě přišla sem?"
"Jsou to lidé z Rozptylu. Jejich nabídka spojenectví je vstupenkou do míst, odkud pocházejí Ctěné matre."
"Předpokládám, že jsi se na ně vyptávala. A také na podmínky, které v Rozptylu panují."
"Nebyla žádná odpověď."
Jednoduše řečený fakt. Člověk k této deportované Sestře, bez ohledu na mračno visící nad její minulostí, nemohl vzhlížet s opovržením. Padly další otázky. Odradová pečlivě zkoumala odpovědi a sledovala její nachově se otvírající a růžově se zavírající stará ústa.
Něco, snad dlouhá léta pokání, Dortujlovou zušlechtilo, přestože její tuhé benegesseritské jádro zůstalo nedotčené. Měla přirozeně váhavý hlas. Její gesta byla jemná a vláčná. Hleděla na Odradovou s náklonností v očích. (To je ten kaz, za který ji Sestry odsoudily: ovládaný benegesseritský cynismus.)
Dortujlová Odradovou zaujala. Mluvila s ní jako Sestra se Sestrou, slova podepřená pronikavým a soustředěným myšlením. Mysl zocelená protivenstvím let strávených v exilu. Snažící se napravit poklesky mládí. Žádný rádoby oportunista mimo obraz současného dění. Omezovala se jen na nezbytná fakta. Nechť je zřejmé, že její smysl pro vnímaní nutného je plně rozvinut. Sklání se před soudem Matky představené, vědoma si úskalí své návštěvy, ale přesto hlásá: "Tuhle informaci bys měla mít."
"Není to past, o tom jsem přesvědčena."
Jejímu vystupování nebylo co vytknout. Přímý pohled, oči i rysy obličeje patřičně vyrovnané, žádné snahy o zatajování. Každá Sestra by z jejího výrazu vyvodila jediný závěr. Dortujlová konala z pocitu naléhavosti. Blázen byla možná kdysi, teď už ne.
Jak se jmenovala ta trestná planeta?
Odpověděl jí stolní projektor: Buzzell.
To jméno v Odradové vzbudilo pozornost. Buzzell! Její prsty protančily po terminálu, aby potvrdily, co jí říkaly Vzpomínky. Buzzell: většinou oceán. Studený. Velmi studený. Ubohé ostrůvky, ne větší než rozměrnější neloď. Bene Gesserit kdysi Buzzell považoval za exilové prostředí. Názorný příklad: "Pozor, děvče, nebo tě pošlou na Buzzell." Potom si vzpomněla na další klíčové heslo: súkameny. Buzzell bylo místem, kde jsme naturalizovaly cholistry, jednonohá mořská stvoření, na jejichž obroušených krunýřích vyrůstaly překrásné nádory, jedny z nejvzácnějších klenotů vesmíru.
Súkameny.
Dortujlová jeden nosila těsně nad klínem výstřihu. Světlo v pracovně ho barvilo sytě zářivou mořskou zelení a šeříkem. Byl větší než lidské oko a skvěl se jako manifest bohatství. Na Buzzellu si na takové ozdoby pravděpodobně příliš nepotrpěli. Sbíraly se na plážích.
Súkameny. To napovídalo o mnohém. Bylo záměrem Bene Gesseritu, že Dortujlová měla často co do činění s pašeráky. (Svědectvím čehož je její vlastní neloď.) S tím opatrně. Byly sice dvě Sestry, ale jedna z nich byla Matka představená a druhá Ctihodná matka z trestné planety.
Pašeráctví. Nejtěžší zločin vůči Ctěným matre a ostatním, kteří se nesmířili s existencí nevynutitelného práva. Ne že by zasahoval i do jiných míst, pouze učinil drobná narušení výsostných vod o něco snazší.
Malé nelodě. Jak malé vůbec mohou být? Mezera ve vědomostech Matky představené. Archivy ji zaplnily: "Průměr 140 metrů."
Takže dostatečně malé. A súkameny zase představovaly dostatečně atraktivní náklad. Stejně jako představoval mimoprostor kritickou ekonomickou bariéru: jak velká cena nákladu ve srovnání s velikostí a hmotou? Na velkém nákladu se dala promrhat spousta solárů. Súkameny - pašerácký magnet. Rovněž tak zajímavé byly i pro Ctěné matre. Kupecké počty? Velké odbytiště, to vždycky. Pro pašeráky stejně lákavé jako melanž, teď když s ní Gilda nakládala tak marnotratně. Gilda koření po celé generace shromažďovala ve svých roztroušených skladištích a (bezpochyby) tajných úkrytech.
Myslí si, že si od Ctěných matre koupí imunitu! Skutečnost, která, jak cítila, by se dala využít. Ctěné matre ve svém vzteku zničily Dunu, jediný známý přirozený zdroj melanže. Navíc, aniž by si uvědomily důsledky svého počínání (podivné), eliminovaly Tleilax, jehož axlotlské nádrže zahltily Staré impérium kořením.

A my máme bytosti schopné Dunu znovu vytvořit. Možná máme i posledního žijícího tleilaxanského Pána. A ve Scytaleově mozku klíč k přeměně axlotlských nádrží na melanžové rohy hojnosti. Pokud ho dokážeme přesvědčit, aby nám ten klíč vydal.
Můj bezprostřední problém je Dortujlová. Ta žena vyjadřuje své myšlenky se stručností, která jí slouží ke cti. Psovodi a jejich futárové byli něčím znepokojeni, říkala, něčím, co jí nechtěli prozradit. Dortujlová byla natolik chytrá, aby se neuchýlila k benegesseritským přesvědčovacím taktikám. Kdo mohl vědět, jak na ně lidé z Rozptylu mohou reagovat. Co je ale tak znepokojilo?
"Jiná hrozba než Ctěné matre," navrhla Dortujlová. Dále nespekulovala, ale eventualita byla na světě, a musela být vzata v úvahu.
"Hlavní věc je ta, že, jak řekli, nabízejí spojenectví," řekla Odradová.
Nazvali to "společnou příčinou společného problému". Dortujlová navzdory svým pravdočivým závěrům nabádala toliko k obezřetnému přezkoumání návrhu.
Proč vůbec Buzzell? Protože ho Ctěné matre minuly, nebo ho při svém zlostném vpádu zavrhly coby nedůležitou planetu?
"To je nepravděpodobné," prohlásila Dortujlová.
Odradová souhlasila. Dortujlová, ať už byl její původní post jakkoli bezcenný, nyní vládla značným majetkem, a co bylo mnohem důležitější, byla to Ctihodná matka s nelodí, která ji mohla zavézt za Matkou představenou. Znala polohu Kapituly. Což bylo lovcům samozřejmě k ničemu. Věděli, že by zemřela dříve, než by toto tajemství vyzradila.
Jeden problém vyvolával druhý. Nejprve však trochu sesterského Předávání. Dortujlová si pohnutky Matky představené zcela jistě vyloží správně. Odradová přesměrovala hovor na osobní záležitosti.
Šlo to dobře. Dortujlová se viditelně bavila, ale nebránila se.
Ctihodné matky na osamělých stanovištích mají sklon k tomu, čemu Sestry říkají "jiné zájmy". V dřívější éře se tomu říkalo koníčky, ovšem pozornost věnovaná zájmům byla často extrémní. Odradové většina zájmů připadala nezajímavá, ovšem skutečnost, že Dortujlová ty své zájmy nazývala koníčky, nikoli. Sbírala staré mince?
"Jaké?"
"Mám dva starořecké stříbrňáky a zlatý obol bez jediného kazu."
"Pravé?"
"Ano, jsou pravé." Čímž měla na mysli, že si jejich pravost ověřila ve Zděděných vzpomínkách. Úžasné. Cvičila a posilovala své schopnosti dokonce v rámci svého koníčka. Vnitřní dějiny a exteriér v jednom.
"Je to všechno nesmírně zajímavé, Matko představená," řekla nakonec Dortujlová. "Vážím si vašeho ujištění, že jsme nadále Sestry, a vaše záliba ve starých obrazech je obdobná mojí, ale obě víme, proč jsem se odvážila cesty sem."
"Pašeráci?"
"Jistě. Ctěným matre nemohla má přítomnost na Buzzellu uniknout. A pašeráci jdou za tím, kdo dá víc. Musíme předpokládat, že jim cenné informace o Buzzellu, súkamenech a usídlené Ctihodné matce s doprovodem něco vynesly."
Hrome! zaklela v duchu Odradová. Dortujlová je přesně ten druh rádkyně, jakou bych chtěla mít po svém boku. Jsem zvědavá, kolík takových zakopaných pokladů, odložených z nedůstojných pohnutek, ještě máme? Proč tak často zahazujeme své talenty? Dávná slabost, které se Sesterstvu nepodařilo zbavit.
"Myslím, že jsme se o Ctěných matre všichni dozvěděli něco důležitého," řekla Dortujlová.
Bylo zbytečné přikyvovat. To bylo jádro informace, kterou Dortujlová na Kapitulu doručila. Rozběsnění lovci, kteří se nahrnuli do Starého impéria, vraždící a vypalující všechno, v čem tušili přítomnost Bene Gesseritu. Buzzellu se ovšem ani nedotkli, přestože jim jeho poloha musela být známá.
"Proč?" zeptala se Odradová, vyslovujíc jejich společnou úvahu.
"Nikdy si nezničí vlastní hnízdo," řekla Dortujlová.
"Myslíš, že už tam jsou?"
"Ještě ne."
"Ale myslíš si, že Buzzell je místo, které chtějí."

"Je to nejlepší místo."
Odradová nestačila zírat. Takže Dortujlová má ještě jiného koníčka! Hrabat se v Zděděných vzpomínkách a křísit a zdokonalovat vlohy v ní uložené. Kdo jí to mohl vyčítat? Čas se na Buzzellu jistě vleče.
"Závěry hodné mentata," vyřkla svou obžalobu Odradová.
"Ano, Matko představená." Velmi pokorně. Ctihodné matky se mohly tímto způsobem ve Zděděných vzpomínkách probírat pouze se svolením Kapituly, a i to jen pod vedením a za asistence blízkých Sester. Takže Dortujlová zůstala rebelem. Šla za vlastními tužbami stejně jako kdysi za svou zapovězenou láskou. Výborně! Bene Gesserit takové rebely potřeboval.
"Chtějí Buzzell nedotčený," řekla Dortujlová.
"Vodní svět?"
"Byl by to vhodný domov pro obojživelné služebníky. Futárové ani Psovodi to nejsou. Ty jsem si pozorně prohlédla."
Fakta napovídala, že Ctěné matre mohou zamýšlet osídlit Buzzell otroky, pravděpodobně obojživelníky, kteří by lovili súkameny. Že mají Ctěné matre k dispozici obojživelné otroky nebylo vyloučené. Věda, která stvořila futáry, mohla stvořit i jiné formy inteligentního života.
"Otroci, nebezpečná nerovnováha," poznamenala Odradová.
Dortujlová dala poprvé najevo silnější emoci, hluboký odpor, který jí srovnal ústa do malé, sevřené čárky.
Byl to model, který Sesterstvo znalo už velmi dlouho: nevyhnutelný krach otroctví a peonství. Vytvářítе zásobárnu nenávisti, nepřátele na život a na smrt. Neexistuje-li naděje na vyhlazení všech těchto nepřátel, ani se o to nepokoušíte. Krotí vás jisté vědomí toho, že útlak vaše nepřátele posiluje. A utlačovaní se nakonec jednoho dne dočkají. Až ten den přijde, potom utlačovatelům pomáhej Bůh. Byla to dvojsečná zbraň. Utlačovaní se vždycky učí a napodobují své tyrany. A když se jim dostanou na kobylku, začíná dějství další vlny násilí a pomsty - jen se vymění role. A tak stále dokola, ad nauseam.
"Copak nikdy nedospějí?" přemýšlela nahlas Odradová.
Na to Dortujlová neměla odpověď, zato měla připravenou jinou připomínku. "Musím se vrátit na Buzzell."
Odradová o tom zauvažovala. Vypovězená Ctihodná matka byla opět rychlejší než Matka představená. Jakkoli nepříjemné to bylo rozhodnutí, obě věděly, že je to nejlepší řešení. Futárové a Psovodi se vrátí. A co důležitější, bylo dost pravděpodobné, že v důsledku úmyslu Ctěných matre zabrat jistou planetu, se na scéně objevili další návštěvníci z Rozptylu. Ctěné matre budou muset přistoupit k činu, a ten o nich může ledacos prozradit.
"Buzzell je pro ně návnada do pasti, o tom není pochyb," řekla Odradová.
"Mohla bych vypustit informaci, že mě mé Sestry poslaly do vyhnanství," řekla Dortujlová. "To se dá ověřit."
"Udělat ze sebe návnadu?"
"Matko představená, co kdyby se daly zlákat k vyjednávání?"
"S námi?" To byla šílená představa!
"Vím, že v jejich minulosti se žádné racionální vyjednávání nekonalo, ale přesto…"
"Geniální! A co kdybychom je navnadily ještě více? Řekněme, že jsem přesvědčená o nutnosti předložit jim návrh na naši kapitulaci?"
"Matko představená!"
"Nemám v nejmenším úmyslu se vzdávat. Ale jak lépe je nalákat k jednacímu stolu?"
"Buzzell není vhodné místo na vyjednávání. Naše materiální možnosti tam jsou velmi omezené."
"Ozbrojily se na Uzlu. Dala by ses přesvědčit, pokud by jako vyjednávací půdu navrhly Uzel, co myslíš?"
"To by vyžadovalo velmi pečlivou přípravu, Matko představená."
"Ach, ano, velmi pečlivou." Prsty Odradové prolétly po klávesnici terminálu. "Ano, dnes večer," prohlásila, odpovídajíc na nepoloženou otázku a přes přeplněný pracovní stůl pohlédla na Dortujlovou. "Chci, aby ses, než odjedeš, setkala s mou Radou a některými dalšími Sestrami. Dostaneš od nás všechny potřebné informace, ale už teď máš mé slovo, že budeš mít v té záležitosti volnou ruku. Půjde o

to dostat je na Uzel… a doufám, že víš, jak hrozně nerada bych z tebe udělala návnadu."
Když Dortujlová zůstávala v zamyšlení a neodpovídala, Odradová řekla: "Taky je možné, že na naši výzvu nebudou reagovat a zlikvidují tě. Ale i tak jsi ta nejlepší návnada, co máme."
Dortujlová ukázala, že si zachovala smysl pro humor. "Ani mně se příliš nezamlouvá úloha žížaly na háčku, Matko představená. Jen vás žádám, abyste pevně držela udici." Postavila se a znepokojeně pohlédla na desku stolu. "Máte tolik práce, a já vás zdržela od oběda."
"Poobědváme tady a spolu, Sestro. V danou chvíli jsi pro mě důležitější než cokoli jiného."
Všechny státy jsou abstrakce.

OCTUN POLITICUS
ARCHIVY BENE GESSERITU

Lucilla se střehla toho, aby si zvykla na pocit přílišné důvěrnosti vůči této křiklavě zelené místnosti a opakující se přítomnosti Velké ctěné matre. Toto byl Uzel, bašta těch, jejichž záměrem bylo vyhlazení Bene Gesseritu. Toto byl nepřítel. Den sedmnáctý.
Neomylné vnitřní hodiny, které se kdysi roztikaly během melanžové agonie, jí řekly, že se už přizpůsobila planetárnímu rytmu. Procitala při úsvitu. Nikdy nevěděla, kdy dostane najíst. Ctěné matre ji odsoudily k jednomu jídlu denně.
A pokaždé ten futár v kleci. Připomínka: Máme vás oba v kleci. Takhle zacházíme s nebezpečnými zvířaty. Sem tam je necháme, aby se protáhla a poskytla nám potěšení, ale potom šup zpátky do klece.
Minimální množství melanže v potravě. Nešlo o lakotu. Ne při jejich bohatství. Malá ukázka toho, "co můžeš mít, když budeš rozumná".
Kdy přijde dnes?
Velká ctěná matre nepřicházela ve stejnou dobu. Byly ty náhodné příchody záměrné na zmatení zajatce? Patrně ano. Nebo jiné povinnosti na velitelských bedrech. Vměstnat nebezpečné zvířátko do pravidelného programu, kde se dá.
Možná jsem nebezpečná, paní Pavouková, ale tvoje zvířátko nejsem.
Lucilla cítila přítomnost snímacích zařízení, věciček, které byly něčím víc než pouhými zrakovými podněty. Dívaly se vám dovnitř těla, hledaly ukryté zbraně, sledovaly funkci orgánů. Nemá nějaký nezvyklý implantát? A co chirurgicky implantované doplňkové orgány?
Nic takového, madam Pavouková. My spoléháme na přírodu.
Lucilla věděla, jaké je největší bezprostřední nebezpečí, které jí hrozí - že se bude v takovém prostředí cítit slabá. Její věznitelky nad ní měly obrovskou výhodu, ale její benegesseritské schopnosti nezničily. Dokázala se vůlí přinutit zemřít dříve, než se šéra v jejím těle vyčerpala na hranici zrady. Ještě stále měla svůj mozek… a lampadskou hordu za sebou.
Otevřel se panel a vyjela z něj klec s futárem. Pavoučí královna je tedy na cestě. A před sebou rozhazuje výhrůžky jako obvykle. Dnes brzy. Dříve než kdykoli jindy.
"Dobré ráno, futáre," pozdravila bytost zvesela Lucilla.
Futár se na ni podíval, ale neodpověděl.
"Ta klec musí být pro tebe hrozná," řekla Lucilla.
"Klec ne rád."
Už poznala, že tyhle bytosti mají do jisté míry vyvinuté centrum řeči, ale stále nevěděla do jaké.
"Předpokládám, že i tebe drží o hladu. Chtěl bys mě sníst?"
"Sníst." Nesporný projev zájmu.
"Škoda že nejsem tvůj Psovod."
"Ty Psovod?"
"Poslouchal bys mě, kdybych byla?"
Mohutné křeslo Pavoučí královny se vysunulo ze svého úkrytu pod podlahou. Po jeho obyvatelce ani stopy, ale bylo třeba předpokládat, že je slyší.
Futár na Lucillu zaujatě civěl.
"Drží vás Psovodi v kleci a o hladu?"

"Psovod?" Jasná intonace otázky.
"Chci, abys zabil Velkou ctěnou matre." To je nepřekvapí.
"Zabít Dama!"
"A snědl."
"Dama jedovatá." Zkormouceně.
Óóó. To je mi ale zajímavá informace!
"Není jedovatá. Má maso stejné jako já."
Futár se k ní přisunul, jak nejblíže mu to klec umožňovala, a vysunul ruku přes její spodní okraj. Měl na ní zanícenou rudou jizvu, která vypadala jako po spálenině.
"Vidět jed," řekl a vysunul ruku ještě blíž.
To jsem zvědavá, jak to udělala. Žádný jed z ní necítila. Lidské maso plus droga na bázi adrenalinu vyvolávající oranžový zákal v očích jako reakci na hněv… a ostatní reakce, které jim prozradila Murbella. Pocit absolutní nadřazenosti.
Jak daleko šla futárova chápavost? "Byl to hořký jed?"
Futár se zašklebil a odplivl si.
Reakce rychlejší a silnější než slova.
"Nenávidíš Damu?"
Obnažené špičáky.
"Bojíš sejí?"
Úsměv.
"Tak proč ji nezabiješ?"
"Ty ne Psovod."
Vyžaduje příkaz k vraždě od Psovoda!
Vstoupila Velká ctěná matre a usedla do svého křesla.
Lucilla vytáhla hlas do radostného trylku: "Dobré jitro, Damo."
"Nedala jsem ti povolení mě tak nazývat," prohodila tiše a v očích se jí objevila oranžová zrníčka.
"Trochu jsme si tu s futárem povídali."
"Já vím." Oranžové přibývalo. "A jestli jsi mi ho zkazila…"
"Ale Damo -"
"Tak mě oslovovat nebudeš!" Vyskočila z křesla, oči v jednom ohni.
"Tak se přece posaď," řekla Lucilla. "Tímto způsobem se výslech nevede." Sarkasmus, nebezpečná zbraň. "Včera jsi říkala, že chceš pokračovat v naší politické debatě."
"Jak víš, kolik je hodin?" Usedla zpátky do křesla, ale oči jí stále planuly.
"Všechny příslušnice Bene Gesseritu mají tuto schopnost. Po krátkém pobytu na kterékoli planetě cítíme její rytmus."
"Zvláštní talent."
"Má ho každý. To je jen otázka senzibilace."
"Mohla bych se to naučit?" Oranžová se z jejích očí vytrácela.
"Řekla jsem každý. Jsi přece stále člověk, ne?" Otázka, na kterou dosud neznala odpověď.
"Proč, jak říkáš, nemáte vy čarodějnice žádnou vládu?"
Chce změnit téma. Naše schopnosti ji znepokojují. "To jsem neřekla. Nemáme tradiční vládu."
"Ani společenský kód?"
"Nic, žádný společenský kód nemůže obsáhnout všechny eventuality. Zločin v jedné společnosti může být v druhé morální podmínkou."
"Všichni mají nějakou vládu." Oranžová docela zmizela. Proč ji právě tohle tolik zajímá?
"Všichni mají i politiku. To jsem říkala už včera. Politika je vlastně umění jevit se jako upřímný a zcela otevřený, a zatajovat, co se dá."
"Takže vy čarodějnice zatajujete, co se dá."
"To jsem neřekla. Když říkáme ‚politika', je to varování pro ostatní Sestry."
"Nevěřím ti. Lidé mají vždycky nějakou…"
"Dohodu?"

"Třeba!" Dráždí ji to.
Když Lucilla neodpovídala, Velká ctěná matre se předklonila. "Ty mi něco tajíš!"
"A není snad mé právo skrývat před vámi skutečnosti, které by vám mohly dopomoci k naší porážce? A já jsem šťavnaťoučká návnada!"
"To jsem čekala!" Vítězoslavně se opřela do křesla.
"Na druhou stranu, proč to tajit? Myslíte si, že se vždycky najdou nějaké volné mocenské stupínky, ale nechápete, co to o Sesterstvu prozrazuje."
"Osviť mě, prosím." Jízlivost jí moc nejde.
"Myslíte si, že to všechno se podřizuje instinktům pocházejícím někdy z dob kmenového systému nebo ještě předtím. Náčelníci, staršinové, záhadná Velká matka a Velerada. A předtím Silák (nebo Silačka), který dbal na to, aby každý dostal najíst a aby neuhasl oheň-ochránce v ústí jeskyně."
"To dává smysl."
Skutečně?
"Ano, souhlasím. Evoluce druhů je vytyčená zcela jasně."
"Evoluce, čarodějnice! Jedna věc navršená na druhé."
Evoluce. Hleďme, jak rafá po klíčových slovech!
"Síla, kterou lze ovládnout, když ji obrátíte proti sobě."
Ovládnutí! Zdá se, že jsi upoutala její pozornost. To slovo zbožňuje.
"Takže máte zákony jako všichni ostatní!"
"Předpisy, to snad, ale copak není vše jen do času?"
Nadmíru zaujatá. "Jistě."
"Jenže vaši společnost spravují byrokraté, kteří vědí, že při své práci nesmějí uplatnit ani nepatrný náznak fantazie."
"A to je důležité?" Ten nefalšovaný údiv. Jak se škaredí.
"Jen pro tebe, Ctěná matre."
"Velká ctěná matre!" Je nějaká nedůtklivá!
"Proč mi nedovolíš říkat ti jménem?"
"Není mezi námi důvěrný vztah."
"A mezi tebou a futárem ano?"
"Přestaň pořád odbíhat od tématu!"
"Chtít čistit zub," prohlásil futár.
"Ty drž hubu!" Jak nefalšovaně se rozlítila.
Futár si sedl na zadek, ale vyděšený rozhodně nebyl.
Velká ctěná matre obrátila svůj oranžový pohled k Lucille. "Co má být s byrokraty?"
"Nemají žádný manévrovací prostor, protože právě na tom tuční jejich nadřízení. Pokud někdo nevidí rozdíl mezi předpisem a zákonem, potom má obojí důraznost zákona."
"Já žádný rozdíl nevidím." Neuvědomuje si, co tím prozrazuje.
"Zákony v sobě obsahují mýtus prosazené změny. Světlé zítřky, které zajistí ten a ten zákon. Zákony mají prosazovat budoucnost. Předpisy mají prosazovat minulost."
"Mají?" Tohle slovo se jí také nezamlouvá.
"V každém případě jde o iluzi. Třeba ustanovení komise ke studiu určitého problému. Čím více je v komisi lidí, tím více je přístupů k řešení daného problému."
Opatrně! Ona nad tím skutečně přemýšlí a vztahuje si to na sebe.
Lucilla nasadila co nejracionálnější tón. "Žijete podle minulosti na druhou a snažíte se pochopit nějakou nepoznanou budoucnost."
"My na jasnozřivost nevěříme." Ale věří! Konečně. Proto nás drží naživu.
"Ale jdi, Damo. Vždycky je na tom něco nevyváženého, když se lidé omezí na těsné soukolí zákonů."
Dej si pozor! Nezaprotestovala, žes ji oslovila jménem.
Velká ctěná matre si poposedla v křesle. Křeslo zaskřípalo. "Ale zákony jsou nutné!"
"Nutnost? Ta je nebezpečná."
"Jak to?"

Pomalu. Cítí se ohrožená.
"Nutnost vládne a zákony ti brání se adaptovat. A všechno jde nevyhnutně k čertu. Jako když si bankéři myslí, že si kupují budoucnost. ‚Moc potřebuji ve své době! Na potomky kašlu!'"
"A co dělají potomci pro mě?"
Neříkej to! Podívej se, jak vypadá! Vždyť je skoro nepříčetná. Dej jí ještě líznout medu.
"Vy, Ctěné matre, jste začínaly jako teroristé. Byrokraté, kteří si za svou zbraň zvolili teror."
"Když máš možnost, třeba jí využít. Ale ne jako teroristé. To je příliš chaotické. Byly jsme rebelové."
Má ráda slovo "chaos". Definuje všechno neznámé. Ani se nezeptá, odkud znáš její kořeny. Bere naše tajemné schopnosti jako samozřejmost.
"Není to zvláštní, Damo…," žádná reakce; tak pokračuj, "…jak všichni vítězní rebelové za tak neuvěřitelně krátký čas zapadnou do vyjetých kolejí? Není to ani tak vlčí jáma na stezce všech vládců jako falešná představa číhající na každého, kdo se dostane k moci."
"Ha! A já si myslela, že mi řekneš něco nového. Tuhle pravdu už známe: ‚Moc korumpuje. Absolutní moc korumpuje absolutně.'"
"Špatně, Damo. Něco méně absolutního, ale zato mnohem platnějšího: Moc přitahuje korumpovatelné."
"Opovažuješ se mě nařknout ze zkorumpovanosti?"
Sleduj oči!
"Já? Nařknout tebe? To můžeš jedině ty sama a nikdo jiný. Já ti pouze předkládám benegesseritské stanovisko."
"Aniž bys mi cokoli řekla!"
"My věříme, že mravnost převyšuje jakýkoli zákon, který se musí zuby nehty bránit všem pokusům o změnu zavedených předpisů."
Použila jsi obě slova v jedné větě, a ona si toho nevšimla.
"Moc vždycky funguje, čarodějnice. To je zákon."
"A všechny vládní formy, které u téhle představy jistou dobu vydrží, končí prošpikované korupcí."
"Moralita!"
Jízlivost jí opravdu nejde, zvláště když je v defenzivě.
"Opravdu jsem se ti snažila pomoci, Damo. Zákony jsou nebezpečné všem - vinným i nevinným. Bez ohledu na to, zda-li se považuješ za mocného nebo bezmocného. Nemají pochopení, pro lidi ani pro sebe."
"Pochopit lidi je nemožné!"
Tedy lidé ne. Naše otázka je zodpovězena. Promluv k jejímu podvědomí. Je dokořán.
"Zákony se vždycky musí nějak interpretovat. Jejich vyznavači nemíní dát soucitu žádný prostor. Žádné volné pole. ‚Zákon je zákon!'"
"Taky že je!" To zní velmi defenzivně.
"To je nebezpečná idea, zvláště pro nevinného. Lidé to podvědomě chápou a k takovým zákonům cítí odpor. Provádějí drobné diverze, aby Zákon ochromili, a stejně tak i ty, kteří se v tom nesmyslu angažují."
"Nesmysl! Jak se opovažuješ?" Napůl se zvedla z křesla, načež zase klesla zpátky.
"Ale ano. A zákon, zosobněný všemi těmi, kteří z něj žijí, potom nelibě nese slova, jako jsou moje."
"Naprosto správně, čarodějnice!" Ale nechce, abys mlčela.
",Další zákony!' hlásáte. ‚Potřebujeme další zákony!' A tak vytváříte další nástroje nesoucitu a s tím i další azylové domy pro ty, kteří na systému parazitují."
"Tak to vždycky bylo a vždycky bude."
"Zase špatně. Je to rondo. Valí se dál a dál, dokud nepřeválcuje nesprávného člověka nebo nesprávnou skupinu. A máte anarchii. Chaos." Všímáš si, jak nadskočila? "Rebelové, teroristé, stupňované výbuchy nepříčetného násilí. Džihád! A to všechno proto, že jste vytvořily něco nelidského."
Má ruku na bradě. Pozor!
"Jak jsme my dvě mohly zabrousit tak daleko od politiky, čarodějnice? Byl to tvůj úmysl?"
"Neodchýlily jsme se od ní ani píď!"
"Nejspíš mi chceš namluvit, že vy čarodějnice provozujete něco na způsob demokracie."

"S ostrahou, jakou si nedokážeš představit."
"Jak víš?" Myslí si, že jí prozradíš nějaké tajemství. Tak dobře.
"Demokracie se dá snadno svést na scestí obětním beránkem, který se podstrčí voličům pod nos. Ber ho, trhej, boháče, chamtivce, zločince, tupého předsedu, a tak dál až do zblbnutí."
"V tom se shodujeme." Božínku! Jak zoufale si přeje, abychom byly stejné.
"Řekla jsi, že jste byrokraté, kteří se vzbouřili. Takže víš, oč tady jde. Překapitalizovaná byrokracie, na kterou voliči nemohou, se vždycky rozpíná až na hranici energetické snesitelnosti systému. Okrádá staré, penzisty, kohokoli. Hlavně ty, kterým se kdysi říkalo střední vrstva, protože z té vzchází nejvíce energie."
"Vy na sebe pohlížíte jako na… střední vrstvu?"
"My pro sebe nemáme žádné ustálené kategorie. O trhlinách demokracie nás informují Zděděné vzpomínky. Předpokládám, že máte pro své ‚nižší vrstvy' přichystanou nějakou formu civilní služby."
"O své lidi se dokážeme postarat." To nebyla pěkná odezva.
"Takže také víte, jak se ztrácejí hlasy voličů. Hlavní příznak: Lidé nevolí. Instinkt jim říká, že je to k ničemu."
"Demokracie je stejně nesmysl!"
"Souhlasíme. Je to snadná půda pro demagogy. Choroba, která napadá všechny volební systémy. A přitom lze demagogy tak snadno identifikovat. Hojně gestikulují, mluví v kazatelským rytmu a používají slova, z nichž sálá náboženský zápal a bohabojná upřímnost."
Ona se chichotá!
"Ničím nepodložená upřímnost vyžaduje obrovskou praxi, Damo. A ta se dá vždycky rozpoznat."
"Kým? Mluvčí pravdy?"
Vidíš, jak se předklání? Už je zase naše.
"Každý, kdo se naučí číst její projevy: Opakování. Značné úsilí udržet tvoji pozornost na slovech. Slovům nesmíš věnovat vůbec žádnou pozornost. Tak poznáš pohnutky mluvčího."
"Demokracii tedy nemáte." Prozraď mi další tajemství.
"Máme."
"Vždyť jsi říkala…"
"Dobře ji hlídáme a dáváme pozor na všechno, co jsem právě popsala. Riziko je to velké, ale tím větší je pak odměna."
"Víš, co jsi mi právě řekla? Že jste banda pomatenců!"
"Hodná paní!" nesouhlasil futár.
"Zavři tlamu, nebo tě pošlu zpátky ke smečce!"
"Dama ne hodná."
"Vidíš, co jsi způsobila, čarodějnice? Zkazilas mi ho!"
"Řekla bych, že o ně nemáte nouzi."
Óóóó. Podívej se na ten úsměv.
Lucilla úsměv přesně napodobila a srovnala dech s dechem Velké ctěné matre. Vidíš, jak jsme si podobné? Ovšem že jsem se ti pokoušela ublížit. Copak bys na mém místě neudělala totéž?
"Takže víte, jak přinutit demokracii, aby byla hodná." Spokojený výraz.
"Metoda je to velmi delikátní, ale velmi snadná. Vytvoříš systém, v němž se většina lidí cítí nespokojena, mírně či hluboce, na tom nesejde."
Tak se na to dívá ona. Vidíš, jak ti přikyvuje.
Lucilla svá slova držela v rytmu přikyvující hlavy Velké ctěné matre. "Tím se vytvoří obecné povědomí nevraživého hněvu. Tomu potom stačí dodávat vybrané cíle."
"Taktika odvracení pozornosti."
"Nedat lidem čas na pochybnosti. Pochovat své chyby pod hromadu dalších zákonů. Kupčení s iluzemi. Taktika býčí arény."
"Ano! To je skvělé!" Div že neskáče radostí. Předvedeme ještě kousek arény.
"Mávneš lákavou muletou, oni se přiženou a zmateně zjistí, že za ní není žádný toreador. Voličstvo tím otupíš stejně jako býka. A těch, kteří v příštích volbách rozumně naloží se svým hlasem, zase ubyde."
"Proto to děláme!"

My! Poslouchá se ta ženská vůbec?
"Nato vytáhneš proti apatickému voličstvu. Vyvoláš v něm pocit viny. Držíš ho v otupělosti. Krmíš ho. Bavíš ho. Ale neustále v mezích únosnosti!"
"Tak, tak! Stále v mezích únosnosti."
"Dáš jim znát, že je čeká hlad, když se nezařadí. Ukážeš jim šeď, která čeká všechny ty, co kymácejí člunem." Děkuji za vhodný obraz, Matko představená.
"A sem tam nějakého matadora býkovi nenecháte?"
"Ovšem. Tu máš. Ber si ho! A potom vyčkáš, až hlahol utichne."
"Věděla jsem, že demokracii nestrpíte."
"Proč mi nechceš věřit?" Pokoušíš osud!
"Protože byste musely dovolit svobodné volby, poroty a soudce a…"
"Nazýváme je proktorky. Takové porotkyně pro všechno."
Teď jsi ji dokonale zmátla.
"A žádné zákony… nebo předpisy, nebo jak tomu říkáte?"
"Už jsem přece říkala, že to rozlišujeme. Předpisy - to je minulost. Zákony - to je budoucnost."
"Omezujete nějak ty… proktorky?"
"Mohou dospět k jakémukoli rozhodnutí, tak jak by měla fungovat porota. K čertu se zákonem!"
"To je velmi zneklidňující představa." Zneklidněná tedy je, jen co je pravda. Podívej se, jak má zakalený pohled.
"První pravidlo naší demokracie: žádné restriktivní poroty. Takové zákony jsou hloupost. Je až zarážející, jak mohou být lidé hloupí, když pracují v malých, sebespasitelných skupinách."
"Ty mě nazýváš hlupákem?"
Pozor na oranžovou!
"Zdá se, že existuje jakési nepsané pravidlo, které říká, že je téměř nemožné, aby tyto sebespasitelné skupiny jednaly osvíceně."
"Osvícenci! Věděla jsem to!"
To je nebezpečný úsměv. Buď opatrná!
"To znamená plout s proudy života, přizpůsobovat své činy, aby život mohl pokračovat dál."
"A nejvíce štěstí pro ty, kterých je nejvíce, samozřejmě."
Rychle! Příliš jsme chytračily! Změň téma!
"To byl bod, který Tyran ve své Zlaté stezce opomenul. Nebral na vědomí štěstí, jen přežití lidstva."
Řekly jsme, změň téma! Nevidíš, jak je rozzuřená!
Velká ctěná matre odtáhla ruku z brady. "A já ti chtěla nabídnout místo v našem řádu, učinit tě jednou z nás. Pustit tě."
Skonči to! Okamžitě!
"Mlč," řekla Velká ctěná matre. "Ani se neopovažuj otevřít ústa."
Teď jsi tomu dala!
"Pomohla bys Logno, nebo některé druhé, aby usedla na mé místo!" Vrhla pohled k dřepícímu futárovi.
"Papat, pusinko?"
"Nejíst hodná paní."
"Tak její mršinu předhodím smečce!"
"Velká ctěná matre -"
"Řekla jsem ti, že máš mlčet! Opovážila ses mi říkat jménem."
Bleskurychle vyskočila z křesla. Dveře do klece Lucilly se rozletěly a bouchly o zeď. Pokusila se uhnout, ale šigafil ji nepustil. Ani nepostřehla kop, který jí rozdrtil spánek.
Když umírala, její vědomí naplnil výkřik bezmocného vzteku - horda z Lampady dala průchod emocím potlačovaným po tolik generací.

Někteří lidé se nikdy nezapojí do života. Život se jim přihází. S mlčenlivou umíněností se chabě protloukají vpřed a zlostně či dokonce silou se brání všemu, co by je mohlo vytrhnout z jejich rozmrzelé iluze bezpečí.

ALMA MAVIS TARAZOVÁ

Tam a zpátky, tam a zpátky. Celý boží den, tam a zpátky. Odradová přecházela od jednoho transokového záznamu k druhému, hledající, nerozhodná, neklidná. Nejprve Scytale, potom mladý Teg s Duncanem a Murbellou a nakonec dlouhý pohled z okna s hlavou plnou posledního Burzmaliho hlášení z Lampady.
Kdy už se budou moci pokusit obnovit bašárovy vzpomínky? Bude je vzkříšený ghola poslouchat?
Proč od rabbiho nic nepřichází? Máme začít s Extremis Progressiva, s co nejrozsáhlejším Předáváním mezi sebou navzájem? Mělo by to zničující dopad na morálku.
Nad stolem se střídaly jednotlivé záznamy, zatímco do pracovny vstupovaly a zase odcházely pobočnice a poradkyně. Nutná vyrašení. Podepsat jedno, schválit druhé. Snížit množství melanže pro tuto skupinu?
Bellondová tady byla také. Už se jí neptala, co hledá, a jen na ni upírala ten svůj nemilosrdný pohled.
Přely se, zda nová populace písečných červů v Rozptylu může vzkřísit Tyranův zhoubný vliv. Jeho nekonečný sen v každém červu Bell nedával spát. Jejich počty ale říkaly, že Tyranův vliv na jejich osud skončil.
Tamalanová se ukázala už dříve. Chtěla po Bellondové nějaký záznam. Bellondová, ovlivněna čerstvými dojmy z nové sumarizace Archivů, spustila tirádu o populačních přesunech Sesterstva.
Odradová hleděla z okna a sledovala soumrak postupující po tváři krajiny. Den sice neznatelně, leč vytrvale slábl. Když nastala úplná tma, povšimla si v dálce světel plantážních budov. Věděla, že už svítí delší dobu, ale měla pocit, jako kdyby je vyčarovala teprve noc. Některá čas od času zeslábla, zastíněná obyvateli přecházejícími po svých obydlích. Žádní lidé - žádná světla. Neplýtvat energií.
Chvíli blikající okna pozorovala. Obměna té staré otázky na strom padající v lese: Vydal zvuk, když ho nikdo neslyšel? Odradová byla na straně těch, kteří prohlašovali, že vibrace existují bez ohledu na to, zdali je nějaké čidlo zaznamenalo či nikoli.
Sledují skrytá čidla náš Rozptyl? Jaké nové dovednosti a vynálezy První ztracení používají?
Bellondová mlčela dost dlouho. "Vysíláš po Kapitule zneklidňující signály, Dar."
Odradová to přijala bez komentáře.
"Ať už je to cokoli, je to interpretováno jako nerozhodnost." Jak smutně to od Bell zní. "Důležité skupiny rokují, zdali by tě neměly nahradit. Proktorky se rozhodly hlasovat."
"Jen proktorky?"
"Dar, opravdu jsi zamávala na Prasku a řekla jí, že je dobré být naživu?"
"Ano."
"Co to děláš?"
"Přehodnocuji. Žádná zpráva od Dortujlové?"
"Už se mě na to dnes ptáš podesáté!" Bellondová ukázala na stůl. "Stále se vracíš k Burzmaliho poslednímu hlášení z Lampady. Něco, co jsme přehlédly?"
"Proč se naši nepřátelé opevnili na Gammu? Odpověz, mentate."
"Nemám dostatek dat, a ty to víš!"
"Burzmali nebyl mentat, ale jeho obraz událostí má stálou platnost, Bell. Říkám si koneckonců, vždyť to také byl bašárův oblíbený student. Nebylo by překvapující, kdyby měl Burzmali vlastnosti svého učitele."
"Ven s tím, Dar. Co jsi našla v Burzmaliho hlášení?"
"Dokresluje prázdný obraz. Ne zcela, ale… to jeho provokující, neustálé vracení se ke Gammu. Mnoho ekonomických sil tam má vlivné konexe. Proč naši nepřátelé tyto nitky nezpřetrhali?"
"Očividně jsou součástí téhož systému."
"Co kdybychom podnikly mohutnou ofenzivu na Gammu?"
"Nikomu se nechce obchodovat v nebezpečném prostředí. To máš na mysli?"
"Částečně."
"Většina stran toho ekonomického systému by se pravděpodobně chtěla přesunout. Jiná planeta, jiné podřízené obyvatelstvo."
"Proč?"

"Mohly by spolehlivěji předpovídat. Samozřejmě by posílily obranu."
"Ta aliance, kterou tam tušíme, Bell… zdvojnásobí své úsilí, aby nás našla a vyhladila."
"Nepochybně."
Strohé přitakání Bellondové dalo jejím myšlenkám nový směr. Zvedla pohled ke vzdáleným sněhovým tonzurám hor, třpytícím se ve světle hvězd. Přijdou útočníci odtud?
Slabší intelekt by možná nápor takových myšlenek uvrhl do stavu deprese. Odradová ovšem nepotřebovala žádnou litanii proti strachu, aby si zachovala chladnou hlavu. Znala jednodušší formuli. Postav se strachu čelem, jinak se ti vyšplhá po zádech.
Její postoj byl jednoznačný. Nejděsivější věci v celém vesmíru pocházely z lidské mysli. Děsivý přízrak (bílý kůň zániku Bene Gesseritu) měl mystickou i realistickou podobu. Lovec se sekerou mohl zasadit ránu jak duši, tak tělu. Ovšem před hrůzami duše nebylo úniku.
Tak se jim postav!
Jakou hrozbu tato temnota skrývala? Nebyl to anonymní lovec se sekerou, ani pád do neznámé propasti (obojí díky její troše talentu snadno rozeznatelné), ale zcela hmatatelné Ctěné matre a všichni ti, kteří je podporovali.
A já se neodvažuji zapojit své sporé jasnovidecké schopnosti, aby nám ukázaly směr. Mohla bych naši budoucnost uzamknout do neměnné podoby. Muad'Dib a jeho syn Tyran to udělali, a Tyran nás z toho pětatřicet staletí vymotával.
Její pozornost upoutala pohybující se světla přibližně uprostřed jejího zorného pole - zahradníci pracující dlouho do večera, klestící stromy, jako kdyby ty letité dřeviny měly žít věčně. Z ventilátorů přicházela slabá vůně kouře ze spalovaných odřezků. Na takové detaily byly benegesseritští zahradníci velmi dbalí. Žádné volně pohozené suché větve. Ty lákají parazity, kteří by se mohli přemístit na živé stromy. Čistota a pořádek. Včasné plánování. Zachovávání přirozeného prostředí. Daný okamžik coby součást věčnosti.
Žádné volně pohozené suché větve?
Byla Gammu suchá větev?
"Co tě na těch sadech stále tak fascinuje?" zajímala se Bellondová.
"Vracejí mi síly," odpověděla Odradová, aniž se otočila.
Předevčírem večer se šla projít, bylo chladno a čerstvo, nad zemí útržky mlhy. Listí pod nohama. Slabá vůně kompostu v nižších, teplejších místech, kde se držela dešťová voda. Poměrně příjemný, bahenní zápach. Život ve své obvyklé podobě, dokonce i na této úrovni. Holé větve ostře se rýsující oproti hvězdnému nebi. V porovnání s jarem nebo se žněmi skličující údobí. Ale nádherné ve svém běhu. Život očekávající výzvu ke startu.
"A proktorky? Nemáš strach?"
"Jak budou hlasovat?"
"Velmi těsně."
"Budou je ostatní následovat?"
"Panuje znepokojení ohledně tvých rozhodnutí. Důsledky."
Na to byla Bell odborník: spousta informací v několika slovech. Většina rozhodnutí Bene Gesseritu se pohybovala ve trojitém bludišti: efektivita, důsledky a (to nejdůležitější) kdo rozkaz vykoná? Přiřadit úkolu člověka vyžadovalo velkou pečlivost, precizní přístup k detailům. Mělo to silný vliv na efektivitu, a ta zase ovlivňovala důsledky. Dobrá Matka představená dokázala tímto rozhodovacím bludištěm proplout během několika vteřin. Radostný duch po celé Centrále. Rozzářené oči. Rozneslo se, že "jednala bez zaváhaní". To vytvářelo pocit jistoty mezi akolytkami a ostatními studenty. Ctihodné matky (proktorky obzvláště) vyčkávaly na vyhodnocení důsledků.
Odradová promluvila k Bellondové stejně jako k svému odrazu v okně: "I Matka představená musí své rozhodnutí rozvážit."
"Ano, ale proč jsi tak roztěkaná?"
"Vybízíš mě ke spěchu, Bell?"
Bellondová na svém židlopsu ucukla, jako kdyby do ní Odradová strčila rukou.
"Trpělivost je v této době nesmírně těžká věc," řekla Odradová. "Má rozhodnutí ovlivňuje volba správného okamžiku."

"Jaké máš úmysly s naším novým Tegem? To je otázka, na kterou musíš odpovědět."
"Kdyby se naši nepřátelé z Gammu odstěhovali, kam by šli?"
"Chceš na ně zaútočit?"
"Trochu je popohnat."
"To by bylo přilévání oleje do ohně," řekla tiše Bellondová.
"Potřebujeme mít něco v ruce k vyjednávání."
"Ctěné matre nevyjednávají!"
"Ale jejich partneři ano, alespoň se domnívám. Myslíš, že by se chtěli přestěhovat… řekněme na Uzel?"
"Co je na Uzlu tak zajímavého?"
"Ctěné matre tam mají početnou základnu. A náš drahý bašár měl o ní v mozku paměťovou složku."
"Áááá." Slovo, nebo vzdech?
Vstoupila Tamalanová a dožadovala se pozornosti mlčenlivým setrváváním ve dveřích. Odradová s Bellondovou k ní obrátily své pohledy.
"Proktorky podpořily Matku představenou." Tamalanová vztyčila pokřivený prst. "O jeden hlas!"
Odradová si oddechla. "Pověz nám, Tam, ta proktorka, kterou jsem tehdy potkala na chodbě, Praska, jak hlasovala?"
"Pro tebe."
Odradová věnovala Bellondové strohý úsměv. "Rozešli zvědy a agenty, Bell. Musíme ty amazonky dostat na Uzel."
Bell můj plán do rána prokoukne.
Když Bellondová s Tamalanovou odešly, ponechávajíce za sebou znepokojené tóny jejich vzájemného mumlání, Odradová vyšla na krátkou chodbu vedoucí do jejích pokojů. Na chodbě hlídkovala obvyklá sestava akolytek a družinic Ctihodných matek. Některé akolytky se na ni usmály. Takže se k nim už donesly výsledky hlasování proktorátu. Další krize za námi.
Odradová prošla obývací místností do své spací kóje a natáhla se na povlečené lůžko. Místnost zalévalo slabé žluté světlo jedné iluminační koule. Pohledem sklouzla z mapy pouště na van Goghův obraz v ochranném obalu na stěně u okraje postele.
Chalupy v Cordeville.
Názornější mapa než ta, která zobrazovala růst pouště, napadlo ji. Připomeň mi, Vincente, odkud pocházím a co mě může ještě čekat.
Dnešní den ji zcela vyčerpal. Minula únavu a dospěla do místa, kde její mysl zachytila pevná kola. Povinnosti!
Obklíčily ji ze všech stran a ona věděla, že v takových chvílích dokáže být nepříjemná jako nikdy. Nucená vynakládat energii, jen aby zachovala zdání rozvahy. Bell to postřehla. Bylo to k nevydržení. Všechny kanály zahrazené a Sesterstvo téměř nebylo schopno vykonávat svou funkci.
Zavřela oči a pokusila se v duchu načrtnout obraz vůdkyně Ctěných matre, který by mohla oslovit. Stará… prosáklá mocí. Šlachovitá. Silná a nadána onou oslnivou rychlostí. Před vnitřním zrakem Odradové stálo tělo bez tváře.
Odradová k anonymní Ctěné matre v duchu začala promlouvat.
"Je pro nás obtížné nechat vás udělat chybu. Pro učitele je to vždycky obtížné. Ano, považujeme se za učitele. Ani ne tak za učitele jednotlivců jako lidstva. Dáváme hodiny všem. Pokud v nás vidíte Tyrana, nemýlíte se."
Obraz v její mysli neodpovídal.
Jak může učitel učit, když nemůže vyjít z úkrytu? Burzmali je mrtvý, ghola Teg zatím neznámá kvalita.
Odradová cítila, jak se nad Kapitulou stahují neviditelná mračna. Není divu, že proktorky daly hlasovat. Sesterstvo uvízlo v pavučině. Vlákna držela pevně. A někde v koutě té pavučiny se krčila vůdkyně Ctěných matre bez tváře.
Pavoučí královna.
Její přítomnost prozrazovaly činy jejích přisluhovačů. Nit se zachvěla a útočníci se s nepříčetnou brutalitou vrhli na zamotanou oběť, nedbajíce vlastních ztrát, ani počtu jimi povražděných.
Jejich pátrání někdo řídil: Pavoučí královna.

Je to to, čemu říkáme normální? Jakému strašlivému nebezpečí jsem Dortujlovou vystavila?
Ctěné matre překročily hranice megalomanie. Tyran vedle nich vypadal jako ubohý korzár. Leto II. alespoň uměl to, co Bene Gesserit: balancovat na ostří meče s vědomím, že jakékoli uklouznutí znamená smrtelné zranění. Cena za chopení se toliké moci. Ctěné matre tento nevyhnutný osud nebraly na vědomí, sekaly a mlátily kolem sebe jako obr zmítající se ve spárech strašlivé hysterie.
Ještě nikdo se jim nikdy úspěšně nepostavil na odpor, a ony se rozhodly reagovat nepříčetným masakrováním hodným berserků. Hysterie z vlastní vůle. Úmyslná.
Protože jsme zanechaly našeho bašára na Duně, aby při sebevražedné obraně přišel o žalostné zbytky své armády? Kdo ví, kolik Ctěných matre stačil zabít? Jako Burzmali při halali Lampadas. Na jeho žahadlo lovci jen tak nezapomenou. Nemluvě o mužích, které Idaho vycvičil, a my je vyslaly neutralizovat techniky sexuálního zotročování Ctěných matre.
Byl to dostatečný důvod k takovému běsnění? Snad. Ale co ty historky z Gammu? Projevil se u Tega nějaký nový dar, který Ctěným matre naháněl hrůzu?
Pokud oživíme vzpomínky našeho bašára, musíme ho pečlivě sledovat.
Udržíme ho v nelodi?
Co vlastně Ctěné matre tak rozlítilo? Prahly po krvi. Takovým lidem se špatné zprávy nenosí. Není divu, že jejich pochopové se chovali tak zběsile. Vlivná osoba mohla nositele špatných zpráv ze vzteku zabít. Proto žádné špatné zprávy. Raději zemřít v boji.
Lidé Pavoučí královny překročili i hranice arogance. Daleko. Kritika se nepřipouštěla. Stejně tak člověk mohl nadávat krávě za to, že žere trávu. Kráva by na vás právem upřela mátožný pohled, tázající se: "A není to snad to, co se ode mě očekává?"
Když jsme znaly pravděpodobné následky, proč jsme je tedy vyvolaly? Nejsme jako někdo, kdo píchá klackem do šedého kulatého předmětu, aby zjistil, že je to sršní hnízdo? My jsme věděly, do čeho pícháme. Plán Tarazové, který nikdo z nás nezpochybnil.
Sesterstvo stálo před nepřítelem, jehož taktikou bylo vědomé, hysterické násilí. "Propadneme vražednému šílenství!"
Co by se stalo, kdyby Ctěné matre utrpěly bolestnou porážku? V co by jejich hysterie přešla?
Toho se bojím.
Odváží se Sesterstvo krmit tento oheň?
Musíme!
Pavoučí královna zdvojnásobí své úsilí najít Kapitulu. Násilí se vystupňuje na ještě ohavnější úroveň. Co potom? Budou Ctěné matre každého podezírat ze sympatie k Bene Gesseritu? Neobrátí se proti svým vlastním pomáhačům? Počítají s tím, že by zůstaly samy ve vesmíru zbaveného jiného inteligentního života? Pravděpodobnější bylo, že je něco takového ani nenapadlo.
Jak vypadáš, Pavoučí královno? Jak uvažuješ?
Murbella prohlašovala, že nejvyšší velitelku, ba ani podvelitelky svého Hormuského řádu neznala. Zato jim dala podnětný popis podvelitelských ubikací. Velmi informativní. Čemu ta která osoba říká domov? Koho si drží nablízku, aby se s ním podílela na každodenních homiliích života?
Většina z nás si své druhy a okolí vybírá tak, aby byli naším odrazem.
Murbella řekla: "Jedna z jejích osobních služebnic mě vzala do soukromých prostor. Chtěla se pochlubit, ukázat mi, že má přístup do ‚svatyně'. Veřejné prostory byly uklizené a čisté, ale v soukromých panoval nepořádek - šaty poházené po místnosti, načaté zavařeniny, neustlané postele, jídlo okorávající v talířích na podlaze. Zeptala jsem se, proč ten nepořádek neuklidily. Řekla, že to není její práce, a tu, která měla úklid na starosti, propustily domů těsně před soumrakem."
Skrytá sprostota.
Osoba s povahou odrážející tento soukromý obraz.
Odradová prudce otevřela oči. Soustředila pohled na van Goghův obraz. Má volba. Napínám dlouhý úsek lidských dějin, a to Zděděné vzpomínky nemohou. Poslal jsi mi vzkaz, Vincente. A kvůli tobě si já teď neuřežu ucho… ani nepošlu zbytečný milostný dopis těm, kteří o něj nestojí. Alespoň tak ti mohu vzdát čest.
Ve spací kóji se vznášela známá vůně, karafiáty. Její oblíbený květinový parfém. Služba ho zde udržovala

coby čichové pozadí.
Znovu zavřela oči a její myšlenky se vrátily zpátky k Pavoučí královně. Odradová cítila, že tímto cvičením dává anonymní ženě nový rozměr.
Murbella řekla, že kterékoli velitelce Ctěných matre stačilo vydat rozkaz, a o cokoli si zažádala, jí bylo doručeno.
"Cokoli?"
Murbella udala jí známé příklady: silně znetvoření sexuální partneři, hromady cukroví, emocionální orgie vyvolané ukázkami mimořádného násilí.
"Stále se ženou za extrémy."
Hlášení zvědů a agentů Murbellin poloobdivný popis postavila do pravého světla.
"Všichni říkají, že mají právo vládnout."
Ty ženy vzešly z autokratické byrokracie.
Mnohé skutečnosti to potvrzovaly. Murbella mluvila o hodinách dějepisu, v nichž se učila, že dávné Ctěné matre provedly výzkum, jak získat sexuální nadvládu nad svou populací, když se "ti, kterým vládly, začali cítit daněmi příliš ohroženi".
Právo vládnout?
Odradová si nemyslela, že by tyto ženy na takovém právu trvaly. Ne. Braly jako samozřejmost, že tato jejich výsada nesmí být nikdy zpochybňována. Nikdy! Žádné rozhodnutí není špatné. Na důsledky se nehledí. Nestalo se.
Odradová se posadila na lůžku. Poznala, že našla vhled, který hledala.
Žádná chyba se nikdy nestala.
Na něco takového je věru třeba extrémně rozměrný žok nevědomí. A na rozbouřený vesmír, který samy vytvořily, z něj vykukuje jen mrňavé kukadýlko vědomí.
Úžasné!
Odradová přivolala noční službu, akolytku prvního stupně, a požádala ji o melanžový čaj s nebezpečným stimulujícím prostředkem, který by pozdržel touhu jejího těla po spánku. Ovšem za jistou cenu.
Než uposlechla, akolytka na okamžik zaváhala. Po chvilce se vrátila s kouřícím hrníčkem na malém podnose.
Odradová už kdysi dávno poznala, že příchuť melanžového čaje zhotoveného z chladné studniční kapitulské vody si prorazila cestu do její psýchy. Trpký stimulans jí této osvěžující příchutě zbavoval a naopak ohlodával její vědomí. Dohlížející Sestry to roznesou. Starosti, starosti a starosti. Přistoupí proktorky k dalšímu hlasování?
Usrkávala pomalu, aby měl stimulans čas zaúčinkovat. Odsouzenec odmítá poslední večeři. Usrkává čaj. Po chvilce prázdný hrníček odložila a nechala si přinést teplé oblečení. "Jdu se projít do sadu." Noční služba to přijala bez poznámek. Všichni věděli, že se v sadech ráda prochází, dokonce i v noci.
Po několika minutách už kráčela po úzkém chodníčku podél řetězového plůtku do svého oblíbeného sadu, cestu osvětlovanou miniluminou připevněnou na krátké šňůře k rameni. K plůtku se ze strany přiblížilo stádečko černého skotu a zíralo na procházející Odradovou. Pohlédla na jejich vlhké tlamy, nasála do sebe sytý pach alfalfy ve výparech jejich dechu a zastavila se. Krávy zavětřily a ucítily feromon, který jim řekl, aby ji "přijaly". Vrátily se zpátky k hromadám píce u plotu, které tam nasypali pastýři.
Odradová se obrátila zády k dobytku a zadívala se na opadané stromy na pastvisku. Žlutý kruh světla z iluminační minikoule jen zdůrazňoval zimní pustotu.
Proč ji toto místo přitahovalo, chápalo jen několik málo lidí. Nestačilo vysvětlení, že sem chodila uspořádat si své rozhárané myšlenky. Dokonce i v zimě, s chroupající námrazou pod nohama. Tento sad byl draze vykoupeným tichem mezi bouřemi. Zhasla luminu a ubírala se potmě dál. Tu a tam vzhlédla ke hvězdám mezi holými větvemi stromů. Bouře. Cítila, že se blíží taková, kterou neuměl předpovědět žádný meteorolog. Bouře plodí bouři. Vztek plodí běsnění. Jedna msta stíhá druhou. A válka válku. Starý bašár byl v protínání těchto kruhů mistrem. Bude takovým i jeho ghola?
Riskantní hra.
Odradová se ohlédla za stádem, černou kuličkou pohybu a hvězdami postříbřeného dechu. Krávy se shlukly těsněji k sobě, aby jim bylo větší teplo. Slyšela jejich přežvykování.

Musím na jih do pouště. Tváří v tvář Sheeaně. Písečným pstruhům se daří výborně. Proč se ještě neobjevili žádní červi?
Promluvila k dobytku namačkanému u plotu: "Žerte svoji travičku. Očekává se to od vás."
Kdyby ji tajně vyslechl některý hlídací pes, napadlo ji, měla by věru co vysvětlovat.
Dnešní noci jsem však pronikla do srdcí našich nepřátel. A pocítila k nim lítost.
Chceš-li dobře poznat nějakou věc, poznej její hranice. Skutečná povaha věcí se projeví až za hranicemi jejich únosnosti.

AMTALSKÉ PRAVIDLO
Nespoléhej pouze na teorii, je-li v sázce tvůj život.

KOMENTÁŘ BENE GESSERITU

Duncan Idaho stál skoro uprostřed výcvikové paluby nelodi, tři kroky od mladého gholy. Po ruce měl důmyslné výcvikové pomůcky, některé vysilující, jiné nebezpečné.
Chlapec měl dnes v očích obdiv a důvěru.
Rozumím mu lépe, protože i já jsem ghola? Sporný předpoklad. Prošel docela jinou výchovou, než jakou Sesterstvo pro mě vymyslelo. Vymyslelo! Přesné pojmenování.
Sesterstvo napodobilo Tegovo původní dětství, jak to jen šlo. Dokonce i vzhlížejícího mladšího kamaráda, zastupujícího dávno ztraceného bratra. A Odradová v roli rozdávače hlubokých ponaučení! Jako to dělala jeho skutečná matka.
Idaho si na starého bašára, jehož buňky daly vznik tomuto dítěti, dobře pamatoval. Uvážlivý muž, jehož názory nebylo radno brát na lehkou váhu. Idaha stálo nepatrné úsilí, aby si připomenul jeho způsoby a slova.
"Opravdový bojovník chápe svého nepřítele mnohdy lépe než své přátele. Nebezpečí spočívá v tom nechat toto pochopení přerůst v sympatii, což se při nedostatku sebekontroly přirozeně stane."
Bylo těžké si představit, že mysl skrývající se za těmito slovy spala někde v tom dítěti. Toho dávného dne v pevnosti na Gammu bašár prokázal svou přednáškou o sympatii hluboké proniknutí do podstaty věcí.
"Sympatie k nepříteli - slabá stránka ozbrojených složek. Nejnebezpečnější je podvědomá sympatie nabádající tě nechat nepřítele naživu, protože tvůj nepřítel je ospravedlněním tvé existence."
"Pane?"
Kde se v tom pisklavém hlase vzaly pozdější velitelské tóny starého bašára?
"Copak je?"
"Proč jen tak stojíte a díváte se na mě?"
"Říkali ti ‚Stará jistota'. Věděl jsi to?"
"Ano, pane. Studoval jsem jeho život."
Teď je kdo, "Mladá jistota"? Proč chtěla Odradová obnovit jeho původní vzpomínky tak rychle?
"Sesterstvo kvůli bašárovi prohrabalo Zděděné vzpomínky a provedlo revizi svých názorů na dějiny. Řekly ti to?"
"Ne, pane. Je důležité, abych to věděl? Matka představená řekla, že budete trénovat mé tělo."
"Měl jsi rád daniánskou marinetu, velmi jemné brandy, vzpomínám si."
"Na pití jsem ještě příliš mladý, pane."
"Taky jsi byl mentat. Víš, co to znamená?"
"Až mi vrátíte paměť, tak se to dozvím, ne?"
Žádné uctivé pane. Výčitka za nežádoucí prodlevy.
Idaho se usmál. Chlapec mu úsměv oplatit rozpustilou grimasou. Roztomilý hošík. Snadno se mu prokazuje náklonnost.
"Dej si na něj pozor," varovala ho Odradová. "Nebo si tě omotá kolem prstu."
Idaho si vzpomněl na instrukce, které od Odradové dostal, než chlapce přivedla.
"Jelikož je každý jednotlivec odpovědný výhradně svému já," řekla mu, "vyžaduje formování tohoto já naši svrchovanou péči a pozornost."

"Je to u gholy nutné?"
Stáli v Idahově obývací místnosti, Murbellu coby uchváceného posluchače.
"Bude si pamatovat všechno, co ho naučíš."
"Takže drobné úpravy originálu."
"Pozor, Duncane! Budeš na vnímavé dítě zlý, naučíš ho nikomu nedůvěřovat a stvoříš sebevraha - pomalého nebo rychlého, na tom nesejde."
"Nezapomínáš náhodou, že jsem bašára znal?"
"Už si nepamatuješ, Duncane, jaké to bylo, než se ti vrátily vzpomínky?"
"Věděl jsem, že to bašár dokáže, a bral jsem ho jako svého záchrance."
"A právě tak tě vidí on. Je to zvláštní druh důvěry."
"Budu k němu férový."
"Můžeš si myslet, že tvé počínání pramení z poctivosti, ale radím ti, abys vždycky, když se setkáš tváří v tvář s jeho důvěrou, pohlédl co nejhlouběji do své duše."
"A když udělám chybu?"
"Tak ji napravíme, bude-li to možné." Na okamžik vzhlédla k transočím.
"Já vím, budete nás sledovat."
"Nenechej se tím ovlivnit. Nechci, abys byl nesvůj, jen opatrný. A nezapomeň, že mé Sesterstvo dokáže účinně léčit rány."
"Budu opatrný."
"Možná si vzpomeneš, že to byl právě bašár, kdo řekl: ‚Neúprosnost, kterou projevujeme svým nepřátelům, je vždycky zmírňována vědomím ponaučení, které, jak doufáme, se jim dostane.'"
"Nedokážu na něho myslet jako na nepřítele. Bašár byl jeden z nejlepších mužů, jaké jsem kdy poznal."
"Výborně. Vkládám ho do tvých rukou."
A teď tady před ním stojí na výcvikové palubě a jeví nemalé známky netrpělivosti nad učitelovými rozpaky.
"Pane, je to součástí hodiny, myslím, jenom tak postávat? Vím, že někdy…"
"Nehýbej se."
Teg se postavil do vojenského pozoru. Nikdo ho to neučil. Musely to být jeho původní vzpomínky.
Letmé zahlédnutí starého bašára Idaha nadchlo.
Věděly, že mě tak dostanou!
Nikdy nepodceňuj benegesseritskou vemlouvavost. V jednu chvíli zjistíš, že pro ně pracuješ, aniž by sis byl vědom sebemenšího nátlaku. Ta jejich prokletá lstivost! Jistě, neobešlo se to bez kompenzací. Žil jsi v zajímavých časech, jak pravila dávná kletba a požehnání v jednom. A Idaho se rozhodl, že zajímavé časy, byť tyhle, jsou mu milejší.
Zhluboka se nadechl. "Oživování tvých původních vzpomínek ti způsobí bolest, fyzickou i duševní. Ta je v jistém ohledu horší. Já jsem tu od toho, abych tě na ni připravil."
Stále v pozoru. Žádný komentář.
"Začneme beze zbraně, v pravé ruce držíš pomyslný nůž. Je to varianta ‚pěti postojů'. Reakce vzniká dříve, než vyvstane potřeba. Dej ruce dolů a uvolni se."
Idaho obešel Tega zezadu, uchopil v lokti jeho pravici a znázornil první sled pohybů.
"Každý útočník je pírko vznášející se nad nekonečnou stezkou. Pírko se blíží, ty ho odkloníš a odstraníš z cesty. Tvé reakce jsou jako závany větru, které ho odfouknou."
Idaho ustoupil stranou a díval se, jak Teg pohyby opakuje, tu a tam koriguje chybující sval ostrým úderem.
"Ať se tvé tělo učí!" odvětil, když se ho Teg zeptal, proč to udělal.
Během přestávky Teg vyzvídal, co měl Idaho na mysli, když hovořil o "duševní bolesti".
"Kolem tvých původních vzpomínek je gholská hradba. V příhodný okamžik z ní některé vzpomínky vytanou, ale ne všechny budou příjemné."
"Matka představená říká, že vám bašár vrátil vzpomínky."
"Bože všemohoucí, dítě! Proč pořád říkáš ‚bašár'? To jsi byl ty!"
"Ale to já ještě nevím."

"Představuješ zajímavý paradox. Ghola by měl mít ke svému vzkříšení vzpomínku smrti. Ale tvé buňky vzpomínku na smrt neobsahují."
"Ale… bašár je mrtvý."
"Bašár! Ano, je mrtvý! Musíš to cítit tam, kde to bolí nejvíce, a vědět, že ty jsi on."
"Opravdu mi můžete vrátit paměť?"
"Pokud tu bolest vydržíš. Víš, co jsem ti řekl, když jsi mi vrátil mé vzpomínky? Řekl jsem: ‚Atreidové! Jste si všichni tak zatraceně podobní!'"
"Nenáviděl jste… mě?"
"Ano, a ty jsi byl znechucený sám sebou za to, co jsi mi udělal. Máš teď jakous takous představu o tom, co musím udělat?"
"Ano, pane." Znělo to tichounce.
"Matka představená říká, že nesmím zradit tvoji důvěru… ale ty jsi moji důvěru zradil."
"Ale vrátil jsem vám vzpomínky."
"Vidíš, jak je to snadné, uvažovat o sobě jako o bašárovi? Byl jsi otřesený. Ale máš pravdu, vrátil jsi mi vzpomínky."
"To mi stačí."
"Říkáš teď."
"Matka… představená říká, že jste mentat. Pomůže vám, že… jsem byl také mentat?"
"Logika říká, že ano. Ale jedno mentatské přísloví praví, že logika se ubírá slepými cestičkami. A víme, že existuje logika, která tě vykopne z hnízda do chaosu."
"Já vím, co je chaos!" Pyšný sám na sebe.
"Když říkáš."
"A věřím vám!"
"Poslouchej mě! Jsme oba služebníci Bene Gesseritu. A Ctihodné matky nepostavily svůj řád na důvěře."
"To nemám důvěřovat Matce… představené?"
"V rámci toho, co se naučíš a pochopíš. Teď ti však připomínám, že Bene Gesserit funguje na systému organizované nedůvěry. Učily tě už o demokracii?"
"Ano, pane. To je, když volíte -"
"To je, když nedůvěřuješ nikomu, kdo má nad tebou moc! Sestry to dobře vědí. Přílišná důvěra se nevyplácí."
"Takže bych neměl věřit ani vám?"
"Jediná důvěra, kterou ve mně můžeš mít, je ta, že učiním, co bude v mých silách, abych ti vrátil vzpomínky."
"Potom je mi jedno, jak moc to bude bolet." Podíval se na transoči, ve tváři zasvěcený výraz. "Nebude jim vadit, že o nich takhle mluvíte?"
"Mentat je pro ně pouze zdrojem informací."
"To znamená faktů?"
"Fakta jsou křehká. Mentat se v nich může zamotat. Přílišné množství spolehlivých informací. Je to jako diplomacie. Aby ses dostal k projekci, potřebuješ pár solidních lží."
"Jsem z toho… zmatený," pronesl váhavě, jako by pořádně nevěděl, co tím myslí.
"Totéž jsem jednou řekl Matce představené. Řekla mi: ‚Moje mínus.'"
"Vy mě nemáte… mást?"
"Leda v rámci výuky." Když Teg i nadále vypadal rozpačitě, Idaho řekl: "Povím ti příběh."
Teg se okamžitě posadil na zem - reakce, která prozrazovala, že Odradová na něm používala tutéž metodu. Výborně. Vnímavý už je.
"V jednom životě jsem měl psa, který nesnášel škeble," začal Idaho.
"Ty znám. Jsou z Velkého moře."
"Ano, takže můj pes ty škeble nesnášel, protože jedna z nich měla tu drzost plivnout mu do oka. To naštve. Ale co horšího, vlastně to byla nevinná díra v písku, co na něj plivla. Škebli ani nebylo vidět."
"Co udělal váš pes?" Předklonil se, pěstičkou si podepřel bradu.
"Vyhrabal pachatele a přinesl mi ho," zazubil se Idaho. "Ponaučení číslo jedna: Nedovol, aby ti neznámo

plivlo do oka."
Teg se rozesmál a zatleskal.
"Ale podívejme se na to z psího hlediska. Chytíš plivače a dostane se ti báječné odměny: Pán má radost."
"Vyhrabal váš pes ještě další škeble?"
"Pokaždé, když jsme si vyšli na pláž. On na plivače zavrčel, pán je sebral a už je nikdo nikdy neviděl, leda otevřené, s trochou zbylého masíčka na stěnách."
"Snědl jste je."
"Ber to z psího pohledu. Plivačům se dostalo spravedlivé odplaty. Má právo zbavit svět škodlivých věcí, a pánovi tím udělá radost."
Teg prokázal svoji bystrost. "Mají nás Sestry za své psy?"
"Svým způsobem ano. Nikdy na to nezapomeň. Až se vrátíš do svých pokojů, najdi si výraz ‚l?se majesté'. Pomůže ti ujasnit si náš vztah k našim pánům."
Teg zdvihl pohled k transočím, potom zpátky na Idaha, ale neřekl nic.
Idaho obrátil svoji pozornost ke dveřím za Tegovými zády a řekl: "Ten příběh byl i pro tebe."
Teg vyskočil na nohy a otočil se v domnění, že uvidí Matku představenou. Byla to jen Murbella. Opírala se o stěnu vedle dveří.
"Bell se nebude líbit, že o Sesterstvu takhle mluvíš," řekla.
"Odradová mi řekla, že mám volnou ruku." Podíval se na Tega. "Už jsme toho napovídali dost. Podíváme se, jestli se tvé tělo něco naučilo."
Při vstupu do výcvikové zóny pocítila Murbella při pohledu na Duncana s dítětem zvláštní vzrušení. Chvíli je sledovala, vědoma si, že Idaha vidí v novém, takřka benegesseritském světle. Instrukce Matky představené se projevily v Duncanově upřímnosti vůči Tegovi. Hrozně zvláštní pocit, tohle nové povědomí. Jako kdyby udělala velký krok stranou od svých někdejších družek. Pocit bolestné ztráty. Murbella si najednou uvědomila, že jí chybí některé zvláštnosti jejího předešlého života. Nebyla to číhaná v ulicích, vyhledávání dalších mužů, které by si podmanila a přivedla pod nadvládu Ctěných matre. Moc, kterou s sebou přinášelo sexuální zotročování, ztratila pod benegesseritským vedením a vedle Duncana své kouzlo. Jedna složka této moci jí však přece jen chyběla: pocit sounáležitosti se silou, kterou nedokáže nic zastavit.
Pocit jak abstraktní, tak specifický. Nikoli opakující se výboje, ale očekávání nevyhnutelného vítězství, částečně vytvářené drogou, o niž se dělila s ostatními Ctěnými matre. S přeorientováním se na melanž slábla její potřeba, a ona svůj starý návyk viděla z jiné perspektivy. Benegesseritští chemikové, kteří ze vzorků její krve adrenalinovou náhražku vystopovali, ji drželi v záloze pro případ, že by ji potřebovala. Věděla, že nebude. Sužoval ji i jiný abstinenční příznak. Nebyli to ti zotročení muži, ale jejich tok. Něco uvnitř jí říkalo, že je to navždy pryč. Už to nikdy nezakusí. Nové vědomosti změnily její minulost.
Bloumala po chodbách mezi svou sekcí a výcvikovou palubou, toužila pozorovat Duncana a to dítě, ale bála se, že její přítomnost může být na škodu. Po namáhavějších dopoledních hodinách s vyučující Ctihodnou matkou tak bloumala v poslední době často. Myšlenky na Ctěné matre jí teď napadaly více než jindy.
Před tím pocitem ztráty nebylo úniku. Byla to taková prázdnota, že nevěděla, jestli ji kdy něco zaplní. Bylo to horší než pocity, které s sebou přinášelo stárnutí. Stárnout jako Ctěná matre mělo jisté výhody. Tam v tom Sesterstvu měla nashromážděná moc s věkem tendenci rychle narůstat. Tady ne. Byla to absolutní ztráta.
Prohrála jsem.
Ctěné matre s porážkou nikdy nepočítaly. Murbella cítila, že musí. Ctěné matre někdy přišly v boji s nepřítelem o život. Ti za to vždycky zaplatili. Takový byl zákon: kvůli jednomu viníkovi lehne popelem celá planeta.
Murbella věděla, že Ctěné matre po Kapitule pátrají. Chápala, že s ohledem na svoji někdejší "příslušnost" by měla těm lovcům pomáhat. Palčivost její osobní porážky spočívala ve skutečnosti, že si nepřála, aby Bene Gesserit obvyklou cenu zaplatil.
Bene Gesserit je příliš cenný.
Pro Ctěné matre byla jeho cena nedozírná. Murbella pochybovala, že by o tom některá jiná Ctěná matre

měla byť jen tušení.
Ješitnost.
Takovou nálepku svým bývalým Sestrám přiřkla. A sobe z té doby. Děsivá pýcha, vzešlá z mnoha generací područí, než se dostaly k moci. Murbella se to pokusila přetlumočit Odradové, převyprávět jí dějiny, jak je učily Ctěné matre.
"Není horšího pána než bývalý otrok," řekla Odradová.
Byl to model Ctěných matre, uvědomovala si Murbella. Kdysi ho brala za svůj, ale nyní ho odmítala a ani nedokázala vyjmenovat všechny důvody, které ji k tomu vedly.
Vyrostla jsem z toho. Už by mi to připadalo dětinské.
Duncan udělal další přestávku. Z učitele i žáka lil pot. Namáhavě oddychovali, popadali dech a vyměňovali si zvláštní pohledy. Spiklenci? Chlapec vypadal tak nějak dospěle.
Murbella si vzpomněla na poznámku Odradové: "Dospělost má své vlastní způsoby chování. Jedna z našich lekcí je učinit tyto imperativy přístupné vědomí. Změnit instinkty."
Takže mě už změnily a ještě změní.
Tentýž model viděla v akci i v Duncanově přístupu k chlapci-gholovi.
"Je to činnost, která vytváří mnoho tlaků ve společenstvích, která ovlivňujeme," řekla tehdy Odradová. "To nás nutí neustále se přizpůsobovat."
Ale jak se chtějí přizpůsobovat mým bývalým Sestrám?
Odradová se touto otázkou vypořádala se svou, jí typickou chladnokrevností.
"Díky naší někdejší činnosti máme před sebou adaptace většího rozsahu. Za Tyrana to bylo totéž."
Adaptace?
Duncan rozmlouval s chlapcem. Murbella se přiblížila na doslech.
"Dostal jsi se už k příběhu Muad'Diba? Výborně. Jsi Atreides a to s sebou nese pár kazů."
"To myslíte chyb, pane?"
"To si piš! Nikdy si nezvol cestu jen proto, že ti nabízí příležitost k dramatickému gestu."
"Tak jsem umřel?"
Jeho dětská mysl mluví o svém předchozím vtělení v první osobě.
"To posuď sám. Byla to vždycky slabina Atreidů. Okázalá gesta. Zemřít mezi býčími rohy jako Muad'Dibův děd. Velkolepá podívaná pro jeho lid. Námět pro celé generace potomků! Útržky toho příběhu tu a tam zaslechneš dokonce i teď, po takové době."
"Matka představená mi to vyprávěla."
"Tvoje vlastní matka pravděpodobně také."
Chlapec se zachvěl. "Mám z toho takový divný pocit, když mluvíte o mé vlastní matce." Strach v mladém hlase.
"Divný pocit je jedna věc, tahle hodina druhá. Já mluvím o něčem, co má trvalejší charakter: desiánské gesto. Kdysi atreidské, ale to je příliš nešikovné."
Chlapec se opět dotkl jádra zralého intelektu. "I život psa má svoji cenu."
Murbella zatajila dech v náhlém poznání věcí příštích - dospělý rozum v dětském těle. To byla znepokojivá představa.
"Tvá matka byla Janet Roxbroughová z Lernaes Roxbroughs," řekl Idaho. "Byla příslušnicí Bene Gesseritu. Tvým otcem byl Loschy Teg, staniční faktor CHOAMU. Za chvíli ti ukážu bašárovu oblíbenou fotografii jeho domu na Lernaes. Chci, abys sis ji nechal a pořádně si dům prohlédl. Mysli na něj jako na své oblíbené místo."
Teg přikývl, ale výraz na jeho tváři říkal, že má strach.
Je možné, aby velký mentat a bojovník znal strach? Murbella zavrtěla hlavou. V zásadě věděla, o co se Duncan pokouší, ale postrádala některé konkrétní informace. Bylo to něco, co sama možná nikdy nezažije. Jaký je to asi pocit - probudit se k novému životu s nedotčenými vzpomínkami na jiný? Něco docela jiného než Zděděné vzpomínky Ctihodných matek, domnívala se.
"Rozum v plenkách," říkal tomu Duncan. "Procitání mého pravého já. Měl jsem pocit, jako bych byl vržen do vesmíru plného kouzel. Moje vědomí tvořilo nejprve kruh, potom kouli. Trvalé formy se změnily na pomíjivé. Stůl už nebyl stůl. Potom jsem upadl do transu - všechno kolem mě jako by se tetelivě

chvělo. Nic nebylo skutečné. Když to pominulo, měl jsem pocit, že jsem ztratil svoji jedinou realitu. Ale můj stůl byl zase stůl."
Studovala i benegesseritskou příručku "Jak vzkřísit původní paměť gholů". Duncan se od ní uchyloval. Proč?
Nechal chlapce stát a vykročil k Murbelle.
"Musím mluvit se Sheeanou," řekl, když kolem ní procházel. "Musí existovat jiný způsob."

Pohotové pochopení je mnohdy patelární reflex a ta nejnebezpečnější forma pochopení vůbec. Slepecká páska tvé schopnosti učit se. Tak fungují precedenční soudní rozhodnutí, trousící po tvé cestě smetí slepých ramen. Měj se na pozoru. Nic nechápej. Veškeré pochopení je dočasné.

MENTATSKÉ FIXE (ADACTO)

Idaho seděl sám za terminálem. Narazil na záznam, který do palubního systému uložil během prvních dnů svého vězení, a najednou měl pocit, jako by se ho někdo zbavil (to slovo uplatnil později) a vyklopil na smetiště názorů a smyslových vjemů té doby. Marné odpoledne na nelodi najednou zmizelo, a on byl zpátky tam, natažený mezi minulostí a přítomností, jako řetěz životů spojující gholovo současné vtělení s jeho původním životem.
Okamžitě spatřil to, čemu se naučil říkat "síť", a starý pár definovaný nepravidelnými liniemi, rýsující se mezi pableskující sítí posázenou drahokamy - zelené, modré, zlaté, stříbrné a zářivé tak, až ho rozbolely oči.
Z těch lidí vyzařoval božský klid, ale zároveň v nich bylo něco obyčejného. Napadlo ho slovo prostota.
Za nimi se rozprostíraly, jemu už známé, krajiny: kvetoucí keře (asi růže, napadlo ho), vlnitý trávník, vysoké stromy.
Dvojice na něj hleděla tak upřeně, že měl pocit, jako kdyby byl nahý.
Nová schopnost jeho vize! Již se neomezovala jen na Velké podpalubí, onen čím dál nutkavější magnet, který ho táhl dolů tak často, že hlídací psi museli být, tím si byl jistý, ve střehu.
Je další Kwisatz Haderach?
Podezření v řadách Bene Gesseritu mohlo dosáhnout stupně, který by ho mohl zabít. Sledují ho i teď!
Otázky, úzkostné dohady. Přesto nedokázal od vize odtrhnout zrak.
Proč mu ten starý pár připadal tak povědomý? Někdo z jeho minulosti? Rodina?
Mentatská rychločetba vzpomínkami nepřinesla nic, co by tuto spekulaci potvrdilo. Oválné obličeje. Krátké brady. Silné podbradky. Tmavé oči. Síť zastiňovala barvu jejich pleti. Žena měla na sobě dlouhé modrozelené šaty, které jí halily nohy. Od plného poprsí k pasu měla uvázanou bílou zástěru se zelenými skvrnami. Na poutcích od zástěry se jí klimbalo zahradnické náčiní. V levé ruce držela lopatku. Vlasy měla šedé. Několik pramínků uniklo ze zajetí zeleného šátku a povlávalo jí kolem obličeje, zdůrazňujíce vějířky vrásek kolem očí. Vypadala… babičkovsky.
Muž se k ní hodil tak dokonale, jako kdyby vyšel z dílny téhož umělce. Na vypouklém břiše se nadouvaly zahradnické pracovní kalhoty. Klobouk žádný. Tytéž tmavé oči jiskřící odrazem okolí. Nakrátko sestříhané šedé vlasy.
Ve tváři měl ten nejdobromyslnější výraz, jaký kdy Idaho viděl. Ve zdvižených koutcích úst varhánky úsměvu. V levé ruce držel lopatu a na natažené dlani jeho pravice balancoval předmět, který vypadal jako malá kovová koule. Koule hvízdala tak pronikavě, že si Idaho musel zakrýt uši. Zvuku tím sice neunikl, ale ten utichl po chvilce sám. Spustil ruce.
Ty tváře uklidňovaly. Ta myšlenka vzbudila jeho podezření, protože teď už věděl, odkud ta povědomost pramení. Vypadali trochu jako Tvaroví tanečníci, dokonce i ty jejich pršáky.
Naklonil se dopředu, ale obraz zůstal stále nejasný. "Tvaroví tanečníci," zašeptal.
Síť spolu se starým párem zmizela.
Nahradila je Murbella v leskle ebenovém cvičebním dresu. Musel natáhnout ruku a dotknout se jí, aby uvěřil, že ji má skutečně před sebou.
"Duncane? Co se děje? Jsi celý zpocený."

"Asi… něco, co do mě dali ti zatracení Tleilaxané. Stále vidím… myslím, že to jsou Tvaroví tanečníci. Dívají se na mě a k tomu teď ten… hvizd. Bolí to."
Podívala se na transoči, ale neznepokojovala se. Sestry to mohly vidět, nevyplývalo z toho žádné bezprostřední nebezpečí… leda snad pro Scytalea.
Dřepla si vedle něj a položila mu ruku na rameno. "Něco, co ti dali do těla ještě v nádrži?"
"Ne!"
"Vždyť jsi řekl…"
"Moje tělo není žádný nový ranec na cestu. Má všechny chemické vlastnosti a komponenty, jaké jsem měl vždycky. Ale v hlavě mám něco, co tam nepatří."
To ji zneklidnilo. Věděla, jaký má Bene Gesserit k divokým vlohám postoj. "Čert aby vzal toho Scytalea!"
"Najdu to," řekl.
Zavřel oči. Slyšel, jak se Murbella postavila. Ruka jí sklouzla z jeho ramene.
"Možná bys to neměl dělat, Duncane."
Její hlas zněl tak vzdáleně.
Paměť. Kde to ukryli? Někde hluboko do původních buněk? Až do této chvíle pohlížel na svoji paměť jako na mentatský nástroj. Mohl přivolat svůj vlastní obraz v zrcadlo z dob dávno minulých, přitáhnout si ho na detail a prohlédnout si vlastní vrásky. Podívat se na ženu za sebou - dvě tváře v zrcadle, ta jeho plná otázek.
Tváře. Sled masek, různých pohledů na osobu, které říkal já. Mírně nesourodé tváře. Vlasy někdy šedé, jindy smolně černé jako teď. Někdy rozesmáté, jindy zachmuřené a obracející se dovnitř pro moudro k uvítaní nového dne. A někde v tom všem pozorovatel a soudce vědomí. Ten, kdo rozhodoval. A s kým si Tleilax zahrával.
Idaho cítil, jak mu buší krev v žilách, a uvědomoval si blízkost nebezpečí. Právě tohle měl zažívat…, ale ne podle tleilaxanského scénáře. Už se s tím narodil.
Tohle je, když se řekne být naživu.
Žádná vzpomínka z jeho dalších životů, ani to, co s ním Tleilax provedl, nic z toho nemohlo ani v nejmenším pozměnit jeho nejhlubší vědomí sebe sama.
Otevřel oči. Murbella stála pořád vedle něj, ale její výraz byl zastřený. Tak takhle bude vypadat jako Ctihodná matka.
Ta změna se mu nelíbila.
"Co se stane, když Bene Gesserit prohraje?" zeptal se.
Když neodpovídala, pokýval hlavou. Ano, dojde-li k nejhoršímu. Sesterstvo spláchnuté do stoky dějin. A to ty nechceš, lásko.
Viděl jí to v očích, když se otočila, aby odešla.
Podíval se nahoru do transočí a řekl: "Dar. Musím s tebou mluvit. Dar."
Žádné ze zařízení mu neodpovědělo. Ani to nečekal. Dobře věděl, že Odradová si ho stejně bude muset vyslechnout.
"Šel jsem na náš problém z jiné strany," řekl. Představil si pilné bzučení zapisovačů, které natáčely jeho hlas na riduliánské krystaly. "Snažil jsem se vcítit do myšlení Ctěných matre. Podařilo se mi to, vím to. Murbella rezonuje."
To je zalarmuje. Měl svou vlastní Ctěnou matre. Měl ovšem nebylo to správné slovo. On Murbellu neměl. Dokonce ani v posteli. Měli se navzájem. Patřili k sobě stejně, jako k sobě napohled patřili ti lidé z vize. Tohle viděl? Dva starší lidi, kteří prodělali sexuální výcvik Ctěných matre?
"Teď přemýšlím o něčem jiném," pokračoval. "Jak porazit Bene Gesserit."
Rukavice byla hozena.
"Všechno jsou to jen epizody," řekl. Slovo, které Odradová tak ráda používala.
"Tak musíme nahlížet na to, co se s námi děje. Jako na nedůležité epizody. I ty nejhorší scénáře je třeba vidět v tomto světle. Rozptyl svým rozměrem dělá trpaslíky ze všeho, co děláme."
Tak! Zdařilá ukázka toho, jakou měl pro Sesterstvo cenu. Předestřel tím Ctěné matre lepší perspektivy. Jsou zpátky ve Starém impériu. Kolegové trpaslíci. Věděl, že Odradová to pochopí. Bell se o to postará.

Tam někde v Nekonečném vesmíru vyřkla nad Ctěnými matre porota ortel. Zákon a jeho správci nestál za lovci. Domníval se, že dva z těch porotců mu ukazovala jeho vize. A pokud to byli Tvaroví tanečníci, nebyli to Scytaleovi Tvaroví tanečníci. Ti dva lidé za pableskující sítí nepatřili nikomu, jen sobě.

Zásadní nedostatek vlády pramení ze strachu učinit radikální vnitřní změny, přestože jejich potřeba je zcela zjevná.

DARWI ODRADOVÁ

Pro Odradovou byla první ranní dávka melanže vždycky jiná. Její tělo reagovalo jako hladovec sápající se po sladkém ovoci. Následovalo pomalé, všepronikající a bolestné zotavení.
To bylo na melanžové závislosti děsivé.
Stála u okna své ložnice a čekala, až účinek pomine. Meteorologické se vytáhlo s dalším ranním deštěm, zaznamenala. Čistě omytá krajina, vše ponořené do romantického oparu, všechny okraje rozmazané a zredukované na samotnou podstatu jako dávné vzpomínky. Otevřela okno. Po tváři jí přeběhl chladný vítr navracející vzpomínky stejně přirozeně, jako když si člověk oblékne staré šaty.
Zhluboka se nadechla. Vůně po dešti! Připomněla si základní prvky života, umocňované a uhlazované padající vodou; tento déšť byl však jiný. Zanechával po sobě ve vzduchu křemenitou pachuť, kterou neměla ráda. Nesla v sobě poselství nikoli čistě omytého světa, ale roztrpčeného života, který by všechen déšť nejraději zrušil a někam zavřel. Tento déšť nehladil, ani nepřinášel sytost. Přinášel neodvratné vědomí změny.
Odradová zavřela okno. Okamžitě se ocitla zpátky mezi známými vůněmi svých pokojů a neměnným pachem šéru z dávkovacích implantátů, které museli mít všichni, kdo znali polohu Kapituly. Slyšela vejít Streggiovou. Vzápětí zaslechla šelest doprovázející výměnu pouštní mapy.
Zvuk účelných pohybů Streggiové. Týdny důvěrné spolupráce potvrdily její první dojem. Spolehlivá. Nijak geniální, ale krajně vnímavá na potřeby Matky představené. Jen pohleďte, jak tiše se pohybuje. Upotřebit tak vnímavost Streggiové na potřeby mladého Tega a měl by výšku a mobilitu, kterou postrádal. Kůň? Mnohem více.
Působení melanže teď dosáhlo vrcholu a ustoupilo. Odraz v okně ukazoval Streggiovou očekávající instrukce. Věděla, že tyto chvíle patří koření. Akolytka její úrovně se jistě těší na den, kdy tento tajemný posilující rituál pozná i ona.
Kéž jí dobře slouží!
Většina Ctihodných matek se řídila učením a jen zřídka pohlížela na koření jako na návykovou drogu. Odradová si to uvědomovala každé ráno. Člověk si přes den vezme tolik koření, kolik jeho tělo vyžaduje, tak jak kázal počáteční výcvik: minimální dávkování postačující na vybuzení metabolického systému k maximálnímu výkonu. Biologické potřeby a melanž do sebe hladce zapadaly. Jídlo chutnalo lépe. Bez nehod a smrtelných příhod žil člověk mnohem déle, než by žil bez koření. Ale byl závislý.
Když tělo zahnalo hlad, Odradová zamrkala a začala Streggiovou vnímat. Dlouhý ranní rituál Matky představené zjevně vzbuzoval u Streggiové zvědavost. Odradová promluvila k jejímu odrazu v okně:
"Učila ses už o přerušení přísunu melanže?"
"Ano, Matko představená."
Navzdory výstrahám nabádajícím držet vědomí závislosti na uzdě, Odradová od ní nikdy nebyla dále než jeden malý krůček. Cítila v sobě narůstající odpor. Mentální přípravy z doby jejího akolytství (pevně vštípené během Agonie) byly nahlodané Zděděnými vzpomínkami a zubem času. Poučka: "Přerušení přísunu ti vezme podstatu života a, dojde-li k němu ke konci středního věku, může tě i zabít." Jak málo ta slova nyní znamenala.
"Přerušení má pro mě velký význam," řekla Odradová. "Patřím k těm, pro něž je ranní dávka melanže bolestivá. Jistě víš, že jsou i takové případy."
"To je mi líto, Matko představená."
Odradová se zadívala na mapu. Ukazovala dlouhý výběžek pouště směřující na sever a výrazný přírůstek souše na jihovýchod od Centrály, kde měla Sheeana svoji stanici. Odradová po chvilce obrátila svoji

pozornost zpátky ke Streggiové, která sledovala Matku představenou s novým zájmem v očích.
Ty představy o temné stránce koření ji zarazily!
"V našem věku na jedinečnost melanže myslíme jen zřídkakdy," řekla Odradová. "Všechna stará narkotika, která si lidstvo dopřávalo, mají jeden zajímavý společný faktor - všechna kromě koření. Zkracují život a způsobují bolest."
"To nám řekli, Matko představená."
"Ale pravděpodobně vám už neřekli, že jeho sílu mohou podkopat naše problémy se Ctěnými matre. Ve vládnoucích složkách panuje hlad po energii (ano, dokonce i v našich), který tě může chytit do pasti. Zůstaneš-li v mých službách, řekne ti to tvůj žaludek, protože budeš každé ráno svědkem toho, jak trpím. Ať tě to vědomí, ta zhoubná past, prosákne. Aby se z nás nestali neteční překupníci v zajetí systému, který nahrazuje život bezstarostnou smrtí, jako to dělají Ctěné matre. Pamatuj: Přípustná narkotika lze danit, aby vydělávala na výplaty, jinak vytvářejí prostor pro indolentní funkcionáře."
Streggiová vypadala zmateně. "Ale melanž nám přece prodlužuje život, upevňuje zdraví a posiluje chuť -"
Zamračený výraz Odradové ji zarazil.
Jako by četla akolytskou příručku!
"Má i svou temnou stránku, Streggiová, a já jsem její názorný příklad. Akolytská příručka nelže, ne, ale melanž je narkotikum a my jsme narkomanky."
"Já vím, že ne ke každému se chová vlídně, ale řekla jste, že Ctěné matre ho neužívají."
"Náhražka, kterou užívají, má proti melanži některé výhody, ale abstinenční bolesti a smrt způsobuje také. Je to obdobná návyková droga."
"A zajatkyně?"
"Ano, Murbella ji užívala, ale teď užívá melanž. Jsou zaměnitelné, zajímavé, že?"
"Předpokládám, že o tom jednou budeme vědět více. Všimla jsem si, Matko představená, že jim nikdy neříkáte děvky."
"Jako akolytky? Ach, Streggiová, Bellondová má na vás špatný vliv. Vím, chápu ty tlaky." Nenechala Streggiovou vyslovit věty protestu. "Akolytky cítí hrozbu. Pohlížejí na Kapitulu jako na svoji pevnost, jako na místo k přečkání dlouhé noci děvek."
"Tak nějak, Matko představená…" Ale znělo to nesmírně váhavě.
"Streggiová, tato planeta je jen další přechodnou stanicí. Dnes vyrážíme na jih, nezapomeň. Najdi Tamalanovou a řekni jí, aby učinila opatření, o kterých jsme mluvily, týkající se návštěvy u Sheeany. S nikým dalším o tom nemluv."
"Ano, Matko představená. Má to znamenat, že vás budu doprovázet?"
"Chci tě mít vedle sebe. Té, co ji zaškoluješ, řekni, že mapa je teď její starost."
Když Streggiová odešla, Odradová přemýšlela o Sheeaně a Idahovi. Ona chce mluvit s ním a on s ní. Analýza záznamů ukázala, že ti dva spolu občas konverzovali pomocí rukou. Většinu pohybů ovšem zakrývali svými těly. Připomínalo to starou atreidskou bitevní řeč. Odradová z toho něco pochopila, ale ne dost, aby mohla určit obsah. Bellondová žádala, aby to Sheeana vysvětlila. "Tajnosti!" Odradová byla opatrnější. "Nechme tomu chvíli volný průběh. Třeba z toho vzejde něco zajímavého."
Co se Sheeaně honí hlavou?
Cokoli se honilo hlavou Duncanovi, týkalo se to Tega. Způsobovat bolest, bez které Teg nemohl získat nazpět své vzpomínky, bylo Duncanovi proti srsti.
Odradová si toho všimla, když včera vyrušila Duncana u terminálu.
"Jdeš pozdě, Dar." Ani nevzhlédl od práce. Pozdě? Večer teprve začínal.
Říkal jí často jménem, už několik let - schválně, připomínal jí tím, že nelibě nese svoji "akvarijní" existenci. Bellondová se ježila a proti jeho "zatraceným důvěrnostem" nikdy nepřestala brojit. Říkal jí samozřejmě "Bell". Duncan byl v popichování demokrat.
Vzpomněla si na to a chvíli zůstala stát před dveřmi Duncanovy pracovny. Duncan udeřil pěstí do pultu vedle terminálu. "Musí pro něj existovat lepší způsob!"
Lepší způsob? Co má v úmyslu?
Pohyb na chodbě za dveřmi pracovny ji vytrhl ze zahloubání. Streggiová se vracela od Tamalanové. Zastavila se v Pohotovostní místnosti akolytek. Dává pokyny své nástupkyni, jak se starat o pouštní

mapy.
Na stole ji čekal stoh archivních záznamů. Bellondová! Odradová na tu kupu vytřeštila oči. Jedno kolik zmocnění vydala, vždycky zbyla tahle setříděná pozůstalost, kterou, jak prohlašovaly její poradkyně, mohla vyřídit jedině Matka představená. Velká část této nové nadílky vzešla z volání Bellondové po "podnětech a rozborech".
Odradová se dotkla terminálu. "Bell!"
Odpověděl jí hlas archivářky: "Matko představená?"
"Sežeňte mi Bell! Chci ji tady mít tak rychle, jak jen jí to její tlustý zadek dovolí!"
Netrvalo ani minutu a Bellondová stála před stolem jako provinilá akolytka. Tento tón v hlase Matky představené znali všichni.
Odradová se ukazováčkem dotkla hromady na stole, načež ruku prudce odtáhla, jako kdyby se jí štítila.
"Co má tohle, ve jménu Šajtánovu, znamenat?"
"Posoudily jsme to jako důležité."
"Podle tebe tedy musím vidět úplně všechno? Kde jsou z toho provedené svodky? To je diletantství, Bell! Já nejsem blázen, a ty taky ne. Ale tohle… kdybych měla…"
"Zmocnila jsem tolik Sester, kolik -"
"Tak ty jsi zmocnila? Jen se na to podívej! Podívej, jak to dopadlo. Ani jediná svodka!"
"Okamžitě zjednám nápravu."
"O tom nepochybuj, Bell. Protože já a Tam dnes odjíždíme na jih, na neohlášenou inspekční cestu a návštěvu Sheeany. A zatímco já budu pryč, ty budeš sedět v mém křesle. Uvidíme, jak se ti tahle každodenní záplava bude zamlouvat!"
"Budeš mimo dosah?"
"Budu mít k dispozici světelnou linku a C-náslech."
Bellondové se začalo lépe dýchat.
"Radím ti, Bell, aby ses teď vrátila k Archivům a pověřila někoho, kdo by převzal tvé povinnosti. Ať se propadnu, jestli se nezačínáte chovat jako byrokraté. Co si vzájemně kryjí prdel!"
"Čluny, které za něco stojí, se houpou, Dar."
Měl to být Bellin pokus o humor? Pak ještě není vše ztraceno!
Odradová zdvihla ruku k projektoru. Ukázala se Tamalanová na pozadí Depa. "Tam?"
"Ano?" Aniž zdvihla oči od listiny.
"Za jak dlouho můžeme vyrazit?"
"Asi za dvě hodiny."
"Zavolej mi, až budeš hotová. A ještě něco, Streggiová jede s námi. Abys s ní počítala." Vypnula obrazovku, dřív než mohla Tamalanová odpovědět.
Odradová věděla, že by se měla postarat i o další věci. Tam s Bell nebyly jediné osoby, k nimž se upíral zájem Matky představené.
Zbývá nám šestnáct planet… včetně bezpochyby silně ohroženého Buzzellu. Jen šestnáct! Zatlačila tu myšlenku dopozadí. Nebyl na ni čas.
Murbella. Mám ji zavolat… Ne. To počká. Nová Proktorská rada? S tím ať se vypořádá Bell. Rozpadající se společenství?
Realita kádrů mizejících v novém Rozptylu volala po konsolidaci. Zůstat o krok před pouští! Bylo to depresivní. Neměla odvahu tomu dnes čelit. Před cestou jsem vždycky nedůtklivá.
Náhle vyběhla z pracovny a vydala se po chodbách. Kontrolovala, jak se plní její nařízení, zastavovala se ve dveřích a dívala se, co studentky čtou, jak se staví ke svým nikdy nekončícím prana-bindúovým cvičením.
"Co to čteš?" zeptala se mladé akolytky druhého stupně vedle projektoru uprostřed potemnělé učebny.
"Tolstého zápisky, Matko představená."
Ten významný pohled v akolytčiných očích, který říkal: "Máte jeho slova přímo ve Zděděných vzpomínkách?" Měla tu otázku na jazyku! Tenhle banální gambit na ní akolytky zkoušely často, když ji zastihly o samotě.
"Tolstoj je příjmení!" uzemnila ji Odradová. "Předpokládám, že když mluvíš o zápiscích, máš na mysli

hraběte Lva Nikolajeviče."
"Ano, Matko představená," přikývla zahanbena výtkou.
Odradová se slitovala a obšťastnila dívku vytouženým citátem: ",Nejsem řeka, jsem síť.' Tato slova pronesl v Jasné Poljaně, když mu bylo pouhých dvanáct. V jeho zápiscích je nenajdeš, ale pravděpodobně to jsou nejvýznamnější slova, jaká kdy vyřkl."
Odradová se otočila, dříve než jí akolytka stačila poděkovat. Stále se učit!
Došla dolů do hlavní kuchyně a provedla inspekci. Hledala mastnotu na vnitřních okrajích hrnců na policích, vědoma si napětí, s nímž dokonce i vyučující vrchní kuchař sledoval její postup.
Kuchyň byla prosáklá vůněmi připravovaného oběda. Bylo slyšet klapot nožů a měchaček, ale ševelení lidských hlasů s jejím příchodem ustalo.
Obešla dlouhý pult, u něhož stály kuchařky, a přistoupila k vyučujícímu šéfkuchaři na vyvýšeném stupínku. Byl to mohutný, masitý muž s vystouplými lícními kostmi, tvář stejně zdravě vyhlížející jako maso, nad nímž bděl. Odradová nepochybovala o tom, že je jedním z nejlepších kuchařů v historii. Měl přiléhavé jméno: Placido Salat. Láskyplné místečko v myšlenkách Odradové mu přináleželo hned z několika důvodů, včetně toho, že vyškolil její osobní kuchařku. Významní návštěvníci v dobách před invazí Ctěných matre chodili na prohlídku kuchyně a ochutnávku specialit.
"Mohu vám představit našeho vrchního kuchaře, Placida Salata?"
Jeho hovězí placido (podle něj nic světoborného) bylo důvodem závisti mnohých. Téměř syrové a podávané s kořeněnou hořčičnou omáčkou, která však nepřebíjela jeho chuť.
Odradová tuhle pochoutku považovala za příliš exotickou, ale nikdy to neřekla nahlas.
Když měla Salatovu plnou pozornost (musel ještě dochutit omáčku), řekla: "Můj žaludek volá po nějaké specialitě, Placido."
Pochopil, o jaké zahájení jde. Těmito slovy svoji žádost o "oblíbené jídlo" začínala vždycky.
"Co třeba dušené ústřice?" navrhl.
Je to vlastně takový tanec, pomyslela si v duchu Odradová. Oba dobře věděli, co chce.
"Skvělý nápad!" souhlasila a pokračovala v předepsaném scénáři. "Ale jemně, Placido, aby nebyly příliš měkké. A do vývaru špetku našeho práškového celeru."
"Trochu papriky?"
"Ano, tak to mám nejraději. A s melanží krajně opatrně. Špetku, nic víc."
"Ale zajisté, Matko představená!" Oči převrácené hrůzou při představě, že by přidal příliš mnoho melanže. "Melanž snadno přehluší ostatní chutě."
"A ústřice uvař ve šťávě ze škeblí, Placido. Byla bych raději, kdybys na to dohlédl sám, jemně ústřice promíchal, dokud se okraje nezačnou kroutit."
"Ani o vteřinu déle, Matko představená."
"Ohřej trochu smetany. Ale nesvařovat!"
Placido dal najevo úžas nad tím, jak si někdo může myslet, že by mohl svařit smetanu pro dušené ústřice.
"Do servírovací misky drobet másla a přelít smíchaným vývarem."
"A sherry?"
"Ještě že se o mé oblíbené jídlo staráš ty, Placido. Na sherry jsem docela zapomněla." (Matka představená nezapomněla nikdy na nic, jak všichni dobře věděli; byla to jen další předepsaná taneční figura.)
"Tři unce sherry do vývaru," řekl.
"Musí být zahřáté, aby z něho vyprchal alkohol."
"Zajisté! Ale nesmíme rozmělnit chutě. K tomu chlebové lupínky nebo solené krekry?"
"Chlebové lupínky."
Odradová za stolem alkovny spořádala dvě misky dušených ústřic. Vzpomínala přitom, jak chutnaly Dítěti moře. Tatínek jí je dal v době, kdy stěží dopravila lžíci do úst. Připravoval je sám, byla to jeho specialita. A Odradová ji naučila Salata.
Pochválila Salatovo víno.
"To Chablis byla k ústřicím vynikající volba."
"Jiskrné Chablis s ostrým buketem, Matko představená. Jeden z našich lepších ročníků. Obdivuhodně

zvýrazňuje chuť ústřic."
Tamalanová ji našla v alkovně. Když ji potřebovaly, vždy věděly, kde ji hledat.
"Jsme připravené." Byla to nelibost, co se Tamalanové zračila ve tváři?
"Kde dnes skončíme?"
"V Eldiu."
Odradová se usmála. Eldio měla ráda.
Tam se nevzpírá, protože mám kritickou náladu? Třeba zbyde čas i na trochu zábavy.
Když následovala Tamalanovou k dopravním rampám, napadlo ji, jak je to charakteristické, že její starší družka dávala přednost cestování podpovrchovou dráhou. Povrchová doprava ji rozčilovala. "Kdo v mém věku by chtěl plýtvat časem?"
Odradová tento způsob přepravy nesnášela. Člověk v těchto dopravních prostředcích byl tak stísněný a bezmocný! Dávala přednost povrchu nebo vzduchu a podpovrchové dráhy používala, jen byla-li rychlost nezbytností. Neměla nic proti menším drahám při zasílání vzkazů a poznámek. Vzkazům to nepřijde, hlavně že dorazí.
Tato myšlenka jí vždycky připomenula síť, která ji obklopovala, kamkoli se hnula.
Někde ve středu toho všeho (vždycky existoval nějaký "střed toho všeho") automatický systém zprávy přesměrovával a dbal (většinou) o to, aby důležité depeše dorazily tam, kam byly adresovány.
Když Neveřejné pošty (které všichni říkali NP) nebylo zapotřebí, vedle zakódovaných třídiček a světelných linek byly dostupné i méně rafinované služby. Meziplanetární komunikace už bylo něco jiného, zvláště v této "lovecké sezoně". Nejbezpečnější bylo vyslat Ctihodnou matku s paměťovou depeší nebo s distranzním implantátem. Šéry míval každý posel v této době v zásobě dost. T-sondy dokázaly přečíst i mrtvý mozek, nebyl-li chráněný šérou. Každá meziplanetární depeše byla sice zašifrovaná, ale nepřítel mohl narazit na jednopásmové časové pouzdro, které ji skrývalo. Meziplanetární komunikace představovala velké riziko. Možná proto rabbi nadále mlčel.
To mi povězte, proč v téhle chvíli myslím na takové věci?
"Stále žádná zpráva od Dortujlové?" zeptala se, když se Tamalanová chystala vstoupit na odbavovací rondel, kde už čekali ostatní členové zájezdu. Tolik lidí. Proč až tolik, probůh?
Odradová uviděla na kraji rampy Streggiovou rozmlouvající s nějakou akolytkou ze Spojovacího. Přinejmenším dalších šest lidí ze Spojovacího se pohybovalo kolem.
Tamalanová se k ní podrážděně otočila. "Dortujlová! Už jsme ti řekly, že tě uvědomíme v okamžiku, kdy dorazí!"
"Jen jsem se zeptala, Tamalanová. Jen jsem se zeptala."
Odradová pokorně následovala Tamalanovou na odbavovací rampu. Měla bych si dát na hlavu namontovat monitor a přezkoumávat všechno, co z ní vzejde. K narušování duševního soukromí byl vždycky nějaký dobrý důvod. Taková byla cesta Bene Gesseritu, jak jí častokrát připomínala Bellondová.
Odradová byla v tu chvíli překvapena sama sebou, neboť si uvědomila, že začíná mít té benegesseritské cesty tak trochu plné zuby.
S tím ať si pro změnu láme hlavu Bell!
Teď byl čas odpoutání, čas nechat se okolními proudy unášet na vlnách prvních impulzů.
Dítě moře o proudech vědělo své.
Čas nehraje roli. Stačí se podívat na kružnici, a je ti to jasné.

## LETO II. (TYRAN)

"Podívej! Jen se podívej, kam jsme dospěli!" zakvílel rabbi. Seděl se zkříženýma nohama na chladné, zakřivené podlaze, štólu vytaženou přes hlavu a téměř zakrývající jeho obličej.
Místnost kolem něj byla temná a rezonovala depresivním tepem skrytých mechanismů. Kdyby aspoň ty zvuky přestaly!
Rebeka stála před ním, ruce v bok, ve tváři výraz marnosti.
"Nestůj tam tak!" přikázal jí rabbi, vrhaje na ni zpoza štóly kradmé pohledy.

"To jsme ztraceni, že si tak zoufáš?" opáčila.
Zvuk jejího hlasu ho rozčilil a chvíli trvalo, než nechtěné emoce potlačil.
Opovažuje se mě napomínat? Ale neřekli snad moudřejší než on, že vědění může vzejít i z bylí? Otřásl jím povzdech a on spustil štólu na ramena. Rebeka mu pomohla se postavit.
"Neprostor," zamumlal. "Zde se ukrýváme před…" Jeho pohled se zvedl k temnému stropu. "Lépe nevyslovovat."
"Ukrýváme se před nevyslovitelným," řekla Rebeka.
"Ani na Přesnice nemůžeme otevřít," postěžoval si. "Kudy má vstoupit pocestný?"
"Někteří pocestní nejsou vítáni," odpověděla.
"Rebeko." Sklonil hlavu. "Představuješ více než trápení a problémy. Tato buňka Tajného lidu židovského sdílí tvé vyhnanství, protože chápeme, že -"
"To neříkejte! Nechápete nic z toho, co se mi přihodilo. Můj problém?" Naklonila se k němu. "Je zůstat člověk a být současně v kontaktu se všemi těmi minulými životy."
Rabbi ucouvl.
"Tedy už nejsi jednou z nás? Už patříš k Bene Gesseritu?"
"Až se to stane, poznáš to. Poznáš, jak se vidím, jako se vidím teď."
Zlostně stáhl obočí. "Cože?"
"Na co se dívá zrcadlo, rabbi?"
"Podívejme! Teď ještě šarády." V koutcích úst mu však pohrával náznak úsměvu. Do očí se mu vrátil výraz odhodlání. Rozhlédl se kolem sebe. Bylo jich tady osm - více než pro kolik byl tento prostor určen. Neprostor! Pomalu a pečlivě poskládaný z propašovaných dílů. Tak miniaturní! Dvanáct a půl metru dlouhý. Sám ho přeměřoval. Ve tvaru povaleného soudku z dávných dob, oválný na průřez, s půlkulovitými uzávěry na stranách. Strop neměl výše než metr nad hlavou. Tady, v nejširším bodě uprostřed, byl široký pouhých pět metrů a zakřivená podlaha a strop ho dělaly ještě užší. Sušená potrava a recyklovaná voda. Tak teď museli žít. Dokdy? Jeden standardní rok, možná, pokud je nenajdou. Nedůvěřoval zabezpečení tohoto zařízení. Ty podivné zvuky, co vydávalo.
Schylovalo k večeru, když do téhle díry zalezli. Nahoře už je určitě tma. A kde byl zbytek jeho lidu? Rozprchli se, kde se dalo, a spolu s nimi staré dluhy a pohledávky za věrnou službu. Někteří přežijí. Možná jim bude lépe než tomuto torzu zde.
Vstup do neprostoru se skrýval pod spalovací jámou s volně stojícím komínem. Jeho kovová výztuž ukrývala korálky riduliánských krystalů, které monitorovaly okolí. Spalovna! Místnost ještě čpěla spáleninou, ke které se navíc začínal přidávat zápach z malé recyklační komory. Jak libozvučné pojmenování pro záchod!
Někdo k němu zezadu přistoupil. "Pátrací četa odchází. Měli jsme štěstí, že varování přišlo včas."
Byl to Joshua, který tuhle komoru postavil. Malý, štíhlý chlapík s trojúhelníkovitým obličejem s úzkou bradou. Tmavé vlasy padající do širokého čela a široce posazené hnědé oči sledující tento vlastní svět s instrospektivní zádumčivostí, které rabbi nedůvěřoval. Vypadá příliš mladě na to, aby o těchto věcech tolik věděl.
"Takže odcházejí," řekl rabbi. "Ale až se vrátí, už takové štěstí mít nebudeme."
"Nikdy nepřijdou na to, že jsme se ukryli tak blízko farmy," řekla Rebeka. "Ti, co přišli, většinou jen drancovali."
"Promluvil Bene Gesserit," řekl uštěpačně rabbi.
"Rabbi." Ten káravý tón Joshuova hlasu! "Copak jsem tě sám neslyšel mnohokrát prohlašovat, že blahoslavení jsou ti, jež skrývají slabosti druhých i před nimi samotnými?"
"Najednou plno kazatelů! Ale kdo nám poví, co teď s námi bude?"
Pravdivost Joshuových slov však musel uznat. Co kalí mou mysl, jsou muka našeho útěku. Naše malá diaspora. Není to útěk z Babylónu. Ukrýváme se v… proticyklonovém krytu.
Ta myšlenka ho vzpružila. Cyklon se přežene.
"Kdo má na starosti jídlo?" zeptal se. "Musíme přejít na přídělový systém hned od začátku."
Rebeka si ulehčené oddechla. Nejhorší byly rabbiho oscilační vrcholy - přílišná emocionálnost a přílišná racionalizace. Už se znovu ovládal. Příště to bude racionalizace. Tu bude třeba zchladit také.

Benegesseritské vědomí jí poskytovalo nový pohled na lidi kolem sebe. Ta naše židovská chytlavost. Podívejte se na ty intelektuály!
Byla to pro Sesterstvo nezvyklá představa. Těch, kteří kladli příliš velký důraz na intelektuální úspěchy a se zlou potázali, bylo nespočet. Nemohla ignorovat všechny důkazy, které jí Lampadská horda snesla. Kdykoli jen zapochybovala, Mluvčí pro ni uspořádala jejich procesí.
Rebeka našla v honbě za rozmary paměti, jak tomu říkala, skoro až zalíbení. To, že poznala minulost, ji přinutilo popřít minulost vlastní. Tolikrát se od ní žádalo, aby uvěřila věcem, které, jak teď věděla, byly nesmysly. Mýty a chiméry, popudy extrémně dětinského chování.
"Naši bohové by měli dospět stejně jako my."
Rebeka potlačila úsměv. Tohle jí Mluvčí dělala často - malé dloubnutí do žeber od někoho, kdo věděl, že to ocení.
Joshua se vrátil ke svým přístrojům. Někdo další procházel seznam zásob. Rabbi vyrovnaně přihlížel a ostatní spali zachumlaní do přikrývek na lůžkách na ztemnělém konci komory. Když to Rebeka viděla, pochopila, jaká musí být její role. Chránit všechny před nudou.
"Učitelka tělocviku?"
Jestli nemáš lepší návrh, nesnaž se mě učit znát mé lidi, Mluvčí.
Ať už mohla o těchto vnitřních rozhovorech říct cokoli, nebylo pochyb, že všechno bylo vzájemně propojeno - minulost a tato místnost, tato místnost a projekce následků. A to byl velký dar Bene Gesseritu. Nemysli na "Budoucnost". Bylo to předurčení? Kam se poděje svoboda, kterou dostaneš při narození do vínku?
Rebeka viděla své narození v novém světle. Vysadilo ji na pramici plující k neznámému osudu. Plavba plná nepředvídatelných nástrah a radostí. Teď tedy dopluli za ohyb řeky a našli útočníky. Další ohyb mohl skrývat peřej stejně jako úsek klidné vody s malebnými břehy. A tady leželo lákadlo jasnozřivosti, ta vábnička, které podlehl Muad'Dib a jeho syn Tyran. Věštec zná chod věcí příštích! Lampadská horda ji naučila se věštbám vyhýbat. Známo ji mohlo svázat více než neznámo. Krása nového spočívala v překvapení. Věděl to rabbi?
"Kdo nám poví, co bude teď?" táže se rabbi.
Opravdu to chceš vědět? Nebude se ti líbit, co uslyšíš. Za to ti ručím. Od chvíle, kdy bude proroctví vyřčeno, tvá budoucnost bude tatáž jako tvá minulost. A ty se ukvílíš nudou. Nic nového, už nikdy. Vše při starém, v tom jediném okamžiku zjevení.
"Ale to jsem nechtěl!" Jako bych tě slyšela.
Žádné násilí, žádná nezkrotnost, ani poklidné štěstí, a ani výbušná radost tě už nikdy bez ohlášení nenavštíví. Jako splašená souprava podzemní dráhy ve své červotočině bude tvůj život uhánět až k onomu konečnému okamžiku střetu. A ty jako můra uvízlá v jednom z vagonů budeš tlouci křídly do oken a prosit Osud, aby tě pustil ven. "Ať se stane zázrak a změníme směr. Ať se přihodí něco nového! Ať nedojde k těm hrůzám, které jsem zahlédl!"
Najednou pochopila, že právě takto musela vyhlížet Muad'Dibova muka. Ke komu mumlal své modlitby?
"Rebeko!" Volal ji rabbi.
Stál vedle Joshuy a díval se na temný svět nad jejich komorou, jak ho ukazovala malá obrazovka nad Joshouvými přístroji.
"Žene se bouře," řekl rabbi. "Joshua říká, že z toho popele nad námi udělá beton."
"To je dobře," řekla. "Proto jsme tady dělávali oheň a nechali jámu nezakrytou."
"Ale jak se dostaneme ven?"
"Na to máme nářadí," odpověděla. "A i kdybychom neměli, vždycky nám zbývají naše ruce."
Missionaria protectiva se řídí touto stěžejní koncepcí: Cílevědomá výuka širokých mas. V našem přesvědčení je pevně zakořeněno, že cílem argumentace má být změna povahy pravdy. V těchto otázkách dáváme přednost použití moci před silou.

KODEX

Pro Duncana Idaha nabral život na nelodi od adventu jeho vize a vhledu do chování Ctěných matre podobu jakési podivné hry. Tegův vstup do hry byl záludný tah, nejen nasazení nového hráče.
Ráno stál u svého terminálu a nacházel paralely této hry ve svém vlastním dětství na benegesseritské pevnosti na Gammu se stárnoucím bašárem coby učitelem zbraní a ochráncem.
Výuka. To bylo hlavní téma. Stejně jako tehdy, tak i teď. A strážci, na nelodi většinou nevtíraví, zato všudypřítomní, stejně jako tehdy na Gammu. Nebo jejich monitorovací zařízení, umně maskované interiérem. Na Gammu se jim naučil unikat. Tady se Sheeaninou pomocí své úniky pozdvihl na úroveň umění.
Aktivita kolem něj se omezovala na "šum v pozadí". Stráže neměly zbraně. Tvořily je většinou Ctihodné matky a několik starších akolytek. A tak byly přesvědčené, že zbraně nepotřebovaly.
Některé prvky nelodi přispívaly k iluzi svobody, hlavně svým rozměrem a složitostí. Loď byla velká, jak velká je, to nedokázal určit, ale měl přístup na mnoho palub a chodeb, které se táhly na vzdálenost více než tisíc kroků.
Dráhy a tunely, dopravní vedení se závěsnými gondolami, skluzavkami a výtahy, klasické chodby a široké koridory s padacími dveřmi, které se na dotek se syčením otevřely (nebo neotevřely: Zákaz vstupu!) - to všechno mohl uložit do paměti, udělat z toho své soukromé hájemství, zcela odlišné od toho, jak to viděli jeho strážci.
Energie potřebná k dopravení lodi k povrchu planety a jejímu udržování byla svědectvím velkých obětí. Sesterstvo nemohlo své výlohy vyčíslit běžným způsobem. Kontrolor benegesseritské pokladny neprováděl jen monetární transakce. Solar a jiné srovnatelné měny pro Bene Gesserit nebyly. Ten počítal s lidmi, s potravinami, se splátkami trvajícími i tisíc let, splátkami častokráte jak materiálními, tak věrnostními.
Zaplať, Duncane! Žádáme splacení tvého úpisu!
Tato loď nebyla jen vězením. Napadalo ho několik mentatských obrazů. První: byla to laboratoř, ve které se Ctihodné matky pokoušely přijít na způsob, jak anulovat schopnost nelodi mást lidské smysly. Herní plocha nelodi - hádanka a bludiště. To všechno k udržení tří zajatců? Ne. Musely tu být ještě další důvody.
Tato hra měla skrytá pravidla, některá z nich se dala pouze tušit. Když do ní vstoupila Sheeana, přišlo mu to, jako by nalezl spoluhráče. Věděl jsem, že bude mít své vlastní plány. Bylo to zřejmé, když začala praktikovat techniky Ctěných matre. Aby zdokonalila mé učně!
Sheeana chtěla důvěrné informace o Murbelle a mnoho dalších - jeho vzpomínky na ty, které za svých životů poznal, hlavně na Tyrana.
A já chci informace o Bene Gesseritu.
Sesterstvo mu poskytovalo minimální možnosti k aktivitě. Nutilo ho k posilování jeho mentatských schopností. Nenacházel se ve středu problému, který cítil za branami lodi. Jeho nadmíru zajímavé útržky se k němu dostaly, až když mu Odradová dala svými otázkami nahlédnout do povahy jejich dilematu. Dost k nastolení nových premis? Ne bez přístupu k datům, která mu jeho terminál odmítal zobrazit.
I to byl jeho problém, čert aby je vzal! Vězel v krabici uvnitř jejich krabice. V pasti byli všichni.
Odradová stála jednou odpoledne, asi před týdnem, u jeho terminálu a dobromyslně ho ujišťovala, že informační zdroje Sesterstva jsou mu "zcela otevřené". Stála přímo zde, ledabyle opřená zády o pult, ruce složené na prsou. Její podoba s dospělým Milesem Tegem byla někdy až zarážející. Dokonce i ta její potřeba (nebo to bylo nutkání?) při mluvení stát. A židlopsy také neměla ráda.
Uvědomoval si, že její motivy a úmysly chápe jen velice slabě. Nevěřil jim však. Ne po Gammu. Posloužil jim tehdy jako návnada. Mohl mluvit o štěstí, že z něj nezbylo to co z Duny - mrtvá slupka. Vyjedená Bene Gesseritem.
Když se oddával takovýmto trudným myšlenkám, sedával zabořený do křesla u terminálu. Někdy tak proseděl celé hodiny, nehybný, pokoušeje se v duchu obsáhnout ohromné informační zdroje lodi. Palubní systém dokázal identifikovat každou osobu, která se na lodi nacházela. Takže se jedná o automatické monitorování. Systém musel vědět, kdo mluví, kdo co potřebuje či kdo si osobuje dočasné velení.
Letové okruhy odolávaly jeho snahám dostat se do zapovězených oblastí. Byly odpojené? To mu tvrdily jeho strážkyně. Věděl, že klíč leží ve způsobu, kterým systém identifikoval osoby, které se napojily na

jeho okruhy.
Pomohla by Sheeana? Bylo riskantní jí příliš důvěřovat. Když ho někdy pozorovala za terminálem, připomínala mu Odradovou. A Sheeana je její žačka. Ta myšlenka mu přinesla vystřízlivění.
Proč se zajímaly o to, jakým způsobem palubní systém využíval? Jako kdyby to nevěděly!
Během třetího roku zde docílil, aby systém uložil jeho data; udělal to pomocí vlastního klíče. Aby oklamal transoči, udělal to zcela nepokrytě. Uložení dat pro pozdější použití, ovšem se zašifrovaným druhotným obsahem. Pro mentata hračka, užitečný trik k prozkoumání možností palubního systému. Udělal to tak, aby se jeho data při neoprávněné editaci vymazala bez možnosti pozdější obnovy.
Ano, vzbudil podezření Bellondové, ale když se ho na to zeptala, odpovědí jí byl jeho úsměv.
Skryl jsem tam svoji minulost, Bell. Mé gholské životy - všechny do jednoho, i ten první, ne-gholský. Důvěrné postřehy o zážitcích: smetiště palčivých vzpomínek.
Seděl u terminálu a zažíval smíšené pocity. Pálily ho řetězy. Ať už byly rozměry a možnosti jeho vězení jakkoli velké, bylo to stále jen vězení. Jednu dobu si byl vědom, že by z něj pravděpodobně dokázal uniknout, ale držela ho tu Murbella a jeho rostoucí znalosti o problémech Bene Gesseritu. Cítil se stejně tak vězněm svých myšlenek, jako vězněm tohoto důmyslného systému, reprezentovaného jeho strážkyněmi a tímto monstrózním zařízením. Ničím jiným tato loď samozřejmě nebyla. Nástroj. Způsob, jak se nepozorovaně přemísťovat nebezpečným vesmírem. Prostředek, který vás i vaše záměry skryl před zraky, byť i jasnozřivých, pronásledovatelů.
Díky nahromaděným dovednostem svých mnoha životů pohlížel na své okolí přes filtr intelektuálního odstupu a naivity. Mentaté si naivitu pěstují. Přesvědčení, že něco víte, je jistá cesta k zaslepení. Není to dospívání, co postupně brzdí schopnost učení (učili se mentaté), ale akumulování "toho, co vím".
Nové informační zdroje, které mu Sesterstvo otevřelo (pokud se na ně dalo spoléhat), vyvolávaly otázky. Jak byl v Rozptylu odpor proti Ctěným matre organizován? Zjevně existovaly skupiny (váhal je označit jako mocnosti), které na Ctěné matre pořádaly štvanice stejně jako Ctěné matre pořádaly štvanice na Bene Gesserit. A zabíjely je, bereme-li události na Gammu jako směrodatné.
Futárové a Psovodi? Provedl mentatskou projekci: tleilaxanská odnož v prvním Rozptylu prováděla genetické manipulace. Ti dva, které vídal ve svých vizích: byli to oni, kteří stvořili futáry? Mohli to být Tvaroví tanečníci? Nezávislí na Pánech Tleilaxu? Ne všechno v Rozptylu bylo jedinečné.
Hrome! Potřeboval přístup k dalším informacím, k vydatnějším zdrojům. Ty stávající nebyly ani vzdáleně dostačující. Jeho terminál, nástroj s omezeným použitím, mohl být upraven, aby splňoval i náročnější požadavky, ale jeho osobní adaptabilita zůstávala pozadu. Potřeboval vyjít ven jako mentat!
Omezují mě, a to je chyba. Nevěří mi Odradová? Je přece Atreidka, hrom aby ji! Ví, co dlužím její rodině.
Déle než jeden celý život, a dluh byl stále nesplacený!
Věděl, že je nervózní. Jeho mysl se na tu myšlenku najednou zaměřila. Mentatská nervozita! Signál, že stojí na pokraji zásadního zjištění. Primární projekce! Něco, co mu zamlčeli o Tegovi?
Otázky? Sypaly se na něho nevyřčené otázky.
Potřebuji perspektivu! Což nebyla nutně otázka vzdálenosti. Perspektivu šlo získat i zevnitř, když vašim otázkám nechybělo pár deformací.
Cítil, že chybějící střípek mozaiky ležel někde ve zkušenostech Bene Gesseritu (možná dokonce i v žárlivě střežených Archivech Bellondové). Bell by tomu rozuměla! Každý mentat by jistě chápal vzrušení této chvíle. Jeho myšlenky byly jako kamínky mozaiky, většina po ruce a připravená zapadnout na své místo. Nebyla to otázka řešení.
V duchu slyšel slova svého prvního mentatského učitele: "Vyvaž své otázky a na tu či onu stranu vah vhoď svá dočasná data. Řešení vyšinou z rovnováhy jakoukoli situaci. Nesrovnalosti ti ukáží, co hledáš."
Ano! Vyvolat pomocí senzibilovaných otázek nesrovnalosti - bylo mentatské žonglérství.
Něco, co Murbella řekla minulou noc - ale co? Leželi v posteli. Pamatoval si, že časová projekce na stropě ukazovala 9:47. A jeho napadlo: Ta projekce stojí energii.
Skoro jako by cítil tok energie lodí, toho obřího výstřižku v čase. Mimetická přítomnost tření prostých mechanismů, nerozlišitelných od přirozeného pozadí. Leda teď, když běžely na pohotovostní režim, chráněné toliko před jasnozřivci, ale ne před obyčejným zrakem.

Murbella vedle něj: další síla, které si byli oba vědomi a která se je snažila stáhnout k sobě. Kolik energie stálo potlačení toho vzájemného magnetismu! Sexuální přitažlivost, větší a větší a větší.
Murbella mluví. Ano, to je ono. Byla zvláštně sebeanalyzující. Přistupovala ke svému životu s nově nabytou vyspělostí, benegesseritskou vyspělostí - posíleným vědomím a jistotou, že v ní narůstá nějaká velká síla.
Pokaždé, když v ní tuto pro-benegesseritskou změnu postřehl, ucítil smutek. Den našeho rozloučení se blíží.
Murbella ale mluvila. "Stále po mně chce (Odradová, kdo jiný), abych vyhodnotila svoji lásku k tobě."
Při té vzpomínce si Idaho rozhovor "pustil" znovu.
"Se mnou to zkoušela stejně."
"A co ty?"
"Odi at amo. Excrucior."
Nadzdvihla se, opřela se o loket a seshora se na něj podívala. "Jakým je to jazykem?"
"Hodně starým. Leto mě ho kdysi naučil."
"Přelož mi to." Panovačný tón. Její staré "ctěnomaterské" já.
"Nenávidím ji a miluji. A jsem rozerván."
"Vážně mě nenávidíš?" Nevěřícně.
"Nenávidím být takhle omezovaný, nebýt pánem sám sebe."
"Odešel bys ode mě, kdybys mohl?"
"Chci, aby se to rozhodnutí stále vracelo. Chci být jeho pánem."
"Je to hra, kde s jedním kamenem nejde hnout."
To je ono! Její slova.
Idaho nepocítil žádné radostné vzrušení, jen jeho oči jako kdyby se najednou otevřely po dlouhém spánku. Hra, kde s jedním kamenem nejde hnout. Hra. Jeho pohled na neloď a na to, co tady Sesterstvo dělalo.
Tím jejich výměna názorů ovšem neskončila.
"Loď je naše speciální škola," řekla Murbella.
Mohl jen souhlasit. Sesterstvo posilovalo jeho mentatské schopnosti, aby prosíval data a zobrazoval ta, která neprošla. Tušil, kam by to mohlo vést, a mrazilo ho z toho.
"Vyčistíš nervové cesty. Zbavíš se všeho, co tě rozptyluje, i zbytečného přemítání."
Přesměroval jsi své reakce do tohoto nebezpečného módu, před kterým byl každý mentat varován.
"Můžeš se tam ztratit."
Potom žákům ukázali lidskou zeleninu, "padlé mentaty", udržované při životě, jako názornou ukázku toho, co vám hrozilo.
Ale i tak, to pokušení. Ta skoro hmatatelná moc. Nic nezůstane skryto. Víš všechno.
Murbella se k němu uprostřed toho strachu na posteli otočila, a on ucítil, že sexuální napětí mezi nimi dosáhlo výbušné hodnoty.
Ještě ne. Ještě ne!
Někdo z nich řekl ještě něco. Co? Přemýšlel v tu chvíli nad omezeními logiky coby nástroje k odhalení motivů Sesterstva.
"Pokoušíš se je často analyzovat?" zeptala se Murbella.
Někdy ho to až vyděsilo, když tak zareagovala na jeho nevyřčené myšlenky. Říkala ale, že myšlenky číst neumí. "Prostě tě mám přečteného, ty můj gholo. Jsi můj, abys věděl."
"Nápodobně."
"Krutá pravda." Znělo to jako vtipkování, ale skrývalo se v tom něco hlubšího a záhadnějšího.
V analýze každé lidské psychy číhalo nebezpečí. Řekl jí to. "Domnění, že znáš důvody svého chování, ti poskytuje nepřeberné množství záminek pro to nejpodivnější chování."
Záminky pro podivné chování! Další kamínek do jeho mozaiky. Ano, hra, ale tyhle žetony se jmenovaly vina a hana.
Murbellin hlas zněl téměř zadumaně. "Asi se dá odůvodnit skoro všechno, když to svalíš na nějaké trauma."

"Odůvodnit něco takového, jako je vypalování planet?"
"Je v tom jakýsi druh drastického sebeurčení. Ona říká, že rázná rozhodnutí posilují psychiku a dodávají ti pocit identity, na který se můžeš ve stresu spolehnout. Souhlasíš s tím, můj mentate?"
"Tenhle mentat není tvůj." Žádný důraz v hlase.
Murbella se rozesmála a klesla zpátky na polštář. "Víš, co od nás Sestry chtějí, můj mentate?"
"Děti."
"Ach, mnohem víc než jen to. Chtějí naši dobrovolnou účast na jejich snu."
Další kamínek mozaiky!
Ale kdo jiný kromě Bene Gesseritu ten sen znal? Sestry byly herečky, hrající věčné divadlo, které svou maskou nechaly proklouznout reálno jen maličko. Reálná osoba obehnaná zdí, zpoza níž podle potřeby vykukovala na svět.
"Proč schraňuje ten starý obraz?" zeptala se Murbella.
Idaho ucítil, jak se mu sevřel žaludek. Odradová mu asi před měsícem přinesla holodesku obrazu, který visel v její ložnici. Chalupy v Cordeville od Vincenta van Gogha. Vzbudila ho uprostřed noci.
"Ptal ses na záchytný bod mého lidství. Tady je." Hodila mu holodesku před rozespalé oči. Posadil se, zamžoural na tu věc a snažil se pochopit. Co jí je? Proč má tak vzrušený hlas?
Zatímco holodesku držel v rukou, Odradová rozsvítila všechna světla, co jich v místnosti bylo, čímž jí propůjčila zdání tvrdosti a bezprostřednosti. Všechno vypadalo tak nějak mechanicky, tak, jak by to člověk od nelodi očekával. Kde je Murbella? Usínali spolu.
Soustředil svoji pozornost na holodesku. Působila na něj záhadným způsobem, jako kdyby ho ten obraz nějak spojoval s Odradovou. Záchytný bod jejího lidství? Holodeska byla studená na dotek. Vzala mu ji z rukou a postavila ji na stolek. Zatímco se na ni díval, ona si přitáhla židli a posadila se vedle jeho hlavy.
Sedící Odradová? Něco ji nutilo být blízko něj!
"Namaloval ho jeden blázen na Staré Teře," řekla a přiblížila svoji tvář k jeho. Chvíli se tak na kopii dívali. "Vidíš to! Zapouzdřená lidská chvíle."
V krajině? Ano, hrome. Má pravdu.
Upřeně si holodesku prohlížel. Ty nádherné barvy! A nebyly to jen barvy. Byl to celek.
"Moderní umělci by se způsobu jeho tvorby vysmáli," řekla Odradová.
Nemůže být chvíli zticha a nechat mě dívat?
"Člověk coby dokonalé záznamové zařízení," mluvila dál Odradová. "Lidská ruka, lidské oko, lidská podstata, soustředěná do vědomí jednotlivce, který zaútočil na krajní meze!"
Zaútočil na krajní meze! Další kousek mozaiky.
"Van Gogh to dokázal pomocí těch nejprimitivnější materiálů a vybavení." Jako by byla opilá. "Barvivo, které mohl znát už pračlověk! Nanesené na tkanině, kterou si mohl vlastnoručně vyrobit. Potřeboval by jen kožešinu a dřevo."
Dotkla se povrchu holobrazu. Vysoký strom se octl ve stínu jejího prstu. "Kulturní úroveň byla v té době podle našich měřítek primitivní, ale podívej se, co vytvořil!"
Idaho cítil, že by měl něco říct, ale slova nepřicházela. Kde je Murbella? Proč tady není?
Odradová se odtáhla a její následující slova se do něj vpálila jako cejch.
"Ten obraz říká, že nelze potlačil ono divoké něco, unikum, které se mezi námi vyvine, ať se tomu snažíme sebevíc zabránit."
Idaho odtrhl pohled od hola a pověsil se Odradové na rty.
"Vincent nám sdělil něco důležitého o našich bližních z Rozptylu."
Ten dávno mrtvý malíř? O Rozptylu?
"Dělali a dělají tam věci, které si ani nedokážeme představit. Divoké věci! Explozivní populační počty Rozptylu jsou toho zárukou."
Ve dveřích za Odradovou se objevila Murbella. Byla bosá a převazovala si bílý župan. Vlasy měla mokré - přišla ze sprchy.
"Matko představená?" Rozespalý údiv.
Odradová mluvila přes rameno, aniž se otočila. "Ctěné matre si myslí, že mohou předvídat a ovládnout každou divokost. Taková hloupost. Vždyť nedokáží ovládnout ani tu v sobě."

Murbella obešla postel a upřela na Idaha tázavý pohled. "Zdá se, že jsem přišla uprostřed rozhovoru."
"Vyváženost, to je ten klíč," pokračovala Odradová.
Idaho z Matky představené nespouštěl oči.
"Lidé dokáží balancovat na nejpodivnějších površích," pokračovala Odradová. "I na docela nevyzpytatelných. Říká se tomu ‚naladit se'. Velcí hudebníci to znají. Surfaři, které jsem jako dítě na Gammu pozorovala, to znali také. Některé vlny tě rozhodí, ale ty jsi na to připravený. Vylezeš na prkno a zkusíš to znovu."
Bez jakéhokoli vysvětlitelného důvodu Idaha napadla věta, kterou od Odradové slyšel už dříve. "My na půdu nic neodkládáme. Všechno recyklujeme."
Recyklace. Cyklus. Části cyklu. Části mozaiky.
Střílel od pasu a byl si toho vědom. To ovšem bylo nementatské. Ale recyklace - takže Zděděné vzpomínky nebyla půda na odložené věci, ale něco co chápaly jako recyklaci. To znamenalo, že používaly svoji minulost pouze k tomu, aby ji změnily a obnovily.
Naladily se.
Zvláštní přirovnání od někoho, kdo, jak hlásal, se hudbě vyhýbal.
Vzpomínal a skládal svoji mentální mozaiku. Byla čím dál neuspořádanější. Nic nepasovalo nikam. Náhodné kamínky, které pravděpodobně ani nepatřily k sobě.
Patřily!
Hlas Matky v jeho paměti mluvil dál. Takže je toho více.
"Lidé, kteří to vědí, jdou na podstatu věci," řekla Odradová. "Říkají, že nesmíš myslet na to, co děláš. To je jistá cesta k neúspěchu. Prostě to udělej!"
Nemysli. Udělej to. Vanul z toho na něj chaos. Její slova ho uvrhla zpátky k nementatským prostředkům. Benegesseritské kejkle! Byl to od ní úmysl, znala účinky. Kam se poděla ta náklonnost, která z ní občas sálala? Mohlo jí vůbec záležet na někom, ke komu se takto chovala?
Když Odradová odešla (skoro si toho ani nevšiml), Murbella se posadila na postel a upravila si záhyby županu kolem kolen.
Lidé dokáží balancovat na nejpodivnějších površích. Pohyby v mysli: kamínky mozaiky hledající vzájemné vazby.
Cítil novou vesmírnou vlnu. Ty dvě podivné postavy v jeho vizi? Byly její součástí. Věděl to, aniž dokázal říct jak. Cože to hlásal Bene Gesserit? "Modifikujeme staré způsoby a staré smýšlení."
"Podívej se na mě!" říkala Murbella.
Hlas? Ne docela, ale teď už si byl jistý, že to zkoušela, a ani se mu nepochlubila, že jí téhle čaromoci učí. V jejích zelených očích spatřil nevraživý pohled, který mu řekl, že myslí na své dřívější kamarádky.
"Nikdy nezkoušej být chytřejší než Bene Gesserit, Duncane."
Říká to kvůli transočím?
Nebyl si jistý. Byla to inteligence, zračící se jí v očích, co ho v poslední době tak fascinovalo. Cítil, jak narůstá, její intelekt byl jako balon, který její učitelky nafukovaly, a on se zvětšoval stejně jako její břicho s novým životem.
Hlas! Co to s ní dělaly?
Hloupá otázka. Věděl to dobře. Braly mu jí, dělaly z ní Sestru. Konec milenky, mé úžasné Murbelly. A začátek Ctihodné matky, chladně kalkulující všechno, co dělá. Čarodějnice. Kdo může milovat čarodějnici?
Já. A vždycky budu.
"Lapí tě z tvé slepé strany a využijí k vlastním záměrům," řekl.
Viděl, že jeho slova dopadla na úrodnou půdu. Už věděla, že se chytila do pasti, ale bylo pozdě. Bene Gesserit byl tak ohavně rafinovaný! Nalákaly ji do té své pasti, daly jí letmo zahlédnout věci tak magnetické jako síla, která ji poutala k Duncanovi. To vědomí muselo každou Ctěnou matre dohánět k zuřivosti.
My chytáme je! Ne oni nás!
Tohle ale udělal Bene Gesserit. Patřily do odlišných kategorií. Skoro Sestry. Proč to popírat? A ona chtěla jejich schopnosti. Chtěla pryč z téhle zkušební klece do plné výuky, kterou cítila za stěnami lodi.

Nevěděla snad, proč tu zkušební lhůtu stále natahují?
Věděly, že se ještě zmítá v pasti.
Murbella ze sebe shodila župan a vklouzla k němu do postele. Stále bez doteků, jen ten nabitý pocit blízkosti jejich těl.
"Původně chtěly, abych pro ně ovládal Sheeanu," řekl.
"Jako ovládáš mě?"
"Ovládám tě?"
"Někdy mi připadáš komický, Duncane."
"Jestli se nedokážu smát sám sobě, jsem skutečně ztracený."
"Smát se svým představám humoru také?"
"Těm především." Otočil se k ní a přikryl jí dlaní levý prs. Ucítil, jak bradavka pod jeho prsty tvrdne.
"Víš, že jsem nebyl nikdy odstavený?"
"Ani jednou během všech…"
"Ani jednou."
"To jsem si mohla myslet." Na jejích rtech se ukázal letmý úsměv a najednou se oba smáli a tiskli jeden k druhému jako pominutí. Po chvilce Murbella sykla: "Kruci. Proklatě."
"Kohopak proklínáš?" zeptal se, když se přestal smát a oba se silou vůle od sebe odtáhli.
"Ne koho, co. Osud proklínám!"
"Tomu je to jedno."
"Miluji tě, a to bych neměla, jestli ze mě má být dobrá Ctihodná matka."
Nesnášel tyhle výlety do svírající sebelítosti. Tak se pošklebuj!
"Tak jako nejsi dobrá v ničem." Prohnětl jí těhotenskou zduřeninu na břiše.
"Jsem!"
"Na tohle slovo při tvé výrobě tvoji tvůrci zapomněli."
Odstrčila mu ruku a posadila se, aby byla výš než on. "Ctihodné matky nesmí milovat."
"Já vím." Jsou snad má muka vidět?
Byla příliš zamotaná do svých problémů. "Až se dostanu k melanžové agonii…"
"Miláčku! Představa tebe a Agonie dohromady se mi vůbec nezamlouvá."
"Copak se tomu mohu vyhnout? Už jsem v peřejích. Za chvíli mě vhodí do vodopádu, a potom už to půjde velmi rychle."
Chtěl se obrátit, ale její oči ho nepustily.
"Opravdu, Duncane. Cítím to. Svým způsobem je to jako těhotenství. V jednu chvíli už je přerušení příliš nebezpečné a musíš to dokončit."
"No tak se máme rádi!" Násilím zaplašil své myšlenky z jednoho nebezpečí do druhého.
"A to je u nich zakázané."
Podíval se nahoru do transočí. "Hlídají nás hlídací psi s ostrými tesáky."
"Já vím. Právě k nim teď mluvím. Má láska k tobě není nic špatného. Ale jejich chlad ano. Jsou stejné jako Ctěné matre!"
Hra, kde s jedním kamenem nejde hnout.
Chtělo se mu to zakřičet, ale ty, které seděly za transočima, by slyšely víc než jen slova. Murbella měla pravdu. Bylo nebezpečné domnívat se, že může převézt Ctihodné matky.
Jak se tak na něj svrchu dívala, oči se jí zastřely. Jak zvláštně v tu chvíli vypadala. Jako Ctihodná matka, která z ní může být.
Pryč od té myšlenky, jinam!
Někdy upoutal její pozornost úvahami o neobvyklosti svých vzpomínek. Myslela si, že se díky svým předchozím životům tak trochu podobal Ctihodné matce.
"Tolikrát jsem zemřel."
"Pamatuješ si to?" Stále stejná otázka. Zavrtěl jen hlavou, protože se neodvažoval poskytnout hlídacím psům další materiál k vyhodnocení.
Smrti a opětovné procitání ne.
Ty se opakováním slily v jedno. Někdy se ani nenamáhal vkládat je do svých tajných datových zápisů.

Ne… tady šlo o neopakovatelné interakce s jinými lidmi, o sáhodlouhou sbírku poznání.
A právě to po něm Sheeana, jak tvrdila, chtěla. "Důvěrné drobnosti. To, co potřebují všichni umělci."
Sheeana neměla tušení, co žádá. Všechna ta setkání vytvářela nové významy. Modely uvnitř modelů. Bezvýznamné věci nabíraly na palčivosti, o níž už nedoufal, že se s někým podělí… už ani s Murbellou ne.
Dotyk ruky na mém rameni. Rozesmátý dětský obličej. Jiskry v útočníkových očích.
Nespočetné světské záležitosti. Známý hlas, který říkal: "Jen si natáhnout nohy a spát. Nechtěj po mně, abych se hýbala."
Ti všichni teď byli jeho součástí. Byli zakaleni životem do jeho charakteru tak pevně, že to nedokázal nikomu vysvětlit.
Murbella promluvila, oči sklopené. "Za těch tvých životů jsi poznal mnoho žen."
"Nikdy jsem je nepočítal."
"Miloval jsi je?"
"Jsou mrtvé, Murbello. Mohu tě jen ujistit, že v mé minulosti žádné žárlivé přízraky nestraší."
Murbella zhasla světla. Idaho zavřel oči. Když mu vklouzla do náruče, ucítil blízkost temnoty. Pevněji objal, protože věděl, že to potřebuje. Jeho myšlenky však uháněly vlastní cestou.
Vybavila se mu vzpomínka na ponaučení mentatského učitele: "I nejvýznamnější věci se mohou v jediném okamžiku proměnit na docela bezvýznamné. Mentaté by na takové chvíle měli pohlížet s radostí v srdci."
Žádnou necítil.
Všechny ty životy v něm žily dál, vzdor mentatským relevancím. Mentat přistupoval ke svému světu v každém okamžiku čistý. Nic starého, nic nového, žádné vyjeté koleje, žádné skutečné známo. Byl jsi síť a tvým jediným úkolem bylo probrat úlovek.
Co neprošlo? Jak jemná oka použil na tuhle várku?
To byl mentatský pohled na svět. Bylo ovšem nemožné, aby Tleilax k jeho vzkříšení použil všechny gholské buňky Duncana Idaha. Mezi sériovými kolekcemi jeho buněk musely být mezery. Mnoho z nich také identifikoval.
Ale ne mezery v paměti. Pamatuji si je všechny.
Byl síť napojená mimo rámec času. Proto mohu vidět ty dva z vize… síť. Bylo to jediné vysvětlení, jaké mu mentatské vědomí dokázalo poskytnout. Kdyby to Sesterstvo tušilo, zcepenělo by hrůzou. Mohl by jim to stokrát vyvracet, stejně by řekly: "Další Kwisatz Haderach! Zabte ho!"
Takže se snaž, mentate!
Věděl, že většinu kamínků už má pohromadě, ale stále se nechtěly poskládat do onoho mentatského Aháá! - sledu otázek, který byl jeho cílem.
Hra, kde s jedním kamenem nejde hnout.
Záminky pro podivné chování.
"Chtějí naši dobrovolnou účast na jejich snu."
Zaútočit na krajní meze!
Lidé dokáží balancovat na nejpodivnějších površích.
Nalaď se! Nemysli! Udělej to!
Nejlepší umění je přesvědčivou imitací života. Pokud imituje sen, musí to být sen o životě. Jinak se nemáme kde napojit. Máme jiné zástrčky.

## DARWI ODRADOVÁ

Minulo poledne. Ujížděli na jih směrem k poušti. Odradová viděla, že krajina za tři měsíce, které je dělily od poslední inspekční cesty, prodělala zneklidňující změnu. Pociťovala zadostiučinění z toho, že si zvolila k dopravě pozemní vozidla. Výjevy v oknech rámovaných silným lazem, který je chránil před prachem, ukazovaly na této úrovni více detailů.
Sucho je mnohem větší.
Její skupinka jela v relativně lehkém voze - pouze patnáct pasažérů, včetně řidiče. Závěsy a důmyslný tryskový pohon pro zrychlené přesuny. Na glazu mohl vyvinout rychlost tří set kliků za hodinu. Její

doprovod (příliš početný, díky přílišné horlivosti Tamalanové) jel dalším vozem, který vezl rovněž čisté prádlo a občerstvení.
Streggiová, která seděla za řidičem vedle Odradové, řekla: "Nemohli bychom sem poslat trochu deště, Matko představená?"
Odradová stiskla rty. Mlčení byla nejlepší odpověď.
Vyjeli pozdě. Už byli všichni shromáždění na nástupní rampě, nachystané k odjezdu, když došla zpráva od Bellondové. Další hlášení o katastrofě, které se neobešlo bez Matky představené!
Byl to jeden z těch okamžiků, kdy měla Odradová dojem, že její jediná možná role je role tlumočníka. Dojít k okraji jeviště a přeložit obsah hlášení: "Dnes jsme se, Sestry, dozvěděly, že Ctěné matre vyhladily další čtyři naše planety. O tolik je nás tedy méně."
Už jen dvanáct planet (včetně Buzzellu) a lovec bez tváře se sekyrou v ruce je právě o tolik blíž.
Odradová cítila pod sebou zející chřtán propasti.
Bellondová dostala rozkaz, aby s touto poslední zlou novinou počkala na příhodnější okamžik.
Podívala se z okna. Jaký je příhodný okamžik pro takovou zvěst?
Byli na cestě už tři hodiny, před nimi zelená řeka vypalglazované cesty. Vedla po úbočí strání osázených korkovými duby, které se táhly až hřebenům na horizontu. Duby rostly volněji, v méně uspořádaných kulturách, než tomu bylo u sadů. Vinuly se v řadách vzhůru do kopců. Původní sadba sledovala přirozený profil terénu, poloterasy, nyní pokryté dlouhými, hnědými travinami.
"Tam pěstujeme lanýže," řekla Odradová.
Streggiová měla špatných zpráv více. "Bylo mi řečeno, Matko představená, že lanýže na tom nejsou dobře. Málo deště."
Konec lanýžů? Měla chuť zavolat si k sobě zezadu akolytku ze Spojovacího, aby se zeptala Meteorologického, zdali by nešlo s tím suchem něco udělat.
Ohlédla se na svůj doprovod. Tři řady po čtyřech, plné specialistek, které měly posílit její pozorovací možnosti a vykonávat její rozkazy. A co teprve ten vůz za námi! Jeden z největších svého druhu na Kapitule. Nejméně třicet metrů dlouhý! Nacpaný lidmi! Vířící prach.
Tamalanová jela vzadu. Nařídila to Matka představená, která dokázala být velmi nepříjemná, když byla nabroušená. To Sestry věděly. Zmatkařka Tam přivedla příliš mnoho lidí, ale Odradová to zjistila pozdě, aby na tom něco měnila.
"To není inspekce, ale invaze!" Dělej co já, Tam. Malé politické drama. Cesta nám lépe uběhne.
Obrátila svoji pozornost zpátky k řidiči, jedinému přítomnému muži. Clairby, vznětlivý dopravní expert. Vyzáblý obličej, kůže barvy čerstvě převrácené ornice. Její oblíbený řidič. Rychlý, spolehlivý, vědomý si možností svého stroje.
Když přejeli vrchol, dubů ubylo a nahradily je ovocné sady kolem obce.
Jak se v tom světle krásně vyjímají, pomyslela si Odradová. Nízká stavení s bílými zdmi a střechami z oranžových tašek. V dálce po svahu byla vidět vstupní ulice s obloukem a přímo za ní vysoká centrální stavba s oblastní správou.
Ten pohled ji uklidnil. Vzdálenost a opar stoupající z prstence ovocných sadů dodávaly obci jemný, zářivý charakter. Větve stromů byly v tomto zimním pásmu stále holé, ale přinejmenším jednu úrodu ještě vydat mohly.
Sesterstvo vyžadovalo po svém okolí jistou krásu, připomněla si. Útulné prostředí, které bylo oporou smyslům, a přitom nezanedbávalo potřeby žaludku. Pohodlí, kde to bylo možné… ale ne příliš!
Za Odradovou někdo řekl: "Vážně se mi zdá, že na některých z těch stromů začínají vyrážet listy."
Odradová se podívala pozorněji. Opravdu! Kapičky zeleně na tmavých větvích. Zima zde klopýtla. Meteorologické, ve snaze posunout roční dobu tím kterým směrem, se nevyhnulo občasných přehmatům. Rozrůstající se poušť tady příliš brzy nastolila vyšší teploty: jednotlivé výběžky teplého vzduchu způsobily, že rostliny začaly nasazovat listy nebo rozkvétat přesně v době nenadálých mrazů. Odumírání kultur začínalo být běžným jevem.
Jedna agroporadkyně odněkud vykopala starodávný termín indiánské léto, v rámci hlášení doloženého projekcí rozkvetlého sadu napadeného přívalem sněhu. Odradová tehdy ucítila, jak se v ní při poradkyniných slovech probudila Vzpomínka.

Indiánské léto?! Jak příhodné!
Její rádkyně, které s ní tento pohled na muka jejich planety sdílely, metaforu pro příchod pustošícího mrazu jdoucího v patách nemístného tepla znaly také: neočekávaný návrat teplého počasí, čas, kdy nájezdníci napadají své sousedy.
Při té vzpomínce ucítila Odradová chladný dotyk lovcovy sekyry. Jak brzy? Neodvažovala se hledat odpověď. Nejsem Kwisatz Haderach!
Aniž se otočila, promluvila ke Streggiové. "Už jsi byla v Pondrille?"
"Mé postulantské středisko bylo jinde, ale očekávám, že tohle se od něj příliš neliší."
Ano, tyto komunity si byly velmi podobné: povětšinou nízká stavení mezi zahradami a sady, školící centra pro speciální výcvik. Síto budoucích Sester, tím jemnější, čím blíže Centrále.
Některé z těchto komunit se jako Pondrille soustředily na zocelování svých oveček. Ženy trávily denně dlouhé hodiny manuální prací. Ruce, které se hrabaly v hlíně a byly umazané od ovoce, jen málokdy v budoucnu zaváhaly před špinavější prací.
Vyjeli z prašné zóny a Clairby otevřel okna. Dovnitř se vevalil žár! Co to na tom Meteorologickém provádějí?
Na kraji Pondrille byl dlouhý tunel vytvořený spojením dvou budov ve výši prvního patra. K dokonalé podobě městské brány z předkosmického věku chyběla už jen padací mříž, napadlo Odradovou. Ani její dusné šero by rytířům v brnění nepřipadalo cizí. Byla zhotovená z tmavého kamenoplastu, opticky nerozeznatelného od pravého kamene. Také transoči nad jejich hlavami byly jistě zasazeny do míst, kde dříve číhali strážcové.
Dlouhá, stíněná brána do obce byla čistá, jak si všimla. Na benegesseritském území hniloba či jiné nepříjemné pachy útočily na váš čich jen zřídka. Žádné chudinské čtvrti. Pár mrzáků belhajících se po chodnících. Zdravá populace. Dobré vedení, které dbalo o to, aby byla zdravá populace šťastná.
Ale máme i své postižené. A ne všechny jen tělesně.
Clairby zaparkoval těsně před východem ze stíněné ulice. Vystoupili. Autobus Tamalanové zastavil za nimi.
Odradová doufala, že stíněný průjezd jim poskytne útočiště před horkem, ale zavilost přírody z něj udělala pec, kde naopak byla teplota ještě vyšší. Nakonec byla ráda, když vyšla na sluncem ozářené ústřední náměstí, kde ji na několik vteřin ochladil pot, vypařující se z její rozehřáté pokožky.
Iluze úlevy skončila ve chvíli, kdy se jí slunce opřelo do hlavy a ramen. Byla nucená přistoupit k metabolické regulaci a upravit tělesnou teplotu.
Uprostřed náměstí se třpytila bublina tryskající vody, marnotratnost, které bude brzy učiněn konec.
Teď to nech být. Morálka nade vše!
Slyšela za sebou hlasy svých společnic, obvyklé stížnosti na "dlouhé sezení v jedné poloze". Ze vzdáleného konce náměstí se k nim blížila uvítací delegace. V dodávkovém voze poznala Tsimpayovou, pondrillskou starostku.
Doprovod Matky představené vykročil po modrých dlaždicích k fontáně - kromě Streggiové, která zůstala stát po jejím boku. Tryskající voda přilákala také skupinu Tamalanové. Všichni tito lidé byli součástí lidského snu tak prastarého, že se ho nikdy docela nezbaví, pomyslela si Odradová.
Úrodná pole a volná voda - průzračná, pitná voda, do které jste mohli ponořit obličej a uhasit žízeň.
A vskutku, přesně to některé členky její skupinky udělaly. Mokré tváře lesknoucí se vlhkostí.
Pondrillská delegace se zastavila nedaleko od Odradové, na okraji modrého dláždění kolem kašny.
Tsimpayová měla s sebou jen tři Ctihodné matky a pět starších akolytek.
Všech pět akolytek mělo těsně před Agonii, povšimla si Odradová. Vědomí nastávající zkoušky se projevovalo v přímočarosti jejich pohledu.
Tsimpayová nebyla v Centrále, kam občas dojížděla vyučovat, častým hostem. Vypadala zdravě. Její hnědé vlasy byly tak tmavé, že v tomto osvětlení vypadaly jako zrzavě černé. Úzký obličej se strohými rysy. Tím nejpozoruhodnějším však byly její celomodré oči zasazené pod hustá obočí.
"Rády vás vidíme, Matko představená." Znělo to, jako kdyby to myslela vážně.
Odradová sklonila hlavu v nepatrném gestu. Slyším tě. Proč jste rády, že mě vidíte?
Tsimpayová pochopila. Ukázala na vysokou Ctihodnou matku s vpadlými tvářemi, která stala vedle ní.

"Pamatujete se na Fali, správkyni našich sadů? Fali za mnou právě přišla s delegací zahradníků. S vážnou stížností."
Falin ošlehaný obličej měl mírně popelavou barvu. Přepracovanost? Úzká ústa nad ostrou bradou. Hlína za nehty, povšimla si Odradová uznale. Nebojí se hrabat se v zemi spolu s ostatními.
Delegace zahradníků. Stížnosti se tedy stupňují. To musí být vážné. Jinak by s tím Tsimpayová Matku představenou neobtěžovala.
"Tak si ji poslechněme," vyzvala ji Odradová.
Fali, poté co vrhla krátký pohled k Tsimpayové, se pustila do podrobného líčení, dokonce neopomněla vynechat kvalifikaci zástupců své delegace. Samí dobří lidé, samozřejmě.
Odradová pochopila, oč jde - nevyhnutelný důsledek, o kterém se uspořádalo hned několik konferencí. Tsimpayová se několika z nich zúčastnila. Jak lidem vysvětlit, že tato změna podmiňuje existenci (dosud neprokázanou) nějakého vzdáleného písečného červa. Jak chcete farmářům vysvětlit, že to není jen otázka "trochy deště", ale věc, která se dotýkala podstaty celkového klimatu planety? Trocha deště navíc by mohla znamenat odchýlení větrů ve vysokých polohách. Ty by zase ovlivnily počasí jinde, vytvořily by vlhkostí prosáklé plochy v oblastech, kde by to nejen způsobilo zmatek, ale znamenalo i hrozbu. Není nic těžkého pomocí několika špatných zásahů vyvolat cyklonovou lavinu. Celoplanetární klima nebylo místem pro pochybné úpravy. Které jsem občas vyžadovala. Vždycky bylo nutné nejprve projít celou rovnici.
"Rozhodující hlas má naše planeta," pronesla Odradová starou připomínku lidské omylnosti tradující se v řadách Sesterstva.
"A Duna má také hlas?" zeptala se Fali. V její otázce znělo více trpkosti, než Odradová očekávala.
"Horko je citelné. Cestou sem jsme na vašich stromech viděli listí," řekla Odradová. Já vím, co tě trápí, Sestro.
"Letos přijdeme o část úrody," řekla Fali. Obžaloba: To je tvoje chyba!
"Co jsi řekla těm zástupcům?" zeptala se Odradová.
"Že poušť se musí rozrůstat a Meteorologické už nemůže regulovat všechno, co bychom chtěli."
Pravda. Dohodnutá odpověď. Nedostačující, jak už pravda často bývá, ale nic víc zatím nemají. Něco budou muset oželet. A do té doby další delegace a ztráty na úrodě.
"Dáte si s námi čaj, Matko představená?" zasáhla Tsimpayová - diplomat. Vidíte, jak je to čím dál horší, Matko představená? Fali se teď vrátí ke svému ovoci a zelenině. Tam, kam patří. Zpráva byla doručena.
Streggiová si odkašlala.
To zpropadené gesto je třeba vymýtit! Mluvilo však jasně. Streggiová dostala na starost jejich časový rozvrh. Musíme jít.
"Pozdě jsme vyjeli," řekla Odradová. "Zastavili jsme se u vás, jen abychom se trochu protáhli a zeptali se, jestli nemáte nějaké problémy, které nedokážete sami vyřešit."
"Zahradníky zvládneme, Matko představená."
Energický tón, kterým to Tsimpayová řekla, prozradil Matce představené mnohem víc. Málem se usmála.
Kontroluj si, jak je libo, Matko představená. Prohlédni si, co chceš. Nalezneš Pondrille v benegesseritském pořádku.
Odradová vrhla pohled na autobus Tamalanové. Některé Sestry se už vracely do jeho klimatizovaného interiéru. Tamalanová stála u dveří, na doslech.
"Slyším o vás jen dobré zprávy, Tsimpayová," řekla Odradová. "Nemusíme se vám tu do ničeho plést. A už vůbec vás nechci zatěžovat touhle veledružinou." Poslední věta vyřčená dostatečně nahlas, aby ji slyšeli všichni.
"Kde strávíte noc, Matko představená?"
"V Eldiu."
"Tam už jsem nebyla hezky dlouho, ale doneslo se mi, že se moře značně zmenšilo."
"Přelety to potvrzují. A varovat je nemusíš. Už o nás vědí. Na takovou invazi jsme je museli připravit."
Fali, správkyně sadů, udělala malý krok vpřed. "Matko představená, kdybychom mohli dostat aspoň…"
"Vzkaž svým zahradníkům, Fali, že mají na výběr. Buď reptat a čekat, až si je Ctěné matre přijdou

zotročit, nebo se přihlásit do Rozptylu."
Odradová se vrátila do vozu a usedla. Zavřela oči, dveře se zavřely a vozidlo se rozjelo. Po chvilce oči znovu otevřela. Pondrille zůstalo za nimi a jejich autobusy uháněly po sklovitém jízdním pruhu vedoucím napříč jižním obloukem ovocných zahrad. Za jejími zády panovalo napjaté ticho. Sestry se hluboce zamýšlely nad nedávným chováním Matky představené. Nedobré setkání. Jejich rozpoložení přirozeně přešlo i na akolytky. Streggiová vypadala zasmušile.
Tohle počasí si žádalo oficiální vyjádření. Slovy už stížnosti vyřešit nešly. "Pěkně" se měřilo nižšími kritérii. Důvody znali všichni, ale změny zůstávaly nadále v popředí zájmu. Byly na očích. Nemohli jste si stěžovat na Matku představenou (ne bez dobrého důvodu!), ale mohli jste remcat na počasí.
"Proč dnes museli udělat takovou zimu? Zrovna dnes, když musím být venku? Když jsme vyrazili, bylo docela teplo, ale teď, jen se podívejte. Ani nemám pořádné oblečení!"
Streggiová si chtěla promluvit. Proto jsem ji přece vzala s sebou. Ale jak ji každodenní styk s Matkou představenou pomalu zbavil respektu, její upovídanost byla až nevítaná.
"Matko představená, hledala jsem ve svých příručkách vysvětlení -"
"Na příručky pozor!" Kolikrát ve svém životě už tato slova slyšela nebo vyřkla? "Příručky vytvářejí návyky."
Kázání o návycích už Streggiová slyšela mnohokrát. Vztahovala se i na Bene Gesserit - to čemu Lid říkal "typické čarodějničiny"! Ale šablony, které jiným umožňovaly předvídat vaše chování, bylo nutné pečlivě resekovat.
"Proč je tedy máme, Matko představená?"
"Předně proto, abychom prokázaly jejich nesprávnost. Kodex je pro novicky a ty, které prodělávají elementární výcvik."
"A dějiny?"
"Nikdy nepodceňuj banalitu zaznamenaných dějin. Jako Ctihodná matka budeš dějiny přehodnocovat neustále."
"Pravda je nenaplněná číše." Nadmíru hrdá na aforismus, který jí uvízl v paměti.
Odradové dalo hodně práce, aby se neusmála.
Streggiová je perla.
Byla to varovná myšlenka. Některé drahé kameny lze identifikovat podle nečistot. Odborníci mapovali nečistoty uvnitř kamenů. Skryté otisky prstů. U lidí to fungovalo stejně. Kolikrát jste je poznali až podle jejich nedostatků. Nablýskaný povrch říkal příliš málo. Dobrá identifikace vyžadovala hluboký pohled dovnitř k nalezení nečistot. Tam spočívala ona briliantová kvalita celkové osobnosti. Co by byl van Gogh bez nečistot?
"Kritika perceptivních kyniků, Streggiová, toho, co oni o historii tvrdí, ta by ti měla být rádcem, dříve než se dostaneš k vlastní Agonii. Potom si už budeš kynikem sama a nalezneš své vlastní hodnoty. Pro tebe jsou historické prameny prozatím jen výčtem dat a událostí, které se tehdy přihodily. Ctihodné matky v nich vyhledávají jednotlivosti a určují podjatosti historiků."
"To je všechno?" To znělo nadmíru pohoršeně. Proč takto plýtvají mým časem?
"Mnohé kroniky jsou bezcenné právě kvůli své zaujatosti, napsané proto, aby se líbily té či oné mocenské skupině. Počkej, až se ti otevřou oči, moje milá. My jsme nejlepší historikové. Byly jsme tam."
"A můj názor se bude denně měnit?" Velmi introspektivní.
"To je imperativ, na který, jak nám ukázal náš bašár, nesmíme nikdy zapomínat. Podle přítomnosti přehodnocovat minulost."
"Nejsem si jistá, jestli se mi to bude líbit, Matko představená. Tolik morálních rozhodnutí."
Á, tato perla prohlédla do podstaty věci a promluvila jako opravdová příslušnice Bene Gesseritu. Mezi nečistotami Streggiové byly i překrásné fazety.
Odradová stočila pohled stranou na zadumanou akolytku. Kdysi dávno vydalo Sesterstvo nařízení, že každá Sestra musí učinit svá vlastní morální rozhodnutí. Nikdy se nedej nikým řídit, aniž sis položila vlastní otázky. To byl důvod, proč mělo formování morálky u mladých takovou prioritu.
To je důvod, proč jsme nejraději, když se k nám naše budoucí Sestry dostanou v co nejútlejším věku. A možná i důvod Sheeaniny morální vady. Dostaly jsme se k ní příliš pozdě. O čem to spolu s Duncanem

rukama tajně rozmlouvali?
"Morální rozhodnutí jsou snadno identifikovatelná," řekla Odradová. "Začínají tam, kde končí osobní zájmy."
Streggiová na Odradovou bázlivě pohlédla. "Co to musí stát odvahy!"
"Odvahy ne! Ba ani beznaděje. To, co děláme, je ve svém nejzákladnějším smyslu přirozené. Stalo se to proto, že to nešlo jinak."
"Někdy si vedle vás připadám jako primitiv, Matko představená."
"Výborně! To je začátek moudrosti. Primitivismus má mnoho podob, Streggiová. Tou nejnižší je sledování vlastních tužeb bez jejich prozkoumání. Někdy to děláme podvědomě. Naostři svoji vnímavost. Všímej si, co děláš podvědomě. Neustále se ptej: ‚Když jsem to udělala, čeho jsem tím chtěla dosáhnout?'"
Přejeli poslední kopec před Eldiem a Odradová se spokojeně oddala rozjímání.
Vzadu někdo zašeptal: "Moře."
"Tady zastav," přikázala Odradová, když se přiblížili k velké budově v zákrutu cesty s vyhlídkou na moře. Clairby o místu věděl a byl na to připravený. Odradová se tu stavovala často. Zastavil, kde mu ukázala. Vozidlo zaskřípalo a ustálilo se. Druhé vozidlo zastavilo za nimi a Sestry zaslechly, jak někdo hlasitě vykřikl: "Podívejte se na to!"
Hluboko pod nimi, po pravici Matky představené, leželo Eldio: křehká stavení, některá z nich na štíhlých pilířích, pod nimi profukující vítr. Obec ležela daleko na jih a mnohem níže než výšiny Centrály, tedy v mnohem teplejším pásmu. Na konci zástavby se tyčily malé větrné mlýny, z této vzdálenosti vypadaly jako hračky, které pomáhaly Eldiu s dodávkou energie. Ukázala je Streggiové.
"S jejich pomocí jsme se vymanili ze závislosti na komplikované technologii ovládané druhými."
Odradová při těch slovech upřela svoji pozornost směrem doprava. Moře! Děsivě kondenzovaný zbytek dříve obrovské plochy. Dítěti moře rval ten pohled srdce.
Z moře stoupala teplá pára. Na horizontu za vodou se nejasně rýsovaly matně nachové linie žíznivých hor. Pochopila, že Meteorologické přivolalo vítr, aby rozehnal nasycený vzduch. Výsledkem byla zubatá pěna tříštící se o oblázkový břeh pod vyhlídkou, na které stáli.
Břeh kdysi obepínal řetěz rybářských osad, vzpomínala Odradová. Teď, když moře ustoupilo, ležely ve svahu, poměrně daleko od moře. Dříve dodával jejich barevný kolorit pobřežnímu pásmu na přitažlivosti. Velká část jeho populace "odplula" do nového Rozptylu. Těm, kteří zůstali, nezbývalo než postavit kolejnice, aby mohli čluny dostat do vody a z vody zase ven.
Schvalovala to a současně odsuzovala. Úspora energie. Znenadání jí celá situace připadla děsivá - jako ta geriatrická zařízení Starého impéria, kde lidé nečinně čekali na svůj konec.
Za jak dlouho se ho dočkají zde?
"Moře je příliš malé!" ozval se zezadu něčí hlas. Odradová věděla čí. Příručí z Archivu. Jeden z těch Belliných zatracených špehů.
Odradová se naklonila dopředu a poklepala Clairbymu na rameno. "Clairby, zajeď s námi dolů ke břehu, k té zátočině přímo pod námi. Chci si zaplavat v moři, dokud ještě existuje."
Streggiová a další dvě akolytky se k ní v teplých vodách zátoky přidaly. Ostatní Sestry se procházely podél břehu, nebo ten nezvyklý výjev sledovaly ze sedadel obou vozidel.
Matka představená plave nahá v moři!
Odradová kolem sebe cítila energetizující sílu vody. Plavala, protože musela dospět k zavazujícímu rozhodnutí.
Jak velký kus tohoto posledního velkého moře si při posledních okamžicích spořádaného života jejich planety mohli dovolit udržovat? Nadchází doba pouště - absolutní pouště, srovnatelné se ztracenou Dunou. Dá-li nám lovec se sekyrou čas. Hrozba na dosah a propast hluboká. Tahle její zpropadená divoká vloha! Proč to musím vědět?
Dítě moře a kolébání vln jí pomalu navrátily pocit rovnováhy. Tahle ohromná vodní hmota představovala největší problém - byla mnohem důležitější než ostatní roztroušená malá moře a jezera. Zde se tvořila podstatná část celkové vlhkosti. Energie vyrovnávající nežádoucí odchylky v sotva udržitelné meteorologické správě. Ano, toto moře ještě stále Kapitulu živilo. Byla to komunikační a dopravní tepna.

Vodní doprava byla nejlacinější. Energetické náklady musí být při jejím rozhodování samozřejmě něčím vyváženy. Moře však zmizí. O tom nebylo pochyb. Národy čekalo další stěhovaní.
Zasáhly vzpomínky Dítěte moře. Nostalgie. Hradba na cestě zdravého úsudku. Jak rychle musí moře odejít? O to šlo. Na toto rozhodnutí čekaly všechny nevyhnutné přesuny a přesídlovací práce.
Nejlépe rychle. Bolest nechat za námi. Do toho!
Zamířila k mělčině a zdvihla oči k rozpačitě se tvářící Tamalanové. Neočekávaná sprška jí zamokřila sklady sutany. Odradová vysunula hlavu z vody, aby mohla mluvit.
"Tam! Odstraníme moře co nejrychleji. Zařiď, ať Meteorologické načrtne dehydratační scénář. Bude do toho třeba zapojit také Zásobovací a Dopravní. Konečný plán schválím hned po naší obvyklé revizi."
Tamalanová se beze slova obrátila. Kývla hlavou na příslušné Sestry, aby ji následovaly. Jen jednou se za Odradovou ohlédla. Vidíš! Ještě že jsem vzala celý potřebný kádr!
Odradová vylezla z vody. Mokrý písek jí skřípal pod nohama. Zanedlouho bude suchý. Oblékla se, aniž by se obtěžovala utíráním. Šaty se jí nepříjemně lepily na tělo, ale ona si toho nevšímala, stoupala vzhůru do břehu a neohlížela se.
Suvenýry paměti, nic víc. Věci, které jednou za čas vezmeš do ruky a polaskáš, aby sis připomenula dávné radosti. Žádná radost nemůže trvat věčně. Vše je dočasné. "I toto pomine" se vztahuje na celý náš živý svět.
V místech, kde písek přešel v bláto a objevilo se několik skrovných rostlinek, se konečně otočila a pohlédla zpátky na moře, nad nímž právě vynesla ortel.
Jediné, na čem záleží, je život, pomyslela si. A život bez nepřetržité rozplozovací ofenzivy nemohl existovat.
Přežít. Naše děti musí přežít. Bene Gesserit musí přežít!
Žádné jednotlivé dítě nebylo důležitější než celek, uznala. Říkal to hlas druhů, který k ní promlouval z jejího nejhlubšího nitra - toho, kterého poprvé poznala jako Dítě moře.
Než se všechny vrátily k vozidlům a přichystaly se na cestu do Eldia, Odradová Dítěti moře dovolila, aby ještě naposledy nasálo slanou vůni moře. Cítila, jak se uklidňuje. Ona základní rovnováha, jakmile byla jednou vaše, nevyžadovala ke své existenci moře.
Vytáhněte své otázky z půdy a uvidíte jejich obnažené, klátící se kořeny. Další otázky!

## ZENSÚFICKÝ MENTAT

Dama byla ve svém živlu.
Pavoučí královna!
Líbilo se jí, jaké jméno jí čarodějnice přiřkly. Tohle byl střed její pavučiny, toto nové řídící centrum na Uzlu. Exteriér budovy jí ale stále nevyhovoval. Na jeho provedení byly příliš znát gildovní snahy. Konzervativismus. Ale interiér začínal jevit známky sounáležitosti, která jí lahodila. Skoro si dokázala představit, že nikdy neopustila Dur, že nebylo žádných futárů, ani strastiplného letu zpátky do Starého impéria.
Stála v otevřených dveřích společenské místnosti s výhledem na botanickou zahradu. Logno vyčkávala čtyři kroky za ní. Jen aby ses nepřiblížila příliš, Logno, to bych tě musela zabít.
Na trávníku za dlažbou, kde, až bude slunce dostatečně vysoko, sluhové rozestaví pohodlná křesla a stoly, se ještě třpytila rosa. Objednala slunečný den, tak ať si dá Meteorologické záležet. Lognino hlášení bylo zajímavé. Takže ta stará čarodějnice se vrátila na Buzzell. A vzteklá. Výborně. Věděla, že ji sledujeme, a tak navštívila nejvyšší čarodějnici, aby ji oficiálně požádala o odvolání z Buzzellu a dostala se tak do bezpečí. A nepochodila.
Je jim jedno, že přijdou o končetiny, hlavně když trup zůstane utajen.
Obrátila hlavu k Logno a přes rameno rozkázala: "Přiveď mi tu starou čarodějnici. S celým jejím doprovodem."
Když se Logno obrátila, aby rozkaz vykonala, Dama dodala: "A nechte vyhladovět pár futárů."
"Ano, Damo."
Logno vystřídala další služba. Dama se ani neotočila, aby se podívala, kdo to je. Pobočnic, které

vykonaly potřebné rozkazy, bylo vždycky dostatek. Byla jedna jako druhá, lišily se jen velikostí hrozby, kterou představovaly. Logno, to byla neustálá hrozba. Udržuje mě ve střehu.
Dama se zhluboka nadýchla čerstvého vzduchu. Začínalo se dělat hezky, protože si to ona přála. Vyvolala své utajené vzpomínky a nechala se jimi konejšit.
Požehnaný buď Guldur! Našly jsme místo, kde obnovíme naši sílu.
Konsolidace Starého impéria pokračovala podle plánu. Mnoho čarodějnických hnízd už nezbývalo, a jakmile najdou tu jejich zatracenou Kapitulu, zničí je, kdy se jim zamane.
Teď Iks. Menší problém. Možná jsem včera ty dva iksanské vědce neměla zabíjet.
Jenže ti hlupáci se od ní opovážili požadovat "více informací". Požadovat! Navíc ještě stále nevyřešili znovunabití Zbraně. Že jde o zbraň samozřejmě nevěděli. Nebo ano? Nebyla si jistá. Takže tím, že je zabila, vlastně žádnou chybu neudělala. Dostali lekci.
Máte dávat odpovědi, ne otázky.
Líbil se jí řád, který spolu se svými Sestrami ve Starém impériu vytvářela. Před jejich příchodem zde bylo příliš mnoho pohybu a příliš mnoho rozdílných kultur, příliš mnoho vrtkavých vyznání.
Guldurův kult jim poslouží stejně dobře jako nám.
Nepociťovala žádnou mystickou spřízněnost se svým náboženstvím. Bylo pro ni užitečným nástrojem moci. Jeho kořeny byly známé: Leto II., kterému čarodějnice říkaly "Tyran", a jeho otec, Muad'Dib. Svrchovaní makléři moci. Kolem dokola spousta odštěpeneckých buněk, ale ty lze vyplenit. Nechat jen tresť. Byl to dobře promazaný stroj.
Tyranie menšiny v masce většiny.
Bylo to tak, jak řekla ta čarodějnice Lucilla. V žádném případě ji nemohla nechat naživu po tom, co odhalila, jakým způsobem manipulují masy. Budou muset ta čarodějnická hnízda najít a vypálit. Míra Lucilliny chápavosti zřejmě nebyla ojedinělá. Z jejího chování promlouval vliv vzdělávací instituce. Ony to vyučovaly! Šílenci! Realitu je třeba usměrňovat, jinak se věci skutečně vymknou z rukou.
Logno se vrátila. Vždycky bezpečně poznala její kroky. Kradmé.
"Zařídila jsem, aby tu starou čarodějnici dopravili z Buzzellu sem," informovala Logno. "Spolu s jejími lidmi."
"Nezapomeň na futáry."
"Už jsem vydala instrukce, Damo."
Úlisný hlas! Jak ráda bys mě předhodila smečce, Logno.
"A ať zpřísní ochranu kolem klecí. V noci utekli další tři. Ráno se potulovali po zahradě."
"Slyšela jsem, Damo. Už se zvýšily počty stráží."
"A nesnaž se mě přesvědčit, že bez Psovodů jsou neškodní."
"Já si to nemyslím, Damo."
Tohle je výjimečně pravda. Futárové jí nahánějí hrůzu. Taky dobře.
"Vypadá to, že máme svoji základnu, Logno." Dama se otočila a uviděla, že Logno vnikla nejméně dva milimetry do pásma ohrožení. Logno si toho povšimla také a ucouvla. Zpředu si buď, jak blízko chceš, Logno, ale zezadu se neopovaž!
Logno spatřila oranžový záblesk v Daminých očích a jen taktak, že nepadla na kolena. Že se jí podlomila, bylo nepochybné. "To má horlivost být k tvým službám, Damo!"
Tvá horlivost usednout na mé místo, Logno.
"A co ta ženská z Gammu? S tím divným jménem. Jakže se to jmenovala?"
"Rebeka, Damo. Ona a někteří její druhové nám… ehm, dočasně unikají. Ale najdeme je. Z planety se nedostanou."
"Myslíš si, že jsem ji měla držet tady, že?"
"Bylo to od tebe moudré použít ji jako návnadu!"
"Ještě stále jí je. Ta čarodějnice, kterou jsme na Gammu našly, za těmi lidmi nešla náhodou."
"Jistě, Damo."
Jistě, Damo! Ponížený tón Lognina hlasu jí ale dělal dobře. "Tak se do toho pusť!"
Logno odcupitala.
Vždycky zbývaly nějaké utajené komůrky potencionálního násilí, doplňující své zásobníky nenávisti a

napadající uspořádané životy kolem sebe. A nepořádek, který po těchto útocích zůstal, musel vždycky někdo poklidit. Dama si povzdechla. Politika teroru byla tak… tak provizorní!
Úspěch s sebou přinášel nebezpečí. Stál je impérium. Když někdo máchal svým úspěchem kolem sebe jako praporem, vždycky se našel někdo, kdo ho rád sejmul. Závist!
Tentokrát si svůj úspěch budeme střežit lépe.
Upadla do sladkého vytržení, aniž ovšem přestala sledovat zvuky za svými zády, a vychutnávala si důkazy o nových vítězstvích, které jí byly ráno předloženy. Blaženě převalovala na jazyku jména ukořistěných planet.
Wallach, Kronin, Reenol, Ecaz, Bela Tegeuse, Gammu, Gamont, Niusche…
Lidé se rodí náchylní k oné nejúpornější a nejvíce oslabující nemoci rozumu: sebeklamu. Poskytuje křiklavé zbarvení jak tomu nejlepšímu, tak nejhoršímu z možných světů. Pokud to dokážeme posoudit, žádná přirozená imunita vůči ní neexistuje. Jediným lékem je neustálá ostražitost.

KODEX

Bellondová věděla, že nepřítomnost Matky představené v Centrále (pravděpodobně jen krátkodobá) od ní vyžaduje urychlený čin. Ten zatracený mentat a ghola je příliš nebezpečný, aby zůstal naživu!
Výprava Matky představené ještě ani nezmizela v dálce chmurného odpoledne a Bellondová už byla na cestě k nelodi.
Jít přes sad by od ní byla neprozřetelnost. Objednala si místo v transportéru podpovrchové dráhy - vládla tam automatika, žádná okna, rychlost. I Odradová měla své pozorovatelky, které jí mohly odeslat nežádoucí depeši.
Cestou zrevidovala své vyhodnocení Idahových početných životů. Záznam, který založila do Archivů, aby si ho mohla kdykoli vyvolat. Dominující složkou charakteru jeho originálu a prvních gholů byla impulzivnost. S nenávistí nakládal stejně rychle jako s oddaností. Pozdější Idahové to tlumili cynismem, ale ona fundamentální impulzivnost v nich přetrvávala dále. Tyran ji uvedl v život mnohokrát. Bellondová vyvodila závěr.
Lze ho stimulovat hrdostí.
Jeho dlouhá služba Tyranovi ji fascinovala. Nejenže byl několikrát mentatem, ale existovaly důkazy, že byl nejednou i Mluvčím pravdy.
Idahovo vzezření odráželo to, co viděla ve svých záznamech. Zajímavé charakterové linie, to, co měl kolem očí, jak vypadala jeho ústa, to všechno odpovídalo složitému vnitřnímu vývoji.
Proč nechtěla Odradová akceptovat nebezpečí, které tento muž představoval? Bellondová mívala častokrát zlé tušení, když Odradová mluvila o Idahovi s takovým emocionálním zaujetím.
"Uvažuje jasně a přímo. Jeho myšlenky jsou až úzkostlivě čisté. Dodává mi to energii. Mám ho ráda a chápu to jako banalitu, která ovlivňuje má rozhodnutí."
Připouští jeho vliv!
Bellondová našla Idaha samotného za terminálem. Jeho pozornost byla soustředěna na lineární obraz, který znala: operační schéma nelodě. Když ji spatřil, vypnul projekci.
"Ahoj, Bell. Čekal jsem tě."
Dotkl se pole terminálu a dveře za ním se otevřely. Dovnitř vstoupil mladý Teg a posadil se vedle Idaha, upíraje na Bellondovou mlčenlivý pohled.
Idaho ji nevyzval, aby se posadila, ani ji nepřinesl židli. Musela si ji přinést sama z jeho spací kóje. Postavila ji naproti Idahovi a posadila se. Idaho nasadil výraz ostražitého pobavení.
Bellondová se ještě nestačila vzpamatovat z překvapení nad jeho uvítáním. Jak to, že ji čekal?
Idaho na její nevyslovenou otázku odpověděl. "Dar mi řekla, že odjíždí za Sheeanou. Věděl jsem, že nebudeš marnit čas a objevíš se hned, jak odjede."
Jednoduchá mentatská projekce, nebo snad… "Varovala tě?"
"Omyl."
"Co máte se Sheeanou za tajnosti?" Úřední dotaz.
"Využívá mě tak, jak chcete, aby mě využívala."

"Missionaria!"
"Bell! Dva mentaté pohromadě. Musíme hrát tohle hloupé divadlo?"
Bellondová se zhluboka nadechla a přepnula se do mentatského modu. Nebylo to za daných okolností snadné, to dítě, co na ni civělo, výraz pobavení na Idahově tváři. Že by byla Odradová tak podlá a spřáhla se s tímhle gholou proti vlastní Sestře?
Když Idaho uviděl, že benegesseritská upjatost přešla v mentatskou soustředěnost, uvolnil se. "Vím už dlouho, že mě chceš vidět mrtvého, Bell."
Ano… lze to vyčíst z mých obav.
Ale i tak to bylo o fous, pomyslel si. Bellondová za ním přišla s úmyslem ho zabít, s předem napsaným scénářem malého dramatu o "nutnosti". Uklidňoval se klamnými představami o tom, že by jí byl v násilí rovnocenným soupeřem. Ale Bellondová-mentat ho chtěla před vlastním činem ještě pozorovat.
"Způsob, jakým používáš naše křestní jména, je neuctivý," řekla, aby ho vyprovokovala.
"Odlišné závěry, Bell. Ty už nejsi Ctihodná matka a já nejsem ghola. Dvě lidské bytosti s obyčejnými problémy. Neříkej mi, že si to neuvědomuješ."
Rozhlédla se po jeho pracovně. "Když jsi mě očekával, proč tady nemáš Murbellu?"
"Aby tě musela zabít, aby mě ochránila?"
Bellondová zauvažovala. Ta zatracená Ctěná matre by mě pravděpodobně dokázala zabít, ale to by…
"Poslal jsi ji pryč, abys ji chránil."
"Mám lepšího ochránce." Ukázal na dítě.
Teg? Ochránce? Ty zkazky o něm, co přišly z Gammu? Že by Idaho něco věděl?
Měla chuť se ho na to zeptat, ale mohla si dovolit odbočit? Hlídací psi musí obdržet čistý scénář ohrožení.
"Jeho?"
"Sloužil by Bene Gesseritu, kdyby tě viděl mě zabít?"
Když neodpovídala, řekl: "Představ si sebe na mém místě, Bell. Jsem mentat chycený nejen do sítě Bene Gesseritu, ale i do sítě Ctěných matre."
"A jsi jen to, mentat?"
"Ne. Jsem experiment Tleilaxu, ale do budoucnosti nevidím. Kwisatz Haderach nejsem. Jsem mentat se vzpomínkami mnoha životů. A ty, s tvými Zděděnými vzpomínkami - zamysli se nad tím, jakou mi to dává výhodu."
Zatímco mluvil, Teg se opřel o terminál vedle Idahova lokte. V chlapcově tváři se zračila zvědavost, ale nepostřehla v ní ani náznak strachu, který by z ní měl.
Idaho ukázal na projekční ohnisko nad svou hlavou, stříbrná zrnička prachu tančící v pohotovosti zprostředkovat žádané obrazy. "Mentatské myšlenkové spoje vytvářejí rozpory - zimní scény v létě, slunce, když jeho hosté projdou deštěm… Myslela sis, že budu tvé jednoaktovky podceňovat?"
Slyšela v tom mentatské shrnutí. Potud bylo jejich učení společné. "Přirozeně sis řekl, že nebudeš bagatelizovat Tao."
"Položil jsem si jiné otázky. Věci, které se dějí současně, mohou mít skryté vazby. Jaká je příčina a následek v konfrontaci se simultánností?"
"Měl jsi dobré učitele."
"A nejednou."
Vtom se Teg naklonil dopředu. "Opravdu jste ho přišla zabít?"
Lhát nemělo smysl. "Stále si myslím, že je příliš nebezpečný." Ať to hlídací psi zkusí vyvrátit!
"Ale on mi má vrátit vzpomínky!"
"Dva tanečníci na jednom parketu, Bell," řekl Idaho. "Tao. Možná to nevypadá, že tančíme spolu, možná neděláme stejné kroky, ani se nedržíme stejného rytmu, ale svět nás vidí spolu."
Začala tušit, kam tím asi směřuje, a napadlo ji, jestli existuje i nějaký jiný způsob, jak ho zničit.
"O čem to mluvíte?" zeptal se Teg.
"O zajímavých shodách okolností," řekl Idaho.
Teg se obrátil k Bellondové. "Mohla byste mi to vysvětlit, prosím?"
"Pokouší se mi říct, že potřebujeme jeden druhého."

"Tak proč to neřekne?"
"Je to trochu složitější, hochu." V duchu si pomyslela: Záznam musí ukazovat, že ho varuji. "Když uvidíš oslí tlamu, ještě neznamená, že uvidíš i ocas, Duncane, bez ohledu na to, kolikrát protne tu tenkou vertikální mezeru, která ti je obzorem."
Idaho s ní zkřížil zrak. "Dar tu jednou přišla se snítkou jabloňových květů, ale má projekce ukazovala dobu sklizně."
"Dáváte si hádanky, že?" Teg zatleskal.
Bellondová vyvolala záznam zmíněné návštěvy. Přesné pohyby Matky představené. "Že by skleník?"
"Nebo mi chtěla jen udělat radost?"
"Mám hádat?" zeptal se Teg.
Po dlouhé odmlce se oba mentatské zraky opět zkřížily a Idaho řekl: "Z mého věznění mluví anarchie, Bell. Neshody ve vaší Radě."
"I v anarchii může panovat uvážlivost a obezřetnost," řekla.
"Ty jsi pokrytec, Bell!"
Trhla sebou, jako kdyby dostala ránu. Byl to zcela bezděčný pohyb, a ji šokovalo, že mu nedokázala zabránit. Hlas? Ne… něco jiného, hlubšího. Najednou měla z toho muže hrůzu.
"Připadne mi úžasné, že mentat a Ctihodná matka může být takový pokrytec," řekl.
Teg zatáhl Idaha za loket. "Teď jako bojujete?"
Idaho Tegovu ruku setřásl. "Ano, bojujeme."
Bellondová se nemohla vymanit z Idahova pohledu. Nejraději by se otočila a utekla. Co to dělá? Mělo se to vyvíjet docela jinak!
"Pokrytci a zločinci mezi vámi?" otázal se.
Bellondová si vzpomněla na transoči. Navlékal to nejen na ni, ale i na ně! A dělal to s nesmírnou pečlivostí. Jeho představení v ní najednou vyvolalo obdiv, její strach se tím však nezmírnil.
"Ptám se, proč tě tvé Sestry tolerují?" Jeho rty vykrajovaly slova s tak delikátní přesností! "Jsi nezbytné zlo? Zdrojem cenných dat a občas i dobrých rad?"
Vrátil se jí hlas. "Jak se opovažuješ?" Hrdelním hlasem, v němž zaznívala všechna její potlačovaná zloba.
"Možná jsi svým Sestrám posilou." Děsivě monotónním hlasem. "Slabé články vytvářejí prostor, který musí ostatní vyztužit, a tím se samy posilují."
Bellondová si uvědomila, že si jen stěží udržuje mentatský modus. Je možné, aby to byla pravda? Je možné, aby se na ni Matka představená takto dívala?
"Přišla jsi sem se zločinnými úmysly," řekl. "To všechno ve jménu nutnosti! Divadýlko pro transoči, které by prokázalo, že jsi neměla na vybranou."
Uvědomila si, že jeho slova jí navracejí její mentatské schopnosti. Dělal to vědomě? Její nutkání sledovat jeho chování a slova ji fascinovalo. Opravdu ji měl tak přečtenou? Záznam tohoto střetu mohl být mnohem cennější než její malý dramatický výstup. A výsledek stejný!
"Myslíš si, že přání Matky představené jsou zákon?" zeptala se.
"Opravdu mě máš za tak nevšímavého?" Mávnutím ruky zarazil Tega, který se chystal něco říct. "Bell! Buď pouze mentat!"
"Já slyším." Stejně jako tě slyší mnoho dalších!
"Dobře chápu váš problém."
"Žádný jsme ti nepředložily!"
"Ale ano. Konkrétně ty, Bell. Sice trvalo, než z tebe vypadlo všechno podstatné, ale už to chápu."
Bellondová si najednou připomněla slova Odradové: "Nepotřebuji mentata. Potřebuji jeho invenci."
"Vy… mě… potřebujete," odslabikoval Idaho. "Váš problém je sice ještě v zárodku, ale je tam, a je třeba ho vyříznout."
"Proč bychom tě měly potřebovat?"
"Potřebujete moji obrazotvornost, moji invenci, vlastnosti, které mi tolikrát zachránily život před Letovým hněvem."
"Sám jsi řekl, že si ani nepamatuješ, kolikrát tě zabil." Tvá vlastní slova, mentate, udav se jimi!
Úsměv, kterým ji obdařil, byl tak precizní, tak řízený, že jak ona, tak transoči nemohly mít pochyb o tom,

co znamenal. "Jak mi můžeš věřit, Bell?"
Teď sis podřezal větev!
"Bez něčeho nového, je s vámi amen," pokračoval. "Otázka času, nic víc, a vy to dobře víte. Možná ne v této generaci. Možná ani v příští. Ale jednou jistě."
Teg neodbytně zaškubal Idaha za rukáv. "Bašár by mohl pomoct, ne?"
Chlapec tedy skutečně poslouchal. Idaho poplácal Tega po rameni. "Bašár nestačí." Obrátil se k Bellondové. "Napadení k sobě. Musíme vrčet nad stejnou kostí?"
"To už jsi říkal." A bezpochyby ještě budeš.
"Pořád mentat?" zeptal se. "Tak přestaň s tím divadlem! Zbav náš problém toho romantického závoje."
Romantická je Dar. Já ne.
"Co je romantického na představě rozptýlených ohnisek Bene Gesseritu, které čekají na vyvraždění?"
"Myslíš, že žádné neunikne?"
"Rozséváte po vesmíru nepřátele," řekl. "Dodáváte Ctěným matre potravu!"
To už byla plně (a výhradně) mentatem. Ctihodná matka a ghola - dva mentaté stojící proti sobě.
Divadlo? Romantický přístup? Tělo se podřídilo mentatskému diktátu - mentatům musí být tělo nástrojem, nikoli překážkou.
"Žádná Ctihodná matka, kterou jste poslaly do Rozptylu se nikdy nevrátila, ani neposlala žádnou zprávu," řekl. "Pokoušíte se uchlácholit tvrzením, že jen vaši Ztracené vědí, kam směřují. Jak můžete ignorovat poselství, které vám takto posílají? Proč se ani jedna z nich nepokusila spojit s Kapitulou?"
Ten mizera nás kárá! A má pravdu.
"Vyjádřil jsem náš problém v jeho nejelementárnější podobě?"
Mentatský dotaz!
"Jednoduchá otázka, jednoduchá projekce," souhlasila.
"Zesílená sexuální extáze: benegesseritský vtisk? Chytají Ctěné matre vaše lidi do pasti?"
"Murbella?" Jednoslovná výzva. Posuď tu ženu, kterou, jak tvrdíš, miluješ! Ví něco, co bychom měly vědět?
"Jsou kondiciovány tak, aby jejich vlastní rozkoš nepřekročila práh závislosti, ale zranitelné jsou."
"Tvrdí, že v jejich dějinách nejsou žádné benegesseritské kořeny."
"Tak jí káže její kondiciování."
"Touha po moci jako náhražka?"
"Konečně jsi položila přiměřenou otázku." Když neodpovídala, dodal: "Mater Felicissima," oslovuje ji starobylým titulem příslušnice benegesseritské Rady.
Pochopila, proč to udělal, a ucítila, že to vyvolalo kýžený účinek. Byla teď zcela vyrovnaná. Mentatská Ctihodná matka zahalená mohalátou melanžové agonie - té unie Zděděných vzpomínek, která ji chránila před vlivem nežádoucích předků.
Jak věděl, že to má udělat? Každá pozorovatelka na transočním terminálu si bude klást tutéž otázku. No ovšem! Naučil ho to Tyran, otázka času, jako vždycky. Koho to tady máme? Co je to za vlohu, že se ho Matka představená nebojí používat? Nebezpečný je, to ano, ale mnohem cennější, než jsem tušila. U všech bohů, kteří stáli při našem zrození! Je on ten nástroj, který nás má osvobodit?
Jak je klidný. Věděl, že ji dostal.
"V jednom z mých životů, Bell, jsem zavítal do benegesseritského domu na Wallachu IX a mluvil tam s jedním z tvých předků, Tercií Helenou Anteakovou. Nech se od ní vést, Bell. Ona ví."
Bellondová ucítila známé šimrání v mozku. Jak může vědět, že Anteakové byli moji předci?
"Letěl jsem na Wallach na Tyranův příkaz," řekl. "Ale ano! Častokrát jsem o něm uvažoval jako o Tyranovi. Dostal jsem rozkaz zlikvidovat ilegální mentatskou školu Bene Gesseritu."
Ozval se anteacký simulproud: "Tady je událost, o které hovoří."
"Zvaž," řekl. "Já, mentat, musel zlikvidovat školu, která mi byla vlastní. Samozřejmě jsem věděl, proč to nařídil, stejně jako to víš ty."
Simulproud jí pronikl do vědomí: Řád mentatů, zakladatel Gilbertus Albans; dočasné útočiště při Bene Tleilaxu, který doufal, že ho začlení pod tleilaxanskou hegemonii; rozšířil se do nespočtu dalších "škol"; Leto II. je potlačoval, protože byly podhoubím nezávislé opozice; po Hladomoru se rozšířily do

Rozptylu.
"Několik nejlepších učitelů držel na Duně, ale tam otázka, kterou teď Anteak před tebe staví, nesměřuje. Kam se vydaly tvé Sestry, Bell?"
"To prozatím nevíme, nebo ano?" Když se podívala na jeho terminál, její pocity se změnily. Byla chyba blokovat takový mozek. Jestli mají jeho schopnosti využít, pak je musí využít dokonale.
"A mimochodem, Bell," dodal, když se zvedla k odchodu, "Ctěné matre mohou být relativně malá skupina."
Malá? Copak nevěděl, jaké masy Ctěných matre zaplavovaly jednu planetu za druhou?
"Všechny počty jsou relativní. Je ve vesmíru něco skutečně stálého? Naše Staré impérium může být jejich poslední útočiště, Bell. Místo, kde se mohou schovat a přeskupit."
"To už jsi říkal… Dar."
Žádná Matka představená, žádná Odradová. Dar. Usmál se. "A možná bychom mohli využít i Scytalea."
"My?"
"Murbella, aby shromáždila informace, já, abych je vyhodnotil."
Nelíbil se mu úsměv, jaký to vyvolalo.
"Co přesně tedy navrhuješ?"
"Nejprve dejme volný prostor naší fantazii a podle toho se zařiďme. K čemu je třeba celá ne-planeta, když se najde někdo, kdo dokáže proniknout jejím štítem?"
Bellondová se podívala na chlapce. Idaho věděl o jejím podezření - bašár, který viděl nelodě? Přirozeně! Mentat jeho schopností… útržky a zlomky poskládané do mistrné projekce.
"Zaštítit kteroukoli částečně obyvatelnou planetu by vyžadovalo všechnu energii Slunce o velikosti G 3."
Pohled, který k němu ze stoje vyslala, byl chladný a odměřený.
"V Rozptylu není vyloučeno nic."
"Ale ne v rámci našich stávajících schopností. Máš něco méně ambicióznějšího?"
"Přezkoumejte genetické znaky buněk vašich lidí. Hledejte společné vzory atreidského genetického dědictví. Možná najdete vlohy, které jste ani netušily."
"Tvoje tvořivá obrazotvornost přeskakuje z jednoho místa na druhé."
"Ze Slunce velikosti G 3 ke genetice. Třeba to má něco společného."
K čemu ty šílené spekulace? Ne-planety a lidé, kteří dokážou prohlédnout jasnozřivými štíty? Co tím sleduje?
Že by to říkal jen kvůli ní, to si nemyslela. Ještě tady byly transoči.
Zmlkl, jednu ruku nedbale položenou kolem hochových ramen. Oba na ni zírali! Výzva?
Buď mentat, jestli to dokážeš!
Ne-planety? S narůstající hmotností tělesa se energie potřebná ke zrušení gravitace dostávala k prvočíselným prahům. Ne-štíty narážely dokonce ještě na vyšší energetické bariéry. Další veličina exponenciálního nárůstu. Naznačoval snad Idaho, že někdo z Rozptylu mohl přijít na způsob, jak problém obejít? Zeptala se na to.
"Iksané nepronikli do tajemství Holzmannova jednotícího komplexu," řekl. "Pouze ho aplikovali - teorie, která funguje, přestože jí nerozumíte."
Proč směřuje moji pozornost na iksanskou technokracii? Iksané měli prsty v tolika věcech, že se jim nedalo důvěřovat.
"Nechceš vědět, proč Tyran Iks nikdy nepotlačoval?" otázal se Idaho. A když na něj nepřestávala upírat zrak, dodal: "Pouze je držel na uzdě. Byl zaujatý představou spojení člověka a stroje, jeden násobitelem možností druhého."
"Kyborg?"
"Mezi jinými."
Nevěděl snad Idaho, jakou trpkou pachuť po sobě Služebnický džihád zanechal, a to i v řadách Bene Gesseritu? To znepokojení! Konvergence schopností obou složek - člověka a stroje. Vzhledem k omezením mechanické složky byla tato představa výstižným výrazem iksanské krátkozrakosti. A Idaho tvrdí, že Tyran se pod představu umělé inteligence podepsal? Hloupost! Otočila se.
"Odcházíš příliš brzy, Bell. Měla by ses více zajímat o Sheeaninu imunitu vůči sexuálnímu podrobování.

Mladíci, které k ní posílám pro zdokonalení, se nevracejí závislí. Stejně jako ona. A přitom je lepší než kterákoli Ctěná matre."
Bellondová pochopila, co na tomto gholovi Odradová viděla. Byl neocenitelný! A nechybělo mnoho, a byla by ho zabila. Při té myšlence ji obešla hrůza.
Když došla ke dveřím, zastavil ji ještě jednou. "Futárové, které jsem viděl na Gammu - z jakého důvodu nám bylo řečeno, že loví a zabíjejí Ctěné matre? Murbella o tom nic neví."
Bellondová odešla a už se neohlédla. Všechno, co se o Idahovi dnes dozvěděla, jeho nebezpečnost ještě zvýšilo… ale s tím se musí smířit… prozatím.
Idaho se zhluboka nadechl a podíval se na udiveného Tega. "Díky že jsi tady byl se mnou a opravdu si vážím toho, že jsi, vzdor tak velkému pokušení, zůstal zticha."
"Ale stejně by vás nezabila…, že ne?"
"Kdybys mi neposkytl těch několik prvních vteřin, možná ano."
"Proč?"
"Má mylnou představu, že bych mohl být Kwisatz Haderach."
"Jako Muad'Dib?"
"A jeho syn."
"Ale teď už vám neublíží."
Idaho se podíval na dveře, Ve kterých Bellondová zmizela. Odklad. To bylo všechno, čeho dosáhl. Možná už nebyl pouhým kolečkem v mašinerii druhých. Jejich vztah dostal nový rozměr, takový, který ho mohl, bude-li s ním opatrně nakládat, udržet při životě. Emocionální vazby v něm nefigurovaly, nikdy, ani s Murbellou… ani s Odradovou. Sexuální závislost byla Murbelle v hloubi duše stejně proti srsti jako jemu. Odradová mohla sice narážet na letité vazby atreidské loajality, ale emocím Ctihodné matky se nedalo věřit.
Atreidové! Podíval se na Tega, na jehož nedospělé tváři se již začínaly formovat atreidské rysy.
Čeho jsem vlastně u Bell dosáhl? Pravděpodobně mu už nebudou dodávat nepravdivá data. Bude se moci částečně spolehnout na pravdivost toho, co od Ctihodných matek uslyší, samozřejmě v rámci skutečnosti, že každá lidská bytost je omylná.
Nejen já jsem ve speciální škole. Teď jsou v mé škole i Sestry!
"Můžu jít za Murbellou?" zeptal se Teg. "Slíbila mi, že mě naučí, jak se bojuje nohama. Myslím, že bašár se to nikdy neučil."
"Kdo se to nikdy neučil?"
Zahanbení, skloněná hlava. "Já se to nikdy neučil."
"Murbella je na výcvikové palubě. Tak běž. O Bellondové jí nic neříkej. Řeknu jí to sám."
V prostředí Bene Gesseritu výcvik nikdy nekončil, napadlo Idaha, když se díval za odcházejícím chlapcem. Murbella měla pravdu, když řekla, že se učí věci, které se mohou naučit pouze od Sester.
Ta myšlenka v něm vyvolala obavy. Ukázala se mu vzpomínka: Scytale stojící za silohrází v chodbě. Co se učil jejich spoluzajatec? Idaho se zachvěl. Myšlenky na Tleilax v něm vždycky vyvolaly vzpomínky na Tvarové tanečníky. Ti mu zase připomenuli jejich schopnost "sejmout" vzpomínky každého, koho zabili. Což ho v konečné fázi naplnilo bázní ze svých vizí. Tvaroví tanečníci?
A já jsem tleilaxanský experiment.
Bylo to něco, co se v přítomnosti, ba ani v doslechu či dohledu Ctihodné matky neodvažoval zkoumat. Vyšel na chodbu a zamířil do Murbelliných pokojů, kde se posadil do křesla a prohlížel si "pozůstatky" Murbelliny učební lekce. Hlas. Uviděl klérton, který používala na ozvučení svých vokálních experimentů. Na židli ležel pohozený zašmodrchaný dýchací postroj k vyvolávání prana-bindúových reakcí. Zlozvyk ze starých dob.
Tak ho našla, když se vrátila. Měla na sobě přiléhavý bílý dres prosáklý potem a spěchala, aby se mohla vysvléct a udělat si pohodlí. Když šla do sprchy, pomocí osvědčeného triku ji zastavil.
"Zjistil jsem o Sesterstvu něco, co jsme předtím nevěděli."
"Povídej!" To řekla jeho Murbella, oválný obličej lesknoucí se potem, zelené oči zářící obdivem. Můj Duncan je zase prokoukl!
"Hra, kde s jedním kamenem nejde hnout," připomenul jí. Ať se transoči zapotí! "Nejenže ode mě

očekávají, že jim pomůžu vytvořit kolem Sheeany nové náboženství, naše dobrovolná účast na jejich snu, ale mám být i jejich šťoura, jejich svědomí, které je nutí pochybovat o vlastních záminkách pro podivné chování."
"Byla tady Odradová?"
"Bellondová."
"Duncane! Ta je nebezpečná. Nikdy bys s ní neměl zůstávat o samotě."
"Byl se mnou chlapec."
"Nic mi neřekl!"
"Dělá, co se mu řekne."
"Co bylo?"
Stručně jí převyprávěl, co se stalo, dokonce popsal obličejové a další reakce Bellondové. (Dozor u transočí se jistě náramně pobaví!)
Murbella zuřila. "Jestli ti ublíží, už s nimi nikdy, s žádnou z nich, nebudu spolupracovat!"
V pravý okamžik, miláčku. Důsledky! Měly byste velmi pečlivě přehodnotit své chování, čarodějnice.
"Ještě smrdím z výcvikové paluby," řekla. "Ten kluk. Je rychlý. Tak bystré dítě jsem ještě neviděla."
Postavil se. "Pojď. Vydrhnu tě."
Když byli ve sprše, pomohl jí svléknout propocený dres. Jeho ruce ji chladily na kůži. Viděl, jaký požitek má z jeho doteků.
"Tak jemné a tak silné," zašeptala.
Bohové pod námi! To, jak se na něho podívala, jako kdyby ho chtěla celého pohltit.
Murbelliny úvahy o Idahovi byly projednou prosté sebeobviňování. Nevzpomínám si ani na jediný okamžik, kdy jsem se probudila a řekla: "Miluji ho!" Prohlodalo se to dolů do hlubin závislosti, až se z toho stal neoddiskutovatelný fakt, který musela přijmout v každém probděném okamžiku svého života. Jako dech… nebo tlukot srdce. Vada? Sesterstvo se mýlí!
"Umyj mi záda," řekla a rozesmála se, když za ní oblečený vešel pod sprchu. Pomohla mu z šatů a potom se to stalo znovu: ta neovladatelná touha, to prolínání pohlaví, při kterém zbývalo místo pouze na vjemy a dál už na nic. Teprve potom si byla schopná uvědomit a v duchu si říct: "Zná všechny techniky co já. A byla to více než jen technika. Chce mě uspokojit! Dobří bohové Duru! Jak mě mohlo potkat takové štěstí?"
Zavěsila se mu na krk a on ji ještě mokrou odnesl ze sprchy do postele. Stáhla ho dolů k sobě a chvíli tak leželi a čekali, až se jim navrátí síly.
Po chvilce zašeptala: "Takže missionaria použije Sheeanu."
"Velmi nebezpečné."
"Sesterstvo se tak ocitne v nechráněném postavení. Myslela jsem si, že právě tomu se vždycky pokoušely vyhnout."
"Z mého pohledu je to absurdní."
"Protože chtěly přes tebe ovládat Sheeanu?"
"Tu nemůže ovládat nikdo! Možná by ani neměl." Podíval se do transočí. "Hej, Bell! Už netaháš za ocas jen jednoho tygra."
Bellondová se při zpáteční cestě do Archivů zastavila u dveří Záznamní místnosti a tázavě pohlédla na Matku dozorčí.
"Zase ve sprše," odpověděla na nevyřčenou otázku Matka dozorčí. "Člověka po čase omrzí se na to dívat."
"Sexem k nadvědomí!" pronesla Bellondová a vydala se do svých pokojů, v hlavě kolotoč změněných představ, které volaly o uspořádání. Je lepší mentat než já!
Žárlím na Sheeanu, hrom do ní! A on to ví!
Sexem k nadvědomí! Orgie coby budič. Účinky sexuální erudice Ctěných matre se projevovaly i na Bene Gesseritu podobně jako ono primitivní pohroužení se do společné extáze. Jeden krok tam a jeden krok zpět.
Už jen vědomí, že je to možné! Jak odpudivé, jak nebezpečné… a jak lákavé.
A Sheeana je imunní! Hrom do ní! Proč jim to Idaho musel připomenout právě teď?

Před zákony vždy volím soud vyvážených myslí. Kódy a příručky vyvolávají modelová jednání. Každé modelové jednání vede k samozřejmosti, a jeho destruktivní hybnost cestou narůstá.

DARWI ODRADOVÁ

Tamalanová se v pokojích Odradové v Eldiu objevila těsně před úsvitem se zprávou o stavu glaznice. "Zvířený písek učinil cestu na šesti místech příliš nebezpečnou nebo neprůchodnou. Příliš velké duny."
Odradová právě dokončila svůj ranní rituál: Miniagonie následovaná cvičením a studenou sprchou. V Eldiu měla hostinská spací kóje jen jedno závěsné křeslo (Sestry věděly, čemu dává přednost). Potom se posadila, aby vyčkala na Streggiovou a ranní hlášení.
Obličej Tamalanové vypadal ve světlech dvou stříbřitých iluminačních koulí sinale, ale pocit zadostiučinění odrážel zcela jasně. Vidíš, kdybys mě poslechla!
"Sežeň toptéry," řekla Odradová.
Tamalanová odešla, zjevně zklamaná klidnou reakcí Matky představené.
Odradová dala zavolat Streggiovou. "Prověř náhradní trasy. Zjisti, jak to vypadá na západním pobřeží."
Streggiová odkvapila, divže nevrazila do vracející se Tamalanové.
"Bohužel ti musím oznámit, že Dopravní nám v tuto chvíli nemůže poskytnout dostatek toptér. Přesídlují pět obcí východně od nás. Budou volné přibližně v poledne."
"Není na konci toho výběžku pouště jižně od nás pozorovatelna?" zeptala se Odradová.
"Hned za ní je první zátaras." Tamalanová byla stále nadmíru spokojená sama se sebou.
"Ať nás tam toptéry naberou. Vyrazíme hned po snídani."
"Ale Dar…"
"Clairbymu řekni, že dnes jedeš se mnou. Ano, Streggiová?" Akolytka stála ve dveřích.
Když Tamalanová odcházela, držení ramen napovídalo, že nový zasedací pořádek za projev odpuštění rozhodně nepovažuje. Na kobereček! Chování Tamalanové ale Matce představené přišlo vhod.
"Na pozorovatelnu se dostaneme," začala Streggiová, a dala tak najevo, že slyšela, o čem se mluvilo. "Zvíříme sice prach a písek, ale je to bezpečné."
"Tak honem snídat."
Čím více se blížily k poušti, tím byla země pustější. Zatímco se vzdalovaly k jihu, Odradová si v duchu dělala poznámky.
Posledních sto kliků před okrajem naposledy hlášené hranice pouště míjely pozůstatky obcí, které byly přestěhovány do chladnějších pásem. Holé základy, rozebrané a opuštěné stěny domů. Základy s odřezanými sítěmi, jejichž vykopání by bylo příliš nákladné. Zakrátko všechnu tu spoušť zakryje písek.
Tady Štítový val jako na Duně nemáme, upozornila Odradová Streggiovou. Nepotrvá dlouho a veškerá populace Kapituly se přestěhuje do polárních oblastí a bude rozpouštět led na vodu.
"Je pravda, Matko představená, že už vyrábíme nástroje na sklizeň koření?"
Odradová se otočila na sedadle. Otázku vznesla Spojovací úřednice, starší akolytka: snědá žena v letech s hlubokými vráskami zodpovědnosti na čele a s přimhouřeným pohledem od dlouhého vysedávání nad přístroji.
"Musíme být na červy připravené," odpověděla Odradová.
"Pokud se objeví," procedila Tamalanová.
"Procházela ses někdy po poušti, Tam?" zeptala se Odradová.
"Byla jsem na Duně," zněla strohá odpověď.
"Ale vyšla sis někdy do otevřené pouště?"
"Jen mezi pahorky poblíž Keenu."
"To je něco jiného, Tam. Člověk to musí zažít. Je to velmi zvláštní pocit vědět, že se každou chvíli může objevit červ a pohltit tě."
"Znám tvé… dobrodružství."
Dobrodružství. Ne "zkušenosti". Dobrodružství. Velmi delikátní kritika. Typická Tam. "Uvízlo na ní příliš Bellina prachu," řeknou někteří.
"Chůze po takové poušti člověka mění, Tam. Zděděné vzpomínky jsou jasnější. Jedna věc je čerpat ze

zkušeností fremenského předka, a něco docela jiného chodit po takové poušti jako fremen, byť jen několik hodin."
"Já jsem z toho tak nadšená nebyla."
Tolik k dobrodružnému duchu Tamalanové. Přítomné Sestry ji teď viděly v nelichotivém světle. A to se roznese.
Na kobereček, jen co je pravda!
Teď už nebude Sheeanino jmenování do Rady (pokud projde) tak těžké odůvodnit.
Pozorovatelnu tvořila vypálená plocha v křemeni, zelená a sklovitá, s prosvítajícími tepelnými bublinami. Odradová se postavila na okraj. Tráva pod ní se v ostrůvcích vytrácela a uvolňovala cestu písku, který už vtrhl na spodní svahy tohoto kdysi zeleného kopce. Spatřila mladé lebedy (vysázené Sheeaninými lidmi, jak řekl někdo z jejího doprovodu), vytvářející podél pronikajících výběžků pouště nesouvislou šedavou clonu. Němá válka. Život na bázi chlorofylu vedoucí ústupový boj s pískem.
Napravo od pozorovatelny se zvedala nízká duna. Dala znamení ostatním, aby zůstaly dole, a sama se vyšplhala na vrcholek písečného pahorku. Za jeho žlutou masou zastírající obzor se jí ukázala poušť jako vystřižená z jejích vzpomínek.
Tak to je naše dílo.
Žádné známky osídlení. Neohlédla se zpátky k titěrnému životu vedoucímu poslední zoufalý zápas proti neodbytným dunám, ale soustředila svoji pozornost na obzor. Žádné pouštní obyvatele neviděla. Všechno, co se v tom vyprahlém prostoru pohnulo, představovalo potencionální nebezpečí.
Když se vrátila k ostatním, chvíli upírala zrak ke glazovanému povrchu pozorovatelny.
Přistoupila k ní starší Spojovací akolytka a podávala jí žádost z Meteorologického.
Odradová ji přelétla pohledem. Stručná a nepopiratelná. Žádné překvapivé změny. Žádali o další pozemní nařízení. Nebylo to dílo žádné neočekávané, náhodné bouře, ale jejího včerejšího rozhodnutí.
Včerejšího? To jsem teprve včera rozhodla o vysušení moře?
Vrátila žádost Spojovací akolytce a pohlédla na pískem poprášený glaz za jejími zády.
"Žádost schválena." A nato: "Je mi smutno z těch mizejících domů podél cesty."
Akolytka pokrčila rameny. Pokrčila rameny! Odradová by jí nejraději jednu vrazila. (To by teprve Sesterstvo začalo bzučet!)
Odradová se k ženě otočila zády.
Co jí můžu říct? Jsme na této půdě déle než činí pětinásobná délka života našich nejstarších Sester. A tahle jen pokrčí rameny.
Uvědomovala si však, že některé benegesseritské instalace ještě nedosáhly věku dospělosti. Zdálo se, že laz a plastocel jsou na dobré cestě udržet vyvážený poměr mezi stavbami a jejich okolím. Zasazené do krajiny i paměti. Obce a města tak snadno nepodléhaly rozmarům přírody… rozmarům člověka však ano.
Další přírodní síla.
Usoudila, že na koncepci úcty ke stáří bylo něco nezvyklého. Lidé ji měli vrozenou. Viděla to na starém bašárovi, když vyprávěl o rodinných statcích na Larnaeus.
"Zdálo se nám vhodné zachovat matčino zařízení."
Kontinuita. Bude mít tyto pocity i oživený ghola?
Tady žil můj rod.
Nabralo to zvláštní patinu, když "můj rod" znamenal zemřelé pokrevní příbuzenstvo.
Hle, jak dlouho jsme my, Atreidové, setrvali na Caladanu, udržovali starý hrad a leštili prastaré dřevěné rytiny. Zástupy služebnictva jen pro to, aby si to staré rozvrzané místo udrželo jakous takous míru funkčnosti.
A sloužící na sebe nepohlíželi jako na vykořisťované. Jejich práce byla pro ně vyznamenáním. Ruce, které to dřevo leštily, se s ním skoro mazlily.
"Pamatuje. Je u Atreidů už léta."
Lidé a jejich výtvory. Rukodělný pocit coby má bytostná součást.
"Jsem lepší díky tomuto klacku v ruce… díky opálené špičce oštěpu, kterým zabíjím zvěř… díky tomuto úkrytu před zimou… díky kamennému sklepu, kde přechovávám potraviny na zimu… díky této rychlé

plachetnici… této obří zaoceánské lodi… této lodi z kovu a keramiky, která mě unáší do vesmíru…"
Ti první vesmírní dobrodruzi - kdyby jen tušili, kam až tato pouť povede. Jak byli v těch prastarých dobách osamocení! Kabinky s dýchatelnou atmosférou napojené primitivními přenosovými systémy na těžkopádné datové zdroje. Izolace. Samota. Omezené možnosti čehokoli. Jen přežít. Udržet čistotu vzduchu. Mít dostatek pitné vody. Cvičením předcházet oslabení z beztíže. Být aktivní. Ve zdravém těle zdravý duch. Co je to vůbec zdravý duch?
"Matko představená?"
Zase ta protivná Spojovací akolytka!
"Ano?"
"Mám vám od Bellondové okamžitě vyřídit, že dorazil posel z Buzzellu. Cizinci odvezli všechny tamější Ctihodné matky neznámo kam."
Odradová se střelhbitě otočila. "Nic víc?"
"Ne, Matko představená. Těm cizincům údajně velela žena. Posel říká, že vypadala jako Ctěná matre, ale neměla na sobě jejich oděv."
"Od Dortujlové nebo od ostatních nic?"
"Neměly kdy, Matko představená. Poslem je akolytka prvého stupně. Dorazila v malé nelodi, podle výslovných rozkazů Dortujlové."
"Řekni Bell, že ji nesmí nechat odejít. Nese nebezpečnou informaci. Až se vrátím, dám instrukce našemu poslovi. Musí to být Ctihodná matka. Máš to?"
"Samozřejmě, Matko představená." Dotčeně. Jak mohla pochybovat?
Je to tady! Odradová jen s obtížemi přemáhala vzrušení.
Návnada zabrala. Ale… jsou na háčku?
Že Dortujlová svěřila svůj osud do rukou akolytky, bylo od ní velmi riskantní. Jak Dortujlovou znala, muselo jít o akolytku nesmírně spolehlivou. Připravenou vzít si v případě zajetí život. Musím ji vidět. Možná je zralá na Agonii. A možná je živým vzkazem, který mi Dortujlová posílá. Bylo by jí to podobné. Bell se bude samozřejmě ježit. Spoléhat se na někoho z vyhnanecké stanice, taková pošetilost!
Odradová k sobě zavolala Spojovací skupinu. "Spojte mě s Bellondovou!"
Přenosná projekce nebyla tak jasná jako pevné spojení, ale Bell a její okolí k poznání bylo.
Sedí za mým stolem, jako kdyby jí patřil. Výborně!
Aniž by dala Bellondové čas na jeden z jejích výbuchů, zahájila: "Zjisti, jestli je ta akolytka Dortujlové zralá na Agonii."
"Je." Bohové pod námi! To bylo stručné.
"Tak to zařiď. Možná by mohla být naším poslem."
"Už se stalo."
"Je schopná?"
"Velmi."
Co se to, u všech rohatých, s Bell stalo? Chová se nanejvýš podivně. Ani trochu se nepodobá té Bellondové, kterou znám. Duncan!
"A ještě něco, Bell, chci, aby měl Duncan volné spojení na Archivy."
"Má, od dnešního rána."
Hleďme, hleďme. Kontakt s Duncanem začíná přinášet ovoce.
"Až se uvidím se Sheeanou, ozvu se ti znovu."
"Řekni Tam, že měla pravdu."
"V čem?"
"Prostě jí to řekni."
"Dobře. Musím říct, Bell, že to vedeš výborně."
"Jak jinak, po tom, co jsem od tebe musela snášet?"
Bellondová s úsměvem! ukončila spojení. Odradová se otočila k Tamalanové, která stála za ní.
"Pravdu v čem, Tam?"
"V tom, že mezi Idahem a Sheeanou je toho víc, než jsme tušily." Tamalanová přistoupila do těsné blízkosti Matky představené a zašeptala: "Ne abys ji posadila do mého křesla, dříve než zjistíš, co ti dva

tají."
"Vím, že znáš mé záměry, Tam, ale… to jsem až tak čitelná?"
"Někdy ano, Dar."
"Mám štěstí, že jsi má přítelkyně."
"Máš i jiné zastánce. Když proktorky hlasovaly, byla to tvá kreativita, která rozhodla. ‚Geniální', tak to nazvala jedna z tvých obhájkyň."
"Potom víš, že než udělám nějaké geniální rozhodnutí, tak si Sheeanu důkladně podám."
"Ovšem."
Odradová pokynula Spojovacímu týmu, aby poskládal projektor a vyčkal na okraji travnaté plochy.
Kreativní imaginace.
Věděla o smíšených pocitech svých družek.
Kreativita!
Vždy nebezpečná etablované moci. Přicházející vždy s něčím novým. Nové věci, které mohou narušit sílu autority. Dokonce i Bene Gesserit přistupoval ke kreativitě s obavami. Zachování vyváženého kýlu přimělo některé k tomu, aby takzvané "kymáceče" odstavily. Stejný prvek, který hrál roli při přeřazení Dortujlové. Problém byl v tom, že kreativní lidé setrvávali v ústraní. Nazývali to soukromím. Impulz, který Dortujlovou vytáhl ven, byl velmi silný.
Hodně štěstí, Dortujlo. Jsi nejlepší žížala, jakou jsme kdy použily.
Objevily se toptéry - bylo jich šestnáct a jejich piloti dávali najevo svoji nelibost nad dodatečným úkolem, který je po všem tom trápení čekal. Stěhování celých obcí!
Odradová s nejistými pocity sledovala, jak toptéry dosedají na glazovou plošinu, zasouvají listy křídel do podvěsných pouzder -jako hmyz ukládající se ke spánku.
Hmyz, který šílený robot stvořil k vlastní podobě.
Když se toptéry vznesly do vzduchu, Streggiová, která opět seděla vedle ní, se zeptala: "Uvidíme písečné červy?"
"Snad. Ale byly bychom první."
Streggiová se, zklamaná její odpovědí, opřela do sedadla, leč k další otázce už se neodhodlala. Pravda může někdy bolet, a my do tohoto evolučního hazardu vložily tolik nadějí, napadlo Odradovou.
Proč jinak bychom ničily všechno, co jsme na Kapitule milovaly?
Simulproud jí ukázal obraz starobylého vývěsního štítu nad úzkým vchodem budovy z růžových cihel: ÚSTAV NEVYLÉČITELNÝCH NEMOCÍ.
V něm se Sesterstvo nacházelo? Anebo jsme tolerovaly příliš mnoho chyb? Zděděná vzpomínka musela mít nějaký důvod.
Chyby?
Zaměřila se na to: Pokud k tomu dojde, musíme na Murbellu pohlížet jako na naši Sestru. To neznamená, že zajatá Ctěná matre byla jejich neodčinitelná chyba. Ale nepatřila k nim a prodělávala hloubkový výcvik ve velmi pozdním věku.
Jak byli všichni kolem ní potichu, oči obrácené k větrem nafoukanému písku - velrybí hřbety písečných dun, tu a tam ustupující umírněným vlnám země. Odpolední slunce začínalo skýtat dostatek pozičního světla ke zvýraznění blízkých panoramat. Horizont před nimi halil písečný opar.
Odradová se stočila na křesle a usnula. To už jsem viděla. Přežila jsem Dunu.
Když toptéra začala v kruzích sestupovat k Sheeanině Pozorovací stanici, probudila se.
Pozorovací stanice. A jsme zase u toho. Ani jsme ji pořádně nepojmenovaly… o nic víc než tuhle planetu. Kapitula! Co je to za jméno? Pozorovací stanice. Opis, žádné jméno. Zdůrazněné provizorium.
Jak toptéra klesala, spatřila důkazy svých úvah. Pocit provizorních ubytovacích opatření umocňovala spartánská strohost všech spojů. Žádná citlivost, žádné zaoblení. To se napojuje tady a to vede tam. Ani jedna pevná přípojka.
Bylo to kodrcavé přistání, úměrné pilotovu komentáři: "Konečná, vystupovat, chválabohu."
Odradová se bez meškání přemístila do pokoje, který tu byl pro ni vždy připravený, a nechala si zavolat Sheeanu. Provizorní prostory: další spartánská místnůstka s pryčnou. Tentokrát dvě židle. Okno směřující na západ k poušti. Provizorní povaha těchto místností ji rozčilovala. Všechno se dalo během

pár hodin rozebrat a odvézt. V přilehlé koupelně si umyla obličej a protáhla se, aby zahnala strnulost, kterou po spánku ve zkroucené poloze na sedadle toptéry pociťovala.
Když se osvěžila, přistoupila k oknu. Byla ráda, že stavební četa tuhle věž postavila. Deset pater, tohle bylo deváté, Sheeana obývala to poslední, nejhořejší, kde vykonávala to, co název tohoto zařízení napovídal.
Čekala a současně dělala nezbytné přípravy.
Otevři svoji mysl. Zbav se předpojatostí.
První dojmy Sheeanina příchodu musí zaznamenat naivníma očima. Uši nesmí být připraveny na konkrétní hlas. Nos nesmí očekávat žádné známé vůně.
Já ji vybrala. Já, její první učitelka, mohu snadno udělat chybu.
U dveří něco zašramotilo. Odradová se otočila. Streggiová.
"Sheeana a její lidé se právě vrátili z pouště. Prosí Matku představenou, aby se s ní setkala v horních pokojích, které jsou pohodlnější."
Odradová přikývla.
Sheeaniny pokoje na posledním patře měly nadále vzhled montovaného příbytku. Praktické útočiště před pouští. Velká místnost, šestkrát nebo sedmkrát větší než hostinská kóje, ovšem s tou vadou, že sloužila jako pracovna a ložnice zároveň. Okna na dvou stranách - západní a severní. Odradová byla překvapena směsicí praktična a nepraktična.
Sheeaně se podařilo vtisknout obydlí svoji pečeť. Klasické benegesseritské lůžko bylo přikryté světle oranžovo-okrovým přehozem. Na koncové stěně perokresba písečného červa, čelní pohled s obnaženými křišťálovými zuby. Nakreslila ho Sheeana, její ruka vedená Zděděnými vzpomínkami a jejím dětstvím stráveným na Duně.
To, že se Sheeana nepokusila o odvážnější ztvárnění - barvy, nebo tradiční pouštní pozadí - prozrazovalo něco o autorce samotné. Pouze červ, pod ním nepatrný náznak písku, v popředí miniaturní lidská postavička.
Sheeana?
Obdivuhodná zdrženlivost a současně připomínka toho, co tady dělá. Hluboký vliv přírody.
Špatná umělecká díla přírody neexistují?
Příliš otřepaná výpověď, aby ji mohla přijmout.
Co je "příroda"?
Znala i obludnosti přírody: lámavé dřeviny, které jako by někdo namočil do nepodařené zelené barvy a pohodil na okraji tundry, aby tam seschly do ohavných napodobenin stromů. Odporné. Těžko si představit, že by takové stromy měly nějaký účel. Nebo slepýši… ta sliznatá žlutá kůže. Jaké umění? Dočasná zastávka na cestě evoluce někam. Byl to zásah člověka, který vždycky měnil situaci? Třeba slepři! To Bene Tleilax vytvořil něco odporného.
Jak si tak prohlížela Sheeaninu kresbu, Odradová došla k názoru, že některé kombinace urážejí konkrétní lidské smysly. Slepři coby jídlo byli skvělí. Špatné kombinace působily na prvotní zkušenosti. Zkušenosti hodnotily.
Špatné!
Mnohé z toho, co považujeme za UMĚNÍ, uspokojuje naši touhu po jistotě, po klidu. Neurážej mě! Vím, co dokážu přijmout.
Čím tato kresba Sheeanu uklidňovala?
Písečný červ: slepá síla ochraňující ukrytá bohatství. Umělecké mistrovství zakleté do mystické krásy.
Doneslo se k ní, že Sheeana o své úloze žertovala. "Jsem pastýřkou červů, kteří možná nikdy nepřijdou."
A kdyby přece jen přišli, bude trvat roky, než některý z nich dosáhne velikosti, kterou ukazovala kresba.
Byl to její hlas, co z postavičky vycházelo?
"Ten přijde časem."
Vůně melanže, kterou byla místnost prostoupena, byla silnější, než tomu v příbytku Ctihodné matky obvykle bývalo. Odradová vrhla pátravý pohled na vybavení: židle, pracovní stůl, světlo ze zakotvených lumin - vše na místě, kde to nejlépe sloužilo svému účelu. Co ale byla ta podivně tvarovaná hrouda černého lazu v rohu? Další Sheeanin umělecký výtvor?

Místnost se k Sheeaně hodila, usoudila Odradová. Kromě kresby na stěně v ní bylo jen málo toho, co připomínalo její původ. Také proč, když pohled z kteréhokoli okna mohl být stejně dobře tentýž jako z Dár-es-Balátu, hluboko v srdci dunské pouště.
Její úvahy přerušil šelest u dveří. Otočila se. Stála v nich Sheeana. Vypadalo to skoro jako plachost, jak se rozhlížela ode dveří, než vykročila k Matce představené.
Pohyb místo slov: "Takže přece přišla do mých pokojů. Dobře. Někdo jiný by si mé pozvání možná vyložil jinak."
Napjaté smysly Odradové se rozechvěly Sheeaninou přítomností. Nejmladší Ctihodná matka v historii. Člověk o ní často přemýšlel jako o Malé tiché Sheeaně. Nebyla vždycky tichá, stejně jako nebyla malá, ale i tak to bylo výstižné. Vytrvalá jako myš, která sedí na kraji pole a čeká, až farmář odejde, aby vyrazila paběrkovat mezi padlé klasy.
Sheeana došla do středu pokoje a zůstala stát necelý krok od Odradové. "Příliš dlouho jsme se neviděly, Matko představená."
První dojmy Odradové byly podivně neuspořádané.
Upřímnost a tajnosti?
Benegesseritská patina propůjčila tomuto potomkovi Siony Atreidové zajímavou tvář. Zralost se na ní podepisovala jak podle předlohy Sesterstva, tak podle předlohy Atreidů. Stopy mnoha rozhodnutí. Ze štíhlého, snědého sirotka s hnědými vlasy vybledlými sluncem se stala tato důstojná Ctihodná matka. Její pokožka zůstávala nadále snědá z dlouhých hodin strávených pod širým nebem. Její oči však měly ocelově modrou barvu, která hlásala: "Prošla jsem Agonii."
Co to z ní cítím?
Sheeana zpozorovala výraz na tváři Matky představené (benegesseritská naivita) a pochopila, že nastala obávaná chvíle konfrontace.
Jedinou obranou mi teď je pravda, a nezbývá než doufat, že se zastaví před úplnou zpovědí!
Odradová pozorovala svoji bývalou žačku s krajní soustředěností, smysly dokořán otevřené.
Strach! Co cítím? Něco, když promluvila?
Ze Sheeanina vyrovnaného hlasu se časem stal mocný nástroj. Odradová to předvídala už při jejich prvním setkání. Sheeanina původní přirozenost (fremenská přirozenost, pokud něco takového kdy existovalo!) dostala ostruhy a nový směr. Nevraživé jádro bylo rozmělněno. A její schopnost lásky a nenávisti dostala pevné otěže.
Proč mám pocit, že mě chce obejmout?
Odradová se najednou cítila zranitelná.
Tahle žena se mi dostala pod kůži. Nikdy ji ze sebe docela nedostanu.
Vzpomněla si, co jí řekla Tamalanová: "Je jedním z těch lidí, kteří si nechávají sebe pro sebe. Pamatuješ na Sestru Schwangyuovou? Jako ta, ale Sheeana je v tom ještě lepší. Ví, kam jde. Budeme ji muset pozorně sledovat. Atreidská krev, vždyť víš."
"I já jsem Atreidka, Tam."
"Nemysli si, že na to zapomínáme! Myslíš, že bychom stály se založenýma rukama, kdyby se Matka představená rozhodla plodit na vlastní pěst? Naše shovívavost má své hranice, Dar."
"Ano, k téhle návštěvě mělo dojít už dávno, Sheeano."
Její tón Sheeanu vyplašil. Najednou na Odradovou civěla, na tváři onen výraz, který Sesterstvo nazývá "BG fleg", který je snad tou nejflegmatičtější věcí v celém vesmíru, nejneproniknutelnější maska vůbec. Nebyla to jen bariéra, bylo to nic. Cokoli se na ní objevilo, bylo prohřeškem. Byla tedy více než výmluvná sama o sobě. Sheeana si to okamžitě uvědomila a zareagovala smíchem.
"Věděla jsem, že přijdeš! Jde o tajnou řeč s Duncanem, že?" Prosím, Matko představená, přijmi to!
"Všechno, Sheeano."
"Chce někoho zachránit, až Ctěné matre zaútočí."
"To je všechno?" Má mě snad za úplného idiota?
"Ne. Chce informace o našich záměrech… a našich opatřeních proti hrozbě, kterou Ctěné matre představují."
"Co jsi mu řekla?"

"Všechno, co jsem mohla." Pravda je má jediná zbraň, musím odvrátit její pozornost!
"Jsi jeho přímluvkyně, Sheeano?"
"Ano!"
"I já."
"Ale ne Tam a Bell."
"Mé informátorky říkají, že Bell ho teď toleruje."
"Bell? A tolerantní?"
"Mýlíš se v ní, Sheeano. To je tvá vada." Něco skrývá. Co jsi udělala, Sheeano?
"Sheeano, myslíš, že bys dokázala s Bell pracovat?"
"Protože ji dráždím?" Pracovat s Bell? Co tím myslí? Jen aby ten zpropadený projekt missionarie neřídila Bell!
Koutky úst Odradové sebou slabě zaškubaly. Další nezvedenost? Mohlo to být ono?
Sheeana byla ústředním tématem debat v jídelnách Centrály. Ty povídačky o tom, jak dráždila Genetické mistryně (hlavně Bell), detailní popisy jejích sváděcích praktik srovnávaných s Murbellinými informacemi o Ctěných matre. Zrovna před dvěma dny Odradová zaslechla útržek poslední takové historky. "Řekla: ‚Použila jsem metodu Nech je chovat se neslušně. Velmi účinná u mužů, kteří si myslí, že tě vodí za nos.'"
"Dráždíš je? O to jde, Sheeano?"
"Vhodné slovo: přetvořit postupem proti přirozené inklinaci." V okamžiku, kdy to vyřkla, si Sheeana uvědomila, že udělala chybu.
Odradová ucítila varovný klid. Přetvořit? Její zrak přeskočil na podivnou černou hroudu v rohu. Hleděla na ni s upjatostí, která ji samotnou překvapila. Tahala za oči. Snažila se najít souvislost, něco, co by k ní promlouvalo. Nic. Ani když napjala všechny své síly. A to je účel té věci!
"Jmenuje se ‚Prázdno'," řekla Sheeana.
"Ty?" Prosím, Sheeano, řekni, že ji udělal někdo jiný. Člověk, který vytvořil tohle, se dostal do míst, kam já nemohu.
"Jednou v noci, asi před týdnem."
Je černý laz jediná věc, kterou přetváříš? "Nesmírně zajímavá výpověď o umění obecně."
"O umění konkrétně ne?"
"Je s tebou potíž, Sheeano. Zneklidňuješ některé Sestry." A mě. Máš v sobě ohnisko divokosti, a my je nenašly. Ve tvých buňkách jsou genetické vzory Atreidů, které nás Duncan vybízel hledat. Co ti daly?
"Zneklidňuji své Sestry?"
"Obzvláště, když si vzpomenou, že jsi nejmladší, kdo kdy přežil Agonii."
"Kromě Zvrácených."
"To jsi?"
"Matko představená!" Nikdy mi úmyslně neublížila, leda v rámci lekce.
"Podstoupila jsi Agonii jako akt neposlušnosti."
"A nešlo by to nazvat vzdorem proti radám starších?" Humor někdy dokázal odvrátit její pozornost.
Presterová, Sheeanina pobočnice, akolytka, přišla ke dveřím a jemně zaklepala na stěnu, aby si vynutila jejich pozornost. "Řekla jsi, že až se pátrací skupiny vrátí, mám ti to okamžitě ohlásit."
"Co mají?"
Úleva v Sheeanině hlase?
"Osmička chce, aby ses šla podívat na jejich snímky."
"To chtějí vždycky!"
"Chceš se jít podívat na ty snímky se mnou, Matko představená?" Sheeanino zklamání neznělo příliš přesvědčivě.
"Počkám tady."
"Nepotrvá to dlouho."
Když odešly, Odradová přistoupila k západnímu oknu: nezakrytý výhled přes střechy domů k mladé poušti. Malé duny kolem. Západ slunce na dosah a to suché horko tolik připomínající Dunu.
Co Sheeana skrývá?
Na sousední střeše se slunil nějaký nahý mladík, skoro ještě chlapec, ležel na zelené matraci, obličej

zakrytý zlatým ručníkem, obrácený ke slunci. Jeho kůže měla podobnou nazlátlou barvu jako ručník a jeho ochlupení. Zafoukal vánek a převrátil cíp ručníku. Malátná ruka se zvedla a dala ho do původní polohy.
Jak může jen tak nečinně ležet? Noční dělník? Pravděpodobně.
Nečinnost byla nežádoucí jev, tím méně takto okázalá. Odradová se v duchu usmála. Být nočním dělníkem byla pro každého dostatečná omluva. Možná právě na tento konkrétní předpoklad spoléhal. Šlo jen o to, nebýt na očích těch, kteří věděli své.
Nebudu se ptát. Inteligence si zaslouží odměnu. A konečně, skutečně to může být noční dělník.
Zdvihla zrak. Upoutal ji nový pohled: exotický západ slunce. Úzký oranžový proužek podél horizontu, zduřelý v místě, kde právě zapadlo slunce. Stříbřitá modř nad oranžovou, čím výše, tím tmavší. Jako tolikrát na Duně. Meteorologické vysvětlení ji nezajímalo. Hlavně ať oči vstřebají tu pomíjivou krásu; hlavně ať uši a kůže pocítí to drtivé ticho, které sestoupí s kvapnou temnotou oranžové v patách.
Koutkem oka postřehla, jak mladík zdvihl matraci a ručník, a zmizel za ventilátorem.
Dusot nohou běžících po chodbě. Sheeana sotva popadala dech. "Našli melanžovou masu, asi třicet kliků na severovýchod! Malou, ale kompaktní!"
Odradová se neodvažovala doufat. "Nemůže to být návěj?"
"Rozhodně ne. Je pod nepřetržitým dohledem." Sheeana vrhla pohled k oknu, u kterého Odradová stála. Viděla Treba. Možná…
"Ptala jsem se tě, Sheeano, jestli bys mohla pracovat s Bell. Je to důležitá otázka. Tam je už příliš stará a někdo ji musí brzy nahradit. Samozřejmě se to neobejde bez hlasování."
"Já?" Bylo to naprosto nečekané.
"Má první volba." Tentokrát rozkaz. Chci tě mít blízko sebe, abych tě mohla mít na očích.
"Ale, myslela jsem… chci říct, missionaria…"
"To počká. A jistě se najde někdo další, kdo dokáže červy ovládat…, pokud je ten nález tím, čím jsme doufaly."
"Uh? Ano… několik mých lidí, ale nikdo, kdo… To si ani nechceš ověřit, jestli na mě červi ještě reagují?"
"Práce v Radě by s tím neměla kolidovat."
"Já… překvapilo mě to, to vidíš."
"Spíše šokovalo, řekla bych. Pověz, Sheeano, co tě v těchto dnech zajímá nejvíce?"
Stále sonduje. Teď mi posloužíš, Trebo! "Aby se pošť dobře rozrůstala." Pravdu! "A můj sexuální život, samozřejmě. Viděla jsi toho mladíka na střeše vedlejší budovy? Trebo, další, kterého mi Duncan poslal na zdokonalení."
Sheeana si i poté, co Odradová odešla, nepřestávala klást otázku, proč její slova vyvolala u Matky představené takové veselí. Za to, aby ji svedla ze stopy, to ovšem stálo.
Nemusela ani přistoupit k nouzovému opatření - k pravdě: "Mluvili jsme o možnosti, že bych pomocí Tega obnovila bašárovy vzpomínky…"
Vyhnula se úplné zpovědi. Matka představená se nedozvěděla, že mu vyzradila způsob, jak vylepšit naše "nelodní vězení" a deaktivovat miny, které v něm Bellondová nastražila.
Některé druhy hořkosti nepřehluší žádné sladidlo. Chutná-li to hořce, vyplivni to. Tak to dělali naši dávní předkové.

## KODEX

Murbella procitla uprostřed noci a zjistila, že sen, který se jí zdál, pokračuje dál, přestože už je vzhůru a vnímá své okolí: spící Duncan vedle ní, tikot lodních mechanismů, chronoprojekce na stropě. V poslední době trvala na tom, aby spal Duncan s ní; bála se zůstat sama. Říkala, že to má na svědomí čtvrté těhotenství.
Posadila se na okraj postele. V matném světle působil pokoj přízračným dojmem. Obrazy ze snu přetrvávaly.
Duncan zamručel a převalil se k ní. Vymrštěná ruka se jí zaklesla za nohy.

Cítila, že tento mentální vpád nepatří do říše snů, přestože jevil některé snové vlastnosti. Důsledek benegesseritského výcviku. K tomu ta zatracená narážka na Scytalea a… a vůbec! Urychlovaly něco, co nedokázala řídit.
Dnes v noci bloudila v šíleném světě slov. Příčina byla nasnadě. Bellondová se ráno dozvěděla, že Murbella mluví devíti jazyky, a vyslala podezřelou akolytku po duševní stezce zvané "Jazykové dědictví". Cestu z tohoto nočního šílenství jí to však neukázalo.
Noční můra. Byla mikroskopický tvoreček lapený do obrovského, ozvěnami zahlceného prostoru s gigantickými nápisy, kamkoli se obrátila: "Datová nádrž." Obklopovala ji obživlá slova s rozšklebenou tlamou a hrozivými chapadly.
Dravá zvěř a ona jejich oběť!
Ač vzhůru, vědoma si toho, že sedí na kraji postele s Duncanovou rukou na stehnech, šelmy zůstávaly. Couvala před nimi. Věděla, že couvá, přestože její tělo se ani nepohnulo. Tlačily ji ke kraji děsivé katastrofy, kterou neviděla. Nemohla otočit hlavu! Nejenže ty příšery viděla (zakrývaly kus ložnice), ale dokonce slyšela jejich kakofonický řev zaznívající devíti jazyky.
Roztrhají mě!
Přestože se nemohla otočit, cítila, co ji vzadu čeká: další tesáky a drápy. Všude samá hrozba!
Jestli ji zaženou do kouta, vrhnou se na ni a bude konec.
Konec. Smrt. Oběť. Zajatec na mučidlech. Lovná zvěř.
Zmocnilo se jí zoufalství. Proč se Duncan nechce probudit a zachránit ji? Jeho ruka byla jako olověná zátěž, součást síly, která jí znemožňovala pohyb a umožňovala stvůrám, aby ji tlačily do bizarní pasti.
Chvěla se. Pot z ní tekl proudem. Strašlivá slova! Spojila se do obřích seskupení. Šelmy s vyceněnými tesáky se blížily přímo k ní, a ona v rozšklebené temnotě mezi jejich čelistmi spatřila další slova.
Viz výše.
Murbella se rozesmála. Nemohla to nijak ovlivnit. Viz výše. Konec. Oběť…
Její smích probudil Duncana. Posadil se, rozsvítil nízkou luminu a podíval se na ni. Jak byl po jejich sexuální kolizi rozcuchaný.
Jeho výraz kolísal mezi pobavením a rozmrzelosti nad nechtěným probuzením. "Proč se směješ?"
Smích přešel do sípotu. Bolely ji boky. Bála se, aby jeho váhavý úsměv u ní nevyvolal další salvu smíchu.
"Och… och! Duncane! Sexuální kolize!"
Věděl, že tímto termínem označovali vzájemnou závislost, která je poutala k sobě, ale proč se tomu smála?
Jeho udivený výraz jí připadal legrační.
Zajíkavě řekla: "Další dvě slova." Načež si zakryla ústa, aby zabránila dalšímu výbuchu.
"Cože?"
Její hlas byla ta nejsměšnější věc, jakou kdy slyšel. Ukázala na něj prstem a zavrtěla hlavou. "Och… och…"
"Co je ti?"
Zmohla se jen na to, aby dál vrtěla hlavou.
Váhavě se usmál. Uklidnilo ji to, opřela se o něj. "Ne!" Když jeho pravice začala bloudit po jejím těle.
"Chci být u tebe, nic víc."
"Podívej se, kolik je hodin." Zdvihl bradu k projekci na stropě. "Skoro tři."
"Bylo to hrozně směšné."
"Tak mi to pověz."
"Jen co popadnu dech."
Položil jí hlavu na polštář. "Jsme jako senilní starý pár. Legrační historky uprostřed noci."
"Ne, miláčku, jsme jiní."
"Otázka pohledu, nic víc."
"Kvality."
"Čemu ses tak smála?"
Převyprávěla mu svůj zlý sen a indukce Bellondové.
"Zensunnitské technika. Velmi stará. Sestry ji aplikují, aby tě zbavily traumatických souvislostí. Slova,

která vyvolávají podvědomé reakce."
Strach byl zpátky.
"Proč se chvěješ?"
"Ctěné matre nás učily, že se stane něco hrozného, když se dostaneme zensunnitům do rukou."
"Volovina! Jako mentat jsem tím prošel také."
Jeho slova přivolala další fragment z jejího snu. Šelma se dvěma hlavami. Obě tlamy otevřené. Uvnitř slova. Nalevo "Jedno slovo" a napravo "vede k druhému".
Strach vystřídala veselost. Tentokrát pominula bez smíchu. "Duncane!"
"Hmmm." Odezva znící mentatským odstupem.
"Bell říká, že Bene Gesserit používá slova jako zbraň - Hlas. Nazývá je ‚Nástroje moci'."
"Které se ti musí stát téměř instinktem. Dokud se to nenaučíš, nikdy ti nebudou důvěřovat natolik, aby tě nechaly prodělat hlubší výcvik."
A potom už nebudu důvěřovat já tobě.
Odkutálela se od něj a pohlédla do transočí třpytících se na stropě kolem chronoprojekce.
Zkušební období trvá.
Věděla, že o ni její učitelky vedou mezi sebou diskuse. Vždy když se dostala do jejich blízkosti, konverzace utichla. Tak zvláštně se na ni dívaly, jako na nějaký zajímavý exemplář.
Hlavu měla plnou hlasu Bellondové.
Chapadla přízraků. Bylo dopoledne, ve chřípí zápach vlastního potu z předchozí námahy. Kandidátka uctivé tři kroky od Ctihodné matky. Bellin hlas:
"Nikdy nebuď znalec. Uzavíráš si tím cestu."
To všechno proto, že jsem se zeptala, jestli existují slova, která by řídila Bene Gesserit.
"Duncane, proč dávají dohromady mentální a fyzický výcvik?"
"Duch a tělo se navzájem posilují," řekl ospale. Hrom do něj! Chce zase spát.
Zacloumala mu za rameno. "Když jsou slova tak nedůležitá, proč pořád žvaní o disciplíně?"
"Modely," zamumlal. "Sprosté slovo."
"Cože?" Zacloumala s ním silněji.
Obrátil se na záda a odrecitoval: "Disciplína rovná se model rovná se tudy ne. Tvrdí, že vytváření modelů je nám vrozené… tím myslí ‚řád', myslím."
"A co je na tom tak špatného?"
"Poskytuje to druhým záchytný bod, aby nás mohli zničit, nebo nás lapit do… do něčeho, co nedokážeme změnit."
"S tím tělem a duchem se mýlíš."
"Hmm?"
"Jsou to tlaky, jeden v druhém."
"A říkal jsem snad něco jiného? Hej! Vykládáme, nebo spíme nebo co?"
",Nebo co' ne. Ne dnes."
Hruď mu vzedmul hluboký povzdech.
"O mé zdraví jim nejde," pronesla.
"To nikdo netvrdí."
"To přijde později, po Agonii." Věděla, že nesnáší, když mu tu smrtelnou zkoušku připomíná, ale nebylo zbytí. Na nic jiného nedokázala myslet.
"Tak dobře!" posadil se, načechral si polštář pod hlavu a zadíval se na ni. "Co se děje?"
"Ty jejich proklaté, vychytralé zbraně - slova! Přivedla ti Tega a řekla ti, že jsi za něj plně zodpovědný."
"Ty si to nemyslíš?"
"Bere tě jako svého otce."
"Ne tak docela."
"Ne, ale… Bral jsi bašára taky tak?"
"Když mi vrátil vzpomínky? Ano."
"Jste párek duševních sirotků, kteří stále hledají neexistující rodiče. Nemá ani potuchu, jak moc mu ublížíš."

"Tak se rozpadají rodiny."
"Takže ty nenávidíš bašára v něm a jsi vlastně rád, že mu ublížíš."
"To jsem neřekl."
"Proč je tak důležitý?"
"Bašár? Vojenský génius. Udělá vždycky něco nepředvídaného. Mate nepřítele tím, že se objeví tam, kde by ho nikdy nečekal."
"A to nikdo jiný neumí?"
"Jako on ne. V mžiku vymyslí novou taktiku a strategii. Takhle!" Idaho luskl prsty.
"Další násilí. Jako Ctěné matre."
"Ne vždy. Bašár měl pověst muže, který vítězí bez boje."
"Četla jsem dějiny."
"Těm nevěř."
"Ale vždyť jsi řekl…"
"Dějiny jsou dějiny konfrontací. Trocha pravdy v nich sice je, ale trvalejší věci, které navzdory převratům platí dál, zůstávají skryty."
"Trvalejší věci?"
"Jak se dotýkají dějiny ženy na rýžovém políčku, ženoucí před sebou zapřaženého buvola, zatímco její manžel kdesi se zbraní v ruce vykonává vlasteneckou povinnost?"
"Proč by tohle mělo být trvalejší a důležitější než…"
"Děti doma potřebují jídlo. Muž je součástí toho nekonečného šílenství. Někdo zorat musí. Kdo jiný než ona je věrným obrazem lidské trvalosti?"
"Zní to od tebe tak trpce… zvláštní."
"I když uvážíš mou vojenskou minulost?"
"To je to, ano, důraz, jaký Bene Gesserit klade na… na svého bašára a elitní jednotky a…"
"Máš je za další domýšlivce ženoucí se za svými veledůležitými násilnostmi? Co bez mrknutí oka tu ženu s rádlem přejedou?"
"Proč ne?"
"Protože jim unikne jen máloco. Násilníci projedou kolem oráčky a jen zřídkakdy si všimnou, že se dotkli podstaty reality. Bene Gesseritu něco takového nikdy neujde."
"Ptám se znovu, proč ne?"
"Domýšlivci mají omezený rozhled, protože cválají na realitě smrti. Žena a rádlo jsou realita života. Bez reality života by nebylo lidstva. Můj Tyran to věděl. A Sestry mu za to blahořečily, i když ho současně proklínaly."
"Takže jsi dobrovolný účastník jejich snu."
"Asi ano." Znělo to překvapeně.
"A k Tegovi se chováš naprosto upřímně?"
"On se ptá, já mu pravdivě odpovídám. Nevěřím na násilí ze zvědavosti."
"A jsi za něj plně odpovědný?"
"To není přesně to, co řekla."
"Ach, lásko moje. Není to přesně to, co řekla. Bell nazýváš pokrytcem, a Odradovou ne. Kdybys jen věděl…"
"Ven s tím, když už kašleme na transoči!"
"Lži, podvody, proradné…"
"Hej! Bene Gesserit?"
"Mají pro to otřepanou výmluvu: Když to udělala Sestra A, tak to není nic špatného. Jeden zločin anuluje druhý."
"Jaký zločin?"
Zaváhala. Mám mu to říct? Ne. Ale očekává nějakou odpověď. "Bell má radost z toho, že jste si s Tegem vyměnili role! Těší se na jeho bolest."
"Možná bychom ji měli zklamat." To byla chyba. Věděl to v okamžiku, kdy to vyřkl. Příliš pozdě.
"Romantická spravedlnost!" rozplývala se Murbella.

Sveď je ze stopy! "Je nezajímá spravedlnost. Náležitost, to ano. Mají takovou homilii: Ti, nad nimiž je vyřčen soud, musí přijmout jeho náležitost."
"Takže tě formují, abys přijal jejich soud."
"Každý systém má svoje mezery."
"Nevěřil bys, miláčku, kolik se toho akolytky dozvědí."
"Proto jsou akolytky."
"Myslím jedna od druhé."
"Ty, a akolytka? Snad prozelytka!"
"Ať jsem, co jsem, zaslechla jsem toho dost. Tvůj Teg nemusí být tím, čím se zdá."
"Akolytské řeči."
"Řeči, které přišly z Gammu, Duncane."
Nechápavě na ni hleděl. Z Gammu? Nikdy o ní nedokázal uvažovat jinak než jako o Giedi Primě. Harkonnenském pekle.
Pochopila jeho mlčení jako vybídnutí, aby pokračovala. "Říkají, že Teg se pohyboval rychleji, než dokázalo zachytit lidské oko, že…"
"Nejspíš ty řeči vypustil do světa sám."
"Některé Sestry je neberou na lehkou váhu. Zaujímají k tomu vyčkávací postoj. Žádají bezpečnostní opatření."
"To ses o Tegovi z toho tvého skvělého dějepisu nic nenaučila? Co by pro něj bylo více typické, než kdyby ty zvěsti rozšířil on sám? Postaví to lidi do střehu."
"Nezapomeň, že jsem v té době na Gammu byla. Ctěné matre byly velmi nervózní. Rozzuřené. Stalo se něco, co se stát nemělo."
"Ovšem. Teg udělal něco neočekávaného. Překvapil je. Ukradl jednu z jejich nelodí." Poplácal stěnu za sebou. "Tuhle."
"Sesterstvo má své zakázané území, Duncane. Stále mi říkají, abych počkala na Agonii. Potom se všechno vyjasní! Hrom do nich!"
"Jako kdyby tě připravovaly na missionarii, výrobu náboženství pro specifické účely a vybrané populace."
"Ty v tom nevidíš nic špatného?"
"Otázka morálky. O tom se Ctihodnými matkami nepolemizují."
"Proč?"
"Ztroskotávají na tom všechna náboženství. Bene Gesserit ne."
Ach, Duncane, kdybys jen znal jejich morálku! "Rozčiluje je, že o nich víš tak mnoho."
"Bell mě kvůli tomu chtěla zabít."
"Nemyslíš, že Odradová není o nic méně zlá?"
"Co je to za otázku!" Odradová? Strašlivá zena, pokud si člověk připustí její schopnosti. Nicméně Atreidka. Poznal jsem Atreidy a Atreidy. Tahle je vůdcem Bene Gesseritu. A Teg je atreidský ideál.
"Odradová mi řekla, že důvěřuje tvé loajalitě vůči Atreidům."
"Jsem loajální k atreidské cti, Murbello." A dělám svá vlastní morální rozhodnutí - o Sesterstvu, o tom dítěti, které mi vnutily do péče, o Sheeaně, a o své nejdražší.
Murbella se k němu naklonila, její ňadro se mu otřelo o rameno, a zašeptala mu do ucha: "Mohla bych každou, co se ke mně přiblíží, zabít!"
Myslí si, že ji neslyší? Posadil se a přitáhl ji k sobě. "Co tě tak naštvalo?"
"Chce po mně, abych zpracovala Scytalea."
Zpracovala. Eufemismus Ctěných matre. Vlastně proč ne? Než si na mně vylámala zuby, "zpracovala" spoustu mužů. Pocítil však pravěkou manželskou reakci. Nejen že… ale Scytale? Ten hnusný Tleilaxan?
"Kdo? Matka představená?" Musel si být jistý.
"Ta, nikdo jiný." Teď, když to bylo venku, jako by okřála.
"A tvoje reakce?"
"Říká, že to je tvůj nápad."
"Můj… to ne! Navrhl jsem sice, že bychom z něj mohli vytáhnout informace, ale…"

"Říká, že je to běžná věc, jak pro Bene Gesserit, tak pro Ctěné matre. Tam od toho se nechej oplodnit. Tam toho sveď. Běžná pracovní náplň."
"Ptal jsem se na tvoji reakci."
"Odpor."
"Proč?" Při tvém vzdělání…
"Miluji tebe, Duncane, a… a mé tělo je…, aby ti dávalo rozkoš… jako ty mně…"
"Jsme starý manželský pár, který chtějí čarodějnice rozdělit."
Ta slova v něm vyvolala nezkalený obraz lady Jessiky, milenky jeho dávno mrtvého Vévody a Muad'Dibovy matky. Miloval jsem ji. Ona mě nemilovala, ale… Pohled, který teď viděl v Murbelliných očích, byl tentýž, jakým se Jessica dívala na Vévodu: slepá, hluboká láska. Cit, kterému Bene Gesserit nedůvěřoval. Jessica byla jemnější než Murbella. Zato tvrdá uvnitř. A Odradová… ta byla tvrdá všude. Živá plastocel.
A co ty okamžiky, kdy ji podezíral z lidských emocí? Způsob, jakým mluvila o bašárovi, když se dozvěděli o jeho smrti na Duně.
"Byl to můj otec."
Murbella ho vytrhla ze zamyšlení. "Možná sdílíš jejich sen, ať je jakýkoli, ale…"
"Dospěte, lidé!"
"Cože?"
"Jejich sen. Začněte se chovat jako dospělí, a ne jako zlobivé děti na školním hřišti."
"Maminka ví všechno nejlíp?"
"Ano… myslím, že ví."
"Opravdu je tak vidíš? I když jim říkáš čarodějnice?"
"Je to dobré slovo. Čarodějnice dělají kouzla."
"Ty nevěříš, že je to jen dlouhý a náročný výcvik, plus koření a Agonie?"
"Co s tím má co dělat víra? Neznámo vytváří vlastní mystiku."
"A že manipulují lidmi, aby dělali to, co chtějí ony, to si také nemyslíš?"
"Ale ovšem!"
"Slova jako zbraně, Hlas, Vtiskovatelky…"
"Žádná tak krásná jako ty."
"Co je to krása, Duncane?"
"Jsou různé druhy krásy, já vím."
"Přesně totéž tvrdí ona. ‚Druhy opírající se o rozmnožovací instinkty, ukryté tak hluboko v naší racionální duši, že se je neodvažujeme odstranit.' To znamená, že o tom uvažovaly."
"Nemohou se snad odvážit čehokoli?"
"Říká tohle: ‚Nezdeformujeme naše potomstvo na něco, co považujeme, za nelidské.' Soudí a odsuzují."
Vzpomněl si na neznámé postavy ze své vize. Tvaroví tanečníci. Zeptal se: "Jako nemorální Tleilaxané? Nemorální - ne lidské."
"Jako bych slyšela, co se Odradové mele v hlavě. Ona a její Sestry - dohlížejí, naslouchají, přizpůsobují každou svoji reakci, kalkulace vždy a všude."
Opravdu to chceš, lásko? Cítil se v pasti. Měla pravdu a neměla. Účel světící prostředky? Copak může posvětit ztrátu Murbelly?
"Pokládáš je za nemorální?" zeptal se.
Jako kdyby neslyšela. "Neustále se hlídají, aby svou příští větou dosáhly požadované reakce."
"Jaké reakce?" Copak neslyší jeho muka?
"To se dozvíš, když už je pozdě!" Otočila se a podívala se mu do očí. "Přesně jako Ctěné matre. Víš, jak mě Ctěné matre dostaly?"
Nemohl potlačit vědomí toho, jak lačně teď Murbelle hlídací psi museli viset na rtech.
"Sebraly mě z ulice, potom co na ní Ctěné matre provedly čistku. Myslím, že celá ta čistka byla kvůli mně. Moje matka byla krasavice, ale byla pro ně příliš stará."
"Čistka?" Hlídací psi by jistě chtěli, abych se na to zeptal.
"Projdou daný prostor a lidé zmizí. Žádná těla, nic. Celé rodiny. Prý trest za to, že proti nim někdo

spřádal pikle."
"Kolik ti bylo?"
"Tři… možná čtyři. Hrála jsem si s kamarády na plácku pod stromy. Najednou bylo všude kolem plno hluku a křiku. Schovali jsme se do škvíry mezi kameny."
Před očima mu vyvstal popisovaný obraz.
"Země se otřásala." Murbellin pohled byl zastřený vzpomínkami. "Výbuchy. Po chvíli všechno ztichlo a my vykoukli ven. Místo nároží, kde stál náš dům, byla díra v zemi."
"Přišla jsi o rodiče?"
"Pamatuji si je. On byl velký, robustní muž, matka, myslím, někde sloužila. Na takové práce se nosil stejnokroj, tak si ji pamatuji."
"Víš jistě, že rodiče zemřeli?"
"Jistě vím jen to, že jsem přežila čistku, a ty byly vždycky stejné. Křik, lidé pobíhající sem a tam. Hrozně jsme se báli."
"Proč si myslíš, že ta čistka byla kvůli tobě?"
"Tak to dělají."
Oni. Jaké vítězství přičtou dohlížitelky tomuto jedinému slovu!
Murbella byla stále pohroužena do vzpomínek. "Myslím si, že můj otec odmítl podlehnout Ctěné matre. To bylo vždycky nebezpečné. Velký, hezký muž… silný."
"Takže jsi je nenáviděla?"
"Proč?" Nefalšované překvapení. "Bez toho bych se nikdy nestala Ctěnou matre."
Její otrlost ho šokovala. "Takže to stálo za to!"
"Lásko moje, zavrhuješ něco z toho, co nás svedlo dohromady?"
Tušé! "Ani si nepřeješ, aby k tomu došlo jinak?"
"Došlo k tomu jinak."
Jaký naprostý fatalismus. Nikdy by si to o ní nebyl pomyslel. Kondiciování Ctěných matre, nebo práce Bene Gesseritu?
"Byla jsi pro ně jen cenný přírůstek do jejich stáje."
"Správně. Svůdkyně, tak nám říkaly. Získávaly jsme důležité muže."
"Pro ně."
"To, co do mě investovaly, se jim mnohokrát vrátilo."
"Uvědomuješ si, jak si tohle Sestry vyloží?"
"Co na tom?"
"Takže jsi připravena Scytalea zpracovat?"
"To jsem neřekla. Ctěné matre se mnou manipulovaly bez mého souhlasu. Sestry mě potřebují a chtějí mě využít stejným způsobem. Má cena pro ně může být příliš vysoká."
Na okamžik mu vyschlo v hrdle. "Cena?"
Upřela na něj planoucí pohled. "Ty, ty jsi jen její část. Žádné zpracovávání Scytalea. A více té jejich věhlasné otevřenosti, co se týká příčin toho, proč mě potřebují!"
"Pozor, miláčku. Mohly by ti to říct."
Pohled, který na něj upřela, byl takřka benegesseritský. "Jak bys mohl vrátit Tegovi vzpomínky a neublížit mu?"
Zatracená ženská! Zrovna, když si myslel, že je to škobrtnutí za nimi. Není úniku. Viděl jí na očích, že se dovtípila.
Potvrdila mu to. "A protože víš, že bych nesouhlasila, určitě jsi o tom mluvil se Sheeanou."
Zbývalo jen přikývnout. Jeho Murbella zapadla do Sesterstva hlouběji, než tušil. A navíc věděla, jak mu její vtiskování vrátilo jeho mnohočetné gholské vzpomínky. Najednou ji uviděl jako Ctihodnou matku a zachtělo se mu křičet, aby tomu zabránil.
"Čím jsi lepší než Odradová?" zeptala se.
"Sheeana byla na Vtiskovatelku vycvičená." Zaznělo to prázdně, ještě než dořekl.
"A to je něco jiného než můj výcvik?" Obžaloba.
Vzplanul v něm hněv. "Přála by sis ho raději vidět trpět? Jako Bell?"

"Přál by sis raději porážku Bene Gesseritu?" Smetanově mírný hlas.
Slyšel v něm odstup, jako kdyby se stačila stáhnout do toho chladného pozorovacího postoje Sesterstva. Proměňovaly jeho úžasnou Murbellu v kus ledu! Ještě stále ale měla v sobě tu svoji vitalitu, kterou ho zahlcovala. Překypovala zdravím, hlavně v těhotenství. Energie a nezměrná radost ze života. Jako by zářila světlem. Sestry se ho zmocní a utlumí ho.
Jeho pozorný pohled ji utišil.
Zoufale přemítal, co má dělat.
"Žila jsem v naději, že jsme k sobě v poslední době více otevření," řekla. Další benegesseritská sonda.
"Nesouhlasím s mnoha jejich činy, ale k jejich motivům nedůvěru necítím," řekl.
"Ty poznám, jestli přežiju Agonii."
Když si uvědomil, že by ji nemusela přežít, jako by přestal dýchat. Život bez Murbelly? Zívající prázdnota temnější než všechno, co si kdy dokázal představit. Prázdnota, nesrovnatelná s ničím, co kdy ve svých početných životech zažil. Musel natáhnout ruku a pohladit ji po zádech. Její pokožka tak jemná, a přitom tak pevná.
"Příliš tě miluji, Murbello. To je má Agonie."
Cítil, jak se pod jeho dotykem zachvěla.
Zjistil, že se utápí v sentimentu, buduje obraz smutku, dokud mu na mysl nepřišla slova jeho mentatského učitele týkající se "emocionální horečky".
"Rozdíl mezi sentimentem a sentimentalitou je snadno rozeznatelný. Když strhneš řízení, abys nepřejel něčího psa, je to sentiment. Když strhneš řízení, abys nepřejel psa, a zabiješ chodce, je to sentimentalita."
Uchopila ruku, kterou ji hladil, a přitiskla si ji ke rtům.
"Slova a tělo, jedno silnější než druhé," zašeptal.
Jeho slova ji vrátila zpátky do přízračného snu, ale tentokrát byla s ní i myšlenka na pomstu, neboť si byla vědoma své slovní výzbroje. Pocítila zvláštní uspokojení, ochotu vysmívat se sama sobě.
Držela Duncana za ruku a vpíjela se mu do očí. Mentatské záškuby jeho víček. Uvědomoval si, co právě zažila? Svobodu! Už to nebyla otázka toho, jak ji minulost svazovala a hnala předem určenými koryty. Poprvé od chvíle, kdy vzala možnost, že z ní může být Ctihodná matka, za svou, na okamžik pochopila, co to může znamenat. Byl to pro ni otřes.
Nic důležitějšího než Sesterstvo?
Mluvily o přísaze, něčem tajemnějším, než byla slova proktorky při akolytském zasvěcení.
Moje přísaha Ctěným matre byla jen slova. Přísaha Bene Gesseritu už taková být nemůže.
Vzpomněla si, jak Bellondová bručela, že diplomaté jsou vybíráni pro svoji schopnost lhát. "Bude z tebe další diplomat, Murbello?"
Ne, nebylo to tím, že přísahy jsou na to, aby se porušovaly. Jak dětinské! Dětské vyhrůžky: Jestli nedodržíš slovo, nedodržím ho já taky! Abys věděla, hé hé!
Zbytečné, dělat si hlavu s přísahami. Mnohem důležitější je v sobě najít to místo, kde přebývá svoboda. Bylo to místo, kde vždycky něco naslouchalo.
Přiložila si Duncanovu ruku ke rtům a zašeptala: "Naslouchají. Ach, jak jen naslouchají."

Do křížku s fanatiky se pouštěj jen tehdy, můžeš-li je zneškodnit. Proti náboženství stav náboženství jen tehdy, jsou-li tvé důkazy (zázraky) nevyvratitelné, nebo dokážeš-li to navléct tak, aby tě fanatici přijali jako Bohem inspirovaného. Právě toto dlouhý čas vědě bránilo zahalit se pláštěm božského zjevení. Věda je tak okatě syntetická. Fanatikové (a mnozí jsou fanatikové na to či ono téma) musí vědět, kde stojíš, ale, a to je mnohem důležitější, musí poznat, kdo je tvým našeptávačem.

MISSIONARIA PROTECTIVA
PRIMÁRNÍ NAUKA

Běh času strašil Odradovou stejně jako neutuchající vědomí, že lovci jsou stále blíž a blíž. Roky ubíhaly tak rychle, že dny splývaly v jedno. Dva měsíce polemik k získání souhlasu, aby se Sheeana stala nástupkyní Tamalanové!

Bellondová si dnes vzala dozor jako vždy, když byla Odradová mimo Centrálu. Matka představená dávala instrukce dalšímu benegesseritskému ostatku, který posílala do Rozptylu. Rada v této taktice, přes vlastní nechuť, nadále pokračovala. Idahův názor, že jde o jalovou strategii, otřásl celým Sesterstvem. Instruktáž nyní obsahovala nové prvky typu "na co můžete narazit".
Když se pozdě odpoledne Odradová vrátila do pracovny, Bellondová seděla za stolem. Její líce působily napuchle a v očích měla těžký pohled vypovídající o potlačované únavě. Když chod Centrály řídila Bell, denní hlášení se neobešlo bez ostrých komentářů.
"Rada ti schválila Sheeanu," uvítala ji Bellondová a posunula k Odradové malý krystal. "Díky, Tam. A Murbellino další se narodí za osm dní, tvrdí Sukové."
Bell suckým lékařům příliš nevěřila.
Další? Dokázala být tak přísně neosobní! Odradová cítila, jak se jí při té vidině zrychluje tep.
Až se Murbella zotaví z porodu - Agonie. Je připravená.
"Duncan je krajně nervózní," dodala ještě Bellondová a uvolnila jí křeslo.
A k tomu Duncan! Těžko uvěřit, jak se ti dva sžili.
Bellondová ještě neskončila. "A než se zeptáš, od Dortujlové ani slovo."
Odradová usedla za stůl a položila si na dlaň krystal s hlášením. Akolytka, které Dortujlová tolik důvěřovala, nyní Ctihodná matka Fintilová, by cestu nelodí, ani jiný způsob komunikace, které si domluvily, pro klidnou duši Matky představené neriskovala. Mlčení znamenalo, že návnada stále žije… nebo přišla vniveč.
"Řekla jsi Sheeaně, že ji Rada schválila?" zeptala se Odradová.
"Nechala jsem si to pro tebe. Opět se opozdila s denním hlášením. To není pro členku Rady dobrá vizitka."
Takže Bell s jejím jmenováním stále nesouhlasí.
Sheeanina denní hlášení se začala podobat jedno druhému. "Žádné stopy po červech. Melanžová masa netknutá."
Kolem všeho, k čemu upjaly své naděje, panovalo krajní napětí. A přízračníi lovci se blížili. Napětí narůstalo. K prasknutí.
"Ten rozhovor mezi Duncanem a Murbellou jsi viděla už několikrát," konstatovala Bellondová. "Je to to, co Sheeana skrývala, a jestli ano, proč?"
"Teg byl můj otec."
"Jaké ohledy! Ctihodná matka se zdráhá nasadit Vtiskovatelku na gholu otce Matky představené!"
"Byla mou žačkou, Bell. Má ke mně vztah, kterému ty nemůžeš rozumět. Krom toho to není jen ghola, ale navíc dítě."
"Musíme si jí být jisté!"
Odradová odečetla z Belliných rtů jméno, které zůstalo nevyřčeno. "Jessica."
Další Ctihodná matka, která sešla z cesty? Bell měla pravdu, musí si být Sheeanou jisté. Moje povinnost.
Hlavou jí bleskl obraz Sheeaniny černé plastiky.
"Idahův plán má své klady, ale…" Bellondová zaváhala.
Odradová se ujala slova: "Je příliš mladý, fyzicky nedospělý. Bolest při obvyklém postupu při obnově paměti může dosáhnout úrovně Agonie. Může nám ho odcizit. Ale když…"
"Souhlasím s tím, abychom ho ovládly přes Vtiskovatelku. Ale co když to neobnoví jeho vzpomínky?"
"Můžeme se stále vrátit k původnímu plánu. A nezapomeň, že u Idaha to fungovalo."
"U něj to bude něco jiného, s rozhodnutím můžeme nicméně počkat. Přijdeš pozdě na schůzku se Scytalem."
Odradová potěžkala krystal. "Denní hlášení?"
"Nic, co bys neviděla už tolikrát předtím." Od Bell to znělo téměř jako výraz zájmu.
"Vrátím se s ním sem. Tam ať už tady čeká a ty pod nějakou záminkou vejdi později."
Scytale si na tyto procházky po okolí už skoro navykl, to říkaly Odradové jeho nenucené způsoby, když vystoupili z transportéru jižně od Centrály.
Nebyly to jen procházky, to věděli oba, a ona jim dodala pravidelný charakter, opakování, které ho mělo ukolébat. Rutina. V případě nutnosti tak užitečná.

"Je to od vás milé, že mě berete na tyhle výlety," prohlásil Scytale a vytočil k ní hlavu. "Vzduch je sušší než posledně. Kam dnes půjdeme?"
Jaká má drobná očka, když je mhouří proti slunci.
"Do mé pracovny." Kývla hlavou směrem k přístavbě asi půl kliku směrem na sever. Bylo chladno, bezmračná jarní obloha, teplé barvy střech zářily, světlo postupující k její věži přinášelo příslib brzkého konce mrazivého větru, který se v poslední době stal věrným průvodcem západu slunce.
Odradová Scytalea pozorně sledovala periferním zrakem. To napětí! Stejné na ni také padalo z dohlížející Ctihodné matky a akolytek, které šly za nimi, všechny nabuzené Bellondovou k obzvláštní ostražitosti.
My tu malou obludu potřebujeme a ona to ví. Stále neznáme rozsah jeho schopností! Jaké vlohy stačil nashromáždit? Co tou svojí okatou touhou po kontaktu se svými spoluvězni sleduje?
Tleilax stvořil gholu Idaha, připomenula si v duchu. Ukryli do něj nějaké tajemství?
"Jsem žebrák, který přichází k tvým dveřím, Matko představená," pronesl tím svým mečivým skřetím hlasem. "Naše planety jsou zničené, můj národ vyvražděný. Proč jdeme k tobě?"
"Abychom vyjednávali v příjemnějším prostředí."
"Pravda, na lodi je to velmi stísněné. Ale nechápu, proč musíme pokaždé vystoupit tak daleko od Centrály. A proč jdeme pěšky?"
"Připadá mi to osvěžující."
Scytale se rozhlédl po osázené ploše. "Líbí se mi tu, ale je trochu zima, nemyslíš?"
Odradová pohlédla k jihu. Jižní svahy byly osázené révou, hřebeny a chladnější severní stráně byly vyhrazené ovocným sadům. Révu, která rostla na vinicích, vyšlechtili benegesseritští zahradníci. Staré kmínky, kořeny "sahající až do pekla", kde (podle staré pověry) kradly vodu hořícím duším. Vinné sklepy a skladovací prostory byly pod zemí. Nic, co by narušovalo pěstěné řady vinných keřů s mezerami pro sběrače a zemědělskou techniku.
Líbí se mu tu? Pochybovala, že by se Scytaleovi tady vůbec něco líbilo. Byl patřičně nervózní, tak jak ho chtěla mít, tázaje se v duchu sám sebe: Z jakého důvodu mě přes tyhle vesnické končiny tahá?
Zlobilo ji, že na tomto mužíčkovi nemohou uplatnit působivější přesvědčovací metody. Souhlasila však s názorem, který říkal, že kdyby tyto metody selhaly, další příležitost by už nedostaly. Tleilaxané dokázali, že raději zemřou, než by vyzradili své tajné (a posvátné) znalosti.
"Pár věcem nerozumím," řekla Odradová, když obcházela hromadu révových odřezků. "Proč trváš na tom, že dříve než splníš naše požadavky, musíš mít vlastní Tvarové tanečníky? A co má znamenat tvůj zájem o Duncana Idaha?"
"Drahá paní, nemám žádné společníky ve své samotě. Tím zodpovídám obě otázky." Nepřítomně se poškrábal na prsou v místě, kde ležela ukrytá nulentropní kapsle.
Proč se tam tak často škrábe? Spolu s analytičkami nad tím už několikrát bádala. Žádná jizva, žádné zanícení. Možná zvyk z dětství. Ale to bylo tak nepředstavitelně dávno! Vada jeho současného vtělení? Nikdo nevěděl. A ta jeho šedá kůže obsahovala metalickou pigmentaci, která odolávala snímacím zařízením. Určitě byl senzibilovaný na těžší paprsky a poznal, kdy je na něm použily. Ne… to celé je diplomacie. Zatracený trpaslík!
Scytale si v duchu kladl otázku: Copak tahle póvindá ženského pohlaví nemá žádné zájmy, kterých by mohl využít? Typikály byly v této otázce nejednotné.
"Wekhta z Jandoly už není," řekl. "Ty děvky povraždily miliardy našich. Jsme vyhubeni až k nejzazším koncům Jagistu, zůstal jsem jen já."
Jagist, pomyslela si. Země Neovládaných. Slovo v islámiatu, jazyku Bene Tleilaxu, které mnohé napovídalo.
V tomto jazyku Odradová řekla: "Kouzlo Boží je naším jediným mostem."
Znovu se ho snaží přesvědčit, že sdílí jeho Velkou víru, Súfi-zensunnitský ekumenismus, který zplodil Bene Tleilax. Jazyk ovládala dokonale, volila správná slova, ale jeho neoklame. Nazývá Božího posla "Tyranem" a porušuje tak nejzákladnější pravidla!
V jakém kehlu se tyto ženy scházely, aby pocítily přítomnost Boží? Pokud skutečně hovoří jazykem Božím, potom dobře vědí, čeho chtějí tímto obhroublým smlouváním dosáhnout.

Když je poslední úbočí dovedlo na dlážděnou podestu Centrály, Scytale se obrátil k Bohu o pomoc. Kam až to Bene Tleilax dospěl! Proč jsi na nás uvalil tuto zkoušku? Jsme poslední formalisté Šariátu, a já, poslední Pán svého lidu, potřebuji slyšet Tvé odpovědi, Bože, přestože už ke mně nemůžeš promlouvat mezi stěnami kehlu.
Odradová bezchybným islámiatem pokračovala: "Zradili tě tví vlastní lidé, ty, které jsi poslal do Rozptylu. Už nemáš žádné bratry Máliky, pouze sestry Máliky."
Tak kde je potom vaše sagra komora, ty póvindá šejdířko? Kde je to hluboké a temné místo bez oken, kam mohou toliko bratři?
"To je pro mě novinka," řekl. "Sestry Máliky? Tahle dvě slova se vždycky vylučovala. Sestra nemůže být Málik."
"Waff, váš poslední Mahájí a Abdl to také nechápal. A dovedl tvůj lid skoro k úplnému vyhlazení."
"Skoro? Zachránil se snad někdo?" Scytale nedokázal potlačit vzrušení.
"Páni ne…, ale slyšely jsme o několika Domelech, všichni v rukou Ctěných matre."
Když došla na místo, odkud mohla spatřit poslední paprsky zapadajícího slunce, než s dalším jejím krokem zmizí za okrajem budovy, zastavila a tajnou řečí Tleilaxu pronesla: "Slunce není Bůh."
Ranní a večerní výkřik Mahájiů!
Když za ní vykročil do klenutého průchodu mezi dvěma přikrčenými budovami, cítil, jak jeho víra klopýtla. Její slova byla správná, ale vyslovit je směl pouze Mahájí a Abdl. V temné chodbě, za nimi kroky eskorty, ho Odradová zmátla další otázkou: "Proč jste to neřekl? Nejste snad poslední Pán, a tím pádem Mahájí a Abdl?"
"Nezvolili mě bratři Málikové." I jeho vlastním uším to znělo nepřesvědčivě.
Odradová přivolala silozdviž a u dveří dráhy se zastavila. V detailním pohledu Zděděných vzpomínek našla kehl a právo gufránu - slova šeptaná do noci milenci dávno mrtvých žen. "A potom budeme…"
"Když tedy vyřkneme ta posvátná slova…" Gufrán! Znovupřijetí toho, kdo se odvážil mezi póvindá, navrátilce prosícího za odpuštění svého kontaktu s nepředstavitelnými hříchy cizí rasy. Mašejkové se sešli v kehlu a pocítili přítomnost svého Boha!
Dveře dráhy se otevřely. Odradová pokynula Scytaleovi a dvěma strážkyním, aby vstoupili jako první. Když kolem ní procházel, napadlo ji: Už brzy se musí něčeho vzdát. Nemůžeme tuhle hru hrát až do konce jeho představ.
Když Odradová a Scytale vstoupili do pracovny, Tamalanová stála u arkýřového okna, zády ke dveřím. Světlo zapadajícího slunce dopadalo v ostrém úhlu na střechy budov. Jas pominul a zanechal po sobě pocit kontrastu. Poslední zbytky světla podél horizontu zrychlily příchod noci.
V mléčném přísteří Odradová pokynem ruky strážkyně propustila. Nelíbilo se jim to. Bellondová jim zřejmě nařídila zůstat, ale neuposlechnout Matku představenou by se neodvážily. Ukázala na židlopsa proti sobě a počkala, až se Scytale posadí. Než usedl, ohlédl se po Tamalanové, a svoji podezíravost zakryl slovy: "Proč tu nejsou žádná světla?"
"Kvůli malé přestávce na uvolnění," odpověděla. A protože vím, že tě tma zneklidňuje!
Chvíli stála za stolem a identifikovala v temnotě světlá místa, třpyt věcí kolem ní, které činily toto místo jejím prostředím: ve výklenku u okna busta dávno mrtvé Chenoehové, napravo na zdi pastorální krajina z raných dob kolonizace vesmíru, na stole hromádka riduliánských krystalů a stříbřitě se lesknoucí světelné pero odrážející mdlou záři za okny.
Už se smažil dost dlouho.
Dotkla se štítku na terminálu. Iluminační koule, strategicky naaranžované kolem stěn a stropu, ožily. Zasvištěla sutana Tamalanové - otočila se v pravý okamžik. Stála dva kroky za Scytalem, ryzí obraz zlověstného mystéria Bene Gesseritu.
Scytale sebou mírně trhl, ale zůstal sedět a nic neříkal. Židlopes byl pro něj trochu velký a Scytale na něm vypadal skoro jako dítě.
Odradová promluvila: "Sestry, které tě zachránily, říkaly, že jsi na Uzlu velel nelodi, která se ve chvíli, kdy Ctěné matre zaútočily, právě připravovala na první mimoprostorový skok. Říkají, že jsi letěl k lodi v jednomístné žabce a těsně před bombardováním jsi změnil kurz. Zpozoroval jsi útočníky?
"Ano," přiznal ne příliš ochotně.

"Věděl jsi, že by z tvé trajektorie mohli tvoji neloď lokalizovat. A tak jsi utekl a zanechal své bratry osudu."
Odpovědí jí byla nezměrná hořkost promlouvající ústy tragického svědka: "Zažili jsme to už nad Tleilaxem. Apokalypsa nastala, až se spojily zážehy z vesmíru s detonacemi, které zničily všechno, co pro ně mělo nějakou cenu. Tehdy jsme utekli také."
"Ale ne rovnou na Uzel."
"Všude, kde jsme byli, byli před námi. Jim zůstal popel, nám naše tajemství." Připomeň jí, že máš stále s čím obchodovat! Poklepal si prstem po spánku.
"Na Uzlu jsi chtěl najít základnu Gildy nebo CHOAMU," řekla. "Naše výzvědná loď měla velké štěstí, že tě sebrala dřív, než nepřítel stačil zareagovat."
"Sestro…" Jak těžce to leze z krku! "…jsi-li skutečně mou sestrou v kehlu, proč mi odpíráš služebníky, Tvarové tanečníky?"
"Mezi námi je stále mnoho tajností, Scytale. Například, proč jsi odjížděl z Bandalongu, když došlo k útoku?"
Bandalong!
Při jméně tohoto velkého tleilaxanského města se mu sevřela hruď. Měl pocit, že se roztepala jeho nulentropní kapsle, jako kdyby se chtěla zbavit svého drahocenného obsahu. Ztracený Bandalong. Už nikdy neuvidět město s karneolovou oblohou, už nikdy nepocítit blízkost svých bratří, trpělivých Domelů a…
"Není ti něco?" zeptala se Odradová.
"Je mi zle z toho, o co jsem přišel!" Uslyšel za sebou zašelestění a vycítil, že Tamalanová přistoupila blíž. Hrozné místo! "Proč je za mnou?"
"Jsem služebnicí svých Sester a ona je zde proto, aby nás oba pozorovala."
"Vzaly jste si mé buňky, že? Pěstujete ve svých nádržích nového Scytalea!"
"Ovšem. Přece si nemyslíš, že Sestry dopustí, aby ztratily posledního Pána?"
"Žádný můj ghola neudělá nic, co bych neudělal já!" A nebude mít nulentropní kapsli!
"To víme." Pověz nám to, co nevíme.
"Tohle není vyjednávání," postěžoval si.
"Podceňuješ mě, Scytale. Víme, kdy lžeš a kdy něco skrýváš. Využíváme smysly, které jiní neznají."
To je pravda! Dokázaly získat informace z pachů jeho těla, nepatrného pohybu, výrazu tváře, který nedokázal potlačit.
Sestry? Tyhle kreatury byly póvindá! Všechny!
"Byl jsi na laškaru," pobídla ho Odradová.
Laškar! Jak jen si přál, aby byl na laškaru tady. Bojový oddíl Tvarových tanečníků. Domelští pomocníci - aby zlikvidovali tuhle odpornou špínu! Lhát se však neodvažoval. Ta za ním byla pravděpodobně Mluvčí pravdy. Zkušenosti mnoha životů mu říkaly, že benegesseritské Mluvčí pravdy jsou nejlepší.
"Velel jsem oddílu khasadarů. Hledali jsme stádo futárů na naši obranu."
Stádo? Věděl snad Tleilaxan o futárech něco, co Sesterstvo nevědělo?
"Byl jsi odhodlán k násilí. A Ctěné matre se o tvé misi dozvěděly a odřízly tě? Zdá se, že ano."
"Proč je nazýváš Ctěné matre?" Hlas mu vřeštivě přeskočil.
"Protože si tak říkají." Velmi klidně. Ať se podusí vlastními chybami.
Má pravdu! Zradili nás. Trpká představa. Držel se jí a přemýšlel, co odpovědět. Malé poodhalení? Pro tyhle ženské žádné malé poodhalení neexistuje.
Hrudí mu otřásl povzdech. Nulentropní kapsle a její obsah. Popředí jeho zájmu. Cokoli, jen aby se dostal k vlastním axlotlským nádržím.
"Potomci těch, které jsme vyslali do Rozptylu, se vrátili se zajatými futáry. Kombinace člověka a kočky, jak jistě víte. Ale nedali se reprodukovat v nádržích. A než jsme stačili zjistit proč, uhynuli." Zrádce přivezli jen dva! Měli jsme to tušit.
"Asi vám jich mnoho nepřivezli, že? Měli jste tušit, že je to návnada."
Co jsem říkal? Potom jim něco poodhal!
"Proč na Gammu futárové Ctěné matre nelovili a nezabíjeli?" Duncanova otázka, která zasluhovala

odpověď.
"Bylo nám řečeno, že k tomu nedostali rozkaz. Bez rozkazů nezabíjejí." Ví to. Jen mě zkouší.
"Tvaroví tanečníci také zabíjejí na rozkaz. I tebe by zabili, kdybys jim to nařídil. Je to tak?"
"Takový rozkaz je vyhrazený k ochraně našich tajemství před nepřítelem."
"Proto chceš vlastní Tvarové tanečníky? Považuješ nás za nepřátele?"
Než mohl poskládat odpověď, nad stolem se objevila v životní velikosti částečně průsvitná projekce Bellondové, za ní poskakující krystaly Archivu. "Zvláštní zpráva od Sheeany!" zaburácela Bellondová. "Došlo k výronu koření. Píseční červi!" Postava se otočila a upřela oči na Scytalea, transoči dokonale slaďovaly projekci s jejími pohyby. "Přišel jsi o svůj trumf, Pane Scytale! Konečně máme vlastní koření!"
Ozvalo se sotva slyšitelné cvaknutí, ve vzduchu jemně zavoněl ozon, a postava zmizela.
"Snažíte se mě podvést!" vyhrkl.
Dveře po levici Odradové zůstaly otevřené. Ukázala se v nich Sheeana. Za sebou táhla malé, nanejvýš dva metry dlouhé závěsné pouzdro. Jeho průhledné bočnice tepaly slabými výboji žlutého světla. Uvnitř se něco kroutilo!
Sheeana beze slova ustoupila stranou a jim se naskytl nezakrytý pohled na obsah pouzdra. Tak malý! Červ neměl ani poloviční délku své schránky, ale bylo vidět každičký detail jeho těla, jak tam tak ležel na tenké podestýlce zlatého písku.
Scytale se neubránil užaslému vydechnutí. Prorok!
Reakce Odradové byla pragmatičtější. Sklonila se až k pouzdru a zadívala se do miniaturních červích úst. Ničivý hukot věčných plamenů dospělého červa redukovaný na toto? Jaké titěrné mimikry!
Pod zdviženými předními články se zablýskaly křišťálové zuby.
Červí ústa hmatala nalevo napravo a jim se naskytl pohled na miniaturní výheň jeho záhadného metabolismu, ukrývající se za hradbou zubů.
"Jsou jich tisíce," oznámila Sheeana. "Přišli k výronu, jako to dělají vždycky."
Odradová stále nic neříkala. Dokázaly jsme to! Tato chvíle vítězství však patřila Sheeaně. Ať si ji vychutná dosyta. Scytale ještě nikdy nevypadal tak sklíčeně.
Sheeana otevřela pouzdro a vzala červa do náruče jako nějakého kojence. Ležel klidně.
Odradová se zhluboka, spokojeně nadechla. Stále je ovládá.
"Scytale," vyzvala ho Odradová.
Nedokázal od červa odtrhnout oči.
"Jsi nadále Prorokovým služebníkem?" zeptala se. "Tady je!"
Nevěděl, co na to říct. Skutečný duch Proroka? Chtělo se mu popřít první bázlivou reakci, ale jeho oči mu to nedovolily.
Odradová tiše prohlásila: "Zatímco ty ses zabýval svou bláhovou misí, svou sobeckou misí, my jsme sloužily Prorokovi! Zachránily jsme jeho posledního ducha a dopravily ho sem. Z Kapituly se stane nová Duna!"
Opřela se do křesla a složila dlaně k sobě. Bell přes transoči všechno sledovala, jak také jinak. Postřehy mentata přijdou vhod. Odradová by byla nejraději, kdyby se díval i Idaho. Může si aspoň pustit holozáznam. Bylo jí jasné, že Scytale vidí v Bene Gesseritu pouze nástroj k obnovení jedinečné tleilaxanské civilizace. Donutí ho vývoj událostí odhalit skrytá tajemství jeho nádrží? Co by v takovém případě nabídl?
"Potřebuji čas na rozmyšlenou," řekl rozechvělým hlasem.
"Rozmyšlení čeho?"
Namísto odpovědi dál upíral svoji pozornost na Sheeanu, která vkládala červa zpátky do pouzdra. Než zavřela víko, naposledy ho pohladila.
"Pověz mi, Scytale," naléhala Odradová, "co je tady pro tebe k rozmýšlení? Toto je náš Prorok! Tvrdíš, že sloužíš Velké víře. Tak ji služ!"
Viděla na něm, že jeho sny se rozplývají. Vlastní Tvaroví tanečníci, kteří by otiskli vzpomínky svých obětí, berouce na sebe jejich podobu i chování. Bylo mu jasné, že Ctihodnou matku Bellondovou by nikdy neoklamal…, ale akolytky a obyčejné pracovnice… všechna tajemství, která doufal získat, všechno bylo totam! Ztracené stejně nenávratně jako ohořelé slupky tleilaxanských planet.

Náš Prorok, říká. Sklíčeně se k Odradové otočil, ale nevnímal ji. Co mám dělat? Tyhle ženy mě už nepotřebují. Ale já potřebuji je!
"Scytale." Jak tiše to řekla. "Velká konvence skončila. Tam venku je docela nový vesmír."
Pokusil se své vyschlé hrdlo přimět k polknutí. Celá koncepce násilí na sebe vzala nový rozměr. Ve Starém impériu zaručovala Konvence odvetná opatření vůči každému, kdo se pokusil sežehnout planetu ve vesmíru.
"Stupňované násilí, Scytale." Její hlas přešel téměř do šepotu. "Rozptylujeme semínka hněvu."
Začal ji vnímat. Co to říká?
"Hromadící se nenávist ke Ctěným matre," řekla. Nejsi jediný, kdo něco pozbyl, Scytale. Jednou, když v naší civilizaci vyvstaly problémy, někdo zvolal: "Přiveďte Ctihodnou matku!" To teď díky Ctěným matre nejde. A tak ožívají mýty. Naše minulost je vržena do zlatého světla. "Staré zlaté časy, kdy nám Bene Gesserit mohl pomoci. Kde dnes najdete spolehlivého Mluvčího pravdy? Arbitráž? Tohle slovo Ctěné matre jaktěživ neslyšely! Ctihodné matky byly vždycky zdvořilé. To se jim musí nechat."
Když Scytale neodpovídal, řekla: "Pomysli, co by se mohlo stát, kdyby se tento hněv promrhal v džihádu!"
Když stále nic neříkal, pokračovala: "Viděl jsi to sám. Tleilax, Bene Gesserit, kněžstvo Rozděleného Boha a kdoví kolik dalších - všichni jsou to štvanci, jako divoká zvěř."
"Všechny nás zabít nemohou!" Zoufalý výkřik.
"Že ne? Vaši Ztracení vzali věc Ctěných matre za svou. Je tohle vaše představa azylu, který v Rozptylu hledáte?"
Další sen vyletěl komínem: Semínka Tleilaxu, vytrvalé jako mokvající rány, očekávající den Scytaleova Velkého znovuzrození.
"Útlak posiluje ducha," bránil se nepříliš přesvědčivě. "Vždyť i kněží na Rakisu nalézají skrýše, aby se ukryli!" Zoufalá slova.
"To říká kdo? Tvoji navrátivší se přátelé?"
Jeho mlčení byla odpověď, kterou potřebovala.
"Bene Tleilax zabil Ctěné matre a ony to vědí," nedopřávala mu pokoje Odradová. "Jediné, co je uspokojí, je vaše vyhlazení."
"A vaše!"
"Jsme partneři z nezbytí, když už ne z přesvědčení," řekla nejčistším islámiatem a zahlédla, jak se mu oči rozšířily nadějí. Kehl a Šaríjat ještě mohou mezi lidmi, kteří vyjadřují své myšlenky jazykem Božím, nabýt nového významu.
"Partneři?" Slabě a nesmírně opatrně.
Střízlivým tónem odpověděla: "V jistém ohledu je to mnohem spolehlivější základ pro spolupráci než kterýkoli jiný. Oba víme, co ten druhý chce. Vnitřní model: Aplikuj ho na všechno, a možná objevíš něco spolehlivého."
"Co chcete ode mě vy?"
"To už víš."
"Jak vyrobit dokonalou nádrž, ano." Zavrtěl hlavou, zjevně nejistý. Co všechno by se tím změnilo!
Odradová uvažovala, zda-li si může dovolit dát mu otevřeně najevo svůj hněv. Jak byl zabedněný! Byl ale také blízko panice. Staré hodnoty se změnily. Ctěné matre už nebyly jediným zdrojem chaosu. Scytale ani neznal rozsah změn, které přivodily jeho vlastní zatracení!
"Časy se mění," řekla Odradová.
Změna, jak zneklidňující slovo, napadlo ho.
"Musím mít vlastní Tvarové tanečníky! A vlastní nádrže?" Skoro prosba.
"Rada a já to zvážíme."
"Co chceš zvažovat?" vmetl jí do tváře její vlastní slova.
"Ty potřebuješ toliko svůj vlastní souhlas, já musím mít souhlas ostatních." Ušklíbla se. "Tak budeš mít čas na rozmyšlenou." Odradová kývla hlavou směrem k Tamalanové, která přivolala stráže.
"Zpátky do nelodi?" Ozval se ještě ode dveří, miniaturní postavička uprostřed hřmotných stráží.
"Ale tentokrát se celou cestu povezeš."

Odcházel s pohledem přilepeným na červovi.
Když Scytale s doprovodem zmizeli, Sheeana řekla: "Udělala jsi dobře, že jsi nenaléhala. Divže nepropadl panice."
Vstoupila Bellondová. "Možná by bylo nejlepší ho jednoduše zabít."
"Bell! Vezmi si holozáznam a projeď to ještě jednou. Ale tentokrát jako mentat!"
To ji umlčelo.
Tamalanová se zachichotala.
"Rozpaky tvé Sestry ti přinášejí příliš velkou radost, Tamalanová," řekla Sheeana.
Tamalanová pokrčila rameny, ale Odradová se zaradovala. Konec dráždění Bell?
"Panikařit začal ve chvíli, když ses zmínila o tom, že z Kapituly bude nová Duna," ozvala se Bellondová, v hlase mentatský odstup.
Odradová si Scytaleovy reakce všimla, ale asociaci vytvořit nestačila. V tom spočívala cena mentata: vzory a systémy, skládaní cihel. Bell vycítila vzdor v Scytaleově chování.
"Ptám se sama sebe: Obživne to znovu?" opáčila Bellondová.
Odradová pochopila okamžitě. Zvláštnost ztracených míst. Dokud byla Duna známá a živá planeta, měla v Galaktickém registru historicky neochvějný záznam o své existenci. Člověk mohl ukázat na projekci a říct: "To je Duna. Kdysi nazývaná Arrakis a později Rakis. Duna, pro svůj veskrze pouštní charakter z Muad'Dibových dob."
Ale zničíte místo, a projekci reality napadne mytologická patina. Po čase tato místa obestřou mýty docela. Artuš a jeho kulatý stůl. Kamelot, kde prší jen v noci. Na tu dobu pro Meteorologické centrum slušný výkon!
Teď se ale objevila nová Duna.
"Síla mýtu," řekla Tamalanová.
Ach ano. Tam, blízká své fyzické smrti, je na podstatu fungování mýtů naladěna nejlépe. Záhady a taje, nástroje missionarie, byly uplatněny i na Duně Muad'Dibem a Tyranem. Semeno padlo na úrodnou půdu. I přesto, že kněžstvo Rozděleného Boha propadlo vlastnímu peklu, mýty o Duně se šířily dál.
"Melanž," dodala Tamalanová.
Ostatní přítomné Sestry okamžitě pochopily, co tím myslí. Benegesseritský Rozptyl dostal novou naději.
Bellondová řekla: "Proč nás nechtějí zajmout, ale zabít? Nikdy jsem to nepochopila."
Ctěné matre možná nechtějí žádnou živou benegesseriťanku… jen znalosti koření. Ale Dunu zničily. A zničily Tleilax. To bylo nutné mít při jakékoli konfrontaci s Pavoučí královnou na paměti - pokud Dortujlová uspěje.
"Žádní užiteční rukojmí?" nadnesla Bellondová.
Odradová viděla výrazy ve tvářích svých Sester. Jejich myšlenkové pochody se ubíraly stejným směrem. Názorná lekce Ctěných matre, kterou přežilo jen několik duší, pouze nutila potencionální opozici k větší opatrnosti. Navodila řeholi ticha, pod kterou se z trpkých vzpomínek stávaly trpké mýty. Ctěné matre byly jako barbaři jedno z kterého věku: krev místo rukojmích. Kam padne, tam padne.
"Dar má pravdu," prohlásila Tamalanová. "Hledaly jsme spojence příliš blízko."
"Futárové se sami neudělali," řekla Sheeana.
"Ti, kdo je stvořili, nás chtějí ovládnout," řekla Bellondová. V jejím hlase zněl čistý tón primární projekce. "Proto byli Psovodi, se kterými Dortujlová hovořila, tak málomluvní."
A bylo to tady, se všemi děsivými důsledky. Redukované na lidskou složku (jako vždy). Lidé - současníci. Člověk se od svých současníků dozví mnoho důležitých věcí jakož i vědomostí, jež si přinesli ze své minulosti. Zděděné vzpomínky nebyly jediným historickým pramenem.
Odradová měla pocit, jako kdyby se po dlouhé nepřítomnosti vrátila domů. Bylo to povědomím způsobu, jakým teď všechny čtyři uvažovaly. Povědomím přesahujícím rámec fyzického místa. Tím domovem bylo Sesterstvo. Nikoli jejich pomíjivé příbytky, nýbrž asociace.
Bellondová to vyjádřila za ně za všechny. "Obávám se, že jsme nevědomky stály proti sobě."
"To obavy dělávají," řekla Sheeana.
Odradová se neodvažovala usmát. Její úsměv by mohl být nesprávně vyložen, a ona neměla chuť něco vysvětlovat. Mít Murbellu za Sestru a vzkříšeného bašára! Potom máme naději!

V tu chvíli vnitřního uspokojení se ozval signál. Reflexivně se podívala na projekční plochu a pochopila, že jde o krizovou situaci. Maličkost (relativní) mívající za následek hlubokou krizi. Clairby smrtelně zraněn při havárii toptéry. Leda… Ono leda už někdo vyslovil za ni - věta, která končila slovem kyborg. Její společnice viděly zprávu obráceně, ale na místě jako toto se člověk rychle naučil číst zrcadlově obrácené zprávy. Pochopily.
Kde uděláme čáru?
Bellondová se svými předvěkými brýlemi, když mohla mít umělé oči nebo kteroukoli jinou protetiku, hlasovala tělem. Toto znamená být člověkem. Drž se zuby nehty mládí, a ono ti stejně uteče a navíc tě zesměšní. Stačí melanž… možná až až.
Odradová pochopila poselství svých pocitů. Co však benegesseritský stav nouze? Bell mohla vyjádřit svůj osobní názor, který všichni pochopili, ba dokonce si ho vážili. Ale názor Matky představené v sobě nesl celé Sesterstvo.
Nejprve axlotlské nádrže a teď tohle.
Nutnost říkala, že si nemohou dovolit ztratit odborníka Clairbyho formátu. Měli jich už příliš málo. "Jít příliš do šířky" nebyl ten správný výraz. Začínaly se objevovat mezery. Kyborg Clairby by to vyřešil. Sukové byli připraveni. "Preventivní opatření" připravené pro někoho nenahraditelného. Jako Matku představenou? Tehdy to schválila se svými obvyklými opatrnickými výhradami. Kde těm teď byl konec?
Kyborg bylo také jedno z těch všehochutí zavánějících slov. V jakém bodě se mechanické dodatky lidského těla stávaly dominantními? Kdy už nebyl kyborg člověkem? Pokušení - ještě tahle jedna drobná úprava - sílilo. Bylo tak snadné pokračovat v úpravách tak dlouho, až se z člověčí skládanky stal zcela poslušný nástroj.
Ale… Clairby?
Extrémnost jejich situace říkala: "Kyborgovat!" Bylo Sesterstvo tak zoufalé? Otázka, na kterou byla nucena odpovědět kladně.
A bylo to - rozhodnutí, sice ne zcela pohotové, zato s pohotovou záminkou. Nutnost káže.
Služebnický džihád zanechal na lidstvu nesmazatelnou stopu. Tehdy vítězný… a nyní se odehrávala další bitva toho dávného konfliktu.
Nyní však bylo přežití Sesterstva ve stavu vyváženosti. Kolik technických specialistů na Kapitule zůstalo? Ani si to nemusela ověřovat. Příliš málo.
Odradová se naklonila a napojila se na linku. "Kyborgujte ho," zněl její rozkaz.
Bellondová zamručela. Souhlasně, či nesouhlasně? To se nikdy nedozví. Tohle je kolbiště Matky představené, vítejte!
Kdo vyhrál tuhle bitvu? ptala se v duchu Odradová sama sebe.
Kráčíme po tenkém laně a uchováváme v našem rodu atreidské (Sioniny) geny, protože nás chrání před jasnozřivci. V rukávu nosíme Kwisatze Haderacha! Muad'Diba stvořila umíněnost. Proroci naplňují svá proroctví! Odvážíme se ještě někdy ignorovat naše Tao a přisluhovat kultuře, která nesnáší změnu a žadoní o proroctví?

VÝTAH Z ARCHIVU (ADIXTO)

Odradová dorazila k nelodi krátce po rozbřesku, ale když vstoupila na výcvikovou palubu, Murbella už stála před trenem.
Poslední klik prstencem sadů kolem kosmoplochy absolvovala pěšky. Chabá mračná clona noci před příchodem jitra ještě více prořídla, načež se rozplynula docela a uvolnila místo obloze plné hvězd. Vycítila jemnou změnu v počasí, která měla za cíl dostat z této oblasti další úrodu, ale klesající srážky sotva stačily udržovat sady a pastviny při životě.
Přepadla ji melancholie. Právě uplynulá zima byla draze vykoupeným tichem mezi bouřemi. Život jako apokalypsa. Opylování horlivým hmyzem, zrání a setba následující po květu. Tyto sady představovaly utajenou bouři, její síla se ukrývala v přívalových proudech života. Ale co to? Zkáza! Nový život s sebou přinášel změnu. Bůh Změny se blíží, pokaždé jiný. Píseční červi s sebou přinesou pouštní čistotu dávné Duny.

Bezútěšný charakter této transformační síly zahltil její fantazii. Představila si tuto krajinu redukovanou na písečné duny šlehané větrem, domovinu následovníků Leta II.
Také kapitulské umění prodělá změnu - mýty jedné civilizace nahradí mýty civilizace druhé.
Přízraky těchto myšlenek vstoupily na výcvikovou palubu spolu s Odradovou a ovlivnily její rozpoložení.
Dívala se, jak Murbella dokončila vyčerpávající sérii bleskových pohybů a sotva popadaje dech ustoupila.
Na hřbetě Murbelliny levé ruky se ukázal zarudlý škrábanec - jeden pohyb velkého trenu jí unikl.
Trenažér uprostřed místnosti vypadal jako zlatý pilíř, z něhož vystřelovala jednotlivá ramena - kusadla rozhněvaného příslušníka hmyzí říše.
Murbella měla na sobě těsný zelený dres. Obnažená pokožka se leskla potem. I přes nápadně vystouplé břicho působily její pohyby ladným dojmem. Její kůže zářila zdravím. Vnitřní energii, usoudila Odradová, částečně působí těhotenství, ale také jiný, elementárnější zdroj. To, co na Odradovou tak zapůsobilo při jejich prvním setkání a o čem se zmínila i Lucilla, když na Gammu zajala Murbellu a zachránila Idaha. Její tělo byla nádoba na zdraví, rám k soustředění pozornosti na obrovský příval vitality.
Musíme ji dostat!
Murbella si návštěvy všimla, ale trénink přerušit nehodlala.
Ještě ne, Matko představená. Dítě už se brzy narodí, ale potřeby tohoto těla budou trvat dál.
V tu chvíli si Odradová všimla, že tren simuluje hněv, naprogramovanou reakci způsobenou zásahem do jeho obvodů. Krajně nebezpečný režim!
"Dobré jitro, Matko představená."
Téměř oslepující rychlostí uskakovala a vytáčela se a její hlas byl zkreslený vypětím.
Tren sekal a vyrážel, jeho senzory poskakovaly a bzučely ve snaze sledovat její pohyby.
Odradová nespokojeně nakrčila nos. Hovořit v takové chvíli jen násobilo hrozbu, kterou tren v danou chvíli představoval. Při tak nebezpečné hře je jakékoli rozptylování nepřípustné. Stačilo!
Ovládací prvky byly zasazené do velkého zeleného panelu na stěně, napravo ode dveří. Murbelliny zásahy byly viditelné na první pohled - volně visící dráty, přesunuté paprskové pole s paměťovými krystaly. Odradová natáhla ruku a přístroj vypnula.
Murbella se k ní otočila.
"Proč jsi změnila okruhy?" zeptala se Odradová.
"Kvůli hněvu."
"Tak to dělají Ctěné matre?"
"Když ohýbají mladý proutek…" Murbella si prohnětla zraněnou ruku. "A když ten proutek ví, jak ho ohýbají, a souhlasí…"
Odradová pocítila náhlé vzrušení. "Souhlasí? Proč?"
"Protože je v tom něco… velkého."
"Výstup za adrenalinem?"
"Víte dobře, že tak to není!" Murbellin dech se vrátil do normálu. Stála a upírala na Odradovou planoucí pohled.
"Tak o co tedy jde?"
"Je to… výzva dokázat více, než jsi kdy považovala za možné. Nikdy bys netušila, že můžeš být tak… tak dobrá, tak znalá, skoro všechno dokázat."
Odradová skrývala radost.
Mens sana in corpore sano. Konečně je naše!
"Ale ta cena!"
"Cena?" zopakovala zaraženě Murbella. "Pokud ty schopnosti získám, zaplatím ráda."
"Vzít si, co chceš, a zaplatit za to?"
"To je váš benegesseritský kouzelný roh hojnosti: Čím jsem dokonalejší, tím mohu lépe platit."
"Pozor, Murbello. Ten roh hojnosti, jak to nazýváš, se může proměnit na Pandořinu skříňku."
Murbella věděla, na co naráží. Stála bez hnutí a veškerou svoji pozornost upírala na Matku představenou.
"Pandořina skříňka je studnicí silných pokušení, která tě okrádají o tvoji životní energii. Říkáš, že se

staneš Ctihodnou matkou, ale stále nechápeš, co to znamená, ani co od tebe chceme."
"Takže vám nikdy nešlo o naši sexuální zdatnost?"
Odradová s majestátní rozvahou udělala osm kroků vpřed. Jakmile jednou Murbella zabředla do těchto vod, nezastavil ji ani rezolutní příkaz Matky představené k ukončení debaty, k němuž v takových situacích Odradová obvykle sáhla.
"V té se vám Sheeana hravě vyrovná," odvětila Odradová.
"Takže ji na to dítě nasadíte!"
Odradová v Murbelliných slovech slyšela odsudek. Kulturní přežitek. Kdy začínala lidská sexualita? Sheeana, která teď čekala v jedné ze strážních místností nelodi, se s tím musela vypořádat. "Doufám, že pochopíte zdroj mé nechuti a také proč jsem si to nechala pro sebe, Matko představená."
"Chápu to, že fremenské společenství naplnilo tvoji mysl inhibicemi dříve, než ses nám dostala do rukou!"
To pročistilo vzduch mezi nimi. Jak ale přesměrovat tuto výměnu názorů s Murbellou? Musím ji nechat plynout a současně hledat cestu ven.
Nevyhne se opakování. Objeví se nevyřešené sporné otázky. Skutečnost, že téměř každé Murbellino slovo mohla předvídat, situaci ještě více ztěžovalo.
"Proč se tomuto ověřenému způsobu ovládání vyhýbáte, teď, když tvrdíte, že ho potřebujete pro Tega?" zeptala se Murbella.
"Otroky, to chceš?" kontrovala Odradová.
Murbella, oči skoro zavřené, zauvažovala. Považuji muže za otroky? Snad. Poskytuji jim chvíle bezuzdného odevzdání, přivádím je do extatických výšin, které by ani ve snu nepovažovali za možné. Byla jsem k tomu vycvičená, k tomu, abych je podřídila našemu vedení.
Dokud se mnou Duncan neudělal totéž.
Odradová při pohledu na Murbelliny přivřené oči pochopila, že v hlavě této ženy se odehrávají věci, které bude velmi těžké odhalit. Divokost směřující tam, kam my nemůžeme. Jako kdyby Murbellinu počáteční průhlednou slupku zneprůhlednila nejprve jedna a potom další a další vrstva líčidel. Vyzařovala z ní zatvrzelost, která deformovala myšlenky a činy. Jedna vrstva na druhé a na třetí…
"Bojíte se toho, co dokážu," řekla Murbella.
"Na tom něco je," souhlasila Odradová.
Upřímnost a poctivost - omezené nástroje, které je teď třeba používat se zvýšenou opatrností.
"Duncan." Nové benegesseritské schopnosti pozbavily Murbellin hlas výraznosti.
"Bojím se toho, co máte společného. Zdá se ti to zvláštní, aby se Matka představená přiznávala k obavám?"
"Upřímnost a poctivost!" Dvě slova, která z Murbelliných úst vyzněla odpudivě.
"Ctihodné matky se učí nikdy se neodevzdat. Naučily jsme se touto cestou nezatěžovat starostmi druhých."
"To je všechno?"
"Má to hlubší kořeny a další návaznosti. Bene Gesserit je forma, a ty jsi plnivo."
"Vím, co chcete: Vyber si, buď Duncan, nebo Sesterstvo. Znám vaše triky."
"Nemyslím."
"Jsou věci, které neudělám!"
"Každá z nás je poháněna minulostí. Dělám to, co mi přísluší, to, co musím, protože má minulost je jiná než tvoje."
"Chcete mě cvičit dál i přesto, co jsem vám právě řekla?"
Odradová jí naslouchala s absolutní vnímavostí, kterou tyto debaty s Murbellou vyžadovaly, všechny smysly naladěné na nevyslovená poselství vznášející se na okrajích slov jako prsty hmatající po nebezpečném vesmíru.
Bene Gesserit musí vykročit jinými cestami. A tady je jedna z těch, která nás po nich může vést. Bellondovou by taková představa konsternovala. Mnohé sestry by ji zamítly. Ale byla tady.
Když Odradová mlčela, Murbella řekla: "Cvičit. Je to správné slovo?"
"Kondiciovat. To ti bude možná znít povědoměji."
"Ve skutečnosti chcete, abychom spojily naše zkušenosti, a udělat to tak, abych si vás oblíbila natolik,

abychom si důvěřovaly. Tak funguje každý vzdělávací proces."
Učené hry se mnou nehraj, děvče!
"Pluly bychom ve stejném proudu, eh?"
Kterákoli akolytka třetího stupně by při tomto tónu z úst Matky představené zpozorněla. Murbella zůstávala nevzrušená. "S tím, že se ho nevzdám."
"To je tvé rozhodnutí."
"Lady Jessice jste také dovolily se rozhodnout?"
Východ z téhle slepé uličky. Konečně.
Duncan Murbellu navedl k tomu, aby si prostudovala Jessičin život. V naději, že zmaří naše záměry! Jeho chování vyvolalo zuřivou analýzu záznamů.
"Zajímavá osobnost," připustila Odradová.
"Láska! Po celém vašem výcviku, vašem kondiciování!"
"Její chování ti nepřipadlo jako zrada?"
"Ani na vteřinu!"
Teď zvolna. "Pohleď na důsledky: Kwisatz Haderach… a ještě i vnuk, Tyran!" Argumenty blízké Bellinu srdci.
"Zlatá stezka," opáčila Murbella. "Přežití lidstva."
"Hladomor a Rozptyl."
Sleduješ to, Bell? Nevadí. Však budeš.
"Ctěné matre!" zaburácela Murbella.
"To všechno kvůli Jessice?" otázala se Odradová. "Jenže Jessica se vrátila a dožila svůj život na Caladanu."
"Jako učitelka akolytek!"
"I jako názorný příklad. Tak dopadneš, když se nám vzepřeš." Vzepři se nám, Murbello. Udělej to šikovněji než Jessica.
"Někdy je mi z vás zle!" Vrozená upřímnost ji přinutila dodat: "Ale víte, že chci to, co máte vy."
Co máme my.
Odradová si připomněla své první setkání s benegesseritskými vábidly. Dokonalá preciznost všeho tělesného, smysly naostřené tak, aby zachytily ty nejnepatrnější detaily, svaly vytrénované k úžasné přesnosti. Toto všechno spolu s tělesnou rychlostí Ctěných matre - schopnosti nové dimenze.
"Házíte to na mě," řekla Murbella. "Pokoušíte se mě přinutit k rozhodnutí, které už znáte."
Odradová mlčela. Byl to ten druh argumentace, který dávní jezuité dovedli téměř k dokonalosti. Simulproud navrstvil disputační předlohy: Nech ji, ať přesvědčí sama sebe. Dej jí jen ty nejjemnější podněty. Poskytni jí záminky, na kterých by mohla stavět.
Drž se pevně, Murbello, drž se své lásky k Duncanovi!
"To defilé výhod Sesterstva jste pro mě zinscenovaly moc chytře," řekla Murbella.
"Sesterstvo není bufet!"
Na Murbelliných ústech se mihl nezbedný úsměv. "Vezmu si trochu toho a trochu tamtoho, a tamhletu smetanovou věcičku si taky nedám ujít."
Ta metafora se Odradové líbila, ale všudypřítomné pozorovatelky měly vlastní vkus. "Dieta, která by tě mohla zabít."
"Když ta vaše výloha je tak lákavá. Hlas! To jste upekly úžasně! Dám si ten váš skvělý nástroj do hrdla a vy mě na něj naučíte hrát."
"Teď je z tebe koncertní mistryně."
"Chci vaši schopnost ovlivňovat lidi kolem sebe!"
"Proč, Murbello? Za jakým účelem?
"Když budu jíst to, co vy, vyroste ze mě stejně tvrdá bytost jako vy: navenek plastocel a uvnitř ještě tvrdší?"
"Tak mě vidíš?"
"Šéfkuchař na mé oslavě! A já musím sníst všechno, co přinesete - pro své dobro a pro vaše."
Znělo to jako z úst šílence. Zvláštní osoba. Někdy působila dojmem, že na světě není bídnější ženy, a

pochodovala po svých pokojích jako zvíře v kleci. Ten šílený pohled a oranžová zrníčka v rohovce… jako teď.
"Nadále odmítáš zpracovat Scytalea?"
"Ať to udělá Sheeana."
"Povedeš ji?"
"A ona mé vedení použije na tom dítěti!"
Dívaly se na sebe a uvědomovaly si, že se jejich myšlenky ubírají podobným směrem. Toto není konfrontace, protože chceme jedna druhou.
"Jsem vám zavázána za to, co od vás mohu dostat," řekla tiše Murbella. "Ale vy chcete vědět, jestli bych někdy mohla jednat proti tomuto závazku?"
"Mohla?"
"Ne více než vy, pokud by to okolnosti vyžadovaly."
"Myslíš si, že někdy budeš svého rozhodnutí litovat!"
"Jistěže budu!" Co je to za hloupou otázku? Lidé vždycky litují. Řekla jí to.
"Jen se ujišťuji o tvé upřímnosti. Jsme rády, že nenosíš falešné peří."
"I takové se k vám dostanou?"
"I takové."
"Musíte mít nějaký způsob, jak se jich zbavit."
"To za nás dělá Agonie. Faleš Kořením neprojde."
Odradová vycítila, že se Murbelle zrychlil tep.
"A nebudete po mně chtít, abych se vzdala Duncana?" Naježená otázka.
"Je to vztah, který představuje problémy, ale to jsou tvoje problémy."
"Jinak řečeno, chcete, abych se ho vzdala?"
"Přijmi tu možnost, nic víc."
"Nejde to."
"Nechceš?"
"Říkám, že to nejde. Nejsem toho schopná."
"A kdyby ti někdo ukázal jak?"
Murbella hodnou dobu hleděla Odradové do očí, nato: "Skoro jsem řekla, že by mě to vysvobodilo…, jenže…"
"Ano?"
"Nemohla bych být svobodná, kdyby byl ke mně připoutaný."
"Mám to chápat jako zřeknutí se názorů Ctěných matre?"
"Zřeknutí? To není to správné slovo. Jen jsem své bývalé Sestry přerostla."
"Bývalé Sestry?"
"Ale stále Sestry, přestože jen Sestry mého dětství. Na některé vzpomínám ráda, některé jsou mi odporné. Spoluhráčky ve hře, která mě přestala zajímat."
"Toto rozhodnutí tě uspokojuje?"
"Vy jste spokojená, Matko představená?"
Odradová s neskrývanou radostí zatleskala. Ta rychlost, s jakou si Murbella osvojila benegesseritskou ripostu!
"Spokojená? Pekelně nebezpečné slovo!"
Murbelle se při slovech Odradové zazdálo, že se pohybuje k okraji propasti, jako ve snu, neschopna se probudit, ani zabránit pádu. Žaludek jí svírala utajená prázdnota a následující slova Odradové k ní doléhala z velké dálky.
"Bene Gesserit je Ctihodné matce vším. Nikdy na to nebudeš schopná zapomenout."
Snový pocit odezněl stejně rychle, jako se dostavil. Příští strohá slova Matky představené už slyšela z bezprostřední blízkosti.
"Připrav se na pokročilejší výcvik."
Než se utkáš s Agonii - život, nebo smrt.
Odradová zdvihla oči ke stropním transočím. "Pošlete sem Sheeanu. Začne se svou novou

instruktorkou."
"Tak vy to skutečně hodláte udělat! Zpracovat to dítě."
"Ber ho jako bašára Tega," poradila jí Odradová. "Pomáhá to." Rozmyslet se už nemůžeš.
"Nepřesvědčila jsem Duncana a ani s vámi se nebudu přít."
"Nepři se ani se sebou, Murbello. Zbytečné. Teg byl můj otec, a přesto to musím udělat."
Murbella si až v této chvíli uvědomila, jaká síla se za předešlou větou Odradové skrývá. Bene Gesserit je Ctihodné matce vším. Velký Dure, stůj při mně! Tohle ze mě bude?

Jsme svědky přechodné fáze věčnosti. Dějí se důležité věci, ale někteří lidé si jich nikdy nevšimnou. Zasahují náhody. Ty v epizodách přítomna nejsi. Jsi závislá na zprávách. A ty lidé nechtějí slyšet. K čemu zprávy? Dějiny v novinách? Předem vybrané na redakční poradě, zhuštěné a zatížené předsudky? Ty skutečně potřebné zprávy jen zřídkakdy pocházejí od těch, kdo píší dějiny. Deníky, paměti a autobiografie jsou subjektivní formy zvláštního zápisu. A právě tohoto pochybného materiálu jsou naše Archivy plné.

DARWI ODRADOVÁ

Když Scytale přišel k bariéře na konci chodby, všiml si vzruchu, který mezi strážemi a ostatními benegesseriťankami panoval. K bariéře ho přilákaly jejich spěšné pohyby, netypické pro tak časnou ranní hodinu. Uviděl Jalantu, suckou lékařku. Jednou ji za ním poslala Odradová, protože "nevypadal dobře". Další Ctihodná matka, která mě měla špehovat!
Ach tak, Murbellino dítě. Proto ten shon a Sukové.
Kdo ale byli ti ostatní? Takovou záplavu benegesseritských sutan tady ještě neviděl. Nebyly to jen akolytky. Ctihodné matky převyšovaly počtem ostatní chvátající postavy. Připomínaly mu velké mrchožravé ptáky. Konečně se ukázala akolytka s dítětem v náručí. Velmi záhadné. Být tak napojený na lodní systém!
Opřel se o stěnu a čekal. Lidé mizeli v různých průlezech a dveřích. Kam vedly některé, dokázal určit se značnou dávkou jistoty, jiné pro něj zůstávaly záhadou.
U svatého Proroka! Tamhle jde samotná Ctihodná matka! Prošla širokým dveřmi, ve kterých zmizela většina Sester.
Ptát se jí při jejich příštím setkání by bylo zbytečné. Měla ho v pasti.
Prorok je zde a v rukou póvindá!
Když se chodba vyprázdnila, Scytale se vrátil do své sekce. Identifikační monitor u dveří zablikal, ale on se přinutil nezdvihnout hlavu. Identifikace je klíč! Při jeho znalostech na něj tento nedostatek iksanského řídícího systému působil jako zpěv sirén.
Jakmile to udělám, mnoho času mi nedají.
Byl by to čin zoufalství, na jehož uskutečnění by měl jen několik vteřin. Kdo ví, kolik falešných panelů tady mohly instalovat, kolik tajných otvorů, ze kterých na něj mohly ty příšerné ženské vyskočit.
Neodvažoval se riskovat dříve, než vyplýtvá ostatní možnosti. Zvláště teď - když se vrátil Prorok.
Rafinované čarodějnice. Co dalšího na lodi změnily? Zneklidňující myšlenka. Jsou mu jeho vědomosti ještě k něčemu?
Scytaleova přítomnost za silohrází neunikla pozornosti Odradové, ale ta v tu chvíli měla jiné starosti. Murbellino slehnutí (líbil se jí ten dávný termín) přišlo jako na zavolanou. Potřebovala mít pro Sheeanin pokus obnovit bašárovy vzpomínky Idaha rozrušeného. Idaho byl myšlenkami na Murbellu rozrušený častokrát. No a Murbella s ním v tuto chvíli zcela zřejmě být nemohla.
Odradová se v jeho přítomnosti měla neustále na pozoru. Byl to koneckonců mentat.
Zastihla ho, jako už tolikrát, za terminálem. Když vkročila do přístupové chodby k jeho sekci, zaslechla charakteristický bzukot kompole a okamžitě věděla, kde ho má hledat.
Když ho zavedla do monitorovací místnosti, odkud měli Sheeanu a hocha sledovat, upadl do podivného rozpoložení.
Má strach o Murbellu? Nebo strach z toho, čeho se stanou za okamžik svědky?

Monitorovací místnost byla úzká a dlouhá. Před vizostěnou sousedící s tajnou místností, ve které mělo k experimentu dojít, stály tři řady sedadel. Pozorovací prostor se utápěl v šeru, osvětlovaný pouze dvěma malými iluminačními koulemi v rozích u stropu za sedadly.
Kromě nich byli v místnosti i dva Sukové, přestože Odradová měla obavy, zdali by něco zmohli. Jalanta, podle Idaha jejich nejlepší sucký doktor, byla u Murbelly.
Ukázka naší starostlivosti. Zcela postačující.
Podél vizostěny byla rozestavěná závěsná křesla. Nouzový průchod do vedlejší místnosti po ruce.
Streggiová přivedla hocha vnější chodbou, aby neviděl monitorovací místnost, a uvedla ho do pokoje. Byl připravený podle Murbelliných pokynů: ložnice, pár věcí z jeho vlastních pokojů, pár věcí ze společných pokojů Idaha a Murbelly.
Zvířecí doupě, napadlo Odradovou. Působilo to dojmem ošumělosti, která pocházela z úmyslného nepořádku, často nalézaného v Idahově sekci: oblečení pohozené na závěsném křesle, sandály v rohu.
Spací podložka byla jedna z těch, které použili Idaho s Murbellou. Odradová si ji předtím prohlédla, zaznamenávajíc její slinnou vůni, intimní sexuální pach. I to bude mít na Tega podvědomý vliv.
Zde je počátek divokých věcí, věcí, které nedokážeme potlačit. Jaká opovážlivost, domnívat se, že bychom je mohli ovládat. A přesto musíme.
Když Streggiová chlapce vysvlékla a zanechala nahého na podložce, Odradová ucítila, jak se jí zrychlil tep. Naklonila křeslo dopředu a přitom si všimla, že ostatní benegesseriťanky udělaly totéž.
Proboha, pomyslela si, copak jsme obyčejné voajérky?
Tyto myšlenky byly v takový okamžik nezbytné, přestože cítila, že ji pohoršují. Tímto slíděním něco ztratila. Krajně nebenegesseritský způsob uvažování. Zato velmi lidský!
Duncan upadl do nepřirozeného stavu netečnosti, snadno rozpoznatelného klamného postoje. V jeho myšlenkách bylo příliš mnoho subjektivity, aby mohl jako mentat dobře fungovat. Přesně to, co v tuto chvíli potřebovala. Sexem k nadvědomí. Orgasmus jako budič. Bell to rozpoznala správně.
Odradová se otočila k jedné ze tří proktorek, vybrané kvůli jejich síle, přestože zde figurovaly jako údajné pozorovatelky, se slovy: "Ghola chce vzkřísit své původní vzpomínky a současně se toho výsostné děsí. To je hlavní překážka, kterou musíme překonat."
"Volovina!" ozval se Idaho. "Víš, co nám v tuto chvíli hraje do karet? Jeho matka byla jednou z vás a dala mu hloubkový výcvik. Jaká je podle tebe pravděpodobnost, že ho opomenula ochránit proti vašim Vtiskovatelkám?"
Odradová se k němu prudce obrátila. Mentat? Ne, přehrával si svoji bezprostřední minulost, srovnával. Ale ta zmínka o Vtiskovatelkách…, že by se mu při jejich první "sexuální kolizi" s Murbellou navrátily vzpomínky z předešlých gholských životů tímto způsobem? Hlubokým odporem vůči vtisknutí?
Proktorka, na kterou se Odradová obrátila, se rozhodla nereagovat. Materiály z Archivů si přečetla, když jí Bellondová dávala instrukce. Všechny tři věděly, že mohou být vyzvány, aby malého gholu zabily. Vládl schopnostmi, které by je mohly ohrozit? To se dozvědí, pokud Sheeana uspěje.
"Streggiová mu řekla, proč je zde," oznámila Odradová Idahovi.
"Co mu řekla?" opáčil Idaho, na to, že hovořil s Matkou představenou, velmi kategorickým hlasem.
Proktorky na něj zlobně pohlédly.
Odradová vědomě mírným tónem odvětila: "Řekla mu, že Sheeana obnoví jeho vzpomínky."
"Co on na to?"
"Proč to neudělá Duncan?"
"Odpověděla mu upřímně?"
"Ano, aniž mu něco prozradila. Řekla mu, že Sheeana zná lepší způsob. A ty že jsi s tím souhlasil."
"Podívej se na něj! Vůbec se nehýbe. Doufám, že jste ho něčím nenadopovaly?"
Probodl proktorky pohledem.
"To bychom se neodvážily. Je soustředěný do sebe. Vzpomínáš si, že jinak to nejde, nebo ne?"
Idaho klesl zpátky do křesla, ramena svěšená. "Murbella stále opakuje: ‚Je to ještě dítě. Je to ještě dítě.' Víš dobře, že jsme se kvůli tomu pohádali."
"Já se kloním k tvému názoru. Bašár nebyl dítě. A bašára teď probouzíme."
Zdvihl dva zkřížené prsty. "Doufejme."

Ucouvla s pohledem upřeným na jeho zkřížené prsty. "Nevěděla jsem, že jsi pověrčivý."
"Modlil bych se k Durovi, kdybych věděl, že to pomůže."
Pamatuje si, jaké bolesti zazíval on.
"Nedejte mu najevo soucit," zabručel. "Obraťte ho proti němu, ať se soustředí na své nitro. Potřebujete jeho hněv."
Mluvil z vlastní zkušenosti.
Najednou řekl: "Tohle může být ta největší hloupost, jakou jsem kdy udělal. Měl bych být s Murbellou."
"Jsi v dobré společnosti, Duncane. A pro Murbellu teď nemůžeš nic udělat. Podívej se!" Teg vyskočil z podložky a zdvihl hlavu ke stropním transočím.
"To mi nikdo nepomůže?" dožadoval se. V jeho hlase bylo více zoufalství, než pro tuto fázi předpovídali.
"Kde je Duncan Idaho?"
Idaho sebou škubl. Odradová mu položila ruku na rameno. "Zůstaň, kde jsi, Duncane. Ani ty jemu nemůžeš pomoct. Ještě ne."
"Nepoví mi někdo, co mám dělat?" zapípal opuštěným hláskem Teg. "Co chcete se mnou udělat?"
To byla Sheeanina chvíle. Vstoupila tajnými dveřmi za Tegovými zády. "Tady jsem." Měla na sobě poloprůhledné roucho z pavučinově jemné tkaniny. Lnulo jí k tělu. Obešla ho, aby k němu stála čelem.
Zůstal na ni civět. Tohle že má být Ctihodná matka? V něčem takovém ještě nikdy žádnou neviděl. "Ty mi máš vrátit vzpomínky?" Pochyby a zoufalost.
"Pomohu ti k tomu, aby sis je vrátil sám." Při těch slovech ze sebe sňala svůj šat a odhodila ho stranou.
Snášel se k zemi jako veliký modrý motýl.
Teg jen zíral. "Co to děláš?"
"Co myslíš?" Posadila se vedle něj a položila mu ruku na penis.
Hlava mu poskočila, jako kdyby mu dal někdo zezadu pohlavek. Zíral na Sheeaninu ruku a začínal topořit.
"Co to děláš?"
"Nevíš?"
"Ne!"
"Bašár by to věděl."
Zdvihl oči k jejímu obličeji, který byl tak blízko. "Ale ty to víš! Proč mi ti nechceš říct?"
"Já nejsem tvá paměť!"
"Proč tak divně bručíš?
Přiložila mu rty ke krku. Pozorovatelé věděli, proč bručí. Murbella tomu říkala intenzifikátor, zpětná vazba naladěná na sexuální odezvu. Nabývala na síle.
"Co to děláš?" skoro zavřeštěl, když na něj obkročmo dosedla. Začala se vlnit.
"Odpověz, proklatě!" zavřeštěl, tentokrát naplno.
Kde se vzalo to "proklatě!"? blesklo Odradové hlavou.
Sheeana ho vsunula do sebe. "Tady je odpověď!"
Jeho ústa vykrojila bezhlasé "Ohhhhhhh".
Pozorovatelé viděli soustředění, zračící se v Tegových očích, ale Sheeana ho sledovala i jinými smysly.
"Musíš cítit pnutí v jeho stehnech, signální pulz bloudivého nervu, a obzvláště si všímej, jak mu tmavnou bradavky. Až ho budeš mít v tomto bodě, podrž ho tam tak dlouho, dokud se mu nerozšíří panenky."
"Vtiskovatelka!" zakřičel Teg tak hlasitě, až pozorovatelky nadskočily.
Zabušil pěstmi do Sheeaniných ramen. U vizostěny všichni viděli, jak mu v očích zajiskřilo něčím, co tam předtím nebylo. Začal sebou škubat.
Odradová byla na nohou. "Co se to děje?"
Idaho zůstal sedět. "To, co jsem předvídal."
Sheeana Tega odstrčila, aby unikla z dosahu jeho škrábajících prstů.
Dopadl na zem, načež se otočil takovou rychlostí, že to u přihlížejících vyvolalo šok. Několik dlouhých vteřin na sebe s Sheeanou hleděli. Potom se pomalu narovnal a začal se prohlížet. Chvíli nato upnul svoji pozornost ke své levici, kterou držel před sebou. Jeho pohled pomalu vystoupal nejprve ke stropu a potom se postupně svezl po všech čtyřech stěnách. Znovu se podíval na své tělo.

"Co to má, u horoucích pekel…" Stále ten dětsky pisklavý hlas, ale s podivně dospělou intonací.
"Buď vítán, gholo bašáre," řekla Sheeana.
"Pokusila ses mě vtisknout!" Zlostná obžaloba. "Myslíš si, že mě matka nenaučila, jak tomu zabránit?" Na tváři se mu objevil nepřítomný výraz. "Ghola?"
"Někteří tě raději berou jako klona."
"Kdo jsi… Sheeana!" Otočil se kolem dokola. Zvolily tuto místnost pro její tajné přístupové dveře, jakož i neviditelné přilehlé prostory. "Kde to jsme?"
"Uvnitř nelodi, kterou jsi dopravil na Dunu těsně předtím, než tě zabili." Stále podle pravidel.
"Zabili…" Znovu se podíval na své ruce. Pozorovatelé jako by viděli, jak mu ze vzpomínek odpadávají gholské pavučnice. "Zabili mě… na Duně?" Skoro až truchlivě.
"Hrdina až do konce," doplnila Sheeana.
"Moji… muži, které jsem dovezl z Gammu… co…"
"Ctěné matre udělaly z Duny odstrašující příklad. Mrtvá koule spálená na uhel."
Jeho rysy zbrázdil hněv. Posadil se, zkřížil nohy a položil zaťaté pěsti na kolena. "Ano… učil jsem se v… mém životopise." Znovu k Sheeaně zdvihl oči. Seděla na podložce a nehýbala se. Takový střemhlavý skok do vzpomínek mohla docenit jen osoba, která prodělala Agonii. Nyní potřeboval úplný klid.
Odradová zašeptala: "Nezasahuj, Sheeano. Nech tomu volný průběh. Ať se s tím vypořádá sám." Rukou dala signál třem proktorkám. Přemístily se k tajným dveřím a namísto do tajné místnosti upíraly zrak na Matku představenou.
"Připadá mi to legrační, považovat se za historickou postavu," řekl Teg. Dětský hlas znějící dospělostí. Zavřel oči a začal zhluboka oddychovat.
Odradová se v pozorovací místnosti opřela do křesla a zeptala se: "Co jsi viděl, Duncane?"
"Když ho Sheeana odstrčila, otočil se tak rychle, jak to dokáže jen Murbella."
"Rychleji."
"Možná… je to proto, že má mladé tělo a dostal od nás prana-bindúový výcvik."
"Nejen to. Sám jsi nás na to upozornil. Neznámé atreidské buněčné znaky." Podívala se na bdělé proktorky a zavrtěla hlavou. Ne. Ještě ne. "Čert aby vzal tu jeho matku! Hypnoindukce k zablokování vtiskovatelky, a ona to před námi utajila."
"Ale vezmi si, co nám dala. Efektivnější způsob navracování vzpomínek."
"Měli jsme to poznat samy!" Měla na sebe zlost. "Scytale tvrdí, že Tleilax používal bolest a konfrontaci. Pochybuji."
"Tak se ho zeptej."
"Tak jednoduché to není. Naši Mluvčí pravdy si jím nejsou jistí."
"Je neprůhledný."
"Kdy jsi ho studoval?"
"Dar! Mám přístup k záznamům z transočí."
"Já vím, ale…"
"Zatraceně! Co kdyby sis teď hleděla Tega! Podívej se na něj! Co se děje?"
Teg se díval do transočí, na tváři výraz pekelného soustředění.
Bylo to pro něj jako procitnutí ze spánku ve chvíli vojenského konfliktu, s burcující pobočníkovou rukou na rameni. Nějaká věc žádala jeho pozornost! Vzpomněl si, jak sedí ve velitelském centru nelodi, Dar stojí za ním, ruku položenou na jeho krku. Škrábe ho? Nějaká nouzová situace. Jaká? Tohle podivné tělo. Gammu… a teď jsou na Duně, teď zase… Vybavovaly se mu nejrůznější věci: dětství strávené na Kapitule? Dar jako… jako… zachytil další vzpomínky. Pokusily se mě vtisknout!
Myšlenka, kolem níž se jeho vědomí řítilo jako řeka kolem skaliska v korytě.
"Dar! Jsi tam? Jsi tam!"
Odradová si zamyšleně promnula bradu. Co teď?
"Matko!" Ten obviňující tón!
Odradová se dotkla transdesky vedle křesla. "Ahoj, Milesi. Vyjdeme si do sadů?"
"Konec maškarády, Dar. Vím, proč mě potřebujete. Ale varuji tě: Násilí je cesta k moci pro nesprávné lidi. Jako bys to nevěděla!"

"Stále loajální k Sesterstvu, Milesi, i přesto, oč jsme se právě pokusily?"
Pohlédl na pozornou Sheeanu. "Stále váš poslušný pejsek."
Odradová šlehla pohledem po usmívajícím se Idahovi. "Ty a tvoje zpropadené historky!"
"V pořádku, Milesi - konec maškarády, ale potřebuji vědět, jak to bylo na Gammu. Říká se, že ses pohyboval rychleji, než stačilo zachytit lidské oko."
"To je pravda." Hlas monotónní k nevíře.
"A před chvílí…"
"Tohle tělo je na takovou zátěž příliš malé."
"Ale…"
"Vypotřeboval jsem tím všechnu energii a teď mi chybí."
Odradová vrhla tázavý pohled na Idaha. Přikývl. Mluví pravdu.
Pokynem odvolala proktorky ode dveří. Uposlechly, ovšem váhavě. Co jim Bell nařídila?
Teg ještě neskončil. "Rozumíme si, dcero? Jelikož je každý jedinec zodpovědný toliko sám sobě, formování jeho osobnosti vyžaduje tu nejvyšší péči a pozornost?"
Ta jeho zatracená matka ho naučila všechno!
"Omlouvám se, Milesi. Nevěděly jsme, že tě tvá matka připravila."
"Čí to byl nápad?" zeptal se s pohledem upřeným na Sheeanu.
"Můj, Milesi," ozval se Idaho.
"Ach, ty jsi tam také?" Další záplava navrácených vzpomínek.
"Pamatuji si bolest, kterou jsi mi při navracení vzpomínek způsobil," řekl Idaho.
To ho vystřízlivělo. "To beru, Duncane. Omluva je zbytečná." Podíval se do reproduktorů, které přenášely jejich hlasy.
"Jaký je tam nahoře vzduch, Dar? Je na tebe dost čistý?"
Idiotský nápad! pomyslela si. A on to ví. Vůbec není čistý. Vydýchaný lidmi kolem ní, včetně těch, kteří chtěli být v její vzrušující blízkosti, těch, kteří oplývali nápady (někdy i takovými, že by si na jejím místě počínali lépe), těch, kteří jednou rukou dávali a druhou brali. Čistý jen co je pravda! Vycítila, že Teg se jí pokoušel něco sdělit. Co?
"Někdy musím být autokrat!"
Řekla mu to během jedné z jejich procházek po sadech, když mu vysvětlovala význam slova "autokrat", a potom dodala: "Mám moc, kterou musím používat. Strašlivě mě to svazuje."
Máš moc, tak ji použij! To bylo poselství, které jí bašár-mentat vzkazoval. Buď mě zabij, nebo pusť, Dar.
Přesto se rozhodla hrát o čas, ačkoli věděla, že to vycítí. "Milesi, Burzmali je mrtev, ale jsou tady jeho zálohy, které sám vycvičil. Nejlepší -"
"Neotravuj mě drobnostmi!" Ten velitelský tón! Slabý a pisklavý, ale jinak v něm bylo všechno, co v něm mělo být.
Proktorky se samy od sebe pohnuly ke skrytým dveřím. Odradová je zlostnými posunky odehnala zpátky. Teprve v tu chvíli si uvědomila, že dospěla k rozhodnutí.
"Vraťte mu šaty a přiveďte ho sem," nařídila. "A sežeňte mi Streggiovou."
Tegova první slova Odradovou vyplašila natolik, že zapochybovala, jestli neudělala chybu.
"Co když bitvu nepovedu tak, jak si představuješ?"
"Ale řekl jsi, že…"
"Já toho za svého života… životů napovídal. Válka mravní smysl neposiluje, Dar."
Bašárovy názory na toto téma si vyslechla (a Tarazová stejně tak) už vícekrát. "Válka po sobě zanechává pocit typu: jez, pij a dováděj, který častokrát vede k nevyhnutnému morálnímu kolapsu."
Souhlasí, jenom nechápala, kam svou připomínkou směřoval. "Protože každý veterán navracející se domů s nově nabytým pocitem osudovosti (Přežil jsem; musí to být záměr Boží) s sebou přináší chatrně utajovanou trpkost, a je připraven nastoupit ‚snadnou cestu', protože toho už zkusil dost."
Tegova slova a její přesvědčení.
Do místnosti se vřítila Streggiová, ale dříve než stačila něco říct, Odradová jí pokynem ruky dala najevo, ať se postaví stranou a nic neříká.

Akolytka v sobě projednou našla odvahu neuposlechnout příkazu Matky představené.
"Duncan by měl vědět, že má další dceru. Matka i dítě jsou naživu a v pořádku." Podívala se na Tega.
"Ahoj, Milesi." Teprve pak Streggiová ustoupila dozadu ke stěně a zůstala tiše stát.
Je skvělejší, než jsem doufala, pomyslela si v duchu Odradová.
Idaho se v křesle viditelně uvolnil a zbavil se napětí, které mu bránilo v náležitém hodnocení právě minulých událostí.
Teg kývl hlavou směrem ke Streggiové, ale jeho slova patřila Matce představené: "Nějaká další slůvka šeptaná Bohu do ouška?" Bylo nezbytné, aby směroval jejich pozornost a mohl se spolehnout, že je s tím Odradová srozuměna. "Pokud ne, vážně umírám hlady."
Odradová zdvihla prst a Streggiová na její signál odešla.
Tušila, kam Teg směruje její pozornost, a jeho následující slova její tušení potvrdila: "Tentokrát jste po sobě možná skutečně zanechaly jizvu."
Osten namířený na pyšné tvrzení Sesterstva, že "nedopustíme, aby se na naší minulosti nasbíraly jizvy. Jizvy mnohdy skrývají více, než odhalují".
"Některé jizvy odhalují více, než skrývají," řekl. Podíval se na Idaha. "Je to tak, Duncane? Mentat k mentatovi."
"Vypadá to, že jsem zpátky v jedné staré rozepři," řekl Idaho.
Teg se podíval na Odradovou. "Vidíš, dcero? Mentat pozná rozepři, kterou už slyšel. Pyšníš se tím, že vždycky víš, co se po tobě žádá, ale tahle zrůda je tvé vlastní výroby!"
"Matko představená!" Ozvala se jedna z proktorek, které se nelíbilo, jak s ní mluví.
Odradová si jí nevšímala. Cítila rozmrzelost, palčivou a neúprosnou. Tarazová uvnitř si tu rozepři pamatovala: "Formují nás benegesseritské asociace. Podivným způsobem nás oslabují. Ó ano, když musíme, zasazujeme rychlé a hluboké rány, ale to je jiný druh oslabení."
"Já se na vašem oslabení účastnit nechci," řekl Teg. Takže si to pamatoval.
Streggiová se vrátila s miskou hnědého vývaru, ve kterém plavaly kousky masa. Teg se posadil na zem a bez otálení se pustil do jídla.
Odradová mlčela, její myšlenky bloudily po místech, na která je vyslal Teg. Každá Ctihodná matka kolem sebe vystavěla pevnou stěnu, na kterou se promítaly všechny věci přicházející zvenčí (včetně emocí). Murbella měla pravdu. Sesterstvo se muselo znovu naučit emocím. Zůstanou-li jen pozorovatelkami, jejich dny jsou sečteny.
Obrátila se k Tegovi. "Nikdo po tobě nebude chtít, abys nás oslabil."
Jak Teg, tak Idaho zaslechli v jejím hlase něco jiného. Teg odložil prázdnou misku stranou, ale Idaho promluvil jako první. "Kultivovanost."
Teg souhlasil. Sestry se málokdy chovaly impulzivně. Jejich reakce byly ukázněné i v době nebezpečí. Šly za hranice toho, co většina lidí považovala za kultivovanost. Nepoháněly je ani tak představy o moci jako jejich vlastní dlouhodobý pohled, plod naléhavosti a téměř neomezené paměti. Teg se podíval na ostražité proktorky.
"Byly jste hotové mě zabít," řekl.
Odpověď nedostal. Nebylo proč. Mentatské vyjadřování poznali všichni.
Teg se otočil a podíval se zpátky do místnosti, v níž se mu vrátila paměť. Sheeana byla pryč. Na okraji jeho vědomí zašustily další vzpomínky. Promluví, až přijde jejich čas. S tímto drobným tělem ale bude potíž. A Streggiová… Zaměřil se na Odradovou. "Bylo to od vás chytřejší, než jste si vy samy myslely. Ale moje matka…"
"Nemyslím, že to předpokládala," odtušila Odradová.
"Ne… tak moc Atreidka zase nebyla."
Za daných okolností to bylo slovo natolik elektrizující, že pohroužilo místnost do naprostého ticha. Proktorky postoupily blíže.
Ta jeho matka!
Teg si proktorek nevšímal. "Abych odpověděl na otázku, kterou jsi mi nepoložila, nedokážu vysvětlit, co se se mnou na Gammu stalo. Moje fyzická a mentální rychlost se vymyká chápání. Při dostatečné míře fyzických rozměrů a energie bych se během jediného tepu tvého srdce dostal ven nejen z této místnosti,

ale možná i z lodi. A…," zdvihl ruku. "To jsem stále váš poslušný psík. Udělám, co po mně žádáš, ale možná ne tak, jak si představuješ."
Odradová spatřila ve tvářích svých Sester zděšení. Co jsem to na nás vypustila?
"Dokážeme zabránit jakékoli živé bytosti, aby opustila tuto loď," řekla. "Možná jsi rychlý, ale pochybuji, že jsi rychlejší než oheň, který by tě pozřel, kdyby ses pokusil odejít bez našeho svolení."
"Odejdu, až to budu považovat za vhodné, a s vašim svolením. Kolik Burzmaliho speciálních jednotek máte?"
"Skoro dva miliony." Na jeho tváři se objevilo překvapení.
"Tolik!"
"Na Lambadas jich měl s sebou více než dvakrát tolik, když je Ctěné matre zničily."
"Budeme muset být o něco chytřejší než chudák Burzmali. Necháš mě teď, abych to probral s Duncanem? Proto si nás tu přece držíte? Kvůli naší specializaci." S úsměvem zaklonil hlavu ke stropním transočím. "Jsem si jistý, že naši rozmluvu řádně přezkoumáte, než ji schválíte."
Odradová si se Sestrami vyměnila pohledy. Stála v nich tatáž nevyslovená otázka. Co jiného nám zbývá?
Odradová se postavila s pohledem upřeným na Duncana. "Konečně práce pro mentata a Mluvčího pravdy!"
Když ženy odešly, Teg se vysoukal na jedno z křesel a podíval se na prázdnou místnost za vizostěnou. Bylo to o vlásek, ještě stále cítil, jak mu od námahy buší srdce. "Náramné divadlo," prohlásil, když se uvelebil.
"Už jsem viděl lepší." Hlas vyprahlý jako poušť.
"Teď bych si dal pořádnou sklenici marinety, ale tohle tělo by ji asi sotva sneslo."
"Až se Dar vrátí do Centrály, Bell už na ni bude čekat," řekl Idaho.
"Do horoucích pekel s Bell! Musíme Ctěné matre deaktivovat, dříve než nás najdou."
"A náš bašár něco vymyslí."
"Zatracený titul!"
Šok zabránil Idahovi prudce se nadechnout.
"Něco ti povím, Duncane!" Naléhavý tón. "Jednou, když jsem přicházel na důležité jednání s našimi potencionálními nepřáteli, zaslechl jsem pobočníka, jak mě ohlašuje. ‚Přichází bašár.' Divže jsem kvůli abstrakcím nezakopl."
"Mentatský chumel."
"Ovšem. Věděl jsem, že mě ten titul zbavuje něčeho, co jsem si nemohl dovolit ztratit. Bašár? Byl jsem víc než to! Byl jsem Miles Teg, jméno, které mi dali moji rodiče."
"Chytil ses do pasti jmen!"
"Nepochybně, a uvědomil jsem si, že mé jméno leží daleko od něčeho zásadnějšího. Miles Teg? Ne, šel jsem hlouběji. Slyšel jsem svoji matku, jak říká: ‚Ach, to je nádherné děťátko.' A měl jsem další jméno: ‚Nádherné Děťátko'."
"Šel jsi ještě hlouběji?" Idaho pocítil narůstající vzrušení.
"Byl jsem v pasti. Jméno vede ke jménu a to vede ke jménům a to k bezejmennému. Když jsem do té ‚důležité' místnosti vstoupil, byl jsem bezejmenný. Riskl jsi to někdy?"
"Jednou," připustil zdráhavě Idaho.
"Všichni to nejméně jednou zkusíme. Byl jsem tam. Dostal jsem všechny potřebné informace, o každém člověku za stolem - tvář, jméno, titul a všechno, co s tím souviselo."
"Ale ve skutečnosti jsi tam nebyl."
"Viděl jsem jejich netrpělivé tváře, jak si mě prohlížejí, uvažují, bojí se. Ale neznali mě!"
"To ti dalo pocit obrovské moci?"
"Přesně jak nás varovali naši učitelé. Kladl jsem si otázku: ‚Je toto Duše na svém počátku?' Nesměj se. Je to hrozná otázka."
"Takže jsi šel hlouběji?" Idaho se ocitl v zajetí Tegových slov a nedbal na varovné šimrání na pokraji vědomí.
"Ó ano. A octl jsem se v pověstné ‚Síni zrcadel', před kterou nás tolik varovali."
"To znamená, že sis vzpomněl, jak se dostat ven a…"

"Vzpomněl? Zřejmě jsi tam byl také. Tebe vytáhla vzpomínka?"
"Částečně."
"Já přesto setrval a díval se na své ‚Já všech já' a jeho nekonečné permutace. Odrazy odrazů ad infinitum."
"Kouzlo ‚ego jádra'. Jen zatraceně málokomu se z takové hloubky podařilo dostat zpátky. Měl jsi štěstí."
"Nejsem si jistý, jestli se to dá nazvat štěstí. Věděl jsem, že musí existovat První vědomí, procitnutí…"
"Které zjistí, že není první."
"Já ale chtěl své já na samotném kořeni svého já!"
"A těm, co tam byli, jsi připadal normální?"
"Později jsem zjistil, že tuhle moji mentální akrobacii zakrýval kožený výraz."
"Ty jsi mlčel?"
"Jako zařezaný. Bylo to interpretováno jako ‚bašárova očekávaná zdrženlivost'. Tolik k mé pověsti."
Idaho už se chtěl usmát, když si vzpomněl na transoči. Okamžitě si uvědomil, jak si takové odhalení hlídací psi vyloží. Divoká vloha v nebezpečném atreidském potomku! Sestry znaly mystérium zrcadel. Každý, kdo jim unikl, musel být podezřelý. Co mu zrcadla ukázala?
Jako kdyby jeho nebezpečnou otázku zaslechl, Teg řekl: "Byl jsem v pasti a věděl jsem to. Dokázal jsem si sám sebe představit jako nehybnou živou mrtvolu, ale nedbal jsem toho. Zrcadla byla všude, dokud se přede mnou, jako předmět, který se vznesl z vodní hladiny, neobjevila má matka. Vypadala přibližně stejně, jako vypadala těsně před svou smrtí."
Idaho se rozechvěle nadechl. Copak si Teg neuvědomoval, co teď transočím řekl?
"Sestry si teď budou myslet, že jsem přinejmenším potencionální Kwisatz Haderach," řekl Teg. "Další Muad'Dib! Volovina! Jak tak rád říkáš. To by nikdo z nás neriskoval. Víme, co jsme stvořili, a nejsme blbci!"
Idahovi se nedařilo polknout. Akceptují Tegova slova? Říkal pravdu, ale stejně…
"Vzala mě za ruku," pokračoval Teg. "Cítil jsem její dotek! A vyvedla mě ven ze Síně. Když jsem za stolem procitl, čekal jsem, že bude vedle mě. Stále jsem cítil její dotyk, ale nebyla tam. Věděl jsem to. A tak jsem se přinutil k pozornosti a převzal iniciativu. Sesterstvo tehdy mělo možnost získat důležité výhody, a já je získal."
"Něco, co ti matka vložila do…"
"Ne! Viděl jsem ji stejně, jako vidí Ctihodné matky Zděděné vzpomínky. Byl to její způsob, jak mi říct: ‚Co tady, hochu bídná, marníš čas, když máš práci?' Nikdy mě neopustila, Duncane. Minulost nás nikdy neopouští, nikoho."
Idaho najednou pochopil smysl Tegova vyprávění. Upřímnost a poctivost až na kost!
"Ty máš Zděděné vzpomínky?"
"Ne! Jen to, co má ve stavu nouze každý. A Síň zrcadel takovým stavem nouze byla, a pomohla mi vidět a cítit, kde hledat pomoc. Ale už se tam nevrátím!"
Idaho to přijal. Většina mentatů se této návštěvy Nekonečna jednou v životě odvážila a poznala pomíjivý charakter jmen a titulů, ale Tegův příběh byl něčím mnohem víc než pouhou výpovědí o čase coby proudu a obrazu.
"Došlo mi, že je načase, abychom se Bene Gesseritu představili v plné kráse," řekl Teg. "Měli by vědět, do jaké míry nám mohou důvěřovat. Čeká nás práce a už jsme promarnili dost času hloupostmi."
Plýtvej energií na těch, kteří tě učiní silnějším. Energie promrhaná na slabších tě vleče k záhubě (pravidlo Cténých matre) Benegesseritský komentář: Kdo to posoudí?

## ZÁZNAM DORTUJLOVÉ

Den, kdy se vrátila Dortujlová, se pro Odradovou nevyvíjel dobře. Zbrojařská porada s Tegem a Idahem skončila neúspěchem. Uvědomovala si, že její reakce ovlivnila blízkost lovcovy sekyry, kterou po celou dobu jednání cítila v zádech.
Potom odpolední schůzka s Murbellou - slova, slova, slova. Murbella zabředla do filozofických problémů. Slepá ulička, pokud se to v případě Odradové dalo tak nazvat.

Schylovalo se k večeru. Stála v nejzápadnějším bodě kruhové dlažby kolem Centrály. Bylo to jedno z jejích oblíbených míst, ale přítomnost Bellondové ji připravila o očekávaný požitek.
Když je tam našla Sheeana, zeptala se: "Je to pravda, že jsi umožnila Murbelle volný pohyb po lodi?"
"Tak!" To byla jedna z nejhorších obav Bellondové.
"Bell," umlčela ji zavčasu Odradová a ukázala na prstenec sadů. "Tamta malá vyvýšenina, kde jsme nezasadily žádné stromy. Chci, abys tam nechala postavit altán podle mých představ. Vyhlídkovou besídku s mřížovím."
Bellondová už ale byla k nezastavení. Odradová ji jen zřídka viděla takto rozlícenou. A čím více se vztekala, tím byla Odradová neoblomnější.
"Chceš dát postavit… altán? V sadu? A na čem ještě hodláš mrhat našimi zdroji? Altán! Zase jeden z těch tvých vrtochů…"
Byla to nesmyslná debata. Obě dvě po dvaceti slovech věděly, oč kráčí. Matka představená jako první ustoupit nemohla a Bellondová neustupovala skoro nikdy. Bušila do vyklizených hradeb i potom, co se Odradová přestala ozývat. Až když Bellondové došly síly, Odradová poznamenala: "Dlužíš mi oběd, Bell. A dej si záležet, zařiď to nejlepší."
"Já že ti dlužím…," zaprskala Bellondová.
"Smířčí oběť," prohlásila Odradová. "A chci, aby nám ji podali v mém altánu… v mé vrtošivě besídce."
Sheeana se rozesmála a Bellondová byla nucena se připojit, leč její smích zněl poněkud kysele. Věděla, kdy prohrála.
"Bude všem na očích a lidé budou říkat: ‚Hle, jak sebejistá je naše Matka představená,'" řekla Sheeana.
"Takže to chceš kvůli pozdvižení morálky!" V tuto chvíli už Bellondové nezbývalo než přijmout jakýkoli důvod.
Odradová zářila spokojeností. Moje chytrá malá holčička! Sheeana nejenže přestala Bellondovou dráždit, ale jala se posilovat sebeúctu své starší Sestry, kdykoli to jen bylo možné. Bell to samozřejmě věděla. Zůstávala nevyhnutelná benegesseritská otázka: Proč?
Sheeana ji vycítila a řekla: "Ve skutečnosti je tahle půtka o Milesovi a Duncanovi. A já osobně už jí mám po krk."
"Kdybych jen znala skutečný smysl toho, co děláš, Dar!" posteskla si Bellondová.
"Energie má svůj model, Bell!"
"Co tím myslíš?" ozvala se překvapeně Bellondová.
"Najdou nás, Bell. A já vím jak."
Bellondové spadla čelist.
"Jsme otroky našich zvyklostí," pokračovala Odradová. "Otroky energií, které vytváříme. Může se otrok osvobodit? Víš stejně dobře jako já, oč jde, Bell."
Bellondová projednou upadla do rozpaků.
Odradová na ni upírala strnulý pohled.
Pýcha, to viděla, když pohlédla na své Sestry a jejich místa. Důstojnost byla jen maska. Žádné skutečné lidství. Namísto toho tato zjevná konformita, nefalšovaný model Bene Gesseritu, který ve společnosti znalé hrozby modelů, houkal jako varovný klakson.
Sheeana byla zmatená. "Zvyklosti?"
"Zvyklosti jsou dravá zvěř, která tě nakonec vždycky dostane. Já, které jsi v sobě stvořila, tě bude pronásledovat. Najde si tě bludný přízrak lačnící po tvé duši. Jsme drogově závislé na vnitřním člověku, kterého jsme stvořily. Otroci svých činů. Jsme závislé na Ctěných matre a ony na nás!"
"Další tvůj romantický výlev!" postěžovala si Bellondová.
"Ano, jsem romantik… takový, jaký byl Tyran. Naladil se na ustálený tvar svého díla. Já jsem naladěná na jeho jasnozřivou past."
Ale jak blízko je lovec a jak hluboká je propast.
Bellondové to nestačilo. "Řekla jsi, že víš, jak nás najdou."
"Stačí, aby identifikovaly vlastní návyky a… Ano?" To už patřilo akolytce, která se vynořila z průchodu za Bellondovou.
"Matko představená, Matka Fintilová právě odvedla na přistávací plochu Ctihodnou matku Dortujlovou.

Do hodiny jsou tady."
"Přiveďte ji do mé pracovny!" Odradová pohlédla na Bellondovou, v očích téměř výraz vášně. "Řekla něco?"
"Matka Dortujlová je nemocná," odvětila akolytka.
Nemocná? Ctihodná matka, a nemocná, co to je za nezvyklou představu.
"Zdrž se úsudku." To promluvila Bellondová-mentat, Bellondová nepřítel romantiky a nespoutané fantazie.
"Sežeňte Tam. Chci ji tam mít jako pozorovatelku," nařídila Odradová.
Dortujlová se vbelhala dovnitř o holi spolu s Fintilovou a Streggiovou, které ji podpíraly. V jejích očích se nicméně zračila odhodlanost, uvážlivé hodnocení všeho, na čem spočinul její zrak. Stažená kápě odhalovala její hnědé vlasy barvy zašlé slonoviny. V jejím hlase byla znát únava.
"Učinila jsem, jak jsi nařídila, Matko představená." Když Fintilová a Streggiová odešly, Dortujlová bez vyzvání usedla do závěsného křesla vedle Bellondové. Krátké pohledy na Sheeanu a Tamalanovou po její levici, potom tvrdý pohled do očí Odradové. "Setkáte se na Uzlu. Myslí si, že je to jejich nápad. Tvoje Pavoučí královna tam bydlí!"
"Za jak dlouho?" zeptala se Sheeana.
"Požadují jedno sto standardních dní, počínaje dneškem. Jestli budete chtít, můžu to upřesnit."
"Proč tak dlouho?" chtěla vědět Odradová.
"Můj názor? Aby posílily obranu."
"Záruky?" Tentokrát se ptala Tam, jadrná jako vždy.
"Co se ti stalo?" Odradová byla otřesená zjevnou slabostí, která z ženy vyzařovala.
"Dělaly na mně pokusy. To ale není důležité. Na rozdíl od podmínek. Říkají, že ti zaručují bezpečný příchod i odchod. Tomu nevěř. Můžeš mít s sebou malý doprovod, nanejvýš pět osob. Počítej s tím, že je všechny zavraždí, ačkoli… možná jsem je něčemu přiučila."
"Očekávají, že jim přinesu kapitulaci Bene Gesseritu?" Hlas Odradové ještě nikdy nezněl tak mrazivě. Slova Dortujlové vyvolala vidinu tragédie.
"Taková byla návnada."
"Sestry, které byly s tebou?" zeptala se Sheeana.
Dortujlová si v obvyklém benegesseritském gestu poklepala na čelo. "Mám je. Shodly jsme se na tom, že Ctěné matre zasluhují potrestání."
"Tedy mrtvé?" sykla Odradová mezi sevřenými rty.
"Pokoušely se mě násilím získat do svých řad. ‚Vidíš? Jestli nebudeš souhlasit, zabijeme další.' Řekla jsem jim, aby nás pozabíjely a na setkání s Matkou představenou zapomněly. Pochopily to teprve tehdy, až jim došli rukojmí."
"Ty jsi se všemi předávala?" zeptala se Tamalanová. Ano, to byla pro Tamalanovou, která se blížila své vlastní smrti, náležitá otázka.
"Zatímco jsem se naoko ujišťovala, že jsou mrtvé. Povím vám i zbytek. Ty ženy jsou groteskní bytosti. Drží si v klecích futáry. Těla mých sester vhodily futárům do klece a ti je sežrali. Pavoučí královna - příhodné jméno - mě donutila se na to dívat."
"Nechutné!" zněl komentář Bellondové.
Dortujlová povzdechla. "Nemohly přirozeně tušit, že mám ve Zděděných vzpomínkách horší výjevy."
"Pokoušely se zahltit tvé vnímání," řekla Odradová. "Hlupačky. Byly překvapené, když zjistily, že nereaguješ, tak jak chtěly?"
"Spíše mrzuté. Myslím, že už takovou reakci u někoho viděly. Řekla jsem jim, že na způsobu, jak se hnojivo dostane do země, v podstatě nezáleží. Myslím, že to je rozzuřilo."
"Kanibalismus," zamumlala Tamalanová.
"Jen zdánlivě," opravila ji Dortujlová. "Futárové nejsou lidé, to je nade vší pochybnost. Napůl ochočená zvířata."
"Psovodi žádní?" zeptala se Odradová.
"Žádné jsem neviděla. A futárové skutečně mluví. Než začali žrát, řekli: ‚Jíst!' Dokonce se pošklebovali okolostojícím Ctěným matre. ‚Ty hlad?' a podobné řeči. Důležitější ovšem bylo to, co se stalo, když se

nažrali."
Dortujlová se rozkašlala. "Zkoušely to s jedy," řekla. "Pošetilé to ženy!"
Když popadla dech, pokračovala: "Když ta jejich… hostina skončila, jeden futár přistoupil k mřížím, podíval se na Pavoučí královnu a zařval. V životě jsem podobný zvuk neslyšela. Hrůzostrašný! Všechny Ctěné matre, co jich tam bylo, ztuhly a doslova se roztřásly hrůzou, věřte."
Sheeana se dotkla paže Dortujlové. "Dravec ochromující svoji kořist?"
"Nepochybně. Mělo to kvality Hlasu. Futárové vypadali překvapeně, když zjistili, že nejsem ochromená."
"Reakce Ctěných matre?" zeptala se Bellondová. Ano, mentat bude tento údaj potřebovat.
"Výkřiky, tedy až se jim vrátil hlas. Mnohé se dožadovaly, aby Velká ctěná matre dala futáry zlikvidovat. Ta na to měla jiný názor. ‚Živí jsou příliš cenní,' zněla její odpověď."
"Slibné znamení," poznamenala Tamalanová.
Odradová se podívala na Bellondovou. "Dám příkaz Streggiové, aby přivedla bašára. Námitky?"
Bellondová odměřeně kývla hlavou. Bylo jim jasné, že přes pochybnosti o Tegových záměrech, musí to riziko podstoupit.
Odradová se otočila k Dortujlové. "Budeš bydlet v mém apartmá pro hosty. Povoláme Suky. Objednej si, co potřebuješ, a připrav se na velkou Radu. Budeš zvláštní poradce."
Dortujlová se namáhavě zvedla se slovy: "Skoro patnáct dní jsem nespala. A budu potřebovat speciální stravu."
"Sheeano, dohlédni na to a zavolej Suky. Tam, ty zůstaneš s bašárem a se Streggiovou. Pravidelná hlášení. Bude chtít do výcvikové zóny a osobně převzít velení. Zařiď mu spojení s Duncanem. Nic jim nesmí stát v cestě."
"Chceš, abych tu byla s ním?" zeptala se Tamalanová.
"Jsi jeho přísavka. Bez tvého vědomí s ním Streggiová nikam nesmí. Chce Duncana za Mistra zbraní. Ujisti, aby se smířil s tím, že Duncan neopustí loď. Bell, všechna vojenská data, jaká Duncan zažádá - a přednostně. Připomínky?"
Žádné nebyly. Úvahy o následcích, to ano, ale rozhodnost Odradové byla nakažlivá.
Odradová se opřela, zavřela oči a počkala, dokud jí uši neřekly, že je sama. Nepočítaje transoči, samozřejmě.
Ví, že jsem unavená. Kdo by nebyl za takových okolností? Další tři Sestry zabité těmi bestiemi! Bašár! Musí pocítit náš bič a dostat za vyučenou!
Když uslyšela přicházet Streggiovou s Tegem, otevřela oči. Streggiová ho vedla za ruku, ale něco na jejich chování naznačovalo, že nejde o vztah dospělého a dítěte. Tegovy pohyby prozrazovaly, že jí dal svolení, aby se k němu tak chovala. Bude ji třeba varovat.
Za nimi dorazila Tam a usedla do křesla u okna, přímo pod bustou Chenoehové. Příznačné místo? Tam dělala v poslední době všelijaké věci.
"Chcete, abych zůstala, Matko představená?" Streggiová pustila Tegovu ruku a postavila se ke dveřím.
"Posaď se vedle Tam. Poslouchej a nic neříkej. Musíš vědět, co se od tebe očekává."
Teg se vysoukal do křesla, v němž ještě nedávno seděla Dortujlová. "Předpokládám, že jde o válečnou poradu."
Dospělý člověk promlouvající hlasem dítěte.
"Plán po tobě prozatím žádat nebudu," řekla Odradová.
"To je dobře. Nepředvídané zabere déle času a je možné, že ti svůj úmysl budu moci odhalit až v okamžiku boje."
"Pozorovaly jsme vás, tebe a Duncana. Proč se zajímáte o lodě z Rozptylu?"
"Protáhlé lodě z Rozptylu mají charakteristický vzhled. Viděl jsem je na plošině na Gammu."
Teg se opřel do křesla a vyčkal, až k ní prosáknou jeho slova. Energičnost, kterou vycítil z chování Odradové, mu vyhovovala. Rozhodnost! Žádné dlouhé úvahy. Přesně to, co potřeboval. Nesmí poznat rozsah mých schopností. Ještě ne.
"Hodláš maskovat naše útočné jednotky?"
Při jejích slovech vstoupila Bellondová. Když si sedala, nesouhlasně zavrčela: "Vyloučeno! Budou mít rozpoznávací kódy a tajné signály všech."

"Tohle rozhodnutí nech na mně, Bell, anebo mě zbav velení."
"Toto je Rada!" zahřměla Bellondová. "Nemáš -"
"Mentat?" Podíval se jí zpříma do očí, bašár zračící se v jeho pohledu.
V nastalém tichu řekl: "Nezpochybňuj moji loajalitu! Sesaď mě, ale neoslabuj!"
"Ať mluví," ozvala se Tam. "Nebude to první Rada, na které bude bašárovo slovo platit tolik co naše."
Bellondové o nepatrný zlomek milimetru poklesla čelist.
Teg se obrátil k Odradové: "Vyhnout se boji je otázka inteligence a informací - různorodost dat a duševní síla."
Předhazuje nám naše vlastní klišé! Odradová zaslechla v jeho hlase mentata a Bellondová zjevně také.
Inteligence a zpravodajská činnost: dvojí pohled. Bez něj byly války většinou náhodami.
Bašár seděl, nic neříkal, ponechávaje je v zajetí vlastních historických postřehů. Touha po konfliktu sahala mnohem hlouběji než do vědomí. Tyran měl pravdu. Lidstvo se chovalo jako "jedno velké zvíře". Síly, které toto velké kolektivní zvíře poháněly, sahaly až do doby kmenového společenství a ještě dále, jako tolik ostatních sil, na něž lidé reagovali zcela bezmyšlenkovitě.
Křižte geny!
Rozšiřte životní prostor svých ploditelů!
Shromažďujte energii ostatních: sbírejte otroky, peony, sluhy, nevolníky, dělníky… jména častokrát zaměnitelná!
Odradová pochopila. Vědomosti Sesterstva z něj činily jedinečného mentata a bašára. Tyto věci se pro něj staly instinktem. Požíraní energie bylo palivem válečných vášní. Říkalo se tomu "hrabivost, strach (že tě připraví o tvé poklady), hlad po moci" a tak dál a dál do hlubin jalových analýz. Odradová to slyšela i od Bellondové, která zjevně těžce nesla, aby jim podřízený připomínal něco, co dávno vědí.
"Tyran to věděl," prohlásil Teg. "Duncan ho cituje: ‚Válka je chování, jež má kořeny v jediné buňce předvěkých moří. Sežer všechno, čeho se dotkneš, jinak to sežere tebe.'"
"Co navrhuješ?" Více nevlídnosti už do své otázky Bellondová dát nemohla.
"Klamný manévr na Gammu, potom úder na jejich základnu na Uzlu. K tomu budeme potřebovat pozorovatele přímo na místě," řekl s pohledem upřeným na Odradovou.
On to ví! explodovalo Odradové v mozku.
"Domníváš se, že tvá studie Uzlu z doby, kdy to ještě byla gildovní základna, stále odpovídá skutečnosti?" chtěla vědět Bellondová.
"Ti tam neměli čas ji změnit natolik, aby se příliš lišila od toho, co mám tady." Poklepal si prstem na čelo - podivná parodie benegesseritského gesta.
"Opouzdření," odtušila Odradová.
Bellondová se k ní zlostně obrátila. "Ale ty náklady!"
"Ztráta všeho je nákladnější," řekl Teg.
"Mimoprostorová čidla nemusí být velká," uvažovala Odradová. "Duncan je zaktivuje na Holzmannovu explozi při kontaktu?"
"Exploze budou viditelné a my se tak dozvíme trajektorii." Opřel se do křesla a nepřítomně pohlédl na stěnu za zády Odradové. Spokojí se s tím? Neodvažoval se je děsit další ukázkou svých divokých vloh.
Kdyby Bell věděla, že vidí nelodě!
"Udělej to!" prohlásila Odradová. "Máš velení."
Ucítila zřetelný pocit smíchu přicházející ze Zděděných vzpomínek - Tarazová. Dej mu jeho hlavu! Tak jsem přišla ke své skvělé pověsti!
"Ještě maličkost," ozvala se Bellondová. Podívala se na Odradovou. "Ty budeš jeho zvěd?"
"Kdo jiný by se tam dostal a odvysílal svá pozorování?"
"Všechny formy vysílaní budou monitorovat!"
"I to, v němž naší nelodi sdělím, že dodržely podmínky?" opáčila Odradová.
"Zakódovaná zpráva vkomponovaná do hlášení," řekl Teg. "Duncan vymyslel šifru, jejíž rozluštění by jim zabralo celé měsíce, ale pochybuji, že si toho vůbec všimnou."
"Šílenství," zamumlala Bellondová.
"Na Gammu jsem poznal vojenského velitele Ctěných matre," řekl Teg. "Nepřesný, když přišlo na

nezbytné detaily. Nepatřičné sebevědomí, nazval bych to."
Když se na něho Bellondová zadívala, z jeho nevinných dětských očí na ni hleděl bašár. "Zapomeň na zdravý rozum, ty, kdož sem přicházíš," řekl.
"A ven, všichni!" nařídila Odradová. "Máte dost práce. A Milesi…"
Sklouzl z křesla a zůstal stát, dívaje se na ni podobně jako už tolikrát, když vyčkával, aby od Matky vyslechl něco důležitého.
"Mělo se to vztahovat na šílenství vypjatých situací, které války vždy násobí?"
"A na co jiného? Přece si nemyslíš, že jsem tím mínil tvé Sesterstvo!"
"Duncan si tak někdy hraje."
"Nechci, aby se šílenství Ctěných matre přeneslo i na nás," řekl Teg. "Že je nakažlivé, přece víš."
"Pokusily se ovládnout sexuální pud," řekla Odradová. "To se vždycky vymkne z rukou."
"Šílenství utečenců," souhlasil. Opřel se o stůl, bradu sotva nad deskou. "Ty ženské něco zahnalo zpátky. Duncan má pravdu. Něco hledají a zároveň před něčím utíkají."
"Máš devadesát standardních dní na přípravy," oznámila mu. "Ani o den déle."
Ish yara al-ahdab hadbat-u. (Hrbáč svůj hrb nevidí - lidové přísloví.) Benegesseritský komentář: Pomocí zrcadel by ho vidět mohl, ale to by se viděl celý.

BAŠÁR TEG

Bylo to slabé místo Bene Gesseritu a Odradová věděla, že Sesterstvo na to musí brzy přijít. Že ho našla první, jí útěchu nepřineslo. Popírání naší nejskrytější naděje, když ji tolik potřebujeme! Rozptyl překročil hranice lidských schopností shromažďovat zkušenosti v nějaké přijatelné formě. Jediné, co můžeme, je extrahovat nejelementárnější fakta, a to je záležitost úsudku. Životně důležitá data se uloží k zimnímu spánku v malých i velkých událostech, ve shlucích nazývaných instinkty. Nakonec k tomu došlo - musí sáhnout k nevysloveným vědomostem.
Slovo "uprchlík" nabývalo v této době svůj předkosmický význam. Malé skupinky Ctihodných matek vysílané Sesterstvem do Rozptylu měly něco společného s dávnými obrázky vysídlenců plahočících se po zapomenutých cestách, svršky svázané v žalostných uzlících naskládaných do oprýskaných dětských kočárků a vozíčků pro panenky, či naházených na vratké povozy, zvenčí oblepené pozůstatky lidství, uvnitř nacpané k prasknutí, tváře netečné beznadějí či žhnoucí zlobou.
A tak otáčíme kolem dějin stále dokola.
Když krátce před obědem nastupovala do vozidla, její myšlenky patřily jejím Ztraceným sestrám: politickým uprchlíkům, ekonomickým uprchlíkům, uprchlíkům před válkou.
To je ta tvoje Zlatá stezka, Tyrane?
Její Ztracení s ní byli i ve chvíli, když vstupovala do jídelny vyhrazené pouze pro Ctihodné matky. Obsluhovaly se samy, jako v bufetu.
Od chvíle, kdy Tega pustila do výcvikového tábora, uplynulo dvacet dní. Po Centrále se šířily zvěsti, obzvláště mezi proktorkami, přestože o dalším postupu ještě nebylo rozhodnuto. Dnes se musela oznámit nová rozhodnutí, nejen jmenovat ty, kteří ji budou při cestě na Uzel dělat doprovod.
Rozhlédla se po jídelně. Jednoduchá místnost se žlutými stěnami, nízkým stropem, malými čtvercovými stolky, které se daly srazit k sobě. Okna na jedné straně vedla na zahradu zaštítěnou průhledným krytem. Zelené trpasličí meruňky, trávník, lavičky, stolky. Když do kryté zahrady svítilo slunce, Sestry jídaly venku. Dnes tomu tak nebylo.
Sestry jí udělaly místo v řadě. Později, Sestry.
Když došla ke stolu u okna v rohu místnosti, který byl pro ni vyhrazený, úmyslně přemístila židle. Hnědý židlopes Bellondové slabě zatepal. Odradová se posadila zády do místnosti. Věděla, že to bude správně interpretováno: Ponechejte mě mým úvahám.
Čekala a dívala se oknem ven. Krytý dvůr byl obehnaný živým plotem z exoticky vyhlížejících keřů s obrovskými rudými květy s útlými, sytě žlutými tyčinkami.
Bellondová se dostavila jako první. Usedla na svého židlopsa, aniž jakkoli komentovala jeho novou polohu. Bell bývala často neupravená, pás povolený, sutanu pokrčenou, na prsou zbytky jídla. Dnes byla

však upravená a čistá.
Copak, copak?
"Tam se Sheeanou přijdou později," řekla Bellondová.
Odradová nepřestávala studovat změněný vzhled své poradkyně. Že by zhubla? Neexistoval způsob, jak Matku představenou zcela odloučit od toho, co se odehrávalo ve smyslové zóně jejích zájmů. Někdy ovšem pracovní tlaky odpoutaly její pozornost od drobnějších změn. Totéž se dalo říct o každé Ctihodné matce. Negativní vjemy stejně poučné jako pozitivní. Odradová si po zralé úvaze uvědomila, že tato nová Bellondová s nimi žila už několik týdnů.
Něco se muselo stát. Každá Ctihodná matka dokáže přiměřeně regulovat váhu i postavu. Otázka vnitřní chemie - tlumení či přidávání ohni na síle. Buřičská Bellondová už roky stavěla na odiv své zavalité tělo.
"Shodila jsi," poznamenala Odradová.
"Tuk mi začínal překážet v pohybu."
Což pro Bellondovou nebylo nikdy dostatečným důvodem k tomu, aby změnila své zásady. Tělesnou rychlost vždycky kompenzovala rychlostí myšlenek, nápady a rychlými dopravními prostředky.
"Nemůžeš strávit, co ti Duncan řekl, viď?"
"Nejsem ani pokrytec, ani zločinec!"
"Je načase tě poslat někam do vyhnanství."
Toto oblíbené dloubnutí Matky představené Bellondovou obvykle rozčilovalo. Tentokrát ji zanechalo klidnou. Pod upřeným pohledem Odradové ale nakonec přiznala: "Když to musíš vědět, je to Sheeanina práce. Pořád do mě ryje, abych vylepšila svůj vzhled a rozšířila okruh svých přátel. Jak ta se naotravuje! Dělám to, abych ji umlčela."
"Co zdrželo Tam a Sheeanu?"
"Přezkoumávají tvé poslední setkání s Duncanem. Tvrdě jsem omezila přístup k tomu záznamu. Nevíme, co se může stát, kdyby se to rozneslo."
"Jako že se to roznese."
"Samozřejmě. Pouze nám chci poskytnout čas na přípravu."
"Nechtěla jsem to tajit, Bell."
"Dar, co máš za lubem?"
"Přednést to na Synodu."
Výraz Bellondové byl dostatečně výmluvný - překvapení, hodnocení, pochyby… to vše beze slov.
Poslední benegesseritský Synod byl svolán při Tyranově smrti. Předposlední, když se chopil moci. Po útoku Ctěných matre už nebyl Synod možný. Jejich zoufalé snahy jim zabíraly příliš mnoho času.
Bellondová se po chvíli zeptala: "Hodláš riskovat a povolat Sestry z našich zbylých základen?"
"Ne. Bude je zastupovat Dortujlová. Precedenční postup, jak jistě víš."
"Nejprve pustíš Murbellu a teď Synod."
"Pustím? Murbella je přikovaná okovy ze zlata. Kam by se bez Duncana poděla?"
"Ale ty jsi Duncanovi dovolila opustit loď!"
"Odešel snad?"
"Myslíš si, že informace z lodní zbrojovky je to jediné, co si vezme?"
"Nemyslím, vím."
"Vzpomínám si na Jessiku, která se obrátila zády k mentatovi, který ji chtěl zabít."
"A ten mentat nebyl díky svému přesvědčení schopen pohybu."
"Ale někdy býk matadora nabodne, Dar."
"Ale častěji ne."
"Otázka našeho přežití by se neměla zakládat na statistice!"
"Souhlasím. Proto svolávám Synod."
"Týká se to i akolytek?"
"Všech."
"I Murbelly? Bude mít hlasovací právo jako akolytka?"
"Tou dobou už z ní může být Ctihodná matka."
Bellondová zalapala po dechu. "Jsi příliš rychlá, Dar!"

"Doba to žádá."
Bellondová vrhla pohled ke dveřím. "Přichází Tam. Později, než jsem čekala. Jestli s tím nešly ještě za Murbellou."
Tamalanová dorazila udýchaná. Klesla na svého modrého židlopsa, zaregistrovala nové rozestavění a řekla: "Sheeana tu bude za chvíli. Ukazuje Murbelle záznamy."
Bellondová se obrátila na Tamalanovou: "Chce nechat Murbellu projít Agonii a svolat Synod."
"Mě to nepřekvapuje," odvětila Tamalanová se svou typickou precizností. "Status naší Ctěné matre je třeba co nejrychleji vyřešit."
Když dorazila Sheeana, usedla do závěsného křesla po levici Odradové a přitom se zeptala: "Dívaly jste se, jak Murbella chodí?"
Odradovou Sheeanina náhlá otázka, vyslovená bez jakéhokoli úvodu, zaskočila, strhla na sebe její pozornost. Murbellina chůze po lodi. Zrovna dnes ráno ji měla možnost pozorovat. Murbellina krása, které se nedalo nepovšimnout. Pro ostatní členky Bene Gesseritu, Ctihodné matky a akolytky, byla Murbella něco jako exot. Dorazila k nim přímo z nebezpečného Odtud. Jedna z nich. To, co poutalo lidské oko, však byly její pohyby. Homeostáze v jejím těle se nic nevyrovnalo.
Sheeana svou otázkou obrátila jejich úvahy jiným směrem. Na Murbellině zcela přijatelných pohybech bylo něco, co si vyžadovalo přezkoumání. Co?
Murbelliny pohyby byly vždy pečlivě volené. Vyloučila z nich všechno nadbytečné. Cesta nejmenšího odporu? Byl to právě pohled na Murbellu, co v Odradové vyvolávalo svírání žaludku. Sheeana si toho všimla, jak jinak. Byla Murbella jednou z těch, které volí tu nejsnadnější cestu? Stejnou otázku viděla na rtech svých družek.
"Agonie to vyřeší," řekla Tamalanová.
Odradová pohlédla Sheeaně do očí. "A?" Koneckonců to byla ona, která otázku položila.
"Třeba jen nechce plýtvat energií. Ale souhlasím s Tam - nechme to na Agonii."
"Neděláme hroznou chybu?" otázala se Bellondová.
Něco ve způsobu, jakým byla otázka pronesena, Odradové řeklo, že Bell učinila mentatské shrnutí. Pochopila, co zamýšlím!
"Pokud víš o lepší strategii, prozraď nám ji," vyzvala ji Odradová. Anebo buď zticha.
Zavládlo ticho. Odradová jednu po druhé přeměřila pohledem. Na Bell se její pohled zastavil. Pomozte, bohové, ať jste kdokoli! A já, která patřím k Bene Gesseritu, jsem příliš agnostická, tuto prosbu činím s nadějí na zahrnutí všech alternativ. Neříkej to, Bell. Jestli víš, co chci udělat, víš také, že čas na vyjevení teprve přijde.
Odradovou vytrhlo ze zamyšlení zakašlání Bellondové. "Budeme jíst, nebo vykládat? Dívají se po nás."
"Neměly bychom to znovu zkusit se Scytalem?" zeptala se Sheeana.
Měl to být pokus o odvrácení mé pozornosti?
Odpověděla jí Bellondová. "Se Scytalem nic! Je naše záloha. Ať se smaží."
Odradová se na Bellondovou pozorně zadívala. Prskala kvůli mlčení, k němuž ji tajné rozhodnutí Odradové donutilo. Vyhýbala se Sheeaninu pohledu. Žárlí! Bell na Sheeanu žárlí!
Promluvila Tamalanová: "Jsem jen poradce, ale -"
"Přestaň s tím, Tam!" štěkla úsečně Odradová.
"Mluvily jsme s Tam o gholovi," řekla Bellondová. (Když se Bellondová chystala říct něco povýšeného, změnil se Idaho na gholu.) "Proč si myslel, že potřebuje se Sheeanou mluvit bez našeho vědomí?" Tvrdý pohled na Sheeanu.
Odradová pochopila jejich společné podezření. Nepřijala vysvětlení. Odmítá Duncanovu emocionální zaujatost?
Sheeana se rychle ujala slova. "Matka představená to už vysvětlila!"
"Emoce," odfrkla Bellondová.
Odradová zvýšila hlas, sama překvapená svou reakcí: "Potlačování emocí je slabost!"
Huňaté obočí Tamalanové povyskočilo nahoru.
Znovu zasáhla Sheeana: "Pokud se neohneme, můžeme se zlomit."
Než mohla Bellondová odpovědět, Odradová řekla: "Led se dá rozsekat nebo rozehřát. Ledové panny

jsou zranitelné vůči jediné formě útoku."
"Mám hlad," řekla Sheeana.
Nabídka míru? Úloha, která paní Myšce neseděla.
Tamalanová se zvedla. "Máme bouillabaissu. Musíme jíst ryby, dokud naše moře docela nevyschla. Nulentropních zásobníků zas tolik nemáme."
Odradová za mírného simulproudu zaznamenala, jak její společnice odcházejí k obslužné lince. Inkriminující slova Tamalanové ji vrátila do onoho druhého dne stráveného se Sheeanou, poté co se rozhodla postupně eliminovat Velké moře. Když toho rána stála u Sheeanina okna, všimla si na pozadí pouště mořského ptáka. Letěl na sever, stvoření, které ani v nejmenším nepatřilo do tohoto dějiště, a právě proto bylo tak hluboce nostalgicky krásné.
Bílá křídla lesknoucí se v paprscích ranního slunce. Tmavá maska kolem očí. Křídla najednou znehybněla. Plachtil. Potom se nechal větrným proudem vynést vzhůru a s křídly složenými jako jestřáb se prudce snesl za vzdálené budovy. Když se znovu objevil, držel něco v zobáku. Začal sousto za letu polykat.
Mořský pták. Sám a přizpůsobující se.
Přizpůsobujeme se. Chceme se přizpůsobit, opravdu.
Byla to zneklidňující myšlenka. Nenavozovala pocit míru. Spíše naopak. Odradová měla v tu chvíli pocit, jako kdyby ji strhl nebezpečný větrný proud. Nejen její milovaná Kapitula, nýbrž celý lidský vesmír ze sebe strhával starou podobu a bral na sebe podobu novou. Možná bylo správné, že v tomto novém vesmíru Sheeana nadále před Matkou představenou něco tají. A že něco tají, nebylo pochyb.
Kysele pronesená poznámka Bellondové Odradovou už podruhé přiměla plně vnímat okolí. "Vypadá to, že se o tebe musíme postarat my, když se nehodláš obsloužit sama." Položila před ni misku s pronikavě vonícím rybím vývarem a vedle něj kus česnekového chleba.
Když ochutnaly rybí polévku, Bellondová položila lžíci a upřeně na Odradovou pohlédla. "Doufám, že nám nechceš vnucovat, abychom se ‚navzájem milovaly', nebo jiný podlamující nesmysl?"
"Děkuji za jídlo," řekla Odradová.
Sheeana polkla a na tváři se jí rozlil široký úsměv. "Je to výborné."
Bellondová obrátila svoji pozornost zpátky k talíři. "Dá se to jíst." Nevyslovený komentář ale slyšela.
Tamalanová jedla pomalu, obracejíc svoji pozornost ze Sheeany na Bellondovou a potom na Odradovou. Zdálo se, že Tam s navrhovaným uvolněním emocionálních restrikcí souhlasí. Alespoň nedala najevo svůj nesouhlas a starší sestry byly první, od kterých Odradová očekávala námitky.
Láska, kterou se Bene Gesserit snažil popírat, je všude, napadlo Odradovou. Ve věcech malých i velkých. Kolika způsoby bylo lze připravit lahodnou, výživnou stravu, vždyť kuchařské recepty byly ve skutečnosti ztělesněním starých a nových lásek. Jako tahle bouillabaissa na jazyku; její prapůvod byl také obestřený láskou: žena, která doma tímto způsobem zužitkovala tu část denního úlovku, kterou manžel nemohl prodat.
Láska halila samotnou podstatu Bene Gesseritu. Proč jinak sloužit oněm samozřejmým potřebám, jež s sebou lidstvo vždy neslo? Proč jinak usilovat o zdokonalitelnost lidstva?
Miska byla prázdná. Bellondová odložila lžíci a posledním kouskem chleba vytřela dno. Pozřela sousto se zadumaným výrazem v očích. "Láska nás oslabuje," prohlásila, ale jejímu hlasu chyběla síla.
Akolytka by to neřekla jinak. Jako vystřižené z Kodexu. Odradová skryla své pobavení a kontrovala jinou kodexovou poučkou. "Střez se frází. Obvykle bývají pláštíkem neznalosti a poznaného je v nich jen málo."
Do očí Bellondové vstoupila uctivá opatrnost.
Sheeana se odsunula od stolu a ubrouskem si utřela ústa. Tamalanová učinila totéž. Když se s ohníčky v očích narovnala, její židlopes srovnal polohu.
Tam to ví! Ta prohnaná stará čarodějnice mě má ještě stále přečtenou. Ale Sheeana… co za hru to hraje Sheeana? Skoro bych řekla, že se snaží odvrátit moji pozornost od své osoby. A je v tom velmi dobrá, jak také ne, sama jsem ji to naučila. Dobrá… tahle hra se dá hrát i ve dvou. Tlačit na Bellondovou a současně pozorovat mého malého sirotka z Duny.
"Cena slušnosti, Bell?"

Bellondová tento výpad přijala mlčky. Definici slušnosti skrývající se v benegesseritské hantýrce znaly všechny.
"Neměly bychom ctít památku lady Jessiky pro její lidství?" zeptala se Odradová. Sheeana je překvapená!
"Jessica vystavila Sesterstvo nebezpečí!" žaluje Bellondová.
"K Sestrám svým v pravdě se stavěj," zamumlala Tamalanová.
"Naše starodávná definice slušnosti nám pomáhá zůstat lidmi," pravila Odradová. Slyš mě dobře, Sheeano.
Hlasem o něco málo silnějším šepotu Sheeana hlesla: "Přijdeme-li o ni, přijdeme o všechno."
Odradová potlačila ston. Tak je to!
Sheeana jí pohlédla do očí. "Tvé lekce, pochopitelně."
"Soumračné myšlenky," zabručela Bellondová. "Nejlépe se jim vyhnout."
"Tarazová nás nazývala ‚poslední Bene Gesserit'," řekla Sheeana.
Úvahy Odradové vykročily sebeobviňujícím směrem.
Kletba naší současné existence. Neblahé představy nás mohou zničit.
Jak snadno se dala přičarovat budoucnost, která na ně hleděla skelnýma, oranžovýma očima zběsilých Ctěných matre. V Odradové se krčily hrůzy tolika minulostí, němé okamžiky zaměřené na tesáky, které tyto oči měly za průvodce.
Odradová násilím soustředila svoji pozornost k bezprostřednímu problému. "Kdo se mnou půjde na Uzel?"
Bolestné zkušenosti Dortujlové jim byly známé. Zvěsti o nich se už roznesly po celé Kapitule.
"Každý, kdo půjde s Matkou představenou, může snadno skončit jako žrádlo pro futáry."
"Tam," řekla Odradová. "Ty a Dortujlová." Může to být rozsudek smrti. Další krok je nasnadě.
"Sheeano, ty Předáš s Tam. Dortujlová a já budeme Předávat s Bell. A ještě já s tebou, než odjedu."
Bellondová byla zděšená. "Matko představená! Nepřísluší mi, abych zaujala tvé místo."
Odradová dál upírala svoji pozornost k Sheeaně. "Nic takového jsem neřekla. Jen z tebe udělám zpovědnici mých životů." Na Sheeanině obličeji se jasně zračil strach, ale neuposlechnout přímého rozkazu se neodvažovala. Odradová kývla hlavou na Tamalanovou. "Já budu Předávat později. Ty a Sheeana to uděláte hned."
Tamalanová se naklonila k Sheeaně. Hranice pokročilého věku a bezprostředně hrozící smrt byly pro ni důvodem, aby příkaz Odradové uvítala. Sheeana mimoděk ucouvla.
"Hned!" nařídila Odradová. Ať Tam posoudí, co ukrýváš.
Nebylo úniku. Sheeana naklonila hlavu k Tamalanové. Když se jejich čela dotkla, celá jídelna ucítila elektrizující náboj výměny. Konverzace utichla a všechny zraky se obrátily ke stolu u okna.
Když se Sheeana narovnala, v očích se jí třpytily slzy.
Tamalanová se usmála a oběma rukama pohladila Sheeanu po tvářích. "To je v pořádku, zlato. Tyhle obavy míváme všechny a občas kvůli nim děláme hlouposti. Ale mám radost, že tě mohu nazývat Sestrou."
Pověz nám to, Tam! Hned!
Tamalanová to však udělat nehodlala. Podívala se Odradové do očí a řekla: "Našeho lidství se musíme držet za každou cenu. Tvá lekce dopadla na úrodnou půdu. Byla jsi Sheeaně dobrou učitelkou."
"Až bude Sheeana s tebou předávat Dar," začala Bellondová, "nemohla bys omezit její vliv na Idaha?"
"Nebudu oslabovat potencionální Matku představenou," odvětila Odradová. "Děkuji, Tam. Myslím, že na náš výlet na Uzel si vezmeme jen to nejnutnější. Tak! Do zítřka chci mít před sebou hlášení o Tegově postupu. Byl už dost dlouho bez své přísavky."
"Dozví se, že teď už má přísavky dvě?" zeptala se Sheeana. Ta radost!
Odradová se postavila.
Pokud ji přijala Tam, tedy musím i já. Tam by Sesterstvo nikdy nezradila. A Sheeana - ta má našim lidským kořenům z nás všech nejblíže. Ale stejně…, kéž by nikdy nestvořila tu sošku, které říká "Prázdno".

Náboženství je nutno přijímat jako zdroj energie. Lze je usměrnit k našim záměrům, ale pouze v míře, jíž nám odhalují naše zkušenosti. Toť skrytý význam Svobodné vůle.

MISSIONARIA PROTECTIVA
PRIMÁRNÍ NAUKA

Centrálu ráno zakryla silná vrstva mračen a pracovna se ponořila do šedivého ticha, na něž Odradová reagovala vnitřním klidem, jako kdyby se neodvažovala pohybu, kterým by mohla probudit zlé síly.
Den Murbelliny Agonie, pomyslela si v duchu. Nesmím myslet na osudová znamení.
Meteorologické je na mraky upozornilo. Náhodné přesuny. Činila se nápravná opatření, ale ty si vyžádají nějakou dobu. Mezitím očekávejte silný vítr a možné srážky.
Bídně řízené počasí sledovala také Sheeana s Tamalanovou. Stály vedle sebe u okna a jejich ramena se dotýkala.
Odradová je sledovala zpoza stolu. Od včerejšího Předávání se proměnily v jedinou bytost. Nebylo na tom nic zvláštního. Docházelo k tomu i v minulosti, ač zřídka. Výměny, k nimž docházelo v případě podání smrtelné dávky koření či v okamžiku smrti, totiž neumožňovaly oběma účastnicím další fyzický kontakt. Bylo zajímavé to pozorovat. Dvoje záda strnulá podivně totožným způsobem.
Nouzová situace, která Předávání umožňovala, vyžadovala zásadní změny v povaze jednotlivce. Odradová si to uvědomovala se vší důvěrností nutící k toleranci. Ať už Sheeana tajila cokoli, tajila to i Tam. Mělo to něco společného s Sheeaniným elementárním lidstvím. A Tam mohla věřit. Dokud s některou z nich nebude Předávat další Sestra, musí se spokojit s Taminým úsudkem. Neznamenalo to sice, že by si hlídací psi měli přestat všímat detailů, ale žádná další bezprostřední krize nehrozila.
"Tento den patří Murbelle," promluvila Odradová.
"Pravděpodobnost, že nepřežije, je velká," řekla Bellondová, nahrbená na svém židlopsu. "Co potom s naším skvělým plánem?"
Naším plánem!
"Sáhneme po extrému."
Slovo, jež v daném kontextu nabývalo hned několik významů. Bellondová si ho vyložila jako možnost získat Murbelliny osobnostní vzpomínky v okamžiku její smrti. "Potom nesmíme Idahovi dovolit, aby byl při tom!"
"Můj rozkaz platí. Je to Murbellino přání a já už jí dala své slovo."
"Chyba… chyba…," zamumlala Bellondová.
Odradová znala důvod jejích pochybností. Bylo to prosté: v Murbellině nitru se ukrývalo něco nesmírně bolestivého, co ji nutilo vyhýbat se jistým otázkám, například otázce zvířete před tváří dravce. A ať už to bylo cokoli, mělo to hluboké kořeny. Nemusela to objasnit ani hypnotranzní indukce.
"Dobrá!" zvolala hlasitě Odradová, aby bylo jasné, že její slova patří všem. "Nebude to tak, jak jsme zvyklé. Duncana ale z lodi vzít nemůžeme, takže budeme muset za ním. Bude u toho."
Bellondová se s tím stále nedokázala smířit. Ještě žádný muž, s výjimkou toho proklatce Kwisatze Haderacha a jeho syna Tyrana, nebyl obeznámen s podrobnostmi tohoto benegesseritského tajemství. Oba zažili Agonii. Dvě pohromy! Lhostejno, že Tyranova Agonie si prorazila cestu do buňky a proměnila ho na červího symbionta (ani červa, ani člověka). A Muad'Dib! Odvážil se Agonie - a co z toho vzešlo!
Sheeana se obrátila od okna a udělala jeden krok směrem ke stolu, čímž obě ženy stojící u okna dostaly v představách Odradové janusovský vzhled: dvě ženy stojící zády k sobě, ale persona jen jedna.
"Bell je tvým slibem zmatená," řekla Sheeana. Ten jemný hlas.
"Může být tím katalyzátorem, který Murbellu vytáhne ven," odvětila Odradová. "Máte ve zvyku podceňovat sílu lásky."
"Ne!" promluvila Tamalanová k oknu před sebou. "Máme z ní strach."
"Možná!" Bellondová zůstávala stále uštěpačná, na čemž nebylo nic překvapujícího. Výraz na jejím obličeji říkal, že nemíní ustoupit ani o píď.
"Arogance," zabručela Sheeana.
"Prosím?" Bellondová se otočila na židlopsu tak rychle, že rozhořčeně zapištěl.

"Žádná jsme neuspěla u Scytalea," řekla Sheeana.
"Uh?" Sheeanino tajemství bylo pro Bellondovou příliš tvrdým oříškem.
"Myslíme si, že tvoříme dějiny," řekla Sheeana, načež se vrátila na své původní místo po boku Tamalanové, aby společně hleděly z okna.
Bellondová se obrátila zpátky k Odradové. "Rozumíš tomu?"
Odradová jí nevěnovala pozornost. Ať si to jako mentat přebere sama. Projektor na stole zacvakal a ukázala se zpráva. "Na lodi ještě stále nejsou připraveni," oznámila Odradová. Její pohled znovu zalétl ke dvěma hřbetům u okna.
Dějiny?
Na Kapitule se do příchodu Ctěných matre událo jen málo toho, co se z jejího pohledu jevilo jako dějinotvorné. Jen stejnoměrný příliv Ctihodných matek procházejících Agonii.
Jako řeka.
Řeka, která tekla někam. Člověk mohl stát na břehu (jak Odradové jejich práce občas připadala) a pozorovat proud. Mapa vám prozradila, kam řeka teče, ale to podstatné jste na žádné mapě nenašli. Nikdy vám nemohla ukázat jemné pohyby říčního nákladu. Kam směřovaly? Mapy měly v této době nízkou hodnotu. Tiskový výstup nebo projekce z Archivů; ony ale potřebovaly jinou mapu. Někde musela existovat, jedna na každý z těch životů. Takovou mapu by člověk mohl nosit v hlavě a v případě potřeby ji konzultovat.
Co se stalo se Ctihodnou matkou Perintovou, se kterou jsme se vloni rozloučily?
Mapa v hlavě by nabyla vrchu a vytvořila by "perintovský scénář". Ve skutečnosti jste na řece pluli samozřejmě vy, ale to byl nepodstatný rozdíl. Byl to ten druh mapy, jaký ony potřebovaly.
Nelíbí se nám, když nás zachytí cizí proud, když nevíme, co můžeme čekat za následujícím ohybem. Dáváme zásadně přednost přeletu, přestože každá velitelská pozice musí zůstat součástí jiných proudů. Každý proud má v sobě něco nepředvídatelného.
Odradová vzhlédla od stolu do pozorných očí svých tří družek. Tamalanová se Sheeanou se mezitím obrátily zády k oknu.
"Ctěné matre zapomněly, že lpění na jakékoli formě konzervatismu může být nebezpečné," řekla Odradová. "Zapomněly jsme to také?"
Nepřestávaly na ni upírat pohledy, ale její slova slyšely dobře. Přílišný konzervatismus vede k nepřipravenosti na překvapení. To je lekce, kterou jim dal Muad'Dib, a jeho syn Tyran ji učinil věčně živou.
Podmračený výraz Bellondové se nezměnil.
Z nezměrných hlubin vědomí Odradové se ozval šepot Tarazové: "Opatrně, Dar. Já měla štěstí. Chopit se příležitosti. Jako ty. Ale spoléhat na štěstí nemůžeš. To je znepokojuje. Nepočítej se štěstím. To už raději věř svým vodním obrazům. Dej Bell šanci se vyjádřit."
"Bell, myslela jsem si, že Duncana akceptuješ."
"Do jisté míry." Nepochybně obviňující tón.
"Myslím, že bychom měly jít." V Sheeaniných slovech zněla naléhavost. "Tohle není místo k čekání. Máme strach z toho, co se z ní může stát?"
Tam se Sheeanou se současně obrátily ke dveřím, jako kdyby je vedla ruka téhož loutkaře.
Odradové přerušení vyhovovalo. Sheeanina otázka ji vylekala. Co se z Murbelly může stát? Katalyzátor, mé Sestry. Katalyzátor.
Když se do nich před Centrálou opřel vítr, podpovrchová doprava jim projednou přišla vhod. Chození pěšky musí počkat na teplejší počasí, kdy jim tahle minivichřice nebude nadouvat pláště.
Když usedly do vozu, Bellondová navázala na svůj obviňující refrén. "Všechno, co dělá, může být kamufláž."
Odradová opět sáhla k často opakované benegesseritské výstraze před přílišným spoléháním na mentaty. "Logika je slepá a mnohdy zná jen svou vlastní minulost."
"Začínáš být paranoidní, Bell!" podpořila Odradovou nečekaně Tamalanová.
Sheeanina výtka byla mírnější. "Jednou jsi řekla, Bell, že logika je dobrá pro pyramidové šachy, ale pro přežití bývá často příliš pomalá."

Bellondová zarputile mlčela, ticho přerušoval jen slabý sykot dráhy.
Do lodi tyto rány přenést nesmějí.
Odradová nasadila tentýž tón jako Sheeana: "Bell, drahá Bell. Nemáme čas zvažovat všechny okolnosti naší situace. Už nemůžeme říkat: ‚Když se stane tohle, potom musí nutně následovat toto, a v takovém případě musí být naše kroky takové a takové…'"
Bellondová se kupodivu přiměla ke smíchu. "Ach, bože! Obyčejná duše je jedna velká změť. A já nesmím žádat to, co potřebujeme, ale nemůžeme mít - dostatek času pro každou eventualitu."
Z Bellondové teď promlouval mentat. Říkal jim, že si je vědom pýchy, která nakazila její obyčejnou duši. Jak neuspořádané místo. Když si představím, s čím se musí potýkat ne-mentaté, ten chatrný řád! Natáhla se přes uličku a položila Odradové ruku na rameno.
"Buď klidná, Dar. Už budu hodná."
Co by si o tom pomyslel někdo nezasvěcený? napadlo Odradovou. Čtyři Sestry konající svorně v zájmu jedné z nich.
A v zájmu Murbelliny Agonie.
Lidé viděli jen vnější stranu masky Ctihodných matek.
Když je to nutné (což je v poslední době většinou stále), naše organizovanost dosahuje obdivuhodné úrovně. To není vychloubání, jen prosté konstatování faktu. Ale stačí trocha oddechu a začínáme tlachat jako obyčejní lidé. Jen hlasitěji. Prožíváme své životy v malých dávkách jako kdokoli jiný. Místa pro duši, místa pro tělo.
Bellondová se uklidnila, ruce sepjaté v klíně. Prohlédla úmysly Odradové a nechávala si je pro sebe. Důvěra, která sahala za hranice mentatské projekce do území něčeho bytostně lidského. Projekce byla úžasně tvárný nástroj, ale nic víc. Všechny nástroje nakonec závisí na těch, kteří je používají. Odradová byla na rozpacích, kterak vyjádřit své díky a současně neznevážit prokázanou důvěru.
Musím po svém visutém laně kráčet mlčky.
Pod nohama ucítila propast. Neznámý lovec se sekerou byl stále blíž. Chtěla se otočit a podívat se, kdo to je, ale ubránila se. Neudělám stejnou chybu jako Muad'Dib! Jasnozřivou výstrahu, kterou poprvé ucítila na Duně v rozvalinách fremenského síče Tabru, ukončí jedině její vlastní konec, anebo konec Sesterstva. Přivedly tuto děsivou hrozbu na svět mé obavy? To jistě ne! Přesto tehdy ve starobylé fremenské pevnosti cítila, že hledí do tváře Času, jako kdyby celá minulost i budoucnost zamrzly do živého obrazu, na němž se nedalo nic změnit. Musím se od tebe zcela osvobodit, Muad'Dibe!
Z děsivých úvah ji vytrhl příjezd do jejich stanice.
Murbella čekala v prostorách připravených proktorkami. V jejich středu se nacházel malý amfiteátr přilehlý k přibližně sedmimetrové zadní stěně. Na vyvýšených polstrovaných lavicích umístěných po oblouku malého amfiteátru mohlo sedět nanejvýše dvacet pozorovatelů. Proktorky ji bez jakéhokoli vysvětlení nechaly sedět na nejnižší lavici před závěsným stolem. Visely z něj fixovací řemeny určené pro toho, kdo na něj ulehne.
Pro mě.
Prazvláštní místnosti, pomyslela si. Do této sekce ji ještě nikdy nepustily. Cítila se zde zranitelná ještě více než pod širým nebem. Malé místnosti, kterými ji sem přivedly, byly zřejmě určené k lékařským zákrokům: resuscitační zařízení, nemocniční vůně, antiseptika.
Její přemístění do tohoto sálu proběhlo rázně a rychle, nedostala odpověď na jedinou otázku. Proktorky ji jednoduše odvedly přímo z prana-bindúových praktik pro pokročilé akolytky. Řekly jen: "Příkaz Matky představené."
To, jaké proktorky si pro ni přišly, mnohému napovídalo. Taktní, leč rozhodné. Byly tu proto, aby jí zabránily v útěku a ujistily se, že půjde tam, kam jí nařídí. Já se o útěk nepokusím!
Kde je Duncan?
Odradová jí slíbila, že u Agonie bude s ní. Znamená jeho nepřítomnost, že doba její absolutní zkoušky ještě nepřišla? Anebo ho schovaly za nějakou stěnu, přes kterou ji mohl vidět, a sám zůstat skrytý?
Chci ho mít po svém boku!
Nevědí snad, jak na mě? Jistěže vědí!
Vyhrůžkami, že mě o něj připraví. On je to jediné, co mě drží a uspokojuje. Uspokojuje! Jak hloupé

slovo! Doplňuje. To je lepší. Bez něj nejsem celá. A on to dobře ví, parchant.
Murbella se usmála. Jak to ví? Protože já zase doplňuji jeho.
Je tohle vůbec láska? Cítila, že ji chapadla touhy nijak neoslabují. Bene Gesserit stejně jako Ctěné matre prohlašoval, že láska oslabuje. Ona se Duncanem cítila posilována. Dokonce i malé projevy jeho pozornosti pro ni byly posilou. Ranní šálek horkého stimčaje vždycky chutnal lépe z jeho rukou. Třeba máme něco víc než lásku.
Odradová a její společnice vstoupily do amfiteátru v úrovni nejhořejšího ochozu. Na chvíli se zastavily a dívaly se na postavu sedící pod nimi. Murbella měla na sobě dlouhou sutanu s bílým lemem, oděv starších akolytek. Seděla, loket opřený o koleno, bradu na pěsti, a dívala se na stůl.
Ví to.
"Kde je Duncan?" zeptala se Odradová.
Při jejích slovech Murbella vstala a otočila se. Otázka potvrdila její podezření.
"Zjistím to," odpověděla Sheeana a odešla.
Murbella mlčky vyčkávala, pohled zkřížený s pohledem Matky představené.
Musí být naše, pomyslela si v duchu Odradová. Bene Gesserit ještě nikdy nebyl v tak zoufalé situaci.
Kolik nadějí v jedné bezvýznamné osůbce, kterou se Murbella shora jevila. Její téměř oválná tvář, rozšiřující se v úrovni obočí, jevila známky nově nabyté benegesseritské vyrovnanosti. Široce posazené zelené oči, klenuté obočí - už žádné přimhuřování - žádné oranžové záblesky. Malá ústa, která se přestala špulit.
Je připravená.
Sheeana se vrátila s Duncanem po boku.
Odradová mu věnovala zběžný pohled. Je nervózní. To znamená, že mu to Sheeana řekla. Výborně. Projev přátelství. Přátele bude možná na tomto místě potřebovat.
"Tady se posadíš a zůstaneš tu sedět, dokud tě nezavolám," řekla Odradová. "Sheeano, zůstaň s ním."
Tamalanová se bez vyzvání postavila k Duncanovi z druhé strany. Na každé jedna. Sheeana jemně pokynula a trojice usedla.
Odradová spolu s Bellondovou sešly na Murbellinu úroveň a přistoupily ke stolu. Orální stříkačky na vzdálenější straně stolu byly přichystané, ale prozatím zůstávaly prázdné. Odradová na ně ukázala prstem a kývla hlavou na Bellondovou. Bellondová vyšla bočními dveřmi ven, aby vyhledala suckou Ctihodnou matku, která měla výtažek koření na starosti.
Odradová odsunula stůl od zadní stěny a začala upravovat fixovací řemeny a stavěcí podložky. Metodicky překontrolovala, zdali na desce pod stolem nic neschází. Pořádně utáhla náustek, který agonizované osobě bránil v ukousnutí jazyka; Murbella měla silné čelisti.
Murbella Odradovou pozorovala při práci, mlčela a snažila se nevydávat žádné rušivé zvuky.
Bellondová se vrátila s výtažkem a ihned začala plnit injekce. Zhoubný výtažek měl pronikavou vůni hořké skořice.
Murbella na sebe upoutala pozornost Odradové a řekla: "Jsem vám vděčná, že na to sama dohlížíte."
"Že vděčná!" zafrkala Bellondová, aniž vzhlédla od práce.
"Tohle je moje věc, Bell." Odradová z Murbelly nespouštěla oči.
Bellondová sice nepřerušila činnost, ale její pohyby se jakoby zneviditelnily. Bellondová ustupující do pozadí? Murbella nikdy nepřestávala žasnout nad tím, jak se akolytky stahovaly do pozadí, když se ocitly v přítomnosti Matky představené. Být, a přitom nebýt. Murbelle se to nikdy docela nepodařilo, ani když postoupila mezi pokročilé. Takže i Bellondová?
Odradová s tvrdým pohledem v očích řekla: "Znám výhrady, které dusíš ve svých prsou a kterými podmiňuješ svoji věrnost Bene Gesseritu. Nic proti nim nenamítám, neboť, vcelku vzato, tvé výhrady se nijak zvlášť neliší od těch, které v sobě nosí kterákoli z nás."
Upřímnost.
"Rozdíl mezi nimi spočívá ve smyslu pro odpovědnost. Já jsem odpovědná za své Sesterstvo… nebo to, co z něj ještě zbývá. Je to svazující odpovědnost, a někdy na ni pohlížím nenávistným okem."
Bellondová zafrkala.
Zdálo se, že si toho Odradová nevšimla. Pokračovala dál. "Sesterstvo Bene Gesseritu od dob Tyrana

poněkud zatrpklo a naše kontakty se Ctěnými matre věci ještě zhoršily. Ctěné matre kolem sebe při svém pádu do hlubin velkého ticha šíří zápach smrti a dekadence."
"Proč mi to říkáte právě teď?" V Murbellině hlase byl znát strach.
"Protože tě tato dekadence nějakým způsobem obešla. Možná je toho příčinou tvá spontánní povaha. Ačkoliv už není taková, jako bývala na Gammu."
"Vaší zásluhou!"
"My jsem pouze utlumily tvoji divokost, vylepšily tvoji harmonii. Díky tomu tě čeká delší a zdravější život."
"Pokud přežiju tohle!" Trhnutím hlavy ukázala ke stolu za jejími zády.
"Harmonie, to je to, co chci, abys měla na paměti, Murbello. Homeostáza. Všechny hromadné sebevraždy, pokud jsou i jiné možnosti, jsou produktem šílenství. Vyšinutá homeostáza."
Když Murbella zabořila oči do podlahy, Bellondová vyštěkla: "Dávej pozor, hlupačko! Dělá, co může, aby ti pomohla!"
"V pořádku, Bell. Tohle je mezi námi."
Když Murbella stále upírala pohled k zemi, Odradová houkla: "Toto je příkaz Matky představené. Podívej se na mě!"
Murbellina hlava vyskočila nahoru a její oči se zkřížily s očima Matky představené.
Tuto taktiku Odradová používala jen zřídka, leč s vynikajícími výsledky. Akolytky tím mohla dohnat k hysterii, aby je vzápětí poučila, jak se s nadměrnými reakcemi na emocionální podněty vypořádat. Vypadalo to, že Murbellu to spíše rozzuřilo, než vyděsilo. Výborně! Nyní bylo zapotřebí postupovat opatrně.
"Stěžovala sis na pomalý postup tvé výuky. Činily jsme to především pro tvé dobro. Záměrně jsi měla takové vyučující, kterým byla jakákoli impulzivnost cizí. Mé instrukce byly jednoznačné: ‚Neuspěchat. Nevytáhnout příliš rychle stavidla schopností, které by se mohly ukázat nad její síly.'"
"Jak víte, co je nad mé síly?" Stále se hněvá.
Odradová se jen usmála.
Když Odradová stále nic neříkala, Murbella znejistěla. Zesměšnila se před Matkou představenou, před Duncanem a ostatními? Jak pokořující.
Odradová se v duchu napomenula, že není dobré Murbelle připomínat její zranitelnost. Pro danou chvíli to byla špatná taktika. Nebylo zapotřebí ji provokovat. Měla pronikavý smysl pro podstatu, dokázala se přizpůsobit požadavkům daného okamžiku. Vlastnost, která, jak se obávaly, mohla mít zdroj v motivaci volit si cestu nejmenšího odporu. Kéž tomu tak není. Nyní však naprostá otevřenost! Svrchovaný nástroj benegesseritské výchovy. Klasická metoda na připoutání akolytky k učitelce.
"Po dobu tvé Agonie budu vedle tebe. Neuspěješ-li, budu truchlit."
"A Duncan?" V Murbelliných očích se objevily slzy.
"Bude ti smět poskytnout jakoukoli pomoc."
Murbella zdvihla oči k řadám sedadel a na kratičký okamžik se její a Idahův pohled setkaly. Maličko se nadzdvihl, ale ruka Tamalanové na jeho rameni ho zadržela.
Mohou mi zabít moji lásku! zaúpěl v duchu Idaho. Musím tu nečinně sedět a dívat se, jak se to stane? Odradová ale řekla, že mu dovolí být Murbelle nápomocný. Teď už to nejde zastavit. Musím Dar věřit. Ale… Bohové pod námi! Dar nemůže chápat, jak strašlivou bolest by mi… kdyby… Zavřel oči.
"Bell." Hlas Odradové zněl definitivností, ostrou jako čepel nože.
Bellondová vzala Murbellu pod paži a pomohla jí na stůl. Stůl se pod její vahou jemně zhoupl.
Můj vodopád, napadlo Murbellu.
Upínání řemenů vnímala jen matně, jako sled účelných pohybů kolem sebe.
"Tohle je obvyklý postup," řekla Odradová.
Obvyklý postup? Protivily se jí obvyklé postupy, které z ní dělaly příslušnici Bene Gesseritu, všechno to biflování, naslouchání a reakce na výzvy proktorek. A obzvláště se jí protivilo zušlechťování těch reakcí, které považovala za adekvátní, ale pod jejich bdělým pohledem nebylo zbytí.
Adekvátní! Jak nebezpečné slovo.
Přesně ten druh poznání, o jaký usilovaly. Přesně to východisko, jaké jejich akolytky potřebovaly.

Je-li ti to odporné, udělej to lépe. Použij svůj odpor jako vodítko; naveď ho přesně na to, co hledáš.
Skutečnost, že její učitelky přesně věděly, co se v ní odehrává. Úžasné! Chtěla to umět také. Ach, jak moc to chtěla umět.
Musím v tom vyniknout.
Bylo to něco, co by jí každá Ctěná matre záviděla. Najednou se viděla dvojíma očima: očima Bene Gesseritu a očima Ctěných matre. Děsivá představa.
Něčí ruka se dotkla její tváře, posunula jí hlavu a zmizela.
Odpovědnost. Teď se dozvím, co myslí tím "novým smyslem pro historii".
Benegesseritský pohled na historii ji fascinoval. Jak viděly svoji mnohočetnou minulost? Byla součástí nějakého většího, velkolepějšího schématu? Touha stát se jednou z nich ji zcela ovládla.
A toto je chvíle pravdy.
Orální stříkačka jí sjela k ústům. Na jejím konci byla ruka Bellondové.
"Náš grál nosíme v hlavě," řekla jí kdysi Odradová. "Zacházej s ním opatrně, jestli se k němu dostaneš."
Stříkačka se dotkla jejích rtů. Murbella zavřela oči a ucítila, jak jí něčí prsty otevřely ústa. Ucítila na zubech chladný dotyk kovu. V hlavě jí zněly poučky Odradové.
Vyhýbej se krajnostem. Šetři korekcemi, jinak se nikdy nezbavíš zmatku, nutnosti dělat stále větší a větší korekce. Oscilace. Fanatikové jsou ve vyvolávání oscilací mistři.
"Náš grál je lineární, protože každá Ctihodná matka se ubírá stejným směrem. Společně jej zachováme navěky."
Do úst jí vnikl proud trpké tekutiny. Murbella křečovitě polkla. Z hrdla do žaludku jí stékal oheň. Bolest necítila, jen ten žár. Napadlo ji, jestli je to všechno. Oheň žaludku se změnil na teplo.
Teplo se pomalu, tak pomalu, že jí trvalo několik úderů srdce, než to zaregistrovala, začalo rozšiřovat. Když dorazilo do konečků prstů, jejím tělem proběhla křeč. Hřbet se jí prohnul nad polstrovaný povrch stolu. Kovovou stříkačku v ústech vystřídalo něco měkkého, avšak pevného.
Hlasy. Slyšela je a uvědomovala si, že to jsou hlasy lidí kolem ní, ale nedokázala rozeznat jednotlivá slova.
Zatímco se soustředila na hlasy, postupně si uvědomila, že ztratila poslední kontakt se svým tělem. To tělo se svíjelo a cítilo bolest, ale ona byla jinde.
Ruka se dotkla ruky a pevně ji stiskla. Poznala Duncanův dotyk a v tu chvíli se její tělo vrátilo a spolu s ním Agonie. Bolely ji plíce při každém vydechnutí. Při nadechnutí nikoli. Potom jako by splaskly a už se nikdy pořádně nenaplnily. Z pocitu jsoucna v živém těle se stal tenký provázek vinoucí se mnoha dalšími jsoucny. Cítila je všude kolem sebe, příliš mnoho lidí, aby se vměstnali do jednoho malého sálu.
Do jejího zorného pole vplula další lidská bytost. Murbella měla pocit, že stojí na palubě tovární lodi… ve volném prostoru. Byla to primitivní loď. Příliš mnoho ručních ovladačů. Příliš mnoho blikajících světel. U rozvodné desky malá, neupravená žena pachtící se s řízením. Měla dlouhé hnědé vlasy svázané do drdolu, ze kterého několik vybledlých dlouhých pramínků padalo do její úzké tváře. Na sobě měla jednoduchý oděv, krátké šaty barvy zářivě červené, modré a zelené.
Stroje?
Vnímala přítomnost nějakého obrovského zařízení skrývajícího se v těsném sousedství tohoto místa. Ženino oblečení ostře kontrastovalo se strojní šedí. Žena mluvila, ale její rty se přitom ani nepohnuly. "Ty tam, poslouchej mě! Až přijde čas, abys tohle převzala, ne ať se z tebe stane ničitel. Já jsem tu od toho, abych ti pomohla se ničitelům vyhnout. Víš to?"
Murbella se pokusila promluvit, ale neměla čím.
"Nekřič tak, děvče!" uklidňovala ji žena. "Slyším tě."
Murbella se pokusila přesunout pozornost z ženy na okolí.
Co je to za místo?
Jeden operátor, obrovské skladiště… továrna… plná automatizace… pavučina zpětnovazebného vedení soustředěná do tohoto maličkého prostoru plného složitě vyhlížejících řídících mechanismů.
Murbella se, s úmyslem zašeptat, zeptala: "Kdo jsi?" a zaslechla burácení vlastního hlasu. Agonie v uších!
"Ne tak nahlas! Jsem tvá průvodkyně mohalátou, ta, která tě převede přes úskalí ničitelů."
Dur mě ochraňuj! pomyslela si Murbella. Tohle není žádné místo, ale já!

Při té myšlence rozvodna zmizela. Byla poutníkem prázdnoty, jenž neměl nikdy doznat klidu, jenž neměl zažít jediné chvíle bezpečí. Až na její vlastní prchavé myšlenky nebylo nic. Nebyla ničím, jen letmou adhezí, kterou jmenovala vědomím.
Stvořila jsem se z mlhy.
Dostavily se Zděděné vzpomínky, kousky, útržky vzpomínek, které nebyly její. Rozšklebené tváře vyžadovaly její pozornost, ale žena u řízení ji odtáhla z jejich dosahu. Poznávala nezbytnosti, ale nedokázala je sestavit do žádného smysluplného tvaru.
"To jsou životy ze tvé minulosti." Hlas patřil ženě u řízení, ale zněl odtělesněně, jako kdyby k ní doléhal odnikud.
"Jsme potomky lidí, kteří konali zlo," říkala. "Neradi přiznáváme, že naši předkové byli barbaři. Ctihodná matka to přiznat musí. Nemáme na výběr."
Murbella už ústa ke své otázce nepotřebovala. Proč musím…
"Množili se jen vítězové. A my jsme jejich potomci. Vítězství, která si často vyžádala morální daň. Slovo barbarství je nepřiměřené pojmenování toho, co dělali naši předkové."
Murbella ucítila na tváři známou dlaň. Duncan! Agonie se vrátila. Ach, Duncane! Ubližuješ mi.
V bolestech vycítila mezery v životech, které se jí vyjevily. Zakázaná místa.
"Teď jen to, co dokážeš přijmout," řekl hlas. "Zbytek přijde později, až budeš silnější…, jestli přežiješ."
Selektivní filtr. Slova Odradové. Nutnost otvírá dveře.
Ostatní jsoucna začala nezadržitelně kvílet. "Vidíš to? Vidíš, co se stane, když nedáš na zdravý rozum?"
Agonie se stupňovala. Nedokázala jí uniknout. Všechny nervy v jejím těle byly v jednom plameni. Chtěla vykřiknout, zavřeštět výhrůžky, prosit o pomoc. Agonii doprovázel i příval emocí, ale ty ignorovala.
Všechno se dělo kolem tenkého provázku žití. A ten se mohl přetrhnout!
Umírám.
Provázek se napíná. Za okamžik praskne! Je marné se vzpírat. Svaly neposlouchají. Možná už žádné nemá. K čemu taky. Jsou zdrojem bolesti. Pekelné bolesti, která nikdy neskončí… ani když se provázek přetrhne. Plameny kolem provázku jí olizují vědomí.
Někdo s ní zatřásl. Duncane… ne. I ten nejnepatrnější pohyb znamenal bolest, jakou by nikdy nepovažovala za možnou. Agonie si zasluhovala své jméno.
Provázek se přestal napínat. Zkracoval se. Scvrkl se na malou tyčinku tak intenzivní bolesti, že mimo ni už se na svět nic nevešlo. Pocit bytí byl zastřený, průsvitný… průhledný.
"Vidíš?" ozval se vzdálený hlas průvodkyně její mohalátou.
Něco vidím.
Vidět nebylo to správné slovo. Vzdálené vědomí něčí přítomnosti. Dalších tyčinek. Zděděné vzpomínky obložené kůžemi ztracených životů, táhnoucích se v nedohledné řadě za ní. Průsvitná mlha, v jejichž trhlinách tu a tam zahlédla děj. Ne… nebyl to děj. Vzpomínky.
"Společné svědectví," řekla průvodkyně. "Vidíš, co spáchali naši předkové. Nejhorší zrůdností, jaké si dokážeš představit. Nevymlouvej se na nezbytnosti doby! Pouze si pamatuj: nevinní neexistují!"
Brrr!
Nic z toho nedokázala zachytit. Zbyly jen pablesky a potrhaná mlha. Tam někde byla nádhera, k níž, jak věděla, mohla dospět.
Absence Agonie.
Právě to. Jak nádherné by to bylo!
Kde je to nádherné místo?
Na čele, na ústech ucítila dotek rtů. Duncan! Natáhla ruku. Mám volné ruce! Její prsty se zabořily do známých vlasů. Tohle je skutečnost!
Agonie ustupovala. Teprve teď si uvědomila, že zažila bolest strašnější, než se dá slovy vůbec popsat.
Agonie? Sežehla její psýchu a celou ji přetvořila. Někdo vešel a vyšel někdo jiný.
Duncane! Otevřela oči a přímo nad sebou spatřila jeho tvář. Miluji ho ještě? Je tu. Můj přístav, který mě ochrání před nejhoršími bouřemi. Ale miluji ho? Jsem stále tak vyrovnaná?
Žádná odpověď.
Odkudsi zaslechla hlas Odradové. "Sundejte z ní ty šaty. Ručníky. Je celá mokrá. A přineste jí patřičnou

sutanu!"
Uslyšela cupitání a potom se hlas Odradové ozval znovu: "Murbello, zvolila jsi tu těžší cestu, výborně."
Ta radost v hlase. Proč?
Kde je pocit odpovědnosti? Kde je grál, který mám nosit v hlavě? Odpovězte mi někdo!
Žena z velínu byla pryč.
Zůstala jsem jen já. A vzpomínky, ze kterých by se Ctěným matre možná roztřásla kolena. V tu chvíli letmo zahlédla grál. Nebylo to něco, byla to otázka. Jak ty váhy vyrovnat?
Generaci za generací s sebou nosíme našeho domácího bůžka: naše poselství lidstvu, pokud by dospělo.
Domácí bohyni má nejblíže padlá Ctihodná matka - tamhle Chenoehová ve výklenku.

DARWI ODRADOVÁ

Idaho se teď ke svým mentatským schopnostem stavěl jako k útočišti. Trávili s Murbellou tolik času, kolik jim jejich povinnosti dovolovaly - on projektoval zbraně a ona se zotavovala a zároveň si zvykala na svůj nový status.
Nelhala mu. Nepokoušela se mu tvrdit, že ve svém vztahu k němu necítí žádný rozdíl. Vycítil, že se mu vzdaluje.
"Mé Sestry byly vedeny k tomu, aby si tajemství srdce nechávaly pro sebe. Vidí v lásce nebezpečí. Nebezpečí intimity. Otupení nejhlubší vnímavosti. Nedávej někomu do rukou hůl, se kterou tě může tlouct."
Myslela si, že ho tím uklidňuje, ale on v jejích slovech slyšel skrytý smysl. Buď volná! Zbav se pout!
Častokrát byl teď svědkem jejího klání se Zděděnými vzpomínkami. Mluvila ze spaní.
"Závislosti… skupinová duše… průsečík živého vědomí… Rybí mluvčí…"
O něco z toho se s ním bez váhaní podělila. "Průsečík? Jednotlivé spojitosti mezi přirozenými mezerami života může vnímat každý. Smrt, zábava, náhodné prodlevy mezi silnými událostmi, narození…"
"Narození jako mezera?"
Leželi v posteli, dokonce i chrono potemnělo… transoči svou funkci ale samozřejmě plnily dál.
Zvědavost Sesterstva teď živily další zdroje.
"Tebe nikdy nenapadlo brát narození jako mezeru? Taková představa připadá Ctihodné matce zábavná."
Zábavná! Vzdaluje se… vzdaluje…
Rybí mluvčí, objev, který Bene Gesserit uchvátil. Tušil to, ale Murbella mu to potvrdila. Demokracie Rybích mluvčí se stala autokracií Ctěných matre. Už žádné pochybnosti.
"Tyranie menšiny v masce většiny," nazvala to vítězoslavně Odradová. "Pád demokracie. Poražená vlastními excesy nebo rozežraná byrokracií."
Z jejích slov na Idaha promlouval Tyran. Pokud měla historie opakující se charakter, tady byl jeden názorný příklad. Vítězný zpěv repríz. Nejprve státní služba oděná ve lži, že jedině takto lze zamezit demagogickým výstřelkům a stranickému obsazování úřadů. Potom akumulace moci na místech, kam nedoléhají hlasy voličů. A nakonec hle, šlechta.
"Bene Gesserit možná jako vůbec jediný v celé historii vytvořil všemocnou porotu," řekla Murbella.
"Právní dogmatici nemají poroty v lásce. Poroty se protiví zákonu. Mohou ignorovat soudce."
Zasmála se do tmy. "Důkazy! Co jiného jsou důkazy než jen to, co ti dovolí vidět? A právě to chce Zákon ovládat: pečlivě řízenou realitu."
Slova, která měla odvrátit jeho pozornost, která mu měla ukázat její nově nabyté benegesseritské schopnosti. A slova lásky z jejích úst vyzněla naprázdno.
Odříkává je jako básničku.
Věděl, že Odradovou to zneklidňovalo stejně, jako jeho děsilo. A Murbella nic z toho neviděla.
Odradová se ho pokusila uklidnit. "Každá nová Ctihodná matka prožívá období adaptace. Mívá občasné mánie. Mysli na to, že se ocitla v docela novém světě, Duncane."
Jak na to nemám myslet?
"První zákon byrokracie," pravila Murbella do tmy.
Mne neoklameš, lásko.

"Vzepni se k hranicím dostupné energie!" Znělo to skutečně jako hlas šílence. "Uchyl se ke lži, že daně řeší všechny problémy." Otočila se k němu. Pro lásku ne. "Ctěné matre tuhle partii sehrály od začátku až do konce! Dokonce i se sociálními dávkami k utišení mas. Všechno ovšem putovalo do jejich vlastní energetické banky."
"Murbello!"
"Co je?" Překvapená jeho ostrým tónem. Neví snad, že mluví se Ctihodnou matkou?
"To všechno vím. Jako každý mentat."
"Snažíš se mě umlčet?" V jejím hlase zněla zlost.
"Naším úkolem je myslet jako naši nepřátelé," řekl. "Máme přece společného nepřítele?"
"Ty se mi posmíváš."
"Že bys měla oranžové oči?"
"Melanž tomu zabraňuje a ty víš, že… Ach."
"Bene Gesserit potřebuje tvé vědomosti, ale musíš je kultivovat!" Rozsvítil luminu a spatřil její zlostnou tvář. Nepřekvapilo ho to, ale k Bene Gesseritu to nepatřilo.
Kříženec.
Proč ho to napadlo? Šlo o vitalitu kříženců? Očekávalo Sesterstvo od Murbelly právo toto? Bene Gesserit člověka občas překvapil. Hleděli na vás všichni, pevný pohled, tváře zahalené benegesseritskou maskou, a pod maskou doutnaly nezvyklé reakce. Tak přišel Teg ke svému umění neočekávaného. Ale toto? Idaho cítil, že tahle nová Murbella by se mu mohla přestat líbit.
Samozřejmě to na něm poznala. Zůstával k ní otevřený jako k nikomu jinému.
"Že mě nebudeš nenávidět, viď že ne, Duncane?" Nebyla to prosba, ale nějaká hluboká bolest.
"Nikdy," odpověděl, ale přesto zhasl.
Přitiskla se k němu, skoro tak jako před Agonii. Skoro. Ten rozdíl mu rval srdce.
"Ctěné matre vidí Bene Gesserit jako konkurentky moci," řekla Murbella. "Nejde ani tak o to, že mužové, kteří poslouchají mé bývalé Sestry, jsou fanatikové, ale o to, že nejsou schopni se kvůli své závislosti svobodně rozhodovat."
"S námi je to stejné?"
"Nech toho."
"Chceš říct, že tohle zboží bych mohl dostat i jinde?"
Rozhodla se předstírat, že jeho otázka se týká obav Ctěných matre. "Mnozí by od nich odešli, kdyby mohli." Prudce se k němu otočila, v očích naléhavá touha. Její odhodlanost ho šokovala. Jako kdyby to bylo naposledy, co mohla takovou extázi zažít.
Když bylo po všem, zůstal vyčerpaně ležet.
"Doufám, že jsem znovu těhotná," zašeptala. "Stále potřebujeme naše děti."
Potřebujeme. My, Bene Gesserit. Už ne "oni".
Když usnul, zdálo se mu, že je v lodní zbrojovce. Byl to sen s nádechem reality. Loď jako výrobna zbraní, což ve skutečnosti také byla. Mluvila k němu Odradová. "Činím rozhodnutí z nutnosti, Duncane. Pravděpodobnost, že utečeš a propadneš amoku, je malá."
"Na to jsem příliš mentatem!" Jak důležitě zněl ve snu jeho hlas! Sním a vím, že sním. Proč jsem ve zbrojovce spolu s Odradovou?
Před očima se mu odvíjel svitek se zbraněmi.
Atomové zbraně. (Viděl pumy a smrtící pyly.)
Laserpaly. (Bezpočet modelů.)
Bakteriologické zbraně.
Svitek vystřídal hlas Odradové. "Lze předpokládat, že pozornost pašeráků se soustředí na maličkosti, které ovšem přinášejí velký zisk."
"Súkameny, ovšem." Stále ten důležitý tón. Takový nejsem!
"Výzbroj pro atentátníky," řekla. "Plány a parametry nových zařízení."
"Krádež obchodních tajemství je pro pašeráky velké sousto." Jsem nesnesitelný!
"Vždycky se najde choroba na daný lék," řekla.
Kde je? Slyším ji, ale nevidím. "Vědí Ctěné matre, že náš vesmír je útočištěm darebáků, kterým není

zatěžko nejprve vymyslet problém a potom poskytnout řešení?" Darebáci? Tohle slovo bych nevypustil z huby.
"Všechno je relativní, Duncane. Spálili Lampadu a zavraždili čtyři miliony našich nejlepších."
Probudil se a posadil se na posteli. Parametry nových zařízení! Měl to v hlavě, detailně vykreslený způsob miniaturizace Holzmannových generátorů. Dva centimetry, víc ne. A mnohem lacinější! Jak se mi to tam dostalo?
Vyklouzl z postele, aniž probudil Murbellu, a po hmatu došel k oblečení. Když procházel do pracovny, zaslechl, jak zafuněla.
Posadil se za terminál, zkopíroval z hlavy schéma a začal ho studovat. Dokonalé! Opouzdření jedna báseň! Odeslal do Archivů zprávu pro Odradovou a Bellondovou. Povzdechl si a začal schéma znovu prohlížet. Najednou zmizelo a nahradil ho svitek ze snu. Ještě stále sním? Ne! Cítil židli pod sebou, terminál, slyšel bzučení pole. To sny dělávají.
Svitek ukazoval sečné a bodné zbraně včetně těch, které zaváděly do nepřítelova těla jed nebo bakterie. Střely.
Kladl si otázku, jak seznam zastavit, aby si mohl prostudovat detaily.
"Máš to všechno v hlavě!"
Před očima mu probíhali lidé a zvířata šlechtění pro vojenské účely a zakrývali terminál s projekcí.
Futárové? Jak ti se tam dostali? Co já vím o futárech?
Zvířata nahradila přerušovače, zbraně k zatemnění mentálních nebo přímo životních procesů.
Přerušovače? To slyším poprvé.
Přerušovače vystřídaly G-nulové naváděče určené k nalezení specifických cílů. Ty znám.
Jako další trhaviny, včetně těch šířících jedy, a bakteriologické zbraně.
Zastírače na projekci falešných cílů. Ty používal Teg.
Jako další se ukázaly energetizéry. Těch měl plno: zvyšovaly výkonnost vojska.
Arzenální seznam najednou vystřídala mihotající se síť a zahrada se starou dvojicí. Oba na něj hněvivě hleděli. Zaslechl mužův hlas. "Přestaň nás špehovat!"
Idaho zaryl prsty do opěradel a naklonil se dopředu. Vize zmizela, dřív než si stačil prohlédnout detaily.
Špehovat?
V hlavě cítil mentální sedlinu po studiu zbraňového svitku. Neviděl už nic, slyšel jen přemítavý hlas… muže.
"Obrana na sebe musí často vzít podobu útočné zbraně. Ale i ty nejničivější zbraně lze někdy odrazit zcela jednoduchými systémy."
Jednoduché systémy! Rozesmál se. "Miles! Kde ksakru jsi, Tegu? Mám tvé maskované útočné křižníky! Veleatrapy! S miniaturním Holzmannovým generátorem a laserpalem." Odeslal to do Archivů.
Když skončil, znovu začal hloubat nad svou vizí. Působí na mé sny? Kam jsem se to napíchl?
Co se stal Tegovým Mistrem zbraní, každou volnou chvilku trávil u Archivních záznamů. Nějaké vodítko v té nesmírné záplavě informací být musí!
Nějakou dobu věnoval svoji pozornost rezonancím a tachyonové teorii. Tachyonová teorie figurovala v Holzmannově původním projektu. Techa - tak nazval svůj energetický zdroj.
Vlnový systém, který ignoroval hranici rychlosti světla. Rychlost světla mimoprostorové lodě neomezovala. Techa?
"Funguje to, protože to funguje," zabručel. "Víra. Jako každé náboženství."
Mentaté s oblibou shromažďují zdánlivě nesouvisející data a on nespokojeně procházel vlastní složku s pracovním názvem "Techa".
Gildovní navigátoři se netajili tím, že ani oni nevědí, čím se řídí zákony navigace mimoprostorem. Iksanští vědci zkonstruovali přístroje, které kopírovaly schopnosti navigátorů, ale co vlastně zkonstruovali, definovat nedokázali.
"Na Holzmannovy vzorce je spoleh."
Nikdo jim nerozuměl, ale fungovaly, a tak je všichni používali. Byly "éterem" kosmických letů. Skládali jste prostor. V jednu chvíli jste byli tady, a vzápětí bezpočet parseků daleko.
Někdo "tam venku" přišel na nový způsob aplikace Holzmannových teorií! Mentatská projekce. Otázky,

které vyvolávala, mu potvrdily její správnost.
Murbelliny toulky jinou Pamětí mu nedávaly spát, přestože v nich rozpoznal základní benegesseritské teze.
Moc přitahuje zkorumpovatelné. Absolutní moc přitahuje absolutně zkorumpovatelné. Hrozba, kterou pro podřízené obyvatelstvo představuje etablovaná byrokracie. To už je přijatelnější systém obsazování úřadů vítěznou stranou, jelikož úrovně tolerance jsou při ní nižší a zkorumpované lze periodicky vyhazovat ze sedla. Etablovaná byrokracie jen zřídka odolá svodům násilí. A když si státní služba a ozbrojené síly podají ruce, dochází k nejhoršímu!
Jako se to podařilo Ctěným matre.
Moc pro moc… aristokracie z nevyváženého chovu.
Kdo byli ti lidé z vize? Dost silní, aby vypudili Ctěné matre, jeho obraznost ho nenechávala na pochybách.
Byla to pro něj hluboce zneklidňující představa. Ctěné matre jako utečenci! Primitivní barbaři jako všichni nájezdníci podobného ražení, dokonce ještě z předdob Vandalů. Poháněné chtivostí stejně jako kterýmkoli jiným motivem. "Berte římské zlato!" Všechno ostatní vytěsnily z vědomí. Blahá nevědomost, která zakolísala pouze tehdy, když se ukázala vyspělejší kultura a pronikla do…
V tu chvíli pochopil, co má Odradová v úmyslu.
Bohové pod námi! Tak nejistý plán!
Přitiskl dlaně k očím a zadusil bolestný výkřik, který se mu dral do hrdla. Ať si myslí, že jsem unavený.
Teď, když prohlédl plán Odradové, pochopil, že o Murbellu přijde… tak nebo onak.
Kdy můžeme čarodějnicím věřit? Nikdy! Bene Gesseritu náleží temná strana magického vesmíru a my ho musíme odmítnout.

TYLWYTH WAFF
PÁN PÁNŮ

Obrovská společenská místnost na palubě nelodi, s terasami sedadel a vyvýšenou tribunou na konci, byla plná Sester Bene Gesseritu. Shromáždilo se jich zde více než kdykoli předtím. Kapitula zažívala celoplanetární odpolední klid, jelikož zástupce chtěl za sebe poslat jen málokdo a provozní složky nic důležitějšího rozhodovat stejně nemohly. Černá roucha Ctihodných matek ve shromáždění převládala. Nejvíce černých hloučků bylo kolem tribuny, ale místnost vířila také bíle lemovanými oděvy akolytek a nechyběly ani čerstvé adeptky řádu. Tu a tam roztroušené, sevřené skupinky nejmladších akolytek v bílém, hledajíce mezi sebou vzájemnou podporu. Nikoho dalšího synodní proktorky nevpustily.
Vzduch byl obtěžkaný melanžovým dechem a měl onu zatuchlou, vypotřebovanou kvalitu, typickou pro přetíženou klimatizaci. Tuto atmosféru doplňoval také nevítaný host v podobě česnekového pachu z posledního oběda. Napětí zvyšovalo také to, co se mezi Sestrami povídalo.
Většina přítomných upírala pozornost ke zvýšené tribuně a bočním dveřím, kterými musela přijít Matka představená. Zraky všech se během hovoru neustále vracely k tomuto místu, kde se měl každou chvíli někdo objevit a zásadním způsobem změnit jejich život. Matka představená by je sem s příslibem důležitého prohlášení nenahnala, pokud by neměla na srdci něco, co mohlo otřást základy celého řádu.
Jako první přišla Bellondová. Onou bojovně kolébavou chůzí, podle které ji každý na dálku rozpoznal, vystoupila na pódium, Odradová pět kroků za ní. Za nimi přišly starší poradkyně s pobočnicemi, černě oděná Murbella (působící po dvou týdnech, jež uplynuly od její Agonie, poněkud omámeným dojmem) mezi nimi. Těsně za Murbellou se přibelhala Dortujlová vedle Tamalanové a Sheeany. Procesí uzavírala Streggiová s Tegem na ramenou. Když se objevil, v sálu se ozval vzrušený šepot. Mužové se jejich shromáždění zúčastňovali jen výjimečně. Na Kapitule ovšem nebylo jediného člověka, který by nevěděl, že je to ghola jejich bašára-mentata, který nyní trávil svůj čas ve výcvikovém táboře spolu se zbylými jednotkami benegesseritské armády.
Odradová při pohledu na stěsnané řady Sesterstva zakoušela pocit prázdna. Kdysi dávno to někdo vyjádřil za ni, napadlo ji. "Každý trouba ví, že jeden kůň je rychlejší než druhý." Odradová tento zlomek moudra častokrát s oblibou citovala při menších shromážděních, které se v této kopii sportovního

stadionu konaly. Chápala však, že tento obřad má své opodstatnění. Shromáždění sloužila k tomu, abychom se navzájem poznaly.
Tady jsme spolu. My, Bene Gesserit.
Matka představená a její doprovod jako nějaký podivný svazek energie pronikal zástupem k pódiu. Matka představená nikdy tlačenici vystavena nebyla. Do jejích žeber nikdy nevrazil ničí loket, ani jí nikdo nešlápl na nohu. Nikdy nebyla nucená podvolit se píďalkovitým pohybům těl tisknoucích na člověka ze všech stran.
Tak přijel Caesar. Palce dolů na celý ten krám! "Začneme," řekla Bellondové.
"Věděla, že později ji napadne, proč někoho nezplnomocnila, aby pronesl několik obřadních vět. Bellondová by se takového skvělého úkolu zhostila ráda, a právě proto ho nikdy nesmí dostat. Ale možná by se našla některá níže postavená Sestra, kterou by tak významný úkol uvedl do rozpaků a která by ho vykonala výhradně z loajality, ze samozřejmé nutnosti vykonat to, co Matka představená nařídila.
Bohové! Jste-li poblíž, proč nás necháte chovat se jako ovce?
Tady jsou, Bellondová je pro ni připravuje. Prapory Bene Gesseritu. Nebyly to skutečné prapory, ale Odradová si Sestry častokrát představovala jako bojové oddíly seřazené podle funkce. Tamhleta je velitel čety. Ta druhá je kapitán. Tahle je její podřízený seržant a tady máme kurýra.
Sestry by byly pobouřeny, kdyby o této její libůstce věděly. Pečlivě ji skrývala pod maskou "klasického jmenování". Člověk mohl jmenovat poručíka poručíkem, aniž ho tak musel nazývat. Tarazová dělala totéž.
Bell jim právě říkala, že Sesterstvo bude možná muset přistoupit k novým opatřením týkajícím se jejich zajatého Tleilaxana. Musela to být pro ni trpká slova: "Prošli jsme zkouškou ohněm, Tleilax stejně jako Bene Gesserit, a vyšli jsme z ní změnění. Svým způsobem my změnili je a oni nás."
Ano, jsme jako dva kameny, které se o sebe otírají tak dlouho, až se oba částečně vytvarují ke spokojenosti toho druhého. A uvnitř je stále ten původní, neobroušený tvar!
Obecenstvo začínalo být neklidné. Vědělo, že je to jen úvod, bez ohledu na poselství ukrývající se v narážkách Bellondové na Tleilax. Úvod možná důležitý, ale nicméně podružný. Odradová přistoupila k Bellondové, čímž jí dala znamení, aby to zkrátila.
"Matka představená."
Jak těžce umírají staré modely. Nebo si Bell myslí, že mě nepoznávají?
Když Odradová promluvila, její naléhavý hlas měl blízko Hlasu.
"Učinily jsme opatření, která vyžadují, abych se na Uzlu setkala s vedením Ctěných matre, setkání, které nemusím přežít. Pravděpodobně ho nepřežiji. Toto vyjednávání bude částečně manévr na odvedení pozornosti. Hodláme je potrestat."
Odradová počkala, až šum utichne. Z davu k ní doléhaly souhlasné i nesouhlasné projevy. Zajímavé. Ty první pocházely od těch, které byly blíže pódia, a také zezadu, kde stály čerstvé akolytky. Nesouhlas z řad starších akolytek? Ano. Ty znaly výstrahu: Živit oheň se neodvažujeme.
Posadila hlas níže, aby dolehl až na nejhořejší sedadla. "Než odejdu, budu Předávat s více než jednou Sestrou. Doba žádá opatrnost."
"Tvůj plán?" "Jak to chceš udělat?" Otázky se na ní sypaly z mnoha stran.
"Předstíraný útok na Gammu. To by mělo spojence Ctěných matre zahnat na Uzel. Potom se zmocníme Uzlu a, jak doufám, zajmeme Pavoučí královnu."
"K útoku dojde, když budeš na Uzlu?" Otázka přišla od Garimiové, proktorky s vážnou tváří, která stála přímo pod Odradovou.
"Takový je plán. Svá pozorování budu předávat našim útočným silám." Odradová ukázala na Tega usazenému na ramenou Streggiové. "Pod velením samotného bašára."
"Kdo půjde s tebou?" "Ano, koho bereš s sebou?" Obavy zaznívající v těchto výkřicích dávaly vědět, že se to ještě nerozneslo.
"Tam a Dortujlová," odpověděla Odradová.
"Kdo bude s tebou Předávat?" Znovu Garimiová. Skutečně! Politická otázka stěžejního významu? Kdo může být nástupkyní Matky představené? Odradová za sebou zaslechla pohyb. Vzrušená Bellondová? Ty ne, Bell. To už víš.

"Murbella a Sheeana," řekla Odradová. "A pokud se proktorky na někom dohodnou, ještě jedna další."
Proktorky vytvořily malé diskusní skupiny, křičely své návrhy od jedné skupinky ke druhé, ale žádná konkrétní jména nepředložily. "Proč Murbella?" zeptal se někdo.
"Kdo zná Ctěné matre lépe?"
To je umlčelo.
Garimiová se přiblížila k pódiu a pozdvihla k Odradové svůj pronikavý zrak. Nepokoušej se oklamat Ctihodnou matku, Darwi Odradová! "Po našem klamném manévru na Gammu se na Uzlu ještě více opevní a budou tím ostražitější. Proč si myslíš, že je můžeme porazit?"
Odradová ustoupila stranou a pokynula Streggiové, aby přistoupila.
Teg celou tu dobu Odradovou fascinovaně sledoval. Nyní pohlédl dolů na Garimiovou.
Byla teď vrchní proktorkou na Přiřazovacím a nepochybně mluvila jménem nějaké skupiny. Tega napadlo, že Odradová mu tohle absurdní stanoviště na akolytčiných ramenou určila z jiných důvodů, než jaké uvedla.
Abych měl oči v rovině dospělých kolem sebe…, ale také aby jim připomněla moji nedospělou postavu a ujistila je, že Bene Gesserit (byť jen prostřednictvím akolytky) nadále řídí mé kroky.
"Nebudu v tuto chvíli zacházet do technických detailů," začal. K čertu s tím pisklavým hlasem! Získal si však jejich pozornost. "Ale stavíme na mobilitě a maskovaných zařízeních, která zničí značnou část území kolem sebe, jakmile je zasáhne paprsek laserpalu… a taky chceme Uzel opouzdřit zařízeními, která nám zviditelní pohyb jejich nelodí."
Když na něj nepřestávaly němě zírat, dodal: "Pokud Matka představená potvrdí moji předchozí rekognoskaci Uzlu, budeme znát přesnou polohu nepřítele. K žádným významnějším změnám by nemělo dojít. Uplynulo příliš málo času."
Překvapení z nečekaného. Co jiného od svého bašára mentata čekaly? Zkřížil s Garimiovou zrak, jako by ji vyzýval k vyslovení dalších pochybností o jeho vojenských schopnostech.
"Máme to chápat tak, že Duncan Idaho je tvým zbraňovým poradcem?" zeptala se.
"Jen blázen by nevyužil to nejlepší, co má," odpověděl.
"Ale bude tě doprovázet jako Mistr zbraní?"
"Dává přednost životu na lodi a vy všechny víte proč. Jaký má tahle otázka smysl?"
Nejenže ji odrazil, ale i umlčel, a to se jí nelíbilo. Muž by neměl být schopen Ctihodnou matkou takto manévrovat!
Odradová postoupila vpřed a položila ruku na Tegovu paži. "Copak jste zapomněly, že tento ghola je náš oddaný přítel Miles Teg?" Zadívala se do konkrétních tváří uprostřed davu, do těch, o nichž s jistotou věděla, že mají dozor u transočí a vědí o tom, že Teg je její otec. Pomalu, rozvážně přesouvala zrak z jedné tváře na druhou, aby se ujistila, že ji správně pochopí.
Najde se mezi vámi někdo, kdo se mě odváží obvinit z "nepotismu"? Vzpomeňte si, co všechno v našich službách vykonal!
Zvuky Synodu přešly do harmonií, na které byl Bene Gesserit při svých shromážděních zvyklý. Už žádný vulgární lomoz hlasů dožadujících se pozornosti. Jejich řeč teď zapadala do jednolité struktury podobné a přece odlišné chorálu. Hlasy se vlnily a plynuly společně. Odradové to vždycky připadalo pozoruhodné. Žádný harmonizující činitel. Dělo se to jednoduše proto, že byly Bene Gesseritem. Přirozenou cestou. Jediné vysvětlení, které potřebovaly. Dělo se proto, že měly ve vzájemném uzpůsobování se praxi. Jejich hlasy byly pokračováním jejich každodenních pohybů. Družky přes dočasnou různost názorů.
Bude mi to chybět.
"Vyslovit správnou předpověď smutných událostí nestačí," řekla. "Kdo to ví lépe než my? Je snad mezi námi někdo, komu lekce Kwisatze Haderacha nestačila?"
Nic dalšího říkat nemusela. Neblahá proroctví nesměla ovlivnit jejich činy. Důvod, který Bellondové zamykal ústa. Bene Gesserit věděl své. Věrozvěsta zlých zpráv mohli napadnout jen tupci. Ignorovat ho? (Kdo by od někoho jemu podobných čekal něco užitečného?) Model, kterému bylo zapotřebí se za každou cenu vyhnout. Umlčíme neblahého posla v domnění, že hluboké ticho smrti zahalí i jeho poselství? Takovou pošetilost by Bene Gesserit nikdy neudělal! Smrt je tlampačem prorokova hlasu. Skutečně nebezpeční jsou mučedníci.

Odradová sledovala, jak poznání postupně proniká dvoranou až do nejvzdálenějších řad.
Čekají nás zlé časy, Sestry, a my je musíme přijmout. Dokonce Murbella si je toho vědoma. Nyní už ví, proč jsem tak horlivě usilovala o to, aby se stala naší Sestrou. Do jisté míry to věděla každá z nás.
Odradová se otočila k Bellondové. Žádné zklamání neviděla. Bell věděla, proč pro ni mezi vyvolenými nebylo místo. Nic lepšího udělat nemůžeme, Bell. Dostat je, než si stačí uvědomit, co se děje.
Podívala se na Murbellu. V jejích očích se zračilo uctivé poznání. Murbella začínala od Zděděných vzpomínek pobírat první příděly dobrých rad. Maniakální fáze pominula a dokonce se jí vracela její náklonnost k Duncanovi. Časem možná… Benegesseritský výcvik byl zárukou toho, že Zděděné vzpomínky nezdominují její osobnost. V jejím postoji nebylo nic, co by hlásalo: "Nechejte si své mizerné rady pro sebe!" Měla k dispozici historické srovnání, jehož poselství nemohla ignorovat.
Nemašíruj ulicemi s těmi, kdož sdílejí tvé předsudky. Právě k hlasitým výkřikům bývají ostatní často hluší. "Chci říct, podívej na ty křiklouny, co hulákají jako pominutí! Chceš si vzít jejich věc za svou?" Říkala jsem ti, Murbello: Řiď se vlastním úsudkem. "Abys vytvořila změnu, najdi nejprve záchytné body a přemísti je. Vyhýbej se slepým ramenům. Vysoké posty jsou běžná lákadla před nosem demonstrantů. Záchytné body nenajdeš jen ve vysokých úřadech. Nalezneš je často v ekonomických nebo komunikačních centrech, a pokud tohle nevíš, vysoký úřad ti je k ničemu. Náš směr může změnit obyčejný poručík. Nikoli tím, že pozmění hlášení, ale tím, že nepředá potřebné rozkazy. Bell sedí na rozkazech tak dlouho, dokud se nepřesvědčí o jejich neúčinnosti. Někdy jí udílím rozkazy jen proto, aby mohla hrát tu svoji zdržovací hru. Ví to, a přesto ji hraje. Věř mi, Murbello! A až budeme Předávat, pečlivě studuj mé činy."
Harmonie bylo dosaženo, ale měla svou cenu. Odradová dala znamení, že Synod končí, přestože si byla vědoma toho, že ne na všechny otázky se dostalo, ba mnohé ani nebyly položeny. Ty nepoložené projdou později sítem jménem Bellondová, kde se jim dostane náležité péče.
Bystré Sestry žádné další otázky klást nebudou, protože její plán už pochopily.
Při odchodu ze společenské místnosti na ni plnou vahou dopadla tíha závazku, který svým rozhodnutím na sebe vzala. Vůbec poprvé si uvědomila svoji dřívější nerozhodnost. Jistě, nevyhnula se lítosti, ale vědět o ní mohla jen Murbella nebo Sheeana.
Kráčela za Bellondovou a přemýšlela o místech, která už nikdy nenavštíví, o věcech, které už nikdy neuvidí, nanejvýš jako divák cizího života.
Byla to nostalgie soustřeďující se na ideu Rozptylu, jež ulevila její bolesti. Tam venku toho bylo pro oči jednoho člověka příliš mnoho. Dokonce ani Bene Gesserit se svými nashromážděnými vzpomínkami neměl nejmenší šanci to všechno, každý zajímavý detail, postihnout. Byl to svět grandiózních představ. Velký obraz, Hlavní proud. Zvláštnosti mého Sesterstva. Hlavní mentatské objekty: modely, pohyby proudů, to, co s sebou tyto proudy nesly, kam směřovaly. Důsledky. Ne mapy, ale proudy.
Alespoň jsem uchovala klíčové prvky naší porotou střežené demokracie v její původní podobě. Možná mi za to jednoho dne poděkují.
Hledej volnost, a staneš se zajatcem svých přání. Hledej řád, a najdeš svobodu.

KODEX

"Kdo čekal, že nám vypoví vzduchotechnika?" zeptal se rabbi, aniž čekal, že mu někdo odpoví. Seděl na nízké lavici a k prsům tiskl pergamen. Starobylý pergamen byl ošetřený moderními vyztužovacími materiály, ale přesto byl křehký. Nebyl si jistý, kolik je hodin. Asi tak pozdní dopoledne. Před chvíli skončili s něčím, co by se dalo nazvat snídaní.
"Já to čekal."
Vypadalo to, že mluví ke svitku. "Přesnice přišly a odešly a naše dveře zůstaly zamčené."
Rebeka k němu přistoupila a zůstala nad ním stát. "Rabbi, prosím. Takto Joshuovi nepomůžeš."
"Ne, oni nás neopustili," pravil rabbi svému svitku. "To my se schovali. Když nás nesmějí najít pocestní, kde nás mají hledat ti, kteří by nám mohli pomoci?"
Tázavě na ni zamžoural zpod brýlí. "Přivedla jsi k nám zlo, Rebeko?"
Věděla, co tím myslí. "Nezasvěcení jsou vždy přesvědčeni, že na Bene Gesseritu je něco špatného,"

řekla.
"Takže já, tvůj rabbi, jsem teď Nezasvěcený!"
"Odcizuješ se sám, rabbi. Teď hovořím z hlediska Sesterstva, kterému jsi mě přiměl pomoci. To, co dělají, je mnohdy nezáživné, stejné, ale ne zlé."
"Přiměl jsem tě? Ano, udělal jsem to. Odpusť, Rebeko. Stane-li se zlo naším průvodcem, bude to má vina."
"Rabbi! Přestaň s tím. Je to rozsáhlé společenství, ale individualismus je jim vlastní. Copak ti rozsáhlé společenství nic neříká? Uráží tě má důstojnost?"
"Povím ti, Rebeko, co mě uráží. Já tě učil číst jiné knihy než…" Pozdvihl pergamenový svitek do výše, jako kdyby to byl obušek.
"Žádné knihy, rabbi. Ach ano, mají Kodex, ale to je jen sbírka pouček, někdy užitečných, jindy zcela nepotřebných. Neustále ho podle potřeby upravují."
"Jsou knihy, které se nedají upravit, Rebeko!"
Hleděla na něho se špatně skrývaným úžasem v očích. Takto viděl Sesterstvo? Anebo z něj promlouval strach?
Objevil se Joshua, ruce zamazané, na čele a tvářích černé šmouhy. "Tvá domněnka byla správná. Už to zase funguje. Jak dlouho, nevím. Problém je v tom, že -"
"Co ty víš o našem problému," přerušil ho rabbi.
"Technický problém, rabbi," řekla Rebeka. "Pole neprostoru deformuje stroje."
"Nemohli jsme instalovat třeníprosté mechanismy," řekl Joshua. "Ale bylo by to příliš nápadné, nemluvě o nákladech."
"Tvé stroje nejsou to jediné, co podlehlo deformaci."
Joshua zdvihl obočí a tázavě na Rebeku pohlédl. Co mu je? Takže Joshua také důvěřoval benegesseritskému pohledu. Rabbiho to urazilo. Jeho ovečky se obracely o rady jinam.
Vzápětí ji však překvapil. "Myslíš si, že žárlím, Rebeko?"
Zavrtěla hlavou.
"Projevují se u tebe schopnosti, na které si druzí rychle zvyknou jako na samozřejmost. To ty jsi věděla, v čem je chyba? Řekli ti to ti… Zdědění?"
Rebeka pokrčila rameny. Tohle byl její starý rabbi, jehož nebylo radno na vlastní půdě provokovat.
"Měl bych tě pochválit?" otázal se. "A co tvá síla? Nechceš nás vést?"
"Něco takového nikdo, já poslední, nikdy nenavrhoval, rabbi." Urazilo ji to a nerozpakovala se to dát najevo.
"Odpusť, dcero. Ty tomu říkáš ‚úlet'."
"Nepotřebuji tvoji chválu, rabbi. A samozřejmě ti odpouštím."
"Tvoji Zdědění k tomu nemají co říci?"
"Bene Gesserit říká, že strach z chvály má kořeny v dávném zákazu chválit své dítě, protože to vyvolávalo hněv bohů."
Sklonil hlavu. "Zlomky moudra."
Joshua upadl do rozpaků. "Zkusím usnout. Měl bych být odpočatý," řekl a vrhl významný pohled ke strojní sekci, z níž se ozýval těžkopádný skřípot.
Namířil ke ztemnělému konci komory a cestou zakopl o hračku.
Rabbi poplácal lavici. "Posaď se, Rebeko."
Posadila se.
"Mám strach o tebe, o nás, o všechno, co představujeme." Pohladil pergamenový svitek. "Tolik generací jsme setrvali ve víře." Zrakem obletěl místnost. "Ani minjan tady nemáme."
Rebeka si vytřela slzu z oka. "Mýlíš se v Sesterstvu, rabbi. Snaží se pouze o zdokonalení lidstva a jeho vládních systémů."
"Říkají ony."
"Říkám já. Vláda je pro ně druhem umění. Zdá se ti to zábavné?"
"Probouzíš moji zvědavost. Opájí se snad ty ženy sebeklamem své vlastní důležitosti?"
"Dívají se na sebe jako na hlídací psy."

"Strážníky?"
"Ne, hlídací psy, kteří pozorně vyčkávají na příležitost poskytnout ponaučení. To je jejich cíl. Nikdy se nesnaží poskytnout ponaučení někomu, kdo je nedokáže přijmout."
"Stále ty zlomky moudra." Znělo to smutně. "A ony si vládnou umělecky?"
"Dívají se na sebe jako na porotu s absolutními pravomocemi, které nemůže vetovat žádný zákon."
Zamával jí pergamenem pod nosem. "To jsem si myslel!"
"Žádný lidský zákon, rabbi."
"Chceš mi říct, že ty ženy, které produkují náboženství na zakázku, věří v… něco většího, než jsou samy?"
"Jejich přesvědčení se neshoduje s naším, rabbi, ale nemyslím si, že je zlé."
"V čem spočívá to jejich… přesvědčení?"
"Říkají tomu ‚nivelační posun'. Pohlížejí na něj jako na genetickou vlohu a instinkt. Existuje velká pravděpodobnost, že geniálním rodičům se narodí dítě blízko průměru, například."
"Posun, to má být jejich přesvědčení?"
"Proto se vyhýbají vůdčím pozicím. Poradkyně, někdy dokonce dosazovatelky králů, ale nerady se zdržují v cílovém popředí."
"Ten posun… Věří, že existuje jeho stvořitel?"
"Nepovažují to za samozřejmé. Pouze to, že existuje tento pozorovatelný pohyb."
"A jaká je tedy v tomto posunu jejich úloha?"
"Činit bezpečnostní opatření."
"Za Satanovy přítomnosti, předpokládám!"
"Nebrání se proudu, jen se přes něj dostávají, tak, aby sloužil jejich záměrům, využívají jeho zpětné proudy."
"Oóój!"
"Dávní mořeplavci dělali totéž, rabbi. Sesterstvo má k dispozici něco jako námořní mapu s vyznačenými mořskými proudy, která jim říká, kterým místům se vyhnout a kde vyvinout maximální úsilí."
Znovu zamával svitkem. "Tohle není námořní mapa."
"Zle jsi mě pochopil, rabbi. Jsou si vědomy bludu nadměrné mechanizace." Zalétla pohledem k přetížené strojní sekci. "Vidí nás v proudech, kterým žádná technika nemůže vzdorovat."
"Tahle malá moudra… Nevím, dcero. Strkat nos do politiky, to přijímám. Ale do posvátných záležitostí…"
"Nivelační posun, rabbi. Vliv mas na geniální inovátory, kteří se vyčleňují ze stáda a vytvářejí nové hodnoty. Jejich nové je nám pomocí, ale samotného inovátora strhne proud."
"Kdo rozhoduje o tom, co nám je a co není pomocí, Rebeko?"
"Říkám jen to, čemu věří. Daně vidí jako důkaz posunu, který odnáší dobrovolnou energii, která může vytvořit další nové hodnoty. Naladěná osoba to dokáže rozpoznat, říkají."
"A ty… Ctěné matre?"
"Jsou součástí celku. Uzavřený vládní systém zaměřený na vyřazení všech potencionálních protivníků. Vyloučit nadané. Otupit inteligenci."
Ze strojní sekce se ozvalo slabé pípání. Joshua kolem nich proletěl dříve, než se stačili postavit. Sklonil se nad monitorem, který ukazoval dění na povrchu.
"Vrátili se," oznámil. "Podívejte se! Kopou do popela přímo nad námi."
"Našli nás?" V rabbiho otázce zněla skoro až úleva.
Joshua nespouštěl oči z monitoru.
Rebeka sklonila hlavu k jeho a pozorně si kopáče prohlédla - deset mužů, v očích onen nepřítomný pohled tělesných otroků Ctěných matre.
"Kopou naslepo," prohlásila Rebeka a narovnala se.
"Jsi si jistá?" Joshua se postavil a podíval se na ni, jako by v její tváři pátral po stopách, které by její slova potvrdily.
Každé Sestře Bene Gesseritu to bylo nad slunce jasnější.
"Podívej se sám," ukázala na monitor. "Odcházejí. Do slepřího chlévu."

"Kam patří," zamumlal rabbi.

Životaschopná řešení se rodí v očistci informativních chyb. Čili rozum připouští omylnost. A nejsou-li absolutní (neomylná) řešení po ruce, nezbývá rozumu, než to zkusit s omezenými informacemi v aréně, kde jsou chyby nejenže možné, nýbrž nezbytné.

DARWI ODRADOVÁ

Že Matka představená nasedne na člun a přemístí se k nejbližší nelodi, by byla naivní představa. Neobešlo se to bez plánů, bezpečnostních opatření, strategie - jedna eventualita v závislosti na druhé. Trvalo to osm hektických dní. Časová souhra s Tegem musela být dokonalá. Konzultace s Murbellou zabraly hodiny a hodiny. Murbella musela vědět, do čeho jde.
Najdi jejich Achillovu patu, Murbello, to je všechno. Když Teg zaútočí, zůstaneš na pozorovací lodi, ale pozorně všechno sleduj.
Odradová se radila s každým, kdo mohl pomoci. Potom jí implantovali V-maják k předávaní jejích postřehů. Neloď i člun se musely přezbrojit a Teg vybral posádky.
Bellondová hudrala a prskala, dokud Odradová nezasáhla.
"Rozptyluješ mě! Děláš to úmyslně? Chceš mě oslabit?"
Bylo pozdní dopoledne, čtyři dny před odletem, a ony na okamžik zůstaly v pracovně samy. Bylo jasno, ale netypicky zima a písečná bouře, která se v noci přes Centrálu přehnala, dodala ovzduší okrový nádech.
"Synod byla chyba!" I Bellondová se musela rozloučit.
"Nutnost!" vyštěkla ke svému překvapení Odradová. Uštěpačnost Bellondové začínala být nezdravá.
"Pro tebe možná! Aby ses mohla rozloučit s rodinou. Teď nás tu necháš s nevypraným špinavým prádlem."
"To sis přišla postěžovat na Synod?"
"Nelíbí se mi tvé poslední poznámky o Ctěných matre! Měla jsi je s námi konzultovat, než jsi je vypustila do -"
"Jsou to paraziti, Bell! Je načase, abychom to jasně vyjádřily: známá slabost. A co udělá tělo napadené parazity?" Odradová se při otázce široce ušklíbla.
"Dar, když nasadíš tenhle… tenhle pseudohumorný postoj, nejraději bych tě uškrtila!"
"A usmívala by ses přitom, Bell?"
"K čertu, Dar! Jednoho dne tě…"
"Mnoho dní nám už pro sebe nezbývá, Bell, to tě žere. Odpověz mi na mou otázku."
"Odpověz si sama!"
"Tělo uvítá pravidelné odvšivení. I narkomani sní o svobodě."
"Aáách." Z očí Bellondové vykoukl mentat. "Myslíš si, že návyk na Ctěné matre může bolet?"
"Přes svoji děsivou neschopnost humoru ti to ještě myslí."
Bellondová zkřivila ústa do nelidského úsměvu.
"Podařilo se mi tě rozveselit."
"Proberu to s Tam. Ta má na strategii lepší hlavu. Ačkoli… po Předávání nějak změkla."
Když Bellondová odešla, Odradová se pohodlně usadila v křesle a tiše se zasmála. Změkla! "Ne abys zítra při Předávání změkla, Dar." Mentat, který klopýtne o logiku a mine cíl. Vidí to a obává se neúspěchu. Co uděláme, když… Otevřeme okna, Bell, a vpustíme dovnitř selský rozum. Ba i veselí. Tak posuneš perspektivu důležitějších věcí. Chudák Bell, má postižená Sestro. Stále tě něco žere.
Ráno před odjezdem opouštěla Odradová Centrálu v zajetí úvah - úzkostné introspekce toho, co se dozvěděla při Předávání s Murbellou a Sheeanou.
Chovám se jako slaboch.
Úlevu jí to však nepřineslo. Její myšlenky ležely v území Zděděných vzpomínek a téměř cynického fatalismu.
Rojící se včelí královny?

Jak se o Ctěných matre někdo vyjádřil.
Ale Sheeana? A Tam to schvaluje?
Nejde jen o Rozptyl.
Do toho divokého místa za tebou nemohu, Sheeano. Mým úkolem je vytvářet řád. Nemohu riskovat to, čeho ses odvážila ty. Existují různé druhy umění. To tvé mě odpuzuje.
Poznání životů z Murbelliných Zděděných vzpomínek bylo velkým přínosem. Murbelliny znalosti byly cennou truhlicí poznání Ctěných matre, ovšem plnou zneklidňujících nuancí.
Žádný hypnotrans. Používaly buněčnou indukci, vedlejší produkt jejich proklatých T-sond! Podvědomý příkaz! Jak lákavé! Ale právě zde byly Ctěné matre nejzranitelnější - obrovské podvědomé skladiště uzamčené jejich vlastními činy. Murbellino klíčové postavení pouze zdůrazňovalo jeho hrozbu.
Na přistávací plošinu dorazily uprostřed větrné bouře. Opřela se do nich, jakmile vystoupily z vozu. Procházku zbytkem sadů a vinic Odradová zamítla.
Poslední sbohem? V očích Bellondové, když se loučila, byla otázka. Sheeaniny byly zachmuřené.
Přijímá Matka představená mé rozhodnutí?
Prozatím, Sheeano. Prozatím. Murbellu jsem ale nevarovala. Takže… možná sdílím Tamin názor.
Dortujlová zamlkle seděla na sedadle vozu.
Není divu. Byla tam… a viděla futáry požírat její Sestry. Odvahu, Sestro! Ještě jsme neprohrály.
Jediné Murbelly jako by se to netýkalo. To proto, že už se v duchu přemístila k setkání Matky představené s Pavoučí královnou.
Vyzbrojila jsem Matku představenou dostatečně? Říká jí žaludek, jak nesmírně nebezpečné to bude?
Odradová si takové myšlenky nepřipouštěla. Než budou na místě, musí ještě udělat několik věcí. Jako první soustředit energii. Ctěné matre lze analyzovat téměř mimo rámec reality, ale skutečná konfrontace bude sehrána tak, jak tomu bude chtít osud - jako jazzové představení. Představa jazzu se jí zamlouvala, přestože tato hudba ji rozptylovala svou letitou vůní a divokými zákrutami. Přesto byl jazz výpovědí života. Nic se nedalo zahrát stejně. Hudebníci reagovali na to, co přijímali od ostatních: jazz.
Nakrmte nás jazzem.
Leteckou a kosmickou dopravu zajímalo počasí jen málokdy. Vždy se nějak dalo protlouct se přechodnými interferencemi. Nebo se spolehnout na Meteorologické centrum, že vykrojí v bouřích a mrakových clonách startovací okna. Výjimku tvořily pouštní planety. Nepotrvá dlouho a rovnice pro Kapitulu bude třeba upravit. Mnoho dalších změn, včetně návratu k fremenským pohřebním praktikám. Mrtvoly jako zdroj vody a potaše.
Odradová to nadnesla, když čekaly na odvoz k lodi. Široká šerpa horké, vyprahlé země rozprostírající se kolem rovníku se zanedlouho stane výrobnou nebezpečných větrů. Jednoho dne přijdou Koriolisovy bouře: větrná výheň ženoucí se ze srdce pouště rychlostí stovek kilometrů v hodině. Duna byla svědkem bouří, jejichž rychlost přesahovala sedm set kilometrů. Před takovou silou se už kosmické čluny musely mít na pozoru. Letecká doprava bude vystavena nepřetržitým rozmarům povrchových podmínek. A křehká lidská schránka si musí najít útočiště.
Jako tomu bylo vždycky.
Hala na plošině už měla své roky. Kámen uvnitř i zvenčí, jejich první stavební materiál. Jednoduchá závěsná křesla a nízké stolky z modelovaného lazu byly novějšího data. Hospodárnost se vztahovala i na Matku představenou.
Člun přistál do prachového víru. Na suspenzorové odpružení a jiné hlouposti nebyl čas. Čekala je krátká cesta nahoru při nepříjemném přetížení. Nebylo však tak velké, aby jim způsobilo újmu na zdraví.
Jako by ztratila tělo, tak se Odradová cítila, když se naposledy rozloučila a předala Kapitulu triumvirátu Sheeana-Murbella-Bellondová. Poslední věc: "Nestavte Tegovi žádné překážky. A ne aby se Duncanovi přihodilo něco zlého. Rozumíš, Bell?"
Všechny ty technologické zázraky, kterých dosáhly, nezabránily husté písečné bouři, aby je při startu téměř neoslepila. Odradová zavřela oči a smířila se s faktem, že jí bude odepřen poslední přízemní pohled na milovanou planetu.
Probral ji teprve náraz při spojení. Hned za uzávěrem na ně čekalo vozítko, které je vyvezlo k jejich pokojům. Tamalanová, Dortujlová a pomocná akolytka zachovávaly cestou mlčení, respektujíce přání

Matky představené být ponechána svým myšlenkám.
Místnosti, alespoň ty, vypadaly stejně jako v ostatních benegesseritských lodích: malý obývací prostor ze surového, světle zeleného lazu; ještě menší spací kóje stejné barvy a s jedním lůžkem. Nároky Matky představené byly všeobecně známé. Odradová zahlédla usiformovou vanu a klozet. Standardní vybavení. Přilehlé ubikace určené pro Tam a Dortujlovou byly podobné. Později si prohlédne lodní dovybavení. Základní výbava byla v pořádku, včetně nevtíravých prvků psychologické podpory: tlumené barvy, známé předměty, prostředí, které nenarušuje žádný z mentálních procesů. Než se vrátila zpátky do obývací jídelny, vydala rozkaz ke startu.
Na nízkém stolku ji čekalo občerstvení - modré, sladké ovoce, připomínající švestky, na chlebu chutná žlutá pomazánka uzpůsobená jejím energetickým potřebám. Výborná. Poočku pozorovala přidělenou akolytku, nenápadně vybalující svršky Matky představené. Na okamžik se nemohla upamatovat na její jméno, potom: Suipol. Snědé, drobné stvořeníčko s kulatou, vyrovnanou tváří a stejně tak vyrovnanými způsoby. Ne právě jedna z našich nejinteligentnějších, ale zaručeně schopná.
Najednou jí napadlo, jak necitelným dojmem působí rozhodnutí vzešlá z Přiřazovacího. Malý doprovod, abychom Ctěné matre neurazily. A držet ztráty na minimu.
"Vybalila jsi všechny mé věci, Suipol?"
"Ano, Matko představená." Byla hrdá, že právě jí byl tento důležitý úkol svěřen. Svědčila o tom její chůze, když opouštěla místnost.
Některé mé věci vybalit nemůžeš, Suipol. Ty, které nosím v hlavě.
Žádná příslušnice kapitulního Bene Gesseritu ještě nikdy neopouštěla planetu, aniž si s sebou neodnášela jistou dávku šovinismu. Jiná místa nebyla nikdy tak krásná, nikdy tak velebná, nikdy tak příjemná.
Ale toto je Kapitula minulosti.
Nikdy předtím tuto stránku pouštní transformace nevnímala tak silně. Kapitula je na odchodu.
Odcházela, aby se už nikdy nevrátila, alespoň ne za života těch, kteří ji znali teď. Jako když se milovaný rodič zříká svého potomka - přezíravě a zlobně.
Už mě nezajímáš, děťátko.
Než se z nich staly Ctihodné matky, dozvěděly se, že cestovaní může být nepřímou cestou odpočinku.
Odradová toho hodlala náležitě využít a hned po jídle svým společnicím řekla: "Ušetřete mě podrobností."
Poslala Suipol pro Tamalanovou, a když přišla, stručně jí oznámila: "Zkontroluj dovybavení a řekni mi, na co se mám podívat. Dortujlovou vezmi s sebou."
"Pálí jí to." Od Tam nebývalá pochvala.
"Až přestoupíme, chci být pokud možno sama."
Odradová strávila část cesty zapásaná do lůžka, skládajíc v duchu to, co chápala jako svou poslední vůli.
Kdo bude jejím vykonavatelem?
Ona sama by volila Murbellu, zvláště po Předávání se Sheeanou. Pokud by však tento nebezpečný výlet na Uzel nevyšel, sirotek z Duny zůstával silným kandidátem.
Některé Sestry se domnívaly, že v případě nutnosti by její místo mohla zastat kterákoli Ctihodná matka.
Ne v této době. Ne s touto nastraženou pastí. A že se jí Ctěné matre vyhnou, bylo nanejvýš nepravděpodobné.
Pokud jsme je ohodnotily správně. Z Murbelliných informací vyplývá, že jsme učinily vše, co bylo v našich silách. Padací dveře jsou vytažené, ach, jak lákavé jim budou připadat. Že je to past, poznají, až budou uvnitř. Pozdě!
A když to nevyjde?
Ti, kdo přežijí (přežije-li vůbec někdo), na ni budou vzpomínat s opovržením.
Často jsem se cítila ponížená, ale nikdy jsem nebyla objektem opovržení. Nicméně, rozhodnutí, která jsem učinila, nemusí mé Sestry nikdy akceptovat. Alespoň se neomlouvám… ani těm, s nimiž jsem Předávala. Ty vědí, že mé činy mají počátek v šeru před příchodem člověka. Každá z nás může udělat něco zbytečného, ba dokonce hloupého. Ale můj plán nám může zajistit vítězství. Nejen "pouhé přežití". Náš grál žádá, abychom přetrvaly. Lidé nás potřebují! Někdy potřebují víru, jindy jen vědět, že jejich víra je stejně prázdná jako jejich naděje v ušlechtilost. Jsme jejím zdrojem. Až padnou masky, jedno

zůstane: Náš Výklenek.
Cítila, že tato loď ji unáší do propasti. Blíže a blíže děsivé hrozbě.
Já jdu za sekerou; ne ona za mnou.
Ani pomyšlení na vyhlazení nepřátel. Poté co Rozptyl znásobil lidské počty, to bylo nemožné. Trhlina v plánech Ctěných matre.
Z klidu ji vyrušilo pronikavé zapípnutí a oranžové signální světlo ohlašující, že jsou u cíle. Vyprostila se z popruhů a s Tam, Dortujlovou a Suipol v závěsu následovala jejich průvodce do přepravní komory, kde na ně čekal dálkový člun. Odradová ho viděla ve snímačích na pažení. Byl neuvěřitelně malý!
"Potrvá to jen devatenáct hodin," vzpomněla si na Duncanova slova. "Blíže se s nelodí neodvážíme. Okolo Uzlu mají určitě mimoprostorové senzory."
Bell výjimečně souhlasila. Neriskujte loď. Není to jen tvůj přepravník, bude se z ní organizovat naše vnější obrana a přijímat tvé vysílání. Člun bylo vysunuté čidlo nelodi, který ji měl informovat o tom, na co narazí.
A já jsem čidlo nejčelnější, křehká schránka s citlivou aparaturou.
Držely se naváděcích šipek. Odradová šla v čele. V beztížném stavu prošly úzkým spojovacím hrdlem do překvapivě dobře vybavené kabiny. Suipol, která se přibatolila za ní, dokonce předstihla její úvahy.
"Tohle byla pašerácká loď."
Očekávala je jediná osoba. Podle pachu to byl muž. Obličej mu zakrývala pilotní kukla se strništěm konektorů.
"Zapásejte se."
Mužský hlas uvnitř kukly.
Vybral ho Teg. Bude nejlepší.
Odradová vklouzla do křesla za přistávacím portem a zatáhla za hrbolaté výstupky navinutých sítopopruhů. Slyšela, že i ostatní uposlechly pilotova příkazu.
"Všechno v pořádku? Zůstaňte zapásané, dokud neřeknu jinak." Jeho hlas se ozýval z volného reproduktoru za křeslem u řídícího pultu.
Následovalo zhoupnutí žaludku. Odradová ucítila mírný pohyb, ale obraz na přenosovém monitoru ukazoval neloď ztrácející se pozoruhodnou rychlostí z dohledu. Mžik, a byla pryč.
Letí si po svých, než vzbudí něčí nežádoucí pozornost.
Člun se pohyboval překvapivě rychle. Radary hlásily planetární stanice a tranzitní bariéry za plus osmnáct hodin, ale blikající tečky, které je znázorňovaly, byly viditelné jen díky silnému zvětšení. Dole v rámečku stálo, že holým okem budou stanice viditelné za dvanáct hodin.
Pocit pohybu najednou ustal a Odradová přestala vnímat zrychlení, o kterém ji zpravovaly její oči.
Závěsná kabina. Iksanská technologie pro tak miniaturní nulové pole. Kde k ní Teg přišel?
To nemusím vědět. Proč by měla Matka představená znát polohy všech dubových sadeb?
Když se za necelou hodinu začaly na obrazovce ukazovat kontaktní údaje, v duchu děkovala za Idahovu rafinovanost.
Začínáme ty Ctěné matre poznávat.
Obranný systém Uzlu byl zřejmý i bez počítačové analýzy. Vnořené pleny! Přesně, jak Teg předvídal. Až budou Tegovi lidé znát odstupy jednotlivých bariér kolem planety, budou moci mezi ně vložit ty svoje.
Tak jednoduché to jistě nebude.
Byly si Ctěné matre natolik jisté svou zdrcující silou, že opomíjely základní bezpečnostní opatření?
Planetární stanice Čtyři se ozvala už po necelých třech hodinách letu. "Identifikujte se!"
"Jinak…," zaslechla ve výzvě Odradová.
Pilotova odpověď hlídku zjevně překvapila. "Přijíždíte v malé pašerácké lodi?"
Poznali ji. Ani v tom se Teg nemýlil.
"Teď spálím snímací zařízení v pohonné jednotce," oznámil jim pilot. "Zvýšíme tím rychlost. Ujistěte se, že jste dobře zapásané."
"Proč zvyšujete rychlost?" zareagoval Uzel Čtyři.
Odradová se naklonila. "Zopakujte identifikační kód a řekněte jim, že jsme unavené z dlouhého pobytu ve stísněných prostorách. Dodejte, že jsem se vybavila bezpečnostním V-majákem, aby moji lidé

poznali, jestli jsem naživu."
Nepřijdou tak na šifru! Chytré, Duncane. Bell jen zírala, když zjistila, co ukryl do palubního systému.
"Další romantik!"
Pilot předal její slova dál. Zpátky se vrátil příkaz: "Zmenšete rychlost a leťte na tyto přibližovací souřadnice. Tam přebereme řízení."
Pilot stiskl žluté políčko na palubní desce. "Přesně jak říkal bašár," zamručel spokojeně. Sňal si kuklu a otočil se.
Odradová zažila šok.
Kyborg!
Jeho obličej tvořila kovová maska se dvěma zářivě stříbrnými koulemi místo očí.
Vstupujeme do nebezpečného světa.
"Oni vám to neřekli? Ale neplýtvejte lítostí. Byl jsem mrtvý a teď jsem živý. To jsem já, Clairby, Matko představená. A po téhle smrti se vrátím jako ghola."
Proklatě! Kupčíme s něčím, co nemusíme mít. Pozdě něco měnit. Takový byl Tegův plán. Ale…
Clairby?
Hladkost přistání byla důkazem vynikajícího navádění z Uzlu Čtyři. Že přistáli, poznala Odradová podle toho, že se krajina za portem přestala pohybovat. Vypojilo se nulové pole. Ucítila gravitaci. Poklop před jejíma očima se otevřel. Zvenčí přicházelo příjemné teplo. Taky hluk. Děti při nějaké soutěživé hře?
Se zavazadly vznášejícími se jí za zády vykročila na malou rampu a uviděla, že hluk skutečně vydává početná skupina dětí na nedalekém hřišti. Všechny v rozpuku puberty a všechny ženského pohlaví. Strkaly do létacího balonu, křičely a vřískaly.
Vystavily je tu kvůli nám?
Odradové to připadlo pravděpodobné. Na hřišti se pohybovalo přibližně dva tisíce dívek.
Podívejte se, kolik máme nových adeptek!
Nikdo ji nečekal. Po levé straně spatřila na konci chodníku známou konstrukci. Artefakt Vesmírné gildy s nově přistavěnou věží. Rozhlížela se a nahlas věž popisovala, aby poskytla implantovanému vysílači data o změnách pro Tegův půdorysný plán. Nikoho, kdo někdy spatřil gildovní budovu, však toto místo nemohlo nechat na pochybách.
Vypadala jako všechny ostatní uzlové planety. Někde v gildovních záznamech měla dozajista své sériové číslo a kód. Než padla do rukou Ctěným matre, patřila tak dlouho pod gildovní správu, že během prvních okamžiků po přistání, než přivykly gravitaci, pro ně všechno kolem mělo onu typickou gildovní příchuť. Dokonce i hřiště - původně venkovní shromaždiště pro navigátory v jejich obřích nádržích s melanžovým plynem.
Gildovní příchuť: směs iksanské technologie a záměru navigátorů - energii zachovávající tvary budov, rovné čáry chodníků; několik skluzavek. Marnotratné projekty pro potřeby těch, kteří žili v gravitaci, nikoho jiného. Kolem přistávací plochy ani stopa zeleně, která v tak nepříznivém sousedství neměla šanci na život. A všudypřítomná šeď budov - nebyla to stříbřitá šeď, nýbrž matná šeď tleilaxanské kůže.
Budova po jejich levici byla velká nafouklá věc se spoustou výčnělků, některé oválné, jiné hranaté. Žádná velkonoclehárna gildovních časů. Malá přepychová hnízdečka postavená pro prominenty, většinou gildovní inspektory.
Teg měl znovu pravdu. Ctěné matre ponechaly původní zástavbu, úpravy byly minimální. Věž!
Odradová si v tu chvíli v duchu připomenula: Tohle není jen jiný svět, ale i jiná společnost s vlastním společenským pojivem. Po Předávání s Murbellou se sice měla čeho zachytit, ale to, co drželo Ctěné matre pohromadě, jí unikalo. Pouze touha po moci jistě ne.
"Půjdeme pěšky," prohlásila a vykročila po dlážděném pruhu směrem k obří budově.
Sbohem, Clairby. Vyhoď člun do vzduchu co nejdříve. První velké překvapení pro Ctěné matre.
Monstrózní stavba byla s každým krokem vyšší.
Kdykoli Odradová některou z těchto funkcionalistických konstrukcí spatřila, žasla nad pečlivostí plánů, podle kterých byla postavena. Záměrný detail ve všem, ačkoli na první pohled snadno přehlédnutelný. Pevný rozpočet odrážející se ve snížené kvalitě, trvanlivost mající přednost před pohodlím a vizuální atraktivností. Kompromis, který jako všechny kompromisy, nikomu nevyhovoval. Gildovní kontroloři

nepochybně žehrali nad výší nákladů a současní obyvatelé se ještě dnes mohli vztekat nad některými nedostatky. Co na tom. Stavba byla na světě, tady a teď, a bylo jí třeba využít. Další kompromis.
Hala byla menší, než čekala. Změny interiéru. Byla jen šest metrů dlouhá a možná čtyři metry široká. Recepční přepážka byl po pravé straně ode dveří. Odradová poslala Suipol, aby je zapsala, a ostatním posunkem naznačila, že počkají v hale ve vzájemné blízkosti. Musely počítat s nejhorším.
Dortujlová to evidentně očekávala. Působila rezignovaným dojmem.
Odradová se pozorně rozhlížela, komentujíc své postřehy. Spousta transočí, ale jinak…
Pokaždé, když do takového místa vstoupila, měla pocit, jako kdyby se ocitla v muzeu. Zděděné vzpomínky jí říkaly, že ubytovací zařízení tohoto druhu prodělala za dlouhá staletí jen nepatrné změny. Jejich prototypy našla už v raných dobách. Lustry - přízraky minulosti, třpytivá monstra napodobující elektrická zařízení, ale vybavená iluminačními koulemi. Dva takové dominovaly stropu v hale jako dva pompézní kosmické koráby, sestupující z prázdna k zemi.
Takových přízraků minulosti, kterých by si přechodní hosté jen stěží povšimli, tu bylo více. Uspořádání recepce za zamřížovanými přepážkami, čekárna s různými druhy sedadel a nevhodným osvětlením, naváděcí směrovky k personálu - restaurace, narkosalony, intimbary, bazény a další sportovní zařízení, automasážní kabiny a podobně. Od těch dávných dob se změnil jen jazyk a písmo. Použité symboly by byly srozumitelné i předkosmickým primitivům. Jinými slovy, zastávka na cestě.
Spousta bezpečnostních zařízení. Některá vypadala jako artefakty z Rozptylu. Iks a Gilda nikdy neplýtvaly zlatem na transočích a senzorech.
Frenetický tanec roboslužby v prostoru recepce - rychlé pohyby sem a tam, čištění, sbíraní odpadků, provázení nově příchozích. Před nimi přišla skupinka čtyř Iksanů. Odradová si je pozorně prohlédla. Ta směsice přílišného sebevědomí a strachu!
Pro benegesseritské oko byli Iksané vždy snadno rozeznatelní, ať si nasadili jakoukoli masku. Základní konstrukce jejich společnosti se přenášela i na jedince. U Iksanů se projevoval vyhraněný postoj k vědě: přípustnost výzkumu určovaly politické a ekonomické požadavky. To svědčilo o tom, že nevinná naivita iksanského sociálního snu přerostla v realitu byrokratického centralismu - novou aristokracii. Směřovali tedy k úpadku, který žádná dohoda se Ctěnými matre nemohla odvrátit.
Dny Iksu, bez ohledu na výsledek našeho utkání, jsou sečteny. Důkaz: dlouhá staletí žádný významnější iksanský objev.
Suipol se vrátila. "Máme počkat na eskortu."
Odradová se rozhodla začít vyjednávat ihned, malou diskusí pro Suipol, transoči a posluchače na nelodi.
"Suipol, všimla sis těch Iksanů před námi?"
"Ano, Matko představená."
"Dobře si je prohlédni. Jsou to produkty umírající společnosti. Je naivní očekávat, aby byrokracie nějaký převratný objev využila pro obecné blaho. Byrokracie si klade jiné otázky. Víš jaké?"
"Ne, Matko představená." Suipolině odpovědi předcházelo pátravé rozhlédnutí.
Ví! Ale pochopila můj záměr. Kohopak to tady máme? Vypadá to, že jsem ji podcenila.
"Jsou to typické otázky, Suipol: Komu připadnou zásluhy? Kdo bude hnán k odpovědnosti, když to způsobí problémy? Přesune to mocenský žebříček, a my přijdeme o místo? Povýší to status podřízeného oddělení?"
Suipol ukázněně přikyvovala, ale její letmý pohled na transoči byl možná až příliš nápadný. Bylo to jedno.
"Jsou to politické otázky," poučovala dál Odradová. "Ukazují, jak jsou motivy byrokracie protichůdné nutnosti adaptace na změnu. Adaptabilita je základní požadavek přežití."
Čas obrátit se přímo na naše hostitelky.
Odradová obrátila pohled vzhůru, vybrala si výrazné transoko na jednom z lustrů. "Všimněte si těch Iksanů. Jejich ‚duch deterministického vesmíru' uvolnil cestu ‚duchu neomezeného vesmíru', kde se může přihodit cokoli. V tomto vesmíru je kreativní anarchie cestou k přežití."
"Děkuji za výklad, Matko představená."
Žehnám ti, Suipol.
"Po všech zkušenostech s námi," pravila Suipol, "už jistě nepochybují o naší vzájemné loajalitě."

Bohové, stůjte při ní! Tahle je připravená na Agonii, a nikdy se jí nemusí dočkat.
Odradová mohla s akolytkou jen souhlasit. Ztotožnění se s cestami Bene Gesseritu přicházelo zevnitř, z oněch nepřetržitě sledovaných detailů, které "doma" udržovaly pořádek. Nebylo to filozofické, nýbrž pragmatické chápání svobodné vůle. Jakékoli případné tvrzení Sesterstva, že si vystavělo vlastní cestu nepřátelským vesmírem, mělo základ v úzkostlivém zachovávání vzájemné loajality, úmluvě zakalené ve výhni Agonie. Kapitula a hrstka jejích pozůstalých dětí byly líhněmi řádu založeného na sdílení a Předávání. Nikoli na nevinnosti. Ta byla ztracena už dávno. Měla pevný základ v politickém vědomí a historii nezávislé na dalších zákonech a zvycích.
"Nejsme stroje," řekla Odradová a rozhlédla se po okolních automatech. "Neustále se spoléháme na osobní vztahy, i když nevíme, kam nás dovedou."
Přistoupila k ní Tamalanová. "Nemyslíš, že by nám alespoň měly poslat nějaký vzkaz?"
"Už ho poslaly, Tam. Strčily nás přece do podřadného hotelu. A já odpověděla."
Nakonec je vše známo, protože chceš věřit tomu, že všechno víš.

ZENSUNNITSKÝ KOAN

Teg se zhluboka nadechl. Gammu ležela přímo před nimi, přesně tam, kde se měla podle jeho navigátorů po vynoření z mimoprostoru nacházet. Stál vedle pozorné Streggiové a sledoval všechno na monitorech velitelské sekce jeho vlajkové lodi.
Streggiové se nelíbilo, že stojí na vlastních nohou, namísto aby jí seděl na ramenou. Cítila se uprostřed všeho toho vojenského náčiní přebytečná. Její zrak se stále vracel k multiprojekčním polím ve velitelské sekci. Pobočníci, účelně se pohybující mezi poli a deskami, těla zahalená ezoterickou technikou, věděli přesně, co dělají. Na rozdíl od ní, která měla jen velmi mlhavou představu o své funkci.
Pod Tegovými prsty se vznášel na suspenzorech kompanel přenášející jeho rozkazy. Jeho povelové pole vytvářelo namodralou aureolu kolem Tegových rukou. Na ramenou mu lehce spočívaly dvě stříbřité podkovy spojující ho s údernými jednotkami. Přestože byly v poměru k jeho malému tělu mnohem větší než všechny komlinky v jeho předchozím životě, nepůsobily na něm nikterak nepatřičně.
Nikdo z lidí kolem něj už nepochyboval, že toto je jejich slavný bašár v těle chlapce. Neprodleně vykonávali jeho rozkazy.
Cílová soustava vypadala z této vzdálenosti obyčejně: slunce a jeho zajatci planety. Ale Gammu ve středu obrazovky obyčejná nebyla. Tam se narodil Idaho, tam dostal výcvik, tam se mu vrátily vzpomínky.
A tam se mi to stalo.
Teg neměl žádné vysvětlení pro změny, které se s ním pod tlakem smrtelného nebezpečí staly. Fyzická rychlost, která z něj vysávala síly, a schopnost vidět nelodě, lokalizovat je ve vizuálním poli jako blok prostoru reprodukovaný v jeho mozku.
Považoval to za divoké vzplanutí atreidských genů. V jeho těle byly identifikovány znakové buňky, jejich účel však nikoli. Dědictví, s nímž si Genetické mistryně hrály už celé věky. Bylo více než zřejmé, že by v této jeho schopnosti viděly pro sebe potencionální hrozbu. Možná by pro ni našly uplatnění, ale on by dozajista ztratil svobodu.
Vytlačil tyto myšlenky z mozku.
"Vypusťte atrapy."
Jdeme na to!
Teg cítil, jak zaujímá navyklý postoj. S koncem přípravné etapy se dostavoval pocit stoupání do osvěžujících výšin. Teorie byly vyřčeny, alternativy detailně rozpracovány, podřízení byli na svých místech, všichni dostali podrobné informace. Jeho klíčoví velitelé měli v hlavě celou Gammu - místa případné partyzánské podpory, všechny skrýše, všechny známé opěrné body, všechny nechráněné přístupové cesty. Upozornil je zejména na futáry. Nemohli jen tak opomenout možnost navázat s těmito humanoidními zvířaty spojenectví. Rebelové, kteří pomohli Idahovi v útěku z Gammu, tvrdili, že futárové byli stvořeni k tomu, aby lovili a zabíjeli Ctěné matre. Z toho, co věděl z vyprávění Dortujlové a ostatních, člověk Ctěné matre, pokud to byla ovšem pravda, skoro až litoval. Ovšem lítost vůči někomu,

kdo ji nikdy neprojevil vůči ostatním, byl nesmysl.
Útok nabíral plánovanou podobu - průzkumné lodi rozsévaly falešné cíle a křižníky se rozvinuly do útočné pozice. Teg se proměnil v to, co v duchu nazýval "nástroj mých nástrojů". Bylo těžké rozeznat, kdo rozkazy vydával a kdo je vykonával.
Teď přijde to ožehavé místo.
Hrozba neznáma. Dobrý velitel to měl vždy na paměti. Vždycky existovalo nějaké neznámo.
Atrapy se blížily k obranné linii. Viděl jejich nelodi a mimoprostorová čidla - zářivé tečky rozeseté v jeho vědomí. Překryl jejich polohu s polohou svých jednotek. Každý jeho rozkaz musel vypadat, jako že vznikl z dané bojové situace, kterou všichni sdíleli.
V duchu děkoval za to, že s ním nebyla Murbella. Každá Ctihodná matka by jeho podvod mohla prohlédnout. Nikdo naštěstí nepolemizoval s rozkazem Odradové, aby se Murbella se svou skupinkou držela v bezpečné vzdálenosti.
"Potencionální Matka představená. Dobře ji hlídejte."
Atrapy s destrukčnímu trhavinami se proměnily na zářivý kotouč záblesků kolem planety. Naklonil se dopředu a vpíjel se očima do projekce.
"Má to systém!"
Žádný takový systém neexistoval, ale jeho slova byla pro ostatní zdrojem víry a zrychleného tepu. Nikdo nepochyboval o tom, že bašár našel slabé místo v nepřátelské obraně. Jeho ruce se rozlétly po kompanelu a vyslaly tak loďstvo do oslnivé přehlídky, která posela kosmický prostor za nimi cáry nepřátel.
"Jde se na to!"
Vložil kurz vlajkové lodi přímo do navigace, načež upnul pozornost k řízení palby. Prostor kolem nich ozářily němé detonace - jejich vlajková loď zlikvidovala pozůstalé prvky gammské orbitální obrany.
"Další atrapy!" rozkázal.
V projekčních polích zablikaly body bílého světla. Pozornost velitelské sekce se soustředila na projekční pole, nikoli na bašára. Nepředvídané! Teg potvrzoval svoji pověst.
"Kupodivu mi to připadá romantické," prohlásila Streggiová.
Romantické? Kde je jaká romantika? Romantika byla věcí minulosti, ale také budoucnosti. Kolem plánů násilí mohla vzniknout jistá aureola. Nebránil se tomu. Historikové vytvářeli své vlastní, dramatičnosti okořeněné romantické příběhy. Ale teď? Teď je čas adrenalinu! Romantika odváděla pozornost od nutného. Člověk musel být uvnitř chladný jako skála, mít ostrou, neporušenou linii mezi tělem a myslí.
Zatímco Tegovy prsty tančily po kompanelu, on si uvědomil, co Streggiovou k této poznámce vedlo. Vznikalo tady něco primitivního, co se týkalo smrti a zkázy. Byl to okamžik vystřižený z alba běžného řádu věcí. Znepokojivý návrat k prvobytně pospolným modelům.
V hrudi uslyšela tamtamy a skandované: "Zabij! Zabij! Zabij!"
Výborné! Panika má svůj způsob, kterak proniknout do nepřátelských řad a oslabit je.
"To je Baronie."
Idaho ho naučil nazývat rozlehlé město s obřími centrálními bloky z černé plastoceli starým harkonnenským jménem.
"Přistaneme na severní plošině."
Ústa vyslovila slova a ruce vydaly rozkazy.
Teď rychle!
Nelodě byly po krátký okamžik, kdy vyvrhly vojsko, viditelné, a tedy zranitelné. Na jeho kompanel byly napojené ovládací prvky celé armády a jeho odpovědnost byla v tu chvíli nesmírná.
"Je to jen předstíraný útok. Proniknout na území nepřítele, způsobit mu značné ztráty, a pryč. Naším skutečným cílem je Uzel."
V hlavě mu zněla slova Odradové na rozloučenou. "Ctěné matre musí dostat lekci, jakou ještě nikdy předtím nezažily. Napadněte nás, a se zlou potážete. Čiňte na nás nátlak, a zakusíte bolest, jakou jste ještě nepoznaly. Určitě slyšely o benegesseritských trestech. Jsme jimi proslulé. Pavoučí královna se tomu nepochybně ušklíbala. Ty jí musíš ten úšklebek nacpat do chřtánu!"
"Opusťte loď!"

Byl to nebezpečný okamžik. Prostor nad nimi byl čistý, ale od východu přicházela palba. To zvládnou jeho dělostřelci. On se soustředil na možnost sebevražedného útoku navrátivších se nepřátelských nelodí. Projekce velitelské sekce ukazovaly úderné lodě a transportéry s vojskem valícím se z jícnů ven. Jeho úderná síla, obrněné jednotky na suspenzorech, už stačila zajistit oblast.
Přenosné transoči rozšiřovaly Tegův přehled a přenášely do velitelské sekce detailní záběry z probíhajících bojů. Dobré spojení bylo základním východiskem pro vydání správného rozkazu, ale rovněž médiem, které jim přenášelo obraz zkázy.
"Výsadek ukončen!"
Velitelskou sekcí zazněl signál.
Nabral výšku a přepnul na plnou neviditelnost. Nyní mohli obránci jeho polohu zjistit jen podle komlinků. Projekce ukazovala monstrózní kvádr staré harkonnenské metropole. Obří blok kovu pohlcujícího světlo, který byl původně určen pro otroky. Elita žila v sídlech na vrcholu. Ctěné matre se vrátily ke svému někdejšímu zřízení.
V zorném poli se ukázaly tři jeho úderné lodě. "Odstřelte vršek té věci!" rozkázal. "Ať nahoře nic nezůstane, ale zbytek musí zůstat neporušený."
Věděl, že to nemusel říkat. Každý člen úderných jednotek věděl, jaký je jejich úkol.
"Podejte hlášení!" přikázal.
Z podkovy na rameni začaly proudit informace. Přesměroval je na svého pobočníka. Transoči ukazovaly, jak jeho jednotky zajišťují oblast. Bojová situace nahoře i dole byla do vzdálenosti nejméně padesáti kliků pod kontrolou. Šlo to mnohem lépe, než předpokládal. Ctěné matre skutečně nepočítaly s přímým útokem a těžké zbraně držely na oběžné dráze. Typický postoj. Mohl děkovat Idahovi, že to předvídal.
"Jsou zaslepené mocí. Žijí v přesvědčení, že těžké zbraně patří do vesmíru, a na povrchu že si vystačí s lehkými. A kdyby je nakrásně potřebovaly, stáhnou si je dolů. Nemá smysl je přechovávat na povrchu. Stojí to příliš mnoho energie. Kromě toho, vědomí toho, co všechno vám lítá nad hlavou, má ‚uklidňující' vliv na podrobené obyvatelstvo."
Idahovy zbraně měly drtivý účinek.
"Rádi se soustředíme na to, co, jak jsme přesvědčeni, známe. Raketa zůstává raketou, i když je miniaturizovaná a nese chemickou nebo biologickou náplň."
Inovační prvky v ochranné výzbroji zvyšovaly pohyblivost. Uplatnili je, kde se dalo. Idaho uplatnil také destrukční štíty s děsivým ničivým účinkem. Stačil zásah z laserpalu. Štíty na suspenzorech uvnitř atrapy (nafouknuté uniformy) vojáka jako předvoj. Laserovou palbou potom došlo k čistým atomovým detonacím, které vyčistily značný prostor.
Půjde to i na Uzlu tak hladce?
Sotva, odpověděl si v duchu Teg. Nutnost si žádala pohotové přizpůsobení se novým metodám.
Během dvou dnů mohou mít na Uzlu štíty.
A žádné zábrany ohledně jejich použití.
Štíty měly ve Starém impériu výsadní postavení, a to díky kupodivu důležitému sousloví "Velká konvence". Čestní lidé nezneužívali zbraně své feudální společnosti. Proti tomu, kdo Konvenci porušil, vytáhli jemu rovní svorně do boje. Ba co víc, roli zde hrálo také jedno tabu jménem "Tvář", kterému někteří říkali "Hrdost".
Tvář! Mé postavení ve smečce.
Pro někoho důležitější než sám život.
"Tohle nás moc nestojí," poznamenala Streggiová.
Začínal se z ní klubat otrlý bitevní analytik, na Tegův vkus až příliš. Chtěla tím říct, že jejich ztráty na životech byly malé. V tom, co řekla, bylo možná více pravdy, než si sama uvědomovala.
"Je těžké smířit se představou, že to tak laciná zařízení mohou zvládnout," vzpomněl si na Idahova slova. "Ale je to velmi účinná zbraň."
Pokud vás zbraně stály jen malý zlomek energie, kterou vynaložil nepřítel, máte velkou šanci vítězně obstát i proti nepříteli, který má nad vám zdánlivě ohromnou převahu. Prodlužováním konfliktu připravíte nepřítele o prostředky. Váš nepřítel prohrál, protože ztratil kontrolu nad výrobou a pracovní silou.
"Můžeme se začít stahovat," řekl a obrátil se od projekce, zatímco jeho prsty rozkaz zopakovaly. "Chci

mít co nejrychleji počty raněných a mrtvých -" Zmlkl a ohlédl se po původu rozruchu.
Murbella?
Ze všech polí sekce na něj hleděla její projekce. Uslyšel její pobouřený hlas: "Proč ignoruješ hlášení z tvé oblasti?" Obsadila jeho panel a na projekci naskočil obraz velitele sektoru uprostřed hlášení: "…rozkazů budu muset jejich žádost zamítnout."
"Opakujte," vyzvala ho Murbella.
Zpocená tvář velitele sektoru se obrátila k mobilnímu transoku. Komsystém provedl úpravu a velitel hleděl Tegovi přímo do očí.
"Opakuji: Mám tady údajné utečence, kteří žádají o azyl. Jejich vůdce mluví o dohodě, která mu zaručuje vstřícnost Sesterstva, ale bez rozkazů…"
"Kdo je to?"
"Říká si rabbi."
Teg se pohnul, aby se znovu ujal řízení nad kompanelem. "Neznám žádného -"
"Počkej!" Murbella obsadila panel.
Jak to dělá?
Sekci opět zahlušil její hlas. "Doprav ho spolu s jeho lidmi na palubu. Co nejdříve," dodala a ukončila přenos.
Teg zuřil, ale byl v nevýhodě. Vybral si jednu z projekcí a zabodl do Murbelly zlostný pohled. "Jak se opovažuješ zasahovat?"
"Protože nemáš dost informací. Rabbi má na svůj požadavek plné právo. Prokaž mu náležitou poctu."
"Vysvětli!"
"Ne! Není proč. Když jsem viděla, že neodpovídáš, musela jsem zasáhnout."
"Ten velitel je mimo hlavní zónu! Není důležité -"
"Ale rabbiho žádost má přednost."
"Jsi stejně nesnesitelná jako Matka představená!"
"Možná víc. A teď mě poslouchej! Dostaň ty uprchlíky do vlajkové lodi. A připrav se na můj příchod."
"To rozhodně ne! Zůstaneš tam, kde jsi!"
"Bašáre! Rabbiho žádost si vyžaduje pozornost Ctihodné matky. Říká, že se octli v nebezpečí proto, že poskytli dočasný útulek Ctihodné matce Lucille. Přijmi ho, nebo odstup."
"Tak mě nejdřív nech nabrat své lidi a stáhnout se. Naložíme je, až budeme v bezpečí."
"V pořádku. Ale chovej se k nim zdvořile."
"A teď už přestaň okupovat mé projekce. Připravila jsi mě o kontakt, a to byla velká hloupost!"
"Máš všechno pevně v rukou, bašáre. Během této přestávky vzala jedna z našich lodí na palubu čtyři futáry. Přišli s tím, abychom je zavedli k Psovodům, ale já jsem nařídila, aby je dali pod zámek. Zacházej s nimi s krajní opatrností."
Sekční projekce se vrátily do bojového režimu. Teg si vyžádal hlášení. Vřela v něm zlost a chvíli trvalo, než se uvedl zpátky do velitelského stavu. Uvědomovala si Murbella, jak podkopala jeho autoritu? Anebo to měl brát jako signál důležitosti, jakou těm utečencům přikládala?
Když byla situace pod kontrolou, předal velení pobočníkovi a na Stregginých ramenou se vydal ty důležité uprchlíky přivítat. Co mohlo být na nich tak důležitého, že se Murbella rozhodla zasáhnout mu do velení?
Byli v nákladním prostoru pro transportéry, paralyzovaná skupinka lidí, kterou opatrný velitel držel stranou od ostatních.
Kdo ví, co všechno se pod "neznámem" může ukrývat?
Rabbi, identifikovatelný podle směru pozornosti velitele sektoru, stál na bližším okraji svého stádečka, vedle ženy v hnědém hábitu. Byl to malý člověk s plnovousem a bílou čepičkou na temeni. Chladné světlo mu dodávalo starobylý vzhled. Žena si rukou stínila oči. Rabbi něco říkal a jeho slova byla se zkracující se vzdáleností čím dál srozumitelnější.
Činil na ženu slovní nátlak!
"Povýšení budou ponížení!"
Žena, aniž stáhla ruku z obranné polohy, řekla: "Necítím se povýšená tím, co přechovávám."

"Ani mocí, kterou ti tyto vědomosti mohou přinést?"
Teg kolenem zastavil Streggiovou asi deset kroků před nimi. Velitel na Tega pohlédl, ale zůstal stát na místě, připravený zasáhnout, kdyby se ukázalo, že jde o diverzi.
Výborně.
Žena sklonila hlavu ještě níž a zakryla si dlaní oči. "Copak nám nejsou nabízeny vědomosti, které můžeme uplatnit při naší svaté službě?"
"Dcero!" Rabbi zachovával toporně vzpřímený postoj. "Cokoli takového se dozvíme, nemůže to být věc veliká. Vše, co nazýváme vědomostmi, byť by to obsáhnout mělo vše, co pokorná duše obsáhnout může, i tak by to nebylo více než jedno zrno v brázdě za pluhem."
Tegovi se nechtělo mezi ně vstupovat. Co je to za archaický způsob vyjadřování? Ta dvojice ho fascinovala. Ostatní uprchlíci naslouchali jejich debatě s posvátným nadšením v očích. Jediný velitel sektoru vypadal, že je nad tento slovní souboj povznesený. Nespouštěl oči z neznámé skupinky a tu a tam dával rukou signály pobočníkům.
Žena držela hlavu nadále uctivě skloněnou, rukou si stínila oči, ale hájit se nepřestávala. "I z jednoho ztraceného zrna může vzejít život."
Rabbi stiskl rty, načež: "Bez vody a péče, tedy bez milosti a slova, není žádného života."
Ženina ramena se zachvěla, ale stále setrvávala v onom podivně podřízeném postoji, když odvětila: "Rabbi, slyším a podřizuji se. Přesto však musím vědomosti, které na mě byly uvaleny, ctít, neboť obsahují totéž napomenutí, které jsi právě vyslovil."
Rabbi jí položil ruku na rameno. "Potom je předej těm, kteří je potřebují, a nechť žádné zlo nezastoupí tvoji cestu."
Mlčení Tegovi řeklo, že pře je u konce. Pobídl Streggiovou vpřed. Než se však stačila pohnout, prošla kolem nich Murbella, kývnutím hlavy pozdravila Rabbiho, ale její pohled směřoval k neznámé ženě.
"Jménem Bene Gesseritu a našeho závazku vůči vám vás vítám a poskytuji vám útočiště," řekla Murbella.
Žena v hnědém hábitu sňala ruku z očí. V její dlani se leskly kontaktní čočky. Nato zdvihla hlavu a kolem se ozvaly užaslé vzdechy. Měla modromodré oči melanžové závislosti, ale čišela z nich i ona vnitřní síla typická pro ty, kteří přežili melanžovou agonii.
Murbella provedla okamžitou identifikaci. Divoká ctihodná matka! První od doby fremenů Duny.
Žena se Murbelle uklonila a řekla: "Jmenuji se Rebeka. A jsem nesmírně ráda, že vás vidím. Rabbi mě má za hloupou husu, ale já vám nesu zlaté vejce, protože mám s sebou Lampadas: sedm milionů šest set dvacet dva tisíc čtrnáct Ctihodných matek, které vám právoplatně náleží."
Odpovědi jsou nebezpečné průvodkyně světem. Mohou se jevit jako smysluplné a nic nevysvětlovat.

## ZENSUNNITSKÝ APEL

Slíbená eskorta se stále neukazovala. Odradová cítila nejprve zlost a vzápětí pobavení. Nakonec začala chodit za roboty ve vestibulu a stavět se jim do cesty. Byly to většinou malé typy a žádný z nich neměl humanoidní vzhled.
Funkčnost. Punc iksanských servomechanismů. Kulisa přehorlivého ruchu na scéně tohoto či kterékoli jiného Uzlu.
Byli tak všední, že si jich povšiml jen málokdo. A jelikož nebyli s to se s jejím úmyslným bráněním v pohybu vypořádat, zůstali nehybně stát a tiše bzučeli.
"Ctěné matre mají ubohý nebo vůbec žádný smysl pro humor." Já vím, Murbello. Já vím. Pochopí můj vzkaz?
Dortujlová ho pochopila. Přestala se bát a s širokým úsměvem na rtech sledovala její bizarní počínání. Tam nasadila nesouhlasný, leč tolerantní výraz. Suipol svítila jako sluníčko. Odradová jí musela zabránit, aby jí s ochromováním robotů nezačala pomáhat.
Znepřátelování nech na mně, dítě. Vím, co mě čeká.
Když si byla jistá, že se "vyjádřila" dost jasně, postavila se pod jeden z lustrů.
"Pojď ke mně, Tam."
Tamalanová se poslušně postavila naproti Odradové, na tváři bedlivý výraz.

"Všimla sis, Tam, že moderní foyery bývají dost malé?"
Tamalanová se milostivě rozhlédla.
"Kdysi bývaly větší," pokračovala Odradová, "aby velmožům dávaly potřebný pocit prostoru, a oni si mohli připadat důležití, samozřejmě."
Tamalanová pochopila a chopila se role: "Dnes je člověk důležitý, když se vůbec dostane z domu."
Odradová se rozhlédla po ochromených robotech roztroušených po podlaze vestibulu. Někteří bzučeli a vibrovali. Jiní tiše vyčkávali, až někdo nebo něco znovu nastolí pořádek.
Autorecepční, falická trubice černého lazu s jedním třpytivým transokem, vyšla zpoza své klece a opatrně proplula mezi přetaženými roboty až k Odradové.
"To vlhko je dneska příšerné." Měla limonádový ženský hlas. "To bych ráda věděla, na co ti z Meteorologického myslí?"
"Je to ohavnost," souhlasila Tamalanová. Vrazila do autorecepční ramenem, ta se začala točit kolem osy, aby našla zdroj rušení. K ničemu dalšímu se však neměla.
Odradová najednou pochopila, že se dotkla síly, která poháněla Služebnický džihád - davová motivace. Můj vlastní předsudek!
Zadívala se na stroj, který proti nim stál. Čekal na pokyny, anebo ho musí oslovit přímo?
Ve foyeru se ukázali další čtyři roboti. Vezli hromady něčeho, v čem Odradová rozeznala jejich zavazadla.
Naše věci prodělaly pečlivou prohlídku, o tom není pochyb. Jen si hledejte. O našich legiích žádnou stopu nenajdete.
Čtyři roboti procupitali podél okraje místnosti, aby zjistili, že jejich cesta je zavalena nehybnými kolegy.
Zavazadloví roboti se zastavili a čekali, až se nestandardní situace vyřeší. Odradová se na ně usmála.
"Zde končí stopy přechodného úkrytu našich tajných já."
Úkryt a tajných.
Slova k podráždění pozorovatelů.
Začni, Tam! Ty víš, jak na to. Zamíchej tu obrovskou nádobu podvědomí, vyvolej pocit viny, který si nejsou schopny uvědomit. Udělej s nimi to, co já s roboty, ať jsou nervózní, ať jsou ve střehu. Jaké že jsou skutečné schopnosti těch benegesseritských čarodějnic? Tamalanová jejímu pokynu porozuměla. Přechodní hosté a tajné já. Vysvětlila to transočím tónem, kterým se mluví s dětmi. "Co si odnášíte, když opouštíte hnízdo? Patříte mezi ty, co se snaží pobalit všechno? Anebo se omezujete na nezbytné?"
Co chápou jako nezbytné? Toaletní potřeby a omyvatelný oděv? Zbraně? Ty hledali v našich zavazadlech. Ctihodné matky nenosí zbraně, které jsou k vidění.
"To je ale odporné místo," ozvala se Dortujlová a postavila se vedle Tamalanové coby třetí ochotnice. "Člověk by skoro řekl, že je to úmysl."
Aáách, vidíte to, vy obludy? To je Dortujlová. Pamatujete si ji? Proč se vrátila, když musí vědět, co s ní můžete udělat? Potrava pro futáry? Vidíte, jak málo ji to trápí?
"Je to jen přestupní stanice," řekla Odradová. "Většina lidí by si ji nikdy nevybrala za cíl své cesty. Není tu o co stát, a ta malá nepohodlí, která zde musí snášet, jim to mají připomenout, jiný účel nemají."
"Odpočívadlo u cesty, nic víc, leda by ji od základů přestavěli," připojila se Dortujlová.
Uslyší? Odradová si vybrala jedno z transočí a namířila do něj pohled plný svrchované vyrovnanosti. Toto je ohyzdnost prozrazující svůj účel. Říká nám: "Dostanete něco do žaludku, postel, místo k vyprázdnění měchýře a střev, místo k provádění oněch malých údržeb, které tělo vyžaduje, ale potom rychle vypadněte, protože všechno, co po vás ve skutečnosti chceme, je energie, kterou tu po sobě zanecháte."
Autorecepční zacouvala kolem Tamalanové a Dortujlové ve snaze obnovit kontakt s Odradovou.
"Okamžitě nás uvedeš do našich pokojů!" zahřměla Odradová s pohledem zabodnutým do kyklopského oka.
"Božínku! Jsme to ale nevychovanci."
Kde vzali ten lepkavý hlas? Nechutné. Za necelou minutu však už kráčela za roboty naloženými jejich zavazadly, za ní Suipol a docela vzadu Tamalanová s Dortujlovou.
Křídlo budovy, kterým procházely, bylo zjevně neudržované. Mělo to znamenat, že dopravní ruch na

Uzlu upadal? Zajímavé. Všechny okenice na chodbě byly zabedněné. Že by něco ukrývaly? V šeru si povšimla prachu na podlaze s několika málo stopami po úklidových robotech. Utajování něčeho, co se skrývalo za okny? Nepravděpodobné. Tahle část byla odstavená už velmi dlouho.
Vypozorovala systém v tom, co zůstávalo udržováno. Minimální ruch. Práce Ctěných matre. Kdo by se ukazoval na veřejnosti, když je bezpečnější se někam zahrabat a modlit se, abys unikl pozornosti? Přístupové cesty k soukromým apartmá elity zato udržované byly. Stejně tak všechno, co za něco stálo. Až dorazí utečenci z Gammu, bude místa dost.
Suipol dostala ve foyeru od robota naváděcí pulsér. "Abyste našly cestu zpátky." Modrá kulička s plovoucí žlutou šipkou, která ukazovala zvolený směr. "Až budete na místě, zacinká."
Pulsér zacinkal.
Kam jsme došly?
Další místo, které jejich hostitelé vybavili "všemi vymoženostmi" a současně udržovali jeho odpudivý charakter. Pokoje s měkkou žlutou podlahou, světle fialovými stěnami a bílým stropem. Zádní židlopsi. Buďte vděční i za to, přestože jejich absence nesvědčila ani tak o zájmu o zákazníkova přání jako o ekonomické situaci. Židlopsi potřebovali jídlo a drahý personál. Všimla si nábytku s permafloxovým potahem. Pod permafloxem poddajný plast. Všechno v odlišných barvách, než měla samotná místnost. Postel byla pro ně menší šok. Někdo vzal žádost o tvrdší lože doslova. Rovný černý laz, polštáře ani ložní prádlo žádné.
Suipol při pohledu na postele začala protestovat, ale Odradová ji umlčela. Pohodlí nebylo pro Bene Gesserit přes jeho možnosti tak důležité. Odveď svoji práci! Tak znělo jejich hlavní krédo. A pokud musela Matka představená tu a tam přespat na tvrdém a bez přikrývek, nebylo to vzhledem k jejím povinnostem nic nepřijatelného. Krom toho si Bene Gesserit dokázal s takovými bezvýznamnostmi poradit. Odradová se tedy obrnila proti nepohodlí, protože si byla vědoma, že její protesty by jí přinesly jen další úmyslné potupy.
Jen ať se hromada podvědomých pastí hezky rozrůstá.
Výzva přišla ve chvíli, kdy si prohlížela zbytek jejich apartmá, dávajíc najevo minimální zájem a otevřené pobavení. Pisklavý hlas se ozval z průduchů ve chvíli, kdy všechny čtyři objevily společnou obývací místnost: "Vraťte se do vestibulu, čeká vás eskorta."
"Půjdu sama," prohlásila rezolutně Odradová, aby umlčela případné námitky.
V místech, kde chodba ústila do vestibulu, čekala Ctěná matre v zeleném oděvu. Její tvář připomínala hradní zeď - kámen na kameni. Její ústa byla stavidlo, přes které průhledným brčkem nasávala nějakou tekutinu. Purpurový sloupec v brčku. Cukernatá vůně tekutiny. Oči jako dvojité ústí zbraně vykukující zpoza hradeb. Nos: svah, po němž oči vypravovaly svoji nenávist. Brada: nevýrazná. Zbytečná. Navíc. Pozůstatek předchozí konstrukce. Hleděla z ní tvář nemluvněte. A vlasy: uměle ztmavené do barvy bláta. Ty jsou vedlejší. Oči, nos a ústa, ty jsou důležité.
Žena se pomalu postavila, aby zdůraznila, jakou laskavost Odradové prokazuje, že si jí vůbec všimla.
"Velká ctěná matre tě přijme."
Hrubý, téměř mužský hlas. Pýcha tak nesmírná, že promlouvala ze všeho, co dělala. Ruku v ruce s nevyvratitelnými předsudky. Věděla toho tolik, že byla živým obrázkem nevědomosti a strachu. Odradová v ní spatřila dokonalý důkaz zranitelnosti Ctěných matre.
Po dlouhé a klikaté cestě zářivými, čistými chodbami dorazily do dlouhé místnosti. Dovnitř proudilo řadou oken slunce. Na jednom konci stála složitá velící sekce s projekcemi kosmických a terénních map. Střed pavučiny Pavoučí královny? Odradová zapochybovala. Velící sekce byla příliš nápadná. Vypadala nezvykle, protože byla z Rozptylu, ale o jejím účelu nemohlo být pochyb. Pole, kterými mohou lidé manipulovat, nepřesahují určité rozměry, a kuklu pro mentální rozhraní si lze jen těžko s něčím splést, přestože tato měla protáhlý vejčitý tvar a podezřelou žlutou barvu.
Přeletěla pohledem celou místnost. Zařízení minimální. Několik závěsných křesel a stolků, velký volný prostor, kde podřízení (zřejmě) čekali na rozkazy. Žádné zbytečnosti. Zdánlivě centrum dění.
Jen ať čarodějnice vidí!
Za okny bylo vidět dlažební kameny a ještě dál zahrady. Celé to bylo klasické dílo!
Kde je Pavoučí královna? Kde spí? Jak vypadá její doupě?

V klenutém průchodu vedoucím na dlážděné nádvoří se objevily dvě ženy. Obě měly na sobě červený úbor se třpytivými arabeskami a draky zdobený drcenými súkameny.
Odradová zachovávala mlčení a zůstávala ve střehu, až do chvíle, kdy ji eskorta představila. To učinila za použití minimálního počtu slov, načež se urychleně vzdálila.
Nebýt Murbelliných informací, Odradová by za vůdce považovala vyšší z nich. Pavoučí královna však byla ta menší. Úžasné.
Tahle se na vrchol moci nedostala jen tak. Proplazila se tam mezi skulinami. Její Sestry se jednoho krásného dne probudily a ona seděla na trůnu. Tady je, pevně usazená ve středu pavoučí sítě. Kdo by protestoval? Člověk si za pět minut na předmět svých námitek ani nedokázal vzpomenout.
Stejně pronikavě jako ona je si obě ženy prohlížely Odradovou.
Tak to má být. K tomu je tato chvíle.
Zevnějšek Pavoučí královny byl pro Odradovou obrovským překvapením. Až do tohoto okamžiku se Bene Gesseritu nepodařilo získat její popis. Pouze dočasné projekce, smyšlené konstrukty založené na zlomcích důkazů. Teď ji má konečně před sebou. Malá žena. Pod rouchem červený dres a pod ním šlachovité tělo - to překvapující nebylo. Snadno zapomenutelný ovál obličeje s neurčitýma, hnědýma očima, v nich poskakující oranžové záblesky.
Obavy a hněv. Přesný důvod svých obav sama neznala. Jediné, co má, je cíl - já. Co si myslí, že ode mě získá?
Její pobočnice vypadala jinak: vzhledově mnohem nebezpečněji. Zlaté vlasy pečlivě sčesané, mírně zahnutý nos, na vysedlých lícních kostech napjatá kůže. A ten jedovatý pohled.
Přeskočila pohledem zpátky na Pavoučí královnu: nos, který by člověk chvíli poté, co mu zmizel očí, stěží dokázal popsat.
Rovný? Asi ano.
Obočí barvy slámy stejně jako vlasy. Růžová jamka otevřených úst, která po zavření skoro zmizela. Byl to obličej, v němž nebylo na co upnout pozornost, proto ten celkově vágní dojem.
"Takže ty stojíš v čele Bene Gesseritu."
Hlas stejně tak nevýrazný. Podivně infikovaná galaština, žargon žádný, ale jako by ho měla na jazyku. Vycítila v tom lingvistické triky. Murbellino vědomí to potvrdilo.
"Mají něco podobného Hlasu. Ne totéž, co jste mi daly vy, něco jiného, takové triky se slovy."
Triky se slovy.
"Jak tě mám oslovovat?" zeptala se Odradová.
"Prý mi říkáš Pavoučí královna." V očích se jí roztančila oranžová zrníčka.
"Když teď stojím uprostřed tvé pavučiny a když uvážím tvoji obrovskou moc, obávám se, že je to tak."
"Takže toho sis všimla - mé moci." Ješito!
První, čeho si Odradová všimla, byla její vůně. Táhl z ní nějaký úděsný parfém.
Aby jím přebila feromony?
Varoval ji někdo před schopností Bene Gesseritu posuzovat na základě nepatrných smyslových informací? Možná. Taky se jí ten parfém mohl líbit. Ohavná břečka s podvědomou stopou exotických květů. Něco z jejího domova?
Pavoučí královna přiložila ruku ke své "nezapomenutelné" bradě. "Můžeš mi říkat jménem, Damo."
"Je to náš poslední nepřítel z Milionu planet!" zaprotestovala její společnice.
Tak tady říkají Starému impériu.
Dama zdvihla ruku, aby ji umlčela. Jak nenucené a současně jak výmluvné. V očích pobočnice spatřila třpyt, který jí připomněl Bellondovou. Čišela z nich jedovatá ostražitost hledající místo k útoku.
"Prokazuji ti čest," pravila Dama. "Většina lidí mě musí oslovovat Velká ctěná matre." Ukázala ke vchodovému oblouku za zády. "Půjdeme se projít, jen my dvě, a promluvit si."
Nebyla to výzva, byl to rozkaz.
Odradová se přede dveřmi zastavila a zadívala se na mapu u zdi. Černé na bílém, drobné linie cest a dalších nepravidelných čar s popiskami v galaštině. Byla to mapa zahrad za vydlážděnou plochou, označení výsadby. Odradová se sklonila blíže, aby si ji lépe prohlédla, zatímco Dama se shovívavým pobavením vyčkávala. Ano, neznámé stromy a keře, jen málo z nich rodící jedlé plody. Majetnická

pýcha, a tato mapa ji měla zdůraznit.
"Všimla jsem si tvého parfému," řekla Odradová, když vyšly do patia.
Dama byla vržena do víru vzpomínek, a když odpověděla, měla zvláštně podbarvený hlas.
Buněčný znak květní identity jejího ohnivého keře. Jen si to představte! Když na to pomyslí, cítí smutek spojený s hněvem. A diví se, že o tom mluvím.
"Jinak by mě keř nepřijal," řekla Dama.
Zajímavá věta.
Nebylo těžké přijít na kloub tomu zvláštnímu přízvuku. Podvědomé úpravy kvůli posluchači.
Dobrému sluchu stačí pár vteřin. Dívat se a naslouchat, potom řeč upravit, aby se "dorozuměla". Velmi stará technika, kterou si většina lidí rychle osvojí.
Odradová viděla její prapůvod jako ochranné zbarvení.
Nechce být za cizince.
Regulovatelný znak jako součást genové výbavy. Ctěné matre si ho podržely, a to byla jejich slabina.
Nedokázaly zcela zakrýt podvědomé tónování a mnohé tím na sebe prozrazovaly.
Dama byla, navzdory do nebe volající ješitnosti, inteligentní a disciplinovaná. Dospět k tomuto názoru činilo Odradové radost. Některé okliky teď mohly vynechat.
Když se Dama na okraji patia zastavila, zastavila se i Odradová. Stály vedle sebe, skoro se dotýkaly rameny, a ona se při pohledu na zahrady rozprostírající se před jejím zrakem neubránila úžasu nad jejich téměř benegesseritským vzhledem.
"Pověz, co máš," vyzvala ji Dama.
"Jakou cenu mám jako rukojmí?"
Oranžový pohled!
"Určitě sis tuto otázku položila," dodala Odradová.
"Pokračuj." Oranžová pohasla.
"Sesterstvo má za mě tři náhrady." Odradová na ni upřela svůj nejpronikavější pohled. "Můžeme se navzájem oslabit natolik, že nás to zničí."
"Mohly bychom vás rozmáčknout jako hmyz!"
Pozor na oranžovou!
Odradová varování neuposlechla. "Ale ruka, která by nás rozmáčkla, by se zanítila a nakonec by choroba postihla celé tělo."
Lépe to bez udání podrobností vyjádřeno být nemohlo.
"Vyloučeno!" Oranžová.
"Myslíš, že nevíme, jak vás vaši nepřátelé zahnali zpět?"
Můj nejnebezpečnější gambit.
Sledovala jeho účinek. Zamračený pohled nebyla jediná Damina viditelná reakce. Oranžová zmizela, stavějíc oči do prudkého kontrastu s jejím nasupeným výrazem.
Odradová přikývla, jako kdyby Dama odpověděla. "Můžeme vás oslabit pro ty, kteří vás do této slepé uličky zahnali."
"Myslíš si, že se…"
"Nemyslím. Vím."
Teď už ano.
To vědomí bylo zdrojem uspokojení i strachu.
Jaká síla mohla tyhle ženy zastrašit?
"Jen sbíráme síly, než -"
"Než se vrátíte do arény, kde vás čeká jistá porážka… kde se nemůžete spoléhat na svoji obrovskou početní převahu."
Damin hlas přešel do měkké galaštiny, kterou Odradová dokázala jen stěží sledovat. "Takže byli za vámi… a učinili vám nabídku. Jak jste hloupé, když důvěřujete…"
"O důvěře nebyla řeč."
"Kdyby Logno…," kývnutí hlavou směrem k pobočnici v síni "…slyšela, jak se mnou mluvíš, zemřela bys dříve, než bych tě na to stačila upozornit."

"Mám štěstí, že jsme tu jen ty a já."
"Na to bych nespoléhala."
Odradová pohlédla přes rameno zpátky na budovu. Změny v gildovní konstrukci byly viditelné: dlouhé průčelí s řadou oken, spousta exotického dřeva a drahé kameny.
Bohatství.
Měla před sebou bohatství tak extrémního rázu, že si ho někdo ani nedokázal představit. Dama mohla mít všechno, čeho si zažádala, všechno, co jí podrobená společnost mohla poskytnout. Všechno, jen ne možnost vrátit se do Rozptylu.
Jak silně se Dama živila představou, že její vyhnanství jednoho dne skončí? A co to bylo za sílu, která takovou mocnost zahnala zpátky do Starého impéria? A proč právě sem? Odradová se neodvažovala domýšlet.
"Budeme pokračovat u mě," řekla Dama.
Doupě Pavoučí královny, konečně!
Daminy komnaty byly pro Odradovou tak trochu hádankou. Všude samé koberce. Dama při vstupu skopla z nohou sandály a bosou nohou vkročila dovnitř. Odradová následoval jejího příkladu.
Vidíš ty mozoly na vnější straně jejích chodidel! Pěstěné zbraně.
Hádankou nebyla měkká podlaha, ale samotná místnost. Jedno malé okno s výhledem na pečlivě udržovanou botanickou zahradu. Žádné draperie ani obrazy. Žádné ozdoby. Maska větracího otvoru vrhala na dveře, kterými vešly, přízračné stíny. Napravo byly ještě jedny dveře. Další větrací otvor. Dvě měkká, šedá lehátka. Dva malé, lesknoucí se černé stolky. Nad tím vším větší stůl v nazlátlých tónech a zeleně se mihotající plocha ovládacího pole. Odradová na zlaté desce rozeznala pravoúhlý obrys zabudovaného projektoru.
Áá, tohle je její pracovna. Přišly jsme sem pracovat?
Z místnosti sálalo vytříbené soustředění. Cítila úsilí vynaložené na eliminování všech zdrojů odvádějících pozornost. Na jaký druh odvedení pozornosti by Dama přistoupila?
Kde jsou místnosti s výzdobou? Její okolí musí odpovídat konkrétním požadavkům. Člověk nemůže neustále vztyčovat mentální bariéry před věcmi, které ho obklopují a které nevyhovují jeho duši. Kdo touží po skutečném pohodlí, nemůže si zařídit domov tak, aby na něj útočil, obzvláště ne na jeho podvědomí. Je si vědoma podvědomých slabin! Tahle je skutečně nebezpečná, ale má sílu říkat "ano".
Dávné benegesseritské poznání. Hledej ty, kteří dokáží říkat "ano". S nedochůdčaty, kteří dokáží říkat jen "ne", neztrácej čas. Najdi toho, kdo může uzavřít dohodu, podepsat smlouvu, dostát slovu. Pavoučí královna "ano" často neříkala, ale mohla, a byla si toho vědoma.
Měla jsem to vědět hned, když si mě vzala stranou. První signál mi poslala, když mi dovolila, abych ji nazývala jménem. Bylo ode mě ukvapené zorganizovat Tegův útok tak, že se nedá zastavit? A teď je pozdě něco měnit. Věděla jsem to ve chvíli, kdy jsem na ně Tega pustila.
Ale jaké další síly tím můžeme přilákat?
Odradová dokončila Damin profil. Slova a gesta, která by s velkou pravděpodobností Pavoučí královnu donutila schoulit se do kouta a naslouchat úderům svého srdce jako jedinému zdroji útěchy.
Divadlo musí pokračovat.
Dama manipulovala rukama v zeleném poli nad zlatým stolem. Soustředila se. Její nevšímavost byla urážlivá a lichotivá zároveň.
Ty mě nebudeš rušit, čarodějnice, protože to není ve tvém zájmu, a ty to moc dobře víš. Kromě toho nejsi natolik důležitá, abys mohla odvést moji pozornost.
Dama vypadala znepokojeně.
Dopadl útok na Gammu úspěšně? Začínají přijíždět uprchlíci?
Na Odradové spočinul oranžový zrak. "Váš pilot právě zničil vaši loď i sebe, než aby se podrobil naší inspekci. Co jste v ní vezly?"
"Sebe."
"Jde z tebe signál!"
"Který mým lidem říká, jestli jsem živá, nebo mrtvá. To přece víš. Někteří naši předkové před útokem pálili lodě, aby si uzavřeli ústupovou cestu."

Odradová velmi pečlivě artikulovala, dbajíc na to, aby její tónování a rytmus odpovídalo Daminým reakcím. "Když uspěji, poskytneš mi transport sama. Můj pilot byl kyborg a šéra ho před vašimi sondami nemohla ochránit. Dostal rozkaz se zabít, než by vám měl padnout do rukou."
"A poskytnout nám souřadnice vaší planety." Oranžová v Daminým očích pohasla, ale její neklid trval. "Nemyslela jsem si, že tě tvoji lidé až tak poslouchají."
Jak je mohu bez sexuálních pout tak ovládat, že, čarodějnice? Není vysvětlení nasnadě? Vládneme tajemnými schopnostmi.
Teď pozor, napomenula se Odradová v duchu. Metodický přístup, pozorně vnímat nové požadavky. Ať si myslí, že se držíme jednoho zvoleného druhu reakce. Kolik toho o nás ví? Neví, že i Matka představená může být jen lákavé sousto, návnada k získání důležitých informací. Činí nás to lepšími? Pokud ano, může lepší výcvik převážit vyšší rychlost a počty?
Odradová neznala odpověď.
Dama se usadila za zlatý stůl, aniž by Odradové nabídla místo k sezení. V tom, jak to udělala, bylo něco "domáckého". Nerada se zdržovala jinde. Toto byl skutečný střed její pavučiny. Bylo tu všechno, co podle svého názoru potřebovala. Přivedla sem tu Odradovou proto, protože se jinde necítila tak dobře. V jiném prostředí se cítila nesvá, možná dokonce ohrožená. Dama nevyhledávala nebezpečí. Učinila to jednou, ale to bylo už dávno, uzavřená kapitola. Teď chtěla jen sedět uprostřed svého uspořádaného zámotku, odkud mohla manipulovat ostatní.
Odradová uvítala tato zjištění jako potvrzení benegesseritských dedukcí. Sesterstvo vědělo, jak takovou informaci využít.
"Už mi nemáš co říct?" zeptala se Dama.
Hraj o čas.
"Jsem hrozně zvědavá, proč jsi s tímto setkáním souhlasila?" odvážila se zeptal Odradová.
"Proč jsi zvědavá?"
"Nesedí mi to k tobě. Je ti to… nepodobné."
"Co nám je a co není podobné, rozhodujeme my!" To znělo nefalšovanou nedůtklivostí.
"Ale co vás na nás zajímá?"
"Myslíš si, že se nám zdáte zajímavé?"
"Možná se vám dokonce zdáme pozoruhodné, protože my si to o vás bezesporu myslíme."
Po Damině tváři přeletěl prchavý výraz uspokojení. "Věděla jsem, že vás budeme fascinovat."
"Jedna exotika přitahuje druhou," řekla Odradová.
To vyvolalo na Daminých rtech vševědoucí úsměv, úsměv člověka, jehož pejsánek se právě vyznamenal. Postavila se a přešla k oknu. Pokynula Odradové, aby k ní přistoupila, ukázala na skupinku stromů za prvními rozkvetlými keři a promluvila oním měkký přízvukem, který bylo tak obtížné sledovat.
Uvnitř něco začalo bít na poplach. Odradová upadla do simulproudu, aby vypátrala zdroj. Něco v místnosti nebo něco v Pavoučí královně? Těmto prostorám chyběla nenucenost, která sálala z většiny toho, co Dama dělala. Takže tohle všechno tu bylo pro efekt. Pečlivě naplánované.
Je tahle žena skutečně moje Pavoučí královna? Anebo nad námi bdí někdo silnější?
Odradová myšlenku obracela ze všech stran a urychleně třídila závěry. Byl to proces, který přinášel více otázek než odpovědí, mentální těsnopis podobný mentatskému. Vytřídit relevantní a výsledek přiložit na skryté (ale uspořádané) pozadí. Řád byl obecně produktem lidské činnosti. Chaos existoval jako hrubý materiál, ze kterého se řád vytvářel. Takový byl mentatský přístup, který nepředkládal žádné neměnné pravdy, zato poskytoval vynikající východisko pro rozhodování: uspořádanou sestavu dat v nediskrétním systému.
Dospěla k projekci.
Vyznavači chaosu! Dávají mu přednost! Adrenalinová závislost!
Takže Dama je Dama, Velká ctěná matre. Věčná patronka, věčná představená.
Nikdo silnější nad námi nebdí. Ale Dama si myslí, že vyjednává. Člověk by řekl, že to dělá poprvé v životě. To je ono!
Dama se dotkla neoznačeného bodu pod oknem a stěna se otočila. Ukázalo se, že okno byla jen rafinovaná projekce. Namísto ní se před nimi ukázal vysoký balkon s tmavozelenými dlaždicemi. Pod ním

se rozprostíraly porosty zcela odlišné od těch, které ukazovala okenní projekce. Zde byl chaos uchován, divočina v původní podobě. Uspořádané linie zahrad v dálce jen zdůrazňovaly její nápadnost. Ostružiní, padlé stromy, hustá křoviska. A vzadu: pravidelné řady něčeho, co vypadalo jako zelenina, automatické kombajny přejíždějící sem a tam a ponechávající za sebou holou zem.
Láska k chaosu, tak je to!
Pavoučí královna se usmála a vystoupila na balkon.
Když za ní Odradová vykročila, zarazila se podruhé. Její pohled padl na dekoraci na parapetu. Postava v životní velikosti vymodelovaná z jakési éterické hmoty, ze samých lehoučkých plošek a křivek. Když na postavu úkosem pohlédla, pochopila, že má znázorňovat člověka. Muže nebo ženu? Z jednoho pohledu muž, z jiného žena. Plošky a křivky reagovaly na rozmary větru. Visely na tenoučkých, skoro neviditelných strunách (vypadalo to na šigafil) vycházejících z jemně zakřivené trubice zasazené do průhledné masy. Spodní končetiny postavy se téměř dotýkaly oblázkovitého povrchu podstavce.
Odradová zůstala uchváceně stát.
Proč mi to připomíná Sheeanino "Prázdno"?
Když zafoukal vítr, celá postava jako by se roztančila - střídavé okamžiky ladné chůze, pomalých piruet, rozmáchlých otoček s roznožením.
"To je ‚Baletní mistr'," řekla Dama. "Když je na to vítr, vykopává nohy, taky jsem ho už viděla běžet jako maratónce. Jindy se jen tak ošklivě třepe, škube rukama, jako kdyby v nich držel zbraň. Krása, nebo ošklivost - na tom nesejde. Myslím, že ten, kdo ho vytvořil, mu měl dát jiné jméno. ‚Neznámá bytost' by bylo lepší."
Krása nebo ošklivost - na tom nesejde. Neznámá bytost.
Ta hrozná věc promlouvající ze Sheeaniny sochy. Odradová cítila, jak jí po zádech přeběhl mráz. "Kdo to vytvořil?"
"Nemám zdání. Jedna z mých předchůdkyň si ji přinesla z planety, kterou jsme právě likvidovaly. Proč tě to zajímá?"
Je to divoká věc, kterou nikdo neovládne. Nahlas ale řekla: "Předpokládám, že obě hledáme opěrný bod pro vzájemné porozumění, že se snažíme nalézt společnou řeč."
To vyvolalo oranžový pohled. "Vy se nám snažte porozumět, jak je vám libo, ale my vám rozumět nepotřebujeme."
"Obě pocházíme ze společenství žen."
"Je nebezpečné přemýšlet o nás jako o vaší odnoži!"
Ale Murbelliny důkazy svědčí o tom, že tomu tak je. Vznikly jste v Rozptylu z nějakého vypjatého spojení Rybích mluvčích a Ctihodných matek.
"Proč je to nebezpečné?" zeptala se bezelstně, aniž se domnívala, že ji tím oklame.
V Damině smíchu nebylo po pobavení ani stopy. Nevraživost.
V Odradové náhle dozrálo nové vyhodnocení hrozícího nebezpečí. Tady nestačilo aplikovat jen benegesseritský systém sonda-revize. Tyto ženy byly zvyklé v hněvu zabíjet. Reflexivně. Dama to dala najevo, když mluvila se svou pobočnicí, stejně jako když naznačila, že její shovívavost má své meze.
Svým způsobem se pokouší vyjednávat. Ukazuje mi své mechanické zázraky, svoji moc, své bohatství. Žádná nabídka spojenectví. Staňte se našimi služkami, čarodějnice, a mnohé vám odpustíme. Kvůli získání poslední z Milionu planet? Bylo toho jistě víc, ale číslo to bylo zajímavé.
Z pohledu nově získané opatrnosti Odradová přehodnotila svůj přístup. Ctihodné matky si až příliš snadno osvojovaly adaptační modely. Já jsem, samozřejmě, docela jiná než ty, ale v zájmu dohody se podřídím. Ctěné matre by to nedokázaly. Ty by nepřijaly nic, co by je stavělo do jiné pozice než do pozice absolutních vládkyň. To, že Dama dala Odradové takovou volnost, bylo výrazem nadřazenosti nad jejími Sestrami.
Dama se znovu uchýlila k panovačnému tónu.
Odradová naslouchala. Proč si Pavoučí královna myslela, že jedna z nejlákavějších věcí, které jim Bene Gesserit mohl poskytnout, je imunita vůči novým chorobám?
Měl útok, který je sem zahnal, tuto podobu?
Její upřímnost byla naivní. Konec únavným pravidelným prohlídkám, aby se zjistilo, zda-li se vám v těle

nezahnízdili nějací skrytí nájemníci. Někdy ani ne tak skrytí jako ohavně nebezpeční. Bene Gesserit tomu všemu mohl udělat konec, za což by se mu dostalo náležité odměny.
Jak milé.
Stále ten nevraživý tón v každém slovu. Odradová se přistihla při úvaze: Nevraživost? To nebylo to přesné. Něco hlubšího.
Podvědomá žárlivost na to, oč jste přišly, když jste se od nás odtrhly!
Další model a navíc už stylizovaný!
Ctěné matre nasedly zpátky na kolotoč manýrismu.
Manýrismu, kterého jsme se my už dávno vzdaly.
Tohle bylo něco víc než jen odpor k uznání benegesseritských kořenů. Tohle bylo drcení odpadků.
Zbavit se všeho, oč ztratíš zájem. Sluhové vynesou odpadky. Více než kálení do vlastního hnízda ji zajímá, co další by vysála.
Deformace Ctěných matre byla hlubší, než si myslela. Byly mnohem nebezpečnější, jak sobě, tak všemu, co ovládaly. A nemohly s tím nic dělat, protože podle nich žádná deformace neexistovala.
Nikdy.
Dama představovala neuchopitelný paradox. Myšlenka spojenectví jí ani na okamžik nepřišla na mysl. Že s ní jakoby laškovala, bylo jen za účelem prověření nepřítele.
Přece jen jsem udělala dobře, když jsem na ně pustila Tega.
Logno vyšla z pracovny, v rukou podnos se dvěma štíhlými poháry naplněnými téměř po okraj nazlátlou tekutinou. Dama jeden uchopila, čichla si k němu a s rozkošnickým výrazem z něj upila.
Co znamená ten sveřepý třpyt v Logniných očích?
"Ochutnej tohle víno," pobídla ji Dama. "Je z planety, o které jsi určitě nikdy neslyšela a na kterou jsme soustředily všechny potřebné prvky k vypěstování dokonalého zlatého vína."
Odradovou zaskočila dlouhá asociace lidí a jejich vzácného a starobylého nápoje. Bůh Bakchus. Zrna vykvašená přímo na keřích nebo v nádobách kmene.
"Není otrávené," dodala Dama, když Odradová zaváhala, "nemusíš se bát. Zabíjíme, když se to hodí, ale ne tak hloupě. Tyhle flagrantní způsoby zabíjení si necháváme pro masy. Ujišťuji tě, že tebe k nim nepočítám."
Dama se spokojeně zasmála vlastní duchaplnosti. Její strojená družnost působila takřka vulgárním dojmem.
Odradová uchopila nabízený pohár a usrkla z něj.
"Je to jedna z věcí vyráběných k naší potěše," řekla Dama, oči upřené na Odradovou.
Jedno usrknutí docela stačilo. Smysly Odradové odhalily cizí látku. Několik vteřin jí trvalo stanovit její účel.
Eliminovat šéru, která ji chrání před jejich sondami.
Upravila metabolismus, aby látku zbavila účinku, načež oznámila, co udělala.
Dama sežehla Logno pohledem. "Tak proto to na nich nefungovalo! A tebe to nenapadlo!" Její zuřivost byla až hmatatelná, síla namířená proti ubohé pobočnici.
"Je to jeden z našich imunitních systémů, kterými bojujeme proti nemocem," řekla Odradová.
Dama mršila pohárem o dlažbu. Chvíli trvalo, než se ovládla. Logno pomalu ustupovala, podnos v rukou skoro coby štít.
Takže Dama se k moci přece jen nedostala náhodou, jako had. Její Sestry ji považovaly za vrcholně nebezpečnou. A to musím i já.
"Za tuhle zbytečnou námahu někdo zaplatí," řekla Dama. Nebyl to hezký úsměv.
Někdo.
Někdo vyrobil víno. Někdo vytvořil tančící figuru. Někdo zaplatí. Na identitě nezáleželo, jen na potřebě nebo potěšení z odvety. Něčím područí.
"Teď mě neruš," přikázala Dama, přešla k parapetu a zadívala se na svoji Neznámou bytost ve zjevné snaze uvést se zpátky do vyjednávací pozice.
Odradová obrátila svoji pozornost k Logno. Co má znamenat ta nepolevující ostražitost, ten upřený pohled na Damu? Nebyl to už obyčejný strach. V tu chvíli vypadala nesmírně nebezpečně.

Jed!
Odradová to věděla tak jistě, jako kdyby to Logno vykřikla nahlas.
O mě nejde. Prozatím. Využila této příležitosti, aby se dostala k moci.
Nebylo proč se ohlížet. Okamžik Daminy smrti se odrážel v zrcadle Logniny tváře. Odradová se otočila, aby si to ověřila. Dama ležela zhroucená pod Neznámou bytostí.
"Mne budeš nazývat Velká ctěná matre," řekla Logno. "A budeš mi za to děkovat. Tamta (ukázala na červenou hromadu v rohu balkonu) tě chtěla oklamat a tvé lidi vyvraždit. Já mám jiné plány. Nepatřím mezi ty, co by ve chvíli nejvyšší nouze ničili užitečnou zbraň."
Boj? Někde se vždycky najde záminka životního prostoru k jeho rozdmýchání.

BAŠÁR TEG

Murbella sledovala bitvu o Uzel s odstupem, jež nebyl odrazem jejích pocitů. Spolu s koterií proktorek stála ve velící sekci své nelodě, pozornost upřenou na projekce z pozemních transočí.
Boje probíhaly po celém Uzlu - světelné erupce na straně noční, šedé erupce na straně denní. Hlavní bitva se pod Tegovým velením soustředila kolem Citadely - obří gildovní konstrukci s přistavěnou věží. Přestože V-maják Odradové se najednou odmlčel, její dřívější zprávy potvrzovaly, že Velká ctěná matre se nachází právě tam.
To, že musela sledovat dění na dálku, napomáhalo jejímu smyslu pro odstup, ale vzrušení se neubránila.
Zajímavé časy!
Tato loď nesla drahocenný náklad. Předávaly se zde miliony lampadských duší a v apartmá, které bylo obvykle určené pro Matku představenou, se připravovaly k Rozptylu. V tuto chvíli nebylo nic důležitějšího než jejich divoká Sestra s nákladem vzpomínek.
Zlaté vejce, jen co je pravda!
Murbella myslela na životy, které v tom apartmá putovaly do banku. Připravovaly se tam na nejhorší. O dobrovolníky nebylo nouze, a hrozba probíhajícího konfliktu na Uzlu navíc minimalizovala potřebu melanžového jedu k vyvolání Předávání, čímž se snižovalo jeho nebezpečí. Všichni na lodi cítili definitivní charakter hazardní hry jejich Matky představené - všechno, nebo nic. Všichni vnímali bezprostřední hrozbu smrti. Předávání byla nutnost!
Transformace Ctihodné matky v množinu vzpomínek, které za tak nebezpečných podmínek mezi Sestrami probíhaly, už pro ni neměly ono mystické kouzlo, ale tíha odpovědnosti na ní ležela dál. Odvaha Rebeky… a Lucilly!… žádala obdiv.
Miliony Vnitřních životů! Všechny soustředěné do toho, co Sesterstvo nazývalo Extremis Progressiva, dvě po dvou, čtyři po čtyřech, šestnáct po šestnácti, až měla každá všechny a každá Sestra se tak stala potencionálním zachráncem celé akumulace.
To, co probíhalo v apartmá Matky představené, mělo podobný charakter. Murbellu už ta představa neděsila, ale ještě stále jí nepřipadala obvyklá. Nalézala útěchu ve slovech Odradové.
"Jakmile se jednou plně přizpůsobíš svazkům Zděděných vzpomínek, všechno ostatní zapadne do ryze všední perspektivy." Jako kdyby to tak bylo odedávna.
Murbella chápala, že Teg byl za obranu tohoto mnohačetného vědomí, jež bylo vlastně Sesterstvem Bene Gesseritu, připraven zemřít.
Mohu já učinit méně?
Teg, který už pro ni nebyl takovou nerozluštitelnou hádankou, zůstával nadále předmětem jejího respektu, který jako by ještě umocňovala i Odradová výčtem jeho činů, když pak: "Jsem zvědavá, jak si tam dole vedu. Zeptej se."
Komvelení odpovědělo: "Žádné zprávy. Její vysílání může blokovat energetický štít."
Věděli, od koho ve skutečnosti ta otázka vzešla. Četla to na jejich tvářích.
Má Odradovou!
Murbella znovu soustředila pozornost na bitvu u Citadely.
Její vlastní reakce ji překvapily. Vše bylo přibarveno oním historickým odporem nad opakujícím se charakterem válečného nesmyslu, ale také přetrvávajícím nadšením z nově nabytých benegesseritský

schopností.
Ctěné matre měly tam dole dobré zbraně, zaznamenala, a Tegovy tepelné pohlcovače dostávaly co proto. Obranná zóna se nicméně hroutila. Slyšela kvílení doprovázející výbuchy Idahových přerušovačů dopadajících do aleje vysokých stromů mezi obránce.
Zděděné vzpomínky jí nabídly podivné srovnání. Podobalo se to cirku. Přistávající lodě, vyvrhující svůj lidský náklad.
"Doprostřed manéže! Pavoučí královna! Něco, co dosud lidské oko nespatřilo!"
Persona Odradové dala najevo pobavení.
Jsi tam dole po smrti, Dar? Určitě ano. Pavoučí královna bude zuřit a ty jsi na ráně.
Viděla dlouhé odpolední stíny stromů protínající Tegovu útočnou linii. Lákavé krytí. Dal svým lidem rozkaz, aby ji obešli. Nedbej lákavých přístupových cest. Hledej ty nesnadné a použij je.
Citadela stála uprostřed obrovské botanické zahrady, podivuhodné stromy a ještě podivuhodnější keře spolu s prozaičtějším porostem, to vše rozeseté v nahodilé mozaice kolem Citadely, jako kdyby to učinila ruka skotačícího dítěte.
Metafora cirku připadala Murbelle lákavá. Dávala tomu, co viděla, perspektivu.
Komentář v mozku.
A zde, tančící zvířata, zastánci Pavoučí královny, své vládkyně! V první manéži právě probíhá pod vedením našeho ředitele hlavní atrakce! Miles Teg a jeho kouzelníci. Veliký umělec!
Mělo to některé prvky hrané bitvy v římském cirku. Představa, kterou Murbella dokázala ocenit. Obohacovala její postřehy.
Bitevní rampy plné vojáků v brnění na postupu. Zaútočili. Plameny pročísly oblohu. Těla se kácejí.
Toto však byla skutečná těla, skutečná muka, skutečná smrt. Benegesseritská vnímavost ji přinutila k lítosti nad válečnými ztrátami.
Zažívala pocity svých rodičů tehdy při čistce?
Metafora Zděděných vzpomínek zmizela. Uviděla Uzel tak, jak ho musel vidět Teg. Krvavé násilí známé ze Vzpomínek, a přece jiné, nové. Viděla postupující útočníky, slyšela, co říkají.
Zřetelně otřesený ženský hlas: "To křoví na mě zavřeštělo!"
Jiný hlas, mužský: "Kdo ví, odkud se tu vzali. Ty lepkavé pálí na kůži."
Na druhé straně Citadely se něco dělo, ale kolem Tegovy pozice vřava podivně utichala. Viděla jeho vojáky míhající se mezi stíny, postupující blíže k věži. Tamhle je Teg na ramenou Streggiové. Byl přibližně půl kliku od Citadely. Na okamžik se zadíval na průčelí věže. Vybrala si projekci, která se dívala tam, kam on. Pohyb za okny.
Kde jsou ty tajemné zbraně poslední záchrany, kterými měly Ctěné matre údajně disponovat?
Co udělá teď?
Zásah z laseru mimo hlavní bojové zóny ho připravil o velitelské pouzdro. Leželo na boku za ním, zatímco on seděl rozkročmo na ramenou Streggiové uprostřed spálené řady křovisek. Z některých se ještě kouřilo. Spolu s pouzdrem přišel o svůj kompanel, ale zůstala mu ještě stříbrná podkova jeho komlinku, ovšem zbavená zesilovačů, které zůstaly v pouzdře. Kolem se krčili nervózní spojovací specialisté, kteří ztratili kontakt s bojovou situací.
Boj na druhé straně budovy byl stále hlasitější. Zaslechl řehtání koní, pronikavý sykot vypalovačů a hluboké bzučení těžkých laserpalů mísící se s tichým svistem ručních zbraní. Někde nalevo od něj se ozývalo chrčení, v němž rozpoznal poškozenou obrněnou jednotku. Chrčení doprovázel agonický skřípot - poškozený energosystém obrněné jednotky. Táhla se po zemi a pravděpodobně srovnávala zahrady se zemí.
Ve vypáleném prostoru za Tegem se objevil Haker, jeho osobní pobočník.
Streggiová si ho všimla první a bez varování se k němu otočila, čímž Tega přinutila, aby se k němu obrátil také. Haker, snědý a mohutný, s masivním obočím (nyní prosáklým potem) se zastavil přímo před Tegem a spustil, dříve než pořádně popadl dech.
"Zajistili jsme poslední izolované body, bašáre."
Haker zvýšil hlas, aby překřičel bitevní vřavu a repro nad jeho levým ramenem, tiše přenášející naléhavé zvuky úsečné vojenské konverzace.

"Vnější zóna?"
"Bude čistá do půlhodiny. Měl byste jít odsud, bašáre. Matka představená nám nařídila, abychom vás nevystavovali zbytečnému nebezpečí."
Teg ukázal na své zničené pouzdro. "Proč nemám spojovací zálohu?"
"Ten zásah dostal obě zálohy najednou."
"Přišly spolu?" V Tegově hlase zazněl hněv.
"Pane…"
"Důležitá zařízení se spolu nikdy neposílají. Chci vědět, kdo je za to zodpovědný." Tichý hlas, který vycházel z jeho nedospělých hlasivek, měl v sobě více hrozby než křik dospělého muže.
"Ano, bašáre." Bezvýhradná poslušnost a ani náznak, že by to zavinil on.
K čertu! "Za jak dlouho tu bude rezerva?"
"Za pět minut."
"Chci tu mít co nejrychleji rezervní pouzdro." Teg se kolenem dotkl krku Streggiové.
Haker promluvil, dříve než se stačila otočit. "Rezervní pouzdro je zničené. Už jsem objednal další."
Teg potlačil povzdech. Takové věci se ve válce stávaly, ale on byl nerad závislý na primitivních komunikátorech. "Zůstaneme tady. Sežeňte další repra." Ty měly aspoň potřebný dosah.
Haker se rozhlédl po okolní zeleni. "Tady?"
"Ty budovy před námi se mi nelíbí. Věž ovládá celou oblast. Navíc musí mít podzemní spojení. Já bych ho měl určitě."
"Nic takového v…"
"V mém paměťovém plánu ta věž nebyla. Přivezte sonolokátory a zmapujte spodek. Chci podrobný plán se spolehlivými informacemi."
V Hakerově repru se ozvalo: "Bašáre! Je tam bašár?"
Streggiové přešla k Hakerovu boku. Teg uchopil repro a zahvízdal svůj kód.
"Bašáre, na plošině je hrozná změť. Asi stovka se jich pokusila zvednout a narazila do našeho štítu. Nepřežil nikdo."
"Nějaká stopa po Matce představené nebo její Pavoučí královně?"
"Negativní. Jsou to opravdová jatka. Mám poslat obraz?"
"Stačí depeše. A hledejte Odradovou!"
"Říkám, že nikdo nepřežil, bašáre." Následovalo cvaknutí a tiché zabzučení, potom další hlas: "Depeše."
Teg vytáhl zpod brady hlasový kódovač a úsečně vyštěkl rozkaz. "Pošlete nad Citadelu údernou loď. Pusťte do volných okruhů záběry z přistávací plošiny a dalších postižených oblastí. Na všechna pásma. Musím to vidět. Oznamte jim, že na plošině nikdo nepřežil."
Spojení přerušilo dvojité cvaknutí znamenající příjem potvrzen. "Vážně si myslíte, že jim můžete nahnat strach?" zeptal se Haker.
"Dát jim lekci." Zopakoval slova, která mu Odradová řekla na rozloučenou. "V jejich výchově jsou obrovské mezery."
Co je s Odradovou? Určitě je mrtvá, uvažoval, možná déle než všichni ostatní. Počítala s tím. Mrtvá, ale nikoli ztracená, tedy pokud Murbella ovládne svou impulzivnost.
V tu chvíli měla Odradová Tega přímo před očima. Logno kontrasignálním štítem umlčela její V-maják a krátce poté, co se objevili první utečenci z Gammu, ji odvedla do věže. Nikdo nezpochybňoval Lognino nástupnictví. Mezi mrtvou a živou Velkou ctěnou matre nemůže být velký rozdíl.
Odradová spolu se strážemi stoupala nulovou dráhou vzhůru a pokračovala ve shromažďování informací, přestože každou chvíli očekávala vlastní smrt. Dráha samotná byla artefaktem z Rozptylu, průhledný píst v průhledném válci. Na každém patře zahlédla jen několik skutečných zdí. Vyplňovaly je většinou obytné prostory a podivná zařízení k vojenským účelům, jak se domnívala. S výškou přibývalo přepychu a ticha. Jak fyzické, tak psychologické narůstání moci.
Jsou na vrcholu. Část válce odskočila a stráž ji hrubě postrčila na podlahu pokrytou kobercem.
Pracovna, kterou mi Dama dole ukázala, byla další klasické dílo.
Odradová cítila atmosféru tajemství. Nebýt Murbelliných vědomostí, ani by nepostřehla zdejší zařízení a nábytek. Takže další inscenovaná centra dění. Potěmkinovy vesnice pro oči Ctihodné matky.

Logno lhala o Daminých záměrech. Vrátila bych se živá… bez jakékoli užitečné informace.
Jaké další lži jí předvedly?
Logno a jedna strážkyně přistoupily k panelu po její pravici. Postavila se na špičku jedné nohy, aby se rozhlédla. Toto bylo skutečné centrum. Pečlivě ho studovala. Zvláštní místo. Vůně dezinfekce. Chemikálie na udržení čistoty. Žádné bakteriální ani virové znečišťující látky. Žádní krevní vetřelci. Všechno dekontaminované jako vitrína s vybranými pokrmy. A Damu zajímala jejich imunita vůči nemocím. V Rozptylu probíhala bakteriologická válka.
Chtějí od nás jedinou věc!
Stačila by jim jedna Ctihodná matka, jen kdyby to z ní vypáčily.
Bene Gesserit bude muset nasadit celý svůj kádr, aby zjistil, kam vlákna této pavučiny směřují.
Pokud zvítězíme.
Ovládací panel, k němuž Logno upírala svoji pozornost, byl menší než předešlá falza. Měl ovládání pomocí hmatového pole. Kukla na nízkém stolu vedle Logno byla malá a průhledná, uvnitř bičíky snímačů.
Šigafilament, co jiného.
Kukla jevila známky podobnosti s T-sondami z Rozptylu, které popisovali Teg a ostatní. Mají tyhle ženy ještě nějaké další technologické zázraky? Musí mít.
Lesklá stěna za Logno, okna po její levici vedoucí na balkon, výhled na vzdálenou krajinu s tečkami pěšáků a vojenské techniky. Rozeznala v dálce Tega, malá postavička na ramenou dospělého. Nedala nijak najevo, že by si všimla čehokoli zvláštního. Pokračovala v pozorování. Nalevo dveře vedoucí k částečně viditelné, oddělené sekci s další nulovou dráhou. S větší plochou zelených dlaždic. Sekce s odlišným účelem.
Za stěnou se náhle ozvala salva různých zvuků. Odradová identifikovala některé z nich. Charakteristický dusot vojenských bot po dlažbě. Svištění exotických látek. Hlasy. Šokované výkřiky Ctěných matre.
Vyhráváme!
Když nepřemožitelní prohrávají, dá se šok očekávat. Pozorně sledovala Logno. Propadne zoufalství? Pokud ano, možná vyváznu životem.
Murbellina role se možná obrátí. To ale může počkat. Sestry dostaly instrukce, jak se v případě vítězství chovat. Ony, ani žádný jiný příslušník útočných složek nesmí vztáhnout na Ctěné matre ruku - v erotickém či jiném slova smyslu. Duncan měl připravené své muže, kteří měli nástrahy sexuálního zotročování v malíčku.
Neriskovat žádné další zotročování. Nevyvolávat nový antagonismus.
Nová Pavoučí královna se vzápětí projevila ještě nevyzpytatelněji, než od ní Odradová očekávala.
Logno odešla od panelu a zastavila se krok před Odradovou. "Tuhle bitvu jste vyhráli. Jsme vašimi zajatci."
Ani stopy po oranžové. Odradová přeletěla pohledem po ženách, které tvořily její stráž. Prázdný výraz, čistý pohled. Že by toto byl jejich výraz zoufalství? Měla z toho divný pocit. Logno ani ostatní nedávaly najevo předpokládané emocionální reakce.
Emoce pod kontrolou?
Události posledních několika hodin by v nich měly vyvolat emocionální krizi. S Logno se nic takového nedělo. Ani jediné škubnutí ve tváři. Možná trochu obyčejného znepokojení, nic víc.
Benegesseritská maska!
Musela to být podvědomá reakce, něco automatického, vyvolaného porážkou. Takže se s ní ve skutečnosti nesmířily.
Mají nás stále v sobě. Latentně… ale v sobě! Není divu, že Murbella skoro zemřela. Čelila své vlastní genetické minulosti jako nejvyššímu zákazu.
"Mé družky," pravila Odradová. "Tři ženy, které přišly se mnou. Kde jsou?"
"Mrtvé," odpověděla netečně Logno.
Odradová potlačila bodavou bolest nad ztrátou Suipol. Tam a Dortujlová prožily dlouhý a plný život, ale Suipol… mrtvá a nepředaná.
Další ztracená duše. Jak trpká lekce!

"Mohu identifikovat ty, kteří za to nesou zodpovědnost, žádáš-li pomstu," řekla Logno.
"Pomsta je pro děti a emocionální mrzáky."
V Logniných očích se oranžově zablesklo.
Lidský sebeklam na sebe bere mnoho podob, připomenula si v duchu Odradová. Vědoma si, že Rozptyl je zdrojem neočekávaného, adekvátně se vyzbrojila ochranným odstupem, který jí poskytl prostor k posouzení nových míst, nových věcí a nových lidí. Věděla, že bude nucena zařadit mnohé věci do odlišných kategorií, aby jí mohly posloužit, či aby odvrátila hrozbu. Lognin přístup měla za hrozbu.
"Nevypadáš rozrušeně, Velká ctěná matre."
"Pomstí mě jiní." Vyrovnaný, monotónní hlas.
Její slova působila ještě zvláštněji než její vyrovnanost. Držela všechno pod tím přiléhavým pláštíkem, kterým jen tu a tam probleskly kousíčky něčeho poodhalené jejími postřehy. Něco hlubokého a silného, ale skrytého. Bylo to tam všechno, zamaskované stejně, jako by to zamaskovala Ctihodná matka. Logno navenek působila zdáním bezmoci, a přitom mluvila, jako kdyby se vlastně nic podstatného nezměnilo.
"Jsem tvá zajatkyně, ale to na věci nic nemění."
Byla skutečně bezmocná? Ne! Ale takový dojem se pokoušela vyvolat a všechny okolostojící Ctěné matre jí byly v této reakci věrným obrazem.
"Vidíte nás? Jsme bezmocné, až na oddanost našich Sester a jimi připoutaných přívrženců."
Byly si Ctěné matre natolik jisté svými pomstychtivými legiemi? Leda by ještě nikdy neutrpěly takovouto porážku. Jenže ony do Starého impéria před někým utekly, do Milionu planet.
Teg na Odradovou a její zajatkyně narazil, když hledal místo k vyhodnocení vítězství. Bitva vždy vyžaduje analytickou dohru, obzvláště od velitele mentata. Byl to srovnávací test, jež po něm tato bitva, více než kterákoli jiná, vyžadovala. Toto střetnutí nenajde své místo v paměti, dokud nebude vyhodnoceno, a on se se závěry v co nejširší míře nepodělí s těmi, kdož na něm byli závislí. Bylo to jeho pravidlo a nezáleželo mu na tom, co tím na sebe prozrazoval. Jednou přerušíš řetěz vzájemně propojených zájmů a sám si uchystáš porážku.
Potřebuji klidné místo k navlečení všech nitek této bitvy a předběžnému shrnutí.
Při bitvě bylo nejobtížnější vést ji tak, aby neuvolnila brány lidské divokosti. Benegesseritské diktum. Bitva musí být vedena tak, aby z těch, co přežijí, vydolovala to nejlepší. To bylo nejobtížnější, někdy téměř nemožné. Proto se Teg vždycky snažil dostat na pole bitvy a osobně ho prozkoumat. Když jste neviděli bolest na vlastní oči, mohli jste nevědomky způsobit bolest ještě větší. Model, kterého se držely Ctěné matre. Teď ta bolest zasáhla je. Jak se k tomu postaví?
Tato otázka se mu honila hlavou ve chvíli, když se před ním a jeho pobočníky po vystoupení z nulové dráhy objevila Odradová, stojící proti skupince Ctěných matre.
"Toto je náš velitel, bašár Miles Teg," ukázala na něj Odradová.
Ctěné matre na Tega vytřeštily oči.
Dítě na ramenou dospělého? Toto že je jejich velitel?
"Ghola," zamumlala Logno.
Odradová se obrátila na Hakera. "Odveďte tyto zajatce někam poblíž, kde jim nebude nic scházet."
Haker se pohnul teprve tehdy, až Teg přikývl, načež zajatkyním zdvořilým gestem naznačil, aby se přemístily do vydlážděného prostoru po jejich levici. Tegovo výsadní postavení se na Ctěných matre neminulo účinkem. Uposlechly Hakerovy výzvy, přičemž na Tega upíraly zlostné pohledy.
Muži rozkazující ženám!
Teg se kolenem dotkl krku Streggiové a s Odradovou po boku vyšel na balkon. Na pohledu, který se mu naskytl, bylo něco zvláštního. Viděl už z výšky mnoho bitevních dějišť, většinou z průzkumné toptéry. Tento balkon měl své pevné místo v prostoru a dával mu pocit bezprostřední blízkosti. Stáli přibližně sto metrů nad botanickými zahradami, kde se odehrála většina nejzuřivějších bojů. Ležela tam spousta těl, roztažená v poloze, v jaké je zastihla smrt - panenky, které děti nechaly pohozené na zemi. Rozeznal mezi nimi uniformy některých svých jednotek a ucítil bodavou bolest v hrudi.
Mohl jsem tomu nějak zabránit?
Znal ten pocit z dřívějška tolikrát, říkal mu "velitelská vina". Tato scenérie však byla jiná, nejen onou jedinečností, kterou se vyznačuje každá bitva, ale i něčím jiným, něčím, co v něm vyvolávalo neklid.

Usoudil, že to má částečně na svědomí zahradní ráz krajiny, která se než pro častování pradávných modelů násilí spíše hodila na pořádání zahradních slavností.
Začínalo se vracet drobné zvířectvo a ptáci, rozrušení vší tou hlučností lidského vpádu. Malí srstnatci s dlouhými ocásky čichali k obětem, načež bez zjevného důvodu vyrazili vzhůru do korun sousedních stromů. Barevní ptáci nakukovali zpoza listoví, nebo poletovali nad zeleným bojištěm - čáry nevýrazné pigmentace, které ve chvíli, kdy dosedly mezi listí, plně rozvinuly své maskovací schopnosti. Opeřenci pokoušející se obnovit onen neklid, který si lidé v podobném prostředí častokrát pletli s mírem. Teg ale věděl své. Své původní dětství prožil uprostřed divočiny: nedaleká farma a za jejími hranicemi svět divokých zvířat. Nebyl to žádný mírumilovný svět.
Díky tomuto postřehu si uvědomil, co bylo příčinou jeho neklidu. Vzhledem ke skutečnosti, že dobyli obranné stanoviště chráněné velkým počtem těžce vyzbrojených obránců, byl počet obětí extrémně nízký. Od chvíle, kdy vkročil do Citadely, pro to nenašel vysvětlení. Zastihli je nepřipravené? Jejich ztráty ve vesmíru byla jedna věc -jeho schopnost vidět jejich lodě jim poskytla zničující převahu. Ovšem tento komplex měl předem připravené obranné pozice, do kterých mohli obránci ustoupit a způsobit útočníkům značné ztráty. Náhlé zhroucení odporu Ctěných matre zůstávalo nadále nevysvětleno.
Bylo chybou se domnívat, že tak zareagovali na vizuální ukázku jejich porážek.
Podíval se na Odradovou. "Ta Velká ctěná matre uvnitř vydala rozkaz k ukončení obrany?"
"Taková je má domněnka."
Opatrná a typicky benegesseritská odpověď. I ona podrobovala scenérii pod sebou pečlivému hodnocení.
Byla její domněnka dostatečným vysvětlením pro náhlost, s jakou obránci složili zbraně?
Co je k tomu vedlo? Aby zabránili dalšímu krveprolití?
Vzhledem k otrlosti, s jakou se Ctěné matre obvykle projevovaly, to bylo nepravděpodobné. Možné důvody, které by k takovému rozhodnutí vedly, mu dělaly starosti.
Past?
Když o tom tak přemýšlel, byly tu i další podivné okolnosti. Chyběly obvyklé výkřiky raněných, nikdo nepobíhal sem a tam, nikdo nevolal nosítka ani doktory. Jediný povědomý pohled byl na Suky přecházející mezi těly. Jenže každá postava, ke které se sklonily, zůstala tam, kde ležela.
Sami mrtví? Žádní zranění?
Sevřel se mu žaludek. Byl to ten druh strachu, kterému se naučil rozumět. Něco tady nehrálo. Zvuky, objekty nacházející se v jeho zorné poli, pachy, to vše dostalo nový rozměr. Cítil intenzitu svého "naladění", byl šelmou uprostřed džungle, která si právě uvědomila, že do jejího teritoria proniklo něco, co musí rychle identifikovat, jinak se z lovce stane zvěř. Vnímal své okolí na jiné úrovni vědomí, stejně tak sebe, a hledal spouštěcí modely, které to způsobily. Streggiová pod ním se chvěla. Jeho strach byl tedy hmatatelný.
"Něco tady nehraje," řekla Odradová.
Ukázal jí dlaň na znamení, že vyžaduje ticho. Dokonce i v této věži obklopené jeho vítěznými jednotkami se cítil nechráněný vůči hrozbě, kterou se jeho podrážděné smysly marně pokoušely identifikovat.
Nebezpečí!
Byl si tím jist. Děsivé neznámo. Vyžadovalo to veškerý jeho potenciál, aby neupadl mimo realitu.
Dloubnutím Streggiovou otočil a dal pobočníkovi stojícímu u balkonových dveří úsečný rozkaz.
Pobočník tiše naslouchal, aby se vzápětí rozběhl jeho rozkaz vyplnit. Musí mít vyčíslené ztráty na životech. Poměr mrtvých a raněných. Seznam zabavených zbraní. Rychle!
Když se vrátil ke zkoumání bitevní scenérie, povšiml si další zneklidňující věci, zásadní nesrovnalost, kterou se mu jeho oči snažily předat. Těla v benegesseritských uniformách měla na sobě velmi málo krve. Lze očekávat, že tato konečná známka obyčejného lidství bude na válečných obětech zřejmá - červený proud, který na vzduchu ztmavne, ale vždy po sobě zanechá nezahladitelné stopy ve vzpomínkách těch, kteří ho zahlédli. Masakr bez krve znamenal neznámou veličinu a neznámé veličiny měly ve válečných podmínkách pověst věrozvěstů krajního nebezpečí.
Obrátil se k Odradové a tiše řekl: "Mají zbraň, kterou jsme neobjevili."
Neunáhluj se v pronášení soudů. Skrytý úsudek bývá často pádnější. Může přivodit reakce, jejichž

účinky se projeví teprve tehdy, kdy už je pozdě na jejich odvrácení.

RADA PRO POSTULANTKY BENE GESSERITU

Sheeana cítila červy na dálku: skořicová vůně melanže prolínající se se štiplavou vůní křemene a síry, křišťálová brána pekel obřích rakiských pískožravců. Tohle jejich drobné potomstvo cítila jen proto, že existovalo v takovém množství.
Jsou tak malí.
Na Pozorovací stanici dnes panovalo vedro, proto teď, když se chýlilo k večeru, uvítala chladivé prostředí interiéru. V jejích starých místnostech byla přijatelná teplota, a to i přesto, že západní okno zůstalo otevřené. Sheeana přistoupila k oknu a pohlédla do oslnivého písku.
Paměť jí řekla, jak bude toto místo dnes v noci vyhlížet: suchý vzduch prozářený světlem hvězd, nasvícené písečné vlny ubíhající k temně zakřivenému obzoru. Při vzpomínce na rakiské měsíce se jí zastesklo. Samotné hvězdy fremenský odkaz naplnit nedokázaly.
Bylo to pro ni útočiště, místo a čas k přemýšlení o tom, co se dělo s jejím Sesterstvem.
Axlotlské nádrže, kyborgové a teď tohle.
Plán Odradové pro ni po Předávání už neskrýval žádná tajemství. Hazard? A když vyjde?
Zítra to už možná budeme vědět. Co z nás potom bude?
Přiznávala, že Pozorovací stanice pro ni není jen místem ke zvažování důsledků, ale má pro ni neodolatelné kouzlo. Dnes se ve zničujícím žáru procházela po poušti, dokazujíc sama sobě, že stále dokáže přivolat červy svým tancem - pohybem vyjádřenými emocemi.
Smírčí tanec. Můj červí jazyk.
Vířila na duně jako derviš tak dlouho, dokud její paměťový trans neroztříštil hlad. Kolem dokola plno napjatých malých červů s otevřenými ústy - vzpomínky na plameny zasazené do rámu křišťálových zubů.
Ale proč tak malí?
Slova badatelů vysvětlovala, avšak neuspokojovala. "To je tou vlhkostí."
Sheeana si vzpomněla na obrovského Šaj-hulúda, Stařešinu pouště, tak velkého, že dokázal spolknout továrny na koření, povrchové prstence pevné jako plast. Vládcové svého království. Bůh a Ďábel píšťalka.
Z výšky okna cítila jejich potenciál.
Proč si Tyran zvolil symbiotickou existenci v červu?
Byli tito malí červi také nositeli jeho nekonečného snu?
Tuto poušť obývali písečtí pstruzi. Stačí je vzít, a může se vydat po Tyranově stezce.
Metamorfóza. Rozdělený Bůh.
Znala to lákadlo.
Odvážím se toho?
Zaplavily ji vzpomínky na poslední chvíle její nevědomosti - na Duně v měsíci Igat, nebylo jí tehdy ani osm.
Žádná Rakis. Duna, jak ji nazývali moji předkové.
Nebylo těžké se upamatovat na to, jak vypadala: štíhlé, snědé dítě s hnědě žíhanými vlasy. Hledač melanže (to byla dětská práce) prohánějící se po poušti se svými kamarády. Jak sladkobolné místo v paměti.
Ale paměť má i svá stinná místa. Soustředění pozornosti na chřípí, děvčátko nasávající pronikavou vůni - masa předkoření!
Výron!
Exploze melanže, která přivábila Šajtána. Žádný písečný červ nedokázal odolat výronu koření ve svém teritoriu.
Pozřel jsi vše, Tyrane, celou tu chatrnou sbírku chatrčí a barabizen, které jsme říkali "domov", všechny mé přátele i rodinu. Proč jsi mě ušetřil?
Jaký hrozný vztek tehdy lomcoval tím štíhlým stvořením. Všechno, co milovala, s sebou odnesl obří červ, který odmítl její pokusy vzdát se jeho plamenům a odnesl ji k rakiským kněžím, odkud se potom dostala do rukou Bene Gesseritu.

"Rozmlouvá s červy a oni ji vždy ušetří."
"Oni mě ušetřili, já je neušetřím." Tak to tehdy řekla Odradové.
A teď Odradová ví, co musím učinit. Divokou věc nemůžeš potlačit, Dar. Říkám ti jménem, teď, když jsi ve mně.
Žádná odpověď.
Byla v každém novém červu perla Letova vědomí? Její fremenští předkové na tom trvali.
Někdo jí podával sendvič. Walli, starší akolytka a její asistentka, která zastávala funkci velitelky Pozorovací stanice.
Protože jsem na tom trvala, když mě Odradová odvolala do Rady. A nejen proto, že Walli poznala moji imunitu vůči sexuálnímu zotročování Ctěných matre. Ani ne proto, že dokáže vycítit, co právě potřebuji.
Hovoříme tajnou řečí. Walli a já.
Walliny velké oči již nebyly branami její duše. Byly to zastřené zátarasy, jež byly svědectvím toho, že už věděla, jak odblokovat zkoumavé pohledy; měly světle modrou barvu, která se zanedlouho změní na modromodrou, pokud ovšem přežije melanžovou agonii. Byla skoro albín. S ohledem na plození představovala spornou genetickou linii. Wallina bledá a pihovatá kůže to potvrzovala. Kůže, na níž člověk pohlížel jak na průhlednou fasádu. Samotná kůže nebyla důležitá, ale to co leželo pod ní: růžové, krví zalité maso nechráněné před pouštním sluncem. Pouze zde, ve stínu, mohla Walli tuto citlivou fasádu vystavit pátravým očím.
Proč nám má velet právě tahle?
Protože jsem přesvědčená, že nejlépe vykoná to, co vykonáno být musí.
Sheeana bezmyšlenkovitě ukusovala sendvič, zatímco obrátila svoji pozornost zpátky k písečné krajině. Taková bude jednoho dne celá planeta. Další Duna? Ne podobná, ale jiná. Kolik takových míst v nekonečném vesmíru právě vytváříme? Nesmyslná otázka.
V dálce postřehla pohybující se tečku. Sheeana přimhouřila oči. Ornitoptéra. Pomalu se zvětšovala a zase zmenšovala. Křižovala písek. Prováděla inspekci.
Co tady ve skutečnosti budujeme?
Když pohlédla na rozrůstající se duny, cítila z nich aroganci.
Pohleďte na mé dílo, vy titěrné lidské bytosti, a zoufejte.
To je naše dílo, mých Sester a mé.
Opravdu?
"Poušť je čím dál vyprahlejší," poznamenala Walli.
Sheeana souhlasila. Odpovídat nebylo zapotřebí. Přešla k velkému pracovnímu stolu, aby si mohla ještě za denního světla prostudovat topologickou mapu: zapíchnuté vlaječky, zelené bavlnky na napínáčcích, tak jako to chtěla.
Odradová se jí kdysi zeptala: "Skutečně dáváš před projekcí přednost tomuhle?"
"Potřebuji se jí dotýkat."
Přijala to.
Projekce se ztrácely. Měly příliš daleko k zemi. Nemohla jsi k nim přiložit prst a říct: "Tady půjdeme."
Prst na projekci byl prst ve vzduchu.
Oči nestačí. Tělo musí cítit svůj svět.
Sheeana ucítila štiplavý pach mužského potu, čpící pach fyzické námahy. Zdvihla hlavu a uviděla ve dveřích snědého mladíka, vyzývavý postoj, vyzývavý pohled.
"Aá," zamručel. "Myslel jsem, že jsi sama, Walli. Přijdu později."
Jeden strohý pohled na Sheeanu, a byl pryč.
Je mnoho věcí, které musí tělo cítit, aby je poznalo.
"Sheeano, proč jsi tady?" zeptala se Walli.
Ty, která máš tolik práce v Radě, co tady hledáš? Nevěříš mi?
"Přišla jsem přemýšlet o úloze, kterou mi chce missionaria stále přidělit. Vidí ve mně zbraň - legendu z Duny. Miliardy, jež se ke mně modlí: ‚Ó světice, jež promlouváš k Rozdělenému Bohu.'"
"Miliardy není to správné číslo," řekla Walli.
"Ale dobře vystihuje sílu, jakou ve mně Sestry vidí. Ti věřící jsou přesvědčeni, že jsem zemřela spolu s

Dunou. Stala jsem se mocným duchem přebývajícím v chrámech utlačovaných."
"Něčím víc než pouhá misionářka?"
"Co se stane, Walli, když se teď, v tomto očekávajícím vesmíru objevím s písečným červem po boku? Potenciál něčeho takového naplňuje některé mé Sestry nadějí i obavami."
"Obavy chápu."
Ovšem. Stejný náboženský implantát, jaký Muad'Dib a jeho syn Tyran vypustil na nic netušící lidstvo.
"Proč o tom vůbec uvažují?" chtěla vědět Walli.
"Byla bych osou páky, kterou by mohly pohnout vesmírem!"
"Ale jak chtějí takovou sílu ovládat?"
"To je ten problém. Něco tak bytostně nestabilního. Náboženství nikdy nelze docela ovládnout. Ale některé Sestry si myslí, že by ho mohly nasměrovat tak, aby se vytvořilo kolem mě."
"A když ho nasměrují špatně?"
"Tvrdí, že ženská náboženství jsou vždy hlubší."
"Je to pravda?" Dotaz na informovanější zdroj.
Sheeana mohla jen přikývnout. Zděděné vzpomínky jí to potvrdily.
"Proč?"
"Protože v nás se obnovuje život."
"To je všechno?" Zjevné pochyby.
"Ženy často nosí auru obětí. Lidé mají pro ty dole vyhražen zvláštní druh soucitu. Jsem žena, a pokud mě chtějí Ctěné matre vidět mrtvou, tedy musím být blahoslavená."
"Mluvíš, jako kdybys s missionarií souhlasila."
"Když patříš mezi štvanou zvěř, neptáš se kudy prcháš. Jsem modla. Nemohu takový potenciál ignorovat."
Ale ani nebezpečí. Mé jméno se tedy stalo paprskem světla v temnotách útlaku Ctěných matre. Jak snadno se z paprsku stane všestravující požár!
Ne, plán, který vymysleli s Duncanem, je lepší. Utéci z Kapituly. Byla to smrtelná past nejen pro její obyvatele, ale i pro benegesseritské sny.
"Přesto stále nechápu, proč jsi tady. Zanedlouho už štvanou zvěří možná nebudeme."
"Možná?"
"Ale proč právě teď?"
Nemohu ti to říct přímo, dozvěděli by se to hlídací psi.
"Červi, nemohu jim odolat. Částečně proto, že jeden z mých předků byl vůdcem původní migrace na Duně."
Pamatuješ si to, Walli. Mluvily jsme o tom tehdy na poušti, my dvě, samy. A teď víš, proč jsem přišla.
"Pamatuji si, že jsi říkala, že to byl pravý fremen."
"A zensunnitský mistr."
Já povedu svoji vlastní migraci, Walli. A k té budu potřebovat červy, které mi můžeš dát jen ty. A musí to být rychle. Zprávy z Uzlu mě nutí ke spěchu. Už brzy se vrátí první loď. Dnes v noci… zítra. Bojím se toho, co přinášejí.
"Stále si chceš vzít pár červů do Centrály, abys je mohla podrobně studovat?"
Ach, ano, Walli! Dobře si to pamatuješ.
"Mohlo by to být zajímavé. Nemám na to sice mnoho času, ale každé nové zjištění by nám mohlo pomoci."
"Nebude tam pro ně příliš vlhko?"
"Můžeme velké Podpalubí přeměnit zpátky na pouštní laboratoř. Písek, řízená atmosféra. To hlavní tam už je z doby, kdy jsme si přivezly prvního červa."
Sheeana pohlédla k západnímu oknu. "Západ slunce. Ráda bych se ještě prošla po písku."
Vrátí se v noci první lodě?
"Jak si přeješ, Ctihodná matko." Walli ustoupila a uvolnila jí cestu ke dveřím.
Sheeana před odchodem dodala: "Pozorovací stanici bude zanedlouho třeba přemístit."
"Jsme na to připraveni."

Když Sheeana vyšla z uličky na konci osady, slunce právě zapadalo za obzor. Vykročila do hvězdami ozářené pouště, smysly napjaté, stejně jako to dělala v dětství. Aáá, skořicová vůně. Červi jsou blízko. Zastavila se a natočila se od pohasínajícího slunce k severovýchodu. Přiložila dlaně k očím, jednu shora, druhou zespodu, ve starém fremenském gestu, které omezovalo výhled a světlo. Vše, co spadne z nebe, musí protnout úzkou štěrbinu mezi jejími dlaněmi.
Dnes v noci? Dorazí těsně po setmění, aby oddálili okamžik vysvětlení. Celá noc pro úvahy.
Vyčkávala, obrněna benegesseritskou trpělivostí.
Nad severním horizontem probleskl tenký světelný oblouk. Další. Další. Směřovaly k přistávací plošině.
Sheeana ucítila, jak se jí rozbušilo srdce.
Vrátili se!
Jakou nesou Sesterstvu zprávu? Je to návrat válečných vítězů, nebo válečných utečenců? Vzhledem k evoluci plánu Odradové v tom příliš velký rozdíl nebude.
Ráno bude moudřejší.
Sheeana spustila ruce k tělu a zjistila, že se chvěje. Hluboký nádech. Litanie.
Po chvilce znovu kráčela pouští, onou chůzí, kterou se naučila na Duně. Skoro už zapomněla, jak těžce se v písku chodí. Jako kdyby její nohy nesly nějaké cizorodé břemeno. Musela zapojit zřídkakdy namáhané svaly. Nicméně samotná chůze, jakmile se jí člověk jednou naučil, už se nedala zapomenout.
Kdysi, v jednu chvíli, už jsem nedoufala, že tuto chůzi ještě někdy použiji.
Kdyby hlídací psi tuhle myšlenku zaslechli, možná by začali o své Sheeaně pochybovat.
Je to má prohra, pomyslela si. Srostla s rytmy Kapituly. Tato planeta k ní promlouvala na skryté úrovni. Cítila zem, stromy, květiny, všechno živé, jako kdyby to byla součást jejího těla. A teď se dostavil rušivý okamžik, něco v jazyce cizí planety. Vnímala změny pouště, to také byla slova cizí řeči. Poušť. Ne bez života, ale s životem diametrálně odlišným od toho, který znala kdysi zelená Kapitula.
Méně života, zato intenzivnějšího.
Slyšela poušť: tiché šumění, skřípavý cvrkot hmyzu, temný svist lovících křídel nad hlavou a bleskurychlé cupitání po písku - klokanovitá myš, kterou sem přivezli v očekávání tohoto dne, kdy se červi opět ujmou vlády.
Walli jistě nezapomene přivézt flóru a faunu z Duny.
Na vrcholu vysokého barachánu se zastavila. Před ní, temnota rozmazávající jeho okraje, ležel oceán ze zpomaleného filmu, temný příboj bijící o temné pobřeží měnící se krajiny. Nekonečné pouštní moře. Vzniklo daleko odsud a poputuje ještě do podivnějších míst, než je tohle.
Vezmu tě tam, budu-li moci.
Noční vánek vanoucí z pouště do vlhčích míst jí pokryl tváře a nos tenkou vrstvičkou prachu a na chvíli nadzdvihl konečky vlasů. Přepadl ji smutek.
Co mohlo být.
Už nebylo důležité.
Co je - na tom záleží.
Zhluboka se nadechla. Skořice přibývalo. Melanž. Koření a červi nablízku. Červi vnímající její přítomnost. Za jak dlouho bude tento vzduch dost vyprahlý, aby píseční červi mohli dorůst a žít své životy jako na Duně?
Planeta a poušť.
Viděla je jako dvě sloky jedné písně. Jako Bene Gesserit a lidstvo, kterému sloužily. Dvě do sebe zapadající půlky. Jedna bez druhé ztrácela smysl, bezúčelné prázdno. Možná lepší než smrt, ale bez cíle.
Tam ležela hrozba vítězství Ctěných matre. Řídících se slepou vášní!
Slepci v nepřátelském vesmíru.
A tam ležel důvod, proč Tyran ušetřil Sesterstvo.
Věděl, že nám ukázal jen stezku, ne směr. Harlekýnem vytyčená papírová výprava s ustřiženým koncem.
Básníkovo svaté právo.
Vzpomněla si na jeho "Báseň Vzpomínek" z Dár-es-Balátu, zlomek vyvrženin, který Bene Gesserit uchoval.
Z jakého důvodu? Abych si jím teď mohla plnit mysl? Abych na chvíli zapomněla, co mi může přinést

zítřek?

Velebná noc básníkova,
Zaplň ji hvězdami nevinnými.
Orion krůček opodál stojí.
Svou září všechno halí,
Značе navěky naše geny.
Vítej, temnoto, a hleď,
Oslněná dosvitem.
Pustá věčnost vůkol!

Sheeana najednou cítila, že získala možnost stát se absolutním umělcem, přetékající číší obdařenou prázdnými povrchy, na nichž by mohla tvořit do libosti.
Neomezený svět!
Vrátila se jí slova Odradové z doby oněch prvních letmých doteků benegesseritského záměru. "Proč jsme se na tebe tak upnuly? To je jednoduché, Sheeano. Rozpoznaly jsme v tobě něco, na co jsme už dlouho čekaly. Ty ses objevila a my pochopily, že se to stalo."
"To?" Jak jsem byla naivní!
"Nad horizontem se zvedá něco nového."
Má migrace se to vydá hledat. Jen musím najít planetu s měsíci.
Z jednoho pohledu se vesmír jeví jako Brownův pohyb, nic co by se za elementární dalo předvídat. Muad'Dib a jeho syn Tyran uzavřeli mlžnou komoru, v níž se ten pohyb odehrával.

PŘÍBĚHY Z GAMMU

Murbella zažívala období rozporuplných prožitků. Zpočátku ji vícečetný pohled na vlastní život děsil. Tento stav vyvolaly chaotické události na Uzlu. Vytvořily v ní spletenec bezprostředních nutností, kterého by se nezbavila ani návratem na Kapitulu.
Varovala jsem tě, Dar. To nemůžeš popřít. Říkala jsem ti, že dokážou obrátit vítězství v porážku. A teď vidíš tu šlamastyku, kterou jsi mi hodila na krk! Štěstí že jsem jich zachránila tolik, kolik jsem jich zachránila.
Tento vnitřní protest ji vždycky pohroužil do událostí, které ji zase vynesly k tomuto hloupému vyvyšování.
Co jiného jsem mohla dělat?
Paměť jí promítla obrázek Streggiové hroutící se v nekrvavé smrti k zemi. Celá scéna z kanálů nelodi působila jako nějaké fiktivní drama. K iluzi neskutečna přispěl i projekční rámec velitelské sekce. Teď se herci zvednou ze země a ukloní se. Tegovy tiše vrnící transoči jim zprostředkovaly všechny podrobnosti až do chvíle, kdy je někdo oslepil.
Film skončil, v hlavě jí doznívala podivná scéna posledního záběru: Teg rozplácnutý na podlaze toho jejich orlího hnízda. Šokovaný výraz Odradové.
Murbellino prohlášení, že musí co nejrychleji k zemi, vyvolaly hlasité protesty. Proktorky byly neoblomné až do chvíle, kdy jim vyložila podrobnosti hazardní hry Odradové a dotázala se: "Volíte úplnou záhubu?"
Tu při vyhrála Odradová v ní. Ty jsi na to byla připravená od samého začátku, viď, Dar? Tvůj plán!
"Ještě stále je tu Sheeana," souhlasily nakonec proktorky. Daly Murbelle jednomístný člun a poslaly ji na Uzel.
Ačkoli se předem ohlásila jako Ctěná matre, nevyhnula se na přistávací plošině několika ožehavým okamžikům.
Když se vynořila z člunu, uvítalo ji ozbrojené komando Ctěných matre. Kouřící díra v zemi vedle člunu páchla neznámou trhavinou.
Tady explodoval člun Matky představené.
V čele komanda stála letitá Ctěná matre, červené roucho měla celé potřísněné, chyběly na něm některé

ozdoby a bylo protržené na levém rameni. Vypadala jako vysušená ještěřice, stále jedovatá, stále dravá, ale poháněná opotřebovaným motorem hněvu. Valná část její energie byla tatam. Rozcuchané vlasy podobající se staré kůře čerstvě vykopaného kořene zázvoru. Dřímal v ní ďábel. Viděla jí to na jejích oranžově se lesknoucích očích.
Přesto, že za starou Ctěnou matre stálo celé komando, vypadalo to, jako by ona a Murbella stály proti sobě u padacích dveří člunu samy, dvě opatrné, větřící šelmy snažící se posoudit rozsah nebezpečí, kterou ta druhá představovala.
Murbella Ctěnou matre pozorně sledovala. Ještěřice by vystřelila špičku jazyka, aby otestovala vzduch, aby dala průchod svým emocím, ale tahle byla natolik šokovaná, že naslouchala.
"Murbella, jméno mé. Bene Gesserit mě zajal na Gammu. Jsem přebornice Hormuského řádu."
"Proč máš na sobě hadry těch čarodějnic?" Ctěná matre se svým komandem byla připravena k vraždě.
"Naučila jsem se všechno, co se od nich naučit dá, a teď tento poklad přináším svým Sestrám."
Stará velitelka si ji chvíli pozorně prohlížela. "Ano, poznávám tvůj typ. Jsi z Rocu. Ty jsme vybraly pro projekt Gammu."
Komando za jejími zády se trochu uvolnilo.
"V tomhle člunu jsi přiletět nemohla," obvinila ji.
"Utekla jsem z jedné z jejich nelodí."
"Víš, kde je jejich hnízdo?"
"Ano."
Ústa staré velitelky rozšířil úsměv. "Výborně! To už je něco! Jak jsi utekla?"
"Musíš to vědět?"
Velitelka se zamyslela. Murbella četla její myšlenky, jako kdyby je říkala nahlas: Ty, co jsme přivezly z Rocu - krajně nebezpečné, všechny do jedné. Zabíjejí rukama, nohama nebo kteroukoli jinou pohyblivou částí těla. Měly by nosit cedulku s nápisem: "Nebezpečná ve všech polohách."
Murbella poodstoupila od člunu, aby jim svou pružnou chůzí ukázala, koho mají před sebou.
Rychlost a síla, Sestry. Pozor!
Některé členky komanda se zvědavě natlačily dopředu. Murbella musela čelit jejich otázkám plným ctěnomatreského srovnávání.
"Zabilas jich hodně? Kde je ta planeta? Je bohatá? Podmanila sis tam hodně mužů? Říkáš, že máš výcvik z Gammu?"
"Byla jsem na Gammu ve třetí úrovni. Pod Hakkovou."
"Hakková! Tu znám. Měla už tehdy to zranění na levé noze?"
Stále nedůvěřivá.
"Nebyla to levá, ale pravá noha, a byla jsem u toho, když se jí to stalo!"
"Ach, ano, pravá. Teď si vzpomínám. Jak se jí to stalo?"
"Nakopla jednoho hulváta do zadku. Měl v zadní kapse nůž. Hakková se tak rozzuřila, že ho zabila."
Komando vybuchlo smíchem.
"Půjdeme za Velkou ctěnou matre," řekla velitelka.
Takže jsem prošla úvodním testem.
Přesto vycítila výhrady.
Proč má bojovnice Hormuského řádu na sobě oděv nepřítele? Celá je nějaká podezřelá.
Nejlépe bude si to vyjasnit na místě.
"Prodělala jsem jejich výcvik a ony mě přijaly mezi sebe."
"Blázni! Vážně?"
"Pochybuješ o mých slovech?" Jak snadný je návrat k nedůtklivým způsobům Ctěných matre.
Stará velitelka se naježila. Na povýšenosti jí to neubralo, ale vyslala varovný pohled ke svému komandu.
Tomu chvíli trvalo, než mu došlo, co Murbella právě řekla.
"Stala ses jednou z nich?" zeptal se někdo zezadu.
"Jak jinak bych se dostala k jejich znalostem? Teď mě poslouchejte! Byla jsem žačkou jejich Matky představené!"
"A vyškolila tě dobře?" Tentýž vyzývavý hlas ze zadních řad.

Murbella tazatelku vyhledala očima: střední kádr, ctižádostivá. Co se ráda ukazuje a nemůže se dočkat povýšení.
To je tvůj konec, provokatérko. Svět tě oželí.
Benegesseritský závan větru uchopil pírko, kterým byla její protivnice. Jeden hormuský kop pro oko. Dotazovatelka ležela mrtvá na zemi.
Spojení schopností Bene Gesseritu a Ctěných matre je nebezpečná varianta. To si vy všechny musíte uvědomit a závidět mi.
"Vyškolila mě skvěle," řekla Murbella. "Další otázky?"
"Ohhh!" zachrčela stará.
"Jak se jmenuješ?" zeptala se úsečně Murbella.
"Jsem Starší dáma, Ctěná matre Hormuského řádu. Jmenuji se Elpeka."
"Děkuji, Elpeko. Můžeš mi říkat Murbella."
"Jsem poctěna, Murbello. Přinesla jsi nám skutečný poklad."
Murbella se na ni na okamžik zadívala pátravým benegesseritským zrakem, než se uvolila dát najevo pobavení.
Výměna jmen! Ty, v tom červeném rouchu, které je odznakem tvé moci blízké okruhu Velké ctěné matre, víš, co jsi právě přijala do svého kruhu?
Komando zůstávalo v šoku a obezřetně Murbellu sledovalo. Říkala jí to její nově nabytá vnímavost. Systém starých známostí neměl u Bene Gesseritu živnou půdu, ale u Ctěných matre plnil svůj účel.
Simulproud ji pobavil přehlídkou důkazů. Jak nenápadné bývají cestičky moci: správná škola, správní přátelé, dokončení studia a přechod na první příčku žebříku - to vše pod vedením příbuzenstva a jeho známostí, vzájemného poplácávání se po ramenou na stvrzení spojenectví, včetně manželství. Simulproud říkal, že tento žebřík vede do propasti, ale ti, co na něm stojí, ti, co tahají za provázky, si starosti nikdy nepřipouštějí.
Na jeden den starostí až dost, a právě tak na ni Elpeka pohlížela. Neviděla ale, co se ze mě stalo, jen to, že jsem nebezpečná a potencionálně užitečná.
Murbella se pomalu otočila na jedné noze a prohlédla si Elpečino komando. Zádní zotročení muži. Tohle byl příliš důležitý úkol, aby ho svěřily někomu jinému než ženám. Výborně.
"Teď mě poslouchejte, všechny. Je-li ve vás trocha loajality k našemu Sesterstvu, což posoudím podle vašich budoucích činů, budete si vážit toho, co jsem vám přinesla. Je to můj dar těm, kdo si ho zaslouží."
"Velká ctěná matre bude nadšená," prohlásila Elpeka.
Velká ctěná matre ale nejevila nejmenší známky nadšení, když před ni Murbellu přivedly.
Murbella si uvědomila, kde stojí. Slunce se už chýlilo k obzoru, ale tělo Streggiové leželo tam, kam se skácelo k zemi. Někteří z Tegových specialistů byli mrtví, většinou obsluha transočí, která fungovala zároveň jako jeho garda.
Ne, my, Ctěné matre, se špehovat nenecháme.
Všimla si, že Teg je stále naživu, ale byl omotaný šigafilem a přezíravě pohozený do kouta. Překvapení největší: Odradová stojící s volnýma rukama nedaleko Velké ctěné matre. Bylo to gesto opovržení.
Murbella cítila, že tuto scénu prožila už mnohokrát - dozvuky vítězství Ctěných matre: řady mrtvých nepřátel ponechaných tam, kde nalezli svou smrt. Útok provedený nekrvavou zbraní Ctěných matre byl rychlý a vražedný, typický vztek ve chvíli, kdy už zabíjení nebylo zapotřebí. Při vzpomínce na děsivý zvrat ve vývoji událostí potlačila zachvění. Přišlo to bez varování; široké řady vojáků kácejících se k zemi - dominový efekt, který těm, co přežili, způsobil šok. Šok, v němž si Ctěné matre zjevně libovaly.
Velká Ctěná matre pohlédla na Murbellu a řekla: "Tak tohle je ten pytel nestydatostí, který, jak říkáš, jsi naučila vašim způsobům."
V Odradové to přirovnání téměř vyvolalo úsměv.
Pytel nestydatostí?
Benegesseriťanka by to přijala bez emocí. Tahle Velká ctěná matre se zahleněnýma očima se právě ocitla v obtížné situaci a svoji "čistou" zbraň už nemohla použít. Velice jemná rovnováha sil. Vzrušená debata mezi Ctěnými matre Murbelle odhalila jejich problém.
Vyplýtvaly už všechny své tajné zbraně a ty se nedaly znovu nabít, něco, oč přišly na útěku z Rozptylu.

"Naše zbraň nejvyšší nouze a my ji vyplýtvaly!"
Logno, která se považovala za hlavu Sesterstva, teď stála v docela jiné aréně. K tomu se právě dozvěděla, s jakou děsivou lehkostí dokázala Murbella zabít příslušnici elitní jednotky.
Murbella vrhla kritický pohled na doprovod Velké ctěné matre, aby odhadla jeho schopnosti. Věděly, oč jde, samozřejmě. Známá situace. Jak se rozhodnou?
Nijak?
Některé se chovaly ostražitě a všechny vyčkávaly.
Tušily zábavu. Vítěz je nezajímal, hlavně aby tok moci plynul dál jejich směrem.
Murbella uvolnila svaly do vyčkávací bojové pozice, jak se to naučila od Duncana a proktorek. Byla stejně nevzrušená, jako kdyby stála na výcvikové palubě a cvičila reakce. I v této chvíli si uvědomovala, že se pohybuje po cestě, na kterou ji Odradová připravila - duševně, tělesně i emocionálně.
Nejprve Hlas. Dej jejich dušičkám okusit mrazu.
"Vidím, že jsi Bene Gesserit odhadla mizerně. Argumenty, na které jsi tak hrdá, tyhle ženy slyšely už tolikrát, že slovo nuda zdaleka nevystihuje jejich pocity."
To vše bylo vysloveno se zničujícím ovládáním hlasu, tónem, který v Logniných očích zapálil oranžový požár, ale nedal jí se pohnout.
Murbella ještě neskončila. "Myslíš si, jak jsi mocná a chytrá. Jedno zárukou druhého, he? Jaké idiotství! Jsi sedmilhářka, která lže i sama sobě."
Logno zůstávala vzdor těmto invektivám nehybně stát, zatímco její suita od ní začínala pomalu odstupovat, vytvářejíc kolem ní prostor, který říkal: "Tady ji máš."
"Tvoje zběhlost v těch lžích se ale nezakryje," pokračovala Murbella. Vrhla opovržlivý pohled na její přívrženkyně. "Stejně jako ty, které znám ze Zděděných vzpomínek, spějete k zániku. Problém je v tom, že než zcepeníte, trvá to pekelně dlouho. Ta příšerná nuda, než k tomu dojde! A ty se opovažuješ nechat si říkat Velká ctěná matre!" obrátila pozornost zpátky k Logno. "Jsi jedna velká žumpa. Nemáš žádný styl."
To bylo příliš. Logno zaútočila, její levá noha oslepující rychlostí vyletěla vzhůru. Murbella ji uchopila, jako kdyby chytila poletující list a nesla ho dále ve směru větru. Logno proměnila na cep zakončený její hlavou, která se při srážce s podlahou proměnila na kaši. Murbella, aniž by se zastavila, udělala piruetu, levou nohou téměř dekapitovala Ctěnou matre, která stála po Lognině pravici, pravou rukou rozdrtila hrdlo té, co stála nalevo. Celé to trvalo dva údery srdce.
Aniž by se zadýchala (abyste viděly, jak to bylo snadné, Sestry), rozhlédla se a zažila šok spojený s poznáním nevyhnutelného. Odradová ležela na zemi před Elpekou, která se zjevně bez zaváhání rozhodla, na čí stranu se přidá. Nepřirozená poloha krku Odradové a ochablý vzhled jejího těla svědčil o tom, že je mrtvá.
"Pokusila se zasáhnout," vysvětlila Elpeka.
Elpeka zabila Ctihodnou matku a očekávala, že ji Murbella (koneckonců Sestra!) pochválí. Ale Murbella zareagovala docela jinak. Klekla si k Odradové, přiložila hlavu k hlavě mrtvoly, a tak setrvala značnou dobu.
Ctěné matre si vyměnily udivené pohledy, ale pohnout se neodvážily.
Co to má být?
Murbelliny děsivé schopnosti je paralyzovaly.
Když měla poslední minulost Odradové - vše, co přibylo od jejich Předávání, postavila se.
Elpeka si v Murbelliných očích přečetla rozsudek smrti. Než se pokusila o obranu, udělala krok vzad.
Elpeka byla nebezpečná, ale pro tohoto démona v černém obleku nebyla žádným soupeřem. Trvalo to stejně děsivě krátký okamžik jako likvidace Logno a jejích pobočnic: kop do hrtanu. Elpeka dopadla na tělo Odradové.
Murbella se nejprve znovu zadívala do tváří zbývajících Ctěných matre, načež spočinula pohledem na těle Odradové.
Svým způsobem to padá na moji hlavu, Dar. A tvoji!
Zavrtěla hlavou ze strany na stranu, vstřebávajíc důsledky.
Odradová je mrtvá. Ať žije Matka představená! Ať žije Velká ctěná matre! A nebesa ať nás ochraňují.

Obrátila svoji pozornost k tomu, co bylo nutné udělat. Tato úmrtí vytvořila obrovský dluh. Murbella se zhluboka nadechla. Další gordický uzel.
"Propusťte Tega," přikázala. "A co nejrychleji to tady ukliďte. A ať mi někdo přinese náležitý oděv!"
Ta, která vydávala tyto rozkazy, byla Velká ctěná matre, ale ty, které se je hrnuly vykonat, v ní vycítily Jinou.
Ctěná matre, která jí přinesla červené roucho zdobené draky ze súkamenů, už z dálky držela oděv uctivě před sebou. Velká žena s těžkými kostmi a hranatou tváří. Kruté oči.
"Podrž mi ho," řekla Murbella. Když se žena pokusila využít svého postavení k útoku, srazila ji k zemi. "Chceš to zkusit znovu?"
Nechtěla.
"Jsi první členkou mé Rady," prohlásila Murbella. "Tvé jméno?"
"Angelika, Velká ctěná matre." Slyšíš? Já první tě oslovila titulem, který ti náleží. Jak se mi odměníš?
"Odměnou ti budiž mé jmenování a to, že tě nechám naživu."
Odpověď hodná Ctěné matre. Přijatelná jako taková.
Přišel k ní Teg a rukama si hnětl místa, kde se mu šigafil zařezal do masa. Jedna Ctěná matre se Murbellu pokusila varovat. "Tenhle člověk dokáže -"
"Teď slouží mně," přerušila ji Murbella. Načež s odradovskou uštěpačností dodala: "Nemám pravdu, Milesi?"
Bolestně se na ni usmál, na dětské tváři stařecký výraz. "Zajímavé časy, Murbello."
"Dar má ráda jablka," řekla Murbella. "Dohlédni na to."
Přikývl. Dopraví ji zpátky do pohřebního sadu. Co na tom, že drahocenné benegesseritské sady už dlouho poušti neodolají. Některé tradice je třeba dodržovat, dokud to jde.
Co nás svatá náhoda učí? Buďte houževnatí. Buďte silní. Buďte připraveni ke změnám, k novému. Kumulujte zkušenosti a suďte je skrze neochvějnou povahu naší víry.

## TLEILAXANSKÁ DOKTRÍNA

Murbella podle Tegova původního časového plánu shromáždila doprovod sestávající ze Ctěných matre a vrátila se na Kapitulu. Očekávala jisté problémy, a tak před sebou poslala vzkaz, aby vydláždila cestu řešením.
"Přivážím futáry, abychom jimi přilákali Psovody. Ctěné matre se obávají biologické zbraně z Rozptylu, která z nich dělá živé mrtvoly. Psovodi mohou být příčinou.
Připravte prostory v nelodi pro Rabbiho a jeho lidi. Respektujte jejich mlčenlivost. A odstraňte z paluby ochranné miny!
(Depeši převzala proktorka-poselkyně.)
Měla chuť zeptat se na své děti, ale to by bylo "nebenegesseritské". Jednou… snad.
Okamžitě po příjezdu musela za Duncanem, což Ctěným matre trochu zamotalo hlavu. Byly stejně nepříjemné jako Ctihodné matky. "Co je na nějakém muži tak zvláštního?"
Neměl už důvod setrvávat v nelodi, ale přesto odmítal vyjít ven. "Musím složit mentální mozaiku: kámen, se kterým nejde hnout, podivné chování, dobrovolná účast na jejich snu. Musím najít hranice a prověřit je. To mi schází. Už vím, jak na to. Nalaď se. Nemysli; udělej to."
Nedávalo to smysl. Vyhověla mu, přestože byl změněný. Vyrovnanost tohoto nového Duncana přijala jako výzvu. Jakým právem si osoboval ten samolibý projev? Ne… ne samolibý. Spíše jako kdyby byl smířený s nějakým rozhodnutím. A odmítal se o něj podělit!
"S něčím jsem se smířil. Ty musíš udělat totéž."
Musela připustit, že přesně to teď dělala.
Ráno po návratu vstala hned za úsvitu a vstoupila do pracovny. V červeném rouchu usedla do křesla Matky představené a dala zavolat Bellondovou.
Bell stála u stolu. Už věděla. Průběh ozřejmil záměr. Také na ni uvalila Odradová břímě viny. Proto to mlčení: odhadovala formu svého pokání.
Služba této Matce představené, Bell! To je tvé pokání. Žádné archivní odmítnutí tyto události nezasadí

do správného rámce. Je třeba konat.
Bellondová promluvila rozhodným hlasem: "Jediná krize, která podle mého snese srovnání s tou současnou, byl Tyranův nástup k moci."
"Drž zobák, Bell, leda bys chtěla říct něco užitečného!" zareagovala ostře Murbella.
Bellondová vzala její pokárání klidně (netypická reakce). "Dar mluvila o změnách. Měla na mysli toto?"
Murbella zmírnila tón. "Dějiny přemeleme později. Tohle je úvodní kapitola."
"To je zlé." Stará Bellondová byla zpátky.
"Uveď první skupinu. Buď opatrná. Je to Vrchní rada Ctěných matre."
Bell odešla vykonat Murbellin příkaz.
Ví, že mi toto místo plným právem náleží. Všechny to vědí. Hlasovat není třeba. Není kdy!
Nyní přišel čas na historické umění politiky, kterému se naučila od Odradové.
"Musíš se jevit jako důležitá, ve všem. Jediná podružná rozhodnutí, jež projdou tvýma rukama, budou takzvané tiché ‚laskavosti' těm, jejichž oddanost lze získat."
Každá odměna přichází shůry. Bene Gesserit k této metodě sahal nerad, ale skupina, která teď vcházela do pracovny, znala Velkou ctěnou matre jako patronku; smíří se s "novou politickou nutností". Dočasně. Vždycky jen dočasně, u Ctěných matre obzvláště.
Bell, stejně jako hlídací psi, věděla, jak dlouho jí potrvá, než tohle všechno uspořádá. I s pomocí rozvinutých benegesseritských schopností.
Bude to od nich všech vyžadovat nesmírnou pozornost. A první věc byl ostře pronikavý pohled nevinnosti.
O ten Ctěné matre přišly, a my ho musíme obnovit dříve, než se ztratí na pozadí, kam "patříme".
Bellondová je uvedla do poradní místnosti a tiše se stáhla.
Murbella počkala, až se posadí. Různé typy: některé uchazečky o nejvyšší pozice. Roztomile se usmívající Angelika. Některé vyčkávající (ani se neodvažující doufat) a současně vstřebávající, co se dá.
"Naše Sesterstvo se chovalo velmi tupě," pustila se Murbella do obžaloby. Povšimla si těch, které její prohlášení přijaly s hněvem. "Chtěly jste zabít husu!"
Nerozuměly. Objasnila jim, na jaké přirovnání naráží. Naslouchaly jí s patřičnou pozorností, dokonce i když dodala: "Copak nechápete, jak zoufale každou z těch čarodějnic potřebujeme? Máme nad nimi takovou početní převahu, že vzdělávací zátěž na každou z nich bude obrovská!"
Zauvažovaly o tom a, ač s nechutí, byly nucené souhlasit, protože to říkala ona.
Murbella vysvětlovala dál. "Nejenže jsem vaše Velká ctěná matre… pochybuje snad o tom některá z vás?"
Nepochybovala žádná.
"…ale jsem také Matka představená Bene Gesseritu. Nezbývá jim, než můj úřad potvrdit."
Dvě z nich začaly protestovat, ale Murbella je umlčela. "Ne! Marně byste se snažily vnutit jim svoji vůli. Musely byste je všechny zabít. Mě ale poslechnou."
Obě začaly něco blekotat, ale Murbella je překřičela: "Ve srovnání s tím, co jsem od nich získala já, jste vy všechny tady ubohá nedochůdčata! Pochybuje o tom snad někdo?"
Neozval se nikdo, ale oranžová zrníčka tam byla.
"Jste děti, které nemají tušení o tom, co z nich může vyrůst," řekla. "Chcete se vrátit před bytosti mnoha tváří bezbranné? Chcete, aby z vás byly živé mrtvoly?"
To je zaujalo. Byly tomuto tónu přivyklé od starších velitelek. Teď je zaujal obsah. Bylo těžké něco takového přijmout od někoho tak mladého…, ale… co dokázala… A jak si poradila s Logno a jejími pobočnicemi!
Murbella viděla, že návnada zabrala.
Semínka. Tahle skupina si je odnese s sebou. Vitalita křížených. Jsme oplodněná semínka, která vyrostou a rozkvetou. A vysemení? O tom raději mlčet. Ctěné matre to pochopí až krátce před svou proměnou ve Ctihodné matky. Potom se budou ohlížet nazpět se stejnou zuřivostí, s jakou jsem se ohlížela já. Jak jsme mohly být tak tupé?
V očích členek Rady spatřila podřízený souhlas. Přijdou líbánky. Ze Ctěných matre se stanou děti v cukrárně. Nevyhnutelnost jejich osudu jim dojde až časem. A to už budou lapené.

Jako já. Neptej se věštce, co můžeš získat. Je to past. Skutečných věštců se vyvaruj! Nebo bys raději třicet pět staletí nudy?
Odradová uvnitř nesouhlasila.
Jistou zásluhu Tyranovi nemůžeš upřít. Nemohla to být všechno jen nuda. Spíše se to podobalo práci gildovního navigátora, vybírajícího cestu záhyby mimoprostoru. Zlatá stezka. Za tvé přežití zaplatil Atreides, Murbello.
Na Murbellina ramena dopadla tíha dluhu k Tyranovi. Já se ho o to neprosila.
Odradová to nemohla pominout mlčením. Přesto to udělal.
Odpusť, Dar. On své zaplatil. Teď je řada na mně.
Takže je z tebe konečně Ctihodná matka!
Poradní sbor začínal být nervózní.
Angelika se rozhodla, že promluví za všechny. Koneckonců jsem první vyvolená.
Podívej se na ni! Ten plamen ctižádosti v očích.
"Jakou odpověď od nás žádáš, abychom těm čarodějnicím daly?" Zděšená vlastní odvahou. Nebyla snad Velká ctěná matre teď také čarodějnicí?
Murbella tiše odpověděla. "Budete je tolerovat a odpustíte si vůči nim jakékoli násilí."
Murbellin mírný tón dodal Angelice odvahy. "To je rozhodnutí Velké ctěné matre, anebo -"
"Tak dost! Mohla bych podlahu této místnosti poskvrnit krví všech, co vás tady je. Chcete si ověřit pravdivost mých slov?"
Nechtěly.
"A co když vám řeknu, že jsou to slova Matky představené? Zeptáte se, jestli mám plán na vyřešení našeho problému? Odpovím: Plán? Ach, ano. Jistě, že mám plán, jak se vypořádat s tak nedůležitými věcmi, jako jsou přemnožení škůdci. I nedůležité věci si žádají plánovité řešení. Ale pro ty z vás, kterým nedochází moudrost mého rozhodnutí, žádný plán nepotřebuji. Takových se zbavím rychle. Rozmáčknu vás, dřív než si stačíte uvědomit, že vám hrozí smrt! To je má odpověď na přítomnost špíny. Je v téhle místnosti nějaká špína?"
To byla řeč, které rozuměly: knuta Velké ctěné matre vyztužená její schopností zabíjet.
"Jste má Rada," pokračovala Murbella. "Očekávám od vás moudré návrhy. To nejmenší, co můžete udělat, je moudrost předstírat."
Odradová uvnitř pobaveně poznamenala: Jestli Ctěné matre takto vydávají a přijímají rozkazy, potom Bell příliš hloubková analýza nečeká.
Murbelliny myšlenky směřovaly jinam. Už nejsem Ctěná matre.
Přechod z jednoho břehu na druhý byl tak nedávný, že jí role Ctěné matre byla nepříjemná. Její přizpůsobení bylo metaforou toho, co by se přihodilo jejím někdejším Sestrám. Nová role. Neseděla jí. Zděděné vzpomínky simulovaly dlouhé spojení s touto novou osobností. Nebyla to žádná mystická transubstanciace, jen další nová schopnost.
Jen?
Byla to proměna zásadního rázu. Uvědomoval si to Duncan? Bolelo ji, že on tuto její novou osobnost možná nikdy nepochopí.
Je to pozůstatek mé lásky k němu?
Murbella před otázkou ustoupila, nechtěla znát odpověď. Cítila, že ji zahání něco, co sahalo hlouběji, než kam byla ochotná se ponořit.
Do reality ji vrátily požadavky chvíle. Propustila svůj poradní sbor s ujištěním o bolesti a smrti pro každého, kdo se s tímto novým omezením nevypořádá.
Dál. Ctihodné matky se musely naučit novému druhu diplomacie: s nikým nevycházet, ani jedna s druhou. Čas to usnadní. Přechod Ctěných matre na cestu Bene Gesseritu. Jednoho dne žádné Ctěné matre nebudou, pouze Ctihodné matky s vylepšenými reflexy a rozšířenou znalostí sexuality.
Murbellu až do této chvíle děsila slova, která nebyla schopná vzít za své. "To, co děláme pro přežití Bene Gesseritu, nemá hranic."
Duncan to pozná. Nemohu to před ním zatajit. Mentat se neupne na fixní ideu toho, čím jsem byla před Agonii. Otvírá svoji mysl stejně jako já dveře. Podívá se do své sítě. "Tak, copak jsem chytil tentokrát?"

Bylo to totéž, co se přihodilo lady Jessice? Jessica byla v Zděděných vzpomínkách zapletená do osnovy a útku Předávání. Murbella kousek rozmotala a promítla si dávné vědomí.
Lady Jessica kacířka? Přestoupení moci úřadu?
Jessica se vrhla do lásky stejně jako Odradová do moře, a vzniklé vlnobití Sesterstvo téměř zahltilo.
Murbella cítila, že ji to unáší někam, kam nechtěla. Bolest jí sevřela hruď.
Duncane! Ach, Duncane! Skryla obličej do dlaní. Dar, pomoz mi. Co mám dělat?
Nikdy se neptej, proč jsi Ctihodnou matkou.
Musím! Progrese mých myšlenek je jasná a…
To je sekvence. Pohled na ni jako na příčinu a následek tě odvádí od celku.
Tao?
Něco jednoduššího: Jsi zde.
Ale Zděděné vzpomínky jdou dál a dál a…
Představ si to jako pyramidy - propojené.
To jsou jen slova!
Tvé tělo, funguje ještě?
Bolím, Dar. Ty už tělo nemáš, a je zbytečné…
Sídlíme v různých výklencích. Mé bolesti nejsou tvými. Mé radosti nejsou tvými.
Nestojím o tvůj soucit! Ach, Dar! Proč jsem na světě?
Abys ztratila Duncana?
Dar, prosím!
Teď jsi tedy na světě a už víš, že to nestačí, nikdy. Stala ses Ctěnou matre. Co jiného jsi mohla dělat?
Stále nestačí? Teď jsi Ctihodná matka. Myslíš, že to stačí? Nestačí, nikdy, pokud žiješ.
Chceš mi říct, že musím neustále sahat za svůj stín?
Pcha! Na takovém základě se rozhodnutí nečiní. Copak jsi ho neslyšela? Nemysli; udělej to! Zvolíš snadnou cestu? Proč bys měla cítit smutek jen proto, že ses střetla s nevyhnutelným? Pokud tvůj zrak sahá jen tak daleko, drž se raději šlechtění rodu!
Čert aby tě! Proč mi to děláš?
Dělám co?
Nutíš mě dívat se na sebe a své někdejší Sestry tímto způsobem!
Jakým způsobem?
Čert aby tě! Víš dobře, o čem mluvím!
Někdejší Sestry, říkáš?
Ach, ty záludná mrcho!
Všechny Ctihodné matky jsou záludné.
Ty s tím mentorováním nikdy nepřestaneš!
To že dělám?
Jak jsem byla naivní! Když jsem se tě ptala, co ve skutečnosti děláte.
Víš to stejně dobře jako já. Čekáme, až lidstvo dospěje. Tyran mu toliko poskytl čas k růstu, teď ale potřebuje péči.
Co má Tyran společného s mou bolestí?
Ty hloupá! Neobstála jsi snad při Agonii?
Víš dobře, že ano!
Tak si přestaň hrát na slepou.
Ach, ty mrcho.
Snad čarodějnice. Obojí je lepší než děvka.
Jediný rozdíl mezi Bene Gesseritem a Ctěnými matre je místo na trhu. Provdaly jste se za naše Sesterstvo.
Naše Sesterstvo?
Cílené rozmnožování za účelem moci! V čem jsi lepší od…
Nepřekrucuj, Murbello! Soustřeď se na přežití!
Neříkej mi, že jsi neměla žádnou moc.

Dočasnou pravomoc nad lidmi soustředícími se na přežití.
Zase to přežití!
V Sesterstvu, které napomáhá přežití druhých. Jako vdaná žena rodící děti.
Takže pouhé rozmnožování.
Tohle rozhodnutí činí každý sám pro sebe: rodina a to, co ji drží pohromadě. Co dělá život a štěstí?
Murbella se rozesmála. Spustila ruce a otevřela oči. Stála před ní Bellondová a pozorovala ji.
"Pro čerstvou Ctihodnou matku je to vždycky pokušení," řekla Bellondová. "Popovídat si se Zděděnými vzpomínkami. Kdo to byl tentokrát? Dar?"
Murbella přikývla.
"Nevěř ničemu, co ti říkají. Je to zvláštní svět, a ty ho musíš posuzovat sama."
Přesně slova Odradové. Očima mrtvých pohlédni na výjevy dávno ztracené. To je podívaná!
"Můžeš se tam ztratit na celé hodiny," řekla Bellondová. "Cvič se ve zdrženlivosti. Znej své místo. Jednu ruku pro sebe a druhou na kormidlu."
Už je to tu zase! Minulost vztahující se k současnosti. Jak bohatý činily Zděděné vzpomínky každodenní život.
"To přejde," ujišťovala ji Bellondová. "Po čase ti to ani nepřijde." Položila před Murbellu hlášení.
Murbella se opřela do závěsného křesla, aby prolétla hlášení, věrná dávnému příměru Odradové: Pavoučí královna uprostřed mé pavučiny. Pavučina byla možná v danou chvíli trochu potrhaná, ale stále v ní končilo dost věcí k pozření. Zaškube spouštěcí vlákno a přiběhne Bellondová, sanice spuštěná v očekávání. Škubání doprovázejí slova "Archivy" a "Analýza".
Když spatřila Bellondovou v tomto světla, Murbella pochopila, jak moudře ji Odradová zaměstnávala, činíc její vady stejně hodnotnými jako její přednosti. Když Murbella zprávu dočetla, Bellondová stále zaujímala svůj charakteristický postoj.
Murbella pochopila, že Bellondová na každého, kdo si ji zavolal, pohlížela jako na nezasvěcence, někoho, kdo používá její Archivy z lehkomyslných důvodů, a musel být proto poučen. Lehkomyslnost: eBellino bte noire. Murbelle to připadalo zábavné.
Skrývala své pobavení a dále se v duchu bavila na její účet. Musela se nad ní zamyslet. Nic, co by ochudilo její přednosti. Její hlášení bylo ukázkou lapidárního a trefného vedení důkazů. Použila jen několik ozdob k tomu, aby odhalila své závěry.
"Bavíš se, když mě předvoláváš?"
Je ostřejší než jindy! Předvolala jsem ji? Ne tak docela, sama dobře ví, kdy jí je zapotřebí. Píše tu, že naše Sestry musí být příkladem mírnosti. Matka představená může být čímkoli, podle potřeby, ale pro zbytek Sesterstva to neplatí.
Murbella se dotkla hlášení. "Výchozí bod."
"Tak abychom se do toho pustily, dříve než tvoje kamarádky najdou monitorovací centrum." Bellondová s typickou sebejistotou usedla na židlopsa. "Tam je mrtvá, ale můžu poslat pro Sheeanu."
"Kde je?"
"Na lodi. Studuje ve Velkém podpalubí pár červů, tvrdí, že každá z nás se je může naučit ovládat."
"Pokud je to pravda, výborně. Nech ji být. Co Scytale?"
"Stále na lodi. Tvé kamarádky ho ještě nenašly. Držíme ho před nimi v tajnosti."
"A to budeme i nadále. Scytale je dobrá rezerva pro případné vyjednávání. A nejsou to žádné mé kamarádky, Bell. Jak se má rabbi a jeho lidé?"
"Nic jim neschází, ale jsou neklidní. Vědí, že jsou tu Ctěné matre."
"Ať se o nich nedozvědí."
"To je zvláštní. Jiný hlas, ale slyším Dar."
"Ozvěna v tvé hlavě."
Bellondovou to, ač to bylo k nevíře, rozesmálo.
"Teď ti řeknu, co je třeba rozšířit mezi Sestrami. Máme-li se ukázat jako někdo, koho je dobré obdivovat a napodobovat, musíme jednat nesmírně opatrně. ‚Vy, Ctěné matre, si nemusíte zvolit naši cestu, ale můžete poznat naše silné stránky.'"
"Aáách."

"V podstatě jde o vlastnictví. Ctěné matre patří věcem. ‚Chci tamto místo, tamtu cetku, tamtoho člověka.' Ber, co se ti zamane, a užívej si toho tak dlouho, až tě to přestane bavit."
"Zatímco my jdeme svou cestou a kocháme se výhledem."
"A to je naše slabé místo. Nedokážeme se oddat. Střezte se lásky a citu! I vyrovnaní lidé mají své tužby. Vidíš, co mám? Když půjdeš mou cestou, můžeš to mít také, jinak ne!' Tohle na Ctěné matre nikdy nezkoušejte."
"Chceš snad říct, že je musíme milovat?"
"Jak jinak je přinutíme, aby nás obdivovaly? V tom spočívalo Jessičino vítězství. Když dávala, tak všechno. Tolik citu zataraseného našimi cestami, a potom ta zdrcující záplava: dát všechno. Tomu se nedá odolat."
"Tak snadno se ke kompromisům neuchylujeme."
"Ctěné matre rovněž ne."
"To je cesta jejich byrokratických kořenů!"
"Ale i dovednost ubírat se cestou nejmenšího odporu."
"Mateš mě, Da… Murbello."
"Řekla jsem snad, že máme dělat kompromisy? Kompromisy nás oslabují, a my víme, že některé problémy žádné kompromisy nevyřeší, musíme učinit rozhodnutí, ať jakkoli trpká."
"Předstírat, že je milujeme?"
"To je začátek."
"Bude to krvavý svazek, tohle spojení Bene Gesseritu a Ctěných matre."
"Navrhuji co nejrozsáhlejší Předávání. Učební proces Ctěných matre nám může způsobit ztráty na životech."
"Sňatek na bitevním poli."
Murbella se postavila. Myslela na Duncana na palubě nelodi, té nelodi, kterou si pamatovala, když ji viděla naposledy. Konečně je to tady, poznání uvědomované všemi smysly. Změť exotické, bizarní mašinerie. Napohled bezúčelná změť výčnělků a výstupků. Těžko si představit, že by se něco tak obrovitánského samo zvedlo ze země a zmizelo ve vesmíru.
Zmizelo ve vesmíru!
Vytanuly před ní obrysu Duncanovy mentální mozaiky.
Kámen, se kterým nejde hnout! Nalaď se… Nemysli; udělej to!
S nenadálostí, která jí zmrazila krev v žilách, pochopila, k čemu se rozhodl.
Chvíle, kdy chceš vzít osud do vlastních rukou, je chvíle, kdy můžeš být rozdrcen. Buď opatrný. Připravený na nečekané. Když tvoříme, jsou zde i jiné síly.

DARWI ODRADOVÁ

"Buď co nejopatrnější," nabádala ho Sheeana.
Idaho nepotřeboval, aby mu to někdo připomínal, ale přesto byl Sheeaně vděčný.
Přítomnost Ctěných matre na Kapitule jeho úkol značně ulehčila. Proktorky a stráže na nelodi byly nervózní. Podle Murbellina rozkazu její bývalé Sestry na loď nesměly, ale vědomí blízkosti nepřítele udělalo své. Videosnímače ukazovaly zdánlivě nekonečný proud člunů chrlících na přistávací plošinu další a další Ctěné matre. Většina nově příchozích si monstrum zvědavě obhlížela, ale porušit rozkaz Velké ctěné matre se neodvažovaly.
"Ne, pokud žije," zamumlal Idaho tak, aby ho slyšely i proktorky. "Vyznávají tradici nástupnické vraždy. Jak dlouho se Murbella udrží u žezla?"
Zbytek za něj udělaly transoči. Jeho mumlání se roznese po lodi, o tom nepochyboval.
Sheeana za ním přišla do pracovny krátce poté a jasně mu dala najevo svůj nesouhlas. "O co se to pokoušíš, Duncane? Děláš mezi lidmi rozruch."
"Vrať se ke svým červům!"
"Duncane!"
"Murbella hraje nebezpečnou hru! Je jedinou překážkou, která nás dělí od katastrofy."

Své obavy sdělil i Murbelle, pozorovatelky tedy neslyšely nic nového, ale opakováním svých obav vyvolával v každém, kdo ho slyšel, napětí - v lidech u archivních monitorů, v lodních strážích, ve všech. Vyjma Ctěných matre. Ty Murbella od Archivů Bellondové držela daleko.
"Na to bude čas později," řekla k tomu.
Sheeana zachytila jeho nevyřčenou narážku. "Duncane, buď nás přestaň strašit, nebo nám pověz, co máme udělat. Jsi mentat, tak nám služ."
Aáá, Velký mentat, který je všem na očích.
"Co máte udělat, je jasné, ale to nezáleží na mně. Já Murbellu opustit nemohu."
Ale něco mě může odnést.
Zbytek záležel na Sheeaně. Nechala ho samotného a odešla šířit svou vlastní představu Změny.
"Rozptyl nám může být příkladem."
Do večera měla Ctihodné matky, které setrvávaly na nelodi, na své straně a dala mu tajný signál, že mohou přistoupit k dalšímu kroku.
"Půjdou za mnou."
Aniž to bylo jejím záměrem, missionaria připravila půdu pro Sheeanino nástupnictví. Většina Sester si byla vědoma, jaké síly v ní dřímají. Nebezpečné síly. Ale síly!
Nevyužitá moc je jako loutka na provázcích, které nikdo nedrží. Neodolatelné lákadlo. Mohla bych ji roztančit.
Aby iluzi umocnil, zavolal Murbelle.
"Kdy tě uvidím?"
"Duncane, prosím tě." I na projekci vypadala uštvaně. "Mám práci. Ty víš, že neodkladnou. Pár dní budu mimo."
Projekce ukazovala zamračené tváře Ctěných matre v pozadí, vyjadřující nesouhlas s podivným chováním jejich vůdkyně. Každá Ctěná matre v nich dokázala číst.
"Že by Velká ctěná matre tak změkla? Vždyť je to jen chlap!"
Když se odpojil, schválně zdůraznil to, co každá pozorovatelka na lodi viděla sama. "Je v nebezpečí. Copak to nechápe?"
Tak, Sheeano, teď je to na tobě.
Sheeana měla klíč k opětovné instalaci řízení. Miny byly pryč, takže nehrozilo, že loď v posledním okamžiku někdo vyhodí do vzduchu. Teď šlo o lidský náklad, předně o Tega.
Teg pochopí, proč jsem se tak rozhodl. Ostatním, rabbiho skupině a Scytaleovi nezbyde, než to s námi risknout.
Futárové v bezpečnostních celách ho netrápili. Zajímavá zvířata, ale v daný okamžik bezvýznamná. Totéž platilo o Scytaleovi, kterému věnoval jen letmou myšlenku. Malý Tleilaxan setrvával pod dohledem stráží, jejichž ostražitost, bez ohledu na starosti, nikdy neutuchala.
Odebral se na lůžko s nervozitou, která měla pro každého hlídacího psa v Archivech snadné vysvětlení. Jeho milovaná Murbella je v nebezpečí.
Taky že je, ale on ji nemohl ochránit.
Už jen má přítomnost ji ohrožuje.
Za úsvitu už byl vzhůru. Pustil se ve zbrojním oddělení do rozebírání výrobní linky. Tam ho našla Sheeana a požádala ho, aby s ní šel do strážní sekce.
Uvítala je hrstka proktorek. Volba jejich vůdkyně ho nepřekvapila. Garimi. Doneslo se k němu, jak si počínala při Synodu. Podezíravá. Obávající se. Připravená na vlastní vysokou hru. Žena s věcným výrazem ve tváři. Prý se jen málokdy usmála.
"Odstavily jsme transoči v této místnosti," uvítala ho. "Ukazují nás, jak svačíme a hovoříme s tebou o zbraních."
Idaho cítil, jak se mu sevřel žaludek. Lidé Bellondové jejich podvod rychle odhalí. Zvláště jeho projekci.
Garimi zareagovala na jeho zamračený pohled. "Máme v Archivech spojence."
Promluvila Sheeana. "Jsme tu, abychom se tě zeptaly, hodláš-li, dříve než uprchneme, opustit loď."
Jeho údiv byl nefalšovaný.
Zůstat?

Na to nepomyslel. Murbella už nebyla jeho. Pouto se zlomilo, i když to ještě nepřijala za své. Dojde k tomu ve chvíli, když bude muset poprvé učinit rozhodnutí, zdali ho v zájmu Bene Gesseritu vystavit nebezpečí. Prozatím se ho jen stranila více, než bylo nezbytné.
"Vy jdete?" zeptal se, upíraje pohled na Garimi.
"Zachráníme, co se dá. Hlasování nohama, tak se tomu kdysi říkalo. Murbella rozvrací základy Bene Gesseritu."
Jako by slyšel ten nevyřčený argument, který je, jak byl přesvědčen, získal na Sheeaninu stranu. Nesouhlas s hazardní hrou Odradové.
Idaho se zhluboka nadechl. "Jdu s vámi."
"Žádná lítost!" varovala ho Garimi.
"Mluvíš hlouposti!" odsekl, dávaje volný průchod svému žalu.
Od Sestry by Garimi taková reakce nepřekvapila, ale od Idaha ji šokovala. Trvalo několik vteřin, než se vzpamatovala. Zvítězila upřímnost.
"Máš pravdu. Omlouvám se. Víš určitě, že nechceš zůstat? Dlužíme ti možnost svobodně se rozhodnout."
Benegesseritská uhlazenost vůči jeho oddaným služebníkům!
"Půjdu s vámi."
S neskrývaným zármutkem ve tváři se vrátil k terminálu.
Kam patřím.
Ani se nesnažit zastírat, co dělá, když vkládal kód palubních identifikačních okruhů.
Spojenci v Archivech.
Projekce se rozzářila - barevná pásma s přerušenou linií vedoucí do letových systémů. Až po chvíli pozorného studia bylo patrné, že obchvat je možný. Díky mentatským postřehům.
Multiplová pole napříč jádrem!
Idaho se opřel do křesla a čekal.
Start byla drkotající chvíle temnoty, která skončila v okamžiku, kdy byli dost daleko od povrchu, aby zapojil nulová pole k přechodu do mimoprostoru.
Idaho sledoval projekci. Byli tam: starý pár uprostřed zahradní scenérie! Viděl, jak se síť před nimi mihotá, muž mu něco ukazuje, na oválné tváři spokojený úsměv. Pohybovali se na průhledném výřezu projekce s palubními okruhy v pozadí. Síť se zvětšovala - už to nebyla vlákna, ale pásy silnější než linie lodních okruhů na projekci.
Mužovy rty němě vykrojily: "Čekali jsme tě."
Idaho položil ruce na terminál, prsty v kompoli na řídících prvcích. Na zábavu nebyl čas. Celkový rozpad. Během jediného okamžiku byl v jádru. Zbavit se celých segmentů už byla hračka. Nejdřív navigace. Všiml si, že síť začíná řídnout. Na mužově tváři se objevil překvapený výraz. Jako další se zbavil nulových polí. Ucítil, jak sebou loď trhla. Síť se naklonila a prodloužila. Dvojice se zploštila. Idaho vymazal paměť s hvězdnou mapou a spolu s ní i vlastní data.
Síť a dvojice zmizely.
Odkud jsem věděl, že tam budou?
Otázka, na kterou neměl odpověď, jen jistotu pramenící z jeho opakovaných vizí.
Sheeanu našel na provizorní letové palubě ve strážní sekci. Skláněla se nad ovládacím panelem, oči vytřeštěné, a nevěnovala mu pozornost. Projekce nad její hlavou ukazovala, že jsou venku z mimoprostoru. Viditelné hvězdné vzory Idahovi nic neříkaly. S tím samozřejmě počítal.
Sheeana zděšeně vytočila hlavu ke Garimi, stojící nad ní. "Ztratili jsme veškerá uložená data!"
Idaho si ukazováčkem poklepal na spánek. "Neztratili."
"Ale potrvá roky, než dáme dohromady pouhé základy!" zaúpěla Sheeana. "Co se stalo?"
"Jsme neidentifikovatelná loď uprostřed neidentifikovatelného vesmíru," opáčil Idaho. "To jsme snad chtěli, nebo ne?"
Na rovnováze není nic těžkého. Jen musíš vnímat vlny.

DARWI ODRADOVÁ

Murbella měla dojem, jako by od chvíle, kdy prohlédla Duncanův úmysl, uběhla celá věčnost.
Zmizí ve vesmíru! Opustí mě!
Ačkoli jí neomylný, Agonii navozený smysl pro čas říkal, že od chvíle jejího prohlédnutí Idahova záměru uplynulo jen několik vteřin, měla pocit, jako by ho znala od samého začátku.
Musím ho zastavit!
V okamžiku, kdy se natáhla po kompanelu, se Centrála začala otřásat. Trvalo nekonečně dlouho, než otřesy pozvolna odezněly.
Bellondová byla na nohou. "Co…"
"Naše neloď. Uletěla," řekla tiše Murbella.
Bellondová sáhla po kompanelu, ale Murbella ji zastavila.
"Je pryč."
Nesmí vidět mou bolest.
"Ale kdo…," Bellondová zmlkla. Provedla vlastní zhodnocení a pochopila to, co před ní Murbella.
Murbella si povzdechla. Na jejích bedrech ležela všechna prokletí dějin. Neřekla si o ně.
"Obědvat budu ve své jídelně, se mnou poradní sbor. Chci, abys tam byla," řekla Murbella. "Řekni Duane o dušené ústřice."
Bellondová chtěla protestovat, ale zmohla se jen na: "Už zase?"
"Vzpomínáš si, že jsem včera večeřela dole sama?" Murbella znovu usedla do křesla.
Matka představená má své povinnosti!
Bylo třeba pozměnit mapy, držet se řek a ochočit Ctěné matre.
Některé vlny vyhazují, Murbello. Ty se ale vyhrabeš zpátky a pokračuješ. Sedmkrát dolů, osmkrát nahoru. Dokážeš balancovat na nejpodivnějších površích.
Já vím, Dar. Dobrovolná účast na vašem snu.
Bellondová na ni upírala pohled tak dlouho, dokud Murbella nevysvětlila: "Celou Radu jsem posadila k jinému stolu. Bylo to zvláštní - v celé jídelně jediné dva stoly."
Proč vedu tyhle jalové řeči? Jakou mám záminku pro své podivné chování?
"Nechápaly jsme, proč jsi nás nepustila do vlastní jídelny," pravila Bellondová.
"Abych vám zachránila život! Ale měla jsi vidět, jak byly zvědavé. Odečítala jsem jim ze rtů. Angelika řekla: „Jí něco dušeného. Slyšela jsem ji bavit se o tom s kuchařkou. Tohle je vážně skvělá planeta, nemyslíš? Musíme to jídlo, co si objednala, ochutnat.'"
"Ochutnat," zopakovala Bellondová. "Rozumím." Potom: "Víš, že si Sheeana vzala ten van Goghův obraz z… tvé ložnice?"
Proč to bolí?
"Všimla jsem si, že tam není."
"Řekla, že si ho půjčuje do svého pokoje na lodi."
Murbella sevřela rty.
Zatraceně! Duncan a Sheeana! Teg, Scytale… všichni pryč, a vystopovat je není jak. Ale pořád ještě máme axlotlské nádrže a Idahovy buňky v našich dětech. Nejsou to sice přesně…, ale postačí. Myslí si, že mi utekl!
"Jsi v pořádku, Murbello?" Starostlivost v hlase Bellondové.
Varovala jsi mě před divokými věcmi, Dar, a já tě neposlouchala.
"Až se najíme, vezmu svůj poradní sbor na exkurzi po Centrále. Mé akolytce řekni, ať mi na noc přichystá jablečný mošt."
Bellondová odešla jako Bellondová - s mručením.
Co mi poradíš teď, Dar?
Potřebuješ radu? Průvodce životem? Proto jsem zemřela?
Ale oni si vzali i van Gogha!
Van Gogh? Ten ti bude scházet?
Proč ho vzali s sebou, Dar?
Odpověděl jí jedovatý smích. Byla ráda, že ho nikdo jiný neslyší.
To opravdu nechápeš, co má v úmyslu?

Missionaria!
Ach, víc než jen to. Je to další fáze: Muad'Dib - Tyran - Ctěné matre - my - Sheeana… a dál? Copak to nechápeš? Musíš to tušit. Ber to jako…, jako když spolkneš trpkou pilulku.
Murbella se zachvěla.
Už chápeš? Trpká pilulka Sheeaniny budoucnosti! Kdysi jsme si myslely, že všechny pilulky musí být trpké, aby byly účinné. Sladké nehojí.
Musí to být, Dar?
Některým se ta pilulka vzpříčí v hrdle. Ale ti, co přežijí, mohou vytvořit zajímavé modely.
Dvojice protikladů definují tvé touhy a tyto touhy jsou ti vězením.

## ZENSUNNITSKÝ APEL

"Tys je pustil schválně, Danieli!"
Žena si otřela ruce do zamazané zahradní zástěry. Bylo letní ráno, květiny kvetly, ptáci štěbetali z nedalekých stromů. Mírně zamžená obloha, nad horizontem žlutá záře.
"Ne, Marty, to nebylo schválně," řekl Daniel. Na okamžik sejmul z hlavy svůj tralaláček a prohrábl si husté strniště šedých vlasů. "Překvapil mě. Že vidí nás, jsem věděl, ale netušil jsem, že vidí i síť."
"A já měla pro ně přichystanou takovou hezkou planetu," posteskla si Marty. "Jednu z nejlepších. Opravdovou prověrku jejich schopností."
"Stesky jsou k ničemu," řekl Daniel. "Jsou pryč, tam, kam na ně nemůžeme."
"Mají s sebou tleilaxanského Pána," řekla Marty. "Všimla jsem si ho, když šli pod síť. Moct tak zkoumat dalšího Pána, to by se mi líbilo."
"Nechápu proč. Pořád na nás pískají a nutí nás k nejhoršímu. Takové zacházení s Pány se mi nelíbí, a ty to víš! Nebýt jich…"
"Nejsou to bohové, Danieli."
"My taky ne."
"Stejně si myslím, žes je pustil. Už se nemůžeš dočkat zaštipování těch svých růží!"
"Stejně, co bys mu řekla?" zajímal se Daniel.
"Chtěla jsem si z něj vystřelit, kdyby se zeptal, kdo jsme. Na to se ptají vždycky. Řekla bych mu: ‚A koho jsi čekal? Boha všemohoucího s rozevlátým plnovousem?'"
Daniel se zachichotal. "To by bylo zábavné. Neumí se srovnat s tím, že Tvaroví tanečníci na nich mohou být nezávislí."
"Nechápu proč. Je to přece přirozený důsledek. Dali nám schopnost vstřebávat vzpomínky a zkušenosti jiných. Stačí jich nasbírat dostatečné množství a…"
"Sbíráme persony, Marty."
"To je jedno. Páni si měli uvědomit, že jednoho dne jich nasbíráme dost na to, abychom si sami rozhodli o své budoucnosti."
"A jejich?"
"Ach, strčila bych ho, kam patří, a potom se mu omluvila. S lidmi se toho dá vymyslet, když víš, jak na ně, viď, Danieli?"
"Když nasadíš tenhle výraz, Marty, odcházím se raději věnovat svým růžím." Vrátil se k řadě keřů se svěžími zelenými lístky a černými květy o velikosti jeho hlavy.
Marty za ním zakřičela: "Posbíráš dost lidí a máš svůj velký balík vědomostí! To bych mu řekla. A těm benegesseriťankám na palubě, těm bych řekla, kolik jich mám. Všiml sis někdy, jaké mají pocity, když na ně koukáme?"
Daniel se sklonil ke svým černým růžím.
Dívala se za ním, ruce v bok.
"Co teprve mentaté," řekl. "Na lodi byli dva - oba gholové. Chceš si s nimi hrát?"
"Páni se je také vždycky snažili ovládat."
"Tenhle Pán bude mít velké problémy, jestli na toho velkého něco zkusí," řekl Daniel a odstřihl nízký výhon od kořene. "Ten je nádherný."

"Mentaté taky!" zakřičela Marty. "Řekla bych jim, že stojí za děravý groš, tak."
"Groš? Nemyslím, že by tomu rozuměli, Marty. Ctihodné matky, ty ano, ale ten velký mentat ne. Tak daleko dozadu se nenatáhl."
"Víš, co jsi nechal utéct, Danieli?" Přistoupila k němu. "Ten Pán měl v hrudi nulentropní pouzdro. Plné buněk dalších gholů!"
"Já vím."
"Proto jsi je pustil!"
"Nepustil." Jeho nůžky udělaly šmik-šmik. "Gholové. Jen ať si je nechá."

***

Toto je další knížka věnovaná Bev, mé přítelkyni, mé ženě, spolehlivému pomocníkovi a osobě, která této knize dala titul. Je to věnování posmrtné. Následující slova, napsaná ráno po její smrti, by vám měla říci něco o tom, jakou inspirací mi byla.

Jedna z nejlepších věcí, kterou mohu o Bev říci, je, že v našem společném životě nebylo nic, na co bych chtěl zapomenout, dokonce ani na velebný okamžik její smrti. Dala mi největší dar své lásky, poklidný skon, o němž hovořila beze strachu a bez slz, ulevujíc tak mému vlastnímu strachu. Jaký větší dar může člověk chtít než důkaz toho, že se nemusí bát smrti?
Na jejím parte bude stát: Beverly Ann Stuart Forbesová Herbertová, narozena 20. října 1926 v Seattle, Washington; zemřela 7. února 1984 v 17.05 na Kawaloa, Maui. Vím, že větší formalitu by nestrpěla. Musel jsem jí slíbit, že nedojde k žádnému tradičnímu pohřbu "se smutečním proslovem a s mým tělem na márách". Jak řekla: "To už v tom těle nebudu, ale ono si přesto zaslouží větší úctu než taková podívaná může poskytnout."
Trvala na tom, abych se omezil na její zpopelnění a roztroušení jejího popele na jejím milovaném Kawaloa, "kde jsem poznala tolik míru a lásky". Jediný obřad - přátelé a nejbližší jako svědkové rozptylu jejího popele za zpěvu "Bridge Over Troubled Water".
Věděla, že se to neobejde bez slz, stejně jako teď, když píšu tato slova, ale během posledních dní svého života často hovořila o tom, že slzy jsou zbytečné. Považovala je za součást naší zvířecí minulosti. Pes, který vyje nad ztrátou svého pána.
Jejímu životu vévodila i další součást lidského vědomí: duše. Ne duše v nějakém nasládlém náboženském slova smyslu, ani ne to, s čím si ji pojí většina spiritistů. Pro Bev to bylo světlo vědomí zářící na vše, s čím se setkala. Proto mohu prohlásit, že navzdory mému žalu, či možná právě pro něj, je můj duch plný radosti z lásky, kterou mi dávala a dává dál. Žádný smutek nad její smrtí nemůže vyvážit naši lásku.
Píseň, kterou si k rozptylu svého popele zvolila, byla poplatná tomu, co jsme si často vzájemně říkali - že je mým mostem a já jejím. Symbolická zkratka našeho společného života.
Začali jsme ho 20. června 1946 svatebním obřadem v Seattle. Líbánky jsme strávili na požární rozhledně na vrcholku Kelley Butte v národním parku Snoqualmie. Bydlili jsme v místnůstce o ploše dvanácti čtverečních stop, na které stála pozorovatelna o ploše přibližně šesti čtverečních stop. Většinu zabíral požární zaměřovač, kterým jsme zaměřovali každý obláček dýmu, co jsme zahlédli.
Ve stísněné komůrce s gramofonem a dvěma přenosnými psacími stroji, které zabíraly značnou část stolu, jsme si tehdy poměrně jasně načrtli obrázek našeho společného života: vydělávat si na hudbu, psaní a další radosti, které život nabízí.
Tím nechci říct, že jsme žili ve stavu neustálé euforie. To zdaleka ne. Zažili jsme i chvíle nudy, strachu a bolesti. Ale smích měl u nás místo vždycky. I ke konci se Bev stále dokázala smát, aby mi tím řekla, že jsem jí dobře položil na podušky, že jsem jemnou masáží zmírnil její bolesti zad, nebo udělal další nezbytné věci, které už nemohla dělat sama.
V posledních dnech jejího života jsem byl jediný, komu dovolila se jí dotýkat. Léta našeho manželství mezi námi vytvořila takové pouto lásky a důvěry, že častokrát říkala, že má pocit, jako by to všechna dělala sama, a ne já. Přestože jsem musel vykonávat tu nejintimnější péči, stejnou, jakou je třeba věnovat malému dítěti, nikdy jí to nebylo nepříjemné, ani to neuráželo její důstojnost. Když jsem ji zdvihl do

náruče, aby měla větší pohodlí, nebo abych ji vykoupal, Beviny paže se mi vždycky ovinuly kolem ramen a její tvář se mi zapřela, jako tolikrát předtím, pod bradu.
Radost z těchto okamžiků lze těžko vylíčit, ale ujišťuji vás, že tam byla. Radost duše. Radost života i ve smrti. Její dlaně ležely v mých, když zemřela, a službu konající doktor se slzami v očích řekl něco, co o ní řekla spousta lidí, včetně mě:
"Měla v sobě světlo."
Mnozí z těch, kteří to světlo zahlédli, mu nerozuměli. Vzpomínám si, jak jsme tehdy před úsvitem přišli do nemocnice, kde se měl narodit náš první syn. Smáli jsme se. Sestry na nás vrhaly nesouhlasné pohledy. Porod je bolestivá a nebezpečná věc. Ženy při něm umírají. Proč se ti dva smějí? Smáli jsme se, protože vidina nového života, jenž byl součástí nás obou, nás naplňovala radostí. Smáli jsme se, protože porod se měl odehrát v nemocnici postavené na místě, kde dříve stála nemocnice, ve které se narodila Bev! Jaká úžasná kontinuita!
Náš smích byl nakažlivý a zanedlouho se usmívali i ostatní lidé, které jsme míjeli cestou na porodní sál. Z nesouhlasu se stal souhlas. V těžkých chvílích byl smích hlasem jejího světla.
Její smích byl také smíchem ženy, která ve všem, s čím se setkala, nacházela něco nového, co vzrušovalo její smysly. Byla v ní naivita, která byla, svým způsobem, formou rafinovanosti. Ve všem a v každém chtěla najít to dobré. V důsledku toho vyvolávala stejnou reakci i v druhých.
"Pomsta je pro děti," říkala. "Touží po ní jen v podstatě nedospělí lidé."
Byla známá tím, že volala lidem, kteří ji urazili, a prosila je, aby se zbavili destruktivních pocitů. "Buďme přátelé." Proto mě nepřekvapila žádná z kondolencí, jež mě po její smrti zaplavily.
Bylo pro ni typické, že chtěla, abych zavolal radiologovi, jehož léčba v roce 1974 byla bezprostřední příčinou její smrti, a poděkoval mu, "že mi dal těch deset nádherných let. Že vím, že udělal všechno, co bylo v jeho silách, když jsem umírala na rakovinu. Snažil se o nemožné, a já chci, aby věděl, že si to cením".
Divíte se, že na náš společný život pohlížím se štěstím v duši převyšujícím vše, co lze slovy vyjádřit? Divíte se, že nechci, ani nepotřebuji zapomenout na jediný jeho okamžik? Většina ostatních lidí se o její život jen otřela. Já byl jeho součástí v té nejdůvěrnější podobě a všechno, co kdy udělala, mě posílilo. Nikdy bych jí to během těch posledních deseti let jejího života nebyl schopen oplatit, vykonat to, co nutnost žádala, kdyby mi v přecházejících letech nedala všechno, co v sobě měla. To je to obrovské štěstí a ta nejzázračnější výsada, jež mě v životě potkala.

Frank Herbert
Port Townsend, Washington
6. dubna 1984